

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2009

**PENGURUSAN KEWANGAN DAN AKTIVITI
SERTA PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN**

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA

KANDUNGAN

	Muka Surat
KATA PENDAHULUAN	ix
Pengenalan	xv
Intisari Laporan	xix
BAHAGIAN I	
PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	
1. PELAKSANAAN SISTEM PENARAFAN INDEKS AKAUNTABILITI DALAM PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	3
BAHAGIAN II	
PELAKSANAAN AKTIVITI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	
2. PENDAHULUAN	23
3. LEMBAGA KEMAJUAN IKAN MALAYSIA - Pengurusan Pembangunan Pelabuhan Antarabangsa Tuna Malaysia	23
4. PERBADANAN ASET KERETAPI - Pengurusan Aset	33
5. PERBADANAN TABUNG PENDIDIKAN TINGGI NASIONAL - Pengurusan Kutipan Balik Pinjaman Pendidikan	57
6. LEMBAGA TABUNG HAJI - Pengurusan Penyimpanan Dan Pengeluaran Pendeposit Melalui Kaunter Lembaga Tabung Haji	71
7. UNIVERSITI MALAYA - Pengurusan Perolehan Peralatan	85
8. LEMBAGA MINYAK SAWIT MALAYSIA - Pengurusan Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit	103
9. MAJLIS AGAMA ISLAM WILAYAH PERSEKUTUAN - Pengurusan Aset Alih	119
10. PERBADANAN TABUNG PEMBANGUNAN KEMAHIRAN - Pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran	131

11. MAJLIS AMANAH RAKYAT - Pengurusan Projek Menaik Taraf Institut Kemahiran MARA, Jasin, Melaka	143
12. UNIVERSITI SULTAN ZAINAL ABIDIN - Pengurusan Perolehan Peralatan	159
13. UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK - Pengurusan Perolehan Peralatan	176
14. PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA - Pengurusan Program Satu Daerah Satu Industri	187
15. LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN MUDA - Pengurusan Program Pembangunan Usahawan Industri Asas Tani	195
16. LEMBAGA PERINDUSTRIAN NANAS MALAYSIA - Pengurusan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas	204
17. PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH - Pengurusan Aktiviti Ekonomi Tambahan	215
18. PERBADANAN HAL EHWAL BEKAS ANGKATAN TENTERA - Pengurusan Pusat Latihan PERHEBAT	226
HASIL PENGAUDITAN YANG DILAPORKAN SECARA RINGKAS	
19. PERBADANAN PERUSAHAAN INDUSTRI KECIL DAN SEDERHANA MALAYSIA - Pengurusan Geran Bersamaan Untuk Peningkatan Pembungkusan Produk - Pengurusan Geran Bersamaan Untuk Pembangunan Dan Promosi Produk Halal	242
20. KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA - Pengurusan Pengeluaran Kematian, Meninggalkan Negara Dan Hilang Upaya	244
21. LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA - Pengurusan Pelaburan Saham Jangka Panjang	247

	Muka Surat
22. UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA - Pengurusan Pengangkutan	251
23. LEMBAGA LADA MALAYSIA - Pengurusan Projek Membaik Pulih Kebun Lada	256
24. BANK NEGARA MALAYSIA - Pengurusan Pelaburan Dan Pinjaman Bank Negara Malaysia Dalam Syarikat Subsidiari	258
25. MAJLIS AMANAH RAKYAT - Pengurusan Program Pembiayaan Dan Perolehan Premis Perniagaan Di Bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Pertama	260
26. PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL - Pengurusan Sistem Bayaran Faedah Berkala	263
 BAHAGIAN III	
PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	
27. PENDAHULUAN	269
28. PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI	269
29. PEMANTAUAN TERHADAP SYARIKAT SUBSIDIARI OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	287
30. PENGAUDITAN PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI	287
31. PENGURUSAN GIATMARA SDN. BERHAD	289
32. PENGURUSAN KETENGAH PERWIRA SDN. BERHAD	305
33. HASIL PENGAUDITAN PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI YANG YANG DILAPORKAN SECARA RINGKAS	317

BAHAGIAN IV

TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/SYARIKAT SUBSIDIARI TERHADAP PERKARA YANG DIBANGKITKAN DALAM LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2008 – KEDUDUKAN SETAKAT 1 APRIL 2010

34. PENDAHULUAN	327

BAHAGIAN V

PERKARA AM

35. PERKEMBANGAN MASA KINI YANG MEMPUNYAI IMPLIKASI TERHADAP PENGAUDITAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	

35.1 AMALAN TADBIR URUS KORPORAT DAN PENGURUSAN RISIKO	347

- a. BANK NEGARA MALAYSIA
- b. KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA
- c. LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA
- d. PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL
- e. LEMBAGA TABUNG HAJI
- f. BANK SIMPANAN NASIONAL
- g. PERBADANAN INSURANS DEPOSIT MALAYSIA
- h. KUMPULAN WANG PERSARAAN

PENUTUP	363

LAMPIRAN A

SENARAI KEMENTERIAN, BADAN BERKANUN DAN KUMPULAN WANG PERSEKUTUAN	369

KATA PENDAHULUAN

1. Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240) menghendaki setiap Badan Berkanun Persekutuan mengemukakan Penyata Kewangan Tahunan kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit. Menteri berkenaan hendaklah membentangkan di Parlimen dengan seberapa segera Penyata Kewangan yang telah diaudit berserta Laporan Tahunan Badan Berkanun Persekutuan. Bagi memenuhi peruntukan Akta ini dan Akta Audit 1957, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 3 jenis pengauditan seperti berikut:

- 1.1 Pengauditan Penyata Kewangan** – untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Badan Berkanun Persekutuan bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.
- 1.2 Pengauditan Pengurusan Kewangan** – untuk menilai sama ada pengurusan kewangan di Badan Berkanun Persekutuan dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan yang berkaitan.
- 1.3 Pengauditan Prestasi** – untuk menilai sama ada sesuatu aktiviti Badan Berkanun Persekutuan dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan mencapai objektif yang telah ditetapkan.

2. Mulai Laporan tahun 2006, Laporan saya hasil daripada pengauditan pengurusan kewangan dan pengauditan prestasi terhadap pelaksanaan aktiviti Badan Berkanun Persekutuan dilaporkan berasingan daripada laporan saya berhubung dengan pengauditan terhadap Penyata Kewangan. Pengasingan ini dibuat kerana Laporan Pengesahan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan hanya dapat disediakan selepas semua Badan Berkanun Persekutuan menyerahkan penyata kewangannya untuk diaudit dan juga selepas Sijil Audit dikeluarkan. Laporan saya mengenai pengurusan kewangan dan pelaksanaan aktiviti Badan Berkanun Persekutuan serta pengurusan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan Tahun 2009 ini mengandungi 5 bahagian seperti berikut:

Bahagian I - Pengurusan Kewangan Badan Berkanun Persekutuan

Bahagian II - Pelaksanaan Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan

Bahagian III - Pengurusan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan

Bahagian IV - Tindakan Susulan Yang Sedang/Belum Diambil Oleh Badan Berkanun Persekutuan/Syarikat Subsidiari Terhadap Perkara Yang Dibangkitkan Dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008

Bahagian V - Perkara Am

3. Jabatan Audit Negara telah melaksanakan sistem penarafan Indeks Akauntabiliti mulai tahun 2007. Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih akan dinilai tahap pengurusan kewangannya berasaskan kriteria yang diukur secara objektif. Badan Berkanun Persekutuan yang diberi tahap penarafan yang sangat baik boleh dijadikan sebagai tanda aras kepada Badan Berkanun Persekutuan lain. Ini akan meningkatkan tahap motivasi Badan Berkanun Persekutuan, memperbaiki dan memperkasakan prestasi pengurusan kewangan masing-masing. Pada tahun 2009, pelaksanaan sistem penarafan meliputi 37 Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih secara giliran adalah berdasarkan pengauditan terhadap pengurusan kewangan mengikut 8 jenis kawalan. Penarafan hanya dibuat terhadap 33 Badan Berkanun Persekutuan manakala 4 Badan Berkanun Persekutuan yang bersaiz kecil tidak diambil kira kerana sebahagian besar daripada kawalan utama pengurusan kewangan tidak diterima pakai di Badan Berkanun Persekutuan tersebut.

4. Hasil daripada pengauditan yang telah dijalankan mendapati 2 daripada 33 Badan Berkanun Persekutuan yang diaudit berada pada tahap sangat baik, 27 pada tahap baik manakala 4 pada tahap memuaskan. Pada umumnya, Badan Berkanun Persekutuan mempunyai struktur pengurusan yang sesuai dan jelas dengan objektif penubuhan, pengurusan sumber manusia yang cekap, perancangan pengisian jawatan yang teratur meliputi pelan peralihan dan pembangunan kerjaya melalui latihan berterusan kepada pegawai. Sistem dan prosedur telah disediakan dengan lengkap dan teratur. Badan Berkanun Persekutuan juga menubuhkan jawatankuasa yang penting seperti Jawatankuasa Audit, Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun, Jawatankuasa Keutuhan Tadbir Urus serta Unit Audit Dalam. Bagaimanapun, pengauditan mendapati masih ada beberapa peraturan kewangan yang tidak dipatuhi sepenuhnya.

5. Akta Audit 1957, seksyen 6(d) menghendaki Ketua Audit Negara menjalankan pengauditan untuk menilai sama ada aktiviti Badan Berkanun Persekutuan diuruskan dengan cekap, berhemat dan selaras dengan objektif aktiviti berkenaan. Pengauditan

melibatkan pelbagai aktiviti seperti perolehan, pembinaan, pengurusan pinjaman, pengurusan pelaburan, pengurusan aset dan aktiviti peningkatan sosioekonomi. Laporan ini mengandungi perkara yang telah diperhatikan hasil daripada pengauditan terhadap 24 aktiviti. Pada umumnya, didapati Badan Berkanun Persekutuan telah membuat perancangan dengan memuaskan bagi aktiviti/projek yang dijalankan. Bagaimanapun dari segi pelaksanaannya, terdapat beberapa kelemahan yang berpunca daripada kekurangan peruntukan kewangan, penyeliaan yang kurang rapi serta pemantauan yang kurang berkesan.

6. Seperti mana pada tahun-tahun yang lalu, pengauditan juga dijalankan terhadap Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan yang mana Badan Berkanun Persekutuan memegang lebih daripada 50% ekuitinya. Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan telah melaksanakan pengurusan, pengurusan kewangan dan aktiviti dengan cekap serta berhemat selaras dengan objektif penubuhannya. Analisis juga dibuat terhadap prestasi kewangan syarikat subsidiari berkenaan. Laporan ini mengandungi hasil analisis terhadap prestasi kewangan bagi 85 Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan berdasarkan penyata kewangan syarikat subsidiari berkenaan bagi tahun 2006 hingga 2008. Perkara yang diperhatikan hasil daripada pengauditan terhadap pengurusan, analisis prestasi kewangan, pengurusan kewangan dan aktiviti 11 syarikat subsidiari juga dilaporkan.

7. Pada keseluruhannya, keuntungan sebelum cukai bagi 85 syarikat subsidiari tersebut pada tahun 2008 adalah berjumlah RM222.89 juta. Analisis Audit mendapati 45 syarikat subsidiari telah memperoleh keuntungan sebelum cukai untuk tempoh 3 tahun berturut-turut berjumlah RM542.14 juta manakala 13 syarikat subsidiari yang lain mengalami kerugian berjumlah RM146.97 juta bagi tempoh yang sama. Sembilan belas syarikat subsidiari telah membayar dividen kepada Badan Induk masing-masing berjumlah RM90.53 juta manakala 7 syarikat subsidiari telah membayar dividen secara berterusan. Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan di bawah sektor perladangan dan hartanah merupakan pembayar cukai tertinggi. Selain itu, 59 daripada 85 syarikat subsidiari tersebut telah membayar cukai berjumlah RM57.63 juta kepada Kerajaan. Pada umumnya, pengurusan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan adalah baik. Namun masih ada beberapa kelemahan yang perlu dibaiki khususnya terhadap kawalan dalaman pengurusan kewangan. Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan juga telah merancang aktiviti dengan baik. Bagaimanapun, dari segi pelaksanaannya beberapa kelemahan perlu ditangani bagi memastikan aktiviti dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif yang telah ditetapkan.

8. Jabatan Audit Negara telah mengemukakan 128 syor bagi membantu Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008.

Pemeriksaan Audit susulan setakat 1 April 2010 mendapati 83 (64.8%) daripada syor yang dikemukakan telah diambil tindakan manakala 45 (35.2%) syor sama ada sedang/belum diambil tindakan oleh Badan Berkanun Persekutuan dan syarikat subsidiari berkenaan.

9. Semua Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari berkenaan telah dimaklumkan terlebih dahulu tentang perkara yang akan dilaporkan untuk pengesahan mereka dan maklum balas yang diterima telah diambil kira dalam Laporan ini.

10. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

12 Julai 2010

PENGENALAN

1. Mengikut tafsiran Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240) Badan Berkanun adalah sebuah pertubuhan yang diperbadankan mengikut undang-undang Persekutuan. Ia merupakan badan atau agensi Kerajaan Malaysia yang diperbadankan oleh undang-undang penubuhan bagi maksud Kerajaan Persekutuan tetapi tidak termasuk pihak berkuasa tempatan atau perbadanan di bawah Akta Syarikat 1965.

2. Badan Berkanun Persekutuan ditubuhkan bertujuan untuk melaksanakan dasar Kerajaan melalui program dan aktiviti yang ditetapkan secara profesional dan berkesan. Setiap Badan Berkanun Persekutuan yang ditubuhkan adalah tertakluk kepada akta tubuh atau akta subsidiari yang diperbadankannya di bawah akta induk dan berfungsi mengikut tujuan penubuhannya. Ia mempunyai kuasa autonomi seperti yang ditetapkan oleh akta tubuhnya. Namun, sebuah Lembaga Pengarah perlu diwujudkan untuk melaksanakan fungsi, pentadbiran, pengurusan dan aktivitinya. Lembaga Pengarah mempunyai kuasa untuk membuat keputusan mengenai aspek pentadbiran dan pengurusan Badan Berkanun Persekutuan. Ahli Lembaga Pengarah adalah terdiri daripada wakil Perbendaharaan, Kementerian berkenaan, pegawai kerajaan dan ahli korporat yang mempunyai kemahiran berkaitan aktiviti Badan Berkanun Persekutuan. Pelantikan dan penamatan keahlian Lembaga adalah di bawah bidang kuasa Menteri berkenaan. Setiap Badan Berkanun Persekutuan diletakkan di bawah Menteri yang bertanggungjawab seperti yang ditetapkan oleh akta tubuh atau mengikut *Ministerial Functions Act 1969* (Akta 2) pindaan tahun 1999. Bidang kuasa Badan Berkanun Persekutuan adalah luas dan antaranya boleh meminjam, memberi pinjaman, melabur, menubuhkan syarikat subsidiari, mengurus kumpulan wang dan akaun amanah serta melaksanakan program atau aktiviti tertakluk kepada akta tubuhnya. Sebahagian Badan Berkanun Persekutuan adalah bergantung kepada geran kerajaan untuk melaksanakan aktivitinya manakala yang lain membiayai operasinya daripada sumber dana sendiri.

3. Dari segi pengurusan kewangan, Badan Berkanun Persekutuan boleh menggubal peraturan kewangan, sistem dan prosedur sendiri serta menetapkan polisi perakaunan selagi tidak bercanggah dengan standard perakaunan yang diterima umum. Badan Berkanun Persekutuan adalah tidak tertakluk kepada Arahan Perbendaharaan dan sebarang pekeliling kerajaan kecuali yang khusus berkaitannya. Semua Badan Berkanun Persekutuan menyediakan penyata kewangan berdasarkan asas akrual bagi setiap tahun kewangan. Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240) menghendaki Badan Berkanun Persekutuan mengemukakan penyata kewangan kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit dalam tempoh 6 bulan selepas

berakhir tahun kewangan berkenaan. Akta yang sama juga memperuntukkan pengauditan penyata kewangan Badan Berkanun Persekutuan adalah tertakluk kepada Akta Audit 1957. Badan Berkanun Persekutuan dikehendaki mengemukakan penyata kewangan yang telah diaudit berserta laporan aktivitiinya kepada Menteri dalam tempoh sebulan selepas pengesahan Audit. Menteri berkenaan pula perlu memastikan laporan tersebut dibentangkan di Parlimen secepat mungkin.

4. Sehingga akhir tahun 2009, sebanyak 118 Badan Berkanun Persekutuan telah ditubuh untuk melaksanakan fungsi sebagaimana ia diperbadankan. Senarai Badan Berkanun Persekutuan berkenaan adalah seperti di **Lampiran A**.

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I

- PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

Sepanjang tahun 2009, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan pengurusan kewangan terhadap 37 Badan Berkanun Persekutuan. Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan telah dibuat dengan teratur serta mematuhi undang-undang dan peraturan kewangan yang berkaitan. **Hasil daripada pengauditan itu mendapati pada umumnya, pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan adalah baik.** Sistem penarafan berdasarkan indeks akauntabiliti yang mula dilaksanakan pada tahun 2007 diteruskan terhadap 33 Badan Berkanun Persekutuan manakala 4 yang lain tidak diambil kira kerana bersaiz kecil dan sebahagian besar daripada kawalan utama pengurusan kewangan tidak diterima pakai di Badan Berkanun Persekutuan tersebut. Penarafan meliputi aspek kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan akaun amanah/kumpulan wang amanah dan deposit; pengurusan aset dan stor; pengurusan pelaburan dan pinjaman serta penyerahan penyata kewangan. Analisis penarafan menunjukkan 2 Badan Berkanun Persekutuan berada pada tahap sangat baik, 27 pada tahap baik dan 4 lagi pada tahap memuaskan. Berbanding tahun 2008, pengauditan pengurusan kewangan menunjukkan 30 Badan Berkanun Persekutuan berada pada tahap baik dan 2 pada tahap memuaskan. Kedudukan ini menunjukkan prestasi pengurusan kewangan tahun 2009 adalah lebih baik berbanding tahun 2008.

BAHAGIAN II

- PELAKSANAAN AKTIVITI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

LEMBAGA KEMAJUAN IKAN MALAYSIA

- Pengurusan Pembangunan Pelabuhan Antarabangsa Tuna Malaysia

Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) telah ditubuhkan di bawah Akta Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia 1971 (Akta 490) dan dikawal selia oleh Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Akta ini berkuat kuasa di Semenanjung Malaysia pada 1 November 1971, Sarawak pada 1 Julai 1973 dan Sabah pada 1 Ogos 1995. Antara fungsi LKIM adalah untuk menggalak dan memajukan pengurusan yang cekap dan berkesan mengenai perusahaan perikanan dan pemasaran ikan melalui pembinaan 30 Kompleks Pendaratan Ikan di seluruh Malaysia. Kompleks Pendaratan Ikan LKIM di Batu Maung, Pulau Pinang yang dibina pada tahun 1979 oleh Jabatan Perikanan Malaysia telah diserahkan kepada LKIM pada tahun 1984 bagi menjalankan operasi

pendaratan ikan. Pada 8 April 2002, Jemaah Lembaga LKIM telah meluluskan cadangan syarikat Bindforce Sdn. Berhad untuk membina dan menjalankan operasi pelabuhan tuna antarabangsa di Batu Maung secara usaha sama dengan LKIM. Sebuah syarikat usaha sama iaitu Malaysian International Tuna Port Sdn. Berhad (MITP Sdn. Berhad) telah ditubuhkan pada bulan April 2004 dengan pegangan ekuiti syarikat Bindforce Sdn. Berhad sebanyak 60% yang bernilai RM29.05 juta dan LKIM bagi pihak Kerajaan sebanyak 40% bernilai RM11.62 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- MITP Sdn. Berhad belum memindahkan ekuiti 40% yang dipegang oleh LKIM dalam tempoh setahun kepada *Special Purpose Vehicle* iaitu Syarikat Melia Evolusi Sdn. Berhad mengikut Klausula 15.1 Perjanjian Konsesi yang ditandatangani pada 16 Disember 2004.
- Pelantikan Pengarah Projek bagi menyelia dan memantau projek pembinaan mengikut Klausula 10.1 dan 10.2 Perjanjian Konsesi tidak dapat disahkan memandangkan tiada surat pelantikan rasmi.
- LKIM telah gagal mengeluarkan notis dan mengambil tindakan susulan walaupun MITP Sdn. Berhad masih tidak meneruskan kerja pembinaan setelah mendapat kelulusan dan kerjasama daripada Jabatan Alam Sekitar Pulau Pinang dan Jabatan Perikanan Malaysia pada bulan November dan Disember 2008.
- Surat sokongan yang dikeluarkan oleh Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani telah menyebabkan bakal pelabur beranggapan bahawa bon yang dikeluarkan oleh MITP Sdn. Berhad adalah dijamin oleh Kerajaan. Ini tidak mematuhi seksyen 14 Akta Tatacara Kewangan 1957 yang menyatakan jaminan oleh Kerajaan Persekutuan perlu mendapat kelulusan daripada Kementerian Kewangan.
- MITP Sdn. Berhad gagal menjelaskan sekurang-kurangnya faedah sejumlah RM23 juta dan pihak OSK Trustees Berhad telah mengisytiharkan *event of default* pada 6 Januari 2010 terhadap MITP Sdn. Berhad. Kerajaan melalui LKIM perlu menanggung pembayaran tersebut jika MITP Sdn. Berhad gagal menjelaskan pinjaman bon Bai' Bithaman Ajil Islamic Securities tersebut.

Pihak Audit mengesyorkan Ahli Lembaga Pengarah MITP Sdn. Berhad yang dilantik mewakili Kerajaan hendaklah bertanggungjawab bagi memastikan setiap dasar dan keputusan yang dibuat mengenai projek pembangunan pelabuhan menjaga kepentingan Kerajaan. LKIM juga perlu meneliti perjanjian secara terperinci dan menyeluruh serta merujuk kepada Peguam Negara sebelum menandatangani sebarang perjanjian untuk memastikan pelaksanaan projek adalah teratur. Di samping itu, kajian

penilaian impak alam sekitar perlu dilaksanakan terlebih dahulu sebelum perjanjian ditandatangani bagi mengelakkan isu alam sekitar yang boleh menjejaskan jadual pelaksanaan projek dan kelewatan dalam menyiapkannya. LKIM juga hendaklah bertanggungjawab terhadap pelaksanaan projek pembangunan dan menguatkuasakan syarat perjanjian konsesi yang perlu dipatuhi oleh MITP Sdn. Berhad. Sehubungan itu, satu siasatan secara menyeluruh perlu dijalankan oleh Kerajaan bagi mengenal pasti pihak yang cuai dalam melaksanakan projek sehingga menyebabkan implikasi kewangan yang besar kepada Kerajaan. Secara keseluruhannya, LKIM bersetuju dengan penemuan Audit dan tindakan susulan akan diambil terhadap isu yang dibangkitkan.

PERBADANAN ASET KERETAPI

- Pengurusan Aset

Perbadanan Aset Keretapi (PAK) ditubuhkan untuk mengurus, mentadbir dan menyenggara semua harta Keretapi Tanah Melayu selaras dengan seksyen 92 Akta Keretapi 1991 manakala seluruh operasi kereta api diletakhak di bawah tanggungjawab Keretapi Tanah Melayu Berhad (KTMB). PAK juga bertanggungjawab terhadap semua harta yang terletak pada, dipegang atau diperoleh oleh Pesuruhjaya Tanah Persekutuan di bawah Ordinan Keretapi 1948. Selain itu, PAK juga perlu mengambil alih tanggungan KTM yang berjumlah RM1.90 bilion. Sehingga bulan Disember 2009, berdasarkan penilaian yang dibuat oleh konsultan pada tahun 2005, PAK mempunyai 1,257 lot tanah dengan keluasan tanah 29,690.39 ekar bernilai RM8.63 bilion di seluruh Semenanjung Malaysia tidak termasuk Tanjung Pelepas, Johor; Pulau Indah, Selangor dan Terminal Butterworth Utara Seberang Perai, Pulau Pinang. Di samping itu, PAK juga mempunyai 6,169 unit bangunan yang telah dibangunkan di atas lot tanah tersebut terdiri daripada 811 kuarters, 599 gudang/stor, 306 stesen kereta api dan 37 pejabat. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut :

- Tanah milik PAK seluas 20,783 ekar atau 70% belum ditukar milik daripada KTM dan Pesuruhjaya Tanah Persekutuan kepada PAK. Ini menyebabkan terdapat tanah dan bangunan milik PAK telah diguna oleh agensi Kerajaan dan pihak lain untuk tujuan pembangunan.
- KTMB telah menandatangani 7 projek usaha sama dengan pihak swasta bagi membangunkan projek hartanah di atas beberapa tanah kereta api dan membuat penukaran status tanah kepada 5 syarikat usaha sama secara milik kekal atau pajakan tanpa kebenaran PAK. Semua faedah yang diterima oleh KTMB daripada projek usaha sama tersebut berjumlah RM130.25 juta dan status projek tidak diserahkan kepada PAK.

- KTMB tidak mempunyai kuasa untuk menandatangani kontrak berkaitan aset PAK bagi pihak Kerajaan dan sebarang perjanjian yang dibuat oleh KTMB adalah tidak sah dari segi perundangan.
- Pengurusan terhadap Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi mempunyai beberapa kelemahan iaitu kelewatan menyerahkan Penyata Terimaan dan Bayaran, perbezaan baki akaun amanah di Jabatan Akauntan Negara pada tahun 2008 berjumlah RM8.39 juta dengan baki rekod/penyata bank di KTMB berjumlah RM8 juta, bayaran yang dibuat oleh KTMB berjumlah RM543,350 pada tahun 2008 merupakan perbelanjaan yang tidak dibenarkan di bawah Arahan Amanah dan hasil tanah rizab kereta api bagi tahun 2005 hingga 2008 berjumlah RM38.84 juta tidak dikreditkan ke Akaun Amanah tersebut.
- Pengurusan aset PAK yang lemah menyebabkan tanah terbiar, tidak dibangunkan dan dicerobohi oleh setinggan.
- Penyenggaraan bangunan dan landasan kereta api yang dilaksanakan oleh KTMB tidak mengikut syarat yang ditetapkan dalam perjanjian pajakan. Pengurusan penjualan atau pelupusan bahan terpakai dan lusuh seperti kayu landasan, rel, *fittings* dan sebagainya oleh KTMB adalah bercanggah dengan seksyen 89(1) dan 89(8) Akta Keretapi 1991. Akta ini memperuntukkan hanya PAK yang boleh melupuskan aset kereta api.

Pihak Audit mengesyorkan PAK perlu mengambil tindakan segera untuk urusan perletakhak tanah dan bangunan, merancang pembangunan tanah dan bangunan yang terbiar. PAK perlu mengambil tindakan lanjut terhadap pindah milik tanah yang tidak sah oleh KTMB kepada pihak ketiga. PAK juga perlu mengambil alih semua urusan terimaan dan perbelanjaan di bawah tanah rizab dan tanah hak milik kereta api yang diuruskan oleh KTMB supaya hasil Kerajaan dapat diuruskan dengan cekap dan teratur mengikut peraturan kewangan Kerajaan. Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi hendaklah ditutup dan pengurusan hasil diserahkan kepada PAK termasuk penyewaan bangunan dan tanah. Selain itu, PAK perlu mewujudkan mekanisme pemantauan supaya pengurusan aset PAK dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur. PAK bersetuju dengan syor Audit dan tindakan pembetulan sedang diambil dan dijangka siap dalam tempoh 2 tahun.

PERBADANAN TABUNG PENDIDIKAN TINGGI NASIONAL

- Pengurusan Kutipan Balik Pinjaman Pendidikan

Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) ditubuhkan pada 1 November 1997 untuk memastikan pembiayaan pinjaman disediakan kepada pelajar yang layak mengikuti pengajian di Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) selaras dengan hasrat Kementerian Pengajian Tinggi supaya tidak ada pelajar yang gagal memasuki

IPT atas sebab kewangan. PTPTN telah meluluskan pembiayaan berjumlah RM31.39 bilion bagi sebanyak 1.46 juta pinjaman sehingga 31 Disember 2009. Pinjaman pendidikan yang sepatutnya dibayar balik berjumlah RM3.19 bilion tetapi PTPTN hanya dapat mengutip RM1.51 bilion atau 47% daripada jumlahnya. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- PTPTN lewat mengeluarkan tuntutan bayaran balik bagi 9 daripada 100 peminjam yang disemak melibatkan tempoh kelewatan antara 1 hingga 17 bulan dari tarikh bayaran balik sepatutnya bermula.
- PTPTN lewat mengeluarkan notis tuntutan bayaran balik kepada 20 daripada 100 peminjam yang disemak melibatkan tempoh kelewatan antara 2 hingga 32 bulan dari tarikh tamat tempoh penangguhan.
- Analisis Audit mendapati 3,793 daripada 3,852 sampel penerima Wang Pendahuluan Pinjaman yang berjumlah RM4.90 juta masih tidak dapat dikutip. Ini disebabkan tiada perjanjian ditandatangani dengan pelajar yang tidak memohon pinjaman PTPTN bagi membolehkan tindakan penguatkuasaan kutipan balik wang pendahuluan pinjaman tersebut dibuat.
- Sebanyak 187,540 dokumen perjanjian pinjaman pelajar bagi tahun 2008 hingga 2009 masih belum ditandatangani oleh pihak PTPTN dan dokumen berkaitan tidak disimpan dengan teratur.
- Rekod dan fail peminjam tidak diselenggara dengan teratur dan kemas kini.
- Mengikut unjuran aliran tunai yang dibuat, PTPTN akan mengalami defisit aliran tunai sejumlah RM45.89 bilion sehingga Rancangan Malaysia Kesebelas.
- Pemantauan yang kurang berkesan terutamanya dari segi pengeluaran notis dan kelewatan mengambil tindakan penguatkuasaan.

Pihak Audit mengesyorkan PTPTN membangunkan sistem komputer yang boleh berintegrasi antara aktiviti pinjaman dengan kutipan balik seperti yang digunakan oleh agensi lain atau institusi kewangan. Selain itu, pihak pengurusan PTPTN perlu bertanggungjawab dan memberi komitmen yang tinggi terhadap aktiviti pengurusan kutipan balik pinjaman. PTPTN juga hendaklah memastikan maklumat berkaitan peminjam sentiasa lengkap dan kemas kini supaya proses tindakan susulan serta pemantauan mudah dilakukan terhadap peminjam. Dokumen perjanjian hendaklah ditandatangani dan disimpan dengan teratur bagi memudahkan pengesanan untuk tindakan undang-undang diambil sekiranya peminjam gagal membayar balik pinjaman. PTPTN bersetuju dengan penemuan Audit dan tindakan sedang diambil untuk menambah baik Sistem Kutipan Balik Pinjaman Pendidikan.

LEMBAGA TABUNG HAJI

- Pengurusan Penyimpanan Dan Pengeluaran Pendeposit Melalui Kaunter Lembaga Tabung Haji

Lembaga Tabung Haji (LTH) telah ditubuhkan di bawah Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535) yang berkuat kuasa pada 1 Jun 1995. Fungsi utama LTH adalah untuk membolehkan umat Islam menyimpan wang bagi tujuan mengerjakan haji dan memberikan perkhidmatan serta kemudahan kepada mereka semasa menunaikan haji. Aktiviti penyimpanan dan pengeluaran melalui kaunter LTH meliputi simpanan dan pengeluaran tunai serta cek, pindahan simpanan dan pindahan telegrafik. LTH juga telah melancarkan perkhidmatan perbankan elektronik iaitu *Auto Teller Machine* (ATM) dan *Cash Deposit Machine* melalui usaha sama dengan Bank Islam Malaysia Berhad dan Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad. Pada tahun 2009, bilangan pendeposit baru telah meningkat menjadi 617,614 orang berbanding 310,739 orang pada tahun 2008. Ini menjadikan bilangan pendeposit terkumpul seramai 5.36 juta orang berbanding 4.74 juta orang pada tahun 2008. Kumpulan Wang Pendeposit pula terus meningkat daripada RM20.58 bilion pada tahun 2008 menjadi RM23.59 bilion pada tahun 2009. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Sebanyak 56 akaun pendeposit yang berjumlah RM435,850 telah dikeluarkan secara tidak sah yang mana pengeluaran wang tersebut tidak dilakukan oleh pendeposit sebenar.
- Sebanyak 100 kes akaun pendeposit berbaki negatif telah berlaku dari tahun 2001 hingga 2009 yang melibatkan RM115,191. Akaun berbaki pendeposit berbaki negatif berlaku disebabkan kesilapan maklumat potongan gaji oleh majikan dan bank memaklumkan cek ditolak selepas pengkreditan dibuat ke akaun pendeposit.
- Kawalan Sistem Pendeposit yang kurang memuaskan dari aspek penyediaan prosedur bertulis pengurusan ID Pengguna, laporan pengurusan ID, laporan log audit dan Pelan Pemulihan Bencana.

Pihak Audit mengesyorkan pengurusan LTH supaya sentiasa memastikan kawalan dalaman yang diwujudkan beroperasi dengan baik bagi mengelakkan berlaku penyelewengan dalam pengeluaran wang pendeposit pada masa hadapan. LTH disarankan membuat penambahbaikan secara berterusan supaya pengurusan akaun pendeposit dilaksanakan secara cekap dan teratur. Selain itu, LTH hendaklah mengambil tindakan segera terhadap punca berlakunya akaun pendeposit berbaki negatif bagi memastikan perkara yang sama tidak berulang pada masa hadapan. Selain itu, LTH perlu memastikan kawalan ICT yang diwujudkan selaras dengan Dasar ICT LTH yang telah diluluskan bagi menjamin keselamatan dan integriti data. Latihan pemulihan bencana juga perlu dilaksanakan dengan menyeluruh secara berkala bagi

memastikan wujudnya kesinambungan proses ICT sekiranya berlaku kegagalan sistem. LTH memaklumkan tindakan telah diambil terhadap isu yang dibangkitkan.

UNIVERSITI MALAYA

- Pengurusan Perolehan Peralatan

Universiti Malaya (UM) merupakan universiti yang pertama ditubuhkan di Malaysia di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971. Pada tahun 1957, UM telah memulakan operasinya di premis sementara Kolej Teknikal, Kuala Lumpur sebagai Jabatan Kesenian UM. Jabatan ini kemudiannya dibangunkan sebagai Fakulti Kejuruteraan dan dipindahkan ke lokasi sekarang iaitu di Lembah Pantai, Kuala Lumpur pada tahun 1958. Objektif penubuhan UM adalah untuk menjalankan aktiviti pengajaran, pembelajaran dan penyelidikan pada peringkat Ijazah Dasar dan Ijazah Tinggi. UM telah diluluskan peruntukan perolehan peralatan sejumlah RM79.15 juta pada tahun 2009 yang meliputi geran penyelidikan khas berjumlah RM25 juta, peruntukan tambahan bagi pembelian peralatan di Fakulti Kejuruteraan RM20 juta dan geran mengurus bagi perolehan peralatan untuk Fakulti Pergigian sejumlah RM34.15 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- UM tidak merancang dengan teliti proses perolehan yang melibatkan kerja pemasangan dan pendawaian. Pandangan dan khidmat nasihat daripada Jabatan Pembangunan dan Penyelenggaraan tidak dirujuk sebelum perolehan kerusi pergigian dilaksanakan. Ini menyebabkan UM telah menanggung kos tambahan berjumlah RM735,000 bagi kerja menaik taraf ruang lantai dan menggantikan pendawaian elektrik serta saluran gas.
- Rancangan perolehan peralatan guna sama secara tahunan tidak dibuat. Ini menyebabkan terdapat perbezaan harga bagi perolehan penghawa dingin, projektor LCD dan komputer kerana setiap Pusat Tanggungjawab membuat perolehan secara berasingan.
- Pengesahan pembayaran telah dibuat terhadap pembekalan 52 unit model pengajaran berharga RM201,429 di Makmal Anatomi walaupun 6 unit masih belum dibekalkan.
- UM tidak menguatkuasakan klausa denda terhadap pembekal bagi peralatan yang lewat diterima dan peralatan yang dibekal tidak mengikut spesifikasi.
- Peralatan tidak digunakan kerana pensyarah telah bersara atau meletak jawatan dan tiada pensyarah lain yang mempunyai kepakaran tersebut. Selain itu, peralatan tersebut tidak sesuai dengan pengajaran dan pembelajaran di makmal berkenaan.

Pihak Audit mengesyorkan UM perlu menyediakan rancangan perolehan peralatan guna sama secara tahunan supaya membuat perolehan berpusat bagi memastikan UM mendapat perkhidmatan terbaik dan berekonomi. Perolehan peralatan perlu diterima dengan lengkap sebelum pengesahan pembayaran dibuat dan penguatkuasaan klausa denda bagi setiap kelewatan dan pembekalan peralatan yang tidak mengikut spesifikasi. Setiap perolehan peralatan perlu mempunyai justifikasi perolehan dan digunakan secara optimum supaya tidak berlaku pembaziran. Selain itu, Pelan Peralihan bagi pegawai pelapis pengendalian peralatan perlu diadakan bagi memastikan peralatan boleh digunakan secara berterusan. UM perlu menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Aset Kerajaan dan melantik pegawai aset selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 supaya pengurusan aset UM dilaksanakan dengan cekap dan lebih teratur. UM memaklumkan tindakan telah diambil terhadap teguran Audit.

LEMBAGA MINYAK SAWIT MALAYSIA

- Pengurusan Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit

Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) ditubuhkan bertujuan untuk memaju dan membangunkan industri kelapa sawit. Sehubungan itu, MPOB telah melaksanakan Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan melalui dua skim iaitu Skim Bantuan Anak Benih Sawit Berkualiti (Skim Anak Benih Sawit) dan Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Tanaman Dan Ternakan (Skim Integrasi). Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM31.60 juta bagi Skim Anak Benih dan RM16.90 juta bagi Skim Integrasi. Sehingga 31 Disember 2009, sebanyak 1.28 juta anak benih sawit telah dibekalkan kepada 3,522 pekebun, sebanyak 2,410 ekor lembu telah diberikan kepada 20 pekebun dan sebanyak 1,677 ekor kambing telah diberikan kepada 87 pekebun. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Permohonan Skim Anak Benih Sawit lewat diproses dan penyerahan bantuan anak benih sawit lewat dilakukan.
- Pengurusan dan penjagaan kebun tidak diuruskan dengan baik menyebabkan kawasan kebun dipenuhi dengan semak samun dan tumbuhan liar, kawasan berbukit tidak dibuat teres atau platform dan kebun sawit peserta mempunyai tanaman lain yang boleh menjejaskan pertumbuhan anak benih sawit.
- Kelewatan penanaman anak benih sawit yang diterima boleh menyebabkan anak benih sawit mati, pertumbuhan anak benih sawit terjejas dan terdedah kepada risiko kecurian.
- Lokasi penanaman anak benih sawit berdekatan dengan sungai dan pernah mengalami banjir serta bertakung air.

- Pengusaha tapak semaian yang mempunyai Sijil Kewibawaan Pengurusan Tapak Semaian Sawit tidak mematuhi prosedur yang ditetapkan.
- Bantuan baja yang diberikan kepada pekebun Skim Anak Benih Sawit tidak disimpan di tempat yang sesuai.
- Peralatan yang disediakan bagi pekebun Skim Integrasi tidak digunakan dan diletakkan di tempat yang tidak selamat iaitu tangki dan pam air serta peralatan pasung.
- Kematian atau kehilangan ternakan tidak dilaporkan kepada MPOB dan Polis.
- Rekod bulanan ternakan tidak diselenggara dengan kemas kini oleh pekebun bagi tujuan pemantauan dan penilaian prestasi.
- Kajian impak bagi pekebun Skim Anak Benih Sawit dan Skim Integrasi tidak dilaksanakan bagi menilai pencapaian objektif dan keberkesanan program serta memenuhi matlamat golongan sasaran yang ditetapkan.

Pihak Audit mengesyorkan MPOB menyediakan perancangan program dengan lebih jelas dan teliti bagi memastikan pengurusan program ini dilaksanakan dengan cekap, teratur dan mencapai sasaran yang ditetapkan. MPOB juga perlu memberi khidmat nasihat dan panduan kepada pekebun dalam pengurusan dan penjagaan kebun dari aspek pembersihan kebun, penyimpanan baja dan pengurusan kawasan ragut untuk ternakan. Di samping itu, MPOB perlu memastikan lokasi penanaman anak benih sawit oleh pekebun dibuat mengikut kelulusan dan penukaran lokasi tidak dibenarkan. MPOB hendaklah meningkatkan pemantauan secara berkala bagi menilai prestasi dan mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh pekebun supaya tindakan penambahbaikan dapat diambil dengan segera. MPOB bersetuju dengan penemuan Audit dan tindakan penambahbaikan akan diambil untuk program yang akan datang.

MAJLIS AGAMA ISLAM WILAYAH PERSEKUTUAN

- Pengurusan Aset Alih

Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan (MAIWP) telah ditubuhkan pada bulan Februari 1974 melalui Enakmen Pentadbiran Hukum Syarak Negeri Selangor dan menjadi suatu perbadanan pada bulan Julai 1993 melalui Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah Persekutuan) 1993 (Akta 505). Mengikut seksyen 4 Akta 505, MAIWP ditubuhkan bagi menasihati Yang di-Pertuan Agong dalam perkara yang berhubung dengan Agama Islam. MAIWP berperanan sebagai penggubal dasar dan merupakan badan induk dalam mengawasi pembangunan dan perkembangan Agama Islam di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Putrajaya dan Labuan.

Selaras dengan fungsinya, MAIWP membuat perolehan aset alih bagi tujuan pembangunan dan perkembangan agama Islam. Aset alih ialah aset yang boleh dipindahkan atau dipasang bersekali dengan bangunan seperti kenderaan, perabot dan peralatan. Sehingga akhir tahun 2009, MAIWP mempunyai aset bernilai RM514.17 juta. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM13.14 juta adalah aset alih terdiri daripada perabot dan peralatan berjumlah RM10.24 juta dan kenderaan berjumlah RM2.90 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Sebanyak 14 unit peralatan yang dibeli tidak digunakan sejak diterima oleh bahagian di MAIWP.
- MAIWP tidak menyediakan jadual penyenggaraan secara berkala bagi semua aset alih yang memerlukan penyenggaraan seperti komputer, alat penghawa dingin dan kenderaan.
- Proses pelupusan dan kehilangan serta hapus kira tidak dibuat mengikut peraturan dan rekod berkaitan tidak diselenggara dengan teratur dan kemas kini. Tindakan tatatertib juga tidak diambil terhadap pegawai yang cuai.
- Sebanyak 181 unit penghawa dingin tidak direkodkan dalam Daftar Harta Modal.
- Pesanan Tempatan dikeluarkan selepas kerja penyenggaraan dilaksanakan.
- Pembelian minyak dibuat dalam tempoh masa dan kuantiti yang meragukan.
- Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan (JKPAK) hanya bermesyuarat sekali dalam tahun 2008 dan 2 kali dalam tahun 2009. Bilangan mesyuarat tidak mengikut kekerapan yang ditetapkan iaitu 4 kali setahun.

Pihak Audit mengesyorkan MAIWP merancang perolehan aset alih mengikut keperluan dan memastikan aset alih digunakan secara optimum bagi mengelakkan pembaziran. Selain itu, MAIWP perlu merancang penyenggaraan aset alih secara berjadual supaya aset dapat digunakan dalam jangka hayat yang panjang. Pemeriksaan tahunan secara menyeluruh perlu dilakukan untuk memastikan semua aset alih direkodkan dan mengenal pasti aset alih yang rosak serta usang bagi tujuan pelupusan. Prosedur pelupusan hendaklah dipatuhi supaya tindakan pelupusan dapat dibuat dengan segera. Kawalan dalaman dan pemantauan terhadap penggunaan kad inden minyak perlu ditingkatkan bagi memastikan penggunaan minyak yang teratur dan mengelak berlakunya penyalahgunaan kad tersebut. JKPAK hendaklah berperanan lebih aktif untuk merancang, memantau, mengawasi dan menyelia semua aspek pengurusan aset alih dan mengadakan mesyuarat mengikut kekerapan yang ditetapkan supaya pengurusan aset alih dapat dipantau dengan berkesan. MAIWP sedang mengambil tindakan terhadap isu yang dibangkitkan.

PERBADANAN TABUNG PEMBANGUNAN KEMAHIRAN

- Pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran

Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran (PTPK) ditubuhkan untuk menyediakan dana bagi membiayai latihan kemahiran kepada pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia dan Penilaian Menengah Rendah. Fungsi tersebut telah dilaksanakan oleh Bahagian Tabung Pembangunan Kemahiran, Kementerian Sumber Manusia sejak bulan Oktober 1999. Selepas penubuhan PTPK pada 1 Jun 2006, semua fungsi, aset dan liabiliti di bawah Bahagian Tabung Pembangunan Kemahiran telah dipindahkan kepada PTPK. Pinjaman yang diluluskan oleh PTPK terdiri daripada latihan yang dijalankan oleh Penyedia Latihan Swasta dan Awam dalam bidang yang ditetapkan oleh Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (NOSS) seperti elektrik, mekanikal dan industri pembinaan. Pinjaman yang diluluskan oleh PTPK terdiri daripada latihan yang dijalankan oleh Penyedia Latihan Swasta dan Awam dalam bidang yang ditetapkan oleh NOSS seperti elektrik, mekanikal dan industri pembinaan. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Garis panduan yang disediakan tidak lengkap kerana tidak mengandungi prosedur permohonan penyedia latihan, permohonan pinjaman latihan, prosedur kelulusan dan perjanjian serta kutipan bayaran balik. Semua prosedur ini hanya dinyatakan dalam borang permohonan atau Fail Meja pegawai yang berkenaan.
- PTPK telah menetapkan sasaran bilangan pelatih yang akan dibiayai, jumlah pinjaman dan peratus sasaran kutipan bayaran balik bagi memantau pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran. Bagaimanapun, sasaran bilangan pelatih pada tahun 2007 hingga 2009 tidak dicapai kerana dana yang tidak mencukupi.
- Kutipan bayaran balik pinjaman bagi tahun 2007 hingga 2009 tidak mencapai sasaran yang ditetapkan. PTPK hanya dapat mengutip sebanyak 22.5% hingga 30.4% berbanding sasaran yang ditetapkan iaitu 30% hingga 50%.
- Sehingga bulan Disember 2009, seramai 59,412 peminjam tidak pernah membuat bayaran balik pinjaman dan jumlah tunggakan adalah RM245.44 juta.
- Terdapat 14 surat tawaran permohonan Pinjaman Latihan Kemahiran telah dikeluarkan sebelum mendapat kelulusan Ketua Eksekutif.
- Arahan bayaran bagi 57 peminjam telah disediakan antara 20 sehingga 76 hari dengan kelewatan antara 6 hingga 62 hari.
- Sehingga akhir tahun 2009, *Letter Of Demand* telah dikemukakan kepada 162 peminjam dan 324 orang penjamin untuk tindakan undang-undang. Daripada

jumlah tersebut, hanya 12 orang atau 7.4% peminjam telah membuat bayaran balik berjumlah RM3,622.

Pihak Audit mengesyorkan PTPK perlu mengambil tindakan lebih tegas dan proaktif bagi memastikan peminjam membuat bayaran balik pinjaman secara konsisten, meningkatkan penguatkuasaan terhadap peminjam yang tidak menjelaskan pinjaman dan menjadikan ibu bapa/penjaga peminjam menjadi penjamin, menetapkan mekanisme pemantauan untuk menentukan sama ada pelatih telah menghadiri program latihan atau telah menamatkan latihan. Selain itu, PTPK dan Jabatan Pembangunan Kemahiran, Kementerian Sumber Manusia perlu menjalin kerjasama bagi memastikan pinjaman kemahiran hanya diberi kepada Pusat Latihan Bertauliah. PTPK memaklumkan tindakan sedang diambil untuk meningkatkan prestasi kutipan balik Pinjaman Latihan Kemahiran.

MAJLIS AMANAH RAKYAT

- Pengurusan Projek Menaik Taraf Institut Kemahiran MARA, Jasin, Melaka

Majlis Amanah Rakyat (MARA) telah diluluskan peruntukan bagi membiayai projek menaik taraf Institut Kemahiran MARA (IKM) yang sedia ada di bawah Rancangan Malaysia Kelapan (RMK8) dan Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9). Projek menaik taraf IKM di Jasin, Melaka yang telah dirancang pada bulan April 2003 untuk membina satu bangunan Blok Integrasi 3 tingkat yang merangkumi ruang pentadbiran, ruang pembelajaran, *theatrette*, perpustakaan, kafeteria dan bengkel. Anggaran kos projek termasuk kos peralatan berjumlah RM10 juta manakala kelulusan siling di bawah RMK8 hanya berjumlah RM6 juta. Projek ini disambung ke RMK9 dengan kos tambahan RM7 juta menjadikan keseluruhan peruntukan berjumlah RM13 juta. Tempoh kontrak berdasarkan dokumen kontrak adalah selama 52 minggu dan tarikh siap pada bulan Mei 2005. Bagaimanapun, kontraktor asal telah menarik diri pada bulan Mac 2005 dan kontraktor penyelamat telah dilantik pada bulan April 2006 untuk menyiapkan projek ini. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut :

- Mengikut syarat kontrak, MARA perlu mengemukakan tuntutan kepada kontraktor asal kerana alasan penarikan diri kontraktor tidak berasas dan kontraktor sepatutnya menjelaskan bayaran perbezaan antara kos penyediaan baru dengan harga kontrak asal berjumlah RM3.45 juta. Bagaimanapun sehingga akhir tahun 2009, MARA masih belum mengemukakan tuntutan kepada kontraktor terhadap jumlah perbezaan ini.
- Peningkatan harga kontrak daripada RM4.65 juta menjadi RM9.95 juta disebabkan kenaikan harga bahan binaan dan penambahan skop kerja.

- Kesan daripada kontrak di tender semula menyebabkan kos yuran ikhtisas perunding pengurus projek dan kos perunding lain telah meningkat sejumlah RM143,082.
- MARA telah menanggung kos tambahan sejumlah RM186,962 bagi perubahan kerja pemotongan cerun yang telah dilakukan oleh kontraktor asal. Ini disebabkan perunding tidak melakukan pemantauan rapi semasa kerja pemotongan cerun.
- Kontraktor penyelamat gagal menyiapkan kerja dalam tempoh yang ditetapkan walaupun telah diberi lanjutan masa sebanyak 642 hari.
- MARA tidak membuat perancangan dengan teliti untuk pembinaan jalan keluar masuk utama kerana tidak mengambil kira keperluan penduduk setempat dan kehendak Pihak Berkuasa Tempatan.
- Kualiti kerja pembinaan oleh kontraktor kurang memuaskan kerana pembinaan tidak kemas, tidak sempurna dan tidak sesuai. Sebanyak 302 kecacatan telah disenaraikan dan dikemukakan kepada kontraktor berkenaan untuk pembaikan.

Pihak Audit mengesyorkan MARA perlu merancang dan membuat pemantauan dengan teliti supaya projek dapat dijalankan berdasar jumlah peruntukan yang diluluskan dan pembinaan dilaksanakan mengikut spesifikasi serta dalam tempoh yang ditetapkan. MARA juga perlu memastikan kontraktor yang dilantik mempunyai pengalaman kerja, kedudukan kewangan yang kukuh dan menawar harga yang munasabah. Bagi projek yang seterusnya, MARA perlu memastikan kontraktor memperbaiki segala kecacatan dan kerosakan dengan kadar segera supaya bangunan dapat digunakan dengan selamat. MARA memaklumkan tindakan sedang diambil terhadap teguran Audit.

UNIVERSITI SULTAN ZAINAL ABIDIN

- Pengurusan Perolehan Peralatan

Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA), Terengganu yang dahulu dikenali sebagai Universiti Darul Iman Malaysia ditubuhkan pada 1 Januari 2006 di bawah Akta Kolej Dan Universiti 1971 dan dikawal selia oleh Kementerian Pengajian Tinggi. Objektif penubuhan UniSZA adalah untuk mengadakan, memaju dan mengembangkan pengajian tinggi dalam bidang Pengajian Islam, Sains, Sains Kesihatan Bersekutu, Perubatan, Sains Makanan, Pertanian dan Bioteknologi, Teknologi Maklumat dan Komunikasi serta bidang pengajian yang lain. Selaras dengan objektif penubuhannya, UniSZA telah menyediakan peruntukan bagi perolehan aset dan inventori berjumlah RM22.35 juta pada tahun 2008 dan RM17.45 juta pada tahun 2009 untuk kegunaan 9 fakulti yang kini terletak di Kampus KUSZA dan Kampus Kota di Kuala Terengganu

serta Kampus Besut, Terengganu. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Syarat perjanjian terhadap pembekalan komputer adalah tidak lengkap iaitu spesifikasi penyenggaraan berjadual tidak dinyatakan dalam perjanjian. Syarat perjanjian juga tidak mematuhi spesifikasi bagi tempoh waranti seperti yang dicadangkan oleh Jawatankuasa Teknikal Tender. Selain itu, laporan ujian dan surat penyerahan tidak dikemukakan oleh pembekal. Di samping itu, pembekal juga tidak melaksanakan kerja pemasangan komputer tetapi dibuat oleh pegawai Pusat Teknologi Maklumat. Ini menyebabkan kelewatan pengagihan komputer kepada pengguna dan sebanyak 47 unit komputer masih belum diagihkan pada 28 Disember 2009.
- Wujud perbezaan harga bagi model mesin fotostat yang sama dibekalkan oleh pembekal yang sama pada tahun 2008.
- Jabatan Pembangunan dan Penyelenggaraan membuat perolehan penghawa dingin sebanyak 41 unit berjumlah RM92,920 yang diterima pada 22 Jun 2009 sebagai stok simpanan untuk permintaan segera oleh PTJ. Bagaimanapun, UniSZA tidak menggunakan stok sedia ada tetapi telah membuat perolehan baru menerusi 8 pembelian terus bagi sebanyak 19 unit penghawa dingin berjumlah RM58,650.
- Perolehan peralatan kejururawatan dalam tempoh 9 hari antara 28 Mei hingga 9 Jun 2009 yang sepatutnya dibuat secara sebut harga telah diperoleh secara 11 pembelian terus berjumlah RM196,976 dan melibatkan 3 pembekal. Semakan lanjut mendapati 7 perolehan peralatan tersebut berjumlah RM125,818 telah diberi kepada syarikat pembekal yang sama. UniSZA tidak mematuhi Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 12 Tahun 2007 yang menghendaki kajian pasaran dibuat supaya harga bekalan atau perkhidmatan adalah berpatutan dan menguntungkan di samping memastikan perolehan tidak tertumpu kepada pembekal yang sama.
- Perolehan peralatan fisioterapi berjumlah RM98,785 dan 30 unit mikroskop berjumlah RM180,000 serta 4 unit *Precision Incubator* berjumlah RM19,180 telah dibekalkan pada tahun 2009 masih tidak digunakan secara optimum. Perkara ini berlaku disebabkan penangguhan program Diploma Fisioterapi sehingga sesi Julai 2010/2011 dan Makmal Rehabilitasi di Kampus Kota masih dalam proses pembinaan yang dijangka siap pada bulan Ogos 2010.
- Komputer yang usang, rosak dan tidak ekonomik untuk dibaiki masih belum dilupuskan dan disimpan di stor sementara Pusat Teknologi Maklumat di Kampus KUSZA.

Pihak Audit mengesyorkan UniSZA mengambil tindakan proaktif untuk meningkatkan pengurusan peralatan dari aspek perancangan dan pelaksanaan dengan cekap dan teratur. Perjanjian perolehan peralatan hendaklah disediakan dengan lengkap dan mengambil kira spesifikasi yang diluluskan oleh Lembaga Perolehan bagi memastikan UniSZA mendapat perkhidmatan terbaik dan mengutamakan prinsip *value for money*. Perolehan peralatan guna sama hendaklah dibuat secara berpusat melalui sebut harga/tender. Selain itu, satu pangkalan data perlu diwujudkan untuk rujukan PTJ/Jabatan supaya tidak wujud perbezaan harga yang ketara. Rancangan dan pelaksanaan perolehan peralatan tahunan setiap PTJ perlu dipantau oleh Jabatan Bendahari bagi mengelakkan pecah kecil perolehan peralatan untuk memperoleh harga yang paling menguntungkan. UniSZA juga perlu menyediakan perancangan yang menyeluruh bagi program pengajian, pembangunan prasarana fakulti dan perolehan peralatan bagi mengelakkan peralatan yang dibeli tidak digunakan. Selain itu, komputer yang usang, rosak dan tidak ekonomik untuk dibaiki perlu dilupuskan dengan segera bagi menjimatkan penggunaan ruang pejabat. UniSZA sedang mengambil tindakan terhadap isu yang dibangkitkan.

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

- Pengurusan Perolehan Peralatan

Pada tahun 1995, UNIMAS telah meluluskan pelan pembangunan untuk pembinaan kampus tetap. Kos keseluruhan projek ini berjumlah RM1.88 bilion terdiri daripada pembiayaan oleh Kerajaan Malaysia sejumlah RM1.30 bilion dan pinjaman dari kerajaan Jepun melalui *Japan Bank International Corporation* (JBIC) sejumlah RM581.47 juta. Perjanjian pinjaman tersebut meliputi peruntukan untuk perolehan peralatan pembelajaran dan perabot bernilai ¥2.53 bilion atau RM79.31 juta. Perolehan peralatan juga dibuat melalui geran mengurus dan geran pembangunan di bawah Rancangan Malaysia Kelapan (RMK8) dan Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) berjumlah RM166.46 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Perunding yang dilantik telah dipertanggungjawabkan untuk memastikan keperluan peralatan menepati spesifikasi bagi kegunaan pembelajaran. Bahagian Aset UNIMAS bertanggungjawab memastikan peralatan yang diterima memenuhi spesifikasi sebelum diserahkan kepada Fakulti dan Pusat Pembelajaran. Salinan dokumen mengandungi spesifikasi dan kuantiti tidak dibekalkan kepada pegawai yang menerima peralatan. Ini menyebabkan pihak berkenaan tidak dapat menentukan sama ada peralatan yang dibekal menepati spesifikasi kontrak.
- Dalam *Bill of Quantity* bagi Pakej 8 menunjukkan komputer peribadi Dell berharga RM11,109 sepatutnya dilengkapi dengan memori 512MB RAM tetapi komputer dibekalkan hanya dilengkapi dengan memori 256MB RAM.

- Peralatan *Mobile Environmental Monitoring Station* telah dibeli pada tahun 2006 melalui pinjaman JBIC berharga RM1.13 juta untuk kegunaan di Makmal Alam Sekitar didapati kurang digunakan.
- Sebanyak 3 unit *MPEG Transport Stream Monitor* bernilai RM190,000 telah diperoleh melalui pinjaman JBIC pada tahun 2006. Kawalan penggunaan peralatan ini tidak teratur kerana buku log tidak diletakkan bersama peralatan.
- Peralatan yang telah rosak, usang dan tidak ekonomi untuk dibaiki masih belum dilupuskan.
- UNIMAS tidak menyelenggara Senarai/Daftar Aset dan rekod penggunaan peralatan dengan lengkap dan teratur.
- Jawatankuasa Pemeriksa seperti yang digariskan oleh Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 tidak ditubuhkan.

Pihak Audit mengesyorkan UNIMAS hendaklah menyediakan perancangan yang menyeluruh bagi program pengajian, pembangunan prasarana fakulti selaras dengan keperluan semasa. UNIMAS juga perlu menjalankan pemeriksaan fizikal setiap tahun, menyelenggara rekod aset dengan lengkap dan kemas kini serta melantik pegawai yang bertanggungjawab untuk memantau pengurusan aset. UNIMAS sedang mengambil tindakan terhadap teguran Audit.

PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA

- Pengurusan Program Satu Daerah Satu Industri

Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (Kraftangan) telah ditubuhkan pada tahun 1979 di bawah Akta Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (Akta 222) dan pindaan Akta A562 tahun 1983. Mulai bulan Mac 2008, Kraftangan diletakkan di bawah tanggungjawab Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Malaysia. Bagaimanapun, Kraftangan telah diletakkan di bawah Kementerian Penerangan Komunikasi dan Kebudayaan mulai bulan April 2009. Objektif Kraftangan adalah untuk membangun dan mempromosikan pengusaha dan industri kraf negara. Selaras dengan objektif tersebut, Kraftangan telah melaksanakan Program Satu Daerah Satu Industri (SDSI) di bawah peruntukan Rancangan Malaysia Kesembilan yang merupakan program untuk membangunkan sosioekonomi masyarakat tempatan melalui penglibatan aktiviti kraf secara komersial. Program ini memberi peluang pekerjaan kepada penduduk setempat dalam aktiviti ekonomi melalui pengeluaran produk kraf bagi menjana pendapatan berterusan. Antara produk kraf yang utama adalah daripada hasil rimba, hasil tanah, tekstil dan logam. Sehingga bulan Disember 2009, seramai 691 pengusaha di 69 daerah telah terlibat dalam Program SDSI dengan nilai jualan berjumlah RM20.98 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Kerajaan Negeri Terengganu telah membuat pengambilalihan tanah bagi tujuan projek pembinaan jalan melibatkan 6 bengkel pengusaha tembaga pada tahun 2009. Lawatan Audit mendapati bengkel tersebut telah dirobohkan dan mengakibatkan kerugian kepada Kraftangan berjumlah RM85,492. Sehingga tarikh pengauditan, seramai 3 pengusaha yang terlibat telah dibayar pampasan sejumlah RM11,000 seorang. Bagaimanapun, hanya seorang pengusaha yang tidak membina bengkelnya semula.
- Pejabat Kraftangan Cawangan Negeri Terengganu tidak dapat mengemukakan 6 salinan geran tanah bengkel yang dirobohkan bagi mengesahkan status hak milik tanah bengkel pengusaha.
- Spesifikasi cadangan bengkel pengeluaran produk kraf batik di Kota Bharu, Kelantan kurang sesuai dengan sistem prasarana pengeluaran produk kraf batik. Prasarana yang dibangunkan tidak menyediakan sistem pembuangan bahan kimia dengan sempurna dan tempat palong merebus dan mencelup kain batik.
- Syarat pemberian bantuan kepada pengusaha hanya diwujudkan setelah 2 tahun Program SDSI dilaksanakan. Selain itu, proses permohonan pemberian bantuan tidak jelas sama ada pengusaha boleh memohon terus kepada Ibu Pejabat Kraftangan atau melalui Pejabat Cawangan Negeri. Hasil soal selidik terhadap pengusaha yang dilawati mendapati 58% responden tidak mengetahui mereka layak untuk memohon bantuan di bawah Program SDSI.
- Ketepatan maklumat dalam laporan prestasi jualan usahawan tidak dapat disahkan kerana tidak disokong dengan dokumen yang lengkap. Kraftangan hanya mendapatkan maklumat melalui telefon atau semasa lawatan ke bengkel pengusaha. Soal selidik terhadap pengusaha kraf di 6 negeri yang dilawati mendapati 65% pengusaha memaklumkan maklumat jualan bulanan kepada Kraftangan melalui telefon.
- Manual Pembangunan Usahawan Kraf yang disediakan tidak dikemas kini mengikut keperluan semasa bagi memastikan Program SDSI dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur.
- Penyelenggaraan rekod di peringkat Ibu Pejabat Kraftangan dan Pejabat Cawangan Negeri adalah kurang memuaskan.
- Pemantauan tidak dilaksanakan secara berkala dan Laporan Lawatan Kerja Pemantauan Bulanan seperti yang ditetapkan dalam manual tidak disediakan dengan lengkap oleh Pejabat Cawangan Negeri yang dilawati.

Pihak Audit mengesyorkan Kraftangan perlu menetapkan satu petunjuk prestasi yang lebih khusus dan jelas, meningkatkan promosi produk dengan mewujudkan jaringan pemasaran dan merancang spesifikasi bengkel perusahaan yang bersesuaian dengan sistem prasarana pengeluaran produk kraf yang dibangunkan. Pemantauan secara berkala terhadap pelaksanaan dan prestasi projek serta penyelenggaraan rekod jualan oleh pengusaha Program SDSI juga perlu dilaksanakan. Kraf tangan perlu meningkatkan penyebaran maklumat mengenai Program SDSI dan bantuan yang disediakan kepada pengusaha supaya objektif program dapat dicapai. Penilaian juga hendaklah dibuat untuk menentukan sejauh mana Program SDSI telah mencapai objektif yang ditetapkan dan menambah baik program ini. Kraftangan memaklumkan tindakan sedang diambil terhadap isu yang dibangkitkan.

LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN MUDA

- Pengurusan Program Pembangunan Usahawan Industri Asas Tani

Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA) telah ditubuhkan pada tahun 1972 di bawah Akta Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (Akta 70) dan dikawal selia oleh Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Program Pembangunan Usahawan Industri Asas Tani (Program IAT) mula diperkenalkan pada tahun 2003 oleh Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dan diteruskan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) dengan objektif untuk mewujudkan 10,000 usahawan Program IAT yang berpendapatan bersih bulanan RM2,000 menjelang tahun 2010. Kementerian turut mensasarkan sekurang-kurangnya 20% daripada usahawan tersebut berjaya menembusi pasaran global dengan kualiti produk yang menepati pensijilan antarabangsa. Industri asas tani yang telah ditetapkan untuk diceburi oleh usahawan adalah berasaskan tanaman, ternakan, perikanan dan kraf tani. Selaras dengan objektif Kementerian, MADA telah melaksanakan Program IAT pada tahun 2006 dengan memberi tumpuan kepada 6 kaedah pelaksanaan iaitu pembangunan modal insan; peningkatan pengeluaran; pemodenan pemprosesan dan peningkatan infrastruktur serta peralatan; penyelidikan dan pembangunan produk; pemasaran dan promosi; serta pensijilan dan akreditasi. Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM9.22 juta bagi Program IAT dari tahun 2006 hingga 2009 dan sejumlah RM8.99 juta atau 97.5% telah dibelanjakan sehingga bulan Disember 2009. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- MADA berjaya mewujudkan seramai 587 usahawan industri asas tani dan bilangannya telah melebihi sasaran yang ditetapkan iaitu seramai 584 usahawan.
- Hasil Penyelidikan dan Pembangunan Produk (R&D) tidak diperluaskan iaitu hanya seorang usahawan yang mengguna pakai kaedah R&D berbanding dengan usahawan lain yang turut menghasilkan produk yang sama.

- Program pemasaran dan promosi yang dilaksanakan oleh MADA bagi produk IAT tidak melibatkan keseluruhan usahawan yang berdaftar dengan MADA termasuk usahawan yang menghasilkan produk dalam kuantiti yang kecil.
- Penyelenggaraan rekod Program IAT tidak sistematik dan tidak kemas kini. MADA juga tidak menyelenggara daftar untuk merekodkan maklumat usahawan yang berdaftar bagi Program IAT dan hanya mengguna pakai Laporan Pendapatan Usahawan Bimbingan MADA yang dikemukakan oleh Pejabat Pengurusan Wilayah pada setiap bulan untuk memantau prestasi usahawan.
- Lawatan ke 24 premis usahawan yang mendapat bantuan peralatan mendapati ada usahawan menyimpan peralatan di tempat yang kurang sesuai dan menjejaskan kualiti produk yang dihasilkan.

Pihak Audit mengesyorkan MADA supaya memastikan usaha dilaksanakan secara berterusan untuk meningkat bilangan usahawan mencapai pendapatan bersih bulanan seperti yang ditetapkan iaitu RM2,000. MADA juga perlu memperluaskan hasil Penyelidikan dan Pembangunan yang berjaya kepada semua usahawan yang berkaitan untuk diterima pakai supaya produk IAT yang dihasilkan adalah berkualiti dan berpotensi untuk dipasarkan. Selain itu, aktiviti promosi dan pemasaran perlu dipergiatkan dengan melibatkan kesemua usahawan yang berdaftar. Rekod yang lebih sistematik dan kemas kini perlu diselenggara supaya maklumat berkenaan program IAT adalah lengkap dan tepat terutama data berkaitan bilangan usahawan dan pendapatan bulanan usahawan yang berdaftar. MADA memaklumkan tindakan sedang diambil terhadap teguran Audit.

LEMBAGA PERINDUSTRIAN NANAS MALAYSIA

- Pengurusan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas

Lembaga Perindustrian Nanas Malaysia (LPNM) telah ditubuhkan di bawah Akta Perindustrian Nanas Malaysia 1957 (Akta 427-Semakan 1990) dan berkuat kuasa di Semenanjung Malaysia. Objektif utama LPNM adalah untuk mengawal dan memajukan industri nanas negara supaya lebih berdaya saing. Selaras dengan objektif tersebut, LPNM telah melaksanakan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan melalui Projek Rancangan Tanam Baru dan Projek Rancangan Tanam Semula. Objektif Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas adalah untuk meluaskan kawasan bertanam termasuk di negeri Sabah dan Sarawak serta meningkatkan pengeluaran buah nanas. LPNM telah merancang menambah keluasan kawasan tanaman nanas sebanyak 6,700 ekar setahun mulai tahun 2006 untuk mencapai keluasan 33,500 ekar pada akhir tahun 2010. Selain itu, objektif projek ini juga adalah untuk meningkatkan bekalan buah nanas daripada 264,000 tan metrik setahun mulai tahun 2006 kepada 404,000 tan metrik pada akhir tahun 2010. Bagaimanapun, rancangan untuk meluaskan projek ini di negeri Sabah dan Sarawak

belum dapat dilaksanakan kerana pindaan Akta 427 belum diluluskan. Sehingga akhir tahun 2009, sejumlah RM41.58 juta telah dibelanjakan bagi perolehan bahan input pertanian seperti benih, racun rumpai, baja campuran dan hormon bunga. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- LPNM telah mengurangkan bekalan baja kepada pekebun daripada 15 beg kepada 4 hingga 6 beg kerana harga baja telah meningkat kepada RM164 hingga RM175 bagi setiap beg. Pekebun terpaksa menanggung kos pembelian bekalan baja yang diperlukan untuk mendapatkan hasil pengeluaran yang baik. Peruntukan tambahan perlu dipohon daripada Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani bagi menampung kenaikan harga baja dan tidak membebankan pekebun.
- LPNM hanya menjalankan kajian kesesuaian tanah tetapi tidak menjalankan kajian kesesuaian lokasi menyebabkan pekebun terdedah kepada bencana alam seperti banjir dan sebagainya.
- Tempoh untuk meluluskan permohonan tidak ditetapkan menyebabkan projek tidak dapat dilaksanakan dengan lancar dan pengagihan input tidak dilakukan dengan berkesan.
- Rekod berkaitan pekebun, keluasan bertanam dan hasil jualan serta kuantiti pengeluaran tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.
- Pemantauan yang dilaksanakan oleh LPNM kurang memuaskan kerana pemantauan secara berkala dan berjadual tidak dilakukan.
- LPNM belum menjalankan kajian impak terhadap projek ini untuk menilai keberkesanan dan mengenal pasti kelemahan yang boleh menjejaskan pencapaian objektif projek yang ditetapkan.

Pihak Audit mengesyorkan LPNM perlu menetapkan tempoh kelulusan permohonan projek supaya tiada kelewatan dalam pelaksanaan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas. LPNM perlu mengemas kini semua maklumat berkaitan pekebun, keluasan bertanam dan hasil jualan serta kuantiti pengeluaran supaya pencapaian projek dapat diukur dengan lebih tepat dan berkesan. Pemantauan secara berkala perlu dilaksanakan bagi mengenal pasti isu dan masalah tindakan penambahbaikan boleh diambil dengan segera. LPNM sedang mengambil tindakan terhadap isu yang dibangkitkan.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH

- Pengurusan Aktiviti Ekonomi Tambahan

Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) telah merancang dan menggalakkan pekebun kecil menjalankan pelbagai Aktiviti Ekonomi Tambahan (AET) yang mempunyai potensi pasaran untuk menambah pendapatan pekebun kecil. AET terdiri daripada aktiviti ternakan, tanaman dan ekonomi desa seperti kraf daun getah, makanan sejuk beku dan makanan ringan serta jahitan dan sulaman. Objektif utama AET adalah untuk meningkatkan pendapatan pekebun kecil selain daripada bergantung kepada hasil getah atau kelapa sawit. Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM40 juta untuk AET di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan. RISDA telah melantik *integrator* secara individu, syarikat dan koperasi untuk melaksanakan projek di bawah AET. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Projek ternakan lembu integrasi yang diuruskan oleh ESPEK Sdn. Berhad yang merupakan syarikat subsidiari RISDA dengan peruntukan sejumlah RM370,000 melibatkan 37 peserta di Tanjung Genting, Kedah. Sebanyak 77 ekor lembu telah dijual dari tahun 2008 hingga bulan Oktober 2009 dengan anggaran harga semasa sejumlah RM231,000 atau RM3,000 seekor. Sebanyak 35 ekor lembu telah hilang dan 39 telah mati dengan anggaran keseluruhan sejumlah RM222,000. Bagaimanapun, pengagihan pulangan kepada peserta tidak dapat disahkan.
- Koperasi Pekebun Kecil Wilayah Johor Selatan Berhad (KOPRIS) yang menguruskan kilang kek dan roti dengan peruntukan RM70,000 melibatkan 7 peserta telah mengubah suai bangunan miliknya iaitu Wisma KOPRIS untuk dijadikan premis kilang kek dan roti dengan kos sejumlah RM29,450 atau 42% daripada peruntukan tersebut. Pada tahun 2009, projek ini hanya memperoleh nilai jualan tahunan sejumlah RM30,312 dan kerugian bersih sejumlah RM22,533. Setiap peserta telah diagihkan pulangan sejumlah RM500 setahun atau purata RM42 sebulan.
- Bantuan satu set peralatan sejuk beku bernilai RM7,700 yang diberikan untuk Projek Makanan Sejuk Beku di bawah pengurusan Koperasi Pekebun Kecil Daerah Kota Tinggi Berhad tidak digunakan dan disimpan di Balai Raya Kampung Bukit Samsu, Kota Tinggi, Johor.
- Projek Tanaman Fertigasi yang diuruskan oleh KOPRIS telah dimulakan tanpa kajian kesesuaian. Sehingga akhir tahun 2009, projek ini telah mengalami kerugian bersih berjumlah RM11,585 dan pulangan sejumlah RM200 telah diagihkan kepada peserta.

- *Integrator* yang menguruskan Projek Ternakan Kambing tidak menyelenggara rekod urus niaga dan jualan.
- Pulangan projek Kilang Kek Dan Roti, Ternakan Lembu Pedaging dan Tanaman Fertigasi di negeri Johor tidak diagihkan terus kepada peserta. RISDA telah menyalurkan pulangan berjumlah RM9,558 ke akaun Kelab Sukan Daerah Kota Tinggi terlebih dahulu sebelum diagihkan kepada peserta yang berkenaan. Bagaimanapun, jumlah ini telah dipindahkan ke Akaun Projek Khas Koperasi dan diagih kepada peserta.
- Pejabat RISDA Jajahan Kelantan Tengah telah membuat perolehan peralatan AET tanpa melalui proses sebut harga pada tahun 2007 hingga 2009. Antara perolehan peralatan tersebut adalah peti sejuk, mesin pengadun tepung dan kandang lembu/kambing melebihi RM50,000 daripada 2 Koperasi Pekebun Kecil di Daerah Kelantan Tengah.
- Ketepatan maklumat prestasi jualan peserta tidak dapat disahkan kerana peserta tidak memberi maklumat hasil sebenar mengenainya.
- Dokumen perjanjian tidak ditandatangani oleh peserta projek dan kaedah pembahagian keuntungan tidak seragam antara RISDA, *integrator* dan peserta projek.

Pihak Audit mengesyorkan RISDA melantik *integrator* yang berpengalaman, berkeupayaan dan mempunyai rangkaian pemasaran serta memastikan bantuan peralatan digunakan secara optimum supaya program ini mencapai matlamat yang ditetapkan. RISDA juga perlu mewujudkan sistem perekodan yang seragam kepada semua peserta dan *integrator*, menyediakan dokumen perjanjian yang seragam untuk semua projek dan menjalankan kajian impak terhadap pencapaian Program AET. RISDA memaklumkan sebahagian isu telah diambil tindakan manakala yang lain sedang dalam tindakan.

PERBADANAN HAL EHWAL BEKAS ANGKATAN TENTERA

- Pengurusan Pusat Latihan PERHEBAT

Perbadanan Hal Ehwal Bekas Angkatan Tentera (PERHEBAT) merupakan sebuah perbadanan milik penuh Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT). Ia ditubuhkan di bawah Perintah LTAT 1994 melalui peruntukan Seksyen 23 Akta Tabung Angkatan Tentera 1973. Perintah LTAT 1994 ini kemudiannya telah dipinda pada tahun 2005 dan mula berkuat kuasa pada 1 Mac 2004. Fungsi PERHEBAT adalah untuk mengurus aktiviti berkaitan dengan program dan kemudahan latihan kepada bakal pesara dan pesara tentera serta mengawal dan mengawasi pelaksanaan program latihan. Selaras dengan objektif tersebut, PERHEBAT memperoleh geran mengurus sejumlah RM26

juta setahun dari tahun 1994 sehingga kini. Sepanjang tahun 2007 hingga 2009, sejumlah RM90.24 juta telah dibelanjakan bagi tujuan mengurus dan perbelanjaan operasi PERHEBAT. Seramai 15,790 pelatih telah dilatih oleh PERHEBAT bagi tempoh tahun 2007 hingga 2009. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Peruntukan yang diterima oleh PERHEBAT adalah tidak mencukupi untuk menampung perbelanjaan operasi, perolehan peralatan latihan dan bagi memastikan kemudahan serta kurikulum latihan dapat ditingkatkan.
- PERHEBAT tidak mencapai sasaran bilangan pelatih secara dalaman yang ditetapkan seramai 780 pelatih atau 45.5% pada tahun 2009 kerana pelatih dibenarkan untuk mengikuti Latihan Peralihan di luar PERHEBAT.
- Kemudahan dan peralatan asrama yang usang dan rosak tidak disenggara atau diganti kerana kekurangan peruntukkan.
- Ketiadaan perancangan penyenggaraan berkala bagi peralatan latihan dan PERHEBAT hanya menjalankan penyenggaraan pemuliharaan kecil terhadap kemudahan dan peralatan latihan.
- Ketiadaan kemudahan pemberian modal kepada bekas pelatih bagi membantu mereka memulakan perniagaan.
- PERHEBAT tidak menetapkan mekanisme pemantauan terhadap pelatih sambil kerja dan tidak dapat menilai keberkesanan latihan yang diberi oleh syarikat.

Pihak Audit mengesyorkan PERHEBAT menjalankan kajian pasaran untuk memastikan kurikulum latihan sentiasa relevan supaya pelatih mendapat pekerjaan yang sesuai atau dapat memulakan perniagaan. PERHEBAT juga perlu mendapatkan kerjasama daripada Kementerian Pertahanan bagi menggalakkan bakal pesara tentera menjalani latihan di PERHEBAT supaya Pusat Latihan dapat digunakan secara optimum. Di samping itu, sistem pangkalan data yang terkini perlu diwujudkan bagi menyimpan maklumat bekas pelatih untuk pembangunan serta perancangan strategik Latihan Peralihan. PERHEBAT perlu memastikan pengurusan perolehan latihan daripada pihak luar mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan supaya PERHEBAT mendapat *value for money* bagi latihan yang dijalankan. PERHEBAT memaklumkan tindakan penambahbaikan pengurusan pusat latihan sedang diambil. Bagaimanapun, tindakan penambahbaikan adalah berdasarkan peruntukan yang diterima.

BAHAGIAN III

- PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

Sehingga kini sebanyak 204 Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan telah diwartakan untuk diaudit oleh Jabatan Audit Negara. Objektif penubuhan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan adalah untuk melaksanakan aktiviti perniagaan, pelaburan dan sosioekonomi. Pelaksanaan aktiviti ini adalah untuk mendapat keuntungan dan pulangan yang munasabah serta memberi perkhidmatan yang lebih cekap dan berkesan kepada orang awam. Analisis Audit telah dibuat terhadap 85 penyata kewangan syarikat subsidiari BBP yang diterima setakat bulan Mei 2010 bagi tahun 2006 hingga 2008. Syarikat subsidiari dianalisis dari segi kedudukan dan prestasi kewangan, pembayaran dividen, pembayaran bonus dan cukai. Hasil analisis mendapati Badan Berkanun Persekutuan mempunyai pelaburan berjumlah RM1.51 bilion pada tahun 2008. Pada keseluruhannya, keuntungan sebelum cukai bagi 85 syarikat subsidiari pada tahun 2008 adalah berjumlah RM222.89 juta, menunjukkan peningkatan berbanding dengan 2007 yang berjumlah RM149.91 juta. Analisis Audit juga mendapati 45 syarikat subsidiari telah memperoleh keuntungan sebelum cukai untuk tempoh 3 tahun berturut-turut berjumlah RM542.14 juta manakala 13 yang lain mengalami kerugian berjumlah RM146.97 juta bagi tempoh yang sama. Sebanyak 19 syarikat subsidiari telah membayar dividen kepada Badan Induk masing-masing berjumlah RM90.53 juta manakala 7 syarikat subsidiari membayar dividen secara berterusan. Syarikat subsidiari di bawah sektor perladangan dan hartanah merupakan pembayar cukai tertinggi. Selain itu, sebanyak 59 daripada 85 syarikat subsidiari tersebut telah membayar cukai berjumlah RM57.63 juta kepada Kerajaan. Pengauditan pengurusan telah dijalankan terhadap 11 syarikat subsidiari pada tahun 2009 yang mana 2 daripadanya dilaporkan secara penuh dan 9 secara ringkas. Pada umumnya, pengauditan terhadap pengurusan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan adalah baik. Namun masih ada beberapa kelemahan yang perlu dibaiki khususnya terhadap kawalan dalaman pengurusan kewangan. Selain itu, Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan juga telah merancang aktiviti dengan baik. Bagaimanapun, dari segi pelaksanaannya beberapa kelemahan perlu ditangani bagi memastikan aktiviti dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif yang telah ditetapkan.

PENGURUSAN GIATMARA SDN. BERHAD

(Syarikat Subsidiari Majlis Amanah Rakyat)

Majlis Amanah Rakyat (MARA) telah meluluskan penubuhan GIATMARA Sdn. Berhad (GIATMARA) sebagai sebuah syarikat milik penuhnya yang diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 11 Ogos 1986. Modal syarikat dibenarkan berjumlah RM25,000 dan modal berbayar sejumlah RM2. GIATMARA ditubuhkan untuk menyedia, membekal dan melantik pegawai serta kakitangan untuk mengurus Pusat GIATMARA (PGM). PGM adalah sebuah institusi latihan dan pendidikan di bawah pengurusan

MARA yang diwujudkan oleh Kerajaan. Aktiviti utama PGM adalah menjalankan program latihan kemahiran melalui bajet belanja mengurus MARA. Ini bertujuan memberi pengetahuan dan latihan kemahiran teknikal dan bukan teknikal kepada mereka yang tidak berpeluang menyambung pelajaran di Institusi Pengajian yang lain dalam pelbagai bidang. Sehingga bulan Ogos 2009, MARA telah menubuhkan 209 PGM di seluruh Malaysia dan menawarkan 29 kursus kemahiran. Di samping itu, GIATMARA juga telah diberikan bajet khas oleh Kerajaan bagi Program Pembasmian Kemiskinan dan Program Perantisan Khas. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Jawatankuasa Audit yang ditubuhkan oleh GIATMARA pada 17 Ogos 2005 tidak pernah bermesyuarat sejak diwujudkan kerana terdapat percanggahan kepentingan di mana ahlinya terdiri daripada Pengarah Kewangan MARA, Ketua Eksekutif GIATMARA dan Setiausaha Jawatankuasa Audit bukan Ketua Unit Audit Dalam GIATMARA yang bercanggah dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 9 Tahun 1993.
- Sistem Pengurusan Pelatih GIATMARA yang sepatutnya siap pada 31 Disember 2008, tetapi sehingga bulan September 2009 masih dalam peringkat pembangunan.
- Kemudahan dan peralatan latihan seperti bilik kuliah, makmal komputer, makmal elektronik dan bengkel jahitan yang disediakan oleh GIATMARA tidak mencukupi dan kurang sesuai bagi memastikan persekitaran pembelajaran yang kondusif.
- Program Pembasmian Kemiskinan dilaksanakan oleh GIATMARA mempunyai beberapa kelemahan iaitu pemilihan peserta bukan terdiri dari golongan rakyat miskin atau miskin tegar dan kursus yang tidak bersesuaian. Pelantikan *Technology Provider* telah dibuat secara terus yang sepatutnya melalui sebut harga iaitu bercanggah dengan peraturan kewangan MARA. Peralatan dibekalkan oleh *Technology Provider* tidak dapat digunakan bagi tempoh yang lama dan mudah rosak.

Pihak Audit mengesyorkan supaya GIATMARA memastikan pemilihan peserta adalah terdiri daripada golongan miskin atau miskin tegar untuk mengurangkan kadar kemiskinan. Selain itu, pemilihan peserta hendaklah mengambil kira umur dan kesesuaian kursus yang boleh memberi manfaat untuk menjana pendapatan bagi mereka. GIATMARA sepatutnya mengurus sepenuhnya latihan kemahiran kerana boleh menjimatkan kos dari segi yuran pengurusan serta memudahkan susulan selepas kursus tamat. GIATMARA perlu melantik *Technology Provider* untuk melaksanakan kursus yang ia tidak mempunyai kemahiran sahaja. Pemilihan *Technology Provider* hendaklah mengikut peraturan ditetapkan bagi mendapatkan *value for money* dan

perkhidmatan yang terbaik memandangkan yuran pengurusan dibayar adalah tinggi. GIATMARA sedang mengambil tindakan terhadap isu yang dibangkitkan.

PENGURUSAN KETENGAH PERWIRA SDN. BERHAD
(Syarikat Subsidiari Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah)

Ladang Terengganu Tengah Sdn. Berhad telah diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 22 September 1976 dan telah menukar namanya kepada KETENGAH Perwira Sdn. Berhad (KPSB) pada 28 Julai 1977. Ia merupakan Syarikat Sub Subsidiari Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah (KETENGAH). Sehingga akhir tahun 2008, modal dibenarkan KPSB adalah sejumlah RM30 juta dan modal berbayar berjumlah RM28.50 juta di mana pegangan saham oleh KETENGAH berjumlah RM14.54 juta atau 51% dan Lembaga Tabung Angkatan Tentera berjumlah RM13.96 juta atau 49%. Aktiviti utama KPSB adalah perladangan kelapa sawit seluas 4,332 hektar. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- KPSB menggunakan sistem perakaunan berkomputer *Boustead Information Technology* (BIT) sejak tahun 1978 dan telah dinaik taraf pada tahun 2006. Ladang KPSB hanya dilengkapi dengan satu komputer menggunakan Sistem BIT untuk tujuan perakaunan, pembayaran gaji, inventori dan menjana *monthly crop statement*. Kata laluan yang sama telah digunakan oleh pegawai kewangan dan juga pegawai pentadbiran. Selain itu, tiada kawalan di pintu masuk Pejabat Kewangan KPSB yang boleh meningkatkan risiko pencerobohan dan salah guna Sistem BIT.
- Perbezaan berjumlah RM22,361 antara senarai aset di ladang dengan rekod yang diselenggara di Ibu Pejabat tidak dapat disesuaikan. Aset di ladang juga tidak mempunyai tanda pengenalan menyebabkan kesukaran bagi menjalankan verifikasi dan pelupusan aset.
- Aset di ladang yang telah rosak dan tidak ekonomik untuk dibaiki masih belum dilupuskan.
- Pemantauan dan semakan serta penyesuaian terhadap rekod dan stok fizikal baja tidak dibuat oleh pegawai yang bertanggungjawab.
- Taburan baja bulanan tidak mengikut program pembajaan yang ditetapkan menyebabkan terdapat kawasan yang lewat ditabur baja antara satu hingga 7 bulan.
- Penyalahgunaan minyak diesel boleh berlaku kerana tiada kawalan terhadap penggunaannya.

Pihak Audit mengesyorkan KPSB perlu memastikan kawalan persekitaran terhadap sistem *Boustead Information Technology* ditingkatkan dengan mewujudkan kata laluan yang berbeza antara pegawai kewangan dan pegawai pentadbiran. Pengurusan aset perlu dibuat penambahbaikan dari aspek penyelenggaraan rekod, tanda pengenalan dan pelupusan aset. Pemeriksaan aset perlu dilaksanakan secara menyeluruh untuk mengenal pasti aset yang usang dan rosak bagi tujuan pelupusan. Rekod baja perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi tujuan kawalan dan pemantauan serta memastikan baja sentiasa mencukupi dan disimpan di tempat yang sesuai. Kawalan terhadap penggunaan minyak diesel hendaklah diwujudkan bagi mengelak berlakunya penyalahgunaan dan risiko kecurian. KPSB sedang mengambil tindakan terhadap isu yang dibangkitkan.

BAHAGIAN I

PENGURUSAN KEWANGAN

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

1. PELAKSANAAN SISTEM PENARAFAN INDEKS AKAUNTABILITI DALAM PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

1.1 Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan pengurusan kewangan bagi menilai sama ada pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan telah dilaksanakan dengan teratur, mematuhi undang-undang dan peraturan kewangan yang ditetapkan serta rekod berkaitan diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Pengauditan ini membolehkan Jabatan Audit Negara memantau prestasi pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan dan memberi pandangan bagi menambah baik kawalan pengurusan kewangannya.

1.2 Jabatan Audit Negara telah melaksanakan **sistem penarafan berdasarkan indeks akauntabiliti** mulai tahun 2007 berdasarkan pengauditan pengurusan kewangan yang dijalankan. Ia sebagai satu usaha untuk meningkatkan tahap motivasi Agensi supaya lebih gigih memperbaiki, mempertingkatkan dan memperkasakan prestasi pengurusan kewangan masing-masing. Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih secara giliran akan dinilai tahap pengurusan kewangan mereka berasaskan kriteria yang diukur secara objektif dan menjadi penanda aras ke arah penambahbaikan demi kecemerlangan pengurusan kewangan. Sistem penarafan berdasarkan indeks akauntabiliti mengambil kira 8 aspek utama kawalan pengurusan kewangan merangkumi kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan akaun amanah/kumpulan wang amanah dan deposit; pengurusan aset dan stor; pengurusan pelaburan dan pengurusan pinjaman serta penyerahan penyata kewangan.

1.3 Badan Berkanun Persekutuan akan diberi markah terhadap setiap pematuhan kepada peraturan kewangan bagi aspek utama kawalan pengurusan kewangan. Berdasarkan markah keseluruhan yang diperolehi, penarafan diberi terhadap tahap prestasi pengurusan kewangan seperti berikut:

MARKAH KESELURUHAN	TAHAP	PENARAFAN
90 – 100	Sangat Baik	★★★★
70 – 89	Baik	★★★
50 – 69	Memuaskan	★★
< 49	Tidak Memuaskan	★

Aspek utama kawalan pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan yang dinilai adalah seperti berikut:

1.3.1 Kawalan Pengurusan

Kawalan pengurusan merupakan kawalan utama dan menyeluruh oleh pihak pengurusan untuk memastikan pengurusan kewangan agensi dilaksanakan dengan cekap dan berkesan serta mencapai objektif yang ditetapkan. Mekanisme kawalan pengurusan meliputi struktur organisasi, sistem dan prosedur yang diwujudkan, keberkesanan jawatankuasa dan Unit Audit Dalam yang ditubuhkan serta pengurusan sumber manusia. Pihak pengurusan perlu memastikan pengurusan kewangan diuruskan dengan baik melalui sistem dan prosedur yang teratur, kawalan dalaman dan pemantauan yang berkesan.

1.3.2 Kawalan Bajet

Bajet adalah perancangan kewangan yang merupakan anggaran pendapatan dan perbelanjaan agensi bagi sesuatu tahun kewangan. Pengurusan bajet bertujuan memastikan sumber yang terhad dirancang dan diagih secara teratur mengikut kepentingan, mengawal operasi dan mengurus prestasi bagi mencapai objektifnya. Pengurusan bajet meliputi peringkat penyediaan, pindah peruntukan, kawalan dan pemantauan perbelanjaan hingga kepada pelaporan mengenai pencapaiannya.

1.3.3 Kawalan Terimaan

Pengurusan terimaan merupakan prosedur yang diwujudkan bagi memastikan semua pungutan agensi diurus mengikut peraturan kewangan yang ditetapkan serta diakaunkan dengan sempurna. Di samping itu, agensi perlu memastikan semua aspek keselamatan telah diambil kira bagi melindungi aset, wang, resit dan kaunter kutipan.

1.3.4 Kawalan Perbelanjaan

Pengurusan perbelanjaan meliputi pengurusan perolehan, memproses bayaran dan mengakaunkannya. Perbelanjaan dibuat sama ada melalui peruntukan mengurus dan pembangunan. Langkah kawalan perbelanjaan yang sempurna menjamin peruntukan dibelanjakan dengan cekap dan berhemat selaras dengan undang-undang dan peraturan yang telah ditetapkan. Pengurusan perbelanjaan yang cekap dan berkesan dapat mengelakkan pembaziran, penyelewengan dan kerugian kepada agensi.

1.3.5 Pengurusan Akaun Amanah/Kumpulan Wang Amanah Dan Deposit

1.3.5.1 Akaun Amanah diwujudkan di bawah seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 manakala Kumpulan Wang Amanah diwujudkan di bawah seksyen 10, Akta yang sama. Akaun Amanah bertujuan mengakaunkan sumbangan wang daripada badan dan orang perseorangan kepada Kerajaan bagi maksud tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang berkenaan.

1.3.5.2 Pengurusan akaun amanah, kumpulan wang amanah dan deposit hendaklah dibuat oleh agensi mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod individu perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan.

1.3.6 Pengurusan Aset Dan Stor

Pengurusan aset dan stor merangkumi perolehan, penggunaan, penyenggaraan, penyimpanan dan pelupusan hendaklah dibuat dengan cekap, berhemat dan selaras dengan peraturan kewangan. Aset dan Inventori yang diperoleh untuk kegunaan pejabat perlu direkodkan, dikawal dan dipantau dengan sempurna. Rekod berkaitan perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.

1.3.7 Pengurusan Pelaburan Dan Pinjaman

1.3.7.1 Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi satu tempoh untuk memperoleh kadar pulangan yang dikehendaki dengan mengambil kira risiko yang berkaitan. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang ditetapkan. Rekod perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan.

1.3.7.2 Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negara, menampung perbelanjaan dan meningkatkan pembangunan sosioekonomi. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dipohon.

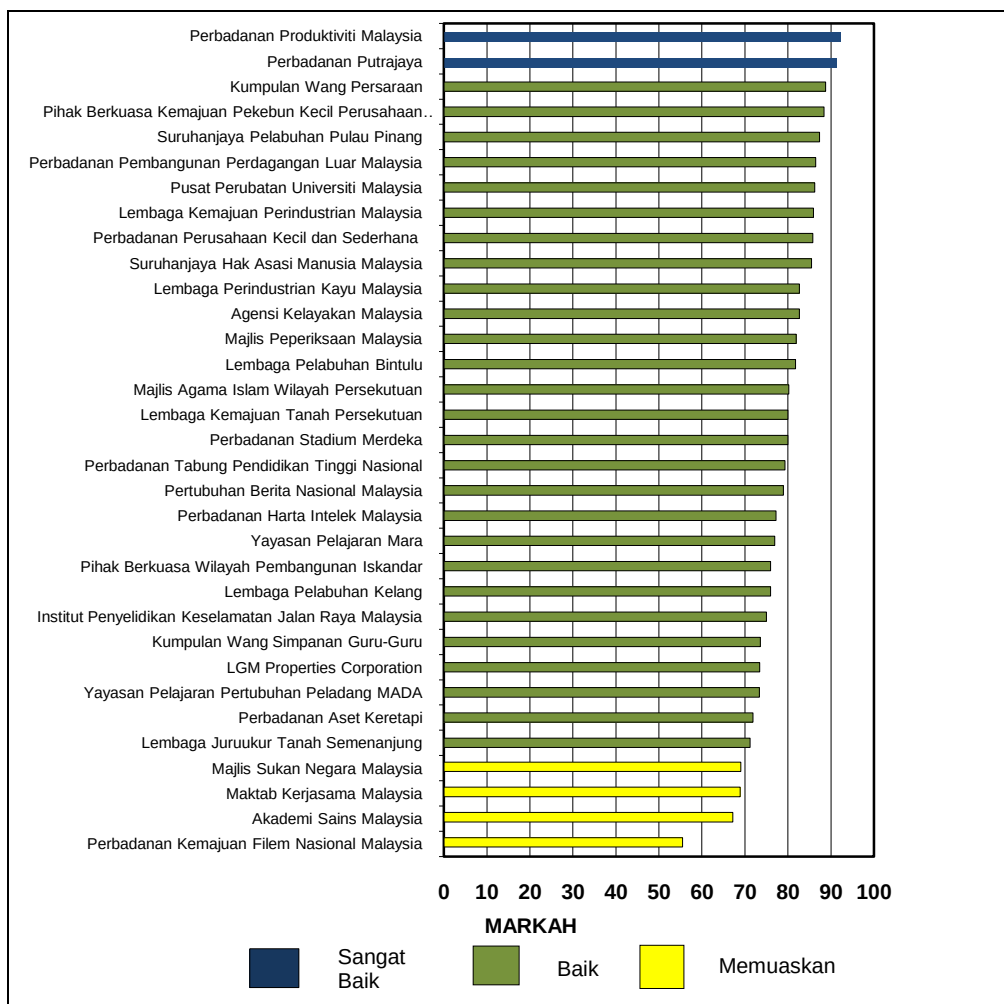
1.3.8 Penyerahan Penyata Kewangan

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 4 Tahun 2007 menghendaki Badan Berkanun Persekutuan mengemukakan penyata kewangan masing-masing kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit tidak lewat dari 30 April setiap tahun. Ini membolehkan penyata kewangan dan laporan tahunan Badan Berkanun Persekutuan dibentangkan di Parlimen pada tahun yang sama dan tidak lewat dari 31 Disember setiap tahun. Pekeliling ini bertujuan untuk meningkatkan akauntabiliti dan tadbir

urus yang baik di semua Badan Berkanun Persekutuan. Di samping itu, pembentangan yang awal membolehkan *stakeholders* menilai prestasi kewangan Badan Berkanun Persekutuan dengan lebih jelas, lengkap dan relevan.

1.4 Pada tahun 2009, Jabatan Audit Negara telah memilih 37 daripada 118 Badan Berkanun Persekutuan untuk diaudit. Bagaimanapun, penarafan hanya dibuat terhadap 33 agensi manakala 4 agensi yang bersaiz kecil tidak diambil kira kerana sebahagian besar daripada kawalan utama pengurusan kewangan tidak diterima pakai di agensi tersebut. Agensi berkenaan ialah Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang-Teluk Ewa, Lembaga Pelabuhan Kemaman, Lembaga Pelabuhan Melaka dan Lembaga Totalisator Malaysia. Analisis menunjukkan 2 (6.1%) Badan Berkanun Persekutuan berada pada tahap sangat baik, manakala 27 (81.8%) pada tahap baik dan 4 (12.1%) lagi pada tahap memuaskan. Berbanding tahun 2008, pengauditan pengurusan kewangan menunjukkan 30 BBP berada pada tahap baik dan 2 pada tahap memuaskan. Tahap prestasi pengurusan kewangan bagi tahun 2009 adalah seperti di carta berikut:

CARTA 1.1
TAHAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN TAHUN 2009

1.5 Pada keseluruhannya, Badan Berkanun Persekutuan tersebut telah mencapai tahap pengurusan kewangan yang sangat baik, baik dan memuaskan. Dari aspek kawalan pengurusan, struktur pengurusan organisasi adalah jelas dan selaras dengan fungsi organisasi, pengurusan sumber manusia yang cekap, perancangan pengisian jawatan yang teratur serta pembangunan kerjaya melalui latihan yang berterusan. Jawatankuasa utama telah bermesyuarat mengikut kekerapan yang ditetapkan dan mengambil tindakan proaktif terhadap keputusan mesyuarat. Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja disediakan dengan lengkap dan teratur. Di samping itu, pengurusan kewangan terhadap kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan aset dan stor, pengurusan kumpulan wang amanah, akaun amanah dan deposit, pengurusan pelaburan dan pinjaman adalah teratur serta mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan. Penyata Kewangan Tahun 2008 bagi kesemua Badan Berkanun Persekutuan tersebut telah diberi Sijil Tanpa Teguran kecuali Lembaga Kemajuan Filem Nasional Malaysia.

1.6 Laporan pengauditan pengurusan kewangan yang lengkap telah dikemukakan kepada Menteri, Ketua Setiausaha Kementerian, Pengerusi dan Ketua Pegawai Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan berkenaan. Laporan ringkas terhadap 8 Badan Berkanun Persekutuan di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri, Kementerian Wilayah Persekutuan Dan Kesejahteraan Bandar, Kementerian Kewangan, Kementerian Luar Bandar Dan Wilayah, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan, Kementerian Belia Dan Sukan, Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi dan Kementerian Penerangan, Komunikasi Dan Kebudayaan seperti berikut:

1.6.1 Perbadanan Produktiviti Malaysia

1.6.1.1 Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) berhasrat menjadi sebuah organisasi yang berdaya saing dan berinovasi secara global dalam memperkembangkan produktiviti. Oleh itu, MPC bertindak sebagai institusi yang memberi sumbangan kepada usaha peningkatan produktiviti dan kualiti negara selaras dengan perkembangan ekonomi yang seimbang.

1.6.1.2 Pada keseluruhannya, MPC telah melaksanakan pengurusan kewangannya dengan sangat baik. Kepimpinan dan komitmen yang tinggi oleh Lembaga Pengarah, pengurusan atasan dan semua pegawai MPC telah mewujudkan satu rangkaian sistem pengurusan yang amat berkesan bagi memastikan objektif penubuhan MPC tercapai. Ini disokong dengan pengurusan sumber manusia yang berkesan. Pelan peralihan tugas turut disediakan dan digunakan setiap tahun sebagai rujukan.

1.6.1.3 Jawatankuasa telah ditubuhkan bagi memantapkan pengurusan dan pentadbiran MPC. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun telah

memainkan peranannya untuk membantu Lembaga Pengarah mengawal dan mengawasi dasar serta tadbir urus MPC. Walaupun MPC tidak mewujudkan Jawatankuasa Audit dan Unit Audit Dalam, penglibatan MPC dalam Jawatankuasa Audit di peringkat Kementerian dan pengauditan yang telah dijalankan oleh Unit Audit Dalam Kementerian telah banyak memberikan pendedahan kepada MPC mengenai kepentingan kawalan dalaman yang perlu ada di MPC.

1.6.1.4 MPC mempunyai sistem dan prosedur yang baik. Pihak MPC mempunyai peraturan kewangan dan perakaunan sendiri di samping menerima pakai pekeliling yang berkuat kuasa sebagai panduan. MPC juga mempunyai Sistem Pengurusan Kualiti MS ISO 9001:2008. Pemeriksaan mengejut juga telah dijalankan mengikut peraturan yang ditetapkan.

1.6.1.5 Pengurusan Kewangan MPC adalah teratur dan mematuhi peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun pengurusan kawalan borang hasil, kawalan kemasukan pungutan ke bank dan penyediaan penyata penyesuaian bank perlu diberi perhatian bagi menambah baik pengurusan kewangan MPC.

1.6.1.6 Secara keseluruhannya, kedudukan kewangan MPC adalah kukuh. MPC memperoleh pendapatan sejumlah RM49.59 juta manakala perbelanjaan sejumlah RM43.74 juta pada tahun 2008. Kedudukan nilai aset semasa berjumlah RM34.85 juta berbanding dengan liabiliti semasa berjumlah RM0.81 juta.

1.6.2 Perbadanan Putrajaya

1.6.2.1 Perbadanan Putrajaya (PPj) ditubuhkan di bawah Akta Perbadanan Putrajaya 1995 (Akta 536) untuk mengurus dan mentadbir kawasan Perbadanan Putrajaya bagi pihak Wilayah Persekutuan. Objektif penubuhan PPj adalah untuk merancang, membangun, mentadbir dan mengurus Wilayah Persekutuan. Antara fungsi PPj adalah melaksanakan segala fungsi kerajaan tempatan di Wilayah Persekutuan Putrajaya dan memaju, menggalakkan, memudah serta mengusahakan pembangunan ekonomi dan sosial di dalam kawasan Perbadanan Putrajaya.

1.6.2.2 Pada keseluruhannya, pengurusan kewangan PPj telah dilaksanakan dengan sangat baik. Pengisian jawatan pengurusan atasan adalah mengikut kelayakan, pengalaman dalam bidang berkaitan dan kepakaran yang dimiliki. Pembahagian tugas juga telah dilaksanakan mengikut kelayakan dan pengalaman. Penempatan pegawai Kumpulan Pengurusan dan Profesional khususnya dari segi usia, kelayakan dan pengalaman menunjukkan PPj mempunyai perancangan jangka panjang dalam menyediakan golongan pelapis

pengurusan. Pelan peralihan tugas turut diwujudkan sebagai perancangan strategik sumber manusia.

1.6.2.3 Jawatankuasa di peringkat Lembaga Pengarah dan peringkat pengurusan telah ditubuhkan bagi memantapkan pengurusan dan pentadbiran PPj. Antara jawatankuasa yang ditubuhkan adalah Jawatankuasa Audit, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan dan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun. Jawatankuasa yang ditubuhkan di PPj mampu membantu pihak pengurusan mengawal dan memantau pengurusan dengan lebih cekap dan berkesan. Bagaimanapun, mesyuarat Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan dan Jawatankuasa Audit hendaklah dibuat mengikut kekerapan yang ditetapkan.

1.6.2.4 Sistem dan prosedur yang merangkumi Peraturan Kewangan Dan Perakaunan, Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja telah didokumenkan dan diselenggarakan. Bagaimanapun, Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja hendaklah sentiasa dikemas kini bagi memastikan penambahbaikan dibuat secara berterusan.

1.6.2.5 Pengurusan kewangan PPj telah dilaksanakan dengan baik dan mematuhi peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun, penambahbaikan perlu dilakukan terutamanya bagi pengurusan aset dan stor. PPj juga perlu memastikan tindakan pelupusan aset dibuat dengan segera. Pemeriksaan aset perlu dilaksanakan untuk memastikan semua aset dalam keadaan baik dan mengenal pasti aset yang rosak dan usang untuk tujuan pelupusan.

1.6.2.6 Kedudukan kewangan PPj adalah baik dengan nilai aset semasa berjumlah RM961.56 juta berbanding dengan liabiliti semasa berjumlah RM216.99 juta. Pada tahun 2008, PPj memperoleh pendapatan sejumlah RM272.67 juta berbanding perbelanjaan sejumlah RM267.26 juta pada tahun 2008.

1.6.3 Kumpulan Wang Persaraan

1.6.3.1 Kumpulan Wang Persaraan (KWAP) ditubuhkan pada 1 Mac 2007 di bawah Akta Kumpulan Wang Persaraan 2007 (Akta 662) dengan geran pelancaran sejumlah RM27 juta dari Kerajaan Persekutuan. Objektif KWAP adalah untuk mengurus dana persaraan ke arah mencapai pulangan optimum terhadap pelaburannya. KWAP melabur dana dalam urus niaga saham, pinjaman, bon, instrumen pasaran wang, hartanah dan pelaburan lain yang diluluskan oleh Panel Pelaburan. Pendapatan tersebut akan digunakan untuk membantu Kerajaan Persekutuan membiayai tanggungan penjawat awam.

Fungsi KWAP adalah menguruskan caruman daripada Kerajaan Persekutuan, Badan Berkanun, Pihak Berkuasa Tempatan dan Agensi lain.

1.6.3.2 Pada keseluruhannya, pengurusan KWAP telah dilaksanakan dengan baik. Pelantikan pegawai pengurusan atasan telah dibuat berdasarkan kelayakan, pengalaman dalam bidang berkaitan dan kepakaran yang dimiliki. Pembahagian tugas juga telah dilaksanakan mengikut kelayakan dan pengalaman berdasarkan kepada struktur organisasinya. KWAP telah mewujudkan *Discretionary Authority Limits* (DAL) yang memperuntukkan mengenai keseluruhan kuasa di KWAP. Penyediaan DAL merupakan satu kawalan dalaman yang baik kerana pengagihan kuasa dapat dibuat dengan jelas di KWAP. Bagaimanapun, pengisian jawatan pegawai Kumpulan Eksekutif perlu dibuat dengan segera bagi melancarkan operasi KWAP serta memantapkan fungsi dan peranannya. KWAP juga perlu menyediakan pelan peralihan tugas bagi membantu pihak pengurusan memastikan penempatan pegawai yang berkeelayakan dan berpengalaman.

1.6.3.3 KWAP telah menubuhkan Jawatankuasa Audit untuk memastikan kawalan dalaman diwujudkan dan beroperasi dengan baik. Bagaimanapun, KWAP tidak menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun tetapi semua agenda mengenai pengurusan kewangan dibincangkan dalam Mesyuarat Pengurusan yang diadakan pada setiap bulan dan dipengerusikan oleh Ketua Pegawai Eksekutif. Bagaimanapun, pengisian jawatan di Jabatan Audit Dalam hendaklah dibuat dengan segera bagi membantu KWAP meningkatkan tahap pengurusan kewangan, keberkesanan kawalan dalaman dan tadbir urus yang baik.

1.6.3.4 KWAP menyediakan *Standard Operating Procedures* (SOP) bagi menggantikan Manual Prosedur Kerja. SOP telah disediakan dengan lengkap dan kemas kini di mana setiap Jabatan telah menyediakan SOP masing-masing dan diluluskan oleh Jawatankuasa Pengurusan.

1.6.3.5 Pengurusan kewangan KWAP telah dilaksanakan dengan baik dan mengikut peraturan kewangan yang ditetapkan. KWAP telah menyediakan Prosedur Kewangan dan diluluskan oleh Lembaga pada 24 Ogos 2007. Pemeriksaan mengejut telah dilaksanakan pada tahun 2009 selaras dengan peraturan yang ditetapkan. Kaedah perolehan telah dilaksanakan mengikut peraturan dan maklumat disimpan dengan teratur. Pengurusan Wang Amanah/Kumpulan Wang Amanah KWAP diuruskan dengan baik. Pelaburan dan pemberian pinjaman telah mendapat kelulusan Panel Pelaburan KWAP dan dilaksanakan oleh pegawai yang diberi kuasa. Laporan mengenainya disediakan secara berkala bagi memantau transaksi yang dibuat oleh pihak pengurusan.

1.6.3.6 Pada keseluruhannya, KWAP mempunyai kedudukan kewangan yang kukuh. KWAP telah melaksanakan pengurusan perbelanjaan dan pengurusan pelaburan pada tahap yang baik. KWAP berjaya meningkatkan dana kumpulan sejumlah RM3.96 bilion atau 8.2% daripada RM48.08 bilion pada tahun 2007 menjadi RM52.04 bilion pada tahun 2008.

1.6.4 Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah

1.6.4.1 Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) telah ditubuhkan pada bulan Januari 1973 melalui Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah 1972 (Akta 85). RISDA diletakkan di bawah pengawasan Kementerian Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah. Penubuhan RISDA bertujuan untuk memajukan pekebun kecil dan masyarakat luar bandar selaras dengan Dasar Pembangunan Negara. Antara objektif penubuhan RISDA adalah melaksanakan pembaharuan pertanian yang dihasilkan daripada penyelidikan serta melaksanakan penanaman semula dan penanaman baru dengan klon baru yang boleh mengeluarkan hasil yang tinggi melalui amalan agronomi yang baik.

1.6.4.2 Pada keseluruhannya, RISDA telah melaksanakan pengurusan kewangannya pada tahap yang baik. Pelantikan pegawai pengurusan atasan telah dibuat berdasarkan kelayakan, pengalaman dalam bidang berkaitan dan kepakaran yang dimiliki. Struktur organisasi RISDA yang diwujudkan juga berupaya membentuk satu pendekatan kawalan pengurusan yang menyeluruh dan berkesan. Pembahagian tugas juga dilaksanakan mengikut kelayakan dan pengalaman dalam memastikan tiada pertindihan tugas yang berlaku. Bagaimanapun, kursus berkaitan pengurusan kewangan perlu diadakan dengan lebih kerap terutamanya kepada kakitangan Kumpulan Sokongan di Bahagian Kewangan bagi meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pegawai.

1.6.4.3 RISDA telah mewujudkan pelbagai Jawatankuasa bagi mewujudkan pentadbiran yang berkesan dan teratur. Antaranya ialah Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun, Jawatankuasa Audit dan Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan yang telah menjalankan fungsinya dengan baik. Bagaimanapun, mesyuarat Jawatankuasa Audit hendaklah dibuat mengikut kekerapan yang ditetapkan bagi meningkatkan keberkesanan fungsi jawatankuasa tersebut. Pengisian jawatan di Bahagian Audit Dalam perlu dibuat dengan segera supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut perancangan.

1.6.4.4 Sistem dan prosedur RISDA yang merangkumi Peraturan Kewangan, Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja telah diwujudkan. Peraturan Kewangan dan Manual Prosedur Kerja telah didokumenkan secara lengkap, teratur dan dikemas kini. Bagaimanapun, Fail Meja perlu diselenggarakan dengan lengkap

dan kemas kini. Daftar Pemeriksaan Mengejut juga hendaklah diselenggarakan untuk merekod pemeriksaan yang telah dilaksanakan.

1.6.4.5 Pengurusan kewangan RISDA di peringkat Ibu Pejabat telah dilaksanakan dengan teratur dan mematuhi peraturan yang ditetapkan kecuali pengurusan perolehan yang berkaitan pembelian terus. RISDA hendaklah menyelenggara rekod perolehan pembelian terus bagi setiap jenis item yang tidak melebihi RM50,000 setahun dan dikemukakan kepada Ketua Pengarah dan Unit Audit Dalam pada setiap suku tahun untuk rujukan dan pemantauan. Pengurusan kenderaan perlu ditingkatkan dengan memastikan buku log diselenggara dengan lengkap dan kemas kini serta menyemak penyata pembelian minyak sebelum bayaran dibuat.

1.6.4.6 Secara keseluruhannya kedudukan kewangan RISDA adalah kukuh di mana pada tahun 2008, RISDA telah mencatat peningkatan lebihan pendapatan selepas cukai sebanyak 80% jika dibandingkan dengan tahun 2007. Pada tahun 2008, lebihan pendapatan selepas cukai adalah sejumlah RM160 juta berbanding RM89 juta pada tahun 2007. Nisbah semasa RISDA adalah pada kadar 6.7:1 di mana aset semasa adalah sejumlah RM1.40 bilion berbanding liabiliti semasa RM207 juta.

1.6.5 Majlis Sukan Negara Malaysia

1.6.5.1 Majlis Sukan Negara Malaysia (MSN) ditubuhkan di bawah Akta Majlis Sukan Negara Malaysia 1971 dan Akta Sukan Negara (pindaan 1979). Matlamat penubuhan MSN adalah selaras dengan Dasar Sukan Negara iaitu bertanggungjawab sepenuhnya ke arah penggalakan, pembangunan dan pencapaian cemerlang dalam sukan pertandingan peringkat kebangsaan dan antarabangsa. Selaras dengan matlamat penubuhannya, satu usaha kolektif yang melibatkan secara langsung semua agensi kerajaan dan bukan kerajaan, pertubuhan sukan, majlis sukan, institusi pengajian tinggi, badan sukarela serta orang perseorangan telah diusahakan supaya mutu sukan di negara ini mencapai prestasi yang terbaik.

1.6.5.2 MSN telah melaksanakan pengurusan organisasi dengan memuaskan. Lembaga Pengarah MSN telah dilantik selaras dengan Akta tubuhnya. Struktur organisasi MSN yang diluluskan mampu membentuk kawalan pengurusan yang menyeluruh. Bagaimanapun, MSN perlu memantapkan pengurusan sumber manusia dengan mengkaji semula perjawatan kontrak dengan menyediakan pelan peralihan tugas yang bersesuaian. Selain itu, latihan berkaitan pengurusan kewangan hendaklah diberi penekanan terutama kepada pegawai bagi meningkatkan pengetahuan dan kemahiran kakitangan berkenaan.

1.6.5.3 MSN menubuhkan Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan dan telah menjalankan peranan serta fungsinya dengan memuaskan. Bagaimanapun, MSN tidak menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun (JPKA) tetapi menghantar wakilnya ke mesyuarat JPKA peringkat Kementerian Belia dan Sukan.

1.6.5.4 MSN telah menerima pakai Pekeliling Perbendaharaan dan Surat Pekeliling Perbendaharaan yang dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan. MSN juga telah mewujudkan arahan kewangan MSN pada tahun 1972 yang bertujuan meningkatkan kawalan pengurusan kewangan. Bagaimanapun, MSN hendaklah mengemas kini Arahan Kewangan tersebut supaya mengambil kira perubahan dari sistem manual kepada sistem pengkomputeran serta selaras dengan Pekeliling Kerajaan yang terkini.

1.6.5.5 Kawalan perbelanjaan MSN adalah kurang memuaskan. Pengurusan MSN perlu menyemak semula had kuasa perbelanjaan. MSN juga perlu melantik Jawatankuasa Sebut Harga untuk membuat keputusan sebut harga bagi memastikan pemantauan dilaksanakan terhadap urus setia perolehan di Pusat Tanggungjawab. Selain itu, buku vot, daftar bil dan penyata penyesuaian hendaklah diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini. Ini bertujuan untuk memantau kawalan peruntukan dan perbelanjaan. Semakan setiap bulan oleh pegawai yang bertanggungjawab hendaklah dilakukan bagi menunjukkan kawalan dalaman yang teratur dan urusan perbelanjaan yang berhemat.

1.6.5.6 Kawalan terhadap pendahuluan diri dan pendahuluan pelbagai adalah kurang memuaskan. MSN hendaklah memastikan pendahuluan diri hanya boleh diberi kepada pegawai sekiranya tiada baki pendahuluan diri yang belum dijelaskan oleh pegawai tersebut. Selain itu, MSN perlu membuat pemotongan gaji pegawai yang tidak mengemukakan baki pendahuluan diri yang perlu dibayar mengikut tempoh yang ditetapkan.

1.6.5.7 Pengurusan aset dan stor MSN juga kurang memuaskan. Jawatankuasa Pengurusan Aset perlu ditubuhkan bagi merancang, menyelia dan memantau aset alih MSN. Buku Log Kenderaan hendaklah diselenggara dengan kemas kini dan lengkap untuk semua kenderaan. Buku rekod bagi penggunaan kad inden hendaklah diselenggarakan dan disemak oleh pegawai bertanggungjawab. Penyenggaraan kenderaan secara berkala perlu dibuat mengikut jadual yang ditetapkan bagi meningkatkan keupayaan penggunaannya.

1.6.5.8 Kedudukan kewangan MSN pada akhir tahun 2008 secara keseluruhannya adalah sederhana. Kedudukan nilai aset berjumlah RM404.89 juta dengan aset semasa berjumlah RM56.49 juta mampu menanggung

liabilitinya berjumlah RM35.51 juta. Ini ditunjukkan melalui nisbah kecairan 1.59:1 dan dana terkumpul berjumlah RM234.65 juta.

1.6.6 Maktab Kerjasama Malaysia

1.6.6.1 Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) diperbadankan pada tahun 1968 melalui Akta (Perbadanan) Maktab Kerjasama Malaysia, 1968 (Akta 437) (Pindaan 1990) yang merupakan institusi pengajian koperasi tunggal di negara ini dan diletakkan di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan. Penubuhannya bertujuan mengembang dan menggalakkan latihan dan pendidikan khusus berkaitan koperasi. Antara fungsi MKM ialah mengadakan kursus dalam bidang latihan dan pendidikan koperasi serta menjalankan penyelidikan dan memberi khidmat nasihat koperasi.

1.6.6.2 MKM telah melaksanakan pengurusan organisasi dengan memuaskan. Pelantikan Ahli Majlis MKM telah mematuhi kehendak Akta 437. Struktur pengurusan MKM disokong dengan sumber manusia yang berkelayakan dan berpengalaman bagi mencapai objektif penubuhannya. Pelbagai kursus dan latihan telah diadakan untuk pegawai MKM. Bagaimanapun, kursus berkaitan pengurusan kewangan perlu diadakan dengan lebih kerap terutamanya kepada pegawai di Unit Kewangan dan Akaun bagi meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pegawai.

1.6.6.3 MKM telah menubuhkan jawatankuasa bagi memantapkan pengurusan antaranya Jawatankuasa Pengurusan, Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun (JPKA), Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan (JKP) dan Jawatankuasa Audit. Pada keseluruhannya, jawatankuasa yang disemak telah berfungsi dengan baik. Bagaimanapun, agenda dan perkara yang dibincangkan bagi JPKA dan JKP hendaklah mematuhi pekeliling yang dikeluarkan. Selain itu, laporan JPKA hendaklah disediakan dan dikemukakan kepada Kementerian berkenaan pada setiap suku tahun.

1.6.6.4 Sistem dan prosedur MKM adalah kurang memuaskan. Kesemua Manual Prosedur Kerja yang disediakan hendaklah digabungkan menjadi satu MPK di peringkat MKM. Fail Meja pegawai hendaklah disediakan dengan lengkap, kemas kini dan relevan sebagaimana arahan Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 8 Tahun 1991. Selain itu, pemeriksaan mengejut hendaklah dijalankan sekurang-kurangnya 2 kali setahun dan Daftar Pemeriksaan Mengejut hendaklah disediakan.

1.6.6.5 Pengurusan kewangan MKM yang dilaksanakan adalah kurang memuaskan. Penyata penyesuaian bank hendaklah disediakan dalam tempoh yang ditetapkan dan cek yang luput tarikh perlu dibatalkan. Slip bayar masuk

kutipan ke bank hendaklah disemak oleh pegawai bertanggungjawab. Buku Vot perlu diselenggarakan dengan teratur dan disemak oleh pegawai bertanggungjawab. MKM hendaklah memastikan pesanan tempatan dikeluarkan terlebih dahulu sebelum perolehan dibuat. Rekod perolehan pembelian terus bagi setiap jenis item yang tidak melebihi RM50,000 setahun hendaklah diselenggarakan dan dikemukakan kepada Pengarah dan Unit Audit Dalam pada setiap suku tahun untuk rujukan dan pemantauan. Baucar bayaran hendaklah disokong dengan dokumen sokongan yang lengkap dan bil perlu dibayar dalam tempoh 14 hari dari tarikh bil diterima seperti kehendak pekeliling. MKM perlu mendapatkan maklumat yang jelas terhadap sumber dana yang diperoleh untuk pengurusan Akaun Amanah bagi Program Penyelidikan supaya ia dapat dikendalikan mengikut arahan dan peraturan yang sepatutnya. MKM perlu memastikan dokumen penting seperti salinan kad pendaftaran kenderaan dan sijil insurans telah difailkan dalam fail individu peminjam bagi pinjaman kenderaan.

1.6.6.6 MKM perlu menyelenggara Daftar Harta Modal dan Daftar Inventori dengan lengkap dan ditandatangani oleh pegawai bertanggungjawab. MKM perlu mengenal pasti harta modal yang usang dan tidak boleh digunakan lagi untuk tindakan pelupusan. Selain itu, pengurusan kenderaan perlu diurus dengan teratur serta melantik seorang pegawai pengangkutan untuk memantau penggunaan kad inden minyak dan *Touch n Go*. MKM hendaklah menyediakan daftar pergerakan kad inden minyak dan daftar penggunaan kad *Touch n Go*.

1.6.6.7 Pada keseluruhannya, prestasi kewangan MKM adalah baik bagi tahun 2008 dengan lebih pendapatan sejumlah RM0.15 juta. Nilai aset semasa bersih berjumlah RM11.80 juta dengan aset bersih berjumlah RM29.75 juta termasuk wang tunai dan simpanan tetap berjumlah RM11.37 juta. MKM mampu melaksanakan aktiviti operasinya pada tahun hadapan dengan kedudukan kewangan yang kukuh.

1.6.7 Akademi Sains Malaysia

1.6.7.1 Akademi Sains Malaysia (ASM) telah ditubuhkan pada 1 Februari 1995 melalui Akta Akademi Sains Malaysia 1994 dan diletakkan di bawah Kementerian Sains, Teknologi Dan Inovasi (MOSTI). Objektif penubuhan ASM adalah untuk menggalak dan merancang pembangunan sains, kejuruteraan dan teknologi. ASM telah diberi tanggungjawab untuk memperkasa keupayaan dan kemampuan saintis tempatan yang bertindak sebagai penasihat kepada negara dan menyediakan laporan strategik pakar berkaitan sains, teknologi serta inovasi. ASM juga telah berperanan membantu MOSTI dalam melaksanakan misi angkasawan pertama Malaysia.

1.6.7.2 Pada keseluruhannya, pengurusan organisasi ASM adalah memuaskan. Pegawai atasan yang dilantik mempunyai kelayakan dan pengalaman dalam tugas berkaitan. Pembahagian tugas pegawai adalah mengikut kelayakan dan pengalaman mereka. Penempatan pegawai Kumpulan Pengurusan dan Profesional dibuat berdasarkan kepada kelayakan dan pengalaman yang dimiliki. Bagaimanapun, ASM perlu memastikan perjawatan yang diwujudkan telah diluluskan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam. Selain itu, ASM perlu mempunyai pelan peralihan tugas untuk pegawai Kumpulan Pengurusan dan Profesional memandangkan perjawatan tetap yang diluluskan adalah terhad. ASM juga perlu memastikan kakitangan Unit Kewangan dan Akaun menghadiri kursus berkaitan kewangan.

1.6.7.3 Jawatankuasa di peringkat Majlis dan pengurusan telah ditubuhkan bagi memantapkan pengurusan ASM. Bagaimanapun, penambahbaikan perlu dibuat bagi memantapkan pengurusan Jawatankuasa Audit dari segi kekerapan bermesyuarat. ASM juga perlu menubuhkan Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan seperti ditetapkan dalam Pekeliling berkaitan. Di samping itu, ASM perlu mewujudkan Unit Audit Dalam sebagaimana yang dikehendaki oleh Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998.

1.6.7.4 ASM mempunyai sistem dan prosedur yang merangkumi Peraturan Kewangan dan Perakaunan, Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja. ASM perlu memastikan Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja disediakan dengan lengkap dan kemas kini serta Fail Meja disediakan bagi semua peringkat pegawai. ASM juga hendaklah menjalankan pemeriksaan mengejut dan menyediakan daftar pemeriksaan mengejut selaras dengan peraturan kewangan yang ditetapkan.

1.6.7.5 Pada keseluruhannya, pengurusan kewangan ASM adalah memuaskan. ASM perlu meningkatkan kawalan terimaan dengan memastikan resit disimpan dalam tempat yang berkunci dan selamat, pembatalan dibuat terhadap resit yang dipinda atau rosak di samping memastikan buku tunai, slip bayar masuk bank dan penyata penyesuaian bank disemak oleh pegawai yang bertanggungjawab. Selain itu, ASM perlu menyelenggara buku vot dengan sempurna dan menyediakan daftar bil bagi memantapkan kawalan perbelanjaan. ASM juga perlu menambah baik pengurusan aset dan stor dengan menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih dan melantik pegawai aset, pegawai penerima aset dan pegawai pemeriksa. Daftar Pergerakan Harta Modal/Inventori juga perlu diselenggara untuk memudahkan pemantauan aset.

1.6.7.6 ASM perlu memastikan pemeriksaan fizikal dijalankan terhadap aset ASM serta rekod penerimaan dan pengeluaran stok bekalan pejabat diselenggara dengan kemas kini. Selain itu, aset perlu dilabel dengan nombor siri pendaftaran dan ditanda Hak Milik ASM. Buku log juga perlu diselenggara

dengan lengkap dan kemas kini serta disemak oleh pegawai yang bertanggungjawab. ASM juga perlu memastikan Sijil Pelupusan dikeluarkan dalam tempoh 3 bulan dari tarikh kelulusan.

1.6.7.7 Pada keseluruhannya, kedudukan kewangan ASM pada tahun 2008 menunjukkan peningkatan berbanding tahun sebelumnya. Pada tahun 2008, lebih pendapatan meningkat melebihi 100% menjadi RM0.72 juta pada tahun 2008 berbanding sejumlah RM0.25 juta pada tahun 2007. ASM juga mempunyai aset semasa berjumlah RM23.15 juta berbanding liabiliti semasa berjumlah RM1.01 juta.

1.6.8 Perbadanan Kemajuan Filem Nasional Malaysia

1.6.8.1 Perbadanan Kemajuan Filem Nasional Malaysia (FINAS) telah ditubuhkan di bawah Akta Perbadanan Kemajuan Filem Nasional Malaysia, 1981 (Akta 244). FINAS merupakan agensi di bawah Kementerian Penerangan, Komunikasi Dan Kebudayaan yang bertanggungjawab untuk memberi galakan, memelihara dan memudahkan kemajuan perusahaan perfileman di Malaysia. Selaras dengan matlamat ini, FINAS berperanan untuk memaju dan mendorong perkembangan serta mengekalkan taraf perusahaan perfileman dengan mengadakan penyelidikan, khidmat nasihat, bengkel/latihan dan menganjur serta mengambil bahagian dalam festival filem atau aktiviti yang berkaitan dengan industri perfileman sama ada di dalam atau di luar Malaysia. FINAS juga bertanggungjawab untuk mengurus dan mengawasi penyenggaraan dan pengendalian kemudahan perfileman di FINAS.

1.6.8.2 FINAS telah melaksanakan pengurusan organisasi dengan baik di mana struktur pengurusan disokong dengan sumber manusia yang berkelayakan dan berpengalaman bagi mencapai objektif penubuhannya. Pelantikan Ahli Perbadanan FINAS adalah mengikut peruntukan Akta Tubuhnya. Bagaimanapun, Ketua Pengarah hendaklah menurunkan kuasanya secara bertulis kepada kakitangan yang terlibat dengan urusan kewangan dan perakaunan. Kekosongan jawatan yang ada perlu diisi supaya pelaksanaan aktiviti yang dirancang dapat dilaksanakan dengan berkesan terutama bagi Kumpulan Pengurusan Dan Profesional. Latihan yang berkaitan kewangan perlu ditambah terutamanya bagi pegawai di Unit Kewangan untuk meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pegawai dalam pengurusan kewangan dan perakaunan.

1.6.8.3 FINAS telah menubuhkan jawatankuasa antaranya Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun, Jawatankuasa Audit serta Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan. Bagaimanapun, kekerapan bermesyuarat, penyediaan agenda dan minit mesyuarat serta penyediaan dan pembentangan laporan yang

ditetapkan perlu diberi perhatian seperti mana yang digariskan dalam pekeliling yang berkaitan. Jabatan Audit Dalam FINAS telah memainkan peranannya melalui perancangan dan pelaksanaannya. Usaha perlu diambil untuk memastikan urusan penyediaan, penghantaran dan pembentangan Laporan Tahunan Unit Audit Dalam dilaksanakan seperti mana yang ditetapkan dalam Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998. Pihak pengurusan hendaklah sentiasa memantau jawatankuasa yang diwujudkan bagi memastikan jawatankuasa tersebut memainkan peranan dengan lebih cekap dan berkesan dalam membantu meningkatkan tahap pengurusan dan operasi FINAS.

1.6.8.4 Sistem dan prosedur FINAS adalah tidak memuaskan. FINAS hendaklah mengkaji semula peraturan kewangannya supaya selaras dengan aktiviti kewangan FINAS dan mendapat kelulusan daripada Ahli Perbadanan. FINAS juga hendaklah mengemas kini Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja dengan lengkap. Pemeriksaan mengejut juga perlu dijalankan oleh pihak FINAS sekurang-kurangnya 6 bulan sekali dan satu rekod pemeriksaan mengejut disediakan untuk merekodkan pemeriksaan yang dibuat.

1.6.8.5 Pengurusan kewangan FINAS juga telah dilaksanakan pada tahap yang kurang memuaskan. Kawalan terimaan FINAS adalah lemah dan tindakan segera perlu diambil untuk meningkatkan lagi kawalan dalaman serta memantau kemajuan kutipan balik hutang. Antara isu yang perlu diberi perhatian adalah kawalan dalaman terhadap borang hasil, penyelenggaraan Buku Tunai Elektronik Sistem SAGA, penyelenggaraan Daftar Mel, pengeluaran borang hasil atau resit mengikut urutan nombor siri, penyelenggaraan penyata penyesuaian bank dan rekod penghutang serta laporan pengumuran penghutang.

1.6.8.6 Kawalan perbelanjaan FINAS juga adalah lemah dan perlu ditingkatkan. Antara isu yang diperhatikan adalah perbelanjaan tidak dicatat dalam Buku Vot Berkomputer dengan segera, tiada daftar kontrak atau pembayaran kontrak diselenggarakan, baucar bayaran dan dokumen sokongan tidak ditebuk atau di cop 'telah bayar', serta pengurusan bagi kad *Touch n Go* dan kad inden minyak perlu ditingkatkan. Tindakan tegas juga perlu diambil bagi memantau pembayaran semula pinjaman kenderaan, pinjaman komputer dan pendahuluan diri bagi memastikan ia dapat diselesaikan dalam tempoh yang ditetapkan.

1.6.8.7 Kedudukan kewangan FINAS pada akhir tahun 2008 adalah baik. Analisis pendapatan menunjukkan wujudnya peningkatan pendapatan daripada RM24.75 juta pada tahun 2007 menjadi RM28.77 juta pada tahun 2008. Peningkatan ini disebabkan peningkatan faedah yang diterima, pendapatan perkhidmatan, kutipan hutang ragu dan pulangan balik perbelanjaan daripada Kementerian. Bagaimanapun, FINAS perlu memantau pembayaran oleh

penghutang dan perlu menjaga pengumuran penghutang bagi tujuan tersebut. Data dan rekod juga perlu sentiasa dikemas kini dalam Sistem SAGA bagi tujuan pemantauan prestasi kewangan dan perakaunan. Usaha juga perlu ditingkatkan untuk mengemukakan penyata kewangan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh yang ditetapkan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 4 Tahun 2007.

1.7 Rumusan Dan Syor

Pada keseluruhannya, tahap pengurusan kewangan bagi sebahagian besar Badan Berkanun Persekutuan yang diaudit adalah baik dari aspek kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan akaun amanah/kumpulan wang amanah dan deposit; pengurusan aset dan stor; pengurusan pelaburan dan pinjaman serta penyerahan penyata kewangan. Peraturan dan undang-undang telah dipatuhi dan rekod diselenggarakan dengan teratur. Bagaimanapun, beberapa aspek kawalan pengurusan kewangan masih boleh ditingkatkan terutamanya penubuhan jawatankuasa yang relevan dan berkesan serta sistem dan prosedur yang lengkap dan kemas kini. Jawatankuasa Audit perlu melaksanakan peranannya selaras dengan objektif penubuhan. Di samping itu, penambahbaikan kawalan dalaman pengurusan kewangan perlu ditingkatkan terutamanya kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan dan pengurusan aset dan stor. Tahap pengurusan kewangan adalah penting bagi meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus di Badan Berkanun Persekutuan.

BAHAGIAN II

PELAKSANAAN AKTIVITI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

2. PENDAHULUAN

Selain daripada menjalankan pengauditan kewangan, Jabatan Audit Negara dikehendaki juga di bawah Seksyen 6, Akta Audit 1957 mengaudit aktiviti Kementerian/Jabatan/Agensi Kerajaan untuk menilai sama ada ia dilaksanakan dengan cara yang cekap, berhemat serta selaras dengan objektif yang telah ditetapkan. Bagi memenuhi kehendak peruntukan Akta tersebut, 24 aktiviti Badan Berkanun Persekutuan telah dipilih untuk diaudit sepanjang tahun 2009. Hasil daripada pengauditan itu telah dibincangkan dengan pihak pengurusan Badan Berkanun Persekutuan yang terlibat sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan. Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan berkenaan juga dimaklumkan tentang perkara yang akan dilaporkan untuk pengesahan. Maklum balas yang diterima daripada Badan Berkanun Persekutuan telah diambil kira dalam laporan ini. Perkara yang diperhatikan daripada pengauditan terhadap 16 aktiviti telah dilaporkan secara terperinci manakala 8 aktiviti lain dilaporkan secara ringkas.

LEMBAGA KEMAJUAN IKAN MALAYSIA

3. PENGURUSAN PEMBANGUNAN PELABUHAN ANTARABANGSA TUNA MALAYSIA

3.1 LATAR BELAKANG

3.1.1 Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) telah ditubuhkan di bawah Akta Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia 1971 (Akta 490) dan dikawal selia oleh Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani. Akta ini berkuat kuasa di Semenanjung Malaysia pada 1 November 1971, Sarawak pada 1 Julai 1973 dan Sabah pada 1 Ogos 1995. Antara fungsi LKIM adalah untuk menggalak dan memajukan pengurusan yang cekap dan berkesan mengenai perusahaan perikanan dan pemasaran ikan. Sehubungan itu, LKIM telah menyediakan 30 Kompleks Pendaratan Ikan meliputi 76 daerah perikanan di seluruh Malaysia bagi melaksanakan fungsi tersebut.

3.1.2 Kompleks Pendaratan Ikan LKIM di Batu Maung, Pulau Pinang yang dibina pada tahun 1979 oleh Jabatan Perikanan Malaysia telah diserahkan kepada LKIM pada tahun 1984 bagi menjalankan operasi pendaratan ikan. LKIM berhasrat menjadikan kompleks ini sebagai pelabuhan pendaratan tuna yang terancang untuk bersaing dengan pelabuhan seperti Mauritius, Sri Lanka, Jakarta, Bali, Singapura dan Phuket. Ini berdasarkan kepada kedudukan kompleks yang terletak di Tenggara Pulau Pinang dan bersesuaian dari segi lokasi, kemudahan infrastruktur, ekonomi dan penyediaan persekitaran yang menarik.

3.1.3 Pada bulan November 1993, LKIM dengan bantuan Bank Pembangunan Asia telah melaksanakan kajian awal kemungkinan mengenai pembangunan pelabuhan pendaratan tuna di Batu Maung. Seterusnya pada 8 April 2002, Jemaah Lembaga LKIM telah meluluskan cadangan syarikat Bindforce Sdn. Berhad untuk membina dan menjalankan operasi pelabuhan antarabangsa tuna di Batu Maung secara usaha sama dengan LKIM.

3.1.4 Sebuah syarikat usaha sama iaitu Malaysian International Tuna Port Sdn. Berhad (MITP Sdn. Berhad) telah ditubuhkan pada bulan April 2004 dengan modal dibenarkan berjumlah RM50 juta dan modal berbayar berjumlah RM27 juta. Pegangan ekuiti syarikat Bindforce Sdn. Berhad dalam MITP Sdn. Berhad adalah sebanyak 60% yang bernilai RM29.05 juta dan LKIM bagi pihak Kerajaan sebanyak 40% bernilai RM11.62 juta. Pembiayaan ekuiti LKIM adalah melalui nilai sewaan tanah LKIM seluas 20 ekar yang akan dibangunkan. Perjanjian konsesi penswastaan secara Bina-Operasi-Pindah selama 30 tahun telah ditandatangani antara LKIM dengan MITP Sdn. Berhad pada 16 Disember 2004 tidak termasuk tempoh pembinaan selama 2 tahun. Syarikat ini ditubuhkan bagi meningkatkan kemudahan infrastruktur pelabuhan, perubahan pengurusan pelabuhan dan penyediaan khidmat sokongan kepada kapal melebihi 40 *Gross Registered Tonnage* (GRT). Ini akan menggalakkan perusahaan penangkapan ikan laut dalam dan seterusnya menarik minat pengusaha untuk menceburi penangkapan tuna di Lautan Hindi dan Lautan Andaman.

3.1.5 Mengikut perjanjian konsesi, MITP Sdn. Berhad bertanggungjawab membangunkan pelabuhan tuna bertaraf antarabangsa di atas tapak seluas 25 ekar iaitu kawasan yang dipajak daripada LKIM meliputi kawasan tanah milik LKIM seluas 20 ekar dan tanah milik Kerajaan Persekutuan seluas 5 ekar. Kos pembangunan seperti dalam perjanjian adalah sejumlah RM243.38 juta yang melibatkan 3 fasa dan ditanggung sepenuhnya oleh MITP Sdn. Berhad melalui pinjaman berjumlah RM240 juta dalam bentuk bon daripada OSK Investment Bank Berhad.

3.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada Projek Pembangunan Pelabuhan Antarabangsa Tuna Malaysia diurus dengan cekap dan teratur bagi mencapai objektif yang ditetapkan.

3.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan Projek Pembangunan Pelabuhan Antarabangsa Tuna Malaysia bagi tempoh perancangan asal hingga bulan Januari 2010. Semakan telah dibuat terhadap rekod dan dokumen projek yang berkaitan. Perbincangan telah diadakan dengan pegawai LKIM dan MITP Sdn. Berhad. Lawatan fizikal juga telah dibuat ke tapak projek di Batu Maung, Pulau Pinang.

3.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan November dan Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan pembangunan Pelabuhan Antarabangsa Tuna Malaysia. Antaranya ialah syarat Perjanjian Konsesi tidak dipatuhi, kekangan kewangan, pelanggaran syarat bon dan kurang pemantauan. Penjelasan lanjut mengenai kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

3.4.1 Pematuhan Perjanjian Konsesi

3.4.1.1 Pemindahan Ekuiti Kepada *Special Purpose Vehicle*

Mengikut Klausula 15.1 Perjanjian Konsesi, dalam tempoh setahun dari tarikh kuat kuasa perjanjian, syarikat konsesi hendaklah melepaskan 40% ekuiti yang dipegang oleh LKIM kepada sebuah syarikat yang akan diluluskan oleh Kerajaan Persekutuan melalui Unit Perancang Ekonomi.

Jemaah Lembaga LKIM yang bermesyuarat pada 27 September 2005 bersetuju mewujudkan syarikat subsidiari baru milikan 100% LKIM berbentuk *Special Purpose Vehicle* (SPV). Sehubungan itu, pada 21 Mac 2007, Kementerian Kewangan meluluskan permohonan LKIM menubuhkan Syarikat Melia Evolusi Sdn. Berhad. Pada 3 Mei 2007, Unit Perancangan Ekonomi (EPU) telah meluluskan pemindahan ekuiti sebanyak 40% dalam MITP Sdn. Berhad kepada syarikat subsidiari ini. Mengikut perjanjian konsesi, hanya MITP Sdn. Berhad yang boleh membuat pemindahan ekuiti milik LKIM kepada mana-mana pihak yang berminat. **Pihak Audit mendapati LKIM telah meminta MITP Sdn. Berhad memindahkan ekuitinya kepada Syarikat Melia Evolusi Sdn. Berhad pada 11 September 2007 dan susulan dibuat pada 23 Mac 2008 serta 10**

Oktober 2008. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati tiada tindakan dilakukan oleh MITP Sdn. Berhad berhubung perkara ini.

LKIM memaklumkan MITP Sdn. Berhad belum memindahkan ekuiti 40% milikannya kepada SPV. Ini disebabkan MITP Sdn. Berhad menghendaki LKIM juga bertanggungjawab terhadap pelaksanaan projek ini. Bagaimanapun, kehendak MITP Sdn. Berhad adalah bertentangan dengan Perjanjian Konsesi.

3.4.1.2 Peranan LKIM Sebagai Pengarah Projek

Berdasarkan Klausa 10.1 dan 10.2 Perjanjian Konsesi, LKIM hendaklah melantik Pengarah Projek untuk menyelia kerja pembinaan projek pada bila-bila masa bagi memastikan syarikat konsesi melaksanakan tanggungjawabnya. Hak penyeliaan LKIM adalah seperti berikut:

- Melawat/memeriksa projek dan syarikat konsesi.
- Mengambil sampel dari tapak pembinaan projek.
- Memeriksa rekod di tapak pembinaan, menguji keputusan ujian berkaitan dan mendapatkan maklumat relevan untuk kawalan kualiti.
- Meminta daripada syarikat konsesi sebarang maklumat relevan yang berkaitan dengan kawalan kualiti.
- Meminta daripada syarikat konsesi laporan kemajuan bulanan berkaitan kerja pembinaan projek.

Pihak Audit tidak dapat mengesahkan pelantikan Pengarah Projek bagi menyelia dan memantau projek pembinaan seperti yang ditetapkan dalam perjanjian konsesi memandangkan tiada surat pelantikan rasmi. Bagaimanapun, semakan selanjutnya mendapati pelantikan Pengarah Kejuruteraan LKIM sebagai Pengarah Projek adalah dalam peringkat cadangan seperti dibincangkan dalam mesyuarat Lembaga Pengarah MITP Sdn. Berhad pada bulan Februari 2008.

Pada pendapat Audit, Pengarah Projek sepatutnya dilantik oleh LKIM sebaik sahaja perjanjian konsesi ditandatangani pada bulan Disember 2004. Ini bagi memastikan LKIM dapat memantau dengan berkesan projek pembangunan yang dijalankan oleh MITP Sdn. Berhad dan menjaga kepentingan Kerajaan.

LKIM memaklumkan MITP Sdn. Berhad telah diberitahu mengenai pelantikan Pengarah Bahagian Kejuruteraan LKIM sebagai Pengarah Projek melalui surat bertarikh 12 Februari 2009 selaras dengan klausa 10.11 Perjanjian Konsesi. LKIM juga memaklumkan bahawa bagi projek pembinaan Fasa 3, Pengarah Bahagian Kejuruteraan LKIM tidak pernah dijemput untuk menghadiri mesyuarat tapak serta membuat pengesahan terhadap kerja yang telah dilaksanakan.

3.4.1.3 Penamatan Perjanjian

Mengikut klausa 24.1.1(a) perjanjian konsesi, sekiranya MITP Sdn. Berhad gagal untuk meneruskan kerja fizikal yang bertepatan dengan program kerja dalam sesuatu tempoh masa, LKIM hendaklah memberi notis kepada MITP Sdn. Berhad untuk mengenal pasti kegagalan tersebut dan memberi jawapan dalam tempoh 3 bulan dari tarikh notis dikeluarkan. Salah satu daripada kegagalan semasa tempoh pembinaan adalah menangguhkan dan meninggalkan keseluruhan atau sebahagian kerja dalam tempoh 60 hari. Klausa ini turut menyatakan LKIM boleh menamatkan perjanjian konsesi jika MITP Sdn. Berhad gagal untuk menjawab dalam masa yang ditetapkan.

Semakan Audit mendapati MITP Sdn. Berhad telah menangguhkan kerja pembinaan pada bulan September 2007 kerana perlu mendapat kelulusan kerja pengerukan selut daripada Jabatan Alam Sekitar Pulau Pinang dan kerjasama Jabatan Perikanan Malaysia memindahkan penternak ikan dalam sangkar. MITP Sdn. Berhad sepatutnya memulakan kerja pembinaan selepas mendapat kelulusan dan kerjasama daripada pihak berkenaan yang diperoleh pada bulan November dan Disember 2008. Bagaimanapun, MITP Sdn. Berhad masih tidak meneruskan kerja pembinaan. Pihak Audit mendapati LKIM juga telah gagal mengeluarkan notis dan mengambil tindakan susulan terhadap MITP Sdn. Berhad seperti yang ditetapkan.

LKIM memaklumkan 2 lanjutan masa berjumlah 43 bulan telah diberikan iaitu pada 25 September 2006 dan 13 November 2008 di mana projek ini sepatutnya siap pada 31 Disember 2010. Berdasarkan lanjutan masa yang telah diberikan, LKIM tidak perlu menghantar notis kepada MITP Sdn. Berhad seperti yang ditetapkan dalam perjanjian konsesi.

3.4.2 Peruntukan Kewangan Dan Pembiayaan Projek

3.4.2.1 Peruntukan Kewangan

Kos keseluruhan projek pembangunan MITP dianggarkan berjumlah RM243.38 juta yang merangkumi 3 Fasa dan akan ditanggung sepenuhnya oleh MITP Sdn. Berhad. Syarikat Bindforce Sdn Berhad telah mendapatkan kemudahan *bridging loan* sejumlah RM9.60 juta daripada sebuah bank perdagangan tempatan untuk melaksanakan pembangunan Fasa 1. Pembangunan Fasa 2 melibatkan kerja memanjangkan jeti dan mendalamkan laluan di terminal tempatan dengan kos berjumlah RM12.98 juta. MITP Sdn. Berhad memperoleh pinjaman berjumlah RM240 juta daripada OSK Investment Bank Berhad untuk membiayai Fasa 3.

3.4.2.2 Pembiayaan Projek

a. Bon Bai' Bithaman Ajil Islamic Securities

- i. OSK Investment Bank Berhad telah menawarkan penerbitan Bon Bai' Bithaman Ajil Islamic Securities (BAIS) bernilai RM240 juta kepada MITP Sdn. Berhad bagi tujuan membiayai kos projek. Pengatur Utama (*Lead Arrangers*) bagi penerbitan BAIS adalah OSK Investment Bank Berhad dan RHB Investment Bank Berhad. Setiap pengatur utama telah melanggan bon tersebut sejumlah RM120 juta. MITP Sdn. Berhad perlu mengekalkan penarafan A⁺_{ID} (*A Plus Islamic Debt*) daripada *Malaysian Rating Corporation* Berhad untuk memperoleh bon tersebut. **Sehubungan itu, MITP Sdn. Berhad telah memohon daripada Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani untuk mengeluarkan surat sokongan kepada OSK Investment Bank Berhad bagi menyatakan komitmen Kerajaan terhadap projek ini.**
- ii. Kementerian telah mengeluarkan surat sokongan tersebut kepada OSK Trustees Berhad pada 15 September 2006 yang ditandatangani oleh Timbalan Ketua Setiausaha (Pembangunan) Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani setelah mendapat pandangan daripada Penasihat Undang-undang Kementerian. LKIM juga telah mengeluarkan *letter of undertaking* yang menyatakan Klausula 24 perjanjian konsesi akan dikuatkuasakan apabila terdapat *event of default* berlaku di pihak MITP Sdn. Berhad.

Pada pendapat Audit, surat sokongan kepada OSK Investment Bank Berhad hanya boleh dikeluarkan oleh Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani setelah mendapat kelulusan daripada Kementerian Kewangan selaras dengan seksyen 14 Akta Tatacara Kewangan 1957.

b. Pengeluaran Bon BAIS oleh MITP Sdn. Berhad

Sehingga 31 Disember 2009, MITP Sdn. Berhad telah mengeluarkan sejumlah RM84.85 juta daripada keseluruhan pinjaman RM240 juta seperti di jadual berikut:

JADUAL 3.1
PENGELUARAN BON BAIS SEHINGGA 31 DISEMBER 2009

TUJUAN PENGELUARAN	JUMLAH (RM Juta)
<i>Arranger and Upfront Fees</i>	3.26
Bayaran Keuntungan Semasa Pembinaan	40.84
Bayaran Pinjaman Fasa 1 daripada Bank Perdagangan Tempatan	10.00
Bayaran Kemajuan Fasa 3	30.75
JUMLAH	84.85

Pihak Audit dimaklumkan bahawa pengeluaran bon boleh dibuat oleh MITP Sdn. Berhad apabila bil tuntutan oleh kontraktor yang dilantik dikemukakan kepada OSK Trustees Berhad sebagai pemegang amanah.

c. Pelanggaran Syarat Bon Trust Deed

- i. MITP Sdn. Berhad perlu membayar faedah kepada pemegang bon BAIS dalam tempoh bon dan membayar semua jumlah prinsipal kepada pemegang bon BAIS pada tempoh matang. Berikutan kelewatan pembangunan Fasa 3, pihak OSK Trustees Berhad berpendapat *material adverse effect* telah berlaku terhadap MITP Sdn. Berhad selaras dengan Klausa 7.1(u) *Trust Deed*. Sehubungan itu, OSK Trustees Berhad telah meminta sejumlah RM45 juta didepositkan ke *Disbursement Account* sebagai jaminan projek tersebut diteruskan dan sejumlah RM23 juta bagi faedah yang dikenakan terhadap pinjaman tersebut. Bayaran ini perlu dimasukkan selewat-lewatnya pada 21 November 2008. **Sekiranya bayaran tidak dibuat, perjanjian OSK Trustees Berhad dengan MITP Sdn. Berhad akan terbatal dan MITP Sdn. Berhad perlu membayar balik pinjaman bon yang telah diambil berjumlah RM208.62 juta termasuk bayaran keuntungan sehingga 19 Februari 2010.**
- ii. Sehubungan itu, Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani, LKIM, EPU dan Jabatan Perikanan Malaysia serta MITP Sdn. Berhad telah berunding dengan pihak pemegang bon OSK Trustees Berhad pada 3 Disember 2008. Hasil daripada rundingan tersebut, pihak pemegang bon, OSK Trustees Berhad telah bersetuju untuk melanjutkan tempoh bayaran faedah kepada 30 Januari 2009. Oleh sebab tempoh yang diberikan adalah singkat, MITP Sdn. Berhad telah mengemukakan permohonan

kepada Kementerian untuk mendapatkan pinjaman mudah daripada Kerajaan sejumlah RM70 juta sebagai pinjaman penyambung bagi menamatkan pinjaman bon OSK Investment Bank Berhad. Bagaimanapun, Kerajaan tidak meluluskan pemberian pinjaman tersebut kerana ini bertentangan dengan perjanjian konsesi yang mana Kerajaan sepatutnya tidak mempunyai obligasi kewangan dalam syarikat swasta.

- iii. Pada 30 April 2009, OSK Trustees Berhad telah mengadakan mesyuarat dengan MITP Sdn. Berhad dan wakil Kerajaan yang terdiri daripada pegawai LKIM, Unit Perancang Ekonomi dan Jabatan Perikanan Malaysia mengenai isu bon BAIS. MITP Sdn. Berhad bersetuju untuk menebus bon BAIS selewat-lewatnya pada bulan November 2009. **Pihak Audit dimaklumkan sekiranya MITP Sdn. Berhad gagal menjelaskan sekurang-kurangnya faedah sejumlah RM23 juta, pemegang bon OSK Trustees Berhad berhak meletakkan status *event of default* terhadap MITP Sdn. Berhad. Sehingga akhir tahun 2009, MITP Sdn. Berhad masih gagal menjelaskan bayaran tersebut dan pihak OSK Trustees Berhad telah mengisytiharkan *event of default* pada 6 Januari 2010 terhadap MITP Sdn. Berhad. Memandangkan Kerajaan melalui LKIM memegang ekuiti 40% dalam MITP Sdn. Berhad, Kerajaan perlu menanggung pembayaran sejumlah RM83.45 juta jika MITP Sdn. Berhad gagal menjelaskan pinjaman bon BAIS.** LKIM memaklumkan MITP Sdn. Berhad mengalami masalah aliran tunai dan menyebabkan syarikat berkenaan tidak mampu untuk menambah dana di dalam akaun pembiayaan keuntungan kemudahan BAIS yang dianggarkan berjumlah RM45 juta.

3.4.3 Pemantauan

Pemantauan adalah aspek pengurusan yang perlu dilaksanakan secara berterusan bagi memastikan Projek MITP diurus dengan cekap dan teratur. Antara komponen pemantauan yang berkesan adalah mesyuarat bagi membincangkan prestasi projek, lawatan tapak, penyediaan laporan kemajuan dan melaporkan status projek kepada pihak yang berkenaan. Pemantauan bagi pelaksanaan Projek MITP dilakukan oleh Bahagian Perancang Korporat LKIM melalui Mesyuarat Komunikasi Korporat bersama MITP Sdn. Berhad dan dimaklumkan kepada pengurusan serta Jemaah Lembaga LKIM.

Semakan Audit mendapati perkara berkaitan pembangunan Projek MITP telah dibincang setiap bulan dalam Mesyuarat Komunikasi Korporat dan diputuskan dalam Mesyuarat Jemaah Lembaga LKIM. Di peringkat Kementerian, Pasukan Petugas Khas telah ditubuhkan pada akhir tahun 2009 bagi membincangkan isu berkaitan bon dan pertikaian antara LKIM dengan MITP Sdn. Berhad. Pasukan ini

telah mengadakan mesyuarat pertamanya pada 16 Disember 2009 yang dipengerusikan oleh Timbalan Setiausaha Bahagian Perikanan, Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani.

Pada pendapat Audit, satu Jawatankuasa Pemandu atau Pasukan Petugas peringkat Kementerian sepatutnya ditubuhkan sebelum projek MITP dilaksanakan. Antara tugas jawatankuasa tersebut adalah memantau pelaksanaan projek bagi memastikan projek dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mengikut jadual yang ditetapkan. Jemaah Lembaga LKIM sepatutnya bertanggungjawab terhadap pelaksanaan dan pemantauan projek serta memastikan syarat perjanjian konsesi dipatuhi oleh MITP Sdn. Berhad. LKIM memaklumkan Jemaah Lembaga LKIM telah mengawasi pelaksanaan dan pemantauan projek tetapi tidak bertanggungjawab terhadap kewangan MITP Sdn. Berhad.

3.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Sungguhpun Projek MITP ini adalah bertujuan untuk menjadikannya sebagai pelabuhan pendaratan tuna terancang di rantau Asia, namun objektif projek tidak dicapai kerana kelemahan pengurusan projek yang ketara dari aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan. Kesan daripada kelemahan pengurusan projek ini, Kerajaan terpaksa menanggung kerugian pelaburan dalam syarikat ini. Pihak Audit mengesyorkan kepada Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani dan LKIM memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan supaya tidak berulang terhadap projek lain pada masa hadapan.

3.5.1 Ahli Lembaga Pengarah MITP Sdn. Berhad yang dilantik mewakili Kerajaan hendaklah bertanggungjawab bagi memastikan setiap dasar dan keputusan yang dibuat mengenai projek pembangunan pelabuhan menjaga kepentingan Kerajaan.

3.5.2 LKIM perlu meneliti perjanjian secara terperinci dan menyeluruh serta merujuk kepada Peguam Negara sebelum menandatangani sebarang perjanjian untuk memastikan pelaksanaan projek adalah teratur.

3.5.3 Kajian penilaian impak alam sekitar perlu dilaksanakan terlebih dahulu sebelum perjanjian ditandatangani bagi mengelakkan isu alam sekitar yang boleh menjejaskan jadual pelaksanaan projek dan kelewatan dalam menyiapkannya.

3.5.4 LKIM hendaklah bertanggungjawab terhadap pelaksanaan projek pembangunan dan menguatkuasakan syarat perjanjian konsesi dipatuhi oleh MITP Sdn. Berhad.

3.5.5 Satu siasatan secara menyeluruh perlu dijalankan oleh Kerajaan bagi mengenal pasti pihak yang bertanggungjawab dan gagal melaksanakan projek MITP hingga menyebabkan implikasi kewangan dan perundangan kepada Kerajaan.

PERBADANAN ASET KERETAPI

4. PENGURUSAN ASET

4.1 LATAR BELAKANG

4.1.1 Perbadanan Aset Keretapi (PAK) telah ditubuhkan di bawah Akta Keretapi 1991 (Akta 463) yang berkuat kuasa pada 1 Ogos 1992. Akta ini merupakan undang-undang yang menggantikan Ordinan Keretapi 1948 dan dikawal selia oleh Kementerian Pengangkutan. Penubuhan PAK adalah bertujuan untuk menjayakan program penswastaan pentadbiran Keretapi Tanah Melayu (KTM) kepada Keretapi Tanah Melayu Berhad (KTMB).

4.1.2 Selepas pentadbiran KTM dikorporatkan/diswastakan pada tahun 1992, hak pentadbirannya telah diletakhak kepada Perbadanan Aset Keretapi. Selain itu, PAK bertanggungjawab untuk mengurus, mentadbir dan menyenggara semua harta KTM selaras dengan seksyen 92 Akta Keretapi 1991 manakala seluruh operasi kereta api diletakhak di bawah tanggungjawab KTMB. Seksyen 93, Akta Keretapi 1991 pula menetapkan semua harta yang terletak pada, dipegang atau diperolehi oleh Pesuruhjaya Tanah Persekutuan di bawah Ordinan Keretapi 1948 adalah terletak kepada PAK. Selain itu, PAK juga perlu mengambil alih tanggungan KTM yang berjumlah RM1.90 bilion.

4.1.3 Sehingga bulan Disember 2009, PAK mempunyai 1,257 lot tanah dengan keluasan tanah 29,690.39 ekar bernilai RM8.63 bilion di seluruh Semenanjung Malaysia tidak termasuk projek sambungan laluan kereta api baru seperti di Tanjung Pelepas, Johor; Pulau Indah, Selangor dan Terminal Butterworth Utara, Seberang Perai, Pulau Pinang. Ini adalah berdasarkan penilaian yang dibuat oleh konsultan pada tahun 2005. Di samping itu, PAK juga mempunyai 6,169 unit bangunan yang telah dibangunkan di atas lot tanah tersebut terdiri daripada 811 kuarters, 599 gudang/stor, 306 stesen kereta api dan 37 pejabat.

4.1.4 Tanah PAK dikategorikan kepada 2 jenis iaitu tanah hak milik dan tanah rizab. Dari segi kegunaan, tanah PAK dibahagikan kepada 3 kategori iaitu tanah poket, *surplus* dan operasi seperti berikut:

- Tanah poket adalah tanah yang terpisah daripada operasi kereta api yang digunakan sebagai tapak kuarters atau sebagai kawasan kuari bagi kegunaan kereta api.

- Tanah *surplus* merupakan kawasan tanah yang bercantum dengan kawasan tanah operasi kereta api. Pembangunan tanah yang dibenarkan di atas tanah *surplus* adalah pembangunan yang berkaitan dengan industri kereta api sahaja.
- Tanah operasi adalah kawasan tanah yang terlibat sepenuhnya dengan operasi kereta api seperti laluan kereta api, stesen, *yard* dan depoh.

4.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan tanah dan bangunan PAK telah diurus dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif penubuhan PAK seperti yang tertakluk di bawah Akta Keretapi 1991.

4.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap pengurusan tanah dan bangunan bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan dibuat terhadap dokumen berkaitan dan mengadakan temu bual dengan pegawai yang bertanggungjawab. Pihak Audit juga telah membuat lawatan ke lokasi tanah milik PAK seperti di jadual berikut :

JADUAL 4.1
LOKASI TANAH MILIK PAK YANG DILAWATI

NEGERI	LOKASI
Johor	Labis, Kluang, Pasir Gudang, Gelang Patah, Kempas, Johor Bahru
Kelantan	Pasir Mas, To'Uban, Tumpat, Palekbang
Perak	Falim, Taiping, Bukit Merah, Ipoh
Pulau Pinang	Bukit Mertajam, Butterworth
Kedah	Gurun, Kodiang, Alor Setar
Perlis	Arau
Wilayah Persekutuan, Kuala Lumpur	Ampang, Bangsar, Brickfields, Sentul Raya, Bukit Tunku

4.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan pada bulan Oktober 2009 hingga Januari 2010 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan aset PAK. Antara kelemahan tersebut ialah perletakhak aset milik PAK belum dilaksanakan sepenuhnya; projek usaha sama yang tidak menguntungkan PAK; pengurusan aset yang lemah; pelupusan bahan lusuh yang tidak sepatutnya diuruskan oleh KTMB; pengurusan hasil tanah rizab kereta api yang tidak diterima oleh PAK; penyenggaraan aset kereta api yang kurang memuaskan dan pemantauan yang lemah terhadap aset. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

4.4.1 Perletakhak Tanah Rizab dan Tanah Hak Milik PAK

4.4.1.1 Mengikut Akta Keretapi 1991, perletakhak tanah kereta api menjadi milik PAK adalah di bawah seksyen berikut:

- Seksyen 92(2) – Menetapkan semua harta, hak dan liabiliti pentadbiran Keretapi Tanah Melayu adalah terletak kepada PAK.
- Seksyen 93 - Menetapkan semua harta yang terletak, dipegang atau diperoleh oleh Pesuruhjaya Tanah Persekutuan di bawah Ordinan Keretapi 1948 adalah dimansuhkan dan hendaklah diletakkan kepada PAK.
- Seksyen 89(8) - Menetapkan fungsi utama PAK adalah untuk mengurus, mengawal selia dan menyenggara semua aset kereta api yang dahulunya di bawah pentadbiran Keretapi Tanah Melayu dan Pesuruhjaya Tanah Persekutuan.

4.4.1.2 Ketua Pengarah Tanah dan Galian (KPTG) melalui surat bertarikh 10 Oktober 2003 telah memaklumkan kepada Pengurus Besar PAK mengenai keputusan mesyuarat yang telah diadakan antara Peguam Negara dengan KPTG pada 16 September 2003 iaitu **semua tanah milik dan rizab kereta api di seluruh Semenanjung Malaysia adalah hak milik PAK**. Oleh itu, PAK adalah bertanggungjawab untuk mengurus dan mentadbir semua tanah kereta api. Berikutan dengan keputusan tersebut, Jabatan KPTG tidak lagi bertanggungjawab terhadap pengawalan dan pengurusan tanah kereta api di Semenanjung Malaysia.

4.4.1.3 Peguam Negara juga turut memberikan pandangan yang sama mengenai hak milik tanah kereta api ini melalui suratnya bertarikh 10 Disember 2003 iaitu semua tanah kereta api di Semenanjung Malaysia adalah secara automatik menjadi milik PAK dan tidak perlu dibuat perletakhak di bawah Kanun Tanah Negara. Ini adalah kerana mengikut seksyen 93, Akta Keretapi 1991, rujukan kepada Pesuruhjaya Tanah Persekutuan dalam sebarang surat cara, surat ikatan, hak milik, dokumen atau undang-undang bertulis hendaklah dimaksudkan sebagai Perbadanan Aset Keretapi.

4.4.1.4 Mulai tahun 2004, PAK telah mula mengambil tindakan untuk menukar hak milik 1,257 lot tanah dengan keluasan tanah 29,690.39 ekar bernilai RM8.63 bilion menjadi miliknya. Sehubungan itu, PAK telah mengeluarkan surat kepada semua Pejabat Tanah dan Galian di Semenanjung Malaysia memaklumkan bahawa tanah tersebut adalah miliknya. Semakan Audit mendapati sehingga 31 Disember 2009, **hanya 30% atau 8,907 ekar daripada**

1,257 lot tanah tersebut telah dapat ditukar milik daripada KTM dan Pesuruhjaya Tanah Persekutuan kepada PAK manakala baki 70% atau 20,783 ekar belum ditukar milik. PAK memaklumkan proses pertukaran hak milik tanah dibuat secara berperingkat dan proses mencari dokumen berkaitan seperti geran tanah asal dan warta rizab daripada Pejabat Tanah dan Galian yang dijangka mengambil masa dua tahun.

Pihak Audit berpendapat, selaras dengan Akta Keretapi 1991, kesemua 1,257 lot tanah dengan keluasan 29,690.39 ekar yang telah diperletakhak hendaklah ditukar milik kepada PAK supaya PAK menjadi pemilik tanah yang sah.

4.4.2 Tanah Milik PAK Dibangunkan Oleh KTMB

4.4.2.1 Pembangunan Tanah Milik PAK Oleh KTMB Yang Melanggar Akta Keretapi 1991

Mengikut seksyen 92(2) dan 93 Akta Keretapi 1991, semua harta, hak dan liabiliti pentadbiran Keretapi Tanah Melayu serta semua harta yang terletak hak, dipegang atau diperoleh oleh Pesuruhjaya Tanah Persekutuan di bawah Ordinan Keretapi 1948 adalah dimansuhkan dan hendaklah diletakhak kepada PAK.

Semakan Audit mendapati beberapa lot tanah kereta api milik PAK di Kuala Lumpur, Pulau Pinang dan Negeri Sembilan telah dibangunkan oleh KTMB tanpa mendapat kebenaran PAK. KTMB telah menandatangani 7 projek usaha sama dengan pihak swasta bagi membangunkan projek hartanah di atas tanah kereta api antara tahun 1993 hingga 1996. Projek usaha sama di atas tanah milik PAK ini telah dilaksanakan selepas berkuat kuasanya Akta Keretapi 1991. Ini disebabkan PAK lewat membuat perletakhak tanah kereta api. Penjelasan lanjut mengenai pembangunan tanah milik PAK oleh KTMB adalah seperti berikut:

- a. Perjanjian usaha sama terhadap 7 projek ini telah ditandatangani selepas Akta Keretapi 1991 berkuat kuasa. Sehingga bulan Julai 2005, lima projek usaha sama telah dilaksanakan iaitu tanah kereta api di Bukit Tunku, Sentul Raya dan KL Sentral, Kuala Lumpur; Port Dickson, Negeri Sembilan dan Prai Perdana, Pulau Pinang manakala 2 projek lagi masih belum dilaksanakan iaitu Projek Pembangunan di Lot 10, Brickfields, Kuala Lumpur dan Projek Heritage di Stesen Kereta Api Kuala Lumpur. Projek ini tidak dapat dilaksanakan kerana PAK telah meletakhak terhadap tanah terlibat. Maklumat terperinci terhadap 5 projek usaha sama tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.2
PEMBANGUNAN PROJEK USAHA SAMA YANG TELAH DILAKSANAKAN

LOKASI TANAH MILIK PAK	PEMAJU/RAKAN KONGSI USAHA SAMA	NILAI PEMBANGUNAN (RM Juta)	KOS TANAH (RM Juta)	KELUASAN TANAH (Ekar)
Bukit Tunku, Kuala Lumpur	Bolton Berhad	406.39	26.70	42.5
Sentul Raya, Kuala Lumpur	YTL Corporation Berhad	1,563.04	105.62	294
KL Sentral, Kuala Lumpur	Malaysian Resources Corporation Berhad (MRCB)	6,055.00	178.00	75.3
Port Dickson, Negeri Sembilan	Reliance Pacific Berhad	160.00	16.10	10.9
Prai Perdana, Pulau Pinang	Prima Prai Sdn.Berhad	329.00	8.90	54.7
JUMLAH		8,513.43	335.32	477.40

- b. Berdasarkan jadual di atas, hanya satu daripada 5 projek yang dilaksanakan telah mendapat kelulusan Jemaah Menteri sebelum pembangunan dijalankan. Empat projek lagi mendapat kelulusan Jemaah Menteri selepas projek dibangunkan. Sementara itu, KTMB hanya memaklumkan kepada PAK mengenai projek usaha sama ini selepas projek dilaksanakan.

4.4.2.2 Hasil Yang Sepatutnya Diperoleh Oleh PAK

- a. Akta Keretapi 1991, seksyen 89(8), menetapkan fungsi utama PAK adalah untuk mengurus, mengawal selia dan menyenggara semua aset kereta api yang dahulunya di bawah pentadbiran Keretapi Tanah Melayu dan Pesuruhjaya Tanah Persekutuan. Oleh itu, segala hasil yang diperoleh daripada pengurusan harta yang diletakhak kepada PAK adalah menjadi milik PAK.
- b. Semakan Audit mendapati mengikut syarat perjanjian usaha sama antara KTMB dengan 7 syarikat tersebut, KTMB akan memperoleh faedah dalam bentuk tunai dan bukan tunai. Semakan seterusnya mendapati faedah yang diterima dalam bentuk bukan tunai adalah sejumlah RM629.57 juta dan faedah dalam bentuk tunai berjumlah RM286.42 juta. Pihak Audit hanya dapat menyemak bayaran yang diterima dalam bentuk tunai dan sehingga bulan Julai 2005, KTMB telah memperoleh sejumlah RM130.25 juta. Bagaimanapun, maklumat terkini mengenai status projek tidak dikemukakan oleh KTMB kepada PAK. Semakan lanjut terhadap penyata kewangan PAK mendapati tiada terimaan diperoleh daripada KTMB. Faedah yang diperoleh oleh KTMB terhadap projek usaha samanya dengan syarikat berkenaan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.3
FAEDAH PROJEK YANG DITERIMA OLEH KTMB TERHADAP PROJEK USAHA SAMA

PEMAJU/ RAKAN KONGSI USAHA SAMA	LOKASI	KEUNTUNGAN DARIPADA PROJEK USAHA SAMA (RM Juta)	FAEDAH YANG SEPATUT DITERIMA DALAM BENTUK BUKAN TUNAI (RM Juta)	FAEDAH YANG SEPATUT DITERIMA DALAM BENTUK TUNAI (RM Juta)	FAEDAH YANG TELAH DITERIMA DALAM BENTUK TUNAI SEHINGGA JULAI 2005 (RM Juta)	PEGANGAN EKUITI DALAM SYARIKAT USAHA SAMA (%)
Bolton Berhad	Bukit Tunku, Kuala Lumpur	100.58	-	100.58	77.20	20
Reliance Pacific Berhad	Port Dickson, Negeri Sembilan	51.32	i. Unit Kondominium dan harta lain bernilai RM35.63 juta	15.69	0.60	20
Prima Prai Sdn.Bhd	Prai Perdana, Pulau Pinang	23.47	i. Unit Apartmen bernilai RM7.13 juta ii. Unit Blok Pejabat bernilai RM5.20 juta	11.15	8.45	-
YTL Corporation Berhad	Sentul Raya, Kuala Lumpur	205.61	i. Saham bernilai RM2.40 juta ii. <i>Call Option</i> bernilai RM100 juta iii. Unit Kediaman bernilai RM69.21 juta	34.00	34.00	30
Malaysian Resources Corporation Berhad	KL Sentral, Kuala Lumpur	535.00	i. Saham bernilai RM13 juta ii. Stesen Keretapi RM390 juta iii. <i>Loan stocks</i> bernilai RM7 juta	125.00	10.00	26
JUMLAH		915.98	629.57	286.42	130.25	

- c. Berdasarkan jadual di atas, jumlah faedah yang diperolehi oleh KTMB dalam bentuk tunai sehingga bulan Julai 2005 adalah RM130.25 juta. Semua faedah daripada projek usaha sama tersebut sepatutnya diserahkan kepada PAK. Sehubungan ini, KTMB tidak mematuhi seksyen 89(8) Akta Keretapi 1991. Perkara ini juga tidak selaras dengan cadangan Jawatankuasa Kira-Kira Wang Negara pada tahun 1995 yang menghendaki PAK membangunkan tanah milik kereta api dan hasil daripada projek pembangunan digunakan untuk membayar balik pinjaman Kerajaan berjumlah RM1.07 bilion setakat 31 Disember 2008.

4.4.2.3 Penggunaan Harta Tak Alih Milik PAK Tanpa Kebenaran

- a. Mengikut seksyen 103, Akta Keretapi 1991, hanya PAK yang mempunyai kuasa antaranya untuk menjual, memindahhak, memindah, memajak, menyerah balik dan mengurusniaga harta tak alih yang terletak kepada. Semakan Audit terhadap Kertas Memorandum Jemaah Menteri antara tahun 1995 hingga 2000 mendapati KTMB telah memohon daripada

Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi (KTPK) untuk memajukan tanah kereta api. Bagaimanapun, KTPK telah meluluskan permohonan KTMB dan tidak memaklumkan kepada Jemaah Menteri mengenai kewujudan Akta Keretapi 1991 dan PAK sebagai pemilik tanah tersebut. Status 5 projek usaha sama yang dibangunkan dari tahun 1993 sehingga 2005 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.4
STATUS PROJEK USAHA SAMA KTMB

PEMAJU/RAKAN KONGSI USAHA SAMA	LOKASI PROJEK	TARIKH PERJANJIAN DITANDATANGANI	TAHUN JANGKAAN PROJEK SIAP	TARIKH KELULUSAN JEMAAH MENTERI
YTL Corporation Berhad	Sentul Raya, Kuala Lumpur	08.12.1993	2011	04.01.1995
Bolton Berhad	Bukit Tunku, Kuala Lumpur	13.04.1994	2008	07.06.1995
Reliance Pacific Berhad	Port Dickson, Negeri Sembilan	18.08.1994	2007	31.05.2000
Prima Prai Sdn.Bhd	Prai Perdana, Pulau Pinang	15.09.1995	2007	10.04.1996
Malaysian Resources Corporation Berhad	KL Sentral, Kuala Lumpur	18.04.1996	2012	31.01.1996

- b. Pemeriksaan Audit seterusnya juga mendapati KTMB telah membuat penukaran status milikan tanah kepada 5 syarikat usaha sama secara milik kekal atau pajakan. Ini menyebabkan PAK telah kehilangan tanah yang bernilai RM335.32 juta mengikut penilaian pada tahun 1995. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.5
STATUS MILIKAN TANAH USAHA SAMA KTMB

LOKASI TANAH MILIK PAK	NAMA PEMAJU/RAKAN KONGSI USAHA SAMA	STATUS TANAH		KOS TANAH KERETAPI (RM Juta)
		SEBELUM PROJEK	SELEPAS PROJEK	
Bukit Tunku, Kuala Lumpur	Bolton Berhad	Rizab / Hak Milik	Pajakan 99 tahun	26.70
Port Dickson, Negeri Sembilan	Reliance Pacific Berhad	Hak Milik Kekal	Pajakan 99 tahun	16.10
Prai Perdana, Pulau Pinang	Prima Prai Sdn.Berhad	Hak Milik Kekal	Pajakan 99 tahun	8.90
Sentul, Kuala Lumpur	YTL Corporation Berhad	Rizab / Hak Milik	Pegangan Bebas	105.62
KL Sentral, Kuala Lumpur	Malaysian Resources Corporation Berhad	Rizab / Hak Milik	Pegangan Bebas	178.00
JUMLAH				335.32

- d. Semakan lanjut mendapati keputusan mesyuarat Lembaga Pengarah PAK dan mesyuarat peringkat Kementerian Pengangkutan tidak mengambil kira kewujudan Akta Keretapi 1991 bagi pelaksanaan projek usaha sama seperti berikut:

- i. Mesyuarat Lembaga Pengarah PAK pada bulan Oktober 1992 tidak mengambil kira Akta Keretapi 1991 mengenai pemilikan aset keretapi dan Kementerian Pengangkutan beranggapan penubuhan PAK adalah badan sementara yang melaksanakan penswastaan KTM.
- ii. Mesyuarat antara Kementerian Pengangkutan, PAK dan KTMB pada bulan Januari 2007 yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Kementerian Pengangkutan memutuskan KTMB diberi kuasa untuk mengurus dan mentadbir semua projek usaha sama pembangunan tanah yang telah diluluskan oleh Kerajaan dan semua keuntungan serta faedah daripada projek ini disalurkan kepada KTMB.

Merujuk kepada pandangan Peguam Negara melalui surat bertarikh 30 Mei 1995, KTMB tidak mempunyai kuasa untuk menandatangani kontrak bagi pihak Kerajaan dan sebarang perjanjian yang dibuat oleh KTMB adalah tidak sah dari segi perundangan.

Pada pandangan Audit, projek usaha sama yang dilaksanakan tidak mematuhi seksyen 89(1) Akta Keretapi 1991 yang memperuntukkan penubuhan PAK adalah kekal dan berterusan. Seksyen 89(8) pula menyatakan PAK berfungsi untuk mengurus, mentadbir dan menyenggarakan segala harta dan hak pentadbiran kereta api, menggalakkan dan mengusahakan projek serta melaksanakan fungsi lain yang ditetapkan oleh Menteri. Sementara itu, seksyen 103 turut menjelaskan hanya PAK boleh melupus harta tak alih yang terletak hak kepadanya.

PAK sebagai agensi Kerajaan yang bertanggungjawab terhadap aset kereta api perlu mendapat hasil daripada pembangunan tanah ini supaya dapat digunakan untuk menyelesaikan hutang tertunggak KTM yang berjumlah RM1.07 bilion setakat 31 Disember 2008. Selain itu, hasil ini juga dapat digunakan untuk menyediakan kemudahan infrastruktur kereta api tanpa bergantung kepada peruntukan tahunan daripada Kerajaan.

PAK memaklumkan pihaknya akan berusaha untuk memperoleh semula tanah miliknya yang sebelum ini dibangunkan oleh KTMB tanpa pengetahuan PAK. Mesyuarat berhubung projek usaha sama KTMB dengan pihak swasta akan diadakan bagi membincangkan hak PAK untuk mendapatkan semula tanah tersebut.

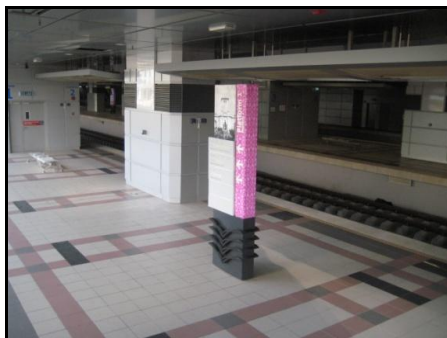
PAK juga perlu mendapat nasihat daripada Peguam Negara mengenai hak tanah yang dipindah milik oleh KTMB berdasarkan kepada keputusan Mahkamah Persekutuan pada 21 Januari 2010 berkenaan kes pindah milik tanah secara tidak sah. Tindakan susulan yang perlu diambil oleh PAK adalah seperti berikut :

- i. *Novation Agreement* adalah wajar dibuat terhadap semua perjanjian projek usaha sama untuk menentukan kedudukan projek di atas tanah kereta api secara rasmi tanpa melanggar peruntukan dalam Akta Keretapi 1991.
- ii. PAK hendaklah mempunyai kepentingan atau terlibat dalam projek berkenaan dari segi pembahagian hasil sama ada dalam bentuk wang tunai, ekuiti dan juga aset kerana PAK perlu menyelaraskan atau mengambil kira aset yang telah tergadai ini dalam penyata kewangannya.
- iii. PAK perlu diberi kedudukan sebagai ahli Lembaga Pengarah dalam syarikat usaha sama tersebut bagi memantau projek usaha sama.

4.4.3 Harta Milik PAK Yang Diguna Oleh Agensi Kerajaan

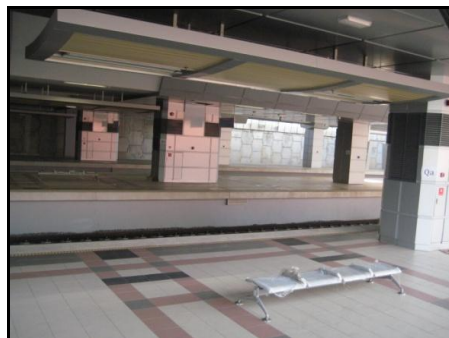
4.4.3.1 Lawatan Audit ke 7 lokasi mendapati tanah dan bangunan milik PAK yang masih belum diletakhak telah diguna oleh agensi Kerajaan. PAK tidak membuat bancian mengenai agensi yang telah menduduki tanah tersebut sebelum pengambilalihan oleh PAK. Semakan Audit juga mendapati PAK tidak pernah memaklumkan kepada agensi berkenaan mengenai status bangunan dan tanah milik PAK. Ini menyebabkan PAK tidak dapat mengenakan sewa kepada agensi terlibat. Antara tanah dan bangunan milik PAK yang telah diduduki oleh agensi Kerajaan sebelum pengambilalihan oleh PAK adalah seperti di gambar berikut :

GAMBAR 4.1

Harta Milik PAK Digunakan Oleh Kompleks CIQ Di Johor Bahru

GAMBAR 4.2

Kompleks CIQ Di Johor Bahru Didirikan Di Atas Tanah Milik PAK

GAMBAR 4.3

Pejabat Kastam di Georgetown,
Pulau Pinang

GAMBAR 4.4

Pejabat Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia
di Rantau Panjang, Kelantan

4.4.3.2 Kelewatan PAK menukar hak milik tanah KPTG kepada namanya telah menyebabkan tanah milik PAK digunakan oleh pihak lain untuk tujuan pembangunan. Antaranya adalah projek pembinaan sekolah di Ipoh, Perak dan bangunan makmal komputer Sekolah Menengah di Pasir Mas, Kelantan oleh Kementerian Pelajaran. Selain itu, Majlis Daerah Labis, Johor telah membangunkan rumah kedai dan telah dijual atau disewakan. Keadaan tanah milik PAK yang diguna oleh pihak lain adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.5

Pembangunan Sekolah Rendah
di Ipoh, Perak

GAMBAR 4.6

Bangunan Makmal Komputer Sekolah
Menengah di Pasir Mas, Kelantan

GAMBAR 4.7

Bangunan Rumah Kedai Di Labis, Johor

Pihak Audit berpendapat, PAK sewajarnya memaklumkan kepada pihak yang berkenaan mengenai status tanah dan bangunan kepunyaannya. Perletakhak tanah dan bangunan tersebut perlu dipercepatkan supaya tidak berlaku penggunaan tanah tanpa pengetahuan PAK sehingga menyebabkan hasil tidak dapat dikutip. PAK memaklumkan pihaknya akan memastikan proses perletakan hak tanah kereta api ini dilaksanakan dengan segera.

4.4.4 Pengurusan Hasil Tanah Rizab Kereta Api

4.4.4.1 Selepas penubuhan PAK dan penswastaan KTMB pada 1 Ogos 1992, mesyuarat bagi membincangkan mekanisme penyerahan hasil oleh KTMB telah diadakan pada 23 Oktober 1993 dan dipengerusikan oleh Timbalan Ketua Setiausaha (Perancang), Kementerian Pengangkutan Malaysia. Memandangkan KTMB adalah syarikat yang ditubuhkan di bawah Akta Syarikat 1965, **Peguam Negara berpendapat semua hasil yang dikutip oleh KTMB dari tanah kereta api hendaklah dimasukkan ke dalam hasil Kerajaan.**

Mesyuarat tersebut telah memutuskan untuk menubuhkan Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi. Tujuan penubuhan akaun ini adalah untuk mengakaunkan semua terimaan dan bayaran berkaitan tanah rizab kereta api di Semenanjung Malaysia. Segala hasil yang diperolehi daripada sewaan tanah rezab dan sewaan harta tersebut perlu dikreditkan sebagai terimaan. Antara perbelanjaan yang dibenarkan terdiri daripada bayaran penyenggaraan tanah rizab, bayaran taksiran dan cukai pintu.

4.4.4.2 Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi telah ditubuhkan pada 1 Mac 1994 di bawah seksyen 9(3) Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini dikawal oleh Ketua Setiausaha Kementerian Pengangkutan dan ditadbir oleh Pengurus Besar KTMB. Di samping itu, Ketua Setiausaha Kementerian Pengangkutan juga akan menubuhkan jawatankuasa yang bertanggungjawab terhadap pengurusan akaun ini berdasarkan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 18 Tahun 2001. Semakan Audit mendapati pengurusan Akaun Amanah ini kurang memuaskan. Antara kelemahannya adalah seperti berikut:

- KTMB lewat menyerahkan Penyata Terimaan dan Bayaran berakhir 31 Disember Tahun 2004 hingga 2008 kepada Kementerian Pengangkutan untuk dikemukakan kepada Jabatan Audit Negara sebelum atau pada 31 Mac tahun berikutnya. Perkara ini tidak mematuhi perenggan 8 Arahan Amanah.
- Baki akaun amanah yang diperakaunkan oleh Jabatan Akauntan Negara bagi tahun 2008 berjumlah RM8.39 juta berbeza dengan baki

rekod/penyata bank yang diselenggara oleh pihak KTMB yang berjumlah RM8 juta.

- Semakan secara sampel mendapati bayaran yang dibuat oleh KTMB berjumlah RM543,350 pada tahun 2008 merupakan perbelanjaan yang tidak dibenarkan oleh Arahan Amanah kerana tidak berkaitan dengan pengurusan tanah rizab.
- Hasil tanah rizab kereta api bagi tahun 2005 hingga 2008 berjumlah RM38.84 juta tidak dikreditkan ke Akaun Amanah tersebut.
- KTMB tidak mematuhi tatacara pengurusan Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi mengikut Arahan Perbendaharaan dan juga peraturan kewangan sebaliknya mengikut peraturan kewangan KTMB.

4.4.4.3 Semakan Audit juga mendapati kadar sewa yang dikenakan oleh KTMB terhadap pihak ketiga adalah terlalu rendah dan tidak mengikut kadar yang ditentukan oleh Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta. Semakan lanjut mendapati kadar sewa yang ditetapkan oleh KTMB kepada Syarikat Padi Beras Nasional Berhad (BERNAS) terlalu rendah dan tidak munasabah iaitu hanya berjumlah RM1 untuk tempoh pajakan 30 tahun. Ini berdasarkan surat perjanjian yang telah ditandatangani antara Pesuruhjaya Tanah Persekutuan dengan Lembaga Padi Beras Negara pada 16 Disember 1999.

Pihak Audit berpendapat PAK hendaklah mengambil alih semua urusan terimaan dan perbelanjaan di bawah tanah rizab dan tanah hak milik kereta api yang diuruskan oleh KTMB. Ini adalah selaras dengan Akta Keretapi 1991 dan pandangan daripada Peguam Negara serta Pejabat Tanah dan Galian mengenai hak milik PAK supaya hasil Kerajaan dapat diuruskan dengan lebih cekap dan teratur mengikut Peraturan Kewangan Kerajaan. Pihak Audit mengesyorkan Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi ditutup dan pengurusannya diserahkan kepada PAK termasuk penyewaan bangunan dan tanah. PAK perlu menyediakan perjanjian penyewaan baru dengan semua penyewa yang sebelum ini diuruskan oleh KTMB kerana perjanjian tersebut adalah tidak sah dan tidak mematuhi seksyen 92(2) dan 93 Akta Keretapi 1991.

PAK memaklumkan telah meminta supaya KTMB menyerahkan semula hak penyewaan dan pajakan dengan mengemukakan senarai penyewa yang masih aktif sama ada penyewa tanah rizab atau tanah hak milik. Bagaimanapun, PAK masih belum menerima sebarang jawapan terhadap permohonan tersebut. Selain itu, permohonan telah dibuat kepada KTMB untuk menyerahkan semula pajakan kepada PAK supaya perjanjian pajakan baru boleh dibuat dengan

syarikat berkenaan, stesen minyak dan pajakan/penyewaan lain di atas tanah kereta api. PAK bersetuju Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi ditutup dan semua hasil dimasukkan ke dalam akaun PAK. Hasil tersebut akan digunakan bagi tujuan pembayaran hutang pentadbiran KTM yang diletakhak kepada PAK dan pembangunan kereta api. Perkara ini akan dibangkitkan di mesyuarat Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Kementerian Pengangkutan. PAK akan meminta KTMB untuk menyerahkan semua urusan penyewaan dan pajakan kepadanya.

4.4.5 Pengurusan Aset Kereta Api

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1987, sekiranya projek pembangunan tidak dapat dilaksanakan dengan segera, maka pemilik bertanggungjawab menjaga dan menguruskan tanah dengan baik bagi mengelakkan daripada diceroboh. Lawatan Audit ke beberapa tanah milik PAK menunjukkan kedudukan seperti berikut:

4.4.5.1 Pemasangan Papan Tanda Tidak Strategik

Papan tanda tidak di letak di tempat yang strategik untuk memaklumkan kepada orang awam bahawa tanah tersebut dimiliki oleh PAK dan penceroboh akan didakwa. Selain itu, papan tanda yang dipamerkan sukar dibaca dan tulisannya kecil seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.9

Papan Tanda Yang Telah Dicabut di Tanah PAK Di Palekbang, Kelantan

GAMBAR 4.10

Pemasangan Papan Tanda Tanah Milik PAK Di Tempat Yang Tidak Strategik Di Palekbang, Kelantan

4.4.5.2 Tanah Milik PAK Tidak Berpagar

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1987, pemasangan pagar amat perlu bagi menghalang pencerobohan. Semakan Audit mendapati tanah PAK yang tidak berpagar seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.11

Tanah Tidak Berpagar
Di Tanah PAK, Falim, Perak

GAMBAR 4.12

Tanah Tidak Berpagar
Di Tanah PAK, Tumpat, Kelantan

PAK memaklumkan pihaknya telah memohon peruntukan tambahan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan bagi tujuan pemasangan pagar di tanah kereta api seluruh Semenanjung Malaysia yang berpotensi untuk diceroboh. Bagaimanapun, permohonan tersebut tidak diluluskan kerana Kerajaan memberi keutamaan kepada projek pembangunan lain yang lebih kritikal. Oleh itu, langkah sementara yang diambil oleh PAK adalah memohon peruntukan mengurus supaya urusan pemagaran tanah dapat dilaksanakan segera dan dibuat secara berperingkat. Pada tahun 2008 dan 2009, PAK telah mendapat peruntukan sejumlah RM500,000 untuk kerja pemagaran tanah. Bagaimanapun, peruntukan tersebut masih belum mencukupi memandangkan anggaran kos untuk pemagaran kesemua tanah PAK adalah berjumlah RM16 juta.

4.4.5.3 Penjagaan Tanah Tidak Dikawal

Pengawalan dan penjagaan yang berterusan dapat memastikan kebersihan tanah dipelihara dan tanah milik PAK tidak diceroboh oleh pihak lain. PAK perlu mengambil tindakan terhadap tanah berikut:

a. Tanah Terbiar

- i. Tanah milik PAK di Labis, Johor dipenuhi dengan semak samun dan kuarters KTM yang tidak digunakan telah terbiar seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.13

Tanah Milik PAK Yang Terbiar
Di Labis, Johor

GAMBAR 4.14

Kuarters Lama Yang Terbiar
Di Labis, Johor

- ii. Tanah milik PAK seluas 28.04 ekar di Palekbang, Kelantan terbiar dan tidak dibangunkan. Selain itu, terdapat sebuah gudang yang telah ditinggalkan dan sehingga kini tiada tindakan yang diambil oleh PAK. Keadaan tanah dan gudang tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.15

Tanah Milik PAK Terbiar
Di Palekbang, Kelantan

GAMBAR 4.16

Gudang Di Atas Tanah Milik Yang Tidak
Digunakan Di Palekbang, Kelantan

- iii. Pihak Audit mendapati kuarters KTM telah terbiar di Ipoh, Perak dan telah dijadikan tempat aktiviti penagihan dadah. Keadaan kuarters adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.17

Kuarters KTM Yang Terbiar di Ipoh, Perak

GAMBAR 4.18

Keadaan Di Dalam Kuarters KTM Yang Terbiar di Ipoh, Perak

b. Tanah Yang Diceroboh

Tanah yang tidak dikawal dan terbiar akan menggalakkan pencerobohan terhadap tanah berkenaan. Kesan daripada pencerobohan ini akan merugikan PAK sebagai pemilik tanah yang dikehendaki membayar pampasan bagi pemindahan setinggan kelak. Lawatan Audit di beberapa lokasi mendapati tanah PAK telah diceroboh oleh pihak yang tidak bertanggungjawab seperti berikut:

i. Kawasan Setinggan

Tanah milik PAK di Perak, Kelantan dan Johor didapati telah diceroboh dan dijadikan kawasan penempatan oleh warga tempatan dan juga warga asing seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.19

Kawasan Setinggan di Falim, Perak

GAMBAR 4.20

Kawasan Setinggan di Labis, Johor

GAMBAR 4.21

Kawasan Setinggalan di Rantau Panjang, Kelantan

ii. Pencerobohan Untuk Tujuan Pertanian Dan Komersial

Lawatan Audit ke Palekbang, Kelantan dan Falim, Perak mendapati tanah milik PAK di dua tempat tersebut telah diceroboh dan dijadikan kawasan pertanian dan tempat pertandingan suara burung oleh penduduk setempat. Pihak Audit juga mendapati tanah milik PAK di Kluang, Johor telah dijadikan premis komersial. Selain itu, tanah milik PAK di Rantau Panjang, Kelantan pula telah dijadikan tempat letak kenderaan awam berbayar oleh sebuah syarikat swasta. PAK memaklumkan pihaknya tidak menyewakan tanah tersebut kepada syarikat swasta berkenaan. Sementara itu, tanah milik PAK di Pasir Mas, Kelantan juga telah dijadikan tempat meletak kenderaan umum. Keadaan masa kini tempat yang telah dilawati adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.22

Pencerobohan Untuk Tujuan Pertanian
Di Palekbang, Kelantan

GAMBAR 4.23

Tapak Pertandingan Suara Burung
Di Palekbang, Kelantan

GAMBAR 4.24

Pencerobohan Untuk Tujuan Pertanian
di Falim, Perak

GAMBAR 4.25

Pencerobohan Untuk Tujuan Komersial
di Kluang, Johor

GAMBAR 4.26

Tempat Letak Kenderaan Awam Berbayar
Oleh Syarikat Swasta di Rantau Panjang
dan Pasir Mas, Kelantan

GAMBAR 4.27

Tempat Letak Kenderaan Awam di Pasir
Mas, Kelantan

Pada pandangan Audit, PAK perlu mengambil tindakan segera untuk menangani masalah pencerobohan tanah dan mengawasi tanah yang berpotensi untuk dijadikan kawasan setinggan. PAK juga perlu merancang pembangunan di kawasan yang terbiar dan diceroboh.

iii. Tanah Tidak Dibangunkan

Lawatan Audit ke Bukit Mertajam, Pulau Pinang mendapati tanah PAK seluas 287.97 ekar di Bukit Seraya telah tidak dibangunkan. Selain itu, PAK juga mempunyai tapak bekas kuari di Kodiang, Kedah. Tanah yang tidak dibangunkan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.28

Tanah PAK Yang Tidak Dibangunkan di
Bukit Seraya, Bukit Mertajam,
Pulau Pinang

GAMBAR 4.29

Tapak Bekas Kuari di Kodiang, Kedah

Pada pandangan Audit, PAK perlu mengurus dan membangunkan tanah yang terbiar bagi menjana pendapatan untuk menyelesaikan hutang tertunggak kepada Kerajaan. Di samping itu, PAK juga hendaklah mengawal tanah yang tidak dibangunkan daripada diceroboh oleh pihak yang tidak bertanggungjawab.

PAK memaklumkan sebagai inisiatif untuk mencegah berlakunya pencerobohan dan usaha untuk menjana pendapatan, ia telah menyewakan dan memajak sebahagian daripada tanah kereta api kepada syarikat yang berminat tanpa menjejaskan operasi kereta api. PAK juga telah menerima cadangan pembangunan daripada syarikat swasta untuk memaju dan membangunkan tanah kereta api yang berpotensi. Perkara ini adalah dalam tindakan PAK untuk mendapatkan kelulusan Lembaga Pengarah dan Kementerian Pengangkutan. Sehubungan itu, PAK berharap supaya inisiatif ini dapat menjanakan hasil yang menguntungkan di samping mengurangkan bebanan Kerajaan di masa hadapan.

4.4.6 Bangunan dan Landasan Kereta Api Tidak Disenggara

Penyenggaraan terhadap aset kereta api hendaklah dibuat secara berkala bagi memastikan aset berada dalam keadaan baik dan mengurangkan kerosakan. Berdasarkan surat Ketua Pengarah Unit Perancang Ekonomi bertarikh 27 Julai 1992, Kerajaan telah bersetuju supaya landasan KTM dipajakan kepada KTMB pada kadar pajakan nominal RM1. KTMB dikenakan syarat untuk membiayai sepenuhnya kos penyenggaraan landasan bagi tempoh pajakan. Sehubungan itu, KTMB perlu menggunakan hasil tanah rizab untuk tujuan penyenggaraan. Bagaimanapun, semakan Audit mendapati penyenggaraan yang dilaksanakan oleh KTMB tidak mengikut syarat yang ditetapkan. Ini adalah bercanggah dengan perjanjian pajakan.

- a. Landasan kereta api di Gelang Patah dan Pasir Gudang, Johor dan Rantau Panjang, Kelantan terbiar dan tidak disenggara. Keadaan ini telah menyebabkan landasan menjadi rosak dan berlaku kecurian besi landasan. Di samping itu, terdapat juga bangunan yang tidak disenggara oleh KTMB di Stesen Kereta Api Plentong, Pasir Gudang, Johor. Keadaan landasan dan bangunan yang tidak disenggara oleh KTMB adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.30

Kehilangan Besi Landasan Di Kawasan Gelang Patah, Johor

GAMBAR 4.31

Landasan Yang Tidak Digunakan Di Kawasan Pasir Gudang, Johor

GAMBAR 4.32

Landasan Yang Tidak Digunakan Di Kawasan Rantau Panjang, Kelantan

GAMBAR 4.33

Stesen Kereta Api Plentong, Pasir Gudang, Johor

Semakan lanjut mendapati hasil daripada Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi perlu digunakan untuk penyenggaraan dan pengurusan tanah kereta api. Bagaimanapun, KTMB tidak membuat penyenggaraan dengan teratur. **Pihak Audit berpendapat PAK hendaklah bertanggungjawab terhadap penyenggaraan dan pengurusan tanah kereta api untuk memastikan aset PAK terpelihara selaras dengan seksyen 89(8) Akta Keretapi 1991.**

PAK memaklumkan penubuhannya adalah untuk menjaga dan mengawal selia aset kereta api supaya keselamatannya terjamin dan dimanfaatkan sepenuhnya bagi menjana hasil yang menguntungkan Kerajaan. Penubuhan KTMB adalah untuk menyediakan perkhidmatan dan operasi kereta api sahaja dan bukannya penjagaan

aset sebagaimana peranan PAK. Berdasarkan cadangan yang dibuat oleh Jabatan Audit Negara, PAK akan bertanggungjawab terhadap penyenggaraan dan pengurusan tanah kereta api untuk memastikan aset PAK terpelihara selaras dengan seksyen 89(8) Akta Keretapi 1991.

4.4.7 Pelupusan Bahan Lusuhan

4.4.7.1 Seksyen 89(1) Akta Keretapi 1991 telah menetapkan PAK boleh membuat kontrak, memperoleh, membeli, mengambil, memegang dan menikmati harta alih dan tak alih serta boleh memindah, menyerahkan, memulang, menggadai, melupuskan atau melaksanakan urusan niaga harta yang terletak kepada PAK. Pihak Audit mendapati mesyuarat antara Kementerian Pengangkutan, PAK dan KTMB pada bulan Januari 2007 yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Kementerian Pengangkutan memutuskan KTMB diberi kuasa menguruskan penjualan atau pelupusan bahan terpakai dan lusuh seperti kayu landasan, rel, *fittings* dan sebagainya.

Pada pendapat Audit keputusan yang dibuat oleh Kementerian Pengangkutan bercanggah dengan seksyen 89(1) dan 89(8) Akta Keretapi 1991 kerana KTMB tidak mempunyai kuasa untuk membuat apa-apa pelupusan terhadap aset kereta api. Akta Keretapi 1991 memperuntukkan PAK sahaja yang boleh melupuskan aset kereta api.

4.4.7.2 Lawatan Audit ke stesen kereta api di Tumpat dan Pasir Mas, Kelantan dan di Kluang serta Labis, Johor mendapati bahan lusuh seperti kayu landasan dan rel tidak digunakan dan terbiar tanpa tindakan pelupusan. Sebahagian landasan dan rel telah rosak serta reput. Sekiranya bahan lusuh dibiarkan terlalu lama di tempat terbuka akan menyebabkan kerosakan dan tidak bernilai. Keadaan bahan lusuh yang terbiar adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.34

Bahan Lusuhan Yang Terbiar Di Stesen Kereta Api Tumpat, Kelantan

GAMBAR 4.35

Bahan Lusuhan Yang Terbiar Di Stesen Kereta Api Pasir Mas, Kelantan

GAMBAR 4.36

Bahan Lusuh Terbiar Bersebelahan Landasan Kereta Api Labis, Johor

GAMBAR 4.37

Bahan Lusuh Terbiar Di Sepanjang Landasan Kereta Api Labis, Johor

4.4.7.3 Semakan lanjut terhadap penjualan bahan lusuh daripada Projek Landasan Berkembar mendapati hasil penjualan bahan lusuh seperti kayu landasan dan rentang besi oleh KTMB tidak diserahkan kepada PAK.

4.4.7.4 Lawatan Audit ke depoh simpanan bahan lusuh di stesen Alor Star, Kedah mendapati PAK tidak menyemak senarai bahan lusuh yang terdapat di stesen tersebut. PAK tidak memantau dan menyelia proses pengambilan bahan lusuh oleh kontraktor Projek Landasan Berkembar. PAK juga tidak mempunyai prosedur bagi proses pengambilan bahan lusuh di tapak pembinaan Projek Landasan Berkembar. Keadaan depoh simpanan bahan lusuh adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.38

Bahan Lusuh Projek Landasan Berkembar Terbiar Di Stesen Alor Star, Kedah

GAMBAR 4.39

Rel Landasan dan Batu Batan Lusuh Projek Landasan Berkembar di Stesen Alor Star, Kedah

GAMBAR 4.40

Rel Landasan Lusuh Projek Landasan Berkembar Di Stesen Alor Star, Kedah

GAMBAR 4.41

Kayu Lusuh Projek Landasan Berkembar Terbiar Di Stesen Alor Star, Kedah

Pada pendapat Audit, semua urusan penjualan bahan lusuh kereta api perlu diurus oleh PAK bagi mengelakkan kehilangan hasil berterusan akibat daripada KTMB tidak menyerahkan hasil penjualan bahan lusuh kepadanya. Selain itu, PAK perlu memantau dan menyelia proses pengambilan bahan lusuh supaya tidak berlaku kehilangan yang boleh menyebabkan kerugian. PAK bersetuju mematuhi peruntukan Akta Keretapi 1991 dan akan mengambil tindakan susulan bagi mengawal dan menyelia proses penjualan serta pengambilan barang lusuh.

4.4.8 Garis Panduan Pengurusan Tanah Dan Bangunan

Garis Panduan dan Prosedur yang jelas hendaklah disediakan bagi membolehkan pengurusan tanah dan bangunan kereta api dilaksanakan dengan teratur dan berkesan. Semakan Audit mendapati PAK tidak menyediakan garis panduan pengurusan tanah dan bangunan. **PAK perlu menyediakan garis panduan yang komprehensif antaranya mengandungi dasar penggunaan tanah dan bangunan, penyewaan dan pajakan serta peringkat kelulusan yang perlu diperolehi.** Ini bagi membolehkan pengurusan tanah dan bangunan kereta api dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur.

4.4.9 Pemantauan

Pemantauan adalah elemen pengurusan yang penting bagi memudahkan pihak pengurusan mengenal pasti kelemahan dan masalah yang dihadapi pada peringkat awal dan seterusnya membolehkan tindakan diambil dengan kadar segera untuk membaiki atau menyelesaikannya. Semakan Audit mendapati PAK tidak mewujudkan mekanisme pemantauan bagi pengurusan aset kereta api.

Pada pendapat Audit, PAK perlu mewujudkan unit yang bertanggungjawab terhadap pengurusan aset kereta api dari aspek penguatkuasaan, pemantauan dan penyenggaraan. Selain itu, PAK perlu mewujudkan mekanisme

pemantauan supaya pengurusan aset kereta api dapat dilaksanakan dengan lebih cekap dan teratur.

4.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, penubuhan PAK tidak mencapai objektif yang telah ditetapkan seperti diperuntukkan di bawah Akta Keretapi 1991. Pengurusan tanah dan bangunan yang tidak diurus dengan cekap dan teratur telah menyebabkan PAK mengalami kerugian besar kerana segala hasil yang sepatut diterima oleh PAK telah dikutip oleh KTMB. Oleh itu, PAK tidak mampu menyelesaikan hutang tertunggak KTM berjumlah RM1.07 bilion setakat 31 Disember 2008 kepada Kerajaan. Pihak Audit mengesyorkan perkara berikut diberi pertimbangan bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan:

4.5.1 Selaras dengan Akta Keretapi 1991, PAK hendaklah mengambil tindakan segera untuk urusan perletakhak tanah dan bangunan KTM kepadanya supaya tidak berlaku pencerobohan tanah dan kehilangan hasil.

4.5.2 PAK perlu mengambil tindakan lanjut terhadap pindah milik tanah yang tidak sah oleh KTMB kepada pihak ketiga selaras dengan keputusan Mahkamah Persekutuan pada 21 Januari 2010.

4.5.3 PAK perlu merancang pembangunan tanah dan bangunan yang terbiar bagi menjana pendapatannya dan mengurangkan beban Kerajaan melalui peruntukan yang tinggi bagi menyediakan kemudahan kereta api.

4.5.4 PAK hendaklah mengambil alih semua urusan terimaan dan perbelanjaan di bawah tanah rizab dan tanah hak milik kereta api yang diuruskan oleh KTMB supaya hasil Kerajaan dapat diuruskan dengan cekap dan teratur mengikut peraturan kewangan Kerajaan.

4.5.5 Akaun Amanah Tanah Rezab Keretapi hendaklah ditutup dan pengurusan hasil diserahkan kepada PAK termasuk penyewaan bangunan dan tanah. PAK perlu menyediakan perjanjian penyewaan baru dengan semua penyewa yang sebelum ini diuruskan oleh KTMB kerana perjanjian tersebut adalah tidak sah dan tidak mematuhi seksyen 92(2) dan 93 Akta Keretapi 1991.

4.5.6 PAK perlu mewujudkan mekanisme pemantauan supaya pengurusan aset kereta api dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur.

PERBADANAN TABUNG PENDIDIKAN TINGGI NASIONAL

5. PENGURUSAN KUTIPAN BALIK PINJAMAN PENDIDIKAN

5.1 LATAR BELAKANG

5.1.1 Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) ditubuhkan di bawah Akta Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional 1997 (Akta 566) dan mula beroperasi pada 1 November 1997. Misi PTPTN adalah untuk menyediakan pinjaman pendidikan kepada pelajar yang layak, mengurus pembayaran balik pinjaman daripada pelajar, menyediakan skim simpanan bagi tujuan pendidikan tinggi dan meningkatkan saiz dana melalui pelaburan.

5.1.2 Objektif penubuhan PTPTN adalah untuk memastikan pembiayaan pinjaman disediakan kepada pelajar yang layak mengikuti pengajian di Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) selaras dengan hasrat Kementerian Pengajian Tinggi supaya tidak ada pelajar yang gagal memasuki IPT atas sebab kewangan. Penyediaan kemudahan pinjaman pendidikan diberikan kepada pelajar yang mengikuti pengajian pada peringkat Diploma dan Ijazah di IPT yang ditubuhkan di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971, Akta Institut Teknologi MARA 1976, Akta Institusi Pendidikan Tinggi Swasta 1996 dan Akta Pendidikan 1996.

5.1.3 PTPTN telah meluluskan pembiayaan berjumlah RM31.39 bilion bagi sebanyak 1.46 juta pinjaman sehingga 31 Disember 2009. Pinjaman pendidikan yang sepatutnya dibayar balik berjumlah RM3.19 bilion tetapi PTPTN hanya dapat mengutip RM1.51 bilion atau 47% daripada jumlahnya.

5.1.4 Sistem yang digunakan bagi pengurusan pinjaman dan kutipan balik PTPTN adalah seperti berikut:

JADUAL 5.1
SISTEM PENGURUSAN PINJAMAN DAN KUTIPAN BALIK PTPTN

SISTEM	KETERANGAN	KOS SEHINGGA 30 JUN 2010 (RM)
ELMAS	Sistem Pinjaman	4,147,288
SILA	Scanning Dokumen	401,450
e-janji*	Sistem Menguruskan Perjanjian	-
e-UPKB*	Sistem Penguatkuasaan Dan Kutipan Balik	-
JUMLAH		4,548,738

Nota : * Tiada kos terlibat disebabkan sistem dibangunkan secara dalaman

Mulai tahun 2008, sistem *End to End Financial System* (ETEFS) telah menggantikan *Education Loan Management System* (ELMAS) dan e-janji tetapi sistem tersebut masih belum dibangunkan sepenuhnya. Bahagian kutipan balik pula masih menggunakan sistem e-UPKB yang dibangunkan secara dalaman kerana modul kutipan balik dalam sistem ETEFS masih belum dibangunkan.

5.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan kutipan balik pinjaman pendidikan telah dilaksanakan dengan cekap, teratur dan selaras dengan objektif yang ditetapkan.

5.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan pengurusan kutipan balik pinjaman pendidikan bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan telah dijalankan terhadap dokumen, fail, rekod dan sistem berkaitan pinjaman serta kutipan balik. Analisis data peminjam menggunakan perisian audit dan temu bual dengan pegawai berkenaan juga telah dilaksanakan.

5.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan November hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan kutipan balik pinjaman PTPTN. Antara kelemahan tersebut adalah tuntutan bayaran balik lewat dikeluarkan; kelewatan mengeluarkan notis selepas tamat tempoh penangguhan; kesukaran mengutip semula wang pendahuluan pinjaman; peraturan bayaran balik pinjaman yang tidak jelas; dokumen perjanjian yang tidak ditandatangani oleh pegawai PTPTN dan rekod tidak diselenggara dengan teratur. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

5.4.1 Pengurusan Kutipan Balik Pinjaman

5.4.1.1 Tuntutan Bayaran Balik Lewat Dikeluarkan

- i. Mengikut Pekeliling PTPTN Bilangan 1 Tahun 2002, pembayaran balik hendaklah dibuat selepas 6 bulan tamat pengajian atau sebaik sahaja mendapat pekerjaan atau mana yang terdahulu. Peminjam bertanggungjawab membayar balik pinjaman yang diterima termasuk kos pentadbiran, bayaran perlindungan insurans dan bayaran lain yang ditetapkan di dalam surat tawaran.

- ii. Semakan Audit terhadap 100 sampel mendapati PTPTN lewat mengeluarkan tuntutan bayaran balik bagi 9 peminjam melibatkan tempoh kelewatan antara 1 hingga 17 bulan dari tarikh bayaran balik sepatutnya bermula. Maklumat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.2
TEMPOH KELEWATAN TUNTUTAN BAYARAN BALIK

NO. PINJAMAN	TARIKH TAMAT PENGAGIAN	TARIKH TUNTUTAN SEPATUTNYA DIKELUARKAN	TARIKH TUNTUTAN DIKELUARKAN	TEMPOH KELEWATAN TUNTUTAN (Bulan)
765895	Oktober 2000	Mei 2001	Oktober 2001	5
581266	Oktober 2001	Mei 2002	September 2002	4
585977	Januari 2002	Ogos 2002	Oktober 2002	2
694470	April 2002	November 2002	Mac 2003	4
712095	Oktober 2005	Mei 2006	Ogos 2006	3
588036	Jun 2006	Januari 2007	Jun 2008	17
446094	November 2006	Jun 2007	Julai 2008	13
693909	Disember 2007	Julai 2008	Ogos 2008	1
930597	Januari 2008	Ogos 2008	September 2008	1

- iii. Pihak Audit mendapati kelewatan mengeluarkan tuntutan ini berpunca daripada pengurusan kutipan balik yang menggunakan sistem separa manual dan tidak berintegrasi dengan sistem ELMAS. PTPTN perlu mendapatkan maklumat mengenai pinjaman terlebih dahulu dalam sistem ELMAS sebelum mengambil tindakan mengeluarkan surat tuntutan. Kelewatan ini disebabkan bebanan kerja yang bertambah di Bahagian Penguatkuasaan Dan Kutipan Balik (BPKB). Nisbah pelajar yang tamat pengajian berbanding pegawai di bahagian ini adalah 1:12,000 pelajar iaitu 66 pegawai untuk menguruskan 802,099 peminjam. Perkara ini telah dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara pada tahun 2006 tetapi kelewatan mengeluarkan notis tuntutan masih berulang.

Pada pandangan Audit, PTPTN memerlukan sistem kutipan balik pinjaman yang lebih mantap iaitu mempunyai ciri-ciri seperti notis pemberitahuan secara automatik (*alert system*) dan menjana surat tuntutan secara berkala kepada peminjam berkenaan pada masa yang sepatutnya iaitu 6 bulan selepas tamat pengajian. Selain itu, kajian semula struktur perjawatan BPKB berbanding beban tugas yang bertambah perlu dibuat untuk meningkatkan kecekapan kutipan balik pinjaman. PTPTN juga boleh mengkaji kaedah lain untuk mengatasi masalah ini seperti melantik ejen atau syarikat swasta untuk mengurus kutipan bayaran balik pinjaman seperti yang diamalkan oleh institusi kewangan.

PTPTN memaklumkan fungsi *alert* telah diambil kira di dalam sistem ETEFS yang sedang dibangunkan. PTPTN juga telah melantik seramai 5 kakitangan tetap dan 10 kakitangan sambilan di BPKB bagi membantu meningkatkan kutipan bayaran balik pinjaman. Selain itu, perbincangan sedang dilakukan dengan Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) bagi memindahkan fungsi pengurusan kutipan bayaran balik kepada LHDN yang akan mewajibkan peminjam yang bekerja membuat potongan gaji.

5.4.1.2 Penangguhan Bayaran Balik

- i. Berdasarkan Manual Prosedur Kerja BPKB, PTPTN hendaklah mengeluarkan notis tuntutan bayaran balik kepada peminjam selepas tamat tempoh penangguhan. Semakan selanjutnya terhadap 100 sampel mendapati PTPTN lewat mengeluarkan notis tuntutan antara 2 hingga 32 bulan terhadap 20 peminjam seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.3
TEMPOH KELEWATAN PENGELUARAN NOTIS TUNTUTAN
SELEPAS PENANGGUHAN

NO. PINJAMAN	TARIKH TAMAT PENANGGUHAN	TARIKH NOTIS TUNTUTAN DIKELUARKAN	TEMPOH KELEWATAN NOTIS TUNTUTAN (Bulan)
141601	Disember 2003	Ogos 2006	31
765896	Disember 2004	Ogos 2006	19
588036	Julai 2005	Ogos 2006	12
114026	Disember 2005	Ogos 2006	7
83495	Disember 2005	September 2008	32
116878	Disember 2005	Ogos 2006	7
331231	Mei 2006	November 2008	29
326715	Julai 2006	November 2006	3
184094	November 2006	Ogos 2007	8
463867	Disember 2006	Mac 2007	2
142949	Disember 2006	Mac 2007	2
446094	Disember 2006	Mac 2007	2
158653	Disember 2006	Jun 2007	5
661362	Disember 2006	Mac 2007	2
151672	Januari 2007	September 2008	19
548978	Jun 2007	November 2007	4
115927	Jun 2007	Julai 2009	24
758932	Jun 2008	-	18
719962	Oktober 2008	-	14
651076	Oktober 2008	-	14

- ii. Kelewatan mengeluarkan notis tuntutan selepas penangguhan yang dilaporkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 masih berlaku. BPKB memaklumkan kelewatan mengeluarkan notis tuntutan terhadap peminjam selepas tamat tempoh penangguhan adalah disebabkan sistem dalaman yang dibangunkan iaitu e-UPKB tidak mempunyai fungsi pengumuran. Ini menyebabkan pengiraan ansuran bayaran balik perlu dibuat secara manual dan proses ini mengambil masa yang lama sebelum notis tuntutan boleh dikeluarkan.

Pada pandangan Audit, PTPTN memerlukan sistem kutipan balik yang mempunyai fungsi pengumuran supaya pengiraan ansuran bayaran balik dapat dijana melalui sistem dengan lebih cepat, tepat dan dapat mengeluarkan notis tuntutan tepat pada masanya. PTPTN telah memaklumkan fungsi pengumuran bagi tujuan penguatkuasaan dan pemantauan telah diambil kira di dalam sistem ETEFS yang sedang dibangunkan.

5.4.2 Kutipan Balik Wang Pendahuluan Pinjaman

5.4.2.1 Pembayaran Wang Pendahuluan Pinjaman (WPP) adalah bertujuan untuk meringankan beban ibu bapa untuk membolehkan anak mereka mendaftar di Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA). Program ini bermula sejak tahun 1999 dan diberikan kepada pelajar yang mana pendapatan ibu bapanya tidak melebihi RM2,000 sebulan dengan kadar purata RM1,500 seorang. Bagaimanapun mulai tahun 2008, WPP telah diberi kepada pelajar yang mana pendapatan ibu bapanya tidak melebihi RM3,000 sebulan. WPP dibayar kepada pelajar berdasarkan senarai nama pelajar daripada Jabatan Pengajian Tinggi (JPT). Sehingga bulan Disember 2009, seramai 559,735 pelajar layak menerima WPP dan bayaran yang telah dibuat berjumlah RM864.54 juta. **Daripada jumlah ini, seramai 16,013 pelajar tidak memohon pinjaman PTPTN tetapi telah diberikan wang pendahuluan berjumlah RM23.78 juta.**

5.4.2.2 Analisis Audit mendapati 3,793 daripada 3,852 sampel penerima yang berjumlah RM4.90 juta masih tidak dapat dikutip balik. Semakan selanjutnya mendapati tiada perjanjian ditandatangani dengan pelajar yang tidak memohon pinjaman bagi membolehkan tindakan penguatkuasaan kutipan balik WPP dibuat.

5.4.2.3 Penerima WPP akan diberi masa 6 bulan dari tarikh pengeluaran untuk memohon pinjaman PTPTN. Sekiranya pelajar masih tidak memohon pinjaman PTPTN, notis tuntutan akan dikeluarkan bagi menuntut semula WPP tersebut.

Pihak Audit berpendapat kaedah pemberian WPP tidak menjaga kepentingan PTPTN sekiranya pelajar tidak memohon pinjaman. Kesannya PTPTN sukar untuk mengambil tindakan penguatkuasaan kutipan balik WPP. PTPTN hendaklah mengkaji kaedah pemberian WPP tersebut supaya pemberian WPP dibuat berdasarkan permohonan pelajar.

PTPTN memaklumkan pelajar yang menerima WPP telah disyaratkan menandatangani surat setuju terima dan dokumen ini boleh digunakan bagi tujuan perundangan.

5.4.3 Perjanjian Pinjaman Pelajar

Perjanjian pinjaman pelajar adalah penting bagi menetapkan terma perjanjian dan memudahkan tindakan undang-undang diambil sekiranya peminjam gagal membayar balik pinjaman. Perjanjian tambahan dibuat sekiranya pelajar diberi kelulusan tambahan pinjaman, pelanjutan tempoh dan pelarasan program. Perjanjian pinjaman pelajar yang lengkap hendaklah ditandatangani oleh peminjam dan penjamin dengan PTPTN. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

5.4.3.1 Dokumen Perjanjian Belum Ditandatangani Oleh Pihak PTPTN

- i. Berdasarkan maklumat yang diberikan oleh Unit Perjanjian, sebanyak 227,595 dokumen perjanjian bagi tahun 2008 dan 2009 telah ditandatangani oleh peminjam dan dikembalikan kepada PTPTN. Bagaimanapun, sebanyak 187,540 atau 82% daripada dokumen perjanjian tersebut masih belum ditandatangani oleh pihak PTPTN. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.4
PERJANJIAN YANG BELUM DITANDATANGANI OLEH PTPTN

TAHUN TAJAAN	PERJANJIAN DITERIMA	PERJANJIAN BELUM DITANDATANGANI	PERATUS PERJANJIAN BELUM DITANDATANGANI (%)
2008	103,525	63,470	61
2009	124,070	124,070	100
JUMLAH	227,595	187,540	82

- ii. Perjanjian yang tidak dimeterai menyebabkan PTPTN sukar untuk mengambil tindakan penguatkuasaan bayaran balik terhadap peminjam ingkar.

- iii. Pemeriksaan Audit juga mendapati dokumen perjanjian yang belum ditandatangani oleh pihak PTPTN tidak disimpan dengan teratur di Unit Perjanjian. Keadaan dokumen perjanjian adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 5.1

Dokumen Perjanjian Yang Belum Ditandatangani Oleh Pihak PTPTN

GAMBAR 5.2

Dokumen Perjanjian Yang Belum Ditandatangani Oleh Pihak PTPTN

Pada pendapat Audit, PTPTN perlu melengkapkan perjanjian pinjaman pelajar dengan menandatangani segera supaya tindakan perundangan dapat dikuatkuasakan. Di samping itu, perjanjian hendaklah disimpan dengan teratur untuk memudahkan pengesananannya. PTPTN memaklumkan perkara ini berlaku disebabkan modul pengurusan dokumen perjanjian iaitu *Document Tracking System Module (DTS)* di dalam sistem ETEFS belum dibangunkan sepenuhnya.

5.4.3.2 Penyelenggaraan Dokumen Perjanjian

- i. Setiap dokumen perjanjian yang telah ditandatangani disimpan bersama surat tawaran pinjaman mengikut kelompok dan tahun tajaan dalam kabinet besi. Lawatan Audit mendapati bilik simpanan perjanjian dipasang dengan pintu masuk berjeriji dan berkunci, dilengkapi dengan sistem hawa dingin dan alat pemadam api.
- ii. Pada tahun 2008, PTPTN telah menswastakan penyimpanan dokumen perjanjian pinjaman pelajar kepada sebuah syarikat bagi mengatasi masalah ruang yang tidak mencukupi. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati masih banyak lagi dokumen perjanjian dalam proses transit yang belum diserahkan kepada syarikat berkenaan dan diletakkan dalam bilik yang tidak mempunyai ciri-ciri keselamatan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 5.3

Dokumen Perjanjian Diletakkan
Di Tingkat Bawah Unit Perjanjian PTPTN

GAMBAR 5.4

Dokumen Perjanjian Diletakkan
Di Tingkat Bawah Unit Perjanjian PTPTN

GAMBAR 5.5

Dokumen Perjanjian Ditutup Dengan
Kain Kanvas Disebabkan Kebocoran Siling

Pada pandangan Audit, PTPTN hendaklah menyimpan dokumen perjanjian pinjaman pelajar dengan teratur bagi mengelakkan risiko kebakaran, kehilangan dan kecurian kerana ia merupakan dokumen penting. Selain itu, PTPTN juga perlu menyegerakan penyerahan dokumen perjanjian kepada syarikat yang dilantik.

5.4.4 Tindakan Penguatkuasaan

5.4.4.1 Mengikut peraturan PTPTN, tindakan penguatkuasaan akan diambil terhadap peminjam yang gagal membuat bayaran balik dalam tempoh masa yang ditetapkan seperti berikut:

- Selepas 30 hari surat tuntutan pinjaman dikeluarkan, notis pertama akan dikeluarkan.
- Selepas 14 hari notis pertama, notis kedua akan dikeluarkan.
- Selepas 14 hari notis kedua, notis ketiga akan dikeluarkan.
- Selepas 14 hari notis ketiga, *Letter of Demand* akan dikeluarkan.

5.4.4.2 Analisis Audit terhadap 147,795 sampel peminjam yang sepatutnya membuat bayaran balik tetapi lewat diambil tindakan penguatkuasaan oleh PTPTN seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.5
ANALISIS KELEWATAN TINDAKAN PENGUATKUASAAN
TERHADAP PEMINJAM INGKAR

PENGELUARAN NOTIS / LOD	PEMINJAM (BIL.)	TEMPOH YANG DITETAPKAN (HARI)	TEMPOH KELEWATAN (HARI)	PERATUS KELEWATAN (%)	JUMLAH PINJAMAN TERLIBAT (RM JUTA)
NOTIS PERTAMA	97,772	30	1 – 1,350	66	1,833.30
NOTIS KEDUA	95,123	14	10 – 2,020	64	1,768.16
NOTIS KETIGA	37,682	14	1 – 1,311	25	626.28
LOD	35,012	14	16 – 1,262	24	578.54

5.4.4.3 Analisis selanjutnya mendapati notis pertama hingga LOD masih belum dikeluarkan seperti berikut:

JADUAL 5.6
ANALISIS TINDAKAN PENGUATKUASAAN YANG BELUM DIKELUARKAN
TERHADAP PEMINJAM INGKAR

PENGELUARAN NOTIS / LOD	PEMINJAM (BIL.)	TEMPOH YANG DITETAPKAN (HARI)	PERATUS YANG BELUM DIKELUARKAN (%)	JUMLAH PINJAMAN TERLIBAT (RM JUTA)
NOTIS PERTAMA	32,375	30	21	533.89
NOTIS KEDUA	45,063	14	30	738.71
NOTIS KETIGA	105,116	14	71	1,962.35
LOD	109,706	14	74	2,025.56

Kelewatan dan kegagalan mengeluarkan notis tuntutan mengikut tempoh yang ditetapkan menyebabkan PTPTN lewat dan tidak dapat mengutip ansuran bayaran balik mengikut jadual. Kelewatan ini juga disebabkan oleh sistem komputer PTPTN yang masih menggunakan kaedah separa automatik. PTPTN sedang berusaha mengatasi masalah sistem komputer yang berbangkit untuk meningkatkan penguatkuasaan kutipan balik pinjaman. Kesan daripada kelewatan dan kegagalan ini akan menjejaskan aliran tunai serta pusingan dana pinjaman PTPTN yang semakin meruncing untuk menyalurkan pinjaman kepada peminjam baru.

Pada pandangan Audit, PTPTN perlu mengambil tindakan penguatkuasaan yang lebih drastik mengikut prosedur yang telah ditetapkan terhadap peminjam yang gagal membuat bayaran balik. Di samping itu, peningkatan keupayaan sistem komputer juga perlu diberi keutamaan untuk menambah kecukupan tindakan penguatkuasaan.

5.4.5 Penyelenggaraan Rekod

5.4.5.1 Penyelenggaraan fail individu yang lengkap dan teratur akan membantu memudahkan pengurusan maklumat berkenaan peminjam dan juga proses kemas kini data berjalan dengan lancar. Semakan Audit mendapati fail peminjam tidak diselenggara dengan lengkap seperti berikut:

- Dokumen peminjam tidak difailkan dalam fail peminjam yang sepatutnya.
- Notis yang dikeluarkan kepada peminjam tidak dimasukkan ke dalam fail.
- Maklumat surat menyurat berkenaan peminjam tidak dikemas kini.

5.4.5.2 Perkara ini berlaku kerana peningkatan bilangan fail peminjam setiap tahun berbanding dengan kakitangan sedia ada. Semakan Audit mendapati fail individu disimpan mengikut abjad nama peminjam, IPT dan tahun tajaan di dalam rak besi. Bagaimanapun, ruang penyimpanan tidak mencukupi bagi menampung jumlah bilangan fail yang semakin bertambah.

5.4.5.3 Sehingga 31 Disember 2009, bilangan fail peminjam adalah sebanyak 1.23 juta manakala bilangan kakitangan adalah seramai 50 orang kakitangan sambilan dengan dibantu dua kakitangan tetap gred N17 dan N22. Nisbah bilangan kakitangan berbanding fail peminjam adalah 1:24,600. Ini menyebabkan fail peminjam sukar diselenggara dengan teratur dan maklumat berkenaan peminjam tidak dapat dikemas kini dengan lengkap.

Pihak Audit berpendapat PTPTN hendaklah mengkaji keperluan perjawatan dan ruang penyimpanan fail peminjam selaras dengan pertambahan bilangan peminjam pada masa hadapan. Ini bagi memastikan rekod peminjam diselenggara dengan lengkap, teratur dan kemas kini.

5.4.6 Peraturan Kutipan Balik Pinjaman

Peraturan terhadap kutipan balik pinjaman akan sentiasa berubah mengikut polisi dan dasar kerajaan dari semasa ke semasa. Antara perubahan peraturan adalah perubahan kadar kos pentadbiran, perubahan tempoh bayaran balik pinjaman, pinjaman boleh ubah kepada biasiswa dan pinjaman oleh pelajar yang gagal serta diberhentikan. Perubahan peraturan ini akan dibentangkan dalam Mesyuarat Lembaga Pengurusan untuk diterima pakai oleh PTPTN. Sehubungan ini, PTPTN sepatutnya mengeluarkan pekeliling atau panduan kepada kakitangannya untuk melaksanakan peraturan yang baru.

Pada pandangan Audit, perubahan terhadap dasar dan peraturan kutipan balik pinjaman memberi kesan kepada prosedur kerja di PTPTN. Perubahan dasar hendaklah disusuli dengan pekeliling atau panduan kerja terkini bagi

memudahkan pengurusan kutipan balik pinjaman dilaksanakan dengan cekap dan teratur. PTPTN memaklumkan akan mengambil tindakan yang sewajarnya dengan mengeluarkan pekeliling atau panduan kerja terkini kepada pihak pengurusan.

5.4.7 Prestasi Kewangan

5.4.7.1 Penyediaan bajet bertujuan untuk mengenal pasti, mengagih dan mengakaun dana bagi melaksanakan program dan aktiviti PTPTN berdasarkan objektif yang telah ditetapkan. Peruntukan tahunan yang disediakan hendaklah mencukupi bagi memastikan pelajar dapat melanjutkan pelajaran tanpa masalah kewangan.

5.4.7.2 PTPTN menganggarkan keperluan kewangan berjumlah RM14.10 bilion iaitu RM3.90 bilion bagi tahun 2007, RM4.95 bilion bagi tahun 2008 dan RM5.25 bilion bagi tahun 2009 untuk membiayai pelajar baru dan sedia ada. Sehingga akhir tahun 2009, PTPTN telah memperoleh pinjaman jangka panjang berjumlah RM16 bilion di mana sejumlah RM14 bilion daripadanya adalah dijamin oleh Kerajaan. PTPTN menerima subsidi daripada Kementerian Kewangan bagi membiayai faedah pinjaman ini yang berjumlah RM6.29 bilion. Maklumat lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.7
SUMBER PEMBIAYAAN DAN BAYARAN BALIK PINJAMAN
SETAKAT BULAN DISEMBER 2009

SUMBER PEMBIAYAAN	TAHUN	JUMLAH PINJAMAN (RM Bilion)	KADAR FAEDAH SETAHUN (%)	TEMPOH PINJAMAN (Tahun)	JUMLAH FAEDAH DIKENAKAN (RM Bilion)	JAMINAN KERAJAAN	BAYARAN BALIK PINJAMAN (RM Bilion)
KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA (KWSP)	2003	1.50	4.61	10	0.68	Tiada	0.40
	2004	0.50	5.33	10	0.27	Ada	0.13
	2005	3.00	4.00	5	0.58	Ada	0.52
	2006	7.50	Kadar MGS + 0.5%	10	3.47	Ada	0.78
KUMPULAN WANG PERSARAAN (KWAP)	2003	0.50	3.58	5	0.09	Tiada	0.59
COMMERCE INTERNATIONAL MERCHANT BANKERS (CIMB)	2009	1.50	5.17	10	0.42	Ada	0.02
ARAB MALAYSIAN BANK (AMBANK)	2009	1.50	5.17	10	0.78	Ada	-
JUMLAH		16.00			6.29		2.44

5.4.7.3 Berdasarkan laporan yang dibentangkan dalam Mesyuarat Lembaga Pengurusan, antara implikasi kewangan yang dihadapi oleh PTPTN adalah seperti berikut:

- a. Kedudukan defisit aliran tunai pinjaman pendidikan yang berterusan menyebabkan kedudukan kewangan PTPTN terjejas. Mengikut unjuran aliran tunai yang dibuat, PTPTN akan mengalami defisit aliran tunai sejumlah RM45.89 bilion sehingga Rancangan Malaysia Kesebelas (RMK11). Oleh itu, PTPTN memerlukan dana tambahan sejumlah RM8.56 bilion dalam RMK9, RM15.67 bilion dalam RMK10 dan RM21.66 bilion dalam RMK11.
- b. Perolehan dana pinjaman melalui KWSP, KWAP, CIMB dan AMBANK telah meningkatkan beban kewangan PTPTN. Kos pinjaman yang tinggi iaitu antara 3.6% hingga 5.3% terpaksa ditanggung oleh PTPTN berbanding kos pentadbiran 1% dan 3% yang dikenakan kepada peminjam. Sehingga bulan Disember 2009, PTPTN telah menjelaskan faedah berjumlah RM1.94 bilion iaitu sejumlah RM1.83 bilion kepada KWSP, RM89.57 juta kepada KWAP, dan RM19.33 juta kepada CIMB.
- c. Perolehan dana melalui pinjaman menimbulkan kesukaran kewangan kepada PTPTN memandangkan tempoh bayaran balik yang dikenakan adalah 5 hingga 10 tahun manakala bayaran balik oleh pelajar adalah antara 10 hingga 20 tahun. PTPTN dikehendaki membuat bayaran balik pinjaman pokok berjumlah RM3 bilion pada tahun 2010, RM1.50 bilion pada tahun 2013 dan RM0.50 bilion pada tahun 2014.
- d. Prestasi kutipan bayaran balik pinjaman pendidikan adalah 48% pada tahun 2007, 48% pada tahun 2008 dan 47% pada tahun 2009. Keadaan ini telah menjejaskan kedudukan dana pusingan pinjaman pendidikan PTPTN. Di samping itu, terdapat 10% peminjam memohon penangguhan bayaran balik pada tahun 2007, 13% pada tahun 2008 dan 10% pada tahun 2009. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.8
PRESTASI KUTIPAN BAYARAN BALIK PINJAMAN PENDIDIKAN
SETAKAT BULAN DISEMBER 2009

TAHUN	JUMLAH PINJAMAN (RM Bilion)	BILANGAN PINJAMAN (Juta)	JUMLAH YANG PATUT DIKUTIP (RM Bilion)	JUMLAH YANG BERJAYA DIKUTIP (RM Bilion)	PINJAMAN TIDAK BERBAYAR (RM Bilion)	KUTIPAN (%)
2007	22.26	1.11	1.39	0.68	0.71	48
2008	26.29	1.27	2.12	1.03	1.09	48
2009	31.39	1.46	3.19	1.51	1.68	47

Pada pandangan Audit, PTPTN masih bergantung kepada sumbangan Kerajaan bagi membolehkannya terus beroperasi mengeluarkan pinjaman. Di samping itu, PTPTN perlu memberi tumpuan yang serius terhadap pengurusan kutipan bayaran balik pinjaman bagi menambah dana pinjaman pendidikan.

5.4.8 Pemantauan

5.4.8.1 Pemantauan bagi pengurusan kutipan balik pinjaman PTPTN dibuat melalui Mesyuarat peringkat Lembaga Pengarah dan Mesyuarat Pengurusan. Antara perkara yang dibincangkan adalah seperti prestasi kutipan bayaran balik pinjaman, permohonan penangguhan bayaran balik pinjaman, cadangan pelepasan bayaran balik pinjaman bagi pelajar Ijazah Sarjana Muda Kelas Pertama dan senarai hitam peminjam yang gagal membuat bayaran balik pinjaman.

5.4.8.2 Semakan Audit mendapati pemantauan adalah kurang berkesan terutamanya dari segi pengeluaran notis dan kelewatan mengambil tindakan penguatkuasaan. Selain itu, pihak Audit juga mendapati pemantauan terhadap sistem pembayaran balik e-UPKB kurang memuaskan kerana terdapat perekodan notis yang tidak teratur serta maklumat peminjam yang tidak tepat dan tidak lengkap.

Pada pandangan Audit, PTPTN perlu memantau prestasi bayaran balik pinjaman secara keseluruhan dan memastikan segala isu, masalah, aduan peminjam serta perkara yang berbangkit dapat diselesaikan. PTPTN memaklumkan pemantauan prestasi kutipan balik telah diambil kira di dalam sistem yang sedang dibangunkan dan dijangka siap pada 31 Disember 2010.

5.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara keseluruhannya, PTPTN perlu mengambil langkah drastik untuk memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dalam pengurusan kutipan balik pinjaman. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan PTPTN memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

5.5.1 Membangunkan sistem komputer yang boleh berintegrasi antara aktiviti pinjaman dengan kutipan balik seperti yang digunakan oleh agensi lain atau institusi kewangan.

5.5.2 Pihak pengurusan PTPTN perlu bertanggungjawab dan perlu memberi komitmen yang tinggi terhadap aktiviti pengurusan kutipan balik pinjaman. Ini bagi memastikan perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2006 seperti kelewatan mengeluarkan tuntutan bayaran balik tidak berulang.

5.5.3 Memastikan maklumat berkaitan peminjam sentiasa lengkap dan kemas kini supaya proses tindakan susulan serta pemantauan mudah dilakukan terhadap peminjam.

5.5.4 Dokumen perjanjian hendaklah ditandatangani dan disimpan dengan teratur bagi memudahkan pengesanan perjanjian pinjaman pelajar supaya tindakan undang-undang dapat diambil terhadap peminjam yang gagal membayar balik pinjaman.

5.5.5 PTPTN hendaklah meningkatkan prestasi kutipan balik pinjaman daripada 47% pada tahun 2009 kepada sekurang-kurangnya 70% pada tahun berikutnya. Ini bagi membolehkan dana pusingan pinjaman pendidikan dapat terus membiayai pinjaman pelajaran.

LEMBAGA TABUNG HAJI

6. PENGURUSAN PENYIMPANAN DAN PENGELUARAN OLEH PENDEPOSIT MELALUI KAUNTER LEMBAGA TABUNG HAJI

6.1 LATAR BELAKANG

6.1.1 Lembaga Tabung Haji (LTH) telah ditubuhkan di bawah Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535) yang berkuat kuasa pada 1 Jun 1995. Akta ini menggantikan Akta Lembaga Urusan Dan Tabung Haji 1969 (Akta 8) dan Akta Lembaga Urusan Dan Tabung Haji (Pindaan 1973). Fungsi utama LTH adalah untuk membolehkan umat Islam menyimpan wang bagi tujuan mengerjakan haji dan memberikan perkhidmatan serta kemudahan kepada mereka semasa menunaikan haji.

6.1.2 Aktiviti penyimpanan dan pengeluaran melalui kaunter LTH meliputi simpanan dan pengeluaran tunai serta cek, pindahan simpanan dan pindahan telegrafik. Selain itu, LTH telah melancarkan perkhidmatan perbankan elektronik iaitu *Auto Teller Machine* (ATM) dan *Cash Deposit Machine* melalui usaha sama dengan Bank Islam Malaysia Berhad dan Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad. Pada tahun 2009, bilangan pendeposit baru telah meningkat menjadi 617,614 orang berbanding 310,739 orang pada tahun 2008. Ini menjadikan bilangan pendeposit terkumpul seramai 5.36 juta orang berbanding 4.74 juta orang pada tahun 2008. Kumpulan Wang Pendeposit pula terus meningkat daripada RM20.58 bilion pada tahun 2008 menjadi RM23.59 bilion pada tahun 2009.

6.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan penyimpanan dan pengeluaran oleh pendeposit melalui kaunter LTH telah dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif penubuhan LTH.

6.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi penyimpanan dan pengeluaran melalui kaunter LTH bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan dibuat terhadap rekod, fail dan dokumen berkaitan. Temu bual dilakukan dengan pegawai yang terlibat di peringkat Ibu Pejabat dan cawangan. Selain itu, analisis dibuat terhadap data pendeposit bagi negeri Kedah, Wilayah Persekutuan dan Johor bagi bulan Januari hingga September 2009. Pihak Audit juga membuat lawatan ke cawangan LTH Putrajaya dan Pusat Pemulihan Bencana LTH di Peremba Square, Shah Alam.

6.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan pada bulan September hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan pengurusan penyimpanan dan pengeluaran oleh pendeposit melalui kaunter LTH. Antara kelemahan yang dikenal pasti adalah kes pengeluaran wang tidak sah; akaun pendeposit berbaki negatif dan kawalan sistem pendeposit yang kurang memuaskan. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

6.4.1 Pengurusan Pengeluaran Wang

Pengeluaran wang tunai di kaunter LTH memerlukan pendeposit mengisi Slip Pengeluaran dan mengemukakan kad pengenalan serta Buku Akaun Simpanan untuk diproses oleh juruwang. Seterusnya pengesahan identiti pendeposit dibuat menggunakan kaedah pengecaman cap jari secara elektronik atau *Automated Finger Print Identification System* (AFIS) yang diintegrasikan dengan Sistem My Kad dan *Agency Link Up System* (ALIS) di Jabatan Pendaftaran Negara. Pengesahan ini dibuat bagi menangani risiko penipuan melalui pemalsuan kad pengenalan. Transaksi pengeluaran dianggap berjaya sekiranya cap jari boleh dibaca oleh sistem pendeposit LTH. Sekiranya cap jari pendeposit tidak dapat dibaca oleh peralatan yang disediakan, maka pengesahan penyelia atau *supervisor override* diperlukan bagi tujuan kelulusan pengeluaran. Pengesahan penyelia juga diperlukan bagi pengeluaran yang menggunakan kad pengenalan tentera, kad kuasa polis, kad pengenalan sementara atau lama dan pasport antarabangsa. Ini adalah kerana dokumen pengenalan tersebut tidak boleh diintegrasikan dengan sistem pendeposit.

6.4.1.1 Pengeluaran Wang Tidak Sah

- a. Pengeluaran wang tidak sah adalah pengeluaran wang yang dilakukan tanpa kehadiran dan pengetahuan pendeposit. Ia berlaku sekiranya penyelia menyalahgunakan kemudahan *supervisor override* apabila AFIS tidak dapat memadamkan cap jari pendeposit dengan sistem pendeposit. Analisis Audit terhadap data pendeposit bagi negeri Kedah, Wilayah Persekutuan dan Johor bagi bulan Oktober 2009 hingga bulan Mei 2010 mendapati sebanyak 1.8% hingga 4.4% pengeluaran individu memerlukan *supervisor override* disebabkan masalah My Kad. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.1
PENGELUARAN INDIVIDU YANG MEMPUYAI MASALAH BIOMETRIK DAN
MEMERLUKAN SUPERVISOR OVERRIDE

NEGERI	JUMLAH TRANSAKSI PENGELUARAN	PENGELUARAN TIADA MASALAH BIOMETRIK	PENGELUARAN DENGAN MASALAH BIOMETRIK	PERATUSAN MASALAH BIOMETRIK (%)
Kedah	217,804	162,767	8,637	3.9
Wilayah Persekutuan	82,412	62,907	1,485	1.8
Johor	223,297	167,112	9,785	4.4
JUMLAH	523,513	392,786	19,907	3.8

- b. Laporan pengecualian perlu disemak oleh Pengurus Cawangan atau pegawai yang diberi kuasa bagi transaksi yang menggunakan *supervisor override*. Bagaimanapun, pelaksanaan perkara ini hanya bermula pada awal tahun 2009 berikutan pengeluaran wang tidak sah berjumlah RM435,850. Pengeluaran ini melibatkan 56 akaun pendeposit melalui 113 transaksi yang berlaku antara tahun 2007 hingga 2009. Pengeluaran tersebut berlaku di LTH Wilayah Persekutuan, Melaka, Kuala Terengganu, Sabah dan Selangor yang melibatkan 9 pegawai LTH. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.2
PENGELUARAN WANG TIDAK SAH DARI TAHUN 2007 HINGGA 2009

TAHUN	BILANGAN CAWANGAN LTH	JUMLAH PENGELUARAN WANG (RM)	BILANGAN AKAUN PENDEPOSIT	BILANGAN TRANSAKSI	BILANGAN PEGAWAI TERLIBAT
2007	1	24,100	2	21	1
2008	3	410,450	53	91	7
2009	1	1,300	1	1	1
JUMLAH	5	435,850	56	113	9

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati LTH dapat mengesan pengeluaran wang tidak sah dalam masa kurang sebulan hingga 26 bulan dari tarikh kes tersebut berlaku. Kes di Sabah merupakan kes yang paling lewat dikesan iaitu selepas 26 bulan dari tahun 2006 hingga akhir tahun 2008 melalui aduan daripada pendeposit. Kes tersebut juga melibatkan akaun pendeposit yang tertinggi iaitu 46 akaun atau 82.1% yang berjumlah RM355,100. Kebanyakan kes ini dapat dikesan melalui aduan pendeposit yang menyedari kehilangan wang mereka daripada simpanan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.3
BILANGAN AKAUN DAN TRANSAKSI PENGELUARAN WANG TIDAK SAH

NEGERI	BULAN/ TAHUN KES BERLAKU	BULAN/ TAHUN KES DIKESAN	TEMPOH DIKESAN	JUMLAH PENGELUARAN (RM)	BILANGAN AKAUN PENDEPOSIT	BILANGAN TRANSAKSI	SUMBER ADUAN
Sabah	Oktober 2006 hingga November 2008	November 2008 hingga Februari 2009	1 hingga 26 bulan	355,100	46	66	Pendeposit
Wilayah Persekutuan	Mei hingga Oktober 2007	November dan Oktober 2007 Februari 2008	1 hingga 8 bulan	24,100	2	21	Pendeposit
Terengganu	Julai 2007 hingga Jun 2008	Jun 2008	1 hingga 11 bulan	45,350	6	24	Semakan LTH
Melaka	Ogos 2008	Oktober 2008	2 bulan	10,000	1	1	Semakan LTH
Selangor	September 2008	Februari 2009	5 bulan	1,300	1	1	Pendeposit
JUMLAH				435,850	56	113	

d. Berdasarkan laporan siasatan yang dilaksanakan oleh LTH, antara punca kes pengeluaran wang tidak sah adalah seperti berikut:

- Wujud pakatan antara juruwang dan penyelia bagi membuat pengeluaran wang tanpa pengetahuan dan kehadiran pendeposit.
- Kecuaian penyelia untuk mengesahkan kehadiran pendeposit.
- Prosedur pengeluaran wang yang ditetapkan tidak dipatuhi seperti prosedur pengeluaran oleh pendeposit uzur.
- Penyelia gantian yang menjalankan tugas pemasaran diberi kuasa untuk meluluskan transaksi pengeluaran.
- Maklumat pendeposit seperti nombor akaun, nama dan baki akaun dapat diakses oleh juruwang walaupun LTH telah mengeluarkan arahan kerahsiaan maklumat akaun pendeposit pada tahun 1998.
- Pegawai LTH menyimpan buku akaun simpanan pendeposit.

LTH memaklumkan kawalan dalaman bagi pengeluaran wang pendeposit telah ditingkatkan dengan pemantauan laporan khusus yang perlu disemak secara harian oleh Ketua Pejabat. Maklumat pendeposit mengenai Prosedur Pengeluaran oleh wakil bagi pendeposit uzur telah diperketatkan. Selain itu, LTH juga telah memberi peringatan semula kepada juruwang yang berurusan dengan pendeposit mengenai pematuhan terhadap maklumat pendeposit yang dikeluarkan berkaitan kerahsiaan maklumat akaun pendeposit. Juruwang juga tidak dibenarkan membuat pertanyaan maklumat mengenai nama dan nombor akaun lama dan pertanyaan baki akaun pendeposit hanya boleh diakses oleh Penyelia.

- e. Pengesahan selanjutnya dengan LTH mendapati semua kes telah diambil tindakan dengan mendapatkan semula jumlah pengeluaran daripada anggota yang terlibat atau pihak insurans. Tindakan perundangan telah diambil terhadap anggota di Sabah kerana ia melibatkan kes jenayah perdagangan.

Pihak Audit mendapati LTH telah mengambil tindakan yang tegas terhadap pegawai yang terlibat dengan membuang kerja atau anggota terlibat meletak jawatan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.4
STATUS KES PENGELUARAN WANG TIDAK SAH

NEGERI	TARIKH TINDAKAN DIAMBIL	TINDAKAN YANG TELAH DIAMBIL	PIHAK YANG MEMBAYAR	JUMLAH DIPEROLEH SEMULA (RM)
Wilayah Persekutuan	16.11.2007	Meletak Jawatan	Insurans	24,100
Melaka	25.11.2008	Buang Kerja	Anggota terlibat	10,000
Terengganu	18.08.2008	Meletak Jawatan	Anggota terlibat	45,350
Sabah	22.01.2009	Buang Kerja	Insurans	305,750
			Anggota terlibat	50,650
Selangor	09.06.2009	Buang Kerja/ Menamat Perkhidmatan	Anggota terlibat Pegawai LTH	1,300
JUMLAH				437,150

Pada pandangan Audit, simpanan pendeposit adalah dijamin oleh Kerajaan walaupun berlaku kes pengeluaran wang tidak sah. LTH telah mengambil tindakan bagi menangani masalah ini. LTH juga perlu mengkaji sama ada kawalan dalaman yang diwujudkan mencukupi dan beroperasi dengan baik bagi memastikan tiada penyelewengan dalam pengeluaran wang pendeposit. Program pengukuhan nilai integriti dan akauntabiliti khusus terhadap pegawai penyelia dan juruwang perlu dilaksanakan secara berterusan.

LTH memaklumkan Jabatan Khidmat Pendeposit dan Operasi telah menyediakan 2 prosedur baru iaitu Prosedur Urusan Pengeluaran Wang Di Kaunter dan Prosedur Pengurusan Operasi. Prosedur tersebut mengandungi perincian proses yang lengkap dan tanggungjawab pegawai terhadap setiap proses yang dilakukan termasuk semakan laporan harian oleh pegawai yang diberi kuasa. Prosedur tersebut juga diperketat dengan mengambil kira kes yang berlaku. Pengesahan Penyelia diperlukan bagi urusan kad pengenalan polis dan tentera, cap jari tidak boleh dibaca, MyKad tidak boleh dibaca dan pengeluaran melebihi RM2,000. Laporan pengecualian dikeluarkan secara harian dan

disemak oleh Ketua Pejabat dan Unit Audit Dalam bagi memastikan proses semakan ini dilaksanakan.

6.4.1.2 Akaun Pendeposit Berbaki Negatif

- a. Sistem Pendeposit hanya membenarkan pengeluaran wang sekiranya akaun pendeposit masih mempunyai baki setelah mengambil kira jumlah minimum RM5.00 dan jumlah yang dibekukan seperti perbelanjaan haji. Bagaimanapun, berlakunya akaun pendeposit menjadi terlebih dikeluarkan disebabkan pelarasan yang dibuat selepas pendeposit membuat pengeluaran. Pengeluaran melebihi baki akaun pendeposit hanya dapat dikesan apabila baki akaun pendeposit menunjukkan nilai negatif.

Berdasarkan statistik oleh Jabatan Pendeposit, Sebanyak 100 kes pengeluaran melebihi baki akaun berlaku dari tahun 2001 hingga 2009 yang melibatkan RM115,191. Kes akaun pendeposit berbaki negatif adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.5
PENGELUARAN MELEBIHI BAKI AKAUN PENDEPOSIT

TAHUN	BILANGAN AKAUN PENDEPOSIT	JUMLAH WANG TERLEBIH KELUAR
		ASAL (RM)
2001	15	22,430.01
2002	14	15,865.83
2003	10	14,523.95
2004	12	16,156.30
2005	5	3,946.60
2006	15	21,930.80
2007	2	827.86
2008	11	5,733.88
2009	16	13,776.12
JUMLAH	100	115,191.35

- b. Pihak LTH telah mengenal pasti punca akaun pendeposit berbaki negatif antaranya disebabkan kesilapan maklumat potongan gaji oleh majikan dan cek ditolak oleh bank. Analisis Audit mendapati 55 kes atau 55% adalah disebabkan kesilapan maklumat potongan gaji oleh majikan, 15 kes disebabkan cek ditolak oleh bank, 15 kes disebabkan perbelanjaan haji dan 15 kes disebabkan punca lain seperti simpanan dan pengeluaran di Mekah dan Jeddah. Pihak Audit mendapati tiada kes baru dicatatkan bagi perbelanjaan haji selepas tahun 2004 berikutan tindakan yang telah diambil oleh LTH. Bagaimanapun, akaun berbaki negatif disebabkan cek ditolak oleh

bank telah meningkat daripada 2 kes pada tahun 2008 menjadi 5 kes pada tahun 2009. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.6
PUNCA PENGELUARAN MELEBIHI BAKI AKAUN PENDEPOSIT

TAHUN	KESILAPAN MAKLUMAT POTONGAN GAJI OLEH MAJIKAN		CEK DITOLAK OLEH BANK		PERBELANJAAN HAJI		LAIN-LAIN		JUMLAH ASAL WANG TERLEBIH KELUAR	
	BIL. AKAUN	JUMLAH (RM)	BIL. AKAUN	JUMLAH (RM)	BIL. AKAUN	JUMLAH (RM)	BIL. AKAUN	JUMLAH (RM)	BIL. AKAUN	JUMLAH (RM)
2001	8	1,714.85	3	2,318.42	4	18,396.74	-	-	15	22,430.01
2002	9	4,620.32	1	4,919.49	3	2,720.61	1	3,605.41	14	15,865.83
2003	8	7,394.70	2	7,129.25	-	-	-	-	10	14,523.95
2004	2	2,675.59	2	5,026.41	8	8,454.30	-	-	12	16,156.30
2005	2	229.70	-	-	-	-	3	3,716.90	5	3,946.60
2006	10	3,363.67	-	-	-	-	5	18,567.13	15	21,930.80
2007	2	827.86	-	-	-	-	-	-	2	827.86
2008	8	4,349.53	2	1,013.97	-	-	1	370.38	11	5,733.88
2009	6	304.96	5	11,433.90	-	-	5	2,037.26	16	13,776.12
JUMLAH	55	25,481.18	15	31,841.44	15	29,571.65	15	28,297.08	100	115,191.35

- c. Semakan Audit selanjutnya terhadap pengeluaran melebihi baki akaun pendeposit yang disebabkan cek ditolak oleh bank dan kesilapan maklumat potongan gaji oleh majikan bagi tahun 2008 dan 2009 mendapati perkara berikut:

i. Kesilapan Maklumat Potongan Gaji Oleh Majikan

- Pendeposit boleh membuat simpanan melalui potongan gaji oleh majikan. Proses kredit simpanan melalui potongan gaji memerlukan semakan dan perbandingan nombor akaun serta nombor kad pengenalan antara data fail yang dibekalkan oleh majikan dengan data pendeposit di LTH. Bagaimanapun, terdapat majikan yang mengemukakan data potongan gaji yang salah dan menyebabkan caruman dikreditkan ke akaun pendeposit yang lain. Akaun pendeposit menjadi negatif atau terlebih dikeluarkan kerana pelarasan pengurangan baki akaun dibuat selepas pendeposit tersebut mengeluarkan semua simpanannya. Semakan Audit mendapati tempoh yang diambil oleh LTH untuk membuat pelarasan bagi membetulkan kesilapan tersebut adalah antara 9 hingga 22 bulan.

- Pihak LTH telah mengambil tindakan bagi mendapatkan semula wang terlebih dikeluarkan daripada pendeposit terlibat. Semakan Audit mendapati 5 daripada 14 pendeposit telah bersetuju untuk membuat bayaran balik melalui potongan gaji dan tuntutan akan dibuat daripada majikan bagi 9 pendeposit yang lain.

Pihak Audit berpendapat LTH perlu mengemas kini sistem dan prosedur pengkreditan ke akaun pendeposit bagi potongan gaji. LTH perlu memastikan sekurang-kurangnya 2 maklumat dipadankan iaitu nombor kad pengenalan dan nombor akaun pendeposit sebelum pengkreditan dibuat ke akaun pendeposit. Pelarasan kesilapan tersebut perlu dibuat dengan segera bagi mengurangkan risiko pengeluaran melebihi baki akaun simpanan.

LTH memaklumkan proses prosedur pengkreditan ke akaun pendeposit melalui potongan gaji dibuat berdasarkan prosedur yang ditetapkan dengan menggunakan format yang standard dan padanan nombor kad pengenalan serta nombor akaun pendeposit. LTH juga akan membuat susulan dengan majikan terlibat untuk mendapatkan data potongan gaji yang betul. Selain itu, kelewatan pendeposit sebenar memaklumkan kepada LTH menyebabkan tindakan pelarasan lewat diambil.

ii. Cek Ditolak Oleh Bank

- Berdasarkan maklumat pendeposit LTH, cek tempatan yang diterima sebagai simpanan pendeposit akan dijelaskan atau dikreditkan ke akaun pendeposit dalam tempoh 4 hari bekerja manakala bagi cek luar stesen pula adalah dalam tempoh 12 hari. Proses penjelasan cek dibuat secara automatik oleh sistem pendeposit dalam tempoh tersebut sekiranya pihak LTH tidak menerima maklum balas daripada pihak bank mengenai cek ditolak. Kes akaun pendeposit terlebih keluar berlaku apabila pihak LTH mengkreditkan cek yang didepositkan dan meluluskan pengeluaran wang sebelum mendapat pengesahan daripada bank. Pada tahun 2008 dan 2009, terdapat 11 kes cek ditolak oleh bank menyebabkan akaun pendeposit terlebih dikeluarkan berjumlah RM41,867. Sebanyak dua kes telah selesai kerana dibayar balik oleh pendeposit dan 9 kes berjumlah RM40,550 masih dalam tindakan.
- Semakan lanjut mendapati cek dikreditkan ke akaun pendeposit adalah dalam tempoh 4 hari selaras dengan prosedur LTH. Bagaimanapun, pihak bank memaklumkan cek ditolak lebih lewat dari tarikh cek dikreditkan oleh sistem pendeposit LTH. Ini menyebabkan

akaun pendeposit berbaki negatif apabila pendeposit membuat pengeluaran sebelum tindakan pelarasan. Analisis terhadap tempoh yang diambil dari tarikh cek hingga ke tarikh makluman cek ditolak oleh bank adalah antara 4 hingga 6 hari.

- LTH telah mengambil tindakan dengan membuat tuntutan bayaran balik daripada pendeposit yang terlibat. Semakan Audit mendapati seorang daripada 9 pendeposit telah bersetuju membuat bayaran balik melalui caruman potongan gaji manakala bakinya akan dituntut daripada pendeposit atau mendapat gantian bayaran daripada bank penerima yang berkenaan. Ini selaras dengan peruntukan yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia.

Pada pendapat Audit, LTH perlu memastikan baki akaun pendeposit adalah yang terkini sebelum pengeluaran dibuat. LTH hendaklah mengambil tindakan untuk mendapatkan semula wang tersebut sama ada melalui pendeposit atau bank terlibat.

LTH memaklumkan usaha sedang dibuat untuk mempercepatkan proses pengkreditan cek melalui pelaksanaan Projek *Host to Host* Sistem Pendeposit pada tahun 2010. Pihak bank akan memberikan data fail yang mengandungi senarai cek termasuk cek ditolak oleh bank kepada LTH. Seterusnya, LTH akan memproses data fail tersebut untuk dikreditkan ke akaun pendeposit atau pembatalan simpanan akaun pendeposit yang terlibat dengan kes cek ditolak oleh bank. Projek ini dapat mempercepatkan tempoh penghantaran data antara LTH dengan bank.

- d. Beberapa tindakan telah diambil untuk mendapatkan semula jumlah tersebut seperti mengemukakan surat kepada pendeposit, mendapatkan semula ganti rugi bayaran daripada bank dan tindakan perundangan bagi kes akaun pendeposit berbaki negatif. Pada bulan Januari 2010, Lembaga Pengarah telah meluluskan hapus kira akaun berbaki negatif berjumlah RM95,681 melibatkan 73 akaun pendeposit yang berlaku antara tahun 2001 hingga 2007 selepas semua tindakan dibuat untuk mendapatkan semula wang tersebut. Selain itu, LTH juga membuat peruntukan hapus kira berjumlah RM19,929 bagi 32 akaun pendeposit berbaki negatif yang berlaku pada tahun 2008 dan 2009.

LTH memaklumkan walaupun peruntukan hapus kira telah disediakan untuk tahun 2008 dan 2009, tindakan tuntutan bayaran balik akan dibuat melalui bank, majikan dan pendeposit yang terlibat.

6.4.3 Sistem Pendeposit LTH

Sistem Pendeposit merupakan salah satu daripada 4 sistem induk LTH iaitu Sistem Haji, Sistem Sumber Manusia dan Sistem Hartanah. Sistem ini telah dibangunkan mulai tahun 1985 dan telah dinaik taraf pada 20 Mac 2006. Sistem Pendeposit beroperasi secara *real-time* di seluruh pejabat cawangan LTH. Sistem ini disenggara oleh Heitech Padu Berhad mulai 1 Julai 2007 hingga 30 Jun 2008. Selepas itu, LTH telah melantik Lityan Holdings Berhad yang merupakan syarikat subsidiari LTH untuk menjalankan kerja penyenggaraan sistem ini selama 3 tahun mulai 1 September 2008 hingga 31 Ogos 2011.

6.4.3.1 Dasar dan Polisi Keselamatan ICT

Dasar dan Polisi Keselamatan ICT merupakan dokumen penting yang perlu disediakan sebagai peraturan dan panduan untuk menguruskan sistem ICT. Dasar ini juga menerangkan peranan dan tanggungjawab pengguna sistem secara terperinci. Semakan Audit mendapati sistem pendeposit telah dibangunkan sejak tahun 1985 dan LTH telah mengeluarkan pekeliling secara berperingkat bagi memaklumkan dasar dan peraturan berkaitan ICT kepada pegawai LTH. Dasar ICT yang lengkap telah disediakan oleh LTH pada bulan Jun 2007 dan diperakukan untuk diterima pakai oleh Mesyuarat Jawatankuasa Eksekutif pada bulan September 2009. Dasar tersebut telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah pada bulan Disember 2009. Semakan lanjut mendapati dasar tersebut mengandungi 14 seksyen dan antaranya dasar penggunaan, pengurusan ICT dan perisian ICT, dasar sistem aplikasi, perkakasan dan rangkaian ICT termasuk dasar keselamatan ICT.

Pihak Audit berpendapat LTH perlu memantau pelaksanaan dasar ICT dari semasa ke semasa bagi memastikan Sistem Pendeposit diuruskan dengan lebih sistematik dan teratur.

Pihak LTH memaklumkan unit baru telah ditubuhkan untuk memantau pematuhan kepada Polisi Keselamatan ICT yang terkandung dalam Dasar ICT LTH. Program *ICT Policy Awareness* sedang dilaksanakan untuk memberi kefahaman kepada pegawai LTH. Selain itu, satu projek keselamatan ICT sedang dirancang iaitu *Security Intrusion System* untuk memastikan keselamatan infrastruktur dan pematuhan kepada Polisi Keselamatan ICT LTH berada di tahap yang maksimum.

6.4.3.2 Kawalan Dalaman Sistem Pendeposit

Pada tahun 2009, LTH telah melantik sebuah syarikat konsultan untuk membuat semakan terhadap Sistem Pendeposit bagi mengenal pasti penambahbaikan

dengan mengambil kira aspek pengurusan risiko. Sehubungan itu, syarikat konsultan tersebut telah mengemukakan laporan hasil semakan Sistem Pendeposit bertarikh 31 Mac 2009 kepada LTH. Laporan tersebut turut mencadangkan supaya prosedur kerja di Jabatan Teknologi Maklumat (JTM) ditambah baik dan pemantauan bersistematik dibuat terhadap perkhidmatan yang dikontrakkan kepada pihak luar. Semakan Audit mendapati JTM telah mengambil tindakan terhadap cadangan penambahbaikan antaranya penstrukturan semula jabatan dengan pembahagian tugas yang lebih jelas, mengemas kini prosedur kerja selaras dengan penstrukturan yang dibuat dan mewujudkan kawalan bagi pemberian ID pengguna Sistem Pendeposit.

6.4.3.3 Pengurusan Kata Pengenalan Diri (ID) Pengguna Sistem Pendeposit

Kawalan capaian logikal perlu diwujudkan bagi memastikan capaian pengguna terhadap aplikasi dan data yang sensitif adalah dihadkan. Ia juga penting bagi mengelakkan pengubahsuaian terhadap sistem tanpa kelulusan. Semakan Audit mendapati pihak LTH telah mewujudkan had capaian berdasarkan tugas dan had kuasa setiap pegawai. Bagaimanapun, beberapa perkara perlu diambil tindakan seperti berikut:

a. Prosedur Pengurusan ID Pengguna

- i. Prosedur bertulis bagi penyelenggaraan ID pengguna adalah penting kerana ia menjadi panduan bagi menyelenggara ID pengguna dengan lebih teratur dan telus untuk mengelakkan berlakunya penyalahgunaan. Semakan Audit mendapati proses mendapatkan ID Pengguna atau mengemaskininya perlu mendapat kelulusan daripada Jabatan Pendeposit sebelum dikemukakan kepada Unit Pengurusan Keselamatan, JTM untuk dilaksanakan. Pemansuhan had capaian pula hanya dilakukan oleh unit ini apabila mendapat makluman dari Jabatan Sumber Manusia bagi pegawai yang ditamatkan perkhidmatannya. Bagaimanapun, tiada prosedur bertulis disediakan bagi mengemaskini had capaian pegawai terutamanya apabila pegawai bercuti panjang atau menghadiri kursus. **Pihak Audit berpendapat prosedur yang jelas dan lengkap mengenai pengurusan ID Pengguna perlu disediakan sebagai panduan kepada pegawai yang bertanggungjawab.** Pihak LTH memaklumkan bahawa prosedur tersebut telah diwujudkan di Unit Pengurusan Keselamatan, JTM seperti yang disarankan.
- ii. Unit Pengurusan Keselamatan, JTM memberi dua ID pengguna kepada pegawai yang bertugas sebagai juruwang dan penyelia iaitu ID Juruwang dan ID *Supervisor*. Pihak Audit dimaklumkan pemberian ID *Supervisor*

dihadkan kepada 5 pengguna di setiap cawangan negeri dan 3 pengguna di setiap cawangan daerah serta cawangan mini. Semakan Audit selanjutnya terhadap Laporan Senarai ID Juruwang dan ID *Supervisor* bertarikh 2 November 2009 mendapati 51 daripada 123 cawangan LTH telah melebihi had ID *Supervisor* yang ditetapkan. **Oleh itu, pihak Audit mencadangkan supaya kawalan pemberian ID *Supervisor* dibuat secara automatik oleh Sistem Pendeposit bagi memastikan had yang ditetapkan telah dipatuhi.** LTH memaklumkan pemberian ID *Supervisor* dihadkan kepada 3 atau 5 pengguna mengikut cawangan negeri/daerah/mini. Bagaimanapun, pemberian ID *Supervisor* dibuat mengikut keperluan sekiranya pegawai bercuti, berkursus atau bertugas di Mekah dan perlu mendapat kelulusan daripada Bahagian Operasi Pejabat Cawangan.

b. Laporan Pengurusan ID Pengguna

Laporan pengurusan ID pengguna merupakan laporan penting bagi membolehkan pihak pengurusan menyemak serta memantau urusan pengemaskinian ID pengguna. Semakan Audit mendapati tiada kemudahan disediakan oleh sistem bagi menjana laporan berkaitan pengurusan ID pengguna. **Sehubungan itu, JTM disyorkan supaya dapat mewujudkan kemudahan untuk mengeluarkan laporan secara berkala yang merekodkan aktiviti penting seperti pewujudan, pengemaskinian dan penghapusan kod ID pengguna.** LTH memaklumkan JTM telah menyediakan laporan tersebut seperti yang disarankan.

c. Log Audit

Log audit amat penting bagi memastikan integriti dan keselamatan data LTH. Ia penting bagi mengelakkan risiko seperti pencerobohan pangkalan data, pengubahsuaian data dan program tanpa kebenaran atau pengetahuan pengguna serta penyelewengan oleh pihak yang tidak bertanggungjawab. Pihak Audit dimaklumkan Sistem Pendeposit mempunyai log audit bagi merekodkan pelbagai maklumat cubaan akses ke sistem, aktiviti pengguna dan transaksi yang diproses dalam sistem. Bagaimanapun, log audit tersebut tidak dikemukakan untuk pengauditan. Selain itu, tiada bahagian atau unit yang ditugaskan untuk memantau laporan log audit yang dijana daripada sistem ini. **Sehubungan itu, pihak Audit mencadangkan supaya log audit bagi sebarang cubaan akses yang tidak dibenarkan dan ketidakpatuhan atau pelanggaran polisi keselamatan sistem hendaklah diwujudkan dan dipantau dari semasa ke semasa oleh bahagian atau unit terlibat.** LTH memaklumkan laporan log audit telah disediakan seperti yang disarankan dan akan disemak mengikut keperluan.

6.4.3.4 Kawalan Pelan Kesenambungan Urusan

Kawalan Pelan Kesenambungan Urusan perlu disediakan bagi memastikan kesinambungan proses ICT termasuk *offsite backup* bagi data dan perisian komputer serta prosedur pemulihan bencana. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. LTH ada menyediakan prosedur pelaksanaan data *backup* dan aplikasi Sistem Pendeposit. Pelaksanaan *backup* dibuat terhadap 2 server iaitu *server development* dan *server production* yang mana *backup* untuk *server development* dibuat pada jam 2.50 petang dan *server production* pada jam 11.50 malam setiap hari. *Backup* mingguan dan bulanan juga turut dibuat terhadap kedua-dua server tersebut.
- b. LTH mempunyai 2 pelan pemulihan bencana iaitu Pelan Pemulihan Bencana Perkhidmatan *Business Recovery Centre* dan Prosedur Pemulihan Sistem. Pelan ini penting bagi mengelakkan gangguan terhadap operasi sistem sekiranya berlaku sebarang masalah yang tidak dijangka. Semakan Audit mendapati Pelan Pemulihan Bencana LTH yang dikemukakan untuk semakan Audit merupakan pelan yang disediakan oleh JTM dengan Heitech Padu Berhad iaitu syarikat yang bertanggungjawab terhadap penyenggaraan Sistem Induk LTH sebelum ini. Bagaimanapun, pelan pemulihan bencana belum disediakan oleh LTH dan Lityan Holdings Berhad setelah mengambil alih tugas penyenggaraan Sistem Induk LTH sejak bulan September 2008. LTH memaklumkan JTM telah selesai mengemas kini Pelan Pemulihan Bencana tersebut pada bulan Mei 2010 selaras dengan cadangan Audit.
- c. Latihan pemulihan bencana perlu dilaksanakan secara berkala iaitu dua kali setahun seperti yang dipersetujui dalam perjanjian penyenggaraan antara LTH dengan Lityan Holdings Berhad. Bagaimanapun pada tahun 2009, ujian simulasi pemulihan bencana hanya dilaksanakan sekali iaitu pada 5 September 2009. Latihan tersebut juga tidak menyeluruh kerana hanya melibatkan 24 pejabat cawangan di Selangor, Wilayah Persekutuan dan Negeri Sembilan sahaja. **Pihak Audit berpendapat latihan pemulihan bencana perlu dilaksanakan secara menyeluruh dan dirancang lebih awal supaya dapat memenuhi kekerapan yang ditetapkan.** LTH memaklumkan latihan pemulihan bencana hanya dilaksanakan sekali pada tahun 2009 disebabkan pertukaran infrastruktur ICT berikutan perpindahan Pusat Pemulihan Bencana LTH pada bulan Mei 2009. LTH akan melaksanakan latihan pemulihan bencana pada bulan Julai 2010.

6.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, pengurusan penyimpanan dan pengeluaran oleh pendeposit melalui kaunter LTH perlu ditingkatkan bagi memastikan keselamatan wang pendeposit terjamin. Sehubungan itu, bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan, disyorkan supaya pihak LTH memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

6.5.1 Memastikan kawalan dalaman yang diwujudkan dipatuhi dan beroperasi dengan baik bagi mengelakkan berlaku penyelewengan dalam pengeluaran wang oleh pendeposit pada masa hadapan. LTH juga perlu membuat penambahbaikan secara berterusan supaya pengurusan akaun pendeposit dilaksanakan secara cekap dan teratur.

6.5.2 Mengambil tindakan segera terhadap kes pengeluaran melebihi baki akaun pendeposit dan memastikan perkara yang sama tidak berulang pada masa hadapan.

6.5.3 Memastikan kawalan ICT diwujudkan selaras dengan Dasar ICT LTH yang telah diluluskan bagi menjamin keselamatan dan integriti data.

6.5.4 Latihan pemulihan bencana perlu dilaksanakan secara menyeluruh dan berkala bagi memastikan wujudnya kesinambungan proses ICT sekiranya berlaku kegagalan sistem.

7. PENGURUSAN PEROLEHAN PERALATAN

7.1 LATAR BELAKANG

7.1.1 Universiti Malaya (UM) merupakan universiti yang pertama ditubuhkan di Malaysia di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971. Pada tahun 1957, UM telah memulakan operasinya di premis sementara Kolej Teknikal, Kuala Lumpur sebagai Jabatan Kesenian UM yang menawarkan kursus kepada pelajar tahun satu ketika itu. Jabatan ini kemudiannya dibangunkan sebagai Fakulti Kejuruteraan dan dipindahkan ke lokasinya sekarang iaitu di Lembah Pantai, Kuala Lumpur pada tahun 1958.

7.1.2 Objektif penubuhan UM adalah untuk menjalankan aktiviti pengajaran, pembelajaran dan penyelidikan pada peringkat Ijazah Dasar dan Ijazah Tinggi. UM mempunyai misi untuk menjadi sebuah universiti perdana dalam memajukan ilmu pengetahuan dan pembelajaran melalui penyelidikan dan pendidikan berkualiti.

7.1.3 Universiti Malaya telah diluluskan peruntukan perolehan peralatan sejumlah RM79.15 juta pada tahun 2009. Peruntukan ini meliputi geran penyelidikan khas sejumlah RM25 juta, peruntukan tambahan bagi perolehan peralatan di Fakulti Kejuruteraan sejumlah RM20 juta dan geran mengurus bagi perolehan peralatan Fakulti Pergigian sejumlah RM34.15 juta.

7.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan perolehan peralatan di UM telah dirancang dan dilaksanakan secara cekap dan teratur selaras dengan objektif yang ditetapkan.

7.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi pengurusan perolehan peralatan yang merangkumi perolehan, penerimaan, penggunaan, penyimpanan, penyenggaraan dan pelupusan peralatan. Semakan merangkumi pengurusan perolehan tender di Bahagian Perolehan, Jabatan Bendahari dan pengurusan sebut harga di peringkat Pusat Tanggungjawab (PTJ). Pemeriksaan telah dijalankan terhadap fail, rekod kewangan dan kontrak bagi tahun 2007 hingga 2009 di Bahagian Perolehan, Bahagian Pengurusan dan Pembayaran Jabatan Bendahari serta Jabatan Pembangunan dan

Penyenggaraan Harta Benda (JPPHB). Pemeriksaan fizikal turut dilakukan terhadap peralatan yang diperoleh PTJ berkenaan iaitu di Fakulti Kejuruteraan, Fakulti Pergigian, Fakulti Perubatan dan Pusat Sukan. Selain itu, temu bual dan perbincangan turut diadakan dengan pegawai UM yang terlibat.

7.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober 2009 hingga Februari 2010 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan perolehan peralatan. Antara kelemahan yang dikenal pasti ialah prosedur perolehan tidak dipatuhi; pecah kecil perolehan peralatan; pengesahan penerimaan peralatan yang belum diuji; penggunaan peralatan yang tidak optimum; pelupusan yang tidak dilaksanakan dan pemantauan yang kurang memuaskan. Penjelasan lanjut terhadap kelemahan tersebut adalah seperti berikut:

7.4.1 Pengurusan Perolehan Peralatan

7.4.1.1 Pengurusan Perolehan Secara Tender

Universiti Malaya telah menetapkan pelaksanaan pengurusan perolehan secara tender diuruskan oleh Lembaga Perolehan A bagi nilai melebihi RM20 juta hingga RM50 juta dan Lembaga Perolehan B bagi nilai melebihi RM500,000 hingga RM20 juta. Pelawaan tender diuruskan oleh Bahagian Perolehan, Jabatan Bendahari dengan mendapat penender yang memenuhi spesifikasi. UM telah melantik syarikat pembekal untuk membekalkan 82 unit kerusi pergigian pelajar lengkap berkabinet dengan *cubicle partition* dan 19 unit kerusi pergigian pakar lengkap berkabinet yang keseluruhannya berjumlah RM12.24 juta. Perolehan 82 unit kerusi pergigian pelajar telah dilaksanakan pada bulan Julai 2009 manakala 19 unit kerusi pergigian pakar pada bulan Disember 2009. Semakan Audit terhadap perolehan ini mendapati perkara berikut:

a. Peningkatan Kos Akibat Menaik Taraf Lantai dan Pendawaian

Semakan Audit mendapati 82 unit kerusi pergigian pelajar tidak dapat dipasang dalam tempoh yang ditetapkan iaitu pada bulan September 2009 kerana wujudnya beberapa masalah yang tidak dijangka semasa mengganti kerusi pergigian lama. Antaranya keadaan lantai yang tidak sesuai dan keperluan menggantikan pendawaian elektrik serta saluran gas yang tersumbat. Bahagian Perolehan, Jabatan Bendahari telah meluluskan permohonan Fakulti Pergigian dengan melantik pembekal lain untuk menaik taraf ruang lantai dan menggantikan pendawaian elektrik serta saluran gas dengan kos keseluruhan RM735,000.

Pihak Audit mendapati Fakulti Pergigian membuat perancangan perolehan kerusi pergigian baru tanpa mendapat khidmat nasihat teknikal daripada Jabatan Pembangunan dan Penyenggaraan Harta Benda (JPPHB) untuk menguji kesesuaian pemasangan kerusi pergigian tersebut. Ini menyebabkan peningkatan kos dan proses pembelajaran terjejas akibat penangguhan pembekalan peralatan. Kos keseluruhan perolehan kerusi pergigian baru bersama kos tambahan yang perlu ditanggung oleh UM adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.1
KOS PEROLEHAN KERUSI PERGIGIAN

BUTIRAN	JUMLAH (RM)
KOS ASAL	
Membekal, memasang dan mentauliah 82 unit kerusi pergigian berserta kabinet dan <i>cubicle partition</i> untuk kegunaan pelajar.	9,836,720
Membekal, memasang dan mentauliah 19 unit kerusi pergigian pakar berserta kabinet.	2,405,115
JUMLAH	12,241,835
KOS TAMBAHAN	
Lantai sedia ada dari jenis <i>tiles</i> yang diganti dengan lantai jenis <i>vinyl</i> .	395,000
Membekal, memasang dan menguji kerja pendawaian elektrik dan gas bagi 101 unit kerusi pergigian.	340,000
JUMLAH	735,000
JUMLAH KESELURUHAN	12,976,835

Pada pandangan Audit, UM perlu merancang dengan teliti perolehan peralatan yang melibatkan kerja pemasangan dan pendawaian serta mendapat khidmat nasihat teknikal dari Jabatan Pembangunan dan Penyenggaraan Harta Benda.

UM memaklumkan pendawaian elektrik perlu diganti baru memandangkan wayar yang digunakan terhadap kerusi pergigian lama telah reput dan berusia 30 tahun. Tujuan penggantian adalah untuk mengelak berlakunya lintar pintas terhadap kerusi pergigian baru di samping kedudukan kerusi pergigian baru berganjak dari kedudukan asal menyebabkan pendawaian elektrik baru perlu dilaksanakan. UM juga tidak akan mengambil risiko untuk menanggung kos kerosakan yang lebih tinggi dan membuat penggantian lantai bagi memenuhi keperluan standard MS ISO.

b. Pelupusan Kerusi Pergigian

Mengikut peraturan kewangan UM, had meluluskan pelupusan harta bernilai melebihi RM5,000 hingga RM200,000 tiap-tiap satu adalah di bawah kuasa Pengawal Kewangan/Bendahari dengan syor Jawatankuasa Pelupusan Harta. Selain itu, berdasarkan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, cadangan jualan secara tukar beli hendaklah dimasukkan sebagai syarat dalam dokumen pelawaan tender/sebut harga dan juga dalam perjanjian kontrak perolehan.

Semakan Audit mendapati Jawatankuasa Pelupusan Harta telah mengesyorkan 101 unit kerusi dilupuskan secara tukar beli dan telah mendapat kelulusan Bendahari. Bagaimanapun, syarat tukar beli tersebut tidak dimasukkan dalam dokumen pelawaan tender dan dalam perjanjian kontrak perolehan. Sebaliknya, UM telah meminta syarikat pembekal mendapatkan pembeli bagi melupuskan kerusi pergigian tersebut. Sebanyak 62 unit kerusi pergigian telah dijual antara RM500 hingga RM4,000 seunit manakala baki 39 unit yang lain dibeli oleh syarikat pembekal sendiri dengan harga RM50 seunit seperti di jadual berikut:

**JADUAL 7.2
PELUPUSAN KERUSI PERGIGIAN LAMA**

MODEL	HARGA ASAL SEUNIT (RM)	UNIT (Bil.)	NILAI PELUPUSAN SEUNIT (RM)	JUMLAH PELUPUSAN (RM)
Siemen E1	77,400	9	2,000	18,000
Siemen M1	78,500	36	500	18,000
Adec	Tiada rekod	17	4,000	68,000
JUMLAH		62		104,000
Pelbagai Jenis	-	39	50	1,950
JUMLAH KESELURUHAN		101		105,950

Pada pandangan Audit, UM boleh memperoleh harga yang kompetitif sekiranya cadangan jualan secara tukar beli dimasukkan sebagai syarat dalam dokumen pelawaan tender.

7.4.2 Pecah Kecil Perolehan

7.4.2.1 Perolehan Peralatan Guna Sama

Mengikut Manual Perolehan UM, perolehan sehingga RM20,000 dilakukan secara sebut harga yang diluluskan oleh Ketua Pusat Tanggungjawab (PTJ). Perolehan yang melebihi RM50,000 pula hendaklah dibuat secara sebut harga oleh Jawatankuasa Sebut Harga Universiti manakala perolehan melebihi RM200,000 dibuat secara tender oleh Lembaga Perolehan A dan B. Bagaimanapun mulai bulan Jun 2009, perolehan sehingga RM50,000 dibuat secara sebut harga di peringkat PTJ. Perolehan melebihi RM100,000 dibuat secara sebut harga oleh Jawatankuasa Sebut Harga Universiti manakala perolehan sehingga RM500,000 dibuat secara tender oleh Lembaga Perolehan A dan B. Semakan Audit mendapati keseluruhan perbelanjaan bagi peralatan yang diperoleh secara berasingan oleh PTJ adalah melebihi RM100,000 setahun dengan menggunakan pembekal yang berlainan. Semakan terhadap senarai aset dari Bahagian Bendahari mendapati perolehan telah di pecah kecil oleh PTJ bagi peralatan berikut:

a. Penghawa Dingin

Semakan Audit mendapati perolehan penghawa dingin berjumlah RM434,700 menggunakan peruntukan mengurus pada tahun 2008 telah dilaksanakan secara sebut harga di peringkat beberapa PTJ seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.3
PECAH KECIL PEROLEHAN PENGHAWA DINGIN PADA TAHUN 2008

LOKASI	UNIT	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
Fakulti Pergigian	18	3,928	70,700
Institut Pengajian Siswazah	4	15,275	61,100
Fakulti Bahasa & Linguistik	4	13,600	54,400
Institut Sains Biologi	10	4,662	46,620
Fakulti Sains	9	3,631	32,680
Perpustakaan	9	3,533	31,800
Kolej Kediaman Ketiga	8	3,470	27,760
Pusat Asasi Sains	3	3,180	9,540
Fakulti Perniagaan dan Perakaunan	2	4,335	8,670
Pusat Sukan	2	3,850	7,700
Jabatan Kimia	2	3,590	7,180
Pengajian Antarabangsa & Strategik	2	3,390	6,780

LOKASI	UNIT	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
Fakulti Perubatan	2	3,380	6,760
Kolej Kediaman Kelima	2	3,125	6,250
Fakulti Bahasa dan Linguistik	2	3,100	6,200
Fakulti/Jabatan Lain	14	3,611	50,560
JUMLAH	93		434,700

b. Projektor LCD

Semakan Audit mendapati perolehan projektor LCD menggunakan peruntukan mengurus pada tahun 2007 adalah berjumlah RM832,070 dan RM557,679 pada tahun 2008. Perolehan ini telah dilaksanakan secara sebut harga di peringkat PTJ. Butiran perolehan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.4
PECAH KECIL PEROLEHAN PROJEKTOR LCD PADA TAHUN 2007

LOKASI	UNIT	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
Pusat Teknologi Maklumat	15	8,234	123,513
Akademi Pengajian Islam	6	4,083	24,500
Hal Ehwal Pelajar	1	4,588	4,588
Pejabat Dekan Fakulti Kejuruteraan	5	15,500	33,900
Jabatan Kejuruteraan Elektrik	1	5,500	5,500
Jabatan Kejuruteraan BioPerubatan	1	6,990	6,990
Jabatan Kejuruteraan Mekanikal	2	5,000	10,000
Jabatan Perubatan Utama	2	16,008	32,015
Jabatan Perubatan Masyarakat	1	4,899	4,899
Jabatan Perubatan Fisiologi	1	4,980	4,980
Institut Asia Eropah	1	30,600	30,600
Jabatan Pendaftar	1	6,888	6,888
Institut Pasca Siswazah	3	14,372	43,117
Jabatan Geologi	1	3,200	3,200
Fakulti Undang-Undang	1	25,625	25,625
Pejabat Dekan Fakulti Sastera dan Sains Sosial	1	3,499	3,499
Fakulti Sastera dan Sains Sosial	8	17,130	137,038
Pejabat Hubungan Antarabangsa & Korporat	1	5,660	5,660
Unit Hubungan Antarabangsa	1	8,900	8,900
Pusat Sukan	2	6,144	12,288
Fakulti Perniagaan Dan Perakaunan	4	5,388	21,550
Fakulti Perubatan	19	11,611	220,600
Pusat Pembangunan Akademik	2	3,300	6,600

LOKASI	UNIT	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
Kolej Kediaman Kedua	1	9,800	9,800
Fakulti Sains	2	7,570	15,140
Institut Sains Matematik	1	7,500	7,500
Unit Pengurusan Penjamin Kualiti	1	7,300	7,300
Fakulti Alam Bina	1	5,980	5,980
Fakulti Pendidikan	2	9,950	9,900
JUMLAH	88		832,070

JADUAL 7.5
PECAH KECIL PEROLEHAN PROJEKTOR LCD PADA TAHUN 2008

LOKASI	UNIT	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
Pusat Teknologi Maklumat	31	6,383	197,880
Jabatan Pengajian Media	6	18,179	109,071
Institut Sains Biologi	10	17,420	174,200
Rumah Universiti	1	18,900	18,900
Jabatan Pemeliharaan Gigi	1	7,500	7,500
Canseleri	1	3,699	3,699
Pendaftar	1	4,899	4,899
Akademi Pengajian Islam	1	4,100	4,100
Fakulti Sains Kejuruteraan Teknologi Maklumat	2	3,700	7,400
Pejabat Timbalan Naib Canselor (Penyelidikan & Inovasi)	1	4,450	4,450
Hal Ehwal Pelajar	1	12,400	12,400
Fakulti Kejuruteraan Awam	4	3,295	13,180
JUMLAH	60		557,679

c. Komputer

- i. Semakan Audit mendapati perolehan komputer jenama *Apple* telah dibuat secara pecah kecil oleh PTJ. Pada tahun 2007, perolehan komputer jenama *Apple* adalah berjumlah RM184,853 manakala pada tahun 2008 berjumlah RM315,706 dan dibuat secara sebut harga di peringkat PTJ. Butiran perolehan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.6
PECAH KECIL PEROLEHAN KOMPUTER JENAMA APPLE
PADA TAHUN 2007 DAN 2008

TAHUN/GERAN	LOKASI	UNIT	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
2008				
Mengurus	Pusat Pergigian	1	10,165	10,165
	Hal Ehwal Pelajar	3	5,051	15,153
	Perpustakaan	1	14,280	14,280
Amanah	Institut Sains Matematik	6	3,150	18,900
	Fakulti Perubatan	2	14,500	29,000
	Muzium Fakulti Perubatan	2	27,650	55,300
	Institut Asia Eropah	20	4,600	92,000
Penyelidikan	Fakulti Sains Kejuruteraan Teknologi Maklumat	1	5,299	5,299
	Institut Sains Biologi	4	4,769	19,076
	Fakulti Perubatan	1	6,467	6,467
	Surgeri Ortopedik	1	4,472	4,472
	Jabatan Perubatan	1	5,798	5,798
	Pusat Asasi Sains	1	10,000	10,000
	Jabatan Oftalmologi	1	4,599	4,599
	Unit Penyakit Berjangkit	1	7,198	7,198
	Jabatan Fizik	2	9,000	17,999
JUMLAH		48		315,706
2007				
Mengurus	Fakulti Sains Komputer dan Teknologi Maklumat	2	14,389	28,778
	Pusat Teknologi Maklumat	1	6,080	6,080
	Jabatan Kimia	1	3,540	3,540
	Jabatan Kejuruteraan Elektrikal	5	3,640	18,199
	Fakulti Sastera dan Sains Sosial	2	3,340	6,680
	Timbalan Naib Canselor (Pembangunan)	6	3,330	19,980
	Institut Sains Matematik	4	3,085	12,340
	institut Pengurusan Penyelidikan dan Pemantauan	1	5,950	5,950
	Fakulti Sains Kejuruteraan Teknologi Maklumat	3	6,085	18,254
	Pusat Kebudayaan	1	4,458	4,458
	Institut Sains Biologi	1	7,499	7,499
	Fakulti Alam Bina	4	6,606	26,424
Amanah	Institut Sains Matematik	1	13,472	13,472
	Fakulti Sastera dan Sains Sosial	1	3,999	3,999
	Jabatan Fizik	1	9,200	9,200
JUMLAH		34		184,853

- ii. Semakan Audit terhadap Senarai Aset UM mendapati perolehan peralatan komputer jenama *Dell* telah diperolehi secara pembelian terus atau pembelian secara sebut harga seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.7
PERBANDINGAN HARGA BAGI PEROLEHAN MODEL KOMPUTER YANG SAMA

ITEM	LOKASI	HARGA SEUNIT (RM)	KUANTITI DIBELI	JUMLAH HARGA (RM)	PENGIRAAN HARGA TERENDAH (RM)
Dell Optilex 755 MT	Akademi Pengajian Melayu	3,350	5	16,750	66 x 3,250 =214,500
	Hal Ehwal Pelajar	3,330	8	26,640	
	Jabatan Bendahari	3,330	3	9,990	
	Makmal Anatomi	3,330	1	3,330	
	Institut Sains Biologi	3,330	1	3,330	
	Fakulti Sains Kejuruteraan Teknologi Maklumat	3,970	5	19,850	
		3,940	10	39,400	
	Pusat Teknologi Maklumat	4,760	1	4,760	
	Akademi Pengajian Melayu	3,980	8	31,840	
	Perpustakaan	3,250	10	32,500	
	Fakulti Ekonomi dan Pentadbiran	3,980	6	23,880	
		4,750	4	19,000	
	Kejuruteraan Kimia	3,958	2	7,916	
	Unit Penyelidikan Di Taja	4,500	2	9,000	
JUMLAH			66	248,186	214,500
JUMLAH PERBEZAAN					33,686
Dell XPS M1330	Makmal Anaesthesia	4,800	1	4,800	17 x 3,849 =65,433
	Jabatan Perubatan Kemasyarakatan dan Pencegahan	6,539	1	6,539	
	Fakulti Perubatan	5,162	1	5,162	
	Institut Sains Biologi	6,399	1	6,399	
	Kejuruteraan Mekanikal	3,849	1	3,849	
	Kejuruteraan Reka Bentuk	5,299	3	15,897	
		5,300	3	15,900	
	Fakulti Sains Kejuruteraan Teknologi Maklumat	5,990	2	11,980	
		7,630	1	7,630	
		5,800	1	5,800	
		6,300	1	6,300	
	Jabatan <i>Surgeri Ortopedik</i>	4,476	1	4,476	
JUMLAH			17	94,732	65,433
JUMLAH PERBEZAAN					29,299
Dell Vostro 1200 Laptop	Fakulti Sains Kejuruteraan Teknologi Maklumat	4,950	4	19,800	19 x 3,149 =59,831
	Hal Ehwal Pelajar	3,870	1	3,870	
	Akademi Pengajian Islam	4,300	1	4,300	

ITEM	LOKASI	HARGA SEUNIT (RM)	KUANTITI DIBELI	JUMLAH HARGA (RM)	PENGIRAAN HARGA TERENDAH (RM)
		3,900	1	3,900	
	Fakulti Sastera dan Sains Sosial	3,880	10	38,800	
	Fakulti Sains Kejuruteraan Teknologi Maklumat	9,980	1	9,980	
	Akademi Pengajian Melayu	3,149	1	3,149	
JUMLAH			19	83,799	59,831
JUMLAH PERBEZAAN					23,968
JUMLAH PERBEZAAN KESELURUHAN					86,953

iii. Analisis terhadap harga 3 perolehan model komputer mendapati harga terendah bagi model *Dell Optilex 755* adalah RM3,250 berbanding dengan harga tertinggi iaitu RM4,760. Harga terendah bagi model *Dell XPS M1330* adalah RM3,849 berbanding harga tertinggi iaitu RM7,630 dan harga terendah bagi model *Dell Vostro 1200 Laptop* adalah RM3,149 berbanding harga tertinggi iaitu RM9,980. UM akan dapat penjimatan sejumlah RM86,953 sekiranya perolehan komputer dibuat pada harga terendah.

d. Kamera Litar Tertutup

Pihak Audit juga mendapati Fakulti dan Jabatan memperoleh kamera litar tertutup (CCTV) pada tahun 2007 dan 2008 bernilai RM341,123 tanpa penyeliaan oleh Pejabat Keselamatan serta Pusat Teknologi Maklumat (PTM). Sistem CCTV tidak berintegrasi dengan Pejabat Keselamatan tetapi dipantau oleh pegawai keselamatan di Fakulti dan Jabatan masing-masing. Berikut adalah perolehan CCTV oleh Fakulti dan Jabatan bagi tahun 2007 dan 2008:

JADUAL 7.8
PEROLEHAN CCTV BAGI TAHUN 2007 DAN 2008

LOKASI	JUMLAH (RM)
Tahun 2007	
Fakulti Pergigian	98,190
Akademi Pengajian Melayu	98,190
Muzium Seni	44,780
Fakulti Ekonomi dan Pentadbiran	44,780
Muzium Pusat	7,400
Fakulti Perubatan	40,200
Tahun 2008	
Hal Ehwal Pelajar	7,583
JUMLAH	341,123

Pada pendapat Audit, UM perlu menyediakan rancangan perolehan peralatan guna sama secara tahunan supaya perolehan dibuat secara berpusat melalui Jawatankuasa Sebut Harga Universiti. Pengurusan Perolehan sepatutnya diuruskan oleh Bahagian Perolehan Jabatan Bendahari dan Bahagian Pengurusan Harta. Di samping itu, perolehan semua peralatan berkaitan ICT perlu dibuat melalui PTM kerana bahagian ini mempunyai kepakaran dari aspek keperluan spesifikasi, model terkini dan penyenggaraan. Ini bertujuan untuk mendapatkan perkhidmatan yang terbaik dan mengutamakan *value for money* untuk kepentingan UM.

UM memaklumkan sistem perolehan Universiti adalah secara *decentralisation*. Setiap PTJ dibenarkan memperoleh peralatan sendiri dengan syarat tidak memecahkecil perolehan peralatan. Ini dilakukan bagi memastikan perolehan peralatan dapat dijalankan dengan cepat dan berkesan mengikut keperluan setiap PTJ. Bagaimanapun, setiap PTJ perlu mendapat khidmat nasihat terlebih dahulu daripada pihak teknikal iaitu JPPHB dan PTM bagi perolehan penghawa dingin, projektor LCD dan komputer jenama *Apple* dan *Dell*.

7.4.3 Penerimaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, peralatan yang diterima perlu dibuat pemeriksaan dengan teliti bagi memastikan ia menepati spesifikasi yang ditetapkan. Di samping itu, semakan terhadap kontrak perolehan perlu dibuat bagi menentukan penghantaran dilakukan dalam tempoh yang ditetapkan. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

7.4.3.1 Peralatan Tidak Mengikut Spesifikasi

Lawatan Audit ke Makmal Diagnostik dan Penyelidikan, Fakulti Pergigian mendapati peralatan *Leica RM2235 Manual Rotary Microtome* berharga RM38,000 telah diperoleh melalui pesanan tempatan pada 21 Julai 2009. Mengikut spesifikasi, peralatan tersebut perlu mempunyai *block holder*. Bagaimanapun, peralatan yang dibekalkan adalah dari jenis *cassette holder* yang tidak mengikut spesifikasi. Perkara ini berlaku kerana pegawai penerima tidak memeriksa terlebih dahulu sama ada peralatan yang dibekalkan mengikut spesifikasi yang ditetapkan. Akibatnya, peralatan tersebut tidak dapat digunakan sejak penerimaannya pada 17 September 2009 walaupun bayaran telah dibuat sepenuhnya. Peralatan yang dibekalkan tidak mengikut spesifikasi adalah di gambar berikut:

GAMBAR 7.1

*Rotary Microtome Jenis Block Holder
Yang Sepatutnya Dibekalkan*

GAMBAR 7.2

*Rotary Microtome Jenis Casette
Holder Yang Dibekalkan*

Pada pandangan Audit, UM perlu mengambil tindakan tegas terhadap pembekal untuk menggantikan peralatan dengan segera. Di samping itu, pegawai penerima aset sepatutnya menolak peralatan yang tidak mengikut spesifikasi yang ditetapkan. Sehubungan ini, bayaran tidak sepatutnya dibuat kepada pembekal berkenaan.

UM memaklumkan pembekal tidak dapat menghantar peralatan menepati spesifikasi dalam tempoh masa yang singkat kerana melibatkan tempahan peralatan dari luar negara. Bagaimanapun, peralatan dari jenis *block holder* telah pun diterima daripada pihak pembekal pada bulan Jan 2010.

7.4.3.2 Kelewatan Pembekalan Peralatan

Universiti Malaya telah melantik syarikat pembekal untuk membekal, menghantar dan mentauliah 52 unit model pengajaran berharga RM201,429 di Makmal Anatomi, Fakulti Perubatan pada 11 September 2009. Tempoh penghantaran yang dipersetujui adalah sebelum atau pada 4 Januari 2010 bagi membekalkan kesemua model pengajaran yang dipesan.

Semakan Audit mendapati pembekalan 46 unit model anatomi bernilai RM53,505 telah dibuat pada bulan Januari 2010 dan baki 6 unit model anatomi berharga RM147,924 masih belum diterima. Pengesahan penerimaan keseluruhan 52 peralatan dan pengesahan kerja telah dibuat pada 19 Januari 2010 oleh Ketua Jabatan Anatomi dan Dekan Fakulti Perubatan. Baki 6 unit lagi hanya diterima pada 24 Februari 2010.

Pada pandangan Audit, penerimaan peralatan dan pengesahan kerja hanya boleh diperakui mengikut bilangan peralatan sebenar yang diterima dan mengikut spesifikasi yang ditetapkan. UM sepatutnya tidak boleh membuat pengesahan penerimaan terhadap 52 unit model pengajaran anatomi pada 19 Januari 2010 kerana baki 6 unit masih belum dibekalkan.

UM memaklumkan pihaknya akan memastikan peralatan yang dibeli dibekalkan mengikut tempoh penghantaran yang dipersetujui. Seorang pegawai akan ditugaskan di setiap PTJ untuk memantau penghantaran peralatan yang diperoleh.

7.4.3.3 Denda Lewat Tidak Dikenakan

Mengikut syarat perjanjian, apabila barangan lewat dibekalkan melebihi 8 hingga 30 hari, pembekal akan dikenakan denda sebanyak 1% dari nilai barangan manakala bagi kelewatan melebihi 30 hari denda tambahan sebanyak 1% bagi setiap 15 hari tetapi tidak melebihi 5% dari nilai barangan yang dipesan. Semakan Audit mendapati peralatan yang lewat diterima adalah antara 1 hingga 4 bulan dan jumlah denda yang sepatutnya dikenakan adalah RM10,262. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.9
PERALATAN LEWAT DIBEKALKAN

PERKARA	PESANAN TEMPATAN	TEMPOH HANTAR	TARIKH INVOIS	TEMPOH LEWAT (BULAN)	JUMLAH (RM)	DENDA PATUT DIKENAKAN (RM)
Bekal dan pasang <i>grossing station</i> untuk Makmal Diagnostik dan Penyelidikan Fakulti Pergigian	UM392505 26.6.09	1-3 bulan	20.10.09	1	64,950	650
80 set M-760 <i>hard gum model</i> , 24 <i>numbered removable ivory teeth</i> , 32 <i>numbered removable ivory soft pink vinyl</i>	UM261479 18.05.09	30-40 hari	27.07.09	1	64,250	643
<i>Micromotor System With Straight Surgical Handpiece</i>	000100-00 30.09.09	40-50 hari	09.12.09	2	134,000	4,020
<i>Refrigerated Benchtop Centrifuge</i>	UM209446 12.05.08	8-12 minggu	05.12.09	4	39,811	1,991
6 unit Model Pengajaran Anatomi	000082-00 14.09.09	8-12 minggu	24.02.10	1 ½	147,924	2,958
JUMLAH					450,935	10,262

Semakan Audit mendapati tiada sebarang tindakan denda dikenakan oleh UM terhadap pembekal walaupun wujud klausa dalam kontrak perjanjian menyatakan denda perlu dikenakan jika berlaku kelewatan pembekalan dan peralatan yang dibekalkan tidak mengikut spesifikasi yang ditetapkan.

Pada pandangan Audit, UM perlu mengambil tindakan terhadap pembekal mengikut klausa dalam kontrak perjanjian. UM memaklumkan akan memastikan denda lewat dikenakan apabila maklumat kelewatan pembekalan peralatan tersebut dapat dikenal pasti dan disahkan sewajarnya.

7.4.4 Penggunaan Peralatan

Semakan Audit mendapati beberapa peralatan di Fakulti Kejuruteraan, Fakulti Perubatan dan Pusat Sukan tidak berfungsi dengan baik dan tidak digunakan secara optimum seperti berikut:

7.4.4.1 Kamera Litar Tertutup

Universiti Malaya telah membuat perolehan kamera litar tertutup (CCTV) bernilai RM149,760 pada tahun 2007 untuk memantau persekitaran kawasan universiti bagi tujuan keselamatan. Pembekalan, pemasangan dan penyenggaraan CCTV dilaksanakan oleh Pusat Teknologi Maklumat (PTM) manakala peralatan dikendalikan oleh Pejabat Keselamatan. Pihak Audit mendapati 39 CCTV dipasang di kawasan utama UM yang dipantau melalui 2 monitor komputer di Pejabat Keselamatan. Pemeriksaan Audit di Pejabat Keselamatan mendapati hanya sebuah monitor komputer yang berfungsi dengan paparan imej yang kabur manakala sebuah lagi monitor telah rosak dan masih belum dibaiki.

UM memaklumkan paparan imej yang kabur adalah disebabkan kerosakan pada CCTV. Bagaimanapun, CCTV tersebut telah diganti dan salinan rakaman akan dibuat *backup* dan disimpan dalam 7 pita pada suatu masa dan di kitar setiap minggu.

7.4.4.2 Peralatan Tidak Digunakan

Semakan Audit mendapati beberapa peralatan di Fakulti Kejuruteraan, Fakulti Perubatan dan Pusat Sukan tidak digunakan seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.10
PERALATAN TIDAK DIGUNAKAN

LOKASI	ASET	HARGA (RM)	SEBAB TIDAK DIGUNAKAN
Makmal Pancaran Gelombang, Fakulti Kejuruteraan	43 unit pelbagai peralatan	1,063,503	Makmal tidak digunakan sejak tahun 1997 disebabkan pensyarah terlibat telah bersara dan tiada pensyarah pengganti yang mempunyai kepakaran dalam bidang tersebut.
Makmal Metrologi di Fakulti Kejuruteraan	<i>Zeiss Precision Coordinate Measuring Machine</i>	484,470	Peralatan rosak. Sebut harga telah dibuat untuk membaiki peralatan berharga RM166,000 bagi menggantikan <i>Z axis brake</i> dan kompresor. Peralatan adalah di Gambar 7.5 .

LOKASI	ASET	HARGA (RM)	SEBAB TIDAK DIGUNAKAN
Stor MLVK, Fakulti Kejuruteraan	34 unit komputer <i>Emac</i> dan 5 unit <i>iMac</i> jenama <i>Apple</i>	199,998	Sukar digunakan untuk tujuan pembelajaran. Peralatan seperti di Gambar 7.6 .
Makmal Metrologi di Fakulti Kejuruteraan	<i>Coordinate Measuring Machine</i>	135,803	Peralatan rosak dan memerlukan fuis yang tiada dalam pasaran tempatan. Pensyarah dan juruteknik yang boleh mengendalikan mesin tersebut telah bertukar ke Jabatan lain. Peralatan seperti di Gambar 7.7 .
Makmal Kawalan, Kejuruteraan Elektrik	Set peralatan <i>Quanser Solution for Rotary Family</i>	118,000	Projek penyelidikan tergendala kerana pensyarah yang bertanggungjawab telah meletak jawatan pada tahun 2008. Peralatan ini akan digunakan untuk penyelidikan oleh pelajar sarjana pada masa hadapan.
Makmal Kawalan, Kejuruteraan Elektrik	Set peralatan <i>Classic Real Time Target Machine For KW6</i>	72,019	Penyelidikan tertangguh kerana pensyarah berkenaan telah menamatkan perkhidmatan pada bulan Oktober 2008.
Makmal Neurofisiologi, Fakulti Perubatan	Mikroskop DC <i>Inverted</i>	59,400	Tidak digunakan sejak perolehan pada tahun 2006.
Pusat Sukan	<i>Currency Counter C200</i>	4,800	Peralatan tidak digunakan kerana tiada keperluan penggunaannya buat masa ini.
Makmal Elektronik Perubatan	1 unit <i>ultra sound</i>	TM	Penempatan peralatan tidak bersesuaian dengan pengajaran dan pembelajaran seperti di Gambar 7.8 .
Makmal Elektrik, Jabatan Kejuruteraan Elektrik	9 unit mikroskop	TM	

* Nota: TM = Tiada Maklumat

GAMBAR 7.5

Zeiss Precision Coordinate Measuring Machine Yang Rosak Di Fakulti Kejuruteraan

GAMBAR 7.6

Komputer *Imac* Tidak Digunakan Di Stor MLVK, Fakulti Kejuruteraan

GAMBAR 7.7

*Coordinate Measuring Machine
Di Fakulti Kejuruteraan*

GAMBAR 7.8

*Ultra Sound Tidak Digunakan Di Makmal
Elektronik, Jabatan Kejuruteraan Elektrik*

Pada pandangan Audit, UM perlu mengkaji dengan teliti keperluan peralatan dan mengenal pasti pegawai yang mengendalikan peralatan supaya dapat menggunakan peralatan secara optimum bagi mengelakkan pembaziran. Pelan peralihan hendaklah disediakan untuk pengendalian peralatan bagi memastikan terdapat pegawai pelapis sekiranya berlaku sebarang pertukaran, persaraan atau penamatan kontrak pegawai. Peralatan yang rosak hendaklah dibaiki atau diganti dengan segera manakala peralatan yang tidak diperlukan atau tidak ekonomi untuk dibaiki perlu dilupuskan mengikut kaedah yang bersesuaian.

7.4.5 Pelupusan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, aset boleh dilupuskan sekiranya tidak ekonomi dibaiki, rosak, usang dan tidak boleh digunakan. Pegawai Pengawal hendaklah melantik Lembaga Pemeriksa bagi membuat pemeriksaan terhadap aset yang hendak dilupuskan. Pemeriksaan Audit di Fakulti Kejuruteraan mendapati peralatan yang rosak dan tidak digunakan serta terbiar seperti di gambar berikut:

GAMBAR 7.9

*Peralatan Tidak Digunakan Dan Terbiar Di
Tangga Makmal Atelit, Fakulti Kejuruteraan*

GAMBAR 7.10

*Peralatan Diletakkan Di Bawah Meja Pelajar Di
Makmal Elektrik, Fakulti Kejuruteraan*

GAMBAR 7.11

Peralatan Komputer Terbiar Di Belakang
Perpustakaan, Fakulti Kejuruteraan

GAMBAR 7.12

Peralatan Rosak Di Hadapan Pintu
Makmal Kejuruteraan Kimia

Pada pendapat Audit, UM hendaklah melantik Lembaga Pemeriksa dengan segera untuk memeriksa peralatan yang rosak dan tidak ekonomi dibaiki untuk tujuan pengesahan pelupusan. Seterusnya, tindakan pelupusan perlu dibuat mengikut cadangan Lembaga Pemeriksa selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007. UM memaklumkan proses pelupusan telah dilaksanakan pada bulan Mac 2010.

7.4.6 Pemantauan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan (JKPAK) perlu ditubuhkan. Bidang tugas JKPAK ialah merancang, memantau, mengawasi dan menyelia semua aspek pengurusan aset alih. Keahliannya terdiri daripada semua Ketua Bahagian termasuk Ketua Unit Audit Dalam dan Pegawai Aset sebagai Setiausaha. Hasil mesyuarat akan dilaporkan kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun (JPKA). Semakan Audit mendapati UM tidak menubuhkan JKPAK dan tidak melantik pegawai aset secara rasmi. Perkara mengenai aset hanya dibentangkan dalam mesyuarat JKPA bersama dengan pembentangan prestasi kewangan UM.

Pada pendapat Audit, UM hendaklah menubuhkan JKPAK bagi memantau pengurusan aset alih dan menyediakan laporan mengenai perolehan dan kedudukan aset, penggunaan aset, tindakan pelupusan serta tindakan surcaj/tatatertib. Selain itu, pegawai aset perlu dilantik bagi memastikan penerimaan aset menepati spesifikasi yang ditetapkan, menentukan kuantiti dan kualiti sebenar mengikut pesanan serta aset diterima dalam keadaan yang baik, sempurna dan selamat untuk digunakan. UM memaklumkan pihaknya akan menubuhkan JKPAK dan akan melantik pegawai aset secara rasmi.

7.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada umumnya, terdapat beberapa kelemahan dalam pengurusan perolehan peralatan di peringkat perancangan dan pelaksanaan yang boleh menjejaskan aktiviti UM. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan UM mengambil tindakan segera supaya kelemahan yang berbangkit tidak berulang dengan mempertimbangkan perkara berikut:

7.5.1 Menyediakan rancangan perolehan peralatan guna sama secara tahunan supaya perolehan berpusat dapat dilakukan bagi memastikan UM mendapat perkhidmatan terbaik dan berekonomi.

7.5.2 Memastikan pengesahan pembayaran dibuat setelah peralatan diterima mengikut spesifikasi seperti yang ditetapkan dan pentauliahan dibuat dengan sempurna.

7.5.3 Menguatkuasakan klausa denda bagi setiap kelewatan dan pembekalan peralatan yang tidak mengikut spesifikasi.

7.5.4 Menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan dan melantik pegawai aset selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 supaya pengurusan aset Universiti Malaya dilaksanakan dengan cekap dan lebih teratur.

LEMBAGA MINYAK SAWIT MALAYSIA

8. PENGURUSAN PROGRAM MENINGKATKAN PENDAPATAN PEKEBUN KECIL SAWIT

8.1 LATAR BELAKANG

8.1.1 Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) telah ditubuhkan pada 1 Mei 2000 di bawah Akta Lembaga Minyak Sawit Malaysia 1998 (Akta 582) untuk memaju dan membangunkan industri kelapa sawit selaras dengan matlamat, dasar dan keutamaan negara bagi pembangunan dan pentadbiran industri kelapa sawit. Selaras dengan matlamat tersebut, MPOB telah melaksanakan Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan melalui Skim Bantuan Anak Benih Sawit Berkualiti (Skim Anak Benih Sawit) dan Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Tanaman Dan Ternakan (Skim Integrasi).

8.1.2 Objektif utama Skim Anak Benih Sawit adalah untuk meningkatkan pendapatan pekebun kecil dan meningkatkan keluasan tanaman sawit pekebun kecil. Skim Integrasi pula bertujuan menambah pendapatan pekebun kecil sawit melalui integrasi tanaman dan ternakan serta pengurangan kos pengeluaran sawit. Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM31.60 juta bagi Skim Anak Benih Sawit dan sejumlah RM16.90 juta bagi Skim Integrasi.

8.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap, teratur serta mencapai objektif yang ditetapkan.

8.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek pengurusan program bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan telah dibuat terhadap rekod dan dokumen yang berkaitan dengan pengurusan program. Perbincangan dan temu bual telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab serta lawatan fizikal telah dibuat ke lokasi pekebun di negeri Johor, Sarawak dan Pahang.

8.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan pada bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pelaksanaan Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah kelewatan proses permohonan; kelewatan penyerahan bantuan; pengurusan dan penjagaan kebun yang tidak memuaskan; bantuan peralatan tidak digunakan dan penyelenggaraan dokumen yang tidak teratur. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

8.4.1 Skim Bantuan Anak Benih Sawit Berkualiti

8.4.1.1 Skim Bantuan Anak Benih Sawit Berkualiti (Skim Anak Benih Sawit) telah dimulakan di negeri Sabah dan Sarawak pada tahun 2005 dan di Semenanjung Malaysia pada tahun 2007. Sehingga 31 Disember 2009, sebanyak 1.28 juta anak benih sawit bernilai RM15.76 juta telah dibekalkan kepada 3,522 pekebun. Bilangan pekebun yang tertinggi adalah di negeri Sarawak iaitu seramai 1,966 orang dengan bantuan anak benih sawit sebanyak 680,320 pokok. Pekebun yang mendapat Skim Anak Benih Sawit adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.1
BANTUAN SKIM ANAK BENIH SAWIT SEHINGGA 31 DISEMBER 2009

NEGERI	PEKEBUN (Bil.)	POKOK ANAK BENIH SAWIT YANG TELAH DIBERI (Bil.)	JUMLAH (RM)
Sarawak	1,966	680,320	8,127,466
Sabah	1,102	490,644	6,117,089
Johor	251	73,495	903,441
Perak	110	22,754	337,207
Selangor	54	10,527	132,264
Pahang	17	5,572	71,531
Melaka	12	2,538	42,001
Negeri Sembilan	9	987	23,009
Terengganu	1	385	6,160
JUMLAH	3,522	1,287,222	15,760,169

Semakan Audit terhadap proses permohonan Skim Anak Benih Sawit mendapati perkara berikut:

a. Kelewatan Proses Permohonan

Lawatan bagi menentukan tahap kesesuaian lokasi dan penyerahan permohonan ke Ibu Pejabat hendaklah dilakukan dalam tempoh 2 bulan dari tarikh borang permohonan lengkap diterima. Semakan Audit mendapati lawatan bagi menentukan tahap kesesuaian lokasi telah lewat dilakukan antara 11 hingga 19 bulan dan menyebabkan permohonan lewat dikemukakan kepada Ibu Pejabat untuk kelulusan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.2
KELEWATAN PROSES PERMOHONAN SKIM ANAK BENIH SAWIT

KAWASAN	TEMPOH PERMOHONAN DITERIMA	TEMPOH LAWATAN KESESUAIAN LOKASI	TEMPOH KELEWATAN (Bulan)	TARIKH PERMOHONAN DIKEMUKAKAN KEPADA IBU PEJABAT
Pasir Salak, Perak	November 2007 hingga April 2008	Februari 2009	10 hingga 14	07.05.2009
Parit Raja, Johor	Oktober 2007 hingga Februari 2008	Februari 2009	11 hingga 16	04.06.2009
Baram, Sarawak	November 2007	Julai 2009	19	24.07.2009
Ranau, Sabah	November hingga Disember 2007	April 2009	16 hingga 17	01.07.2009
Parit, Perak	Oktober hingga November 2007	Disember 2008 hingga Mei 2009	13 hingga 19	Tiada Maklumat

MPOB memaklumkan jumlah permohonan yang diterima adalah melebihi 14,500 berbanding 92 orang pegawai yang bertanggungjawab untuk memproses permohonan. Kawasan yang diliputi adalah luas terutama di negeri Sabah dan Sarawak berbanding 15 orang pegawai bagi setiap negeri tersebut. Di samping itu, pegawai terlibat juga menjalankan tugas khidmat nasihat sawit seperti memberi latihan dan nasihat kepada pekebun di ladang. Bagaimanapun, perkara ini diambil maklum dan tempoh proses permohonan untuk skim baru akan mengambil kira kedudukan pegawai dan prosedur pelaksanaan skim.

b. Kelewatan Penyerahan Bantuan

Proses penghantaran bantuan anak benih bagi pekebun yang berjaya hendaklah dibuat dalam tempoh 4 hingga 12 bulan daripada permohonan diluluskan. Semakan Audit mendapati MPOB mengambil masa antara 14 hingga 43 bulan untuk memberi bantuan anak benih sawit kepada pekebun yang berjaya dari permohonan diterima seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.3
KELEWATAN PENYERAHAN BANTUAN ANAK BENIH SAWIT

KAWASAN	PERMOHONAN DITERIMA	ANAK BENIH SAWIT DITERIMA OLEH PEKEBUN	TEMPOH DIAMBIL UNTUK MEMBERI BANTUAN (Bulan)
Rumah Sedu Sungai Entulang, Miri Sarawak	Oktober 2005	Mei 2009	43
Kampung Siwak Jaya, Miri Sarawak	November 2005	Jun 2009	41
Rumah Johnson Sungai Seloi, Miri Sarawak	Ogos 2007	Mac 2009	18
Kulai, Johor	Oktober 2007	Februari 2009	14
Rumah Baie Mamut, Miri Sarawak	November 2007	Mei 2009	17
Rumah Aji Sungai Liam, Miri Sarawak	November 2007	April 2009	17
Rumah John Selepin, Miri Sarawak	Disember 2007	Jun 2009	18

MPOB memaklumkan kekurangan kakitangan di setiap zon menyebabkan proses permohonan mengambil masa yang lama. Selain itu, pada tahun 2007 hingga 2008 telah berlaku kekurangan bekalan anak benih sawit yang serius di seluruh negara dan kos pengeluaran meningkat. Perkara ini telah menyebabkan 6 dari 9 penender yang ditawarkan kontrak membekal anak benih menolak tawaran yang diberi. Sehubungan itu, untuk menangani masalah ini, MPOB telah melaksanakan perolehan melalui sebutharga untuk mendapatkan bekalan anak benih dengan lebih cepat.

8.4.1.2 Kelewatan Penghantaran Anak Benih Sawit Oleh Pembekal

Perolehan Anak Benih Sawit dilaksanakan oleh MPOB secara sebut harga bagi mendapatkan pembekal yang berkecualan untuk membekalkan anak benih sawit yang berkualiti kepada pekebun. Pembekal yang dilantik perlu membekalkan anak benih sawit mengikut tempoh yang ditetapkan dalam tawaran sebut harga yang dikeluarkan. Semakan Audit mendapati 3 daripada 75 pembekal lewat menghantar anak benih sawit antara 38 hingga 180 hari kepada 28 pekebun yang berjaya. Semakan lanjut mendapati MPOB tidak memberi sebarang notis, peringatan atau denda kepada pembekal yang lewat membekalkan anak benih sawit mengikut tempoh yang telah ditetapkan dalam tawaran sebut harga. MPOB memaklumkan punca kelewatan adalah disebabkan pekebun lewat menyediakan kawasan dan masalah pengangkutan. Perkara ini telah diambil perhatian. Walaupun 3 pembekal telah menyelesaikan penghantaran, pemantauan dan pemeriksaan yang lebih ketat telah diambil untuk memastikan penghantaran oleh pembekal dibuat mengikut jadual.

8.4.1.3 Pengurusan Dan Penjagaan Kebun Kurang Memuaskan

Pengurusan dan penjagaan kebun yang bersih penting supaya anak benih sawit tumbuh dengan baik untuk menghasilkan buah sawit yang berkualiti. Lawatan Audit ke kebun pekebun di Kulai, Johor mendapati kebun sawit tidak diurus dengan baik di mana kawasan kebun dipenuhi dengan semak samun dan tumbuhan liar. Ini akan memberi kesan kepada pertumbuhan anak pokok sawit. Keadaan kebun sawit adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.1

Kebun Dipenuhi Semak
Di Kampung Air Bemban, Kulai, Johor

GAMBAR 8.2

Tumbuhan Liar Yang Melitupi Anak Pokok
Sawit Di Bukit Batu, Kulai, Johor

GAMBAR 8.3

Kebun Dipenuhi Semak
Di Kampung Sri Paya, Kulai, Johor

GAMBAR 8.4

Kebun Dipenuhi Semak Di Kawasan
Rumah Johnson, Sungai Seloi, Miri,
Sarawak

Pihak Audit berpendapat MPOB hendaklah memberi khidmat nasihat dan panduan dalam pengurusan dan penjagaan kebun bagi memastikan anak pokok sawit hidup dengan subur untuk menghasilkan buah sawit yang berkualiti.

MPOB memaklumkan pekebun bertanggungjawab menjaga dan membersihkan kawasan kebun masing-masing. MPOB hanya bertanggungjawab memberi bantuan anak benih, baja dan khidmat nasihat mengenai penanaman serta penjagaan pokok kelapa sawit.

8.4.1.4 Keadaan Kebun Berbukit Tidak Dibuat Teres

MPOB menetapkan kawasan yang berbukit hendaklah dibuat teres bagi mengurangkan hakisan, meningkatkan kelembapan tanah dan memudahkan operasi ladang terutama menuai. Sekiranya pekebun tidak berkemampuan untuk membuat teres kerana kos yang tinggi maka pekebun dikehendaki membuat platform bersaiz 4 kaki persegi di sekeliling anak benih sawit tersebut. Semakan Audit mendapati kawasan berbukit yang ditanam dengan anak benih sawit tidak dibuat teres atau platform yang menyebabkan hakisan tanah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.5

Tanah Runtuh Di Kawasan Berbukit Yang Tidak Dibuat Teres Di Kampung Keluru Jaya, Bekenu, Sarawak

Pihak Audit berpendapat MPOB perlu memastikan kawasan yang berbukit perlu dibuat teres atau platform bagi mengurangkan dan mengelakkan hakisan tanah supaya kelembapan tanah dapat dipertingkatkan serta memudahkan operasi ladang ketika menuai.

MPOB memaklumkan sebahagian pekebun tidak dapat membuat teres kerana kos yang tinggi. Pekebun telah diberi nasihat membuat platform secara berperingkat sehingga pokok membesar bagi mengurangkan hakisan tanah, memperbaiki kelembapan tanah dan memudahkan penuaian buah sawit.

8.4.1.5 Kebun Skim Bantuan Benih Sawit Mempunyai Tanaman Lain

Mengikut Surat Akujanji Skim Anak Benih Sawit, kawasan tanaman hendaklah disediakan dengan baik seperti pembersihan kawasan dan tidak menanam semula sawit secara amalan tanaman bawahan (*under planting*). Pegawai MPOB akan melakukan lawatan ke kebun bagi memastikan penyediaan kebun sawit dilakukan oleh pekebun sebelum menerima bantuan anak benih. Pekebun yang berjaya mendapat bantuan anak benih sawit hendaklah menyediakan kawasan penanaman mengikut tempoh yang ditetapkan oleh MPOB.

Lawatan Audit ke Kulai, Johor mendapati MPOB telah membuat pengagihan anak benih sawit walaupun terdapat kebun yang tidak dibersihkan sepenuhnya sebelum penanaman dibuat. Kawasan kebun yang masih mempunyai tanaman lain adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.6

Pokok Asal Yang Masih Terdapat Di Kawasan Kebun Kampung Air Manis, Kulai, Johor

GAMBAR 8.7

Pokok Asal Yang Masih Terdapat Di Kawasan Kebun Kampung Sari Barat, Kulai, Johor

Pihak Audit berpendapat MPOB hendaklah memastikan kawasan kebun dibersihkan sepenuhnya sebelum bantuan anak benih sawit diberikan. Tanaman lain yang terdapat di kawasan kebun tersebut boleh menjejaskan pertumbuhan anak benih sawit. Peringatan hendaklah diberikan kepada pekebun yang gagal mematuhi syarat yang telah ditetapkan oleh MPOB.

MPOB memaklumkan pekebun telah dinasihatkan untuk menebang tanaman lain di kebun masing-masing seperti yang disyaratkan dalam Surat Aku Janji. Bagaimanapun, sebahagian kecil pekebun tidak mematuhi syarat dengan sepenuhnya dan MPOB akan terus menasihatkan pekebun skim supaya mematuhi syarat yang ditetapkan.

8.4.1.6 Kelewatan Penanaman Anak Benih Sawit

Mengikut Surat Aku Janji Skim Anak Benih Sawit, pekebun dikehendaki menanam anak benih sawit yang diterima di bawah skim ini di tapak kawasan yang diluluskan. Seramai 1,966 pekebun di negeri Sarawak telah menerima sebanyak 680,320 anak benih sawit yang bernilai RM8.13 juta sehingga 31 Disember 2009. Lawatan Audit ke kebun kepunyaan pekebun di Miri, Sarawak pada bulan November 2009 mendapati bantuan anak benih sawit yang diterima antara bulan Mei hingga Jun 2009 masih belum ditanam. Kelewatan penanaman anak benih sawit adalah antara 5 hingga 6 bulan. Antara alasan yang diberikan oleh pekebun adalah lokasi kebun yang jauh dari rumah pekebun dan kos pembersihan kebun yang tinggi. Keadaan anak benih sawit yang belum ditanam adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.8

Anak Benih Yang Belum Ditanam
Di Rumah Sedu Entulang, Miri, Sarawak

GAMBAR 8.9

Anak Benih Yang Belum Ditanam
Di Rumah Sedu Entulang, Miri, Sarawak

Pada pandangan Audit, kelewatan penanaman anak benih sawit boleh menyebabkan anak benih sawit mati, pertumbuhan anak benih sawit terjejas dan terdedah kepada risiko kecurian. MPOB hendaklah mempertingkatkan pemantauan terhadap pekebun bagi memastikan penanaman anak benih sawit dapat dilakukan setelah bantuan diberikan bagi mengelakkan pembaziran.

MPOB memaklumkan pekebun telah diberitahu mengenai penghantaran anak benih sawit sekurang-kurangnya satu bulan sebelum penghantaran. Ini membolehkan pekebun mempunyai masa yang mencukupi untuk menyediakan kawasan tanaman sepenuhnya. Bantuan kepada pekebun akan dibatalkan jika mereka gagal menyediakan kawasan tanaman dalam tempoh 3 bulan. Bagaimanapun, terdapat pekebun yang tidak berkemampuan untuk menyediakan kawasan penanaman sepenuhnya dalam masa yang ditetapkan dan mereka akan menanam secara berperingkat.

8.4.1.7 Lokasi Penanaman Anak Benih Sawit Tidak Sesuai

Lokasi penanaman anak benih sawit yang sesuai adalah penting bagi memastikan pertumbuhan pokok sawit tidak terjejas. Lawatan Audit ke kebun pekebun di Miri, Sarawak mendapati kawasan penanaman benih sawit berdekatan dengan sungai dan pernah mengalami banjir serta ditakungi air selama 2 minggu. Kawasan kebun yang berhampiran sungai adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.10

Kawasan Kebun Yang Telah Mengalami Banjir Di Miri Sarawak

GAMBAR 8.11

Kawasan Kebun Yang Telah Mengalami Banjir Di Miri Sarawak

Pada pandangan Audit, pegawai MPOB perlu memastikan lokasi penanaman anak benih sawit adalah bersesuaian sebelum kelulusan diberi.

MPOB memaklumkan tanah di kawasan terlibat adalah berstatus *Native Customary Rights Land* yang tidak mempunyai hak milik dan pelan tanah. Kawasan pekebun didapati sesuai dan diluluskan semasa lawatan pegawai MPOB. Bagaimanapun, pekebun menukar lokasi penanaman anak benih sawit ke kawasan lain apabila bantuan diterima. Sehubungan itu, MPOB telah menasihatkan pekebun terlibat menyediakan sistem peparitan supaya kawasan tidak bertakung air dan anak benih sawit hidup subur.

8.4.1.8 Jaminan Kualiti Anak Benih Sawit Yang Dibekalkan

MPOB melaksanakan Skim Pensijilan Kewibawaan Pengurusan Tapak Semaian Sawit (Skim Pensijilan) bagi memastikan anak benih sawit yang dibekalkan kepada pekebun adalah berkualiti. Skim Pensijilan ini merupakan kaedah pensijilan kepada pengusaha tapak semaian anak benih sawit supaya mematuhi prosedur ditetapkan. Pada tahun 2009, seramai 76 daripada 620 pengusaha tapak semaian mempunyai Sijil Kewibawaan Pengurusan Tapak Semaian Sawit. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

**JADUAL 8.5
STATUS TAPAK SEMAIAN YANG MEMPUNYAI SKIM PENSIJILAN**

PERKARA	2007	2008	2009
Tapak semaian yang mempunyai lesen menjual anak benih sawit	420	501	620
Tapak semaian yang aktif	285	225	250
Tapak semaian yang tidak aktif	135	276	370
Tapak semaian yang mempunyai Sijil Kewibawaan Pengurusan Tapak Semaian Sawit	42	62	76

Lawatan Audit ke 4 lokasi tapak semaian mendapati 3 tapak yang mempunyai Sijil Kewibawaan Pengurusan Tapak Semaian Sawit telah memenuhi prosedur yang ditetapkan. Bagaimanapun, satu tapak semaian yang mempunyai Sijil tersebut tidak mematuhi prosedur seperti berikut:

- a. Anak benih sawit tidak disusun mengikut jarak yang ditetapkan iaitu 3 kaki antara pokok seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.12

Jarak Anak Benih Sawit Kurang Daripada 3 Kaki Di Miri, Sarawak

GAMBAR 8.13

Jarak Anak Benih Sawit Kurang Daripada 3 Kaki Di Miri, Sarawak

- b. Anak benih sawit yang rosak perlu dipotong dan dibuang di tempat khas bagi mengelakkan jangkitan penyakit kepada anak benih sawit yang lain. Semakan Audit mendapati anak benih sawit yang rosak tidak dipotong atau dibuang di tempat khas seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.14

Anak Benih Yang Rosak Tidak Dipotong Atau Dibuang Di Miri, Sarawak

GAMBAR 8.15

Anak Benih Yang Rosak Tidak Dipotong Atau Dibuang Di Miri, Sarawak

MPOB memaklumkan surat peringatan telah dihantar kepada pengusaha tapak semaian supaya mematuhi prosedur yang ditetapkan.

8.4.1.9 Baja Tidak Disimpan Di Tempat Yang Selamat

MPOB membekalkan baja penggalak akar kepada setiap pekebun Skim Anak Benih Sawit pada awal proses penanaman anak benih sawit secara percuma. Ini bagi memastikan anak benih sawit mendapat mineral yang mencukupi untuk pembesaran pokok. MPOB juga akan membekalkan baja sebatian selepas setahun penanaman untuk menggalakkan pertumbuhan anak benih sawit. Lawatan Audit mendapati baja yang diterima diletakkan di tempat yang terbuka dan hanya ditutup dengan kanvas bagi melindungi daripada cuaca hujan dan panas. Penyimpanan yang tidak sesuai boleh menyebabkan kerosakan dan kecurian. Keadaan penyimpanan baja adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.16

Baja Diletakkan Di Tempat Terbuka Dan Ditutup Dengan Kanvas Di Kampung Sri Paya, Kulai Johor

GAMBAR 8.17

Baja Diletakkan Di Tempat Terbuka Dan Ditutup Dengan Kanvas Di Kampung Sri Paya, Kulai Johor

Pada pendapat Audit, MPOB perlu memberi nasihat kepada pekebun mengenai cara penyimpanan baja yang sesuai untuk menjamin kualiti baja dan mengelak daripada kerosakan.

MPOB memaklumkan baja akan diagihkan secara berperingkat kepada pekebun supaya tidak menyimpan baja yang banyak.

8.4.2 Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Ternakan

8.4.2.1 Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Ternakan (Skim Integrasi) adalah satu kaedah untuk meningkatkan produktiviti sumber tanah dan boleh dilaksanakan dengan ternakan. Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Lembu diberikan kepada pekebun kelompok manakala Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Kambing diberikan kepada 2 kategori pekebun iaitu individu dan kelompok. Sehingga 31 Disember 2009, MPOB telah meluluskan permohonan 28 pekebun bagi Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Lembu dan seramai 20 pekebun telah mendapat bantuan sebanyak 2,410 ekor lembu. Selain itu, kelulusan telah diberikan kepada 150 pekebun bagi Skim Bantuan Integrasi

Sawit Dengan Kambing dan seramai 87 pekebun telah mendapat bantuan sebanyak 1,677 ekor kambing. Secara keseluruhan, baki 71 pekebun masih belum mendapat bantuan lembu dan kambing. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.6
PEKEBUN SKIM BANTUAN INTEGRASI SAWIT DAN TERNAKAN
SEHINGGA 31 DISEMBER 2009

SKIM INTEGRASI	KATEGORI PEKEBUN	JUMLAH PEKEBUN LULUS	JUMLAH PEKEBUN TELAH MENDAPAT BANTUAN	BILANGAN LEMBU/ KAMBING	BILANGAN LEMBU/ KAMBING BETINA	BILANGAN LEMBU/ KAMBING JANTAN
Kambing	Individu	134	75	797	724	73
	Kelompok	16	12	880	800	80
JUMLAH KAMBING		150	87	1,677	1,524	153
Lembu	Kelompok	28	20	2,410	2,300	110

8.4.2.2 MPOB turut membekalkan peralatan kepada pekebun yang terlibat dalam Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Lembu bagi memudahkan dan membantu pekebun menguruskan ternakan dengan lebih cekap. Antara peralatan yang diberikan adalah pagar elektrik, pagar mudah alih, alat pasung, tangki air dan bateri untuk kegunaan pagar elektrik. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Pekebun Skim Integrasi Sawit Dengan Lembu di Felda Jengka 8, Pahang tidak menggunakan tangki dan pam air yang diberikan. Pihak Audit dimaklumkan peralatan tersebut tidak digunakan kerana tiada kemudahan jentera untuk menarik tangki air ke tempat ternakan lembu. Peralatan tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.18

Tangki Air Yang Tidak Digunakan Di Felda Jengka 8, Pahang

GAMBAR 8.19

Pam Air Yang Tidak Digunakan Di Felda Jengka 8, Pahang

- b. Peralatan pasung di Felda Jengka 8, Pahang disimpan di ruang luar kawasan stor pejabat Felda yang tidak mempunyai kawalan keselamatan

yang mencukupi. Kawasan Pejabat Felda tersebut tidak berpagar dan terdedah kepada risiko kecurian. Peralatan pasung adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.20

Peralatan Pasung Tidak Disimpan Di
Tempat Selamat Di Felda Jengka 8,
Pahang

Pihak Audit berpendapat MPOB perlu mengkaji semula keperluan peralatan yang sesuai kepada pekebun. Peralatan juga perlu disimpan di tempat yang selamat bagi mengurangkan risiko kecurian.

MPOB memaklumkan perbincangan dengan pihak FELDA akan diadakan untuk menyimpan peralatan di tempat yang selamat.

8.4.2.3 Kematian Atau Kehilangan Ternakan Tidak Dilaporkan

Mengikut Surat Akujanji Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Ternakan Lembu, pekebun dikehendaki membuat laporan bertulis kepada MPOB jika berlaku kehilangan atau kematian ternakan. Laporan juga hendaklah disertakan bersama laporan sokongan daripada pihak berkuasa seperti Polis dan Jabatan Veterinar. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Sebanyak 100 ekor lembu betina dan 5 ekor lembu jantan diberikan kepada pekebun Felda Chiku 7, Kelantan pada 16 April 2009. Bagaimanapun, 74 ekor lembu yang dianggarkan bernilai RM150,300 telah mati akibat serangan parasit yang serius. Perkara ini tidak dilaporkan kepada MPOB atau Polis dan hanya diketahui semasa pemantauan oleh pegawai MPOB yang dilakukan pada 4 Ogos 2009. Pegawai MPOB memaklumkan sebanyak 31 ekor lembu masih hidup yang terdiri daripada 28 ekor lembu betina dan 3 ekor lembu jantan.
- b. Lawatan Audit ke Kulai, Johor mendapati pekebun Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Lembu tidak membuat laporan polis bagi kematian atau

kehilangan 11 ekor lembu yang dianggarkan bernilai RM23,150. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.7
KEMATIAN ATAU KEHILANGAN LEMBU YANG TIDAK DILAPORKAN
SEHINGGA BULAN NOVEMBER 2009

KAWASAN	BILANGAN LEMBU BETINA	BILANGAN LEMBU JANTAN	JUMLAH	ANGGARAN HARGA LEMBU BETINA RM8/KG@ 250KG	ANGGARAN HARGA LEMBU JANTAN RM9/KG@ 350KG	ANGGARAN (RM)
Felda Chiku 7, Kelantan	72	2	74	144,000	6,300	150,300
Felda Pasir Raja, Kulai Johor	10	1	11	20,000	3,150	23,150
JUMLAH	82	3	85	164,000	9,450	173,450

Pada pandangan Audit, MPOB hendaklah membuat pemantauan secara berkala dan menyemak rekod stok ternakan bulanan pekebun bagi memastikan Skim Integrasi Ternakan mencapai matlamatnya.

MPOB memaklumkan mesyuarat jawatankuasa projek dan lawatan pemeriksaan telah ditetapkan sekali dalam 2 bulan. Penyemakan stok dan kesihatan ternakan telah dibuat pada setiap 6 bulan sekali.

8.4.2.4 Kekurangan Makanan Untuk Lembu

Bekalan rumput yang mencukupi adalah syarat yang ditetapkan bagi permohonan Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Lembu. Ternakan perlu mendapat makanan yang cukup untuk pembiakan dan penghasilan daging atau susu. Lawatan Audit ke Felda Sungai Tekam, Pahang mendapati kekurangan rumput di kebun sawit menyebabkan lembu kekurangan makanan. Oleh itu, pekebun perlu memberikan makanan tambahan atau pelepah sawit yang dirincih untuk menampung kekurangan makanan yang diperlukan. Keadaan lembu yang kekurangan makanan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.21

Keadaan Lembu Yang Kekurangan Makanan Di Sungai Tekam Utara, Pahang

Pihak Audit berpendapat MPOB hendaklah memberi khidmat nasihat kepada pekebun berkaitan pengurusan padang ragutan. Pusingan padang ragut yang diuruskan dengan baik dapat menjamin sumber bekalan makanan mencukupi dan berterusan.

MPOB memaklumkan khidmat nasihat kepada pekebun projek akan ditingkatkan supaya melaksanakan sistem ragutan bergilir dengan betul bagi memastikan pertumbuhan rumput yang mencukupi.

8.4.2.5 Rekod Bulanan Ternakan Tidak Dikemas Kini

Mengikut Prosedur Kerja, rekod bulanan hendaklah diselenggarakan oleh setiap pekebun Skim Integrasi bagi mengetahui kedudukan stok ternakan, kos merumpai, hasil jualan, laporan kehilangan dan kematian ternakan. Semakan Audit mendapati pekebun tidak mengemas kini rekod tersebut menyebabkan penilaian prestasi pendapatan pekebun tidak dapat dibuat. Pihak MPOB juga tidak dapat memberi maklumat terkini mengenai prestasi ternakan untuk sebahagian pekebun yang menerima Skim Integrasi ini.

Pada pandangan Audit, MPOB perlu memastikan setiap pekebun mengemas kini rekod ternakan bagi tujuan pemantauan serta penilaian keberkesanan Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit. MPOB memaklumkan semua pekebun telah diberi borang rekod untuk diisi dan dikemukakan kepada MPOB pada setiap bulan. MPOB akan membuat susulan supaya pengisian dan penghantaran rekod bulanan ternakan dilaksanakan sepenuhnya oleh semua pekebun.

8.4.3 Kajian Impak

8.4.3.1 Kajian impak penting bagi menilai sama ada objektif program telah dicapai. Selain itu, kajian ini dapat menilai keberkesanan program dan memenuhi matlamat golongan sasaran yang ditetapkan. Hasil dari kajian impak ini boleh membantu MPOB merancang dan meningkatkan keberkesanan program tersebut pada masa hadapan. Bagaimanapun, MPOB tidak menetapkan sasaran pendapatan pekebun kecil bagi Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan.

8.4.3.2 Semakan Audit mendapati MPOB tidak melaksanakan kajian impak terhadap Skim Anak Benih Sawit dan Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Kambing. Bagaimanapun, MPOB telah mengemukakan surat kepada pekebun Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Kambing bagi mendapatkan maklumat pembahagian keuntungan oleh pekebun kelompok tetapi tiada maklum balas diterima.

Pada pandangan Audit, MPOB hendaklah menetapkan sasaran pendapatan pekebun kecil bagi Skim Anak Benih Sawit Dan Skim Integrasi supaya kajian impak dapat dilaksanakan dengan berkesan dan matlamat program dapat dinilai. Sehubungan ini, pelaksanaan kajian impak adalah penting bagi menilai sama ada objektif dan kesan terhadap program serta golongan sasar telah tercapai. Hasil dari kajian impak ini boleh membantu MPOB merancang dan meningkatkan keberkesanan program pada masa akan datang. MPOB memaklumkan pengumpulan data terhadap hasil sawit tahun pertama dan pendapatan Skim Bantuan Integrasi Sawit Dengan Kambing peringkat awal sedang dibuat.

8.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara keseluruhannya, Program Meningkatkan Pendapatan Pekebun Kecil Sawit adalah baik dan boleh diteruskan bagi meningkatkan pendapatan pekebun kecil. Bagaimanapun, bagi memastikan pengurusan program ini dilaksanakan dengan cekap dan teratur, MPOB perlu memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

8.5.1 Mematuhi prosedur pengurusan Skim Anak Benih Sawit dari aspek proses permohonan, penyerahan bantuan, penyediaan tapak dan penanaman di kawasan yang diluluskan supaya program dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur.

8.5.2 Memberi khidmat nasihat dan panduan kepada pekebun dalam pengurusan dan penjagaan kebun dari aspek pembersihan kebun, penyimpanan baja dan pengurusan kawasan ragut untuk ternakan.

8.5.3 Memastikan penanaman anak benih sawit dibuat di lokasi yang telah diluluskan dan penukaran lokasi penanaman tidak dibenarkan.

8.5.4 Melaksanakan pemantauan secara berkala bagi menilai prestasi dan mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh pekebun supaya tindakan penambahbaikan dapat diambil dengan segera.

MAJLIS AGAMA ISLAM WILAYAH PERSEKUTUAN

9. PENGURUSAN ASET ALIH

9.1 LATAR BELAKANG

9.1.1 Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan (MAIWP) ditubuhkan pada tahun 1974 melalui Enakmen Pentadbiran Hukum Syarak Negeri Selangor dan menjadi suatu perbadanan pada bulan Julai 1993 melalui Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah Persekutuan) 1993 (Akta 505). Mengikut seksyen 4 Akta 505, MAIWP ditubuhkan bagi menasihati Yang di-Pertuan Agong dalam perkara yang berhubung dengan Agama Islam. MAIWP berperanan sebagai penggubal dasar dan merupakan badan induk dalam mengawasi pembangunan dan perkembangan agama Islam di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Putrajaya dan Labuan.

9.1.2 Selaras dengan fungsinya, MAIWP membuat perolehan aset alih bagi tujuan pembangunan dan perkembangan agama Islam. Aset alih ialah aset yang boleh dipindahkan atau dipasang bersekali dengan bangunan seperti kenderaan, perabot dan peralatan. Sehingga 31 Disember 2009, aset MAIWP berjumlah RM514.17 juta. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM13.14 juta adalah aset alih terdiri daripada perabot dan peralatan berjumlah RM10.24 juta dan kenderaan berjumlah RM 2.90 juta.

9.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dilaksanakan bagi menilai sama ada pengurusan aset alih MAIWP telah dirancang dan dilaksanakan secara teratur, berhemat dan memenuhi keperluannya.

9.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi pengurusan aset alih dari aspek penerimaan, penggunaan, penyimpanan, penyenggaraan, pelupusan dan penyelenggaraan rekod bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan telah dibuat terhadap fail, rekod kewangan dan dokumen berkaitan. Temu bual dan perbincangan turut diadakan dengan pegawai bertanggungjawab. Pemeriksaan fizikal telah diadakan di lokasi seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.1
LOKASI ASET ALIH YANG DILAWATI

LOKASI
Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Bangunan PERKIM, Jalan Ipoh
Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan, Labuan
Sekolah Menengah Agama MAIWP, Cheras, Kuala Lumpur
Kompleks Darul Kifayah, Taman Koperasi Polis Fasa 2, Kuala Lumpur
Kompleks Dar-Assa'adah, Jalan Jambu Laut, Kuala Lumpur
Institut Kemahiran Baitulmal, Kampung Pandan, Kuala Lumpur
Kompleks Daruzzakah, Lorong Haji Hussein 2, Kuala Lumpur
Wisma Baitulmal, Jalan Ipoh, Kuala Lumpur

9.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan aset alih. Antara kelemahan yang perlu diberi perhatian adalah aset tidak digunakan secara optimum; rancangan penyenggaraan aset tidak disediakan; tindakan pelupusan dan kehilangan tidak mengikut peraturan; pengurusan kenderaan tidak cekap dan penyelenggaraan rekod serta pemantauan yang kurang memuaskan. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

9.4.1 Penggunaan Aset Alih

9.4.1.1 Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, semua aset Kerajaan hendaklah diguna dan diuruskan dengan cekap dan teratur bagi mengurangkan pembaziran, menjimatkan kos, memanjangkan jangka hayat, mencegah penyalahgunaan dan mengelakkan kehilangan.

9.4.1.2 Semakan Audit mendapati 10 unit alat bengkel kemahiran di Institut Kemahiran Baitulmal (IKB), 2 unit periuk dan seunit mesin jahit butang di Kompleks Dar-Assa'adah (KDS) serta 1 unit alat muzik di Sekolah Menengah Agama MAIWP (SMA MAIWP) tidak digunakan sejak diterima. Semakan lanjut mendapati pembelian alat bengkel kemahiran dibuat pada tahun 2006 manakala periuk dan alat muzik pada tahun 2008. Senarai peralatan yang tidak digunakan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.2
PERALATAN YANG TIDAK DIGUNAKAN

ASET	UNIT	HARGA PEROLEHAN (RM)	LOKASI	SEBAB TIDAK DIGUNAKAN
Alat Bengkel Kemahiran	10	63,380	IKB	Bekalan elektrik yang sedia ada tidak dapat menampung keperluan peralatan tersebut dan ketiadaan tenaga pengajar. (Gambar 9.1 dan 9.2)

ASET	UNIT	HARGA PEROLEHAN (RM)	LOKASI	SEBAB TIDAK DIGUNAKAN
Alat Muzik	1	1,495	SMA MAIWP	Ketiadaan guru yang mahir menggunakan alat muzik tersebut.
Periuk	2	7,800	KDS	Saiz periuk terlalu besar berbanding dapur untuk meletak periuk tersebut. (Gambar 9.3)
Mesin Jahit Butang	1	6,167	KDS	Tidak menepati keperluan KDS yang memerlukan mesin jahit pakaian dan bukannya mesin jahit butang seperti yang dibekalkan. (Gambar 9.4)

GAMBAR 9.1

Thickness Planner
Tidak Digunakan Di IKB

GAMBAR 9.2

Panel Saw With Tilting Blade And Sliding Tidak Digunakan Di IKB

GAMBAR 9.3

Periuk – *Kuali Range 36"*
Tidak Digunakan Di KDS

GAMBAR 9.4

Mesin Jahit Butang
Jenis Singer Tidak Digunakan Di KDS

Pada pendapat Audit, MAIWP sepatutnya merancang perolehan aset mengikut keperluan dan memastikan aset digunakan secara optimum untuk mengelakkan pembaziran. Sekiranya aset ini tidak diperlukan, tindakan perlu diambil untuk menjualnya dengan kadar segera supaya tiada kemerosotan nilai berlaku.

MAIWP memaklumkan peralatan di IKB masih tidak dapat digunakan sehingga tenaga pengajar baru dilantik. Selain itu, 2 unit periuk dan seunit mesin jahit butang di Kompleks Dar-Assa'adah akan ditempatkan di Institut Kemahiran Baitulmal bagi kegunaan pelatih Kursus Perkhidmatan dan Penyajian Makanan serta Kursus Jahitan dan Rekaan Fesyen.

9.4.2 Penyenggaraan Aset Alih

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, Pegawai Aset bertanggungjawab menyediakan senarai aset yang memerlukan penyenggaraan termasuk merancang, melaksana, merekod dan menilai program penyenggaraan bagi memastikan peralatan berfungsi dengan baik dan selamat digunakan. Semakan Audit mendapati MAIWP tidak menyediakan jadual penyenggaraan secara berkala bagi semua aset alih yang memerlukan penyenggaraan seperti komputer, alat penghawa dingin dan kenderaan. Bagaimanapun, pihak Audit dimaklumkan penyenggaraan kenderaan dibuat berdasarkan bacaan odometer atau tarikh penyenggaraan yang mana terdahulu.

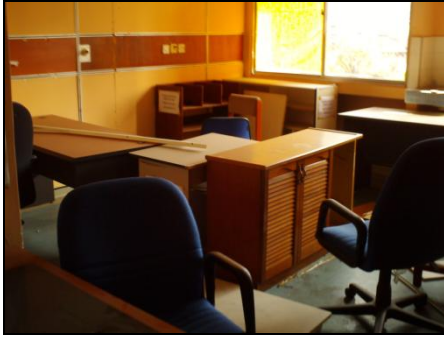
Pada pendapat Audit, MAIWP perlu merancang penyenggaraan aset secara berjadual bagi memastikan aset dapat digunakan dalam jangka hayat yang panjang.

9.4.3 Pelupusan

Aset yang dilupuskan hendaklah disenaraikan dengan menggunakan Laporan Lembaga Pemeriksa yang mengandungi maklumat mengenai keterangan aset, kuantiti, tarikh pembelian, tempoh digunakan/disimpan, nilai perolehan dan nilai semasa. Lembaga Pemeriksa hendaklah menyedia dan menandatangani Laporan Lembaga Pemeriksa dan disokong dengan dokumen sokongan yang lengkap sebelum dikemukakan kepada Urus Setia Pelupusan dalam tempoh 2 minggu atau satu tempoh yang ditetapkan oleh Agensi selepas pemeriksaan dijalankan. Lembaga Pemeriksa juga hendaklah mengesyorkan kaedah pelupusan dan mendapatkan kelulusan daripada Ahli Majlis. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

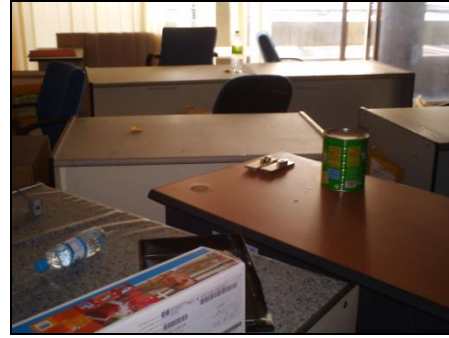
- a. Ibu Pejabat MAIWP telah berpindah dari Wisma Baitulmal ke Bangunan PERKIM pada bulan Februari 2009. Semasa perpindahan, sebanyak 348 aset alih bernilai RM136,265 seperti kelengkapan pejabat, perabot dan alat penghawa dingin ditinggalkan di Wisma Baitulmal. Pada bulan Ogos 2009, Lembaga Pemeriksa telah mencadangkan aset tersebut dilupuskan secara hadiah kepada syarikat subsidiari MAIWP iaitu Syarikat Anggun Mulia Sdn. Berhad atau memindahkan ke Bahagian lain yang memerlukan atau dimusnahkan. Kelulusan pelupusan hanya diperolehi pada 29 Disember 2009 walaupun bangunan tersebut telah diduduki oleh Syarikat Anggun Mulia Sdn. Berhad mulai April 2009. Lawatan Audit pada bulan Oktober 2009 mendapati aset alih seperti kelengkapan pejabat dan perabot masih dalam keadaan baik dan boleh digunakan. Keadaan aset tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 9.5

Perabot Yang Dicapang Untuk Pelupusan
Di Wisma Baitulmal

GAMBAR 9.6

Perabot Yang Dicapang Untuk Pelupusan
Di Wisma Baitulmal

- b. Sebanyak 70 unit alat penghawa dingin yang diperoleh pada tahun 2007 dan 2008 yang hendak dilupuskan tiada disenaraikan dalam Laporan Lembaga Pemeriksa tetapi pihak pengurusan MAIWP telah mencadangkannya untuk pelupusan. Semakan lanjut mendapati alat penghawa dingin tersebut masih berfungsi dengan baik. Pihak Audit mendapati sebanyak 14 unit penyaman udara tersebut telah digunakan oleh Syarikat Anggun Mulia Sdn. Berhad yang menduduki sebahagian bangunan tersebut sejak bulan April 2009.
- c. Komputer yang tidak digunakan masih belum dilupuskan dan disimpan di stor Institut Kemahiran Baitulmal, Kompleks Darul Kifayah dan Kompleks Daruzzakah. MAIWP memaklumkan tindakan pelupusan akan diambil terhadap komputer tersebut. Komputer berkenaan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 9.7

Komputer Yang Belum Dilupuskan
Di Institut Kemahiran Baitulmal

GAMBAR 9.8

Komputer Yang Belum Dilupuskan
Di Kompleks Darul Kifayah

GAMBAR 9.9

Komputer Yang Belum Dilupuskan
Di Kompleks Daruzzakah

Pada pandangan Audit, MAIWP perlu memastikan proses pelupusan dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dengan melengkapkan rekod yang berkaitan supaya tindakan pelupusan dapat dilaksanakan dengan segera. Pemeriksaan tahunan secara menyeluruh hendaklah dilakukan untuk memastikan semua aset dalam keadaan baik dan mengenal pasti aset yang rosak dan usang untuk tujuan pelupusan. MAIWP memaklumkan tindakan telah diambil dan aset tersebut telah dicadangkan untuk pelupusan. Ketua Pegawai Eksekutif telah meluluskan pelupusan pada 28 Disember 2009.

9.4.4 Kehilangan Dan Hapus Kira

9.4.4.1 Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 menetapkan Ketua Jabatan hendaklah menyediakan Laporan Awal Kehilangan dan mengemukakan kepada Pegawai Pengawal dalam tempoh 2 hari bekerja. Aset yang hilang perlu dihapus kira mengikut peraturan yang ditetapkan iaitu dengan melantik Jawatankuasa Penyiasat. Laporan Akhir perlu disediakan oleh Jawatankuasa tersebut dalam tempoh 2 bulan dari tarikh lantikan dan dikemukakan dengan dokumen lengkap kepada Pegawai Pengawal. Laporan Akhir yang lengkap dengan syor dan ulasan Pegawai Pengawal perlu dikemukakan kepada Ahli Majlis dalam tempoh 4 bulan dari tarikh Laporan Awal Kehilangan dikemukakan untuk kelulusan pelupusan.

9.4.4.2 Semakan terhadap fail kehilangan MAIWP mendapati berlaku kehilangan aset sebanyak 21 unit yang bernilai RM45,789 dilaporkan bagi tahun 2007 hingga 2009 iaitu 13 unit di MAIWP, Kuala Lumpur dan 8 unit di MAIWP, Labuan. Peralatan teknologi maklumat seperti komputer, pengimbas dan kamera merupakan aset yang paling banyak dilaporkan hilang. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.3
KEHILANGAN ASET BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2009

TAHUN	KOS (RM)	BILANGAN ASET MENGIKUT JENIS (UNIT)				
		PERALATAN TEKNOLOGI MAKLUMAT	PERALATAN PEJABAT	MOTOSIKAL	PENGHAWA DINGIN	JUMLAH
2007	25,806	5	2	2	1	10
2008	15,250	5	1	1	-	7
2009	4,733	-	3	1	-	4
JUMLAH	45,789	10	6	4	1	21

9.4.4.3 Semakan Audit mendapati prosedur pengurusan kehilangan yang ditetapkan oleh Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 tidak dipatuhi sepenuhnya. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.4
PROSEDUR KEHILANGAN TIDAK DIPATUHI

LOKASI PENEMPATAN ASET	ASET HILANG	PROSEDUR TIDAK DIPATUHI
Sekolah Menengah Agama MAIWP	Penyedut Hampagas	- Laporan Awal bagi kehilangan tidak disediakan. - Jawatankuasa Penyiasat tidak dilantik.
Wisma Baitulmal	3 unit motosikal jenis Honda C1004	Laporan Awal, pelantikan Jawatankuasa Penyiasat dan Laporan Akhir tidak dikemukakan oleh MAIWP dan tiada tindakan susulan.
Wisma Baitulmal	Komputer Dell	- Laporan Awal disediakan melebihi tempoh 2 hari bekerja. - Laporan Akhir tidak disediakan.
Institut Kemahiran Baitulmal	Motosikal EX5 (WSP 3601)	Laporan Akhir tidak disediakan.
Kompleks Darul Kifayah	- Komputer model DELL 530s - Komputer model HP Pavilion PE1164 - Peti Sejuk model NR-16KN	Laporan Akhir yang disediakan tidak mengesyorkan tindakan hapus kira aset yang hilang dan tindakan tatatertib atau surcaj.
Wisma Baitulmal	- Motosikal Honda EX5 (WPH 2595) - Komputer model DELL Optiplex 755 - Komputer riba model DELL Latitude D630.	Laporan Akhir yang disediakan tidak mengesyorkan tindakan hapus kira aset yang hilang dan tindakan tatatertib atau surcaj.

Pada pendapat Audit, MAIWP perlu mematuhi prosedur pelupusan seperti yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 supaya tindakan pelupusan dapat dibuat dengan segera. Tindakan tatatertib perlu diambil terhadap pegawai yang cuai dalam penjagaan aset alih. MAIWP memaklumkan tindakan telah diambil dengan membuat siasatan terhadap kes kehilangan tersebut dan Laporan Akhir sedang disediakan.

9.4.5 Penyelenggaraan Rekod

9.4.5.1 Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 menjelaskan setiap aset hendaklah didaftarkan dalam tempoh 2 minggu dari tarikh pengesahan penerimaan. Ini bertujuan untuk mewujudkan pangkalan data yang lengkap, tepat dan kemas kini. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Sebanyak 18 unit alat penghawa dingin telah direkodkan dalam Daftar Harta Modal. Bagaimanapun, pemeriksaan fizikal mendapati 199 alat penghawa dingin telah ditempatkan di Wisma Baitulmal, Sekolah Menengah Agama MAIWP dan Kompleks Darul Kifayah serta Kompleks Dar-Assa'adah. Semakan lanjut mendapati 181 unit alat penghawa dingin tidak direkodkan dan pihak Audit tidak dapat mengesahkan nilai dan tahun perolehannya. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.5
ALAT PENGHAWA DINGIN DALAM
DAFTAR HARTA MODAL BBERBEZA DENGAN FIZIKAL

LOKASI	DAFTAR HARTA MODAL (Unit)	JUMLAH FIZIKAL (Unit)	PERBEZAAN (Unit)
Wisma Baitulmal			
a) Ibu Pejabat MAIWP	-	56	56
b) Syarikat Anggun Mulia Sdn. Berhad	5	14	9
Sekolah Menengah Agama MAIWP			
a) Bangunan Akademik	-	46	46
b) Asrama	13	13	-
Kompleks Darul Kifayah	-	20	20
Kompleks Dar-Assa'adah	-	50	50
JUMLAH	18	199	181

- b. Sebanyak 16 unit alat bantu mengajar bernilai RM81,035 di Institut Kemahiran Baitulmal tidak direkod dalam Daftar Harta Modal dan tarikh perolehan tidak dapat disahkan.

Pada pandangan Audit, MAIWP perlu merekod dengan lengkap semua aset alih dalam tempoh 2 minggu dari tarikh penerimaan selaras dengan pekeling yang ditetapkan. Perekodan yang lengkap memudahkan pengesanan dan pemantauan terhadap aset serta penyediaan rancangan penyenggaraan. MAIWP memaklumkan sebanyak 123 unit alat penghawa dingin telah didaftarkan dan proses pendaftaran aset alih bagi perolehan sebelum tahun 2010 akan dibuat secara berperingkat.

9.4.6 Pengurusan Kenderaan

Pengurusan kenderaan yang baik dan berkesan dapat mengelak berlakunya kecurian, penyelewengan, kerosakan dan pembaziran. Pihak Audit telah menjalankan pemeriksaan terhadap 38 kenderaan MAIWP. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

9.4.6.1 Pesanan Tempatan Dikeluarkan Selepas Kerja Penyenggaraan Dilaksanakan

Pegawai Pengangkutan perlu mengesahkan permohonan penyenggaraan dan mengenal pasti keperluan serta membuat anggaran kos apabila terdapat keperluan penyenggaraan. Pesanan Tempatan perlu dikeluarkan berdasarkan anggaran kos dan sebut harga daripada bengkel terpilih. Seterusnya Arahan Kerja akan dikeluarkan sebelum kenderaan dihantar untuk penyenggaraan. Semakan Audit mendapati Arahan Kerja telah dikeluarkan terlebih dahulu sebelum Pesanan Tempatan bagi menyenggara 5 kenderaan. Bahagian Khidmat Pengurusan telah mengeluarkan Arahan Kerja untuk pembaikan kenderaan kepada bengkel yang berkaitan setelah permohonan kerosakan diterima. Pesanan Tempatan hanya dikeluarkan setelah kerja penyenggaraan dilaksanakan dan kos penyenggaraan diketahui. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.6
PESANAN TEMPATAN DIKELUARKAN SELEPAS
KERJA PENYENGGAARAAN DILAKSANAKAN

NOMBOR KENDERAAN	TARIKH ARAHAN KERJA	TARIKH PESANAN TEMPATAN	TARIKH INVOIS
WLN 2276	22.01.2009	20.02.2009	25.02.2009
	12.03.2009	20.04.2009	11.05.2009
	20.05.2009	03.08.2009	11.08.2009
WMK 8461	15.10.2008	20.11.2008	26.11.2008
	18.12.2008	08.01.2009	25.02.2009
	12.01.2009	23.02.2009	25.02.2009
	19.02.2009	13.03.2009	23.03.2009
	08.05.2009	03.06.2009	22.06.2009
WPE 3597	20.10.2008	14.12.2008	31.12.2008
	10.02.2009	11.03.2009	14.04.2009
	08.04.2009	21.05.2009	03.06.2009
	07.05.2009	03.06.2009	22.06.2009
	19.06.2009	03.08.2009	03.08.2009
WPE 3605	04.12.2008	17.12.2008	31.12.2008
	09.01.2009	04.02.2009	31.03.2009
	05.03.2009	01.04.2009	15.04.2009

NOMBOR KENDERAAN	TARIKH ARAHAN KERJA	TARIKH PESANAN TEMPATAN	TARIKH INVOIS
WPF 417	16.04.2009	12.05.2009	02.06.2009
	14.07.2009	03.08.2009	11.08.2009
	05.09.2008	26.09.2008	21.10.2008
	06.01.2009	04.02.2009	19.02.2009
	19.03.2009	20.04.2009	11.05.2009
	30.04.2009	15.05.2009	03.06.2009

Pada pendapat Audit, MAIWP perlu mempertimbangkan pelantikan panel bengkel yang berkecualan supaya penyelenggaraan dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta kerosakan kenderaan dapat dibaik pulih dengan segera. MAIWP memaklumkan pihaknya mengambil keputusan untuk menghantar kenderaan MAIWP untuk disenggara di Pusat Servis Pengeluar.

9.4.6.2 Pembelian Minyak Yang Meragukan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 6 Tahun 1999, syarikat pembekal minyak Petronas dan Shell perlu mengemukakan invois serta Penyata Pembelian Minyak mengikut jenis kenderaan dan pemegang kad kepada agensi untuk tujuan bayaran. Pegawai bertanggungjawab perlu menyemak dan mengesahkan penyata tersebut berdasarkan resit sebelum invois tuntutan disahkan untuk pembayaran. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Berdasarkan Laporan Butiran Belian Minyak yang dikeluarkan oleh syarikat minyak pada tahun 2007 hingga 2009 didapati pengisian minyak bagi 4 kenderaan dibuat dalam selang masa yang tidak munasabah dan kos pengisian yang meragukan. Semakan lanjut mendapati 3 transaksi dilakukan kurang daripada 5 minit selepas pengisian sebelumnya dan tiada bukti resit pembelian dikemukakan. Selain itu, sebanyak 3 transaksi lagi dibuat dalam jarak masa 2 hingga 4 jam selepas pengisian sebelumnya tetapi tidak disokong dengan catatan jarak perjalanan bagi mengesahkan keperluan pengisian minyak. Butiran pembelian tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.7
PEMBELIAN MINYAK PETROL DALAM TEMPOH MASA
TIDAK MUNASABAH BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2008

NOMBOR KENDERAAN	TARIKH	MASA	JARAK MASA	KUANTITI PENGISIAN (LITER)	HARGA SELITER (RM)	JUMLAH (RM)
WHS 505	24.07.2008	14:25 14:29	4 minit	0.74 49.98	2.70 2.70	2.00 134.95
WDN 1929	21.01.2007	14:10 14:14	4 minit	52.08 5.210	1.92 1.92	100.00 10.00
WPE 3604	07.05.2007	15:29 15:32	3 minit	52.10 2.338	1.92 1.92	100.03 4.49

NOMBOR KENDERAAN	TARIKH	MASA	JARAK MASA	KUANTITI PENGISIAN (LITER)	HARGA SELITER (RM)	JUMLAH (RM)
WLN 2276	15.11.2007	9:23 12:45	3 jam 22 minit	57.92 3.441	1.92 1.92	111.22 6.61
	30.01.2008	14:56 17:31	2 jam 35 minit	49.12 26.04	1.92 1.92	94.31 50.00
	15.02.2008	16:09 20:48	4 jam 39 minit	28.46 41.69	1.92 1.92	54.65 80.06
JUMLAH						748.32

MAIWP memaklumkan siasatan telah dibuat terhadap kes tersebut dan hasil siasatan mendapati berlaku masalah ketika pengisian minyak yang menyebabkan pengisian terpaksa dihentikan dan diisi semula bagi transaksi yang melibatkan kereta WHS 505, WDN 1929 dan WPE 3604. Bagaimanapun, bagi kenderaan WLN 2276, perkara tersebut telah dibawa kepada Jawatankuasa Tatatertib dan masih menunggu keputusan mesyuarat jawatankuasa tersebut.

- b. Setiap pembelian minyak perlu dilaporkan dalam Laporan Butiran Belian yang dikeluarkan oleh pihak pembekal. Mengikut spesifikasi kereta Proton Waja 1.6 yang diperoleh daripada pihak Eedaran Automobil Nasional, kapasiti penuh tangki minyak kereta adalah sebanyak 60 liter. Semakan Audit mendapati 7 transaksi pembelian minyak sebanyak 78.13 liter melebihi kapasiti penuh tangki minyak sebanyak 18.13 liter. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.8
PEMBELIAN MINYAK MELEBIHI KAPASITI TANGKI

TARIKH	MASA	KUANTITI PENGISIAN (LITER)	HARGA SELITER (RM)	JUMLAH (RM)
13.04.2007	19:20	78.13	1.92	150
31.05.2007	20:12	78.13	1.92	150
12.06.2007	22:02	78.13	1.92	150
04.07.2007	22:55	78.13	1.92	150
08.08.2007	22:47	78.13	1.92	150
18.08.2007	18:48	78.13	1.92	150
07.09.2007	20:39	78.13	1.92	150
JUMLAH				1,050

Pada pendapat Audit, MAIWP hendaklah membuat pemantauan terhadap penggunaan kad inden dengan menyemak dokumen berkaitan pembelian minyak, penyata pembelian minyak daripada pembekal dan buku log sebelum pembayaran dilakukan untuk mengesan sebarang perbelanjaan yang meragukan. MAIWP memaklumkan perkara ini telah dibawa kepada Jawatankuasa Tatatertib dan masih menunggu keputusan.

9.4.7 Pemantauan

Pemantauan terhadap Pengurusan Aset Alih MAIWP dilaksanakan dengan mewujudkan Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan (JKPAK). Semakan Audit mendapati JKPAK hanya bermesyuarat sekali pada tahun 2008 dan 2 kali pada tahun 2009 yang mana tidak mengikut kekerapan yang ditetapkan oleh Pekeliling iaitu 4 kali setahun. Selain itu, semakan Audit terhadap minit mesyuarat JKPAK juga mendapati perkara penting seperti kedudukan semasa aset alih dan laporan hasil pemeriksaan aset alih MAIWP tidak dibincangkan dalam mesyuarat tersebut.

Pada pandangan Audit, mesyuarat JKPAK hendaklah diadakan sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh 3 bulan dan hasil mesyuarat perlu dilaporkan kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun supaya pengurusan aset alih dapat dipantau dengan lebih berkesan.

9.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara keseluruhannya, pengurusan aset alih MAIWP perlu ditingkatkan dari aspek perancangan perolehan dan pematuhan kepada prosedur pengurusan aset mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007. Pihak Audit mengesyorkan MAIWP mengambil tindakan penambahbaikan supaya kelemahan yang dibangkitkan tidak berulang dengan mempertimbangkan perkara berikut:

9.5.1 Merancang perolehan aset alih mengikut keperluan dan memastikan aset alih digunakan secara optimum bagi mengelakkan pembaziran serta merancang penyenggaraan aset alih secara berjadual supaya dapat digunakan dalam jangka hayat yang panjang.

9.5.2 Pemeriksaan tahunan secara menyeluruh hendaklah dilakukan untuk memastikan semua aset alih direkodkan serta mengenal pasti aset alih yang rosak dan usang untuk tujuan pelupusan.

9.5.3 Memastikan prosedur pelupusan dipatuhi supaya tindakan pelupusan dapat dibuat dengan segera dan tindakan tatatertib diambil terhadap pegawai yang cuai dalam penjagaan aset alih.

9.5.4 Meningkatkan kawalan dalaman dan memantau penggunaan kad inden minyak bagi memastikan penggunaan minyak yang teratur dan mengelak berlakunya penyalahgunaan kad tersebut.

9.5.5 Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan perlu berperanan lebih aktif untuk merancang, memantau, mengawasi dan menyelia semua aspek pengurusan aset alih MAIWP dan mengadakan mesyuarat mengikut kekerapan yang ditetapkan supaya pengurusan aset alih dapat dipantau dengan lebih berkesan.

PERBADANAN TABUNG PEMBANGUNAN KEMAHIRAN

10. PENGURUSAN PINJAMAN LATIHAN KEMAHIRAN

10.1 LATAR BELAKANG

10.1.1 Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran (PTPK) ditubuhkan di bawah Akta Tabung Pembangunan Kemahiran 2004 (Akta 640) bertujuan untuk menyediakan dana bagi membiayai latihan kemahiran kepada pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia dan Penilaian Menengah Rendah. Fungsi tersebut telah dilaksanakan oleh Bahagian Tabung Pembangunan Kemahiran, Kementerian Sumber Manusia sejak bulan Oktober 1999. Selepas penubuhan PTPK pada 1 Jun 2006, semua fungsi, aset dan liabiliti di bawah Bahagian Tabung Pembangunan Kemahiran telah dipindahkan kepada PTPK. Baki pinjaman yang dipindahkan kepada PTPK sehingga 31 Mei 2006 adalah berjumlah RM151.52 juta.

10.1.2 Pinjaman yang diluluskan oleh PTPK terdiri daripada latihan yang dijalankan oleh Penyedia Latihan Swasta dan Awam dalam bidang yang ditetapkan oleh Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (NOSS) seperti elektrik, mekanikal dan industri pembinaan. Jumlah pembiayaan pinjaman yang disediakan oleh PTPK adalah antara RM4,500 hingga RM24,000 mengikut program yang ditawarkan dari tahap sijil hingga Diploma Lanjutan Kemahiran Malaysia (DLKM), Seramai 150,709 pelatih telah menerima pinjaman Latihan Kemahiran berjumlah RM1.03 bilion bagi tahun 2001 hingga 2009.

10.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran telah dilaksanakan dengan cekap, teratur dan selaras dengan objektif yang ditetapkan.

10.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran bagi tahun 2007 hingga 2009 bermula dengan pembiayaan pinjaman kepada pelatih sehingga kutipan bayaran balik oleh PTPK. Semakan telah dibuat terhadap fail, rekod dan dokumen berkaitan. Perbincangan dan temu bual telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab. Lawatan telah dibuat ke lokasi Penyedia Latihan di Asian Tourism Institute di Sabah, Kolej Yayasan Melaka, Yayasan Pelajaran Johor dan Pusat Kemahiran IT Base di Johor.

10.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan September hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran yang perlu diambil tindakan. Antaranya adalah garis panduan tidak disediakan dengan lengkap; bayaran balik pinjaman tidak mencapai sasaran; kelewatan memproses permohonan pinjaman; tawaran pinjaman dikeluarkan sebelum kelulusan; kelewatan penyediaan arahan bayaran dan baki yuran pinjaman yang tidak dipulangkan oleh penyedia latihan bagi pelatih yang tidak menamatkan latihan. Penjelasan lanjut mengenai kelemahan yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

10.4.1 Garis Panduan Dan Peraturan

Garis Panduan dan Peraturan meliputi proses permohonan, kelulusan, perjanjian, arahan bayaran, kutipan bayaran balik dan tindakan undang-undang disediakan dengan lengkap. Ini bagi memastikan pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran dilaksanakan dengan cekap dan teratur. Semakan Audit mendapati garis panduan yang disediakan tidak lengkap kerana tidak mengandungi prosedur permohonan penyedia latihan, permohonan pinjaman latihan, prosedur kelulusan dan perjanjian serta kutipan bayaran balik. Semua prosedur ini hanya dinyatakan dalam borang permohonan atau Fail Meja pegawai yang berkenaan. Bagaimanapun, PTPK telah menyediakan Piagam Pelanggan bagi memberikan perkhidmatan yang berkualiti dalam pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.1
PIAGAM PELANGGAN
PENGURUSAN PINJAMAN LATIHAN KEMAHIRAN

BAHAGIAN	PERKARA	BILANGAN HARI
Pinjaman Latihan	Permohonan	14 hari
Perjanjian	Perjanjian	14 hari
Perjanjian	Arahan bayaran	14 hari
Kewangan dan Akaun	Bayaran Pinjaman	14 hari
Bayaran Balik dan Penguatkuasaan	Notis Peringatan Bayaran Balik	Dikeluarkan 30 hari sebelum peminjam patut mulakan bayaran balik

Pada pandangan Audit, PTPK perlu menyediakan garis panduan yang komprehensif dan lengkap merangkumi aspek pengurusan penyedia latihan, permohonan pinjaman latihan, kelulusan, perjanjian, arahan bayaran, kutipan bayaran balik dan tindakan undang-undang. Ini bagi memastikan pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran dilaksanakan dengan lebih teratur, cekap dan berkesan.

PTPK memaklumkan garis panduan telah disediakan selepas perkara ini dibangkitkan dan akan dikemas kini dari semasa ke semasa bagi meningkatkan pelaksanaan tugas dengan lebih cekap dan berkesan.

10.4.2 Prestasi Pinjaman Latihan Kemahiran

10.4.2.1 Prestasi Pinjaman

- a. PTPK telah menetapkan sasaran bilangan pelatih yang akan dibiayai, jumlah pinjaman dan peratus sasaran kutipan bayaran balik bagi memantau pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran. Sasaran yang dirancang bagi tahun 2007 hingga 2009 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.2
SASARAN PINJAMAN BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2009

TAHUN	PELATIH (Bil.)	JUMLAH DANA (RM Juta)
2007	10,000	130
2008	15,000	195
2009	20,000	260

- b. Pada tahun 2009, pinjaman yang diluluskan adalah berjumlah RM145.45 juta kepada 12,207 peminjam atau 61%, tahun 2008 sejumlah RM100.22 juta kepada 11,359 peminjam atau 75.7% dan tahun 2007 sejumlah RM56.82 juta kepada 9,380 peminjam atau 93.8%. **Bagaimanapun, sasaran bilangan pelatih pada tahun 2007 hingga 2009 tidak dicapai kerana dana yang tidak mencukupi.** Pada tahun 2009, PTPK hanya diperuntukkan dana sejumlah RM90 juta atau 34.6% berbanding dengan jumlah peruntukan dipohon sejumlah RM260 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.3
PINJAMAN DILULUSKAN DAN BILANGAN PELATIH MENERIMA PINJAMAN DARI TAHUN 2007 HINGGA 2009

TAHUN	PERUNTUKAN DITERIMA (RM Juta)	PINJAMAN DILULUSKAN (RM Juta)	PELATIH		
			DILULUSKAN TAWARAN PINJAMAN (Bil.)	MENERIMA PINJAMAN (Bil.)	PERBEZAAN (Bil.)
2007	47.80	56.82	9,380	7,989	1,391
2008	100.00	100.22	11,359	9,989	1,370
2009	90.00	145.45	12,207	10,388	1,819

10.4.2.2 Prestasi Bayaran Balik Pinjaman

Bayaran balik pinjaman hendaklah mencapai sasaran yang ditetapkan dan perlu ditingkatkan setiap tahun dengan mewujudkan pengurusan pinjaman yang baik. PTPK telah menetapkan sasaran kutipan bayaran balik selepas penubuhannya pada 1 Jun 2006. Sasaran yang ditetapkan mulai tahun 2007 sebanyak 30%, tahun 2008 sebanyak 40% dan tahun 2009 sebanyak 50% daripada jumlah yang patut dikutip. **Semakan Audit mendapati kutipan bayaran balik pinjaman bagi tahun 2007 hingga 2009 tidak mencapai sasaran yang ditetapkan.** PTPK hanya dapat mengutip sebanyak 22.5% hingga 30.4% berbanding sasaran yang ditetapkan pada tahun tersebut. Bagaimanapun, prestasi kutipan sebenar telah menunjukkan peningkatan dari tahun 2007 hingga 2008. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.4
SASARAN KUTIPAN BAYARAN BALIK PINJAMAN LATIHAN TAHUNAN

TAHUN	SASARAN KUTIPAN		JUMLAH PATUT DIKUTIP (RM Juta)	KUTIPAN SEBENAR	
	JUMLAH (RM Juta)	%		JUMLAH (RM Juta)	%
2001 Hingga 31.05.2006	Tiada Sasaran		251.95	47.66	18.9
01.06.2006			71.70	17.81	24.8
2007	37.16	30	123.85	27.82	22.5
2008	37.84	40	94.60	28.76	30.4
2009	33.76	50	67.52	17.08	25.3

Pihak Audit berpendapat sasaran kutipan bayaran balik pinjaman yang ditetapkan hendaklah realistik berdasarkan perjanjian pinjaman. PTPK perlu mengambil tindakan yang lebih proaktif dan meningkatkan penguatkuasaan terhadap peminjam bagi meningkatkan prestasi kutipan bayaran balik pinjaman.

PTPK memaklumkan pada tahun 2010, tindakan segera telah diambil untuk meningkatkan prestasi kutipan bayaran balik pinjaman antaranya menubuhkan Unit *Outreach* untuk mengesan peminjam dan Unit Hal Ehwal Pelatih untuk membantu peminjam mendapatkan peluang pekerjaan. PTPK juga mempelbagaikan saluran bayaran balik pinjaman melalui perkhidmatan perbankan internet, gerbang portal *Bazaar Online*, pembayaran secara *online* dan kaunter Pos Malaysia Berhad.

10.4.2.3 Peminjam Ingkar Membayar Pinjaman

Sehingga bulan Disember 2009, seramai 59,412 peminjam tidak pernah membuat bayaran balik pinjaman dan jumlah tunggakan adalah RM245.44 juta. Bilangan peminjam yang ingkar membuat bayaran balik adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.5
BILANGAN PEMINJAM YANG INKAR
DARI TAHUN 2002 HINGGA 2009

TAHUN BAYARAN BALIK	BILANGAN PEMINJAM	JUMLAH TUNGGAKAN (RM Juta)
2002	2,676	14.13
2003	10,706	58.82
2004	18,061	91.71
2005	10,715	43.83
2006	5,221	17.04
2007	4,362	12.10
2008	2,217	4.40
2009	5,454	3.41
JUMLAH	59,412	245.44

Pihak Audit berpendapat PTPK perlu mengenal pasti peminjam yang ingkar dan mengambil tindakan lebih tegas untuk mengutip bayaran balik pinjaman.

PTPK memaklumkan pihaknya menghadapi kesukaran untuk mengesan peminjam tersebut. Tindakan telah diambil terhadap peminjam yang gagal membayar balik dengan mengeluarkan surat kepada penyedia latihan bagi mengesan peminjam. PTPK juga telah membuat notis tuntutan melalui akhbar dengan menyiarkan nama peminjam pada bulan Julai 2007. Hasil tindakan tersebut, seramai 109 daripada 572 peminjam telah membuat bayaran antara RM50 hingga RM4,249 manakala 43 peminjam telah membuat bayaran penuh dengan kutipan berjumlah RM88,220.

10.4.3 Pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran

10.4.3.1 Tawaran Pinjaman Dikeluarkan Sebelum Kelulusan

Mengikut prosedur kerja, surat tawaran bagi permohonan Pinjaman Latihan Kemahiran perlu dikeluarkan selepas mendapat kelulusan daripada Ketua Eksekutif. Semakan Audit terhadap 150 fail pinjaman mendapati sebanyak 14 surat tawaran telah dikeluarkan sebelum mendapat kelulusan Ketua Eksekutif. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.6
SURAT TAWARAN DIKELUARKAN SEBELUM KELULUSAN

NO FAIL	TARIKH SURAT TAWARAN	TARIKH KELULUSAN KETUA EKSEKUTIF
09/04562	05.05.2009	07.05.2009
09/04563	05.05.2009	07.05.2009
09/04564	05.05.2009	07.05.2009
09/04565	05.05.2009	07.05.2009
09/04566	05.05.2009	07.05.2009
09/05273	21.05.2009	26.05.2009
09/05274	21.05.2009	26.05.2009
09/05275	21.05.2009	26.05.2009
09/05276	21.05.2009	26.05.2009
09/05277	21.05.2009	26.05.2009
09/06858	28.07.2009	29.07.2009
09/06859	28.07.2009	29.07.2009
09/06976	14.08.2009	20.08.2009
09/06977	14.08.2009	20.08.2009

PTPK memaklumkan kelulusan yang diberikan oleh Ketua Eksekutif adalah secara berkelompok untuk setiap penyedia latihan yang menyebabkan surat tawaran dikeluarkan terlebih dahulu.

10.4.3.2 Penyediaan Arahan Bayaran

Piagam Pelanggan PTPK menetapkan arahan bayaran perlu disediakan dalam tempoh 14 hari bekerja selepas penerimaan dokumen sokongan yang lengkap. Semakan Audit terhadap 150 fail peminjam mendapati arahan bayaran bagi 57 peminjam telah disediakan antara 20 hingga 76 hari dengan kelewatan antara 6 hingga 62 hari. Butiran lanjut seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.7
TEMPOH KELEWATAN ARAHAN BAYARAN

TAHUN	PEMINJAM (Bil.)	TEMPOH ARAHAN BAYARAN DISEDIAKAN (Hari)	TEMPOH KELEWATAN (Hari)
2007	18	20 hingga 67	6 hingga 53
2008	33	20 hingga 76	6 hingga 62
2009	6	20 hingga 50	6 hingga 36
JUMLAH	57		

Pada pandangan Audit, PTPK hendaklah memastikan pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran mematuhi Piagam Pelanggan yang ditetapkan supaya dapat memberi perkhidmatan yang cekap dan berkualiti. PTPK memaklumkan kelewatan penyediaan arahan bayaran disebabkan kekurangan

pegawai di Cawangan Arah Bayar. PTPK telah menambah pegawai di Cawangan Arah Bayar daripada 4 pegawai pada tahun 2007 kepada 13 pegawai pada 2010. Pada tahun 2008, PTPK telah menukar bank pembayar di mana kesemua peminjam dikehendaki membuka akaun tersebut untuk proses bayaran secara *Electronic Fund Transfers*.

10.4.3.3 Notis Tindakan Undang-Undang

PTPK akan menghantar notis peringatan jika peminjam gagal menjelaskan pinjaman dengan memaklumkan tarikh bayaran balik pinjaman. Peminjam juga akan dimaklumkan mengenai peningkatan jumlah pinjaman kerana dikenakan caj 3% atas baki tuntutan semasa. *Letter Of Demand* akan dikemukakan sekiranya tiada maklum balas diterima selepas 5 notis peringatan dikeluarkan kepada peminjam dan penjamin.

Semakan Audit mendapati sehingga akhir tahun 2009, PTPK telah mengeluarkan notis peringatan tindakan undang-undang kepada 4,304 peminjam yang tidak pernah membuat bayaran balik pinjaman. Notis ini dihantar kepada peminjam dan penjamin melalui pos berdaftar bagi memastikan setiap notis diterima. Sehingga akhir tahun 2009, seramai 392 peminjam telah membuat bayaran balik berjumlah RM310,985. Sebanyak 323 surat telah dikembalikan kepada PTPK dan 219 peminjam diambil tindakan selanjutnya termasuk dalam proses tindakan undang-undang. Sehingga akhir tahun 2009, PTPK telah mengemukakan *Letter Of Demand* kepada 162 peminjam dan 324 penjamin untuk tindakan undang-undang. Daripada jumlah tersebut, hanya 12 atau 7.4% peminjam telah membuat bayaran balik berjumlah RM3,622.

Pihak Audit berpendapat PTPK perlu mengkaji penghantaran notis yang lebih efektif supaya peminjam dan penjamin menerima notis tersebut. PTPK memaklumkan pihaknya telah menggunakan *A.R. Register* bagi menghantar Notis Tindakan Undang-Undang untuk memastikan notis tersebut diterima oleh peminjam dan penjamin.

10.4.4 Pemulangan Balik Baki Yuran Pinjaman

Mengikut seksyen 56 Akta 640, penerima pinjaman yang tidak menamatkan atau tidak menghadiri program latihan yang diluluskan perlu memulangkan baki pinjaman tersebut. PTPK hendaklah mendapatkan semula jumlah pinjaman yang diberikan sekiranya peminjam atau penyedia latihan membuat laporan bahawa program latihan tidak ditamatkan atau tidak dihadiri oleh peminjam. Butiran yuran pinjaman adalah terdiri daripada yuran program yang dibayar terus kepada penyedia latihan dan elaun sara hidup kepada peminjam. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. PTPK telah mengambil tindakan mendapatkan semula baki yuran sejumlah RM31,270 daripada penyedia latihan bagi 11 pelatih yang tidak menamatkan latihan. Tindakan yang diambil oleh PTPK adalah berdasarkan laporan yang dibuat oleh pelatih sendiri. Bagaimanapun, baki yuran termasuk faedah berjumlah RM27,358 masih belum dibayar balik oleh 8 pelatih seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.8
PEMULANGAN YURAN OLEH PENYEDIA LATIHAN

NO FAIL PELATIH	JUMLAH PINJAMAN DILULUSKAN (RM)	PEMULANGAN YURAN OLEH PENYEDIA LATIHAN		BAKI YURAN TERMASUK FAEDAH MASIH BELUM DIKUTIP (RM)
		TARIKH	YURAN (RM)	
07/08048	5,000	15.12.09	1,000	4,164
07/09042	5,000	25.03.09	3,018	-
08/10010	6,800	03.04.09	2,650	-
07/08439	15,000	29.05.09	4,796	5,203
08/04324	11,500	19.10.09	1,667	2,957
08/05113	9,640	22.06.09	3,100	-
08/02390	6,400	15.05.09	2,818	3,581
08/03680	5,300	16.09.09	5,300	100
09/02676	13,100	24.07.09	3,166	3,423
07/06873	5,000	15.12.09	3,289	3,241
07/04695	5,000	20.11.08	466	4,689
JUMLAH	87,740		31,270	27,358

- b. Penyedia latihan telah memohon pinjaman dibatalkan bagi 1,115 pelatih yang berhenti, meninggal dunia, membatalkan pinjaman dan tidak menyambung tahap latihan. Penyedia Latihan hanya memulangkan sejumlah RM76,298 sahaja. Bagaimanapun bagi tahun 2007, pihak Audit tidak dapat mengesahkan jumlah ini kerana PTPK tidak mempunyai asas perkiraan pemulangan baki yuran yang dibatalkan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.9
PEMULANGAN YURAN BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2009

TAHUN	PELATIH (Bil.)	PEMULANGAN YURAN OLEH PENYEDIA LATIHAN	
		PENYEDIA LATIHAN (Bil.)	JUMLAH (RM)
2007	327	16	44,250
2008	355	12	12,849
2009	433	6	19,199
JUMLAH	1,115	34	76,298

Pada pandangan Audit, PTPK sepatutnya mempunyai mekanisme pemantauan untuk menentukan sama ada pelatih telah menghadiri program latihan atau menamatkan latihan. Ini bagi memastikan Pinjaman Latihan Kemahiran telah digunakan mengikut tujuan yang ditetapkan.

PTPK memaklumkan pemulangan Pinjaman Latihan Kemahiran adalah menjadi tanggungjawab pelatih. Perkara ini telah dinyatakan dalam Perjanjian Latihan Kemahiran yang ditandatangani antara pelatih dengan PTPK. Penyedia latihan bertanggungjawab untuk memaklumkan kepada PTPK sekiranya pelatih gagal menamatkan latihan. Sehubungan ini, PTPK telah mewujudkan mekanisme pengawalan sebelum melakukan pembayaran kepada pelatih di mana pelatih perlu menurunkan tandatangan pada Dokumen Pengesahan Bayaran.

10.4.5 Pentaualiahan Terhadap Penyedia Latihan Kemahiran

Mengikut Akta Pembangunan Kemahiran Kebangsaan 2006 (Akta 652), penyedia latihan kemahiran hendaklah memohon kepada Ketua Pengarah Jabatan Pembangunan Kemahiran (JPK), Kementerian Sumber Manusia untuk kelulusan program latihan kemahiran sebagai suatu program bertaualiah. Dari tahun 2007 hingga 2009, JPK telah menerima sebanyak 210 permohonan dari penyedia latihan dan sebanyak 180 permohonan telah diluluskan seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.10
KEDUDUKAN PENTAULIAHAN PENYEDIA LATIHAN

TAHUN	BILANGAN PENYEDIA LATIHAN YANG BERTAULIAH		
	PERMOHONAN	KELULUSAN	DITOLAK
2007	47	41	6
2008	79	68	11
2009	84	71	13
JUMLAH	210	180	30

10.4.5.1 Audit Ketakakuran (*Compliance Audit*)

Seksyen 38 Akta 652 menghendaki pemeriksaan dibuat dari semasa ke semasa terhadap penyedia latihan bagi memastikan peraturan yang ditetapkan telah dipatuhi. JPK akan menjalankan Audit Ketakakuran terhadap penyedia latihan yang telah ditauliahkan bagi mengkaji, menilai dan menyemak kelayakan pegawai penilai, peralatan dan kemudahan latihan serta pengurusan. Pada tahun 2008, JPK telah mengaudit 916 daripada 1001 penyedia latihan atau 92%. Ini menunjukkan peningkatan berbanding 858 daripada 1,186 penyedia latihan atau 73% yang diaudit pada tahun 2007. Bagaimanapun, JPK tidak menjalankan Audit Ketakakuran pada tahun 2009. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.11
BILANGAN PENYEDIA LATIHAN YANG DIAUDIT OLEH JPK

TAHUN	PENYEDIA LATIHAN (Bil.)	PENYEDIA LATIHAN DILAWAT (Bil.)	PERATUS PENYEDIA LATIHAN DILAWAT (%)	KEPUTUSAN AUDIT KETAKAKURAN		
				KAJI SEMULA PENTAULIAHAN	TAMAT PENTAULIAHAN	LULUS PENTAULIAHAN
2007	1186	858	73	146	286	426
2008	1001	916	92	158	97	661

Keputusan Audit Ketakakuran pada tahun 2008 menunjukkan pentauliahan 158 penyedia latihan perlu dikaji semula, pentauliahan 97 penyedia latihan telah ditamatkan dan 661 penyedia latihan telah lulus pentauliahan. Antara penemuan Audit Ketakakuran mendapati punca penamatan program pentauliahan adalah seperti berikut:

- Penyedia latihan tidak beroperasi, premis tidak wujud, premis telah ditutup, penyedia latihan tidak dapat dihubungi dan ada memohon ditamatkan pentauliahan.
- Penyedia Latihan tidak menjalankan program Sijil Kemahiran Malaysia kerana tiada tenaga pengajar dan tiada pelatih diambil bagi mengikuti program latihan tersebut.
- Tenaga pengajar, peralatan, premis dan kurikulum latihan pada keseluruhannya tidak memenuhi kriteria pentauliahan yang ditetapkan oleh JPK.
- Pentauliahan penyedia latihan telah tamat tempoh.
- Pengurus penyedia latihan tidak berdaftar dengan JPK.

10.4.6 Pengurusan Aduan

10.4.6.1 Akta Pembangunan Kemahiran Kebangsaan 2006 (Akta 652) memberi kuasa kepada JPK bagi menjalankan penguatkuasaan dan penyiasatan terhadap Pusat Latihan Kemahiran. Pelatih boleh membuat aduan terhadap penyedia latihan melalui telefon, surat-menyurat, emel dan khidmat pesanan ringkas yang akan dipantau oleh Pusat Aduan JPK. Semakan Audit mendapati JPK telah menyelesaikan 910 daripada 1,219 aduan atau 74.6% bagi tahun 2007 hingga 2009. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 10.12
KES ADUAN PELATIH**

TAHUN	BELUM DIAGIH	BELUM DISIASAT	DALAM SIASATAN	SELESAI	DITUTUP	DISIMPAN (DALAM PERHATIAN)	JUMLAH ADUAN DITERIMA
2007	-	73	51	203	-	-	327
2008	12	95	44	590	15	5	761
2009	-	-	14	117	-	-	131
JUMLAH	12	168	109	910	15	5	1,219

10.4.6.2 Semakan lanjut mendapati antara jenis aduan yang diterima adalah seperti berikut:

- Tidak memperoleh Sijil Kemahiran Malaysia setelah tamat latihan.
- Peralatan yang tidak boleh digunakan atau penyedia latihan meminjam peralatan dari kolej lain buat sementara waktu.
- Latihan yang dikendali oleh penyedia latihan mengajar tidak mengikut Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (NOSS) yang telah ditetapkan pihak JPK.
- Pelatih membuat aduan di mana sijil tidak akan diberi oleh penyedia latihan sekiranya tidak menyambung tahap latihan di penyedia latihan yang sama.
- Tenaga pengajar tidak ada dalam senarai penyedia latihan semasa lawatan dijalankan oleh Pegawai Pengesah Luaran.

10.4.6.3 Semakan Audit mendapati penguatkuasaan undang-undang terhadap penyedia latihan yang bermasalah tidak pernah dijalankan oleh pihak JPK dari tahun 2007 hingga 2008. Bagaimanapun, pada tahun 2009 terdapat satu kes yang dirujuk kepada Pegawai Penasihat Undang-Undang, Kementerian Sumber Manusia masih dalam siasatan.

Pada pandangan Audit, JPK hendaklah menyiasat dan mengambil tindakan terhadap semua kes yang dilaporkan dengan segera. PTPK hendaklah memastikan pinjaman hanya diluluskan bagi latihan yang disediakan oleh penyedia latihan yang bertauliah.

JPK memaklumkan Unit Penguatkuasaannya telah diwujudkan mulai bulan Januari 2010 dengan melantik 37 Pegawai Penguatkuasa dan 61 Pegawai Pemeriksa untuk menyiasat dan mengambil tindakan terhadap kes yang dilaporkan. Manual Prosedur Kerja juga telah siap dibangunkan bagi membantu melancarkan proses penyiasatan aduan oleh pelatih dan pihak lain.

10.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, Program Pinjaman Latihan Kemahiran adalah baik untuk memberi peluang kepada golongan pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia dan Penilaian Menengah Rendah untuk melanjutkan pelajaran dalam bidang kemahiran. Bagaimanapun, pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran perlu ditingkatkan dan tindakan penambahbaikan diambil terhadap kelemahan yang dibangkitkan supaya pinjaman dapat diuruskan dengan cekap dan teratur. Bagi memastikan perkara yang sama tidak berulang, adalah disyorkan supaya PTPK memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

10.5.1 Mengambil tindakan lebih tegas dan proaktif bagi memastikan peminjam membuat bayaran balik pinjaman secara konsisten. Ini bagi membolehkan dana ini dapat disalurkan semula untuk membiayai permohonan pinjaman pada masa hadapan.

10.5.2 Meningkatkan penguatkuasaan terhadap peminjam yang tidak menjelaskan pinjaman dan menjadikan ibu bapa/penjaga peminjam sebagai penjamin. Ini bagi memastikan keberkesanan kutipan bayaran balik pinjaman.

10.5.3 Memastikan pengurusan Pinjaman Latihan Kemahiran mematuhi Piagam Pelanggan yang ditetapkan supaya PTPK dapat memberi perkhidmatan yang cekap dan berkualiti serta meningkatkan sistem penyampaian awam.

10.5.4 Menetapkan mekanisme pemantauan untuk menentukan sama ada pelatih telah menghadiri program latihan atau telah menamatkan latihan. Ini bagi memastikan Pinjaman Latihan Kemahiran telah digunakan mengikut tujuan yang ditetapkan.

10.5.5 PTPK dan JPK, Kementerian Sumber Manusia perlu menjalin kerjasama bagi memastikan pinjaman kemahiran diberi kepada Pusat Latihan Bertauliah. Ini dapat menjamin supaya pelatih diberi sijil yang diiktiraf bagi memudahkan mereka mendapat pekerjaan yang memerlukan tenaga mahir.

MAJLIS AMANAH RAKYAT

11. PENGURUSAN PROJEK MENAIK TARAF INSTITUT KEMAHIRAN MARA JASIN, MELAKA

11.1 LATAR BELAKANG

11.1.1 Majlis Amanah Rakyat (MARA) ditubuhkan di bawah Akta Majlis Amanah Rakyat 1966 (Akta 489) dan dikawal selia oleh Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Objektif MARA adalah untuk menggalak, membimbing, melatih dan membantu meningkatkan tahap ekonomi bumiputera selaras dengan dasar pembangunan negara. Sehubungan itu, MARA telah menyusun strategi pelaksanaan melalui 3 program utamanya iaitu Program Pembangunan Usahawan, Program Perkhidmatan Pengurusan dan Program Pendidikan.

11.1.2 Program Pendidikan merangkumi Program Pendidikan Dan Latihan Menengah, Kemahiran, Komersial Dan Pendidikan Tinggi. Program Kemahiran menawarkan kursus bertaraf sijil dan diploma dengan kurikulum yang berorientasikan kerjaya. Objektif utama latihan kemahiran MARA adalah untuk menggalak bumiputera, khususnya di luar bandar supaya menyertai kegiatan perindustrian. Selaras dengan objektif tersebut, MARA telah menubuhkan Institut Kemahiran MARA (IKM) untuk melaksanakan kursus antaranya Kejuruteraan Automatif, Kejuruteraan Elektrik Kuasa dan Teknologi Mekatronik.

11.1.3 Pembinaan pertama IKM bermula pada tahun 1968 di Negeri Melaka yang dikenali sebagai Sekolah Latihan Kemahiran MARA. Sehingga tahun 2009, MARA telah membangunkan sebanyak 12 IKM di seluruh negara. Di bawah Rancangan Malaysia Kelapan (RMK8), MARA telah diluluskan sejumlah RM154.86 juta bagi membiayai projek menaik taraf IKM sedia ada. Projek menaik taraf ini telah disambung ke Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) dengan peruntukan sejumlah RM64.50 juta kerana tarikh mula pembinaan adalah pada akhir penggal RMK8.

11.1.4 Salah satu daripada projek menaik taraf IKM ialah di Jasin, Melaka yang telah dirancang pada bulan April 2003. Projek ini dibangunkan bersebelahan dengan bengkel amali IKM Jasin yang terletak di Mukim Jasin, Melaka. Pembinaan projek ini adalah untuk menyediakan keperluan dan kemudahan setempat kepada kakitangan dan pelatih IKM yang merangkumi ruang pentadbiran, ruang pembelajaran, *theatrette*, perpustakaan, kafeteria dan bengkel. Anggaran kos projek termasuk kos peralatan berjumlah RM10 juta manakala kelulusan siling di bawah

RMK8 hanya berjumlah RM6 juta. Projek ini telah disambung ke RMK9 dengan kos tambahan RM7 juta menjadikan keseluruhan peruntukan berjumlah RM13 juta.

11.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan projek menaik taraf IKM Jasin, Melaka telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap dan teratur bagi memenuhi keperluan untuk beroperasi.

11.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan, penyenggaraan, perolehan peralatan dan pemantauan terhadap projek menaik taraf IKM Jasin, Melaka. Semakan dibuat terhadap fail projek, rekod dan dokumen kontrak serta minit mesyuarat berkaitan projek di Ibu Pejabat MARA dan di IKM Jasin. Selain itu, perbincangan dan temu bual telah diadakan dengan pegawai di bahagian yang bertanggungjawab dan terlibat secara langsung terhadap pengurusan projek IKM. Lawatan fizikal ke IKM Jasin telah dilakukan pada 16 hingga 19 November 2009.

11.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan wujud dalam pelaksanaan projek menaik taraf IKM Jasin, Melaka. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah kontraktor gagal menyiapkan projek mengikut tempoh yang ditetapkan walaupun telah diberi beberapa lanjutan masa; pembinaan jalan masuk utama tidak dirancang dengan teliti; perbelanjaan projek telah melebihi peruntukan yang diluluskan dan bangunan Blok Integrasi yang telah disiapkan kurang berkualiti. Penjelasan lanjut mengenai kelemahan yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

11.4.1 Pelantikan Kontraktor

Pelantikan kontraktor asal bagi membina dan menyiapkan satu bangunan Blok Integrasi 3 tingkat bagi IKM Jasin, Melaka dilaksanakan secara tender terbuka. Lembaga Tawaran MARA yang bermesyuarat pada bulan April 2004 telah menawarkan kontrak menaik taraf tersebut kepada syarikat tempatan dengan harga tawaran berjumlah RM4.65 juta dan tempoh siap kerja selama 52 minggu. Pihak Audit mendapati harga tawaran ini adalah kurang sebanyak 18.2% daripada harga anggaran perunding berjumlah RM5.68 juta.

Berdasarkan dokumen kontrak, tempoh pelaksanaan projek menaik taraf IKM Jasin adalah selama 52 minggu dan tarikh siap pada bulan Mei 2005. Bagaimanapun, kontraktor asal telah mengemukakan surat hasrat untuk menarik diri pada bulan

Mac 2005 kerana mengalami kerugian disebabkan kenaikan harga keluli yang mendadak di pasaran. Kemajuan projek pada masa tersebut hanya setakat 20% berbanding dengan kemajuan sepatutnya iaitu 41% dengan kelewatan selama 77 hari. Bagaimanapun, alasan penarikan diri kontraktor dianggap tidak berasas dan tidak diterima oleh perunding. Oleh itu, MARA telah menamatkan kerja kontraktor pada bulan April 2005 selaras dengan klausa 51 dalam syarat kontrak. Berdasarkan Perakuan Mukhtamad Kontrak Yang Ditamatkan Pengambilan Kerja, kontraktor perlu menjelaskan bayaran perbezaan antara kos penyiapan baru dengan harga kontrak asal berjumlah RM3.45 juta. Bagaimanapun, sehingga akhir tahun 2009 MARA masih belum mengemukakan tuntutan tersebut.

Pada pendapat Audit, MARA perlu mengemukakan tuntutan berjumlah RM3.45 juta dengan segera kepada kontraktor asal. MARA memaklumkan tuntutan telah dikemukakan kepada kontraktor asal pada bulan Januari 2010. Bagaimanapun, syarikat berkenaan tidak dapat dikesan dan mendapati nama syarikat telah bertukar. Sehubungan itu, MARA akan mendapatkan pandangan perundangan sebelum tuntutan selanjutnya dibuat.

11.4.2 Kontraktor Penyelamat

11.4.2.1 Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 6 Tahun 2002 menyatakan bagi projek yang ditamatkan, Jawatankuasa Penyelamat dan Penyiap Projek Sakit (JKPPPS) peringkat Kementerian hendaklah melantik kontraktor penyelamat dengan mematuhi peraturan berikut:

- a. Memilih kontraktor penyelamat secara tender terhad di kalangan sekurang-kurangnya 5 kontraktor daripada Daftar Kontraktor Penyelamat, Jabatan Kerja Raya (JKR).
- b. Keutamaan hendaklah diberi kepada kontraktor tempatan atau daripada daerah yang berdekatan.
- c. Sekiranya harga kontraktor penyelamat yang disetujui terima oleh JKPPPS melebihi 10% daripada nilai baki kerja atau melebihi RM5 juta mengikut mana yang lebih tinggi, ia hendaklah dirujuk kepada Kementerian Kewangan untuk kelulusan.

11.4.2.2 Semakan Audit mendapati JKPPPS Kementerian Usahawan dan Koperasi telah melantik syarikat tempatan lain sebagai kontraktor penyelamat secara tender terhad pada bulan April 2006 dengan kos kontrak berjumlah RM9.95 juta dan tempoh siap kerja selama 60 minggu. Kebenaran khas Kementerian Kewangan bagi pelantikan tersebut telah diperoleh pada bulan Jun 2006. Kontrak ini meliputi pembinaan tangki air bertingkat, tangki sedutan,

rumah pam, retikulasi air dan kerja lain yang berkaitan. Selain itu, syarat kontrak juga meliputi pembinaan bangunan dan kerja infrastruktur. Pihak Audit mendapati perbezaan harga antara kontraktor asal dengan kontraktor penyelamat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.1
PERBEZAAN HARGA KONTRAK ASAL DENGAN KONTRAK TENDER SEMULA

SKOP KERJA	HARGA TAWARAN		PERBEZAAN HARGA (RM Juta)
	KONTRAK ASAL (RM Juta)	KONTRAK TENDER SEMULA (RM Juta)	
Preliminaries	0.10	0.28	0.18
Blok Integrasi	2.56	2.49	(0.07)
Kerja-kerja luaran	0.82	1.25	0.43
Wang Kos Prima	1.05	1.72	0.67
Wang Peruntukan Sementara	0.12	0.12	-
Skop Kerja Baru	-	4.09 *	4.09
JUMLAH	4.65	9.95	5.30

* Termasuk 10 Kerja Baru Berjumlah RM1.65 Juta Di Bawah Wang Peruntukan Sementara

Pada pendapat Audit, pelantikan kontraktor penyelamat ini telah dibuat selaras dengan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 6 Tahun 2002. Bagaimanapun, pelantikan ini telah menyebabkan peningkatan harga kontrak berjumlah RM5.30 juta disebabkan kenaikan harga terhadap skop kerja asal dan penambahan skop kerja.

MARA memaklumkan peningkatan sejumlah RM1.21 juta daripada harga asal dikenal pasti kerana peningkatan harga bahan binaan ketika itu dan disebabkan harga tawaran tender terendah yang diterima MARA. Selain itu, penambahan skop kerja iaitu pembinaan tangki air bertingkat, tangki sedutan, rumah pam, retikulasi air, jalan masuk dan peruntukan sementara juga telah menyebabkan harga kontrak meningkat.

11.4.3 Peningkatan Yuran Perunding

11.4.3.1 Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 15 Tahun 2001 memberi kuasa kepada Lembaga Perolehan Kementerian untuk melantik perunding atau Perunding Pengurus Projek (PMC) bagi perolehan kerja yang kurang daripada RM30 juta dari kalangan firma yang berdaftar dengan Kementerian Kewangan. Semakan Audit mendapati MARA telah melantik PMC pada bulan Disember 2001 untuk mengurus dan menyelia projek menaik taraf IKM Jasin. PMC telah melantik 4 perunding kerja merangkumi skop seni bina, kejuruteraan awam dan struktur, mekanikal dan elektrik serta ukur bahan.

11.4.3.2 Yuran ikhtisas perunding yang ditetapkan dalam perjanjian adalah sebanyak 3.5% daripada kos projek mengikut kadar diskaun yang ditetapkan. Semakan Audit mendapati yuran ikhtisas yang ditetapkan semasa kontrak asal berjumlah RM772,050 manakala semasa kontrak tender semula, kosnya telah meningkat menjadi RM915,132. Butiran berkaitan perunding projek adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.2
BIDANG TUGAS PERUNDING PROJEK

BIDANG TUGAS	YURAN IKHTISAS		PENINGKATAN (RM)
	KONTRAK ASAL (RM)	KONTRAK TENDER SEMULA (RM)	
Pengurus Projek (PMC)	161,352	181,036	19,684
Arkitek	261,504	273,710	12,206
Kejuruteraan Awam dan Struktur	137,811	179,129	41,318
Kejuruteraan Mekanikal dan Elektrikal	66,448	74,482	8,034
Ukur Bahan	144,935	206,775	61,840
JUMLAH	772,050	915,132	143,082

Pada pendapat Audit, kesan daripada kontrak ditender semula menyebabkan kos yuran ikhtisas PMC dan perunding lain juga meningkat dengan sejumlah RM143,082.

MARA memaklumkan kos ikhtisas PMC dan perunding lain adalah berdasarkan kos projek mengikut skala bayaran yuran yang telah ditetapkan oleh Lembaga Perunding masing-masing.

11.4.4 Tuntutan Perunding Terlebih Bayar

Sehingga akhir bulan Oktober 2009, MARA telah membuat bayaran kepada pengurus projek berjumlah RM1.04 juta sebagai yuran ikhtisas perunding termasuk bayaran kepada 4 perunding kerja yang lain. Semakan Audit selanjutnya mendapati bayaran yuran ikhtisas semasa kontrak asal berjumlah RM463,229 dibuat kepada perunding kerja berasaskan kos anggaran kontrak berjumlah RM5.76 juta dan tidak berdasarkan kos kontrak asal.

Pada pendapat Audit, bayaran kepada perunding perlu dibuat mengikut kos kontrak. Memandangkan kos kontrak hanya berjumlah RM4.65 juta, bayaran yang sepatutnya dibuat kepada perunding bagi kontrak asal adalah lebih rendah. MARA hendaklah membuat pelarasan terhadap bayaran berkenaan dan mengutip semula jumlah yang terlebih dibayar.

MARA memaklumkan, bayaran yuran ikhtisas perunding sehingga 60% yang dibuat sebelum pelantikan kontraktor adalah berasaskan kepada anggaran kos kerana kos sebenar belum ditentukan. Bagaimanapun, bayaran yuran ikhtisas akan dibuat pelarasan dengan baki tuntutan perunding.

11.4.5 Perubahan Kerja

Mengikut syarat kontrak, perubahan kerja boleh dibuat terhadap pengubahsuaian reka bentuk, kualiti atau kuantiti kerja sebagaimana ditunjukkan dalam pelan kontrak. Semakan Audit mendapati MARA telah meluluskan perubahan kerja berjumlah RM186,962 bagi kerja pembinaan tembok penahan untuk perlindungan cerun. Perubahan kerja ini perlu dilaksanakan kerana terdapat perbezaan ketinggian paras antara rumah pengetua dengan bangunan Blok Integrasi. Kontraktor asal telah membuat pemotongan tanah yang lebih rendah dari cadangan reka bentuk asal. Pembinaan tembok penahan diperlukan bagi mengelakkan sebarang kejadian tanah runtuh yang boleh membahayakan keselamatan penghuni rumah pengetua.

Pada pendapat Audit, kesilapan pemotongan cerun telah dibuat oleh kontraktor asal. Perkara ini berlaku kerana PMC tidak membuat pemantauan rapi semasa kerja pemotongan tanah dilakukan. Kesilapan yang berlaku telah menyebabkan MARA perlu menanggung kos tambahan sejumlah RM186,962 bagi perubahan kerja. MARA memaklumkan kerja pengukuhan cerun terpaksa dilaksanakan kerana kesilapan kontraktor asal dan tuntutan telah dibuat daripada kontraktor berkenaan.

11.4.6 Permohonan Lanjutan Masa Lewat Dikemukakan

11.4.6.1 Mengikut syarat kontrak, kontraktor hendaklah mengemukakan notis bertulis dengan segera kepada Pegawai Penguasa bagi memohon perakuan kelambatan dan lanjutan masa (EOT) sekiranya terdapat kelewatan dalam kemajuan kerja. Semakan Audit mendapati MARA telah meluluskan lanjutan masa berjumlah 827 hari kepada kontraktor penyelamat. Lanjutan masa ini menyebabkan MARA menanggung kerugian dengan anggaran kos berjumlah RM137,454 terdiri daripada gaji dan elaun tapak serta perbelanjaan perjalanan. Lanjutan masa yang telah diluluskan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.3
LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN

LANJUTAN MASA	ASAS LANJUTAN MASA DILULUSKAN	TARIKH SIAP KERJA DIKEMAS KINI	BILANGAN HARI DILANJUTKAN
SEKSYEN 1			
EOT 1	1. Kerja-kerja tangki air bertingkat 2. Kerja-kerja menanam cerucuk 3. Kerja-kerja retikulasi air	09.12.2006	60
EOT 2	1. Kerja pemasangan paip air domestik 2. Memasang lengkok-S dan injap 26 set 3. Kerja <i>bypass</i> timbal balik tangki IKM dan MRSM 4. Perubahan saiz rumah pam tangki sedut	14.04.2007	125
TEMPOH			185
SEKSYEN 2			
EOT 1	1. Semakan semula <i>piling point</i> 2. Kerja pembinaan tembok penahan	29.12.2007	125
EOT 2	1. Pengesahan Jabatan Kerja Raya (JKR) berhubung jalan masuk baru	22.03.2008	84
EOT 3	1. Pembinaan tembok penahan tebing 2. Perubahan lokasi dan kuantiti <i>kerb and grating</i> 3. Kelulusan pembinaan jalan masuk utama 4. Pemasangan meter bekalan air dan elektrik	25.11.2008	248
EOT 4	1. Pelan pindaan simpang masuk baru 2. Pemindahan aset di dalam stor dan kuarters JKR 3. Pengalihan utiliti sedia ada di simpang masuk baru	29.05.2009	185
TEMPOH			642
TEMPOH KESELURUHAN			827

11.4.6.2 Pihak Audit mendapati 4 permohonan lanjutan masa hanya dikemukakan oleh kontraktor penyelamat selepas tarikh siap kerja atau tarikh lanjutan masa tamat iaitu lewat antara 80 hingga 153 hari. Jawatankuasa Tawaran Kecil MARA (JKTKM) pula mengambil masa antara 23 hingga 105 hari bagi meluluskan permohonan lanjutan masa berkenaan. Perkara ini melanggar peraturan Kerajaan sedia ada. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.4
PERMOHONAN DAN KELULUSAN LANJUTAN MASA

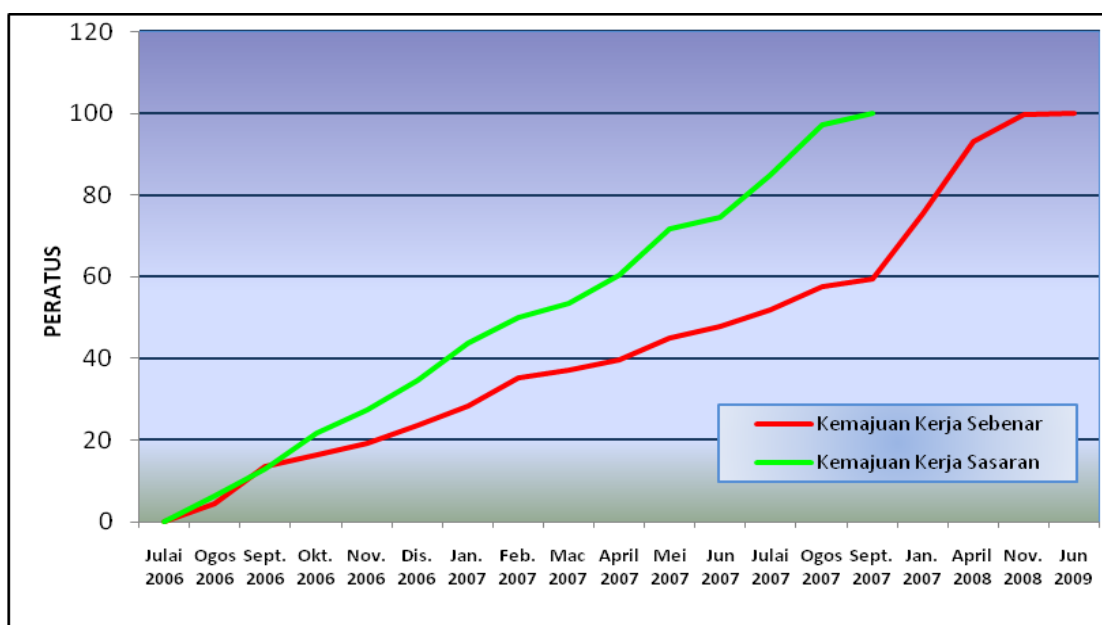
LANJUTAN MASA	TARIKH SIAP ASAL/ KEMASKINI	PERMOHONAN LANJUTAN MASA		KELULUSAN JKTKM	
		TARIKH	TEMPOH KELEWATAN (Hari)	TARIKH	TEMPOH KELULUSAN (Hari)
SEKSYEN 1					
EOT 1	22.10.2006	07.02.2007	108	02.03.2007	23
EOT 2	09.12.2006	11.05.2007	153	24.08.2007	105
SEKSYEN 2					
EOT 1	26.08.2007	11.05.2007	-	24.08.2007	105
EOT 2	29.12.2007	21.11.2007	-	15.02.2008	86
EOT 3	22.03.2008	10.06.2008	80	16.09.2008	98
EOT 4	25.11.2008	02.04.2009	128	18.06.2009	78

Pada pendapat Audit, MARA hendaklah memastikan permohonan lanjutan masa dikemukakan oleh kontraktor mengikut syarat kontrak dan kelulusan mengenainya dibuat dengan segera. MARA memaklumkan pihaknya mengambil masa antara 23 hingga 105 hari bagi meluluskan permohonan lanjutan masa kerana kontraktor tidak mengemukakan dokumen sokongan yang lengkap.

11.4.7 Kelewatan Dalam Kemajuan Kerja

11.4.7.1 Semakan Audit terhadap kemajuan kerja kontraktor penyelamat mendapati kontraktor gagal mencapai sasaran yang ditetapkan walaupun telah diberi lanjutan masa sebanyak 642 hari melalui 4 lanjutan masa. Berdasarkan program asal, kontraktor perlu menyiapkan projek pada bulan Ogos 2007. Namun begitu, kontraktor hanya mampu mencapai 59.4% kemajuan kerja berbanding kemajuan sepatutnya. Peratus kemajuan kerja sebenar dibandingkan dengan kemajuan kerja sasaran asal adalah seperti di carta berikut:

CARTA 11.1
PERATUS KEMAJUAN KERJA SEBENAR DIBANDINGKAN
DENGAN KEMAJUAN KERJA SASARAN ASAL

11.4.7.2 Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 6 Tahun 2002, setiap projek yang ditakrifkan sebagai projek sakit perlu ditamatkan kontraknya. Projek yang ditakrifkan sakit adalah projek yang telah terlewat dari jadual asal atau jadual setelah lanjutan masa diluluskan melebihi 3 bulan atau 30% daripada jadual ditetapkan yang mana terdahulu. Berdasarkan kemajuan kerja kontrak tender semula, kontraktor telah terlewat melebihi 90 hari bermula dari bulan April 2007 hingga November 2008 seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.5
KELEWATAN KEMAJUAN KERJA KONTRAKTOR MELEBIHI 90 HARI

TARIKH PENILAIAN	PERATUS KEMAJUAN KERJA		KELEWATAN (Hari)
	SASARAN	SEBENAR	
23.04.2007	66.2	42.4	100
14.05.2007	71.8	44.9	112
04.06.2007	74.4	47.7	125
04.07.2007	85	51.8	139
06.08.2007	97.3	57.6	169
03.09.2007	100	59.4	170
01.10.2007	100	63.3	154
03.12.2007	100	68.7	145
05.01.2008	100	75.5	134
08.02.2008	100	83.4	91
03.03.2008	100	88.6	127
03.03.2008	100	93.1	129
01.07.2008	100	99.1	114
03.08.2008	100	99.2	139
07.08.2008	100	99.5	174
08.10.2008	100	99.5	204
10.11.2008	100	99.7	235

Sumber: Minit Mesyuarat Tapak Projek

Pada pendapat Audit, kontraktor ini telah gagal menyiapkan projek mengikut tempoh masa yang ditetapkan sehingga ditakrifkan sebagai projek sakit. MARA sepatutnya menamatkan kontrak ini pada bulan April 2007 kerana kelewatan masih berlaku walaupun lanjutan masa berjumlah 642 hari telah diberi kepada kontraktor.

MARA memaklumkan PMC telah mengeluarkan notis amaran pada 13 Mac 2007 dan 5 April 2007, Notis Kegagalan Komitmen pada 20 Ogos 2007 serta Notis Hasrat Penamatan Kontrak pada 10 Disember 2007. Bagaimanapun, JKPPPS telah memutuskan supaya lanjutan masa kontrak hendaklah diluluskan sehingga 30 Jun 2008. Sehubungan itu, JKTKM telah meluluskan lanjutan masa disebabkan oleh keperluan Pihak Berkuasa Tempatan. Kerja bangunan telah disiapkan oleh kontraktor dan Perakuan Pendudukan Separa telah dikeluarkan yang berkuat kuasa pada 15 Jun 2008.

11.4.8 Lawatan Ke Tapak Projek

Lawatan Audit ke IKM Jasin, Melaka pada bulan November 2009 mendapati perkara berikut:

11.4.8.1 Kerja Kecacatan Belum Dibaiki

Klausa 45(b) dalam kontrak menetapkan sebarang kecacatan kerja hendaklah diperbaiki oleh kontraktor dalam tempoh masa 3 bulan selepas penerimaan jadual kecacatan. Pihak Audit mendapati PMC telah menyenaraikan 302 kerja kecacatan di dalam jadual kecacatan dan dikemukakan kepada kontraktor. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat menentukan tarikh jadual tersebut dikeluarkan. Pihak Audit juga tidak dapat memastikan jumlah pembaikan yang telah dilaksanakan oleh kontraktor kerana tiada laporan susulan disediakan selepas pembaikan dibuat. Pemeriksaan Audit terhadap 52 kerja kecacatan mendapati sebanyak 26 kerja masih belum diperbaiki seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.6
KERJA KECACATAN YANG MASIH BELUM DIBAIKI

BANGUNAN	LOKASI	JENIS KECACATAN
Blok Integrasi (Sub Basement)	1) Dinding	Dinding berlubang
	2) Bilik persalinan perempuan	Bingkai pintu berkarat dan tidak sempurna
	3) Bengkel mesin	Plaster tidak siap dan terdapat rongga lubang antara rasuk & siling
	4) Bengkel mesin	Lebih simen tidak dibuang
	5) Makmal Metallurgy	Lebih simen pada paip tidak dibuang
	6) Makmal Metallurgy	Kesan rekahan pada siling
Blok Integrasi (Ground Floor)	1) Bilik DB elektrik dan bilik service	- Plaster siling tidak siap dan tidak kemas - Lubang pada siling tidak ditutup
	2) Bilik saluran telekom	- Render rantai & dinding tidak kemas - Lebih papan lapis tidak ditanggalkan
	3) Bilik <i>hose reel</i>	- Penutup air buang tidak dipasang - Lebih papan lapis tidak tanggal dan plaster siling tidak kemas
	4) Bilik riser elektrik, telekom, <i>hose reel</i> dan bilik service	- Plaster tidak kemas pada siling - Plaster tidak siap pada siling - Simen tidak dibuang
Blok Integrasi (First Floor)	1) <i>Polycarbonate dome entrance</i>	- Ada rongga antara <i>flashing polycarbonate</i> dengan lantai - Pemasangan tidak kemas
	2) Kawasan <i>compressor</i> penghawa dingin	Tiang retak dari atas ke bawah
	3) AHU 2A	- Siling tidak diplaster dan cat - Lebih papan lapis tidak dibuang
	4) AHU 2A	Plaster dinding tidak kemas
	5) AHU 2A	Tiang tidak di plaster dengan kemas
	6) Kawasan <i>compressor</i> penghawa dingin	Tiang retak dari atas ke bawah
Tangki Air Bertingkat (EWT)	1) Tiang kerangka	<i>Honeycomb</i> pada tiang tidak ditutup dengan plaster
	2) Tiang struktur	<i>Honeycomb</i> nampak besi tidak ditutup dengan plaster
	3) Tangga	Lebih <i>formwork</i> tidak ditanggalkan

Pada pendapat Audit, PMC perlu membuat pemeriksaan semula terhadap kerja kecacatan bagi memastikan kontraktor melaksana kerja pembaikan sepenuhnya. Kerja kecacatan juga perlu dilaksanakan secepat mungkin atau selewatnya dalam tempoh 3 bulan dari tarikh kecacatan dilaporkan. Ini bagi membolehkan kemudahan dapat digunakan, mengelakkan kerosakan menjadi lebih teruk dan mengurangkan kos pembaikan. MARA perlu menimbang untuk melantik kontraktor lain bagi membaiki kecacatan berkenaan dan menuntut balik bayaran daripada kontraktor sekiranya kontraktor masih gagal melaksana kerja pembaikan dalam tempoh ditetapkan.

MARA memaklumkan kontraktor telah diarah melaksanakan kerja pembaikan kecacatan kritikal dengan segera dan tindakan telah pun dilaksanakan oleh kontraktor berkenaan. Sekiranya pihak kontraktor gagal menyiapkan kerja pembaikan kecacatan yang lain dalam tempoh ditetapkan, proses pelantikan pihak ketiga akan dilaksanakan mengikut klausa 45(c) Perjanjian Kontrak.

11.4.8.2 Pembinaan Jalan Masuk Utama

Pada bulan Disember 2003, Ketua Pengarah MARA telah meluluskan pembinaan jalan masuk utama sepanjang 300 meter dengan kos berjumlah RM160,870 mengikut anggaran yang dibuat oleh PMC. Bagaimanapun, pembinaan jalan masuk utama tidak termasuk di dalam skop kerja yang telah ditawarkan kepada kontraktor asal. Semakan Audit mendapati kontraktor penyelamat ditawarkan pembinaan jalan masuk utama dengan kos berjumlah RM970,431 iaitu tambahan sejumlah RM809,561. Pembinaan jalan ini juga melibatkan 3 lanjutan masa selama 447 hari seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.7
LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN

BUTIRAN	LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN (Hari)
EOT No. 2 Bagi Seksyen 2 Pengesahan pembinaan jalan utama oleh Jabatan Kerja Raya	84
EOT No. 3 Bagi Seksyen 2 Kelulusan pembinaan jalan utama	155
EOT No. 4 Bagi Seksyen 2 - Pelan pindaan simpang baru - Pemindahan aset di dalam stor dan kuarters JKR - Pengalihan utiliti sedia ada di simpang baru	30 120 58
JUMLAH	447

Antara punca kelewatan pembinaan jalan masuk utama adalah disebabkan MARA tidak mendapat kelulusan daripada Jabatan Kerja Raya (JKR) Melaka dan pertambahan skop kerja iaitu pembinaan simpang serta lampu isyarat. Lawatan Audit mendapati jalan masuk utama ini telah disiapkan sepenuhnya dan Perakuan Siap Kerja telah dikeluarkan pada bulan Jun 2009. Bagaimanapun, jalan ini belum digunakan kerana mendapat bantahan daripada penduduk setempat yang mengalami kesukaran untuk keluar dan masuk ke jalan utama. Keadaan jalan masuk utama tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 11.1

Jalan Utama Masuk Ke IKM Yang Masih Belum Digunakan

GAMBAR 11.2

Penduduk Tidak Dapat Melintasi Jalan Kerana Terhalang Oleh Pembahagi Jalan Masuk Ke IKM

Pihak Audit berpendapat, MARA tidak membuat perancangan dengan teliti kerana tidak mengambil kira keperluan penduduk setempat dan kehendak Pihak Berkuasa Tempatan. Ini mengakibatkan peningkatan kos pembinaan jalan melebihi 100% dan lanjutan masa sebanyak 447 hari. Pihak MARA perlu mengkaji semula pelan jalan masuk tersebut bagi membolehkan ia digunakan dengan segera.

MARA memaklumkan pelaksanaan pembinaan persimpangan jalan masuk telah dirancang dengan mengutamakan faktor keselamatan. Lawatan dan mesyuarat telah diadakan dengan agensi yang terlibat. Kos pembinaan jalan berjumlah RM970,431 adalah *provisional* dan akan diukur semula setelah keseluruhan kerja disiapkan. Kos anggaran oleh PMC berjumlah RM160,870 adalah bagi kerja menaiktaraf jalan sedia ada sahaja tanpa mengambil kira *road side drain* dan kehendak Pihak Berkuasa Tempatan untuk jalan masuk baru. Pihak JKR Melaka telah meluluskan reka bentuk baru persimpangan jalan masuk pada 6 Januari 2010.

11.4.8.3 Kualiti Kerja Pembinaan Oleh Kontraktor Kurang Memuaskan

Semakan Audit terhadap keadaan fizikal bangunan, infrastruktur dan kemudahan lain yang disediakan mendapati kualiti kerja pembinaan oleh kontraktor adalah kurang memuaskan kerana pembinaan tidak kemas, tidak sempurna dan tidak sesuai seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.8
KUALITI KERJA PEMBINAAN KURANG MEMUASKAN

LOKASI	PENEMUAN AUDIT
Tangki Air Bertingkat (EWT)	<i>Honeycomb</i> terbentuk di tiang kerangka EWT kerana kontraktor menanggalkan <i>formwork</i> sebelum tempoh yang sepatutnya seperti di Gambar 11.3. - Lebih simen tidak dibuang seperti di Gambar 11.4. <i>Reinforcement steel</i> terkeluar dari tiang kerangka EWT seperti di Gambar 11.5. <i>Railing base</i> di tangga tidak disimen sepenuhnya dan berkarat seperti di Gambar 11.6.
Tembok Penahan	Bahagian atas tembok penahan tidak ditutup dengan simen menyebabkan besi cerucuk terkeluar dan berkarat seperti di Gambar 11.7.
Perpustakaan	Resapan air di siling disebabkan kebocoran di bumbung perpustakaan seperti di Gambar 11.8.
Bilik Telefon, Bilik Elektrik, Bilik Pencuci Dan <i>Hose Reel</i>	<i>Formwork</i> tidak ditanggalkan selepas kerja disiapkan dan dinding tidak disimen sepenuhnya seperti di Gambar 11.9.
Koridor Di Sub Basement	Keretakan pada tiang kerangka seperti di Gambar 11.10.
Bilik Alatan Di <i>Sub-basement</i>	Bilik yang dilengkapi dengan penghawa dingin tidak sesuai dipasang dengan tingkap jenis terbuka seperti di Gambar 11.11. Pengguna perlu menutup tingkap dengan plastik bagi mengawal pengaliran udara sejuk keluar.
Koridor Aras Satu Dan Dua	Besi penghalang terlalu rendah berukuran 0.75m dan boleh membahayakan pengguna seperti di Gambar 11.12.

GAMBAR 11.3

Honeycomb Terbentuk
Di Tiang Kerangka EWT

GAMBAR 11.4

Lebih Simen Tidak Dibuang Daripada
Tiang Kerangka

GAMBAR 11.5

*Reinforcement Steel Terkeluar Daripada
Tiang Kerangka*

GAMBAR 11.6

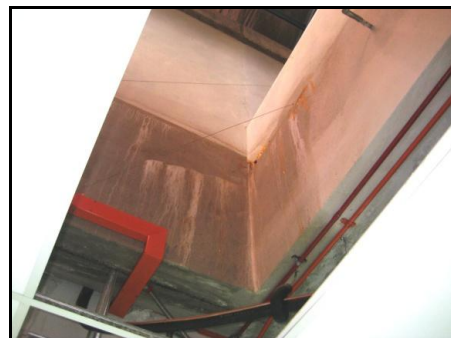
*Railing Base Di Tangga Tidak Disimen
Sepenuhnya Dan Berkarat*

GAMBAR 11.7

*Bahagian Atas Tembok Penahan Tidak
Ditutup Dengan Simen Dan Besi Cerucuk
Terkeluar*

GAMBAR 11.8

*Kebocoran Di Bumbung Perpustakaan
Sehingga Menitik Ke Lantai*

GAMBAR 11.9

*Form Work Tidak Ditanggalkan Selepas
Kerja Disiapkan Dan Dinding Tidak Disimen
Sepenuhnya*

GAMBAR 11.10

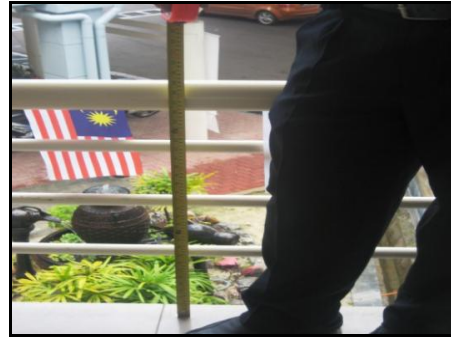
Keretakan Pada Tiang Kerangka

GAMBAR 11.11

Pengguna Perlu Menutup Tingkap Dengan Plastik Bagi Mengawal Pengaliran Udara Sejuk Keluar

GAMBAR 11.12

Besi Penghalang Terlalu Rendah Berukuran 0.75m Dan Membahayakan Pengguna

Pihak Audit berpendapat kualiti kerja kontraktor yang tidak sempurna dan kurang kemas disebabkan MARA dan PMC tidak menjalankan pemantauan yang rapi di tapak pembinaan. MARA dan PMC hendaklah memastikan kontraktor menjalankan pembaikan terhadap kecacatan yang ditemui terutama keretakan di tiang kerangka di *sub-basement* dan masalah kebocoran di perpustakaan supaya tidak bertambah serius sehingga meningkatkan kos pembaikan. MARA juga perlu menentukan kesesuaian sesuatu pembinaan bagi menjamin keselamatan pengguna.

MARA memaklumkan pemantauan kerja pembaikan kecacatan secara berterusan dan berkala dibuat melalui mesyuarat tapak, lawatan pemeriksaan terhadap pembaikan kecacatan dan mesyuarat teknikal berkaitan. Pihak IKM Jasin juga boleh membuat aduan terus kepada Bahagian Binaan dan Senggaraan MARA sekiranya terdapat kerosakan yang berlaku dan selanjutnya bahagian ini akan mengeluarkan Notis Pembaikan Kecacatan kepada kontraktor untuk diambil tindakan pembaikan dalam tempoh 14 hari dari tarikh surat dikeluarkan. Keretakan di tiang kerangka *sub-basement* telah dibaiki oleh kontraktor pada bulan Januari 2010.

11.4.9 Pemantauan

Pemantauan adalah elemen pengurusan penting bagi memudahkan pihak pengurusan mengenal pasti kelemahan dan punca masalah pada peringkat awal seterusnya mengambil tindakan segera untuk menyelesaikannya. Pihak Audit mendapati MARA telah mewujudkan mekanisme pemantauan terhadap projek menaik taraf IKM Jasin, Melaka di peringkat Kementerian, Majlis MARA dan pihak pengurusan MARA. Di samping itu, pemantauan melalui mesyuarat tapak, mesyuarat teknikal, buku harian tapak dan lawatan fizikal juga ada dibuat semasa projek dalam pelaksanaan. Bagaimanapun, pelaksanaan dan pemantauan projek adalah kurang berkesan menyebabkan projek tidak dapat disiapkan mengikut

tempoh ditetapkan serta kualiti kerja kontraktor tidak sempurna. MARA dan PMC hanya membuat tindakan susulan terhadap pembaikan kerja kecacatan kritikal.

11.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada umumnya, projek menaik taraf IKM Jasin, Melaka tidak diuruskan dengan teratur. Kos projek telah meningkat berbanding kos asal, kelewatan penyiapan projek yang mengambil masa selama 4 tahun dan kualiti kerja kontraktor kurang memuaskan. Pihak Audit mengesyorkan MARA memberi pertimbangan terhadap perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan juga memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek akan datang.

11.5.1 Merancang dan membuat pemantauan dengan teliti supaya projek dapat dilaksanakan dengan jumlah peruntukan yang diluluskan dan pembinaan mengikut spesifikasi, berkualiti serta tempoh yang ditetapkan.

11.5.2 Memastikan kontraktor dilantik secara teliti dengan mengambil kira pengalaman kerja, kedudukan kewangan dan tawaran dibuat pada harga munasabah.

11.5.3 Memastikan kontraktor memperbaiki segala kecacatan dan kerosakan dengan kadar segera supaya bangunan dapat digunakan dengan selamat.

12. PENGURUSAN PEROLEHAN PERALATAN

12.1 LATAR BELAKANG

12.1.1 Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA), Terengganu yang dahulu dikenali sebagai Universiti Darul Iman Malaysia ditubuhkan pada 1 Januari 2006 di bawah Akta Kolej Dan Universiti 1971 dan dikawal selia oleh Kementerian Pengajian Tinggi. Objektif penubuhan UniSZA adalah untuk mengadakan, memaju dan mengembangkan pengajian tinggi dalam bidang Pengajian Islam, Sains, Sains Kesihatan Bersekutu, Perubatan, Sains Makanan, Pertanian dan Bioteknologi, Teknologi Maklumat dan Komunikasi serta bidang pengajian yang lain. Selain itu, UniSZA juga melaksanakan penyelidikan, pengumpulan, pemajuan dan penyebaran pengetahuan dalam bidang pengajian tersebut.

12.1.2 Selaras dengan objektif penubuhannya, UniSZA telah menyediakan peruntukan bagi perolehan aset dan inventori berjumlah RM22.35 juta pada tahun 2008 dan RM17.45 juta pada tahun 2009 untuk kegunaan 9 fakulti yang terletak di Kampus KUSZA dan Kampus Kota di Kuala Terengganu serta Kampus Besut Terengganu. Sehingga kini, hanya Kampus KUSZA dan Kampus Kota telah beroperasi manakala Kampus Besut masih dalam proses pembinaan yang dijangka siap dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh.

12.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan perolehan peralatan telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif yang ditetapkan.

12.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi pengurusan perolehan peralatan UniSZA daripada aspek perolehan, penerimaan, penggunaan, penyimpanan, penyenggaraan dan pelupusan bagi tahun 2008 hingga 2009. Semakan Audit telah dijalankan terhadap fail, rekod kewangan, kontrak dan dokumen lain serta menganalisis data yang berkaitan. Pemeriksaan fizikal terhadap peralatan turut dijalankan di Kampus KUSZA dan Kampus Kota di Kuala Terengganu. Selain itu, temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang berkenaan.

12.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan perolehan peralatan termasuk inventori. Antara kelemahan yang diperhatikan ialah syarat perjanjian yang tidak lengkap dan tidak dipatuhi; pecah kecil perolehan peralatan; peralatan yang lewat diterima dan tidak digunakan serta pelupusan komputer tidak dilaksanakan. Penjelasan lanjut terhadap kelemahan yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

12.4.1 Pengurusan Perolehan Peralatan

12.4.1.1 Pengurusan Tender

UniSZA telah menetapkan pelaksanaan pengurusan perolehan secara tender diuruskan oleh Lembaga Perolehan A bagi nilai melebihi RM20 juta hingga RM100 juta dan Lembaga Perolehan B bagi nilai antara RM500,001 hingga RM20 juta. Sementara itu, perolehan komputer dipertanggungjawabkan kepada Pusat Teknologi Maklumat (PTM). Setiap permohonan terhadap perolehan komputer daripada Pusat Tanggungjawab (PTJ) hendaklah dikemukakan kepada PTM untuk diproses.

a. Perjanjian Pembekalan Komputer

Lembaga Perolehan B, UniSZA telah meluluskan kerja membekal, menghantar, memasang, menguji dan mentauliah 250 unit perkakasan dan perisian komputer peribadi model *Hewlett Packard* berjumlah RM695,525 kepada syarikat pembekal tempatan pada bulan Jun 2009. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- i. Lembaga Perolehan B telah meluluskan spesifikasi bagi tempoh waranti selama 3 tahun dari tarikh peralatan diterima berdasarkan Laporan Jawatankuasa Teknikal Tender. Bagaimanapun, perjanjian yang ditandatangani pada 28 Julai 2009 menyatakan tempoh waranti hanya satu tahun dari tarikh peralatan diterima yang bercanggah dengan kelulusan Lembaga Perolehan.

UniSZA memaklumkan pihak pembekal telah bersetuju mengenai pindaan kepada perjanjian kontrak perolehan. Surat perjanjian tambahan bertarikh 21 Mac 2010 telah disediakan tetapi masih belum ditandatangani oleh pembekal.

- ii. Lembaga Perolehan B telah meluluskan spesifikasi penyenggaraan berjadual yang perlu dilaksanakan sekurang-kurangnya 2 kali setahun berdasarkan Laporan Jawatankuasa Penilaian Harga. Bagaimanapun, tiada klausa mengenai penyenggaraan komputer dinyatakan dalam perjanjian.

UniSZA memaklumkan perjanjian tambahan tidak dibuat tetapi hanya mengeluarkan surat bertarikh 5 April 2010 kepada pembekal bagi memaklumkan kerja penyenggaraan komputer masih belum dilaksanakan. Penyenggaraan komputer perlu dilaksanakan sekurang-kurangnya 2 kali setahun seperti yang dinyatakan di Jadual Penentuan Spesifikasi Teknikal.

- iii. Mengikut perjanjian, peralatan yang memerlukan pemasangan dan ditauliahkan hendaklah dibuat dalam tempoh dan mengikut spesifikasi yang ditetapkan. Laporan ujian dan surat penyerahan peralatan hendaklah dikemukakan setelah peralatan siap dipasang, ditauliah dan diuji prestasinya. Semakan Audit mendapati laporan ujian dan surat penyerahan tidak dikemukakan oleh pembekal serta kerja pemasangan komputer tidak dilaksanakan oleh pembekal tetapi dibuat oleh pegawai PTM. Ini menyebabkan kelewatan pengagihan komputer kepada pengguna.

Lawatan Audit ke UniSZA pada 28 Disember 2009 mendapati sebanyak 47 unit komputer masih belum diagihkan dengan kelewatan selama 159 hari mulai dari tarikh penerimaan di nota penghantaran. Semakan lanjut mendapati tempoh waranti bagi komputer tersebut akan tamat pada 21 Julai 2010. Komputer yang belum diagihkan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.1

Komputer Yang Masih Belum Diagihkan
Diletakkan Di Dewan Abu Dzar, Kampus KUSZA

UniSZA memaklumkan kelewatan pengagihan peralatan komputer adalah disebabkan lokasi masih belum ditetapkan dan terdapat keperluan penambahan perisian untuk kegunaan spesifik. UniSZA juga akur proses pemasangan, pentauliahan dan menguji prestasi komputer adalah tanggungjawab pembekal seperti yang ditetapkan dalam perjanjian. Pihak UniSZA turut memaklumkan Pengarah PTM dan Dekan Fakulti Informatik dipertanggungjawabkan untuk memastikan pembekal menepati syarat perjanjian bagi menjaga kepentingan UniSZA.

b. Penerimaan Peralatan

UniSZA tidak dapat mengesahkan tarikh sebenar penerimaan 250 unit peralatan komputer. Berdasarkan rekod PTM, tarikh peralatan diterima adalah pada 6 Julai 2009 manakala tarikh akuan terima pada nota penghantaran ialah pada 21 Julai 2009. Perbezaan ini menyebabkan tarikh sebenar bermula waranti peralatan tidak dapat dikenal pasti.

Pada pandangan Audit, pihak UniSZA perlu memastikan penyediaan perjanjian telah mengambil kira spesifikasi yang diluluskan oleh Lembaga Perolehan. Ini bagi memastikan UniSZA mendapat perkhidmatan terbaik dan mengutamakan *value for money*. UniSZA juga perlu memastikan pembekal mematuhi syarat perjanjian yang ditetapkan.

12.4.2 Perolehan Secara Pembelian Terus/Sebut Harga

Mengikut Manual Perolehan UniSZA, bagi perolehan melebihi RM10,000 hingga RM20,000 dikehendaki mempelawa sekurang-kurangnya 3 sebut harga di kalangan syarikat yang berdaftar dengan Kementerian Kewangan dan diluluskan oleh PTJ/Jabatan. Ketua Jabatan boleh memilih pembekal yang memenuhi spesifikasi bagi membekalkan barangan/perkhidmatan tersebut. Jawatankuasa Sebut Harga PTJ boleh memilih pembekal yang memenuhi spesifikasi bagi membekalkan barangan/perkhidmatan melebihi RM20,000 hingga RM50,000 dengan menyedia dan menyerahkan laporan penilaian sebut harga untuk diluluskan oleh Bendahari.

12.4.2.1 Mesin Fotostat

Semakan Audit mendapati UniSZA telah membuat perolehan mesin fotostat pada tahun 2008 dan 2009 masing-masingnya berjumlah RM326,700 dan RM132,338 secara pembelian terus oleh PTJ/Jabatan terlibat. Butiran perolehan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.1
PEROLEHAN MESIN FOTOSTAT OLEH PTJ BAGI TAHUN 2008 DAN 2009

JENIS	PTJ	KELULUSAN PEROLEHAN	HARGA (RM)
TAHUN 2008			
Konica Minolta Bizhub C451	Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan	Bendahari	44,000
Konica Minolta E-Studio C451	Jabatan Sains Dan Kejururawatan	Bendahari	44,000
Sharp MX-M450K	Unit Audit Dalam	Ketua PTJ	19,500
Toshiba E-Studio 3500	Bahagian Pengurusan Akademik	Bendahari	39,000
Toshiba E-Studio 352	Pusat Teknologi Maklumat	Ketua PTJ	17,500
Toshiba E-Studio 352	Fakulti Pengajian Kontemporari Islam	Ketua PTJ	16,800
Toshiba E-Studio 352	Bahagian Hal Ehwal Pelajar dan Alumni	Ketua PTJ	18,850
Toshiba E-Studio 352	Pusat Seni dan Warisan	Ketua PTJ	16,550
Toshiba E-Studio 452	Fakulti Bahasa dan Komunikasi	Bendahari	24,550
Toshiba E-Studio 452	Fakulti Pengurusan Perniagaan dan Perakaunan	Bendahari	26,400
Toshiba E-Studio 452	Pusat Pengurusan Pasca Siswazah	Bendahari	24,650
Toshiba E-Studio 452	Pusat Jaminan Kualiti	Bendahari	34,900
JUMLAH			326,700
TAHUN 2009			
Samsung Multiexpress 6345n	Fakulti Teknologi Makanan	Ketua PTJ	9,900
Toshiba E-Studio 452	Bhg. Hal Ehwal Pelajar dan Alumni	Ketua PTJ	19,888
Toshiba E-Studio 452	Fakulti Rekabentuk Inovatif dan Teknologi	Bendahari	21,950
Toshiba E-Studio E3500	Jabatan Pendaftar	Bendahari	36,600
Toshiba E-Studio E600	Pejabat Naib Canselor	Bendahari	44,000
JUMLAH			132,338

Semakan lanjut mendapati wujud perbezaan harga bagi model mesin fotostat yang sama dibekalkan oleh pembekal yang sama pada tahun 2008. Model mesin fotostat berkenaan adalah dari jenis Toshiba E-Studio 352 dan Toshiba E-Studio 452. Pembekalan yang diterima adalah seperti berikut:

- a. Syarikat pembekal yang sama telah membekalkan mesin fotostat model Toshiba E-Studio 352 kepada Pusat Teknologi Maklumat dengan harga RM17,500 manakala Fakulti Pengajian Kontemporari Islam dengan harga RM16,800 iaitu perbezaan harga sejumlah RM700.

- b. Syarikat pembekal lain yang membekal model yang sama pula membekalkan mesin fotostat Toshiba E-Studio 352 kepada Bahagian Hal Ehwal Pelajar dan Alumni dengan harga RM18,850 manakala Pusat Seni dan Wawasan dengan harga RM16,550. Syarikat ini juga telah membekalkan mesin fotostat Toshiba E-Studio 452 kepada Fakulti Bahasa dan Komunikasi dengan harga RM24,550 manakala Fakulti Pengurusan Perniagaan dan Perakaunan dengan harga RM26,400. Perbezaan harga bagi kedua-dua pembekalan yang telah dibuat masing-masingnya adalah RM2,300 dan RM1,850. Pihak Audit mendapati perbezaan harga berlaku kerana setiap PTJ diberi kuasa untuk membuat perolehan bagi peralatan bernilai sehingga RM20,000 dan Bendahari pula diberi kuasa meluluskan sehingga RM50,000. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.2
PERBEZAAN HARGA MESIN FOTOSTAT
OLEH PEMBEKAL YANG SAMA PADA TAHUN 2008

JENIS	PEMBEKAL	HARGA (RM)	PERBEZAAN HARGA (RM)
Toshiba E-Studio 352	Exa Marketing	17,500	700
Toshiba E-Studio 352		16,800	
Toshiba E-Studio 352	GD Marketing	18,850	2,300
Toshiba E-Studio 352		16,550	
Toshiba E-Studio 452		24,550	1,850
Toshiba E-Studio 452		26,400	

Pada pandangan Audit perolehan bagi peralatan guna sama seperti komputer, mesin fotostat dan penghawa dingin hendaklah dibuat secara berpusat melalui sebut harga atau tender. Amalan ini akan memberi manfaat kepada UniSZA supaya perolehan dapat dibuat pada harga yang paling menguntungkan dan perbezaan harga bagi peralatan yang sama dapat dielakkan. UniSZA juga perlu mengadakan satu pangkalan data mengenai harga peralatan guna sama untuk rujukan PTJ/Jabatan supaya tidak wujud perbezaan harga yang ketara.

UniSZA memaklumkan perolehan bekalan/perkhidmatan/kerja di UniSZA tidak dipusatkan. UniSZA membenarkan PTJ mengurus perolehannya menurut had kuasa yang diberi dan mengikut keperluan spesifikasi perolehan dengan peruntukan sedia ada.

12.4.2.2 Penghawa Dingin

Jabatan Pembangunan dan Penyelenggaraan (JPP) adalah bertanggungjawab bagi semua perolehan penghawa dingin di UniSZA dan menguruskan perolehan penghawa dingin berdasarkan permohonan daripada PTJ. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. JPP membuat perolehan penghawa dingin model Acson sebanyak 41 unit berjumlah RM92,920 yang diterima pada 22 Jun 2009 sebagai stok penghawa dingin sekiranya terdapat keperluan segera oleh PTJ. Senarai stok penghawa dingin tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.3
STOK PENGHAWA DINGIN YANG DIPEROLEH PADA TAHUN 2009

PENGHAWA DINGIN	KUANTITI	JUMLAH (RM)
1 Hp (<i>Wall Mounted Single Split Unit</i>)	5	4,750
1.5 Hp (<i>Wall Mounted Single Split Unit</i>)	5	5,750
2 Hp (<i>Wall Mounted Single Split Unit</i>)	5	9,150
2 Hp (<i>Ceiling Cassette Unit</i>)	5	13,150
2.5 Hp (<i>Wall Mounted Single Split Unit</i>)	3	6,240
2.5 Hp (<i>Ceiling Cassette Unit</i>)	3	8,400
2.5 Hp (<i>Ceiling Exposed Unit</i>)	3	6,900
3 Hp (<i>Wall Mounted Single Split Unit</i>)	3	7,650
3 Hp (<i>Ceiling Cassette Unit</i>)	3	10,200
3 Hp (<i>Ceiling Exposed Unit</i>)	3	8,850
3.5 Hp (<i>Ceiling Exposed Unit</i>)	3	11,250
JUMLAH	41	92,290

- b. Pihak Audit mendapati 41 unit stok berkenaan telah diterima sebelum pesanan tempatan dikeluarkan. Tarikh pesanan tempatan adalah pada 5 Ogos 2009 manakala mengikut daftar inventori, stok telah diterima pada 22 Jun 2009 seperti yang dinyatakan dalam surat setuju terima tawaran. Bagaimanapun, semakan lanjut mendapati akuan penerimaan barangan di nota penghantaran tidak dicatat tarikh terimaan. Stok penghawa dingin tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.2

Stok Penghawa Dingin Di Dalam Stor
Jabatan Pembangunan Dan
Penyelenggaraan, Kampus KUSZA

GAMBAR 12.3

Stok Penghawa Dingin Di Dalam Stor
Jabatan Pembangunan Dan
Penyelenggaraan, Kampus KUSZA

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati UniSZA telah membuat perolehan tambahan sebanyak 19 unit penghawa dingin bernilai RM58,650 sedangkan masih terdapat 41 unit stok tersebut disimpan di dalam stor. Perolehan baru ini telah dibuat oleh PTJ secara pembelian terus. UniSZA tidak menggunakan stok sedia ada walaupun spesifikasi penghawa dingin yang diperoleh adalah sama dengan stok simpanan. Setakat bulan Mac 2010, stok penghawa dingin berbaki 22 unit masih tidak digunakan walaupun tempoh waranti telah tamat pada 21 Jun 2010. Perolehan 19 unit penghawa dingin secara pembelian terus adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.4
PEROLEHAN PENGHAWA DINGIN SECARA PEMBELIAN TERUS

PENGHAWA DINGIN	PEMBEKAL	TARIKH PEMBELIAN	KUANTITI	JUMLAH (RM)
York 1.5Hp	RHA Wawasan	07.07.09	1	2,300
Acson 3Hp	LJ Wirajaya	23.08.09	1	3,250
Wall Type York 1Hp	Kejuruteraan Motor Elektrik & HD Ahmad	09.07.09	1	2,300
Acson 1.5Hp	LJ Wirajaya	30.06.09	1	1,600
Acson 2Hp Acson 3Hp	Sri Losong Enterprise	23.08.09	1 1	8,550
Ceiling Exposed Acson 2Hp	Sri Losong Enterprise	27.08.09	2	6,950
Wall Type Acson 1Hp Wall Type Acson 2Hp	Sri Losong Enterprise	23.08.09	1 1	5,300
Wall Type Acson 1.5Hp Cassette Acson 2 Hp Ceiling Exposed Acson 3.5Hp	Unifokus Enterprise	30.08.09	3 5 1	28,400
JUMLAH			19	58,650

Pada pandangan Audit, perolehan penghawa dingin hendaklah berdasarkan keperluan. Perolehan penghawa dingin untuk simpanan stok adalah tidak wajar dan merupakan satu pembaziran.

UniSZA memaklumkan pesanan tempatan lewat dikeluarkan bagi perolehan 41 stok penghawa dingin disebabkan masalah teknikal yang dialami pada peringkat awal penggunaan sistem SAGA. UniSZA akan mengkaji semula keperluan mengganti penghawa dingin yang rosak dan seterusnya merancang keperluan stok supaya perolehan menerusi pembelian terus dapat dilakukan.

12.4.2.3 Peralatan Kejururawatan

Jabatan Sains Kejururawatan yang diletakkan di bawah PTJ Fakulti Perubatan & Sains Kesihatan (FPSK) telah diberi kuasa untuk membuat perolehan secara pembelian terus tidak melebihi RM20,000. Semakan Audit di Jabatan Sains Kejururawatan mendapati sebanyak 11 perolehan peralatan kejururawatan dibuat secara terus bernilai RM196,976 yang melibatkan 3 pembekal seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.5
PEROLEHAN PERALATAN KEJURURAWATAN SECARA PEMBELIAN TERUS
ANTARA 28 MEI HINGGA 9 JUN 2009

PEMBEKAL	TARIKH PESANAN TEMPATAN	BUTIRAN	JUMLAH (RM)
A	28.05.09	<i>Sakamoto Baby (Boy)</i> <i>Sakamoto Baby (Girl)</i> <i>Breast Self-Examination Teaching Model</i>	16,308
	28.05.09	<i>Intramuscular Injection Model of Upper Arm Muscles</i>	18,224
B	28.05.09	<i>Intramuscular Injection Model of Buttocks</i> <i>Musclumete -Intramuscular Injection Simulator</i>	19,966
	28.05.09	<i>Blood Pressure Mechanism Model</i> <i>'Veinmate'- I.V Injection Pad</i>	16,660
C	28.05.09	<i>Koharu-Elderly Care Manikin</i>	19,980
	28.05.09	<i>Transparent Female Catherer Model</i> <i>Decubitus Treatment Simulator</i>	19,568
	08.06.09	<i>Injection Practice Arm</i> <i>Laryngoscope Adult dan Pediatric Thermoscan With Earpiece</i>	19,906
	08.06.09	<i>Injection Practice Arm</i> <i>Weighted Scale With Height</i> <i>Disarticulated Painted Full Skeleton</i> <i>BP Set, Mercury</i>	19,909
	08.06.09	<i>ICU Corner & OT</i> <i>Terfusion Syringe Pump</i>	15,863
	08.06.09	<i>Injection Training Arm- LM 74</i>	15,305
	09.06.09	<i>Injection Training Arm- LM 74</i>	15,287

a. Perolehan Peralatan Secara Pembelian Terus

Perolehan peralatan kejururawatan dalam tempoh 9 hari antara 28 Mei hingga 9 Jun 2009 yang sepatutnya dibuat secara sebut harga telah diperolehi secara pembelian terus. Semakan lanjut mendapati 7 perolehan peralatan kejururawatan yang bernilai RM125,818 telah dipecah kecil dan diberi kepada syarikat pembekal yang sama. UniSZA tidak mematuhi Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 12 Tahun 2007 yang menghendaki agensi membuat kajian pasaran supaya harga bekalan atau perkhidmatan yang hendak diperolehi adalah berpatutan dan menguntungkan di samping memastikan perolehan tidak tertumpu kepada pembekal yang sama.

b. Perolehan Tanpa Kelulusan

Mengikut Manual Perolehan UniSZA, Jawatankuasa Sebut Harga PTJ boleh memilih pembekal yang memenuhi spesifikasi membekalkan barangan/perkhidmatan bagi perolehan melebihi RM20,000 hingga RM50,000 dengan menyediakan dan menyerahkan laporan penilaian sebut harga untuk diluluskan oleh Bendahari. Semakan Audit mendapati kelulusan Bendahari tidak diperolehi bagi perolehan peralatan daripada 2 syarikat pembekal masing-masingnya berjumlah RM34,532 dan RM36,626.

c. Kelewatan Pembekalan Peralatan

Semakan Audit juga mendapati semua peralatan kejururawatan tersebut telah lewat dibekalkan antara 34 hingga 127 hari seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.6
KELEWATAN PEMBEKALAN PERALATAN KEJURURAWATAN

TARIKH PESANAN TEMPATAN	JUMLAH (RM)	TARIKH BEKALAN SEPATUTNYA DIHANTAR	TARIKH BEKALAN DITERIMA	TEMPOH KELEWATAN (Hari)
28.05.09	19,966	28.06.09	11.10.09	105
28.05.09	16,660	28.06.09	11.10.09	105
28.05.09	16,660	28.06.09	11.10.09	105
28.05.09	18,224	28.06.09	11.10.09	105
28.05.09	19,980	28.06.09	07.10.09	101
28.05.09	19,568	28.06.09	07.10.09	101
08.06.09	15,863	08.07.09	11.08.09	34
08.06.09	15,305	08.07.09	12.11.09	127

Pada pandangan Audit, UniSZA perlu menyediakan rancangan perolehan peralatan tahunan. Selain itu, proses perolehan hendaklah diuruskan oleh Jabatan Bendahari bagi peralatan yang diperlukan oleh semua PTJ seperti mesin fotostat dan peralatan guna sama. Ini bertujuan untuk mendapatkan harga yang paling menguntungkan dan perkhidmatan yang terbaik. UniSZA tidak perlu menyimpan stok penghawa dingin bagi mengelakkan pembaziran memandangkan perolehan boleh dibuat mengikut keperluan. UniSZA juga perlu memastikan pembekal mematuhi tempoh penghantaran peralatan supaya program pengajian UniSZA tidak terjejas.

UniSZA memaklumkan Jabatan Bendahari akan mengambil langkah penambahbaikan seperti mengadakan kursus atau taklimat perolehan dan memberi lebih penelitian dalam urusan perolehan oleh PTJ supaya kelemahan yang dibangkitkan tidak berulang.

12.4.3 Penggunaan Peralatan

Lawatan Audit pada bulan Disember 2009 mendapati beberapa peralatan yang telah dibekalkan pada tahun 2009 masih tidak digunakan secara optimum disebabkan oleh beberapa faktor seperti penangguhan penawaran program pengajian dan ketiadaan bilik makmal yang mencukupi. Antara peralatan yang terlibat adalah seperti berikut:

12.4.3.1 Peralatan Fisioterapi

Semakan Audit mendapati peralatan fisioterapi bernilai RM98,785 yang dibekalkan pada 25 Oktober 2009 masih belum digunakan kerana penangguhan program Diploma Fisioterapi selama satu tahun iaitu dari sesi Julai 2009/2010 kepada sesi Julai 2010/2011. Penangguhan program ini menyebabkan peralatan yang dibeli tidak dapat digunakan dan tempoh waranti akan tamat pada 25 Oktober 2010. Pada masa kini, peralatan tersebut ditempatkan di ruangan Makmal Kemahiran Klinikal 1, Kampus Kota. Peralatan tersebut sepatutnya ditempatkan di Makmal Rehabilitasi yang masih belum dibina. Peralatan fisioterapi tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.4

Peralatan Fisioterapi Yang Di Tempatkan
Di Makmal Kemahiran Klinikal 1,
Fakulti Perubatan Dan Sains Kesihatan,
Kampus Kota

GAMBAR 12.5

Peralatan Fisioterapi Yang Di Tempatkan
Di Makmal Kemahiran Klinikal 1,
Fakulti Perubatan Dan Sains Kesihatan,
Kampus Kota

UniSZA memaklumkan peralatan fisioterapi tersebut digunakan untuk program warga sihat kakitangan UniSZA yang dianjurkan oleh Fakulti Perubatan & Sains Kesihatan dengan kerjasama Pusat Kesihatan Pelajar dan program lain yang diadakan dari semasa ke semasa.

12.4.3.2 Mikroskop

Pembelian 30 unit mikroskop *Compound Binocular* Model Olympus CX31 bernilai RM180,000 bagi Program Ijazah Perubatan FPSK telah diterima pada 20 Ogos 2009 dan digunakan atas permintaan. Pihak Audit mendapati mikroskop tersebut hanya diletakkan di atas meja dan kabinet di Makmal Diseksi dan di Makmal Kemahiran Klinikal 1, Kampus Kota. Mikroskop hendaklah disimpan di *storage cabinet* pada suhu 45°C bertujuan mengelakkan kelembapan dan berkulat. Mikroskop yang disimpan di Makmal Kemahiran Klinikal 1 adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.6

Mikroskop Yang Disimpan Di Dalam Kabinet
Di Makmal Kemahiran Klinikal 1, Fakulti
Perubatan Dan Sains Kesihatan,
Kampus Kota

GAMBAR 12.7

Mikroskop Yang Diletakkan Di Atas Meja
Di Makmal Kemahiran Klinikal 1, Fakulti
Perubatan Dan Sains Kesihatan,
Kampus Kota

UniSZA memaklumkan mikroskop memerlukan penyimpanan yang baik dan pelbagai kaedah boleh digunakan. Kaedah penyimpanan terbaik adalah di *microscope storage cabinet* yang bersuhu 45°C bagi mengelakkan kelembapan dan mikroskop dari berkulat. Memandangkan bangunan masih belum siap dibina, mikroskop tersebut disimpan di dalam kabinet tertutup dan ditutup dengan *dust cover* untuk mengelakkan habuk dan pencemaran.

12.4.3.3 *Precision Incubator*

Pemeriksaan Audit mendapati 4 unit *Precision Incubator* 53L model Memmert/INB 400 berjumlah RM19,180 disimpan di Makmal Kemahiran Klinik 1. Pihak Audit dimaklumkan 4 unit *Precision Incubator* tersebut masih belum digunakan. Semakan lanjut mendapati tempoh waranti bagi *Precision Incubator* tersebut telah luput pada 24 Jun 2010. *Precision Incubator* adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.8

Precision Incubator Di Makmal Kemahiran Klinik 1, Fakulti Perubatan Dan Sains Kesihatan, Kampus Kota

Pada pandangan Audit, UniSZA hendaklah menyediakan perancangan yang menyeluruh bagi program pengajian, pembangunan prasarana fakulti dan perolehan peralatan bagi mengelakkan peralatan yang dibeli tidak digunakan. UniSZA memaklumkan makmal yang sepatutnya siap pada bulan Disember 2009 untuk penempatan peralatan tersebut masih dalam proses pembinaan dan dijangka siap pada bulan Ogos 2010.

12.4.4 Pelupusan Komputer

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, pelupusan perlu dibuat berdasarkan syor daripada Pegawai Pemeriksa mengikut kaedah yang bersesuaian. Pegawai Pengawal hendaklah melantik Lembaga Pemeriksa bagi membuat pemeriksaan terhadap aset yang hendak dilupuskan. Perakuan pelupusan yang disediakan oleh Pegawai Sistem Maklumat perlu diperolehi bagi tujuan

pelupusan perkakasan komputer. Pemeriksaan Audit mendapati komputer yang usang dan rosak masih belum dilupuskan dan disimpan di stor sementara Pusat Teknologi Maklumat di Kampus KUSZA. Sehingga tarikh lawatan Audit adalah didapati UniSZA masih belum membuat perancangan pelupusan komputer tersebut. Komputer yang berkenaan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.9

Komputer Yang Belum Dilupuskan Di
Pusat Teknologi Maklumat,
Kampus KUSZA

GAMBAR 12.10

Komputer Yang Belum Dilupuskan Di
Pusat Teknologi Maklumat,
Kampus KUSZA

Pihak Audit berpendapat peralatan yang usang, rosak dan tidak ekonomik untuk dibaiki perlu dilupuskan dengan segera untuk menjimatkan penggunaan ruang pejabat. UniSZA memaklumkan PTM telah mengemukakan surat permohonan pelupusan komputer bertarikh 23 Februari 2010 dan kini dalam proses tindakan susulan pihak bertanggungjawab.

12.4.5 Pengurusan Jubah Istiadat Konvokesyen

Perolehan jubah dilaksanakan pada bulan Ogos 2008 untuk Majlis Pemasyhuran Tuanku Canselor dan Istiadat Konvokesyen UniSZA buat kali pertama pada 14 hingga 16 Julai 2009. UniSZA telah membuat perolehan jubah termasuk *hood* dan *mortar board* berjumlah RM1.61 juta secara rundingan terus dengan 2 syarikat tempatan masing-masingnya berjumlah RM670,420 dan RM941,482 selepas mendapat kelulusan daripada Kementerian Kewangan. Antara kelemahan terhadap pengurusan jubah adalah seperti berikut:

12.4.5.1 Penyimpanan Jubah

- a. Semakan Audit mendapati semua jubah yang diterima disimpan di bilik yang terletak di Dewan Besar UniSZA, Kampus KUSZA. Jubah istiadat dan akademik disimpan di Bilik Rehat VIP manakala jubah graduan disimpan di 5 bilik terletak di Dewan Besar tersebut. Setiap jubah digantung dengan penyangkut yang dilindungi oleh plastik dan disusun di *railing* yang boleh memuatkan lebih kurang 50 pasang jubah. Set jubah iaitu *hood* dan *mortar board* disimpan dalam kotak yang terletak di atas lantai di dalam bilik tersebut.
- b. Pemeriksaan Audit pada 14 Oktober 2009 mendapati salah satu bilik yang menyimpan jubah graduan mengalami kebocoran bumbung dan terdapat air bertakung di lantai bilik. **Pihak Audit mengesyorkan supaya UniSZA mengambil tindakan segera untuk memperbaiki bumbung tersebut bagi mengelakkan jubah graduan rosak.**
- c. Pihak Audit telah menjalankan pemeriksaan susulan pada 30 Disember 2009 dan mendapati kebocoran bumbung di bilik tersebut telah dibaiki. Pemeriksaan Audit mendapati 11 jubah graduan telah berkulat akibat terkena hujan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.11

Pandangan Belakang Jubah Graduan Yang Berkulat Disimpan Di Bilik Dewan Besar, Kampus KUSZA

GAMBAR 12.12

Pandangan Hadapan Jubah Graduan Yang Berkulat Di Bilik Dewan Besar, Kampus KUSZA

UniSZA memaklumkan tindakan telah diambil pada bulan Februari 2010 untuk membersihkan jubah yang terlibat. Bilik penyimpanan jubah juga dipantau seminggu sekali, *exhaust fan* akan dipasang dan cecair penyerap lembapan akan diletak di bilik tersebut bagi mengelakkan kerosakan jubah.

12.4.5.2 Penyelenggaraan Rekod Jubah

Rekod dan dokumen berkaitan dengan jubah hendaklah diselenggarakan dengan teratur, lengkap dan kemas kini bagi memudahkan rujukan serta menunjukkan pergerakan jubah.

Semakan Audit terhadap rekod jubah mendapati maklumat yang disediakan kurang lengkap yang mana hanya mencatatkan bilangan jubah mengikut kategori jubah, saiz, *hood* dan *mortar board*. Maklumat lain bagi pergerakan jubah tidak disediakan iaitu baki awal, jumlah dikeluarkan dan dikembalikan serta baki akhir pada sesuatu tarikh. Jubah graduan yang dikeluarkan dan masih belum dipulangkan telah direkodkan dalam satu senarai yang berasingan. Sehingga bulan Disember 2009, masih terdapat 13 pelajar lepasan diploma yang masih belum memulangkan jubah bagi majlis konvokesyen yang diadakan pada bulan Julai 2009. Selain itu, pihak Audit mendapati bilangan stok jubah, *mortar board* dan *hood* seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.7
BILANGAN STOK JUBAH, MORTAR BOARD DAN HOOD

JENIS JUBAH	SAIZ JUBAH						JUMLAH		
	S	M	L	XL	XXL	XXXL	JUBAH	MORTAR BOARD	HOOD
Pensyarah Akademik	-	101	146	50	10	10	317	279	292
Diploma	346	1,820	782	142	9	-	3,099	2,986	3,281
PhD	15	55	20	10	-	-	100	50	99
Sarjana	15	55	20	10	-	-	100	50	-
Sarjana Muda	27	112	45	15	1	-	200	199	202
JUMLAH							3,816	3,564	3,874

Pada pandangan Audit, rekod jubah perlu disediakan dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan rujukan dan kawalan supaya penyewa dan baki stok dapat dikenal pasti. Selain itu, ia penting untuk tujuan pengiraan denda jika penyewa lewat memulangkan jubah tersebut. Pihak UniSZA perlu menyediakan garis panduan pengurusan jubah supaya dapat diuruskan dengan teratur.

UniSZA memaklumkan tindakan sedang diambil untuk mengemas kini rekod pergerakan jubah. Surat peringatan juga telah dikeluarkan untuk mendapatkan semula jubah yang masih belum dipulangkan.

12.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara keseluruhannya, UniSZA hendaklah mengambil tindakan proaktif untuk meningkatkan pengurusan peralatan dari aspek perancangan dan pelaksanaan dengan cekap dan teratur. Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan memastikan perkara yang sama tidak berulang, adalah disyorkan supaya pihak UniSZA memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

12.5.1 Memastikan perjanjian perolehan peralatan disediakan dengan lengkap dan mengambil kira spesifikasi yang diluluskan oleh Lembaga Perolehan bagi memastikan UniSZA mendapat perkhidmatan terbaik dan mengutamakan prinsip *value for money*.

12.5.2 Perolehan peralatan guna sama hendaklah dibuat secara berpusat melalui sebut harga/tender. Selain itu, satu pangkalan data perlu diwujudkan untuk rujukan PTJ/Jabatan supaya tidak wujud perbezaan harga yang ketara.

12.5.3 Menyediakan rancangan perolehan peralatan tahunan bagi mengelakkan pecah kecil perolehan peralatan dan memperoleh harga yang paling menguntungkan. Sehubungan itu, Jabatan Bendahari hendaklah memantau rancangan dan pelaksanaan perolehan peralatan di setiap PTJ.

12.5.4 Menyediakan perancangan yang menyeluruh bagi program pengajian, pembangunan prasarana fakulti dan perolehan peralatan bagi mengelakkan peralatan yang dibeli tidak digunakan.

12.5.5 Menyediakan garis panduan pengurusan jubah konvokesyen supaya dapat diuruskan dengan teratur. Rekod jubah perlu disediakan dengan maklumat yang lengkap dan kemas kini bagi memudahkan rujukan dan kawalan.

12.5.6 Komputer yang usang, rosak dan tidak ekonomik untuk dibaiki perlu dilupuskan dengan segera bagi menjimatkan penggunaan ruang pejabat.

13. PENGURUSAN PEROLEHAN PERALATAN

13.1 LATAR BELAKANG

13.1.1 Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS) merupakan Institut Pengajian Tinggi Awam yang ditubuhkan pada 24 Disember 1992 di bawah seksyen 8 Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 [Perlembagaan Universiti Malaysia Sarawak (Perbadanan) 1992]. Objektif penubuhan universiti ini adalah untuk menjana, menyebarkan dan menerapkan ilmu secara strategik dan inovatif bagi memperkasakan kualiti budaya bangsa dan kemakmuran masyarakat.

13.1.2 Pada tahun 1995, UNIMAS telah meluluskan pelan pembangunan untuk pembinaan kampus tetapnya. Kos keseluruhan projek ini berjumlah RM1.88 bilion terdiri daripada pembiayaan oleh Kerajaan Malaysia sejumlah RM1.30 bilion dan pinjaman daripada Kerajaan Jepun melalui *Japan Bank International Corporation* (JBIC) sejumlah RM581.47 juta. Perjanjian pinjaman tersebut juga meliputi peruntukan untuk perolehan peralatan pembelajaran dan perabot. Jumlah pinjaman yang diperuntukkan bagi peralatan pembelajaran dan perabot adalah bernilai ¥2.53 bilion atau RM79.31 juta.

13.1.3 Perolehan peralatan juga dibuat melalui geran mengurus, geran pembangunan dan geran penyelidikan. Secara keseluruhannya, perolehan peralatan di bawah Rancangan Malaysia Kelapan (RMK8) dan Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) adalah berjumlah RM166.46 juta. Sementara itu, siling peruntukan pembangunan di bawah RMK8 adalah berjumlah RM16.52 juta dan di bawah RMK9 berjumlah RM51 juta. Sehingga bulan Ogos 2009, sejumlah RM32.82 juta daripada peruntukan mengurus dan RM62.33 juta daripada peruntukan pembangunan telah dibelanjakan.

13.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan bagi menilai sama ada pengurusan perolehan peralatan UNIMAS telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap, teratur dan selaras dengan objektif yang ditetapkan.

13.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi pengurusan perolehan peralatan UNIMAS dari aspek perolehan, penerimaan, penyimpanan, penggunaan dan pelupusan serta penyelenggaraan rekod bagi tahun 2006 hingga bulan Ogos 2009. Pemeriksaan dibuat terhadap fail, rekod kewangan dan kontrak serta analisis terhadap data yang diperoleh di Pejabat Bendahari dan Pusat Tanggungjawab. Pemeriksaan fizikal, temu bual dan perbincangan dengan pegawai yang terlibat telah dijalankan di Pusat Tanggungjawab terpilih.

13.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan perolehan peralatan UNIMAS. Antara kelemahan yang dikenal pasti ialah peralatan tidak digunakan secara optimum; penyelenggaraan rekod yang tidak kemas kini; pelupusan yang tidak dilaksanakan dan pemantauan yang kurang memuaskan. Penjelasan lanjut terhadap kelemahan tersebut adalah seperti berikut:

13.4.1 Penerimaan Peralatan

13.4.1.1 Pengurusan perolehan peralatan pembelajaran di bawah pembiayaan Kerajaan Jepun adalah berdasarkan Garis Panduan Perolehan *Japan Bank International Corporation* (JBIC) seperti mana yang dipersetujui dalam Perjanjian Pinjaman dengan Kerajaan Malaysia. Perolehan peralatan telah dibuat secara tender terbuka antarabangsa dalam mata wang Ringgit Malaysia dan Yen. Tiga syarikat telah dipilih untuk membekal 10 pakej peralatan yang berjumlah RM56.36 juta dan ¥906.96 juta pada 18 Januari 2006. Salah satu daripada syarikat yang dipilih merupakan syarikat antarabangsa yang memperoleh kontrak berjumlah RM38.86 juta atau 43%. Dua syarikat yang lain adalah syarikat tempatan masing-masingnya memperoleh kontrak berjumlah RM45.71 juta atau 51% dan RM5.07 juta atau 6%. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.1
PAKEJ PERALATAN DI BAWAH PEMBIAYAAN JBIC

PAKEJ	BUTIRAN	PEMBEKAL	HARGA KONTRAK	
			(RM Juta)	(YEN Juta)
1	Komputer	OGAWA SEIKI Co. Limited	2.47	
2	Perisian Dan Perkakasan Teknologi Maklumat		0.30	276.85
6	Sistem AV		1.64	174.17
8	Peralatan Televisyen Dan Gambar		0.17	340.23
9	Penggunaan Komputer Dan Perisian Khas		0.68	19.69
10	Peralatan Penyelidikan Industri		0.32	96.02
	JUMLAH		5.58	¥906.96 atau RM 33.28 juta
4	Peralatan Kejuruteraan Mekanikal	Kosijaya Didactic Sdn. Berhad	12.97	-
5	Peralatan Kejuruteraan Elektronik Dan Telekomunikasi		17.12	-
7	Peralatan Analisis Saintifik		15.62	-
	JUMLAH		45.71	-
3	Peralatan Kejuruteraan Sivil	Borneo Indah Sdn. Berhad	5.07	-
	JUMLAH		5.07	
	JUMLAH BESAR		56.36	¥906.96 atau RM 33.28 juta

*Nota : ¥100 Bersamaan Dengan RM3.67.

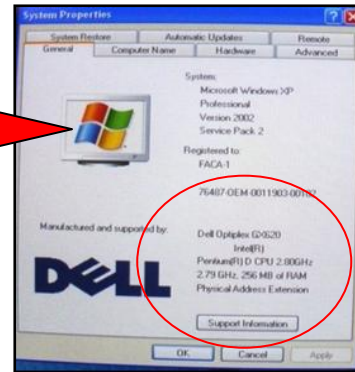
13.4.1.2 Perunding yang dilantik ialah syarikat Hasmi & Associate Project Management dan UNICO International Corporation telah dipertanggungjawabkan untuk memastikan keperluan peralatan menepati spesifikasi bagi kegunaan pembelajaran. Bahagian Pengurusan Aset, UNIMAS pula bertanggungjawab memastikan peralatan yang diterima memenuhi spesifikasi sebelum peralatan tersebut diserahkan kepada Fakulti dan Pusat Pembelajaran yang terlibat. Semakan selanjutnya mendapati salinan spesifikasi kontrak tidak dibekalkan kepada pegawai yang menerima peralatan. Ini menyebabkan pihak berkenaan tidak dapat menentukan sama ada peralatan yang dibekalkan menepati spesifikasi kontrak.

13.4.1.3 Pemeriksaan Audit terhadap *Bill of Quantity* bagi Pakej 8 menunjukkan komputer peribadi Dell berharga RM11,109 sepatutnya dilengkapi dengan memori 512MB RAM tetapi komputer yang dibekalkan hanya dilengkapi dengan memori 256MB RAM. Komputer ini ditempatkan di Bilik Kawalan 1 Fakulti Sains Gunaan dan Kreatif seperti di gambar berikut.

GAMBAR 13.1

GAMBAR 13.2

Komputer Dell Menunjukkan Ia Hanya Dilengkapi Dengan Memori 256MB RAM Berlainan Daripada Spesifikasi Kontrak Iaitu 512MB RAM

Pada pandangan Audit, perunding telah melaksanakan tanggungjawabnya dengan baik untuk memastikan keperluan peralatan menepati spesifikasi bagi kegunaan pembelajaran. Bagaimanapun, Bahagian Pengurusan Aset UNIMAS hendaklah memastikan setiap fakulti atau bahagian yang menerima peralatan dibekalkan dokumen mengandungi pernyataan spesifikasi dan kuantiti peralatan yang lengkap. Ini bagi memudahkan pengesahan terhadap setiap peralatan yang diterima. UNIMAS memaklumkan sedang menjalankan penyiasatan berkaitan pembekalan komputer peribadi Dell tersebut dan telah memohon pembekal untuk menggantikannya.

13.4.2 Penggunaan Peralatan

Lawatan Audit ke UNIMAS mendapati beberapa peralatan bernilai RM1.32 juta yang telah dibekalkan antara tahun 2006 hingga 2007 tidak digunakan secara optimum. Ini disebabkan oleh beberapa faktor seperti pembelian terlalu awal dan tiada keperluan semasa. Antara contoh peralatan yang tidak digunakan secara optimum adalah seperti berikut:

13.4.2.1 Mobile Environmental Monitoring Station

Peralatan ini telah dibeli pada tahun 2006 melalui pinjaman JBIC yang berharga RM1.13 juta untuk kegunaan di Makmal Alam Sekitar. Memandangkan Makmal Alam Sekitar berada di tingkat 1, peralatan ini telah diletakkan di Makmal Konkrit di tingkat bawah Fakulti Kejuruteraan Sivil. Pemeriksaan Audit mendapati peralatan ini kurang digunakan sejak tahun 2006 kerana perlu ditarik dengan lori untuk digunakan di kawasan lapang. UNIMAS memaklumkan peralatan berkenaan digunakan oleh pelajar Sarjana Kejuruteraan Awam untuk tujuan kajian projek. Peralatan tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.3

*Mobile Environmental Monitoring Station
Yang Ditempatkan Di Makmal Konkrit
Fakulti Kejuruteraan Sivil*

GAMBAR 13.4

*Mobile Environmental Monitoring Station
Yang Ditempatkan Di Makmal Konkrit
Fakulti Kejuruteraan Sivil*

GAMBAR 13.5

*Mobile Environmental Monitoring Station Yang Ditempatkan
Di Makmal Konkrit Fakulti Kejuruteraan Sivil*

UNIMAS memaklumkan peralatan ini ada digunakan pada tahun 2007, 2008 dan 2010. Bagaimanapun, log penggunaan bagi tahun 2008 dan 2010 tidak dapat dicetak disebabkan masalah teknikal. Tindakan penyenggaraan akan diambil bagi membaik pulih kerosakan tersebut.

13.4.2.2 MPEG Transport Stream Monitor

Sebanyak 3 unit *MPEG Transport Stream Monitor* bernilai RM190,000 telah diperoleh melalui pinjaman JBIC untuk Fakulti Kejuruteraan. Pemeriksaan Audit mendapati peralatan ini telah digunakan sejak tahun 2006 dalam sukatan pembelajaran jurusan Media dan Komunikasi di bawah Fakulti Kejuruteraan. Kawalan penggunaan bagi peralatan ini adalah tidak teratur kerana buku log tidak disimpan bersama peralatan. Peralatan tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.6

MPEG Transport Stream Monitor
Di Makmal Telekomunikasi Dan Digital,
Fakulti Kejuruteraan Elektronik

13.4.3 Pelupusan Peralatan

Peralatan yang rosak, usang dan tidak ekonomi dibaiki perlu dilupuskan mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007. Semakan Audit terhadap tindakan pelupusan peralatan mendapati perkara berikut:

13.4.3.1 Peralatan yang telah rosak, usang dan tidak ekonomi dibaiki masih belum dilupuskan. Peralatan pembelajaran yang telah rosak diletakkan di ruang/lorong jalan di tepi luar bilik makmal, di tepi dinding dan di atas kabinet di dalam makmal seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.7

Peralatan Rosak Di Makmal Polimer, Fakulti Sains Teknologi Sumber

GAMBAR 13.8

Peralatan Rosak Di Makmal Polimer, Fakulti Sains Teknologi Sumber

GAMBAR 13.9

Peralatan Rosak Di Makmal Kimia Analisis,
Fakulti Sains Teknologi Sumber

UNIMAS memaklumkan status peralatan tersebut telah dibaik pulih pada 5 Julai 2010 secara dalaman untuk kegunaan di makmal tersebut manakala peralatan yang disahkan tidak boleh dibaiki telah diambil tindakan pelupusan.

13.4.3.2 Semakan Audit mendapati permohonan pelupusan bagi peralatan komputer telah dibuat pada 25 Mei 2009. Cadangan kaedah pelupusan adalah melalui jualan pukal bagi peralatan komputer yang bernilai RM5,454. Pelupusan ini melibatkan 291 unit CPU, 150 tetikus dan 160 papan kekunci. Bagaimanapun, sehingga kini pelupusan peralatan tersebut belum dilaksanakan kerana tiada pembeli. Selain itu, semakan Audit selanjutnya mendapati peralatan dan perisian komputer yang lama dan rosak telah ditempatkan secara tidak teratur di sebuah bilik di kampus lama seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.10

Perisian Komputer Lama dan Rosak
Ditempatkan Di Kampus Lama

GAMBAR 13.11

Komputer Rosak Ditempatkan
Di Kampus Lama

GAMBAR 13.12

Peralatan Dan Perisian Komputer Yang Belum
Dilupuskan Di Kampus Lama

UNIMAS memaklumkan pelupusan telah dibuat pada 26 dan 27 Januari 2010. Kesemua peralatan dan perisian komputer yang dilupuskan telah dijual secara pukal dengan harga RM3,500.

13.4.3.3 Sebuah server yang masih digunakan turut ditempatkan di dalam bilik tersebut dengan penghawa dingin yang tidak berfungsi. Keadaan ini boleh menyebabkan risiko kebakaran kerana suhu di persekitaran bilik adalah tinggi. Selain itu, persekitaran bilik berhabuk dan berselerak boleh menyebabkan komponen peralatan server rosak. Server tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 13.13

Keadaan Server Di Dalam Bilik Kampus Lama Dengan
Penghawa Dingin Yang Tidak Berfungsi

UNIMAS memaklumkan penghawa dingin tersebut telah dibaiki pada 30 November 2009 bagi memastikan suhu persekitaran bilik berada dalam keadaan sejuk.

13.4.4 Aset Tidak Dipermodalkan

13.4.4.1 Piawaian perakaunan menetapkan aset perlu dipermodalkan apabila aset tersebut telah bertukar hak milik kepada pembeli. Perolehan peralatan daripada syarikat pembekal antarabangsa melibatkan pembayaran secara *letter of credit* daripada Kementerian Kewangan Malaysia kepada syarikat pembekal tersebut. Pembayaran dibuat dalam matawang Ringgit Malaysia dan Yen. UNIMAS telah menerima peralatan tersebut mulai tahun 2006 dan pembayaran telah selesai pada awal tahun 2008. Semakan Audit mendapati kos keseluruhan peralatan berjumlah RM33.28 juta atau ¥906.96 juta hanya dipermodalkan sebagai aset pada tahun 2009. UNIMAS memaklumkan peralatan ini telah diambil kira sebagai aset dalam penyata kewangan bagi tahun 2009 setelah keseluruhan pertukaran bayaran Yen ke Ringgit Malaysia selesai.

13.4.5 Penyelenggaraan Rekod

13.4.5.1 Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 menetapkan sesuatu aset hendaklah didaftarkan bagi memudahkan urusan perekodan dan pengesanan. Pendaftaran aset hendaklah dilaksanakan oleh Pegawai Aset yang dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal. Daftar Aset tersebut hendaklah dikemas kini jika berlaku sebarang penambahan/penggantian/menaik taraf, pemeriksaan aset dan pelupusan aset. Pegawai Penerima juga perlu dilantik secara bertulis bagi menerima aset yang baru diperolehi. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. UNIMAS masih belum menerima pakai Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007. Keadaan ini menyebabkan segala rekod berkaitan pengurusan aset di setiap Fakulti tidak seragam. Kaedah perekodan dibuat atas budi bicara pegawai aset atau pembantu teknik makmal. Manual Prosedur Kerja perolehan juga tidak disediakan.
- b. UNIMAS tidak mempunyai senarai aset yang lengkap. Peralatan yang dibeli melalui mata wang Yen bagi Pakej 2,6,8,9 dan 10 berjumlah RM33.28 juta tidak didaftarkan di dalam Senarai Aset Utama.
- c. Semakan Audit mendapati rekod penggunaan peralatan tidak disediakan di beberapa makmal, Fakulti Kejuruteraan serta Fakulti Sains dan Teknologi Sumber. Selain itu, rekod penggunaan peralatan beberapa makmal di Fakulti berkenaan tidak disediakan dengan kemas kini. Pihak Audit juga mendapati rekod penggunaan peralatan tidak disediakan mengikut format yang seragam di studio, bengkel atau makmal Fakulti Kejuruteraan, Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan, Fakulti Sains dan Teknologi Sumber,

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif serta Fakulti Sains Komputer dan Teknologi Maklumat.

Pada pandangan Audit, Senarai Aset Utama perlu dilengkapkan dan rekod penggunaan peralatan di Fakulti berkenaan perlu diselenggarakan dengan teratur. Ini bertujuan untuk mengenal pasti aset milik UNIMAS, memudahkan pengesanan dan pemantauan terhadap penggunaan peralatan. UNIMAS memaklumkan Senarai Aset Utama telah dilengkapkan dan telah diterima pakai Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 mulai 5 April 2010.

13.4.6 Pemantauan

13.4.6.1 Pemantauan diwujudkan untuk melakukan pemeriksaan dari semasa ke semasa bagi memastikan segala peraturan dipatuhi. Ahli Jawatankuasa ini hendaklah terdiri daripada pegawai yang tidak terlibat secara langsung dalam pengurusan aset dan pemeriksaan hendaklah dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007.

Pihak Audit mendapati UNIMAS tidak menubuhkan Jawatankuasa Pemeriksa seperti yang digariskan oleh pekeling berkaitan. Bagaimanapun, Bahagian Kewangan ada melaksanakan pemeriksaan terhadap peralatan di fakulti setiap tahun. Selain itu, Bahagian Audit Dalam juga telah menjalankan pengauditan terhadap pengurusan peralatan pada tahun 2008.

13.4.6.2 Peraturan Kewangan dan Perakaunan UNIMAS menetapkan Ketua PTJ hendaklah menjalankan pemeriksaan fizikal pada setiap penghujung tahun terhadap semua aset dan inventori. Lawatan Audit ke Fakulti Kejuruteraan; Fakulti Perubatan dan Sains Kesihatan; Fakulti Sains dan Teknologi Sumber; Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif, dan Fakulti Sains Komputer dan Teknologi Maklumat mendapati bagi tempoh tahun 2006 hingga bulan Oktober 2009 tiada bukti menunjukkan pemeriksaan fizikal dibuat oleh Ketua PTJ terhadap aset dan inventori di bawah kawalan mereka. Ini menyebabkan UNIMAS tidak dapat mengenal pasti peralatan yang rosak dan tidak boleh digunakan lagi serta memerlukan tindakan pelupusan.

Pada pendapat Audit, UNIMAS hendaklah mematuhi peraturan kewangannya yang menetapkan Ketua PTJ perlu menjalankan pemeriksaan fizikal terhadap aset dan inventori pada setiap akhir tahun. Di samping itu, UNIMAS juga perlu mengkaji keperluan perjawatan Juruteknik dengan beban kerja yang bersesuaian. UNIMAS memaklumkan pelupusan telah selesai disempurnakan pada bulan Januari 2010 dengan peralatan dijual secara pukal.

13.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, UNIMAS mempunyai beberapa kelemahan dalam pengurusan perolehan peralatan di peringkat perancangan dan pelaksanaan yang boleh menjejaskan aktiviti. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan UNIMAS mempertimbangkan perkara berikut supaya kelemahan yang dibangkitkan tidak berulang.

13.5.1 Menyediakan perancangan yang menyeluruh bagi program pengajian, pembangunan prasarana fakulti dan perolehan peralatan selaras dengan keperluan semasa supaya peralatan dapat digunakan secara optimum.

13.5.2 Menjalankan pemeriksaan secara fizikal setiap tahun terhadap semua aset dan inventori seperti yang ditetapkan dalam peraturan kewangan UNIMAS.

13.5.3 Menyelenggara rekod aset dengan lengkap dan kemas kini mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007.

13.5.4 Memastikan pegawai yang bertanggungjawab dalam pengurusan aset di setiap fakulti menyelenggara aset dengan sempurna.

PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA

14. PENGURUSAN PROGRAM SATU DAERAH SATU INDUSTRI

14.1 LATAR BELAKANG

14.1.1 Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (Kraftangan) telah ditubuhkan pada tahun 1979 di bawah Akta Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia 1979 (Akta 222) dan pindaan Akta A562 tahun 1983. Mulai bulan Mac 2008, Kraftangan diletakkan di bawah tanggungjawab Kementerian Perpaduan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Malaysia. Bagaimanapun, Kraftangan telah diletakkan di bawah Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan mulai bulan April 2009. Objektif Kraftangan adalah untuk membangun dan mempromosikan pengusaha dan industri kraf negara. Selaras dengan objektif tersebut, Kraftangan telah melaksanakan Program Satu Daerah Satu Industri (SDSI) di bawah peruntukan Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) yang merupakan program untuk membangunkan sosioekonomi masyarakat tempatan melalui penglibatan aktiviti kraf secara komersial.

14.1.2 Program SDSI bertujuan untuk membangunkan sesuatu kampung atau kawasan sebagai pusat pengeluaran kraf bagi menghasilkan produk yang mempunyai identiti setempat. Program ini memberi peluang pekerjaan kepada penduduk setempat dalam aktiviti ekonomi melalui pengeluaran produk kraf bagi menjana pendapatan berterusan. Antara produk kraf yang utama adalah daripada hasil rimba, hasil tanah, tekstil dan logam. Sehingga bulan Disember 2009, seramai 691 pengusaha di 69 daerah telah terlibat dalam Program SDSI dengan nilai jualan berjumlah RM20.98 juta.

14.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Program SDSI di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan mencapai objektif yang ditetapkan.

14.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek pengurusan Program SDSI bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan telah dijalankan terhadap dokumen, fail dan rekod berkaitan pengurusan Program SDSI di peringkat Ibu Pejabat dan Pejabat Kraftangan Cawangan Negeri Sabah, Kelantan, Terengganu, Perak, Kedah dan Perlis. Pemilihan

Pejabat Cawangan Negeri adalah berdasarkan prestasi jualan pada bulan September 2009 berbanding dengan jumlah pengusaha SDSI. Temu bual turut diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab dan lawatan audit telah dibuat ke lokasi pengusaha SDSI di Negeri Sabah, Kelantan, Terengganu, Perak, Kedah dan Perlis. Borang soal selidik turut diedarkan kepada pengusaha yang dipilih untuk mendapatkan maklum balas mengenai Program SDSI.

14.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan Program SDSI. Antara kelemahan tersebut adalah syarat pemberian bantuan bengkel tidak lengkap; pembinaan bengkel tidak mengikut spesifikasi; promosi bantuan kemudahan dan kaedah pengumpulan maklumat jualan tidak memuaskan; Manual Program Pembangunan Usahawan Kraf tidak dikemas kini; petunjuk prestasi tidak dinyatakan secara khusus dalam manual; penyelenggaraan rekod dan pemantauan yang kurang memuaskan. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

14.4.1 Pemberian Bantuan Kemudahan Bengkel

14.4.1.1 Berdasarkan syarat pemberian bantuan bangunan dan prasarana, pemohon perlu menyertakan salinan hak milik tanah bagi lokasi bengkel dan spesifikasi bengkel yang dicadangkan serta bersesuaian dengan sistem prasarana pengeluaran produk kraf. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Pada tahun 2009, Kerajaan Negeri Terengganu telah membuat pengambilalihan tanah bagi tujuan projek pembinaan jalan melibatkan 6 bengkel pengusaha tembaga. Lawatan Audit mendapati bengkel tersebut telah dirobohkan dan mengakibatkan kerugian kepada Kraftangan berjumlah RM85,492. Sehingga tarikh pengauditan, seramai 3 pengusaha yang terlibat telah dibayar pampasan berjumlah RM11,000 seorang. Bagaimanapun, hanya 2 pengusaha telah membina bengkel semula manakala seorang pengusaha tidak lagi bergiat di dalam perusahaan kraf tembaga. **Pihak Audit berpendapat Kraftangan perlu menggalakkan pengusaha menggunakan wang pampasan untuk membina semula bengkel di lokasi yang lain.** Bengkel tembaga yang dirobohkan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.1

Bengkel Tembaga Yang Telah
Dirobohkan Di Kuala Terengganu

GAMBAR 14.2

Bengkel Tembaga Yang Telah
Dirobohkan Di Kuala Terengganu

- b. Pejabat Kraftangan Cawangan Negeri Terengganu tidak dapat mengemukakan 6 salinan geran tanah bengkel tersebut untuk semakan Audit. Kraftangan perlu menyemak dan menyimpan salinan geran tanah bagi memastikan status hak milik tanah terhadap bengkel pengusaha yang mendapat bantuan daripadanya.
- c. Pemeriksaan Audit di lokasi bengkel pengeluaran produk kraf batik di Kota Bharu, Kelantan mendapati spesifikasi cadangan bengkel tersebut kurang bersesuaian dengan sistem prasarana pengeluaran produk kraf batik. Prasarana yang dibangunkan tidak menyediakan sistem pembuangan bahan kimia dengan sempurna. Ini boleh mengakibatkan pencemaran kepada alam sekitar. Selain itu, Kraftangan juga tidak menyediakan tempat palong merebus dan mencelup kain batik seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.3

Palong Terbiar Di Bengkel
Perusahaan Batik
Di Kota Bharu, Kelantan

GAMBAR 14.4

Sisa Batik Yang Tidak Diuruskan
Dengan Sistematis
Di Kota Bharu, Kelantan

Pada pendapat Audit, Kraftangan perlu mendapatkan nasihat dan pandangan daripada Jabatan Alam Sekitar berkaitan perusahaan yang melibatkan kesan kepada pencemaran alam sekitar. Kraftangan juga perlu

merancang spesifikasi cadangan bengkel supaya bersesuaian dengan sistem prasarana pengeluaran produk kraf yang dibangunkan.

Kraftangan memaklumkan mulai tahun 2010, prosedur pemberian bantuan baik pulih dan pembinaan bengkel pengeluaran kepada pengusaha kraf akan dikemaskinikan. Sesalinan geran tanah adalah disyaratkan untuk dikemukakan oleh pengusaha sebagai salah satu dokumen dalam permohonan bantuan bengkel pengeluaran. Pembinaan sistem rawatan sisa batik telah diluluskan dan seramai 11 pengusaha Program SDSI di Kota Bharu, Kelantan telah dipilih untuk menerima bantuan mengikut spesifikasi yang disediakan. Kraftangan tidak berkeupayaan untuk menyediakan bantuan sistem rawatan sisa batik ini kepada semua pengusaha batik sedia ada. Bagaimanapun, sebanyak 16 sistem rawatan batik akan dibina di bengkel milik pengusaha kraf batik berdasarkan peruntukan semasa pada tahun 2010.

14.4.2 Pemberian Bantuan Kemudahan

14.4.2.1 Minit Mesyuarat Pengarah Bilangan 3 Tahun 2008 pada bulan Ogos 2008 telah menetapkan syarat bagi pemberian bantuan kepada pengusaha. Syarat yang telah ditetapkan termasuklah syarat umum, syarat penerima bantuan mesin dan jentera serta syarat penerima bagi bantuan bangunan dan prasarana. Syarat ini hanya diwujudkan setelah 2 tahun Program SDSI dilaksanakan.

14.4.2.2 Proses permohonan pemberian bantuan yang disediakan bermula di peringkat penerimaan permohonan daripada Pejabat Cawangan Negeri. Semakan Audit mendapati proses permohonan adalah tidak jelas sama ada pengusaha boleh memohon terus kepada Ibu Pejabat Kraftangan atau melalui Pejabat Cawangan Negeri. Semakan lanjut di 6 Pejabat Cawangan Negeri mendapati pemberian bantuan kepada pengusaha hanya diberikan berdasarkan inisiatif pegawai Pejabat Cawangan Negeri untuk dikemukakan kepada Ibu Pejabat. Permohonan juga boleh dikemukakan terus oleh pengusaha kepada Ibu Pejabat. Hasil soal selidik terhadap pengusaha yang dilawati mendapati 58% responden tidak mengetahui mereka layak untuk memohon bantuan di bawah Program SDSI.

Pihak Audit berpendapat Kraftangan perlu menyelaraskan proses permohonan dan menyebarkan maklumat mengenai Program SDSI dengan lebih agresif kepada pengusaha supaya objektif Program ini tercapai.

Kraftangan memaklumkan dokumen Perjanjian Bantuan Kraftangan Malaysia yang mengandungi syarat-syarat umum, kaedah penggunaan dan tanggungjawab yang perlu dipatuhi oleh penerima bantuan telah disediakan

untuk diguna pakai. Kraftangan juga telah menyediakan kaedah permohonan untuk mendapatkan bantuan kemudahan seperti surat permohonan daripada pengusaha, borang permohonan Insentif Pembangunan Usahawan dan pemantauan menerusi lawatan kerja yang dilakukan oleh pegawai Kraftangan. Hebahan mengenai bantuan yang disediakan oleh Kraftangan juga telah dibuat dengan menerbitkan Buku Program Pembangunan Usahawan Kraf, kaunter khidmat usahawan, laman sesawang dan sesi perjumpaan atau dialog bersama pengusaha.

14.4.3 Kaedah Pengumpulan Maklumat Jualan

14.4.3.1 Manual Program Pembangunan Usahawan Kraf yang dikeluarkan pada bulan Mac 2006 telah menetapkan pihak pengurusan di Pejabat Cawangan Negeri perlu mengemukakan laporan prestasi jualan usahawan secara bulanan. Semakan Audit mendapati laporan tersebut ada dikemukakan oleh Pejabat Cawangan Negeri ke Ibu Pejabat. Bagaimanapun, ketepatan maklumat dalam laporan tersebut tidak dapat disahkan kerana tidak disokong dengan dokumen yang lengkap. Kraftangan hanya mendapatkan maklumat tersebut melalui telefon atau semasa lawatan ke bengkel pengusaha. Soal selidik terhadap pengusaha kraf di 6 negeri yang dilawati mendapati 65% pengusaha memaklumkan maklumat jualan bulanan kepada Kraftangan melalui telefon.

Pada pandangan Audit, Kraftangan perlu menetapkan kaedah untuk mendapatkan maklumat jualan bagi membolehkan penilaian prestasi Program SDSI diukur dengan tepat.

Kraftangan memaklumkan maklumat dan laporan yang disediakan oleh Pejabat Cawangan Negeri menerusi dua kaedah iaitu maklum balas secara langsung semasa lawatan pegawai dan melalui telefon. Ini disebabkan keadaan geografi pengusaha jauh di pedalaman dan rangkaian pengangkutan yang kurang sempurna; kekurangan liputan komunikasi dan kekangan terhadap peruntukan belanja mengurus yang membatasi perjalanan bagi semua kakitangan Kraftangan.

14.4.4 Manual Program Pembangunan Usahawan Kraf

14.4.4.1 Pelaksanaan dan pengurusan Program SDSI adalah berdasarkan Manual Program Pembangunan Usahawan Kraf yang telah disediakan pada bulan Mac 2006. Manual ini mengandungi objektif, strategi dan penjelasan Program SDSI secara menyeluruh. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Berdasarkan Manual Pembangunan Usahawan Kraf, petunjuk prestasi Program SDSI akan diukur dalam tempoh 5 tahun bagi sesuatu projek. Keberkesanan program dinilai mengikut bilangan usahawan yang menyertai Program SDSI. Semakan Audit mendapati petunjuk prestasi yang ditetapkan tidak menyatakan sasaran bilangan pengusaha dan nilai jualan tahunan serta sasaran yang perlu dicapai pada akhir tempoh RMK9. **Kraftangan perlu menetapkan petunjuk prestasi yang lebih jelas dan spesifik seperti bilangan pengusaha dan hasil jualan bagi menilai pencapaian Program SDSI.**

Kraftangan memaklumkan petunjuk prestasi dinyatakan dengan jelas di dalam Perancangan Pembangunan Kraftangan Malaysia di bawah RMK9. Bagaimanapun, petunjuk prestasi tidak dinyatakan dalam manual tersebut dan Kraftangan akan mengambil tindakan untuk mengemaskininya.

- b. Manual Pembangunan Usahawan Kraf perlu dikemas kini mengikut keperluan semasa bagi memastikan Program SDSI dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur. Semakan Audit mendapati perkara berikut:
 - i. Pindaan kaedah program daripada Konsep Tunjang kepada Konsep Berkelompok masih belum dikemas kini dalam manual. Kraftangan telah menerima pakai Konsep Berkelompok mulai tahun 2007 yang terdiri lebih daripada 3 pengusaha dalam sesuatu daerah berbanding Konsep Tunjang yang berteraskan pendekatan pembangunan dan dipimpin oleh seorang pengusaha.
 - ii. Kraftangan tidak lagi menerima pakai *Exit Policy* tetapi masih belum dikemas kini dalam manual tersebut. *Exit Policy* merupakan kemudahan yang diberikan kepada pengusaha tertakluk kepada had tempoh 5 tahun dan Kraftangan boleh menarik balik kemudahan yang diberikan sekiranya pengusaha tidak mematuhi syarat yang ditetapkan.
 - iii. Kriteria dan syarat pemberian bantuan, carta alir dan proses kerja pemberian bantuan serta borang yang diguna dalam Program SDSI tidak dikemas kini dalam manual.

Pihak Audit berpendapat Kraftangan perlu mengemas kini Manual Pembangunan Usahawan Kraf bagi memastikan Program SDSI dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur. Kraftangan memaklumkan Manual Pembangunan Usahawan Kraf sedang dikemas kini secara menyeluruh.

14.4.5 Penyelenggaraan Rekod

14.4.5.1 Penyelenggaraan rekod yang baik dan sistematik memudahkan pegawai membuat rujukan, semakan dan melaksanakan pemantauan terhadap Program SDSI. Penyelenggaraan rekod yang lengkap juga merupakan mekanisme kawalan bagi memastikan pengurusan program adalah teratur dan mengikut prosedur. Semakan Audit mendapati penyelenggaraan rekod di peringkat Ibu Pejabat Kraftangan dan Pejabat Cawangan Negeri adalah kurang memuaskan. Rekod bantuan yang diselenggarakan di Ibu Pejabat adalah berbeza dengan rekod di Pejabat Cawangan Negeri. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Borang profil tidak lengkap dengan gambar pengusaha, tarikh, tandatangan pengusaha, ulasan dan tandatangan pengarah cawangan.
- Laporan lawatan pemantauan yang dikemukakan kepada Ibu Pejabat tidak mengikut format yang ditetapkan dalam manual.
- Surat tawaran, surat akuan dan borang akuan tidak dikemukakan kepada semua pengusaha dan tidak disimpan dengan teratur.
- Fail tidak disertakan bersama kertas minit dan kandungan surat mengikut tarikh urusan bagi Pejabat Cawangan Negeri Terengganu.
- Prestasi jualan tidak dikemukakan kepada Ibu Pejabat mengikut format yang ditetapkan.

Pada pandangan Audit, Kraftangan perlu menambah baik pengurusan penyelenggaraan rekod bagi memastikan semua maklumat disimpan secara teratur dan sistematik. Ini memudahkan maklumat berkaitan Program SDSI disemak dan dirujuk supaya tindakan serta keputusan dapat dibuat dengan segera, tepat dan berkesan. Kraftangan memaklumkan surat peringatan akan dikemukakan ke Pejabat Cawangan Negeri mengenai keperluan melengkapkan maklumat dan menggunakan borang seperti mana yang telah ditetapkan dalam Manual.

14.4.6 Pemantauan

Pemantauan adalah elemen pengurusan yang penting bagi memudahkan pihak pengurusan mengenal pasti kelemahan dan masalah pada peringkat awal serta mengambil tindakan segera bagi menyelesaikannya. Pemantauan yang konsisten hendaklah dibuat terhadap pengurusan Program SDSI bagi memastikan pelaksanaan program dapat dilaksanakan dengan cekap serta dapat mencapai objektifnya.

Pemantauan terhadap Program SDSI telah dilaksanakan di peringkat Kementerian, Ibu Pejabat dan Pejabat Cawangan Negeri. Semakan Audit di peringkat Pejabat

Cawangan Negeri mendapati pemantauan tidak dilaksanakan secara berkala. Selain itu, Laporan Lawatan Kerja Pemantauan Bulanan seperti yang ditetapkan dalam manual tidak disediakan dengan lengkap oleh Pejabat Cawangan Negeri yang dilawati.

Pada pendapat Audit, Kraftangan perlu melaksanakan pemantauan yang rapi dan konsisten supaya masalah yang dihadapi oleh pengusaha Program SDSI dikenal pasti dan tindakan penambahbaikan dibuat dengan segera. Kraftangan memaklumkan Pejabat Cawangan Negeri akan menyediakan jadual lawatan yang berkala mengikut format disediakan. Maklumat ini perlu dikemukakan ke Bahagian Usahawan Ibu Pejabat untuk tujuan perekodan dan analisis.

14.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Secara keseluruhannya, Program SDSI dapat meningkatkan peluang pekerjaan kepada penduduk setempat dengan penyertaan dalam aktiviti ekonomi dan menjana pendapatan yang berterusan kepada pengusaha produk kraf. Bagaimanapun, bagi tujuan penambahbaikan dan meningkatkan kecekapan pengurusan Program SDSI, pihak Audit mengesyorkan Kraftangan memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

14.5.1 Meningkatkan promosi produk dengan mewujudkan jaringan pemasaran yang lebih luas bagi membantu pengusaha Program SDSI memasarkan produk serta meningkatkan nilai jualan.

14.5.2 Merancang spesifikasi bengkel perusahaan yang bersesuaian dengan sistem prasarana pengeluaran produk kraf yang dibangunkan supaya projek dapat dilaksanakan dengan teratur dan sistematik.

14.5.3 Membuat penilaian untuk menentukan sejauh mana Program SDSI telah mencapai objektif yang ditetapkan dan mengambil tindakan terhadap kelemahan yang boleh menjejaskan pencapaian objektif.

14.5.4 Melaksanakan pemantauan secara berkala terhadap pelaksanaan dan prestasi projek serta menyelenggarakan rekod jualan oleh pengusaha Program SDSI. Di samping itu, rekod yang berhubung dengan Program SDSI perlu diselenggarakan dengan lengkap dan dikemas kini di peringkat Ibu Pejabat dan Pejabat Cawangan Negeri.

14.5.5 Meningkatkan penyebaran maklumat mengenai Program SDSI dan bantuan yang disediakan kepada pengusaha supaya objektif program dapat dicapai.

LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN MUDA

15. PENGURUSAN PROGRAM PEMBANGUNAN USAHAWAN INDUSTRI ASAS TANI

15.1 LATAR BELAKANG

15.1.1 Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA) telah ditubuhkan pada tahun 1972 di bawah Akta Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (Akta 70) dan dikawal selia oleh Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Objektif MADA adalah untuk meningkatkan kesejahteraan sebilangan besar penduduk desa dan pengeluaran hasil padi untuk keperluan negara.

15.1.2 Program Pembangunan Usahawan Industri Asas Tani (Program IAT) mula diperkenalkan pada tahun 2003 oleh Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani bertujuan untuk menambah pendapatan masyarakat pertanian melalui pembangunan aktiviti nilai tambah hasil pertanian. Program ini diteruskan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) dengan objektif untuk mewujudkan 10,000 usahawan Program IAT yang berpendapatan bersih bulanan RM2,000 menjelang tahun 2010. Kementerian turut mensasarkan sekurang-kurangnya 20% daripada usahawan tersebut berjaya menembusi pasaran global dengan kualiti produk yang menepati pensijilan antarabangsa. Industri asas tani yang telah ditetapkan untuk diceburi oleh usahawan adalah berasaskan tanaman, ternakan, perikanan dan kraf tani.

15.1.3 Selaras dengan objektif Kementerian, MADA telah melaksanakan Program IAT pada tahun 2006. Objektif utamanya adalah untuk membangun dan membimbing usahawan tani di kalangan peladang MADA. Ini bagi mewujudkan usahawan yang berdaya maju dan produk yang berdaya saing serta bernilai komersial. Program IAT memberi tumpuan kepada 6 kaedah pelaksanaan iaitu pembangunan modal insan; peningkatan pengeluaran; pemodenan pemprosesan dan peningkatan infrastruktur serta peralatan; penyelidikan dan pembangunan produk; pemasaran dan promosi; serta pensijilan dan akreditasi.

15.1.4 Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM9.22 juta bagi Program IAT dari tahun 2006 hingga 2009 dan sejumlah RM8.99 juta atau 97.5% telah dibelanjakan sehingga bulan Disember 2009.

15.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Program IAT telah diurus dengan cekap dan teratur serta mencapai matlamat yang ditetapkan.

15.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan meliputi aspek pengurusan Program IAT bagi tahun 2006 hingga bulan Oktober 2009. Semakan telah dibuat terhadap dokumen dan rekod yang diselenggara oleh Ibu Pejabat MADA serta Pejabat Wilayah Jitra dan Pendang, Kedah. Temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab, usahawan dan ejen pemasaran yang berkenaan. Lawatan juga telah dibuat terhadap 30 premis dan bengkel usahawan yang dipilih.

15.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan November hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pelaksanaan Program Pembangunan Usahawan IAT. Antara kelemahan yang dikenal pasti adalah hasil Penyelidikan dan Pembangunan Produk (R&D) tidak diperluaskan; program promosi dan pemasaran yang tidak meluas bagi industri kecil; penyelenggaraan rekod yang tidak memuaskan dan penempatan peralatan yang tidak sesuai. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

15.4.1 Prestasi Program

15.4.1.1 Selaras dengan objektif Kementerian, MADA telah menetapkan sasaran di bawah RMK9 untuk mewujudkan 700 usahawan Program IAT di mana 200 daripada usahawan tersebut disasarkan memperoleh pendapatan bersih bulanan berjumlah RM2,000. Pengiraan pendapatan bersih ini adalah berdasarkan 30% daripada nilai jualan.

15.4.1.2 Sehingga bulan Oktober 2009, seramai 587 usahawan telah berdaftar dengan MADA yang mana telah melebihi sasaran ditetapkan iaitu seramai 584 usahawan. Di samping itu, seramai 143 daripada 155 usahawan tersebut telah mencapai pendapatan bersih purata berjumlah RM2,000 sebulan manakala 62 usahawan berjaya mengekalkan pendapatan mereka bagi tempoh 2 tahun. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.1
SASARAN DAN PENCAPAIAN BILANGAN USAHAWAN BERDAFTAR
TAHUN 2006 HINGGA BULAN OKTOBER 2009

TAHUN	SASARAN		PENCAPAIAN	
	USAHAWAN BERDAFTAR	USAHAWAN BERPENDAPATAN BERSIH RM2,000 SEBULAN	USAHAWAN BERDAFTAR	USAHAWAN BERPENDAPATAN BERSIH RM2,000 SEBULAN
2006	66	17	298	38
2007	309	41	10	22
2008	103	47	140	36
2009	106	50	139	47
JUMLAH KECIL	584	155	587	143
2010	116	45	-	-
JUMLAH	700	200	587	143

* Pencapaian tahun 2009 adalah sehingga bulan Oktober

15.4.1.3 Pihak Audit mendapati kesemua 587 usahawan tersebut menjalankan aktiviti memproses bahan mentah berasaskan pertanian seperti yang ditetapkan oleh Kementerian. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.2
USAHAWAN BERASASKAN SEKTOR PROGRAM PEMBANGUNAN USAHAWAN IAT
DARI TAHUN 2006 HINGGA BULAN OKTOBER 2009

SEKTOR	USAHAWAN (Bil.)			
	2006	2007	2008	2009
Berasaskan Tanaman	245	254	354	454
Berasaskan Ternakan	38	39	61	82
Berasaskan Perikanan	12	12	27	40
Kraf tani	3	3	6	11
JUMLAH	298	308	448	587

Pihak Audit berpendapat MADA telah mencapai sasaran usahawan yang berdaftar di bawah Program IAT dan sasaran usahawan yang berpendapatan bersih bulanan RM2,000. Usaha yang telah dilaksanakan oleh MADA perlu dibuat secara berterusan supaya bilangan usahawan mencapai pendapatan bersih bulanan seperti yang ditetapkan serta berjaya mengekalkannya dan bilangannya ditingkatkan.

15.4.2 Penyelidikan Dan Pembangunan Produk

Penyelidikan dan Pembangunan Produk (R&D) adalah bertujuan untuk menambah baik produk sedia ada yang dihasilkan oleh usahawan supaya wujud kepelbagaian produk bersesuaian dengan permintaan pasaran. Tumpuan diberikan kepada produk berasaskan bahan tempatan bagi mengatasi masalah lambakan

pengeluaran hasil pertanian di samping memperkenalkan kaedah pemprosesan terkini untuk meningkatkan kapasiti pengeluaran produk. Dalam hal ini, MADA bekerjasama dengan agensi dan syarikat swasta seperti Universiti Sains Malaysia, MARDI, SIRIM dan Union Laboratories Sdn. Berhad.

Sehingga bulan Oktober 2009, MADA telah memperuntukkan sejumlah RM155,870 bagi menjalankan R&D terhadap 62 produk berasaskan tani bertujuan mengenal pasti jangka hayat, kandungan nutrisi, peningkatan kualiti dan formulasi baru terhadap produk. Kategori produk yang terlibat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.3
PERBELANJAAN AKTIVITI R&D BAGI PRODUK IAT
DARI TAHUN 2006 HINGGA BULAN OKTOBER 2009

TAHUN	KATEGORI PRODUK BERASASKAN	PENCAPAIAN	PERUNTUKAN DIBELANJAKAN (RM)
2006	Mempelam	2	3,640
	Kuih Tradisional	7	3,570
	Akuakultur	1	22,120
	JUMLAH	10	29,330
2007	Mempelam	3	8,302
	Kuih Tradisional	4	14,280
	Akuakultur	1	3,570
	Produk Lain	2	1,565
	JUMLAH	10	27,717
2008	Mempelam	10	18,574
	Kuih Tradisional	3	1,828
	Akuakultur	3	2,104
	Ternakan	1	370
	Hasilan Laut	1	17,610
	Produk Lain	5	4,964
	JUMLAH	23	45,450
2009	Mempelam	10	35,065
	Kuih Tradisional	3	6,276
	Padi/Beras	1	670
	Akuakultur	1	1,000
	Produk lain	4	10,362
	JUMLAH	19	53,373
JUMLAH KESELURUHAN		62	155,870

Analisis terhadap 6 produk yang telah menjalani R&D pada tahun 2008 mendapati hanya seorang usahawan yang menerima pakai kaedah R&D berbanding dengan usahawan lain yang turut menghasilkan produk yang sama. Perkara ini disebabkan R&D yang dijalankan adalah bagi produk terpilih yang telah dihasilkan oleh usahawan berkenaan dan berpotensi untuk dikomersialkan. Pemilihan produk yang akan menjalani R&D adalah berdasarkan keputusan mesyuarat bulanan hasil daripada laporan dan pemantauan pegawai MADA. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.4
USAHAWAN YANG MENERIMA PAKAI KAEDAH R&D PADA TAHUN 2008

PRODUK	USAHAWAN YANG MENGHASILKAN PRODUK SAMA	USAHAWAN MENERIMA PAKAI KAEDAH R&D	
		BILANGAN	PERATUS (%)
Sos/Sos Ikan Bakar	46	2	4.3
Pekasam	6	1	16.7
Keropok Lekor Tilapia	9	1	11.1
Telur Masin	4	1	25.0
Belacan	8	1	12.5

Pihak Audit berpendapat MADA perlu memperluaskan penambahbaikan dan pembangunan hasil daripada R&D produk yang berjaya kepada semua usahawan terlibat supaya produk yang dihasilkan adalah berkualiti dan berpotensi untuk dipasarkan.

MADA memaklumkan pembangunan produk tertumpu kepada produk terpilih sahaja yang menepati ciri-ciri rasa, tekstur, aroma dan bentuk yang berpotensi untuk dikomersialkan. Produk yang dihasilkan oleh usahawan adalah berbeza dengan produk usahawan yang lain kerana ia bergantung kepada ramuan, kaedah pemprosesan serta kaedah penyimpanan produk. Hasil R&D adalah terhad yang boleh diaplikasikan untuk satu jenis produk sahaja. Bagaimanapun, terdapat juga hasil R&D yang boleh diterima pakai secara meluas oleh usahawan lain melalui program latihan secara praktikal (*hands on programme*) kepada usahawan berkaitan.

15.4.3 Promosi Dan Pemasaran

MADA merupakan pihak yang bertanggungjawab membantu usahawan dalam menjalankan aktiviti promosi dan pemasaran dengan mewujudkan Pusat Pengumpulan dan Pengeedaran Produk serta menyertai pameran dan jualan yang dianjurkan. MADA juga turut menyertai aktiviti promosi produk di dalam dan luar negara, mewujudkan *outlet* di beberapa lokasi terpilih dan membantu usahawan menandatangani perjanjian dengan pembekal *hypermarket* bagi memasarkan produk.

Dari tahun 2006 hingga bulan Oktober 2009, MADA telah menganjurkan 3 program promosi dan pemasaran serta mengikuti program anjuran Kementerian sebanyak 99 kali. MADA juga telah mengikuti aktiviti promosi di luar negara iaitu *Asian Pacific Food Expo* di Singapura pada tahun 2008 dan 2009 termasuk aktiviti promosi di Indonesia, Thailand, Singapura dan China. Maklumat program promosi dan pemasaran yang dijalankan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.5
PROGRAM PROMOSI DAN PEMASARAN PRODUK IAT
DARI TAHUN 2006 HINGGA BULAN OKTOBER 2009

TAHUN	ANJURAN MADA	ANJURAN KEMENTERIAN	LUAR NEGARA	JUMLAH
2006	-	8	-	8
2007	-	15	-	15
2008	1	27	1	29
2009	2	49	6	57
JUMLAH	3	99	7	109

Analisis Audit mendapati 33 usahawan MADA memasarkan produk melalui Pusat Pengumpulan Dan Pengedaran Produk PPK Wilayah Titi Idris dan Peladang Mart manakala kesemua 30 usahawan yang ditemu bual memasarkan sendiri produk mereka.

Pihak Audit berpendapat aktiviti promosi dan pemasaran yang dilaksanakan oleh MADA bagi produk IAT perlu melibatkan keseluruhan usahawan yang berdaftar dengan MADA termasuk usahawan yang menghasilkan produk dalam kuantiti yang kecil. Walaupun MADA membantu usahawan untuk menandatangani perjanjian dengan *hypermarket*, namun hanya sebilangan kecil usahawan yang berkeupayaan mengeluarkan produk secara berterusan dan dalam kuantiti yang besar. MADA juga boleh bekerjasama dengan Agensi Kerajaan yang berkaitan seperti Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA), Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) dan Jabatan Pertanian Negeri dalam usaha memasarkan produk usahawan MADA. Selain itu, MADA juga boleh mewujudkan pusat pengumpulan produk di setiap wilayah bagi membantu usahawan yang tinggal jauh daripada pusat pengumpulan sedia ada untuk memasarkan produk mereka dengan lebih berkesan.

MADA memaklumkan usaha telah dilakukan untuk membantu usahawan meningkatkan jualan produk tanpa mengira sama ada produk yang dihasilkan dalam kuantiti yang besar atau kecil. Bantuan memasarkan produk usahawan di *hypermarket* adalah produk terpilih yang mempunyai pembungkusan baik dan menarik serta pengeluaran produk yang berterusan dan konsisten.

15.4.4 Penyelenggaraan Rekod

Penyelenggaraan rekod yang lengkap dan kemas kini merupakan satu mekanisme pemantauan yang baik dan berkesan. Borang permohonan menjadi ahli, surat perjanjian usahawan yang menerima bantuan peralatan pemprosesan dan maklumat kursus yang dihadiri oleh usahawan telah difailkan dengan teratur. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati MADA tidak menyelenggara daftar untuk merekodkan maklumat usahawan yang berdaftar bagi Program IAT. MADA menggunakan Laporan Pendapatan Usahawan Bimbingan MADA yang dikemukakan oleh Pejabat Pengurusan Wilayah pada setiap bulan untuk memantau prestasi usahawan. Berdasarkan Laporan Pendapatan Usahawan Bimbingan MADA tahun 2006 hingga 2009, pihak Audit tidak dapat menyemak maklumat berikut:

- Bantuan peralatan pemprosesan yang telah diterima oleh 11 usahawan pada tahun 2007.
- Bantuan untuk meningkatkan keupayaan pengeluaran dan menambah baik ruang pemprosesan di bawah peruntukan Geran Pemadanan bagi 2 usahawan.
- Tujuh usahawan yang dipilih untuk menerima pakai kaedah R&D bagi produk yang dihasilkan.
- Dua usahawan mempunyai rekod nama yang sama pada tahun 2006, dua usahawan pada tahun 2007 serta 3 usahawan pada tahun 2008 di Pertubuhan Peladang Kawasan yang sama atau berlainan.

Pihak Audit berpendapat MADA perlu mewujudkan sistem maklumat usahawan supaya pengurusan Program IAT dapat dipantau dengan lebih berkesan. Selain itu, MADA perlu menggunakan nombor kad pengenalan sebagai kawalan bagi mengelak pertindihan pendaftaran usahawan yang sama di samping memudahkan rujukan dan semakan usahawan yang telah berdaftar dengan MADA.

MADA sedang membangunkan sistem pendaftaran dan laporan usahawan secara *on line* berdasarkan teguran pihak Audit. Sistem ini akan mengguna pakai nombor rujukan atau nombor keahlian usahawan yang berdaftar dan dijangka diaplikasikan sepenuhnya pada tahun 2010.

15.4.5 Pengurusan Pemberian Peralatan

Usahawan yang mendapat bantuan peralatan pemprosesan perlu menandatangani Surat Perjanjian untuk menjaga peralatan dengan baik, tidak menjual atau menyewa peralatan yang diterima, mengguna peralatan untuk meningkatkan prestasi projek dan menghantar laporan prestasi projek secara bulanan. MADA berhak mengambil balik peralatan yang telah diberikan kepada usahawan sekiranya bantuan peralatan tidak digunakan atau tidak menjalankan aktiviti perniagaan.

Lawatan Audit ke 24 premis usahawan yang mendapat bantuan peralatan mendapati 15 usahawan memproses produk di premis kediaman mereka manakala 9 usahawan menyediakan tempat yang khas untuk memproses produk. Pihak Audit mendapati ada usahawan yang menyimpan peralatan di tempat yang kurang sesuai seperti di luar rumah disebabkan ketiadaan tempat penyimpanan. Tempat penyimpanan peralatan pemprosesan yang kurang sesuai adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 15.1

Mesin Mencuci Kacang Soya Di Tempat Yang Kurang Sesuai Di Anak Bukit, Kuala Kedah

GAMBAR 15.2

Peralatan Menggoreng Yang Diletakkan Di Luar Rumah Yang Bertutup Dinding Separuh Di Jalan Titi Hj. Idris, Langgar, Kedah

Pada pendapat Audit, MADA perlu memastikan bantuan peralatan yang diberikan ditempatkan di ruang yang sesuai bagi memastikan produk yang dihasilkan adalah bersih dan berkualiti.

MADA memaklumkan tindakan sedang diambil untuk memastikan semua usahawan yang menerima bantuan peralatan mempunyai ruang yang sesuai bagi menempatkan peralatan. Semua usahawan yang tidak mempunyai premis yang sesuai untuk aktiviti pemprosesan akan menerima bantuan bengkel pemprosesan pada tahun 2010.

15.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, Program Pembangunan Usahawan IAT adalah baik untuk mewujudkan dan meningkatkan bilangan usahawan tani. Bagaimanapun, bagi memastikan kelemahan yang dibangkitkan dan memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek yang seterusnya, adalah disyorkan supaya MADA memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

15.5.1 Memastikan usaha dilaksanakan secara berterusan untuk meningkat bilangan usahawan mencapai pendapatan bersih bulanan seperti yang ditetapkan iaitu RM2,000 dapat dikekalkan dan bilangannya ditingkatkan.

15.5.2 Memperluaskan hasil Penyelidikan dan Pembangunan yang berjaya kepada semua usahawan yang berkaitan untuk diterima pakai supaya produk IAT yang dihasilkan adalah berkualiti dan berpotensi untuk dipasarkan.

15.5.3 Menggiatkan aktiviti promosi dan pemasaran dengan melibatkan kesemua usahawan yang berdaftar.

15.5.4 Menyelenggara rekod dengan lebih sistematik supaya maklumat berkenaan program IAT adalah lengkap dan tepat terutama data berkaitan bilangan usahawan dan pendapatan bulanan usahawan yang berdaftar.

LEMBAGA PERINDUSTRIAN NANAS MALAYSIA

16. PENGURUSAN PROJEK PENAMBAHAN KELUASAN PENANAMAN NANAS

16.1 LATAR BELAKANG

16.1.1 Lembaga Perindustrian Nanas Malaysia (LPNM) telah ditubuhkan di bawah Akta Perindustrian Nanas Malaysia 1957 (Akta 427 - Semakan 1990) dan berkuat kuasa di Semenanjung Malaysia. Objektif utama LPNM adalah untuk mengawal dan memajukan industri nanas negara supaya lebih berdaya saing. Selaras dengan objektif tersebut, LPNM telah melaksanakan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan. Projek ini telah diperluaskan melalui Rancangan Tanam Baru dan Rancangan Tanam Semula bagi membangun, mengekalkan kawasan tanaman serta meningkatkan pengeluaran nanas di seluruh Malaysia.

16.1.2 Objektif Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas adalah untuk menambah jumlah keluasan kawasan bertanam dan meningkatkan pengeluaran buah nanas di seluruh negara termasuk di negeri Sabah dan Sarawak. LPNM telah merancang menambah keluasan kawasan tanaman nanas 6,700 ekar setahun mulai tahun 2006 untuk mencapai keluasan 33,500 ekar pada akhir tahun 2010. Selain itu, objektif projek ini juga untuk meningkatkan bekalan buah nanas daripada 264,000 tan metrik setahun mulai tahun 2006 kepada 404,000 tan metrik pada akhir tahun 2010. Bagaimanapun, rancangan untuk meluaskan projek ke negeri Sabah dan Sarawak belum dapat dilaksanakan kerana pindaan Akta 427 belum diluluskan. Sehingga akhir tahun 2009, sejumlah RM41.58 juta telah dibelanjakan bagi perolehan bahan input pertanian seperti benih, racun rumpai, baja campuran dan hormon bunga.

16.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap, teratur serta mencapai objektif yang ditetapkan.

16.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan meliputi aspek pengurusan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan telah dibuat terhadap fail dan rekod yang berkaitan. Temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang

bertanggungjawab. Lawatan fizikal telah dibuat ke stor input pertanian dan tapak projek pekebun nanas di negeri Johor, Kelantan dan Terengganu. Selain itu, borang soal selidik telah diedarkan kepada pekebun nanas yang terpilih untuk mendapat maklumat dan status pelaksanaan projek.

16.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah perancangan strategik tidak disediakan secara terperinci dan didokumenkan; tiada kajian kesesuaian lokasi penanaman; tempoh meluluskan permohonan tidak ditetapkan; penyelenggaraan rekod yang tidak memuaskan; kajian impak belum dilaksanakan dan pemantauan projek yang tidak memuaskan. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang diperhatikan adalah seperti berikut:

16.4.1 Perancangan Strategik

16.4.1.1 Perancangan strategik jangka panjang perlu disediakan di peringkat Ibu Pejabat bagi menjelaskan hala tuju sesuatu program dengan mengambil kira semua aspek yang menyokong pelaksanaan perancangan tersebut. Semakan Audit mendapati LPNM tidak menyediakan perancangan strategik jangka panjang sejak tahun 2006. Bagaimanapun, LPNM hanya menyediakan pelan jangka pendek bagi tahun 2009. Antara sasaran yang ditetapkan ialah penambahan 6,170 ekar kawasan penanaman nanas bagi Rancangan Tanam Baru dan Rancangan Tanam Semula di 11 negeri, Semenanjung Malaysia seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.1
SASARAN KELUASAN PENANAMAN NANAS
BAGI TAHUN 2009

NEGERI	KELUASAN (EKAR)	
	RANCANGAN TANAM BARU	RANCANGAN TANAM SEMULA
Kedah/Perlis/Pulau Pinang	970	50
Perak	470	50
Selangor	480	100
Melaka/Negeri Sembilan	250	-
Johor	30	2,470
Pahang	630	-
Terengganu	320	-
Kelantan	350	-
JUMLAH	3,500	2,670

Pihak Audit berpendapat LPNM perlu menyediakan perancangan strategik jangka panjang bagi tempoh 5 tahun dengan menetapkan objektif dan sasaran yang hendak dicapai. Sehubungan ini, Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas dapat ditentukan untuk menambah jumlah keluasan bertanam supaya dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur.

LPNM memaklumkan tiada Perancangan Strategik secara khusus untuk Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas disediakan. Bagaimanapun, LPNM telah menggunakan Buku Cadangan Bajet Rancangan Malaysia Kesembilan (2006-2010) sebagai panduan kepada Bahagian yang terlibat untuk melaksanakan projek pembangunan.

16.4.2 Peruntukan Kewangan

16.4.2.1 LPNM telah memohon peruntukan bagi Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas sejumlah RM88.65 juta dan peruntukan yang diterima adalah sejumlah RM55.69 juta bagi tahun 2006 hingga 2010. Sehingga akhir tahun 2009, sejumlah RM41.58 juta telah dibelanjakan daripada RM55.69 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.2
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2010

TAHUN	PERUNTUKAN DIPOHON (RM Juta)	PERUNTUKAN DITERIMA (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	BAKI PERUNTUKAN (RM Juta)
2006	16.67	12.00	10.28	1.72
2007	18.62	11.69	6.82	4.87
2008	20.76	16.64	16.04	0.60
2009	13.00	10.27	8.44	1.83
2010	19.60	5.09	-	5.09
JUMLAH	88.65	55.69	41.58	14.11

16.4.2.2 Peruntukan yang diterima oleh LPNM digunakan untuk memperoleh bahan input pertanian bagi mengurangkan kos pengeluaran pekebun kecil nanas. Berdasarkan Peraturan-peraturan Bantuan Kewangan 1994, bantuan input pertanian bagi Projek Rancangan Tanam Baru (RTB) adalah RM2,400 dan Rancangan Tanam Semula (RTS) adalah RM700 bagi setiap ekar. Pecahan input pertanian yang diberi kepada pekebun adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.3
BANTUAN INPUT PERTANIAN BAGI SETIAP EKAR

INPUT	KUANTITI	NILAI (RM)	
		RTB	RTS
Benih	17,000 sulur	1,700	-
Racun Rumpai	2 gelen	80	80
Baja Campuran	15 beg	570	570
Hormon Bunga	2 botol	50	50
JUMLAH		2,400	700

16.4.2.3 Pekebun memerlukan 15 beg baja campuran setiap ekar bagi satu musim untuk mendapatkan pokok yang subur dan pengeluaran buah nanas gred A. Harga baja adalah RM55 setiap beg pada tahun 2006 dan 2007. Semakan Audit mendapati pada tahun 2008 bekalan baja telah dikurangkan daripada 15 beg kepada 4 hingga 6 beg kerana harga baja telah meningkat kepada RM164 hingga RM175 bagi setiap beg. Ini disebabkan peningkatan harga baja kesan kenaikan harga pasaran minyak global. Oleh itu, pekebun perlu menanggung kos pembelian bekalan baja yang diperlukan untuk mendapatkan hasil pengeluaran yang baik. LPNM telah memberikan insentif dalam bentuk baja semburan berjumlah RM1.50 juta bagi menggantikan bekalan baja campuran yang dikurangkan. Ini bertujuan untuk mengurangkan kos pengeluaran pekebun dan mengekalkan kualiti buah nanas yang dihasilkan.

16.4.2.4 Berdasarkan temu bual dengan pekebun, baja yang dibekalkan pada tahun 2008 adalah tidak sesuai bagi tanaman nanas. Bagaimanapun bagi tahun 2009, bekalan baja telah ditukar kepada jenis baja sebatian dan campuran yang lebih sesuai untuk tanaman nanas.

Pada pendapat Audit, LPNM perlu memohon peruntukan tambahan daripada Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani untuk menampung kenaikan harga baja dan tidak membebankan pekebun.

LPNM memaklumkan Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani telah meluluskan bantuan input pertanian berasaskan nilai ringgit kepada kuantiti input pertanian yang ditetapkan. Bagaimanapun, LPNM perlu membuat pindaan kepada Peraturan-peraturan Bantuan Kewangan 1994 terlebih dahulu. Sehubungan itu, draf pindaan telah diserahkan kepada Penasihat Undang-undang Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani pada 5 Mac 2010 untuk dikemukakan kepada Peguam Negara.

16.4.3 Prestasi Penambahan Keluasan Penanaman Nanas

16.4.3.1 LPNM telah menetapkan sasaran untuk menambah keluasan penanaman nanas seluas 6,700 ekar setahun mulai tahun 2006 bagi mencapai 33,500 ekar pada akhir tahun 2010 melalui RTB dan RTS. Bagaimanapun, sasaran tersebut telah diubah suai mengikut peruntukan yang diterima bagi tahun 2006 hingga 2009. Sehingga akhir tahun 2009, jumlah keluasan bertanam hanya 20,271 ekar dan tidak mencapai sasaran yang ditetapkan iaitu seluas 24,750 ekar atau 81.9%. Semakan Audit mendapati sasaran keluasan bertanam yang ditetapkan dari tahun 2006 hingga 2008 tidak dicapai. Sasaran tersebut hanya dapat dicapai pada tahun 2009 iaitu 5,453 ekar atau 3.7% melebihi 5,250 ekar yang ditetapkan. Sasaran bagi tahun 2006 hingga 2008 tidak dicapai kerana kelulusan permohonan dibuat berdasarkan sasaran bilangan kelulusan yang ditetapkan oleh *Key Performance Indicator* tanpa mengambil kira keluasan bertanam dan kuantiti pengeluaran. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.4
PENCAPAIAN KELUASAN BERTANAM
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2009

TAHUN	KELUASAN (EKAR)		PERBEZAAN	PERATUS PERBEZAAN
	SASARAN	BERTANAM	(EKAR)	(%)
2006	6,000	3,586	(2,414)	(40.2)
2007	6,000	5,061	(939)	(15.7)
2008	7,500	6,171	(1,329)	(17.7)
2009	5,250	5,453	203	3.7
JUMLAH	24,750	20,271	(4,479)	(18.1)

16.4.3.2 Sehingga akhir tahun 2009, keluasan bertanam yang tertinggi diluluskan adalah di negeri Johor iaitu 3,902.25 ekar berbanding dengan 3,229.75 ekar atau 82.8% bertanam, diikuti oleh negeri Kedah iaitu 898.38 ekar, telah diluluskan berbanding dengan 682.22 ekar atau 75.9% bertanam. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.5
KELUASAN BERTANAM NANAS MENGIKUT NEGERI
SEHINGGA TAHUN 2009

NEGERI	KELUASAN (EKAR)		PERATUS TANAM (%)
	LULUS	TANAM	
Johor	3,902.25	3,229.75	82.8
Kedah	898.38	682.22	75.9
Pahang	576.76	378.84	65.7
Terengganu	620.99	298.38	48.1
Kelantan	556.97	297.13	53.2
Negeri Sembilan	386.59	241.65	62.5
Selangor	533.53	189.17	35.5
Perak	440.57	176.43	40.1
Pulau Pinang	126.70	119.45	94.2
Melaka	85.96	48.98	56.9
Perlis	37.23	6.00	16.1
JUMLAH	8,165.93	5,668.00	69.4

Pihak Audit berpendapat sasaran keluasan bertanam nanas seluas 33,500 ekar yang ditetapkan pada akhir tahun 2010 sukar dicapai kerana terdapat pekebun yang telah diluluskan bantuan tetapi tidak bertanam nanas mengikut tempoh ditetapkan. LPNM memaklumkan sasaran yang ditetapkan sukar dicapai kerana pekebun menghadapi masalah kewangan untuk membersihkan kawasan tanaman nanas. Selain itu, tempoh masa bertanam yang ditetapkan adalah 6 bulan selepas tarikh kelulusan dan perlanjutan tidak akan diberikan selepas tamat tempoh tersebut.

16.4.4 Pemilihan Lokasi Dan Kesesuaian Tanah

16.4.4.1 Pemilihan lokasi dan kesesuaian tanah adalah penting bagi memastikan hasil tanaman berkualiti dan tidak terdedah kepada risiko bencana alam seperti banjir. Pokok nanas mampu bertahan dalam tempoh seminggu sekiranya ditenggelami banjir tetapi buah nanas akan menjadi kurang berkualiti seperti saiz buah yang kecil dan rasa kurang manis. Selain itu, hujan lebat akan menghanyutkan sulur yang baru ditanam dan merosakkan kawasan tanaman sehingga mengakibatkan kerugian kepada pekebun.

16.4.4.2 Pihak Audit mendapati LPNM hanya menjalankan kajian kesesuaian tanah sebelum bantuan diberikan kepada pekebun. Bagaimanapun, tiada kajian kesesuaian lokasi dibuat bagi memastikan lokasi penanaman tidak terjejas sekiranya berlaku bencana alam. Lawatan Audit ke kebun nanas di Bachok, Kelantan serta Setiu dan Marang, Terengganu pada penghujung bulan November 2009 mendapati kebun peserta di Bachok telah ditenggelami banjir seperti di gambar berikut:

GAMBAR 16.1

Anak Pokok Nanas Yang Ditenggelami Air
Di Bachok, Kelantan

Pada pandangan Audit, LPNM perlu memilih lokasi yang sesuai bagi mengelakkan tanaman terdedah kepada risiko bencana alam.

LPNM memaklumkan kawasan tersebut hanya ditenggelami banjir selama 4 hari. Pekebun perlu menambah kuantiti baja terhadap tanaman tersebut kerana baja yang telah ditabur dihanyutkan oleh banjir. LPNM menganggarkan hampir 30% daripada jumlah keseluruhan tanaman nanas akan terjejas dan menghasilkan buah yang kecil.

16.4.5 Tempoh Meluluskan Permohonan Tidak Ditetapkan

16.4.5.1 Manual Prosedur Kerja Bahagian Tanaman, LPNM hanya menggariskan peraturan yang perlu dipatuhi oleh pekebun bagi permohonan geran penanaman nanas. Bagaimanapun, tempoh masa untuk LPNM meluluskan permohonan geran penanaman nanas tidak ditetapkan. Semakan Audit mendapati bagi tahun 2007 hingga 2009, sebanyak 7,922 permohonan dengan keluasan 5,383 ekar telah diterima. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 6,716 permohonan telah diluluskan dengan keluasan 3,874 ekar. Pemeriksaan Audit terhadap 63 fail pekebun di Pejabat LPNM Negeri Kelantan, Terengganu dan Pejabat LPNM Cawangan Pontian, Johor mendapati perkara berikut:

- a. Tempoh kelulusan yang diambil adalah antara satu hingga 12 bulan seperti di jadual berikut. LPNM telah mengambil masa yang lama untuk meluluskan sesuatu permohonan kerana tiada tempoh masa ditetapkan untuk meluluskan permohonan.

JADUAL 16.6
TEMPOH KELULUSAN PERMOHONAN

TEMPOH KELULUSAN (Bulan)	BILANGAN PERMOHONAN
1 hingga 3	11
4 hingga 6	31
7 hingga 9	3
10 hingga 12	5
Tiada Maklumat	13
JUMLAH	63

LPNM memaklumkan perkara ini berlaku disebabkan hanya Pengarah Bahagian Tanaman sahaja memberi kelulusan kepada setiap permohonan manakala pegawai lain yang terlibat dalam aktiviti pengesahan untuk sokongan kelulusan adalah pegawai baru dan masih memerlukan bimbingan.

- b. Sebanyak 255 permohonan daripada pekebun masih belum diluluskan di Pejabat Cawangan LPNM Pontian, Johor. Ini menyebabkan semua pekebun tersebut telah mengeluarkan perbelanjaan sendiri untuk memulakan penanaman dengan keluasan 885 ekar.

Pihak Audit berpendapat LPNM perlu mengkaji semula tempoh kelulusan bagi memastikan projek dilaksanakan dengan lancar dan pengagihan input dilakukan dengan berkesan. LPNM memaklumkan bahawa antara sebab kelewatan kelulusan permohonan adalah borang permohonan tidak lengkap dan sasaran bilangan kelulusan permohonan yang ditetapkan di negeri tersebut telah tercapai.

16.4.6 Penyelenggaraan Rekod

Penyelenggaraan rekod yang baik dan sistematik memudahkan pegawai membuat rujukan, semakan dan melaksanakan pemantauan terhadap projek. Pekebun perlu mengisi Buku Pendaftaran Dan Rekod Jualan Pekebun Nanas untuk merekodkan hasil jualan. Penyelenggaraan rekod di Ibu Pejabat dan Pejabat Cawangan adalah kurang memuaskan seperti berikut:

- a. Laporan hasil jualan dan pengeluaran tahunan buah nenas yang diusahakan oleh pekebun kecil tidak disediakan. Ini disebabkan Buku Pendaftaran Dan Rekod Jualan Pekebun Nanas serta Buku Rekod Ladang yang telah dicetak belum diedarkan kepada pekebun.
- b. Data peserta RTB dan RTS di Pejabat LPNM Cawangan Pontian, Johor hanya diselenggara mulai tahun 2009 menggunakan *Microsoft Excel* dan data bagi tahun sebelumnya diselenggara secara manual. Data tersebut didapati tidak lengkap sehingga menyebabkan kesukaran untuk membuat semakan dan pemantauan.
- c. Nombor rujukan fail pekebun di Pejabat Cawangan Pontian, Johor yang diberi bantuan tidak selaras dengan nombor pendaftaran pekebun yang dikeluarkan oleh Ibu Pejabat LPNM. Ini menyebabkan semakan silang antara rekod pendaftaran dan fail pekebun sukar dilakukan.

Pihak Audit berpendapat LPNM perlu mengemas kini semua maklumat berkaitan pekebun, keluasan bertanam, hasil jualan dan kuantiti pengeluaran. Maklumat yang lengkap dan tepat akan dapat mengukur pencapaian projek RTB dan RTS.

LPNM memaklumkan Sistem Maklumat Industri Nanas sedang dibangunkan untuk merekod maklumat mengenai industri nenas antaranya bilangan peserta, keluasan bertanam, hasil pengeluaran, keluasan tanaman dan jangkaan pengeluaran serta jualan. Sistem tersebut telah ditawarkan kepada syarikat pembekal pada bulan Oktober 2009 dan dijangka beroperasi pada bulan Julai 2010.

16.4.7 Kajian Impak

LPNM perlu melaksanakan kajian impak untuk menilai keberkesanan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas bagi meningkatkan produktiviti dan pendapatan pekebun serta menambah keluasan tanaman nenas. Semakan Audit mendapati LPNM masih belum menjalankan kajian impak terhadap projek ini. Sehubungan itu, LPNM tidak dapat membuat penilaian terhadap projek yang dijalankan sama ada telah mencapai objektif ditetapkan.

Pihak Audit berpendapat LPNM perlu melaksanakan kajian impak terhadap Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas bagi menilai keberkesanan projek dan mengenal pasti kelemahan yang boleh menjejaskan pencapaian objektif projek. LPNM memaklumkan penilaian terhadap pendapatan pekebun yang menyertai projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas dapat dibuat apabila Sistem Maklumat Industri Nanas dilaksanakan.

16.4.8 Pemantauan

Pemantauan adalah aspek pengurusan yang perlu dilakukan secara berterusan bagi memastikan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas diurus dengan cekap supaya segala kelemahan dan masalah dapat dikenal pasti dengan segera. LPNM telah mewujudkan mekanisme pemantauan di peringkat Ibu Pejabat dan Pejabat Cawangan bagi memastikan projek dilaksanakan dengan cekap dan teratur. Semakan Audit mendapati mesyuarat Jemaah Lembaga ada membincangkan isu dan masalah projek penanaman nanas serta mempromosikan produk nanas. Bagaimanapun, tindakan yang diambil kurang berkesan bagi mengatasi isu dan masalah yang dibangkitkan. Pegawai di Ibu Pejabat telah mengadakan lawatan fizikal sebanyak 3 kali terhadap projek penanaman nanas di negeri Selangor, Negeri Sembilan dan Johor pada tahun 2009. Berdasarkan laporan pemantauan, didapati beberapa perkara dan masalah berbangkit yang memerlukan tindakan susulan Ibu Pejabat tetapi tindakan susulan atau penambahbaikan belum diambil oleh Ibu Pejabat. Di peringkat Cawangan Negeri, pemantauan hanya dijalankan mengikut keperluan oleh Pegawai Kawasan.

Pada pandangan Audit, pemantauan yang dilaksanakan adalah tidak memuaskan. LPNM perlu memastikan pemantauan dibuat secara berkala dan tindakan susulan perlu diambil terhadap isu dan masalah pekebun. LPNM memaklumkan penambahbaikan telah dibuat dengan membincangkan isu dan masalah pekebun dalam Mesyuarat Tindakan Pembangunan. Tindakan ini telah dibuat selepas LPNM mendapat teguran Audit. Selain itu, pemantauan berkala oleh Pegawai Kawasan telah dimasukkan ke dalam senarai tugas pegawai berkenaan.

16.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, pengurusan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas adalah kurang memuaskan dan LPNM perlu mengambil tindakan penambahbaikan terhadap kelemahan yang dibangkitkan. Objektif projek untuk meningkatkan keluasan bertanam nanas tidak dapat diukur kerana kelemahan penyelenggaraan rekod dan tiada kajian dapat dijalankan. Selain itu, pencapaian sasaran pengeluaran buah nanas juga tidak dapat dinilai kerana tiada rekod diselenggara oleh pekebun. Pihak Audit mengesyorkan LPNM memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek seterusnya.

16.5.1 Menyediakan perancangan strategik jangka panjang bagi tempoh 5 tahun dengan menetapkan objektif dan sasaran yang hendak dicapai serta hala tuju projek industri nanas.

16.5.2 Menetapkan tempoh kelulusan permohonan supaya tiada kelewatan berlaku dalam pelaksanaan Projek Penambahan Keluasan Penanaman Nanas.

16.5.3 Mengemas kini semua maklumat berkaitan pekebun, keluasan bertanam dan hasil jualan serta kuantiti pengeluaran supaya pencapaian projek dapat diukur dengan lebih tepat dan berkesan.

16.5.4 Melaksanakan pemantauan secara berkala bagi mengenal pasti isu dan masalah pekebun supaya tindakan penambahbaikan boleh diambil dengan segera.

16.5.5 Di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh, LPNM disyorkan mengkaji semula kaedah pelaksanaan projek sama ada dibuat secara kontrak ladang atau mengadakan perjanjian dengan pekebun bagi menanam dan mengeluarkan buah nanas berterusan.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH

17. PENGURUSAN AKTIVITI EKONOMI TAMBAHAN

17.1 LATAR BELAKANG

17.1.1 Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) ditubuhkan pada 1 Januari 1973 di bawah Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (Akta 85) bertujuan untuk memajukan pekebun kecil dan masyarakat luar bandar selaras dengan Dasar Pembangunan Negara. Di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9), RISDA telah diberi tanggungjawab yang lebih menyeluruh oleh Kerajaan untuk membangun masyarakat pekebun kecil di luar bandar dari segi kedudukan sosioekonomi. Sehubungan itu, RISDA telah menetapkan objektif untuk pekebun kecil memperoleh pendapatan isi rumah sekurang-kurangnya RM2,000 sebulan pada penghujung RMK9 dan menghapuskan miskin tegar serta mengurangkan kemiskinan ke tahap 0.5%.

17.1.2 RISDA telah merancang dan menggalakkan pekebun kecil menjalankan pelbagai Aktiviti Ekonomi Tambahan (AET) yang mempunyai potensi pasaran untuk menambah punca pendapatan. Aktiviti Ekonomi Tambahan terdiri daripada aktiviti ternakan, tanaman dan ekonomi desa seperti kraf daun getah, makanan sejuk beku, makanan ringan, jahitan dan sulaman. Objektif utama AET adalah untuk meningkatkan pendapatan pekebun kecil selain daripada bergantung kepada hasil getah atau kelapa sawit. Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM40 juta untuk AET di bawah RMK9. Daripada jumlah tersebut, RISDA telah membelanjakan sejumlah RM31.25 juta atau 78 % sehingga bulan Disember 2009.

17.1.3 RISDA telah melantik *integrator* secara individu, syarikat dan koperasi untuk melaksanakan projek di bawah AET. *Integrator* akan menguruskan sesuatu projek sepenuhnya dan keuntungan projek akan diagihkan kepada peserta mengikut perjanjian yang ditandatangani.

17.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Aktiviti Ekonomi Tambahan telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap serta teratur selaras dengan objektif yang ditetapkan.

17.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek pengurusan AET bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan telah dijalankan terhadap dokumen, fail dan rekod berkaitan pengurusan AET di Ibu Pejabat dan 3 Pejabat RISDA iaitu Pejabat RISDA Jajahan Kelantan Tengah, Kelantan; Pejabat RISDA Daerah Kota Tinggi/Johor Baru/Kulaijaya, Johor dan Pejabat RISDA Daerah Padang Terap, Kedah. Perbincangan dan temu bual telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab, peserta dan *integrator*. Lawatan fizikal juga telah diadakan di tapak projek peserta.

17.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan wujud dalam pengurusan AET. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah pelantikan *integrator* yang kurang berpengalaman; pulangan yang kurang memuaskan di bawah pengurusan *integrator*; bantuan peralatan yang tidak digunakan; pengagihan pulangan yang tidak teratur; perolehan bekalan bantuan tidak mematuhi prosedur; sistem perekodan dan perjanjian yang tidak seragam; Garis Panduan Pelaksanaan Program AET yang tidak kemas kini dan pemantauan yang kurang memuaskan. Penjelasan lanjut terhadap kelemahan tersebut adalah seperti berikut:

17.4.1 Prestasi Aktiviti Ekonomi Tambahan

RISDA telah melantik 23 *integrator* yang terdiri daripada Koperasi Pekebun Kecil, syarikat subsidiari RISDA dan individu yang berpengalaman di bawah RMK9. Pihak Audit telah membuat semakan terhadap 5 projek yang dilaksanakan oleh *integrator* melibatkan 57 peserta. Semakan Audit mendapati 2 projek iaitu tanaman fertigasi dan projek kilang kek dan roti yang melibatkan 16 peserta telah mengalami kerugian pada tahun 2009. Peserta projek kilang kek dan roti serta projek tanaman fertigasi tersebut telah menerima pulangan pada tahun 2009 walaupun projek mengalami kerugian. Pihak Audit tidak dapat menyemak pulangan bagi 3 projek lain disebabkan akaun projek tidak dikemukakan untuk pengauditan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.1
PRESTASI PROJEK YANG DIURUSKAN OLEH INTEGRATOR

INTEGRATOR	PROJEK	TAHUN	PERUNTUKAN YANG DIAGIHKAN KEPADA INTEGRATOR (RM)	KERUGIAN BERSIH SEBELUM PULANGAN KEPADA PESERTA (RM)	KEUNTUNGAN DITERIMA OLEH PESERTA PADA TAHUN 2009 (RM)	BILANGAN PESERTA
ESPEK Sdn. Berhad Tanjung Genting, Kedah	Lembu Integrasi	2007	370,000	-	-	37
Koperasi Pekebun Kecil Wilayah Johor Selatan Berhad	Kilang Kek Dan Roti	2007	70,000	(22,533)	500	7
Koperasi Pekebun Kecil Daerah Kota Tinggi Berhad, Johor	Makanan Sejuk Beku	2007	20,000	-	-	2
Koperasi Pekebun Kecil Wilayah Johor Selatan Berhad	Tanaman Fertigasi	2008	90,000	(11,585)	200	9
Awang bin Ghani	Ternakan Kambing	2008	20,000	-	-	2
JUMLAH						57

17.4.1.1 Projek Ternakan Lembu Integrasi

Projek ternakan lembu integrasi ini diuruskan oleh ESPEK Sdn. Berhad yang merupakan syarikat subsidiari RISDA dengan peruntukan sejumlah RM370,000 melibatkan 37 peserta di Tanjung Genting, Kedah. Sebanyak 240 ekor lembu telah dibekalkan pada tahun 2007 dan bilangan lembu bertambah menjadi 280 ekor pada tahun 2009. Semakan Audit terhadap Laporan Projek Intergrasi Ternakan Lembu mendapati sebanyak 77 ekor lembu telah dijual dari tahun 2008 hingga bulan Oktober 2009 dengan anggaran harga semasa sejumlah RM231,000 atau RM3,000 seekor. Sebanyak 35 ekor lembu telah hilang dan 39 ekor lembu telah mati dengan anggaran keseluruhan sejumlah RM222,000. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan pengagihan pulangan kepada peserta kerana akaun projek tidak dikemukakan untuk semakan.

RISDA memaklumkan usaha berterusan sedang dilaksanakan untuk mengesan 35 ekor lembu yang hilang. Peserta projek yang terlibat telah diberikan pulangan RM300 seorang pada 16 Februari 2010.

17.4.1.2 Projek Kilang Kek Dan Roti

Kilang kek dan roti diuruskan oleh Koperasi Pekebun Kecil Wilayah Johor Selatan Berhad (KOPRIS) yang mula beroperasi pada tahun 2007 dengan peruntukan RM70,000 melibatkan 7 peserta. Semakan Audit mendapati KOPRIS telah mengubah suai bangunan miliknya iaitu Wisma KOPRIS untuk dijadikan premis kilang kek dan roti dengan kos sejumlah RM29,450 atau 42% daripada

peruntukan tersebut. Pada tahun 2009, projek ini hanya memperoleh nilai jualan tahunan sejumlah RM30,312 dan kerugian bersih sebelum pulangan kepada peserta sejumlah RM22,533. Setiap peserta telah diagihkan pulangan sejumlah RM500 setahun atau purata RM42 sebulan. Pihak Audit dimaklumkan kilang ini masih beroperasi namun menghadapi kesukaran untuk memasarkan produk yang dihasilkan.

17.4.1.3 Projek Makanan Sejuk Beku

Koperasi Pekebun Kecil Daerah Kota Tinggi Berhad (KOPTA) telah dilantik sebagai *integrator* bagi menguruskan projek makanan sejuk beku pada tahun 2007 dengan peruntukan RM20,000. Semakan Audit mendapati KOPTA telah menyerahkan projek tersebut kepada individu yang tidak mempunyai pengalaman dalam bidang makanan sejuk beku dan menghadapi kesukaran dalam memasarkan produk. *Integrator* telah diberikan bantuan 2 set peralatan Projek Makanan Sejuk Beku bernilai RM16,400.

Lawatan Audit ke projek ini mendapati bantuan satu set peralatan sejuk beku bernilai RM7,700 tidak digunakan dan disimpan di Balai Raya Kampung Bukit Samsu, Kota Tinggi, Johor. Peralatan ini tidak digunakan kerana pengeluaran produk sejuk beku dikurangkan berikutan pasaran yang terhad. Ini menyebabkan peralatan tersebut terbiar dan terdedah kepada risiko kecurian. Keadaan peralatan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 17.1

Mesin Pengadun 5kg Tidak Digunakan Dan Terbiar Di Balai Raya Kampung Bukit Samsu, Kota Tinggi Johor

GAMBAR 17.2

Keadaan Dalam Peti Sejuk Yang Tidak Digunakan Dan Berkulat Di Balai Raya Kampung Bukit Samsu, Kota Tinggi Johor

GAMBAR 17.3

Byrel-24 Gas Oven Terbiar Di Balai Raya
Kampung Bukit Samsu, Kota Tinggi Johor

GAMBAR 17.4

Dapur Gas Yang Terbiar Di Balai Raya
Kampung Bukit Samsu, Kota Tinggi Johor

RISDA memaklumkan pihak KOPTA telah pun memindahkan peralatan tersebut kepada pengusaha baru pada bulan April 2010 dan akan mengambil inisiatif bagi memastikan projek makanan sejuk beku diteruskan.

17.4.1.4 Projek Tanaman Fertigasi

Koperasi Pekebun Kecil Wilayah Johor Selatan Berhad (KOPRIS) telah dilantik sebagai *integrator* bagi tanaman fertigasi pada tahun 2008 dengan peruntukan sejumlah RM90,000 yang melibatkan 9 peserta. KOPRIS telah mengusahakan tanaman *rock melon* dan cili. Semakan Audit mendapati tanaman *rock melon* yang diusahakan pada pusingan pertama menghadapi masalah pemasaran menyebabkan projek tersebut menanggung kerugian. KOPRIS telah mengusahakan tanaman cili bagi menggantikan tanaman *rock melon*. Bagaimanapun, projek tanaman cili juga menghadapi kegagalan di mana tanaman yang diusahakan rosak akibat ancaman serangan. Semakan lanjut mendapati tiada kajian kesesuaian projek dilaksanakan sebelum projek dimulakan. Sehingga akhir tahun 2009, projek ini telah mengalami kerugian bersih sebelum pulangan kepada peserta berjumlah RM11,585 dan pulangan sejumlah RM200 telah diagihkan kepada peserta.

17.4.1.5 Projek Ternakan Kambing

Projek ternakan kambing diuruskan oleh seorang individu yang dilantik sebagai *integrator* pada tahun 2008 melibatkan 2 peserta. *Integrator* telah menerima peruntukan sejumlah RM20,000 yang terdiri daripada kandang dan pagar berjumlah RM16,000 dan kambing bernilai RM4,000. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan bilangan kambing yang telah diterima oleh peserta dan urus niaga jualan telah dibuat kerana *integrator* tidak menyelenggara rekod berkaitan.

Pihak Audit berpendapat RISDA hendaklah melantik *integrator* yang berpengalaman, berkeupayaan dan mempunyai rangkaian pemasaran bagi memastikan program ini mencapai matlamat yang ditetapkan. RISDA perlu mengkaji keperluan peralatan bagi memastikan penggunaan peralatan secara optimum. Prestasi *integrator* perlu dipantau juga bagi memastikan laporan projek disediakan secara berkala. Kajian kesesuaian projek hendaklah dibuat bagi mengenal pasti projek berdaya maju dan dapat meningkatkan pendapatan pekebun kecil.

RISDA memaklumkan pindaan telah dibuat kepada Arahan Ketua Pengarah Bil. 23 Tahun 2005 (Pindaan 1) bertarikh 31 Mei 2010 yang merangkumi kriteria pelantikan *integrator* dan kajian kemungkinan. Arahan ini telah diedarkan kepada semua Pengarah RISDA Negeri untuk tindakan. Di samping itu, kuasa meluluskan projek telah dipindahkan ke peringkat Ibu Pejabat bagi memastikan pemantauan dilaksanakan dengan lebih berkesan.

17.4.2 Pengagihan Keuntungan

17.4.2.1 Perjanjian antara RISDA dan *integrator* menetapkan pengagihan keuntungan kepada peserta dibuat berdasarkan peratus keuntungan mengikut jenis projek. Pihak Audit mendapati pulangan projek Kilang Kek Dan Roti, Ternakan Lembu Pedaging dan Tanaman Fertigasi di negeri Johor tidak diagihkan terus kepada peserta. RISDA telah menyalurkan pulangan berjumlah RM9,558 ke akaun Kelab Sukan Daerah Kota Tinggi terlebih dahulu sebelum diagihkan kepada peserta yang berkenaan. Semakan lanjut mendapati peserta hanya menerima sejumlah RM6,800 dan baki sejumlah RM2,758 masih disimpan dalam akaun Kelab Sukan Daerah Kota Tinggi. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.2
PENGAGIHAN PULANGAN KEPADA PESERTA

PROJEK	PULANGAN DARIPADA INTEGRATOR (RM)	PULANGAN DITERIMA OLEH PESERTA (RM)	BAKI DALAM AKAUN KELAB (RM)
Kilang Roti Dan Kek	5,977	3,500	2,477
Ternakan Lembu Pedaging	1,680	1,500	180
Tanaman Fertigasi	1,901	1,800	101
JUMLAH	9,558	6,800	2,758

Pihak Audit berpendapat tatacara pengagihan tersebut tidak mematuhi peraturan kewangan dan tindakan sewajarnya hendaklah diambil bagi memastikan *integrator* mengagihkan semua pulangan terus kepada peserta yang terlibat. RISDA memaklumkan baki pulangan sejumlah RM2,758 telah dipindahkan ke Akaun Projek Khas Koperasi dan akan diagihkan kepada peserta.

17.4.3 Prosedur Perolehan

17.4.3.1 Peraturan kewangan menetapkan mulai bulan Februari 2009, perolehan bekalan dan perkhidmatan yang bernilai melebihi RM50,000 hingga RM500,000 hendaklah dipelawa secara sebut harga. Nilai perolehan secara sebut harga sebelum tempoh tersebut adalah antara RM50,000 hingga RM200,000. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Pejabat RISDA Jajahan Kelantan Tengah telah membuat perolehan peralatan AET tanpa melalui proses sebut harga pada tahun 2007 hingga 2009. Peralatan yang diperoleh antaranya peti sejuk, mesin pengadun tepung dan kandang lembu/kambing melebihi RM50,000 daripada 2 Koperasi Pekebun Kecil di Daerah Kelantan Tengah. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.3
PEROLEHAN PERALATAN TANPA SEBUT HARGA

PEMBEKAL	TAHUN		
	2007 (RM)	2008 (RM)	2009 (RM)
Koperasi Pekebun Kecil Machang	441,728	322,056	152,730
Koperasi Pekebun Kecil Tanah Merah	298,272	527,944	208,422

- b. Pejabat RISDA Daerah Johor Bahru/Kulaijaya telah membuat perolehan baka lembu dan peralatan bagi projek ternakan lembu pedaging bernilai RM60,000 untuk 6 peserta daripada Koperasi Pekebun Kecil Wilayah Johor Selatan Berhad. Koperasi ini juga merupakan *integrator* bagi projek tersebut. Semakan Audit mendapati perolehan dibuat tanpa melalui proses sebut harga. Sebanyak 6 pesanan tempatan berjumlah RM10,000 setiap satu telah dikeluarkan pada tarikh yang sama kepada Koperasi Pekebun Kecil Wilayah Johor Selatan Berhad.

Pihak Audit berpendapat RISDA perlu merancang perolehan AET mematuhi peraturan perolehan yang ditetapkan supaya RISDA mendapat *value for money*. RISDA memaklumkan dasar kelulusan projek AET adalah mengikut peserta kerana permohonan diterima secara berasingan. Kelulusan yang diberi berdasarkan individu dengan kadar bantuan RM10,000 setiap peserta. Koperasi hanya bertindak sebagai pelaksana projek mengikut perjanjian yang telah ditandatangani antara RISDA dan koperasi.

17.4.4 Laporan Hasil Jualan Bulanan

17.4.4.1 Arahan Ketua Pengarah Bilangan 23 Tahun 2005 menghendaki Pejabat RISDA Negeri/Daerah/Jajahan menyediakan Laporan Bulanan Prestasi Projek yang menerima bantuan dan dikemukakan kepada Bahagian Peningkatan Ekonomi bagi tujuan pemantauan.

17.4.4.2 Pejabat RISDA Negeri ada mengemukakan Laporan Bulanan Prestasi Projek kepada Ibu Pejabat secara berkala. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat mengesahkan ketepatan maklumat prestasi jualan peserta kerana tidak mempunyai dokumen sokongan yang lengkap. Semakan lanjut mendapati sebanyak 90% peserta tidak memberi maklumat hasil sebenar tetapi hanya memberikan maklumat hasil secara anggaran kepada RISDA. Perkara ini disebabkan kebanyakan peserta yang menerima bantuan kemudahan tidak menyelenggara rekod jualan yang sistematik.

Pihak Audit berpendapat RISDA perlu mewujudkan sistem perekodan yang seragam kepada semua peserta dan *integrator* bagi mendapatkan maklumat prestasi jualan yang tepat supaya penilaian dapat dibuat terhadap keberkesanan projek AET. RISDA memaklumkan Arahan Ketua Pengarah yang baru menghendaki semua permohonan yang diluluskan perlu disertakan dengan buku rekod urus niaga kepada *integrator* atau peserta individu.

17.4.5 Perjanjian Pelantikan *Integrator*

17.4.5.1 Perjanjian perlu ditandatangani antara RISDA, *integrator* dan peserta bagi projek AET yang dilaksanakan oleh *integrator* untuk menjaga kepentingan pihak yang terlibat. Semakan Audit terhadap 7 dokumen perjanjian mendapati kelemahan seperti berikut:

- i. Sebanyak 6 perjanjian tidak ditandatangani oleh peserta tetapi hanya ditandatangani oleh RISDA dan *integrator*.

- ii. Satu perjanjian tidak menyatakan dengan jelas kaedah pengagihan keuntungan yang digunakan. Pengagihan hanya ditentukan setelah penjualan hasil projek.
- iii. Tempoh pulangan diterima oleh peserta tidak seragam iaitu sama ada secara bulanan, suku tahun, setengah tahun atau tahunan.
- iv. Kaedah pembahagian keuntungan tidak seragam iaitu seperti berikut:
 - Sebanyak 40% diserahkan kepada *integrator* dan 60% kepada peserta projek setelah ditolak kos penyenggaraan dan pembekalan bahan mentah untuk pusingan projek seterusnya.
 - Sebanyak 30% akan digunakan untuk modal pusingan dan 70% diserahkan kepada peserta projek. *Integrator* akan dibayar kos mengurus pada kadar tertentu dan tiada pengagihan keuntungan diberi kepada *integrator*.
 - Sebanyak 15% ditolak untuk modal pusingan, 20% untuk *integrator*, 5% untuk *integrator* pertama (bagi projek yang bertukar *intergrator*) dan 60% untuk peserta projek.

Pihak Audit berpendapat penyediaan dokumen perjanjian hendaklah diseragamkan untuk semua projek. Semua pihak yang terlibat iaitu RISDA, *integrator* dan peserta projek hendaklah menandatangani perjanjian tersebut bagi menjaga kepentingan pihak yang terlibat. RISDA memaklumkan satu format penyeragaman perjanjian telah dimasukkan dalam Garis Panduan Pelaksanaan Program AET (Pindaan 2) berkuat kuasa mulai 10 Mei 2010.

17.4.6 Garis Panduan Dan Prosedur

17.4.6.1 RISDA telah mengeluarkan Garis Panduan Pelaksanaan Program AET (Pindaan 1) berkuat kuasa mulai 22 Disember 2005 sebagai panduan bagi melaksanakan Aktiviti Ekonomi Tambahan. Semakan Audit mendapati Garis Panduan tersebut tidak lengkap dan perlu dibuat penambahbaikan dengan mengambil kira perkara seperti berikut:

- Menetapkan kriteria pelantikan *integrator* dari aspek pengalaman, keupayaan dan rangkaian pemasaran bagi memastikan projek yang dilaksanakan berdaya maju.
- Kaedah pembahagian keuntungan perlu diseragamkan.
- Kajian kesesuaian projek perlu dibuat sebelum projek dilaksanakan.

Pada pandangan Audit, RISDA perlu mengkaji semula dan mengemas kini **Garis Panduan Pelaksanaan Program AET** bagi memastikan pelaksanaan program adalah teratur dan mencapai objektif yang ditetapkan. RISDA memaklumkan Garis Panduan Pelaksanaan Program AET (Pindaan 2) berkuat kuasa mulai 10 Mei 2010 telah diedarkan kepada semua Pengarah RISDA Negeri untuk tindakan. Garis panduan ini merangkumi kriteria pelantikan *integrator*, kajian kesesuaian projek dan penyeragaman kaedah pembahagian keuntungan.

17.4.7 Pemantauan

17.4.7.1 Peringkat Pengurusan

RISDA menetapkan mekanisme pemantauan pengurusan AET melalui Mesyuarat Pelaksanaan dan Pengesanan secara berkala yang diadakan di peringkat Ibu Pejabat, Pejabat RISDA Negeri dan juga Pejabat RISDA Daerah/Jajahan. Dasar pengurusan AET pula akan dibincangkan dalam Mesyuarat Lembaga Pengarah dari semasa ke semasa. Semakan Audit mendapati Mesyuarat Pelaksanaan dan Pengesanan hanya membincangkan mengenai prestasi kelulusan dan bayaran permohonan semasa. **Pihak Audit berpendapat mesyuarat tersebut sepatutnya membincangkan prestasi dan masalah projek serta status pelaksanaan program.**

17.4.7.2 Peringkat Ibu Pejabat

Pengurusan AET di Pejabat RISDA Negeri dipantau oleh Bahagian Peningkatan Ekonomi, Ibu Pejabat. Semua Pejabat RISDA Negeri dikehendaki mengemukakan laporan prestasi projek setiap bulan. Bahagian ini juga mengadakan perbincangan dari semasa ke semasa mengenai pengurusan program AET. Bagaimanapun, pemantauan ke tapak projek tidak dibuat secara berkala oleh Ibu Pejabat.

RISDA memaklumkan satu mesyuarat khas bagi membentangkan secara terperinci prestasi setiap projek AET yang bermula dari tahun 2006 telah diadakan pada 6 Julai 2010 dan dipengerusikan oleh Ketua Pengarah RISDA. Satu Pelan Tindakan Pemantauan telah dirangka bagi memastikan pelaksanaan pemantauan dibuat secara sistematik.

17.4.7.3 Peringkat Pejabat RISDA Daerah/Jajahan

Selain Mesyuarat Pelaksanaan dan Pengesanan peringkat Daerah/Jajahan, pelaksanaan projek AET juga dipantau melalui mesyuarat khusus yang diadakan bagi projek berkelompok. Bagaimanapun, Pejabat RISDA Daerah/Jajahan tidak melaksanakan pemantauan ke tapak projek secara berkala dan laporan pemantauan tidak disediakan dengan teratur.

Pada pandangan Audit, pemantauan yang dilaksanakan adalah kurang memuaskan. RISDA perlu memastikan pemantauan yang rapi terhadap prestasi siap projek AET untuk mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh peserta dan *integrator* serta mengambil tindakan penambahbaikan dengan segera. RISDA memaklumkan melalui Arahan Ketua Pengarah Bil. 23 Tahun 2005 (Pindaan 1) yang dikeluarkan pada 31 Mei 2010, peringkat kelulusan telah dipindahkan ke Ibu Pejabat bagi memastikan pemantauan dilaksanakan dengan lebih berkesan.

17.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, program AET yang diwujudkan adalah baik untuk meningkatkan pendapatan pekebun kecil. Bagaimanapun, prestasi Program AET tidak memberangsangkan kerana projek yang dilaksanakan tidak berdaya maju dan tidak memberi pulangan yang baik kepada peserta. Ini disebabkan tumpuan tidak diberi kepada rangkaian pemasaran produk yang dihasilkan oleh *integrator* dan peserta. Sehubungan itu, bagi memastikan kelemahan yang dibangkitkan dan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek seterusnya, pihak Audit mengesyorkan RISDA memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

17.5.1 Melantik *integrator* yang berpengalaman, berkeupayaan dan mempunyai rangkaian pemasaran serta memastikan bantuan peralatan digunakan secara optimum supaya program ini mencapai matlamat yang ditetapkan.

17.5.2 Mewujudkan sistem perekodan yang seragam kepada semua peserta dan *integrator* bagi mendapatkan maklumat prestasi jualan yang tepat supaya penilaian prestasi dibuat terhadap keberkesanan projek ini.

17.5.3 Menyediakan dokumen perjanjian projek yang seragam dan memastikan perjanjian ditandatangani untuk menjaga kepentingan pihak yang terlibat.

17.5.4 Menjalankan kajian impak terhadap pencapaian Program AET bagi memastikan pekebun kecil dapat meningkatkan pendapatan kepada RM2,000 sebulan.

PERBADANAN HAL EHWAL BEKAS ANGKATAN TENTERA

18. PENGURUSAN PUSAT LATIHAN PERHEBAT

18.1 LATAR BELAKANG

18.1.1 Perbadanan Hal Ehwal Bekas Angkatan Tentera (PERHEBAT) merupakan perbadanan milik penuh Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) yang ditubuhkan di bawah Perintah LTAT 1994 melalui peruntukan seksyen 23 Akta Tabung Angkatan Tentera 1973 yang berkuat kuasa mulai bulan Ogos 1994. Perintah LTAT 1994 ini telah dipinda pada tahun 2005 dan Perintah ini mula berkuat kuasa pada 1 Mac 2004. Fungsi PERHEBAT adalah untuk mengurus aktiviti berkaitan dengan program dan kemudahan latihan kepada bakal pesara dan pesara tentera serta mengawal dan mengawasi pelaksanaan program latihan.

18.1.2 Berdasarkan Perintah Majlis Angkatan Tentera Malaysia Bilangan 5 Tahun 2005, PERHEBAT telah dipertanggungjawabkan sebagai agensi yang menyediakan Latihan Peralihan kepada bakal pesara dan pesara tentera. Semua bakal pesara dan pesara tentera yang layak diwajibkan menjalankan Latihan Peralihan di bawah agensi penyedia setelah mendapat kelulusan markas tentera masing-masing. Pada tahun 2009, seramai 4,025 pesara dan bakal pesara telah diberi Latihan Peralihan dalam bidang Vokasional dan Teknikal, Pertanian dan Penternakan, Latihan Sambil Kerja, Pengurusan, Keusahawanan dan Latihan Secara Persendirian.

18.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Pusat Latihan PERHEBAT telah diurus dengan cekap dan teratur serta mencapai matlamat yang ditetapkan.

18.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap pengurusan Pusat Latihan PERHEBAT bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan telah dibuat terhadap fail, dokumen dan rekod yang berkaitan di Ibu Pejabat PERHEBAT, Kem Sungai Buloh, Selangor. Perbincangan dan temu bual juga diadakan dengan pegawai berkenaan. Pemeriksaan fizikal turut dilaksanakan terhadap kemudahan, peralatan pengajaran dan pembelajaran di PERHEBAT serta 7 syarikat swasta yang terlibat dengan latihan sambil kerja.

18.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 mendapati beberapa kelemahan wujud dalam pengurusan Pusat Latihan PERHEBAT. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah peruntukan kewangan tidak mencukupi; sasaran bilangan pelatih tidak dicapai; latihan di luar PERHEBAT tidak memuaskan; kemudahan dan peralatan asrama yang usang dan rosak; peralatan tidak digunakan; pengurusan perolehan tidak mengikut peraturan dan penyenggaraan peralatan tidak dibuat secara berkala. Penjelasan lanjut terhadap kelemahan tersebut adalah seperti berikut:

18.4.1 Keperluan Kewangan

18.4.1.1 PERHEBAT telah diperuntukkan geran mengurus sejumlah RM26 juta setahun sejak tahun 1994 yang disalurkan melalui LTAT. Geran ini adalah bagi perbelanjaan operasi termasuk perolehan peralatan bagi tujuan latihan. Bagaimanapun, geran ini tidak dapat menampung perbelanjaan operasi PERHEBAT yang mana perbelanjaan telah melebihi peruntukan sejumlah RM5.22 juta pada tahun 2007, RM5.18 juta pada tahun 2008 dan RM3.85 juta pada tahun 2009. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.1
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN
BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2009

TAHUN	PERUNTUKAN DILULUSKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	LEBIHAN PERBELANJAAN (RM Juta)
2007	26.00	31.22	(5.22)
2008	26.00	31.18	(5.18)
2009	26.00	29.85	(3.85)
JUMLAH	78.00	92.25	(14.25)

18.4.1.2 PERHEBAT telah memohon peruntukan tambahan sejumlah RM6.50 juta pada tahun 2009 dan sejumlah RM9 juta masing-masingnya bagi tahun 2008 dan 2007. Pada tahun 2009, PERHEBAT telah diberi peruntukan tambahan sejumlah RM2.89 juta dan sejumlah RM1.98 juta diperuntukkan bagi perolehan aset tetap. Pada tahun yang sama, sejumlah RM1.98 juta dibelanjakan untuk perolehan aset tetap manakala RM1.16 juta untuk perolehan peralatan latihan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.2
PERUNTUKAN TAMBAHAN DAN PERBELANJAAN PEROLEHAN
BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2009

TAHUN	PERUNTUKAN TAMBAHAN			PERBELANJAAN	
	DIPOHON (RM Juta)	DITERIMA (RM Juta)	PEROLEHAN ASET TETAP (RM Juta)	ASET TETAP (RM Juta)	PERALATAN LATIHAN (RM Juta)
2007	9.00	5.64	0.93	1.12	0.40
2008	9.00	4.58	1.33	1.33	0.91
2009	6.50	2.89	1.98	1.98	1.16
JUMLAH	24.50	13.11	4.24	4.43	2.47

18.4.1.3 PERHEBAT telah memohon semakan semula peruntukan geran mengurus tahunan daripada RM26 juta kepada RM32.50 juta tetapi belum mendapat kelulusan daripada Kementerian Pertahanan. Permohonan ini dibuat untuk menampung kos operasi yang semakin meningkat dan juga membolehkan PERHEBAT meningkatkan kemudahan latihan supaya kursus yang lebih berkualiti dapat ditawarkan kepada pelatih.

Pada pandangan Audit, peruntukan yang mencukupi perlu diberikan kepada PERHEBAT bagi memastikan kemudahan dan kurikulum latihan dapat ditingkatkan. Peruntukan yang disalurkan perlu mengambil kira keperluan semasa dan penambahan kursus yang ditawarkan.

18.4.2 Program Dan Kurikulum Latihan

Sebelum bakal pesara tentera atau pelatih menjalani Latihan Peralihan, setiap pelatih hendaklah menjalani Kursus Pra Latihan Peralihan yang tidak melebihi 2 minggu dalam tempoh 24 bulan sebelum tarikh tamat perkhidmatan. Latihan Peralihan di PERHEBAT terdiri daripada latihan dalaman atau di luar PERHEBAT untuk tempoh 6 hingga 18 bulan. PERHEBAT juga menyediakan Pasca Latihan Peralihan kepada bekas pelatih yang telah berjaya untuk menambah dan meningkatkan pengetahuan serta kemahiran yang sedia ada dalam bidang masing-masing.

18.4.2.1 Prestasi Latihan Peralihan

Pada tahun 2009, PERHEBAT telah mengadakan Latihan Peralihan kepada 4,025 pelatih terdiri daripada 934 pelatih yang mengikuti kursus di PERHEBAT dan seramai 3,091 pelatih di luar PERHEBAT. Pihak Audit mendapati PERHEBAT tidak mencapai sasaran bilangan pelatih secara dalaman yang ditetapkan seramai 780 pelatih atau 45.5% pada tahun 2009, 150 pelatih atau 11.3% pada tahun 2008 dan 321 pelatih atau 29.9% pada tahun 2007. Sasaran tidak dicapai kerana pelatih dibenarkan untuk mengikuti Latihan Peralihan di luar

PERHEBAT dengan kelulusan Markas Tentera pelatih walaupun sasaran kursus di luar PERHEBAT tidak ditetapkan. Bilangan pelatih yang mengikuti kursus di luar PERHEBAT adalah seramai 3,091 pelatih pada tahun 2009 dan 2,700 pelatih pada tahun 2008 serta 2,450 pelatih pada tahun 2007 iaitu melebihi bilangan pelatih yang mengikuti kursus di PERHEBAT. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.3
LATIHAN SECARA DALAMAN DAN DI LUAR PERHEBAT

LATIHAN PERALIHAN	TAHUN 2007			TAHUN 2008			TAHUN 2009		
	SASARAN PELATIH (BIL.)	PELATIH SEBENAR (BIL.)	PERBEZAAN PELATIH (BIL.)	SASARAN PELATIH (BIL.)	PELATIH SEBENAR (BIL.)	PERBEZAAN PELATIH (BIL.)	SASARAN PELATIH (BIL.)	PELATIH SEBENAR (BIL.)	PERBEZAAN PELATIH (BIL.)
Kursus Di PERHEBAT	1,072	751	321	1,328	1,178	150	1,714	934	780
Kursus Di Luar PERHEBAT	-	2,450	-	-	2,700	-	-	3,091	-
JUMLAH	1,702	3,201	321	1,328	3,878	150	1,714	4,025	780

Pada pandangan Audit, PERHEBAT hendaklah meningkatkan promosi Latihan Peralihan kepada bakal pesara dan pesara tentera dengan memberi keutamaan kepada latihan yang terdapat di Pusat Latihan PERHEBAT. Ini bagi memastikan sasaran pelatih dalaman di Pusat Latihan PERHEBAT dapat dicapai sepenuhnya dan kemudahan latihan digunakan secara optimum serta meningkatkan keberkesanan Latihan Peralihan.

PERHEBAT memaklumkan pelbagai promosi telah dijalankan untuk menggalakkan bakal pesara dan pesara tentera mengikuti kursus di Pusat Latihan PERHEBAT. Bagaimanapun, mereka hanya berminat mengikuti kursus pilihan sendiri sebagai mengikut perancangan persaraan mereka.

18.4.2.2 Latihan Peralihan Di Luar PERHEBAT

- a. Latihan Peralihan di luar PERHEBAT dilaksanakan secara Latihan Sambil Kerja (LSK) dengan kerjasama Institusi Awam dan Swasta dan Latihan Bidang Pengurusan. Pada tahun 2009, seramai 2,293 pelatih atau 74.2% mengikuti LSK, 629 pelatih atau 20.3% di Institusi Awam dan Swasta dan 169 pelatih mengikuti Latihan Bidang Pengurusan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.4
LATIHAN PERALIHAN PELATIH DI LUAR PERHEBAT
BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2009

LATIHAN PERALIHAN	TAHUN 2007		TAHUN 2008		TAHUN 2009	
	PELATIH (Bil.)	PELATIH (%)	PELATIH (Bil.)	PELATIH (%)	PELATIH (Bil.)	PELATIH (%)
Latihan Sambil Kerja	1,659	67.7	1,843	68.3	2,293	74.2
Latihan Peralihan Institusi Awam dan Institusi Swasta	666	27.2	678	25.1	629	20.3
Latihan Bidang Pengurusan	125	5.1	179	6.6	169	5.5
JUMLAH	2,450	100	2,700	100	3,091	100

- b. Latihan Sambil Kerja mempunyai peratusan pelatih yang paling tinggi bagi kategori Latihan Peralihan yang dijalankan di luar PERHEBAT bagi tahun 2007 hingga 2009 iaitu antara 67.7% hingga 74.2%. Objektif utama LSK adalah untuk memberi pendedahan dan latihan kerja kepada bakal pesara tentera di syarikat yang dipilih supaya pelatih diserap sebagai pekerja syarikat berkenaan selepas menamatkan tempoh latihan selama 6 bulan.
- c. Lawatan Audit telah dibuat di 7 syarikat yang terlibat dengan LSK bagi mengesahkan kehadiran 7 pelatih dan kesesuaian tempat latihan. Semakan Audit mendapati pelatih tersebut tidak berada di syarikat berkenaan pada tarikh lawatan Audit. Hasil lawatan mendapati perkara berikut:
- Dua pelatih bercuti pada hari tersebut tetapi tidak dapat disahkan kerana tiada rekod kehadiran diselenggara oleh pihak syarikat.
 - Dua pelatih tidak mendaftar untuk menjalani latihan di syarikat tersebut walaupun tempoh latihan telah melebihi 3 bulan.
 - Kewujudan syarikat tidak dapat disahkan kerana lokasi syarikat beralamat di sebuah apartmen.
 - Lokasi syarikat tempat latihan tidak ditemui walaupun lawatan dibuat bersama pegawai PERHEBAT.
 - Pelatih telah bertukar kursus atau kategori latihan selepas 3 bulan menjalankan LSK di syarikat berkenaan tanpa pengetahuan PERHEBAT.

Selain itu, pihak Audit tidak dapat mengesahkan pelaksanaan program latihan yang dijalankan oleh syarikat berkenaan disebabkan tiada rekod atau buku log latihan yang diselenggara bagi latihan yang dijalankan.

Pihak Audit berpendapat PERHEBAT hendaklah membuat pengesahan terhadap kewujudan syarikat latihan yang dipilih oleh pelatih bagi memastikan pelatih memberikan maklumat yang betul seperti dalam borang permohonan. PERHEBAT perlu mengkaji semula sama ada LSK perlu diteruskan atau digantikan dengan program latihan yang lain seperti Latihan Industri. PERHEBAT memaklumkan Markas Tentera yang bertanggungjawab mengurus dokumen dan memastikan kewujudan tempat latihan yang dipilih oleh pelatih. PERHEBAT akan mengambil tindakan dalam memastikan LSK dimanfaatkan oleh bakal pesara.

18.4.3 Skim Pinjaman Kepada Bekas Pelatih

18.4.3.1 PERHEBAT menawarkan Skim Pinjaman Pembangunan Usahawan (SPPU) dan Skim Pinjaman Peniaga Kecil (SPPK) seperti berikut:

- SPPU merupakan skim bantuan kewangan yang bertujuan untuk mendorong pertumbuhan industri kecil dan sederhana di kalangan bekas anggota Angkatan Tentera Malaysia (ATM). Had pinjaman maksimum adalah berjumlah 85% daripada kos projek tetapi tidak melebihi RM250,000 bagi setiap peminjam dan jumlah pembiayaan minimum adalah RM6,000. Faedah yang dikenakan adalah 4% setahun terhadap jumlah baki pinjaman bulanan.
- SPPK adalah skim kemudahan pinjaman untuk membantu peniaga kecil bekas anggota ATM dan balunya bagi memula serta memajukan perniagaan melalui Tabung Pinjaman Peniaga Kecil. Had pinjaman maksimum adalah berjumlah RM5,000 tanpa faedah dan cagaran.

18.4.3.2 Semakan Audit mendapati PERHEBAT telah memberhentikan pemberian pinjaman di bawah kedua-dua skim ini kerana kegagalan bekas pelatih menjelaskan pinjaman dan ketiadaan dana. Semakan lanjut mendapati Lembaga Pengarah PERHEBAT telah meluluskan hapus kira baki pinjaman SPPU berjumlah RM5.72 juta dan SPPK berjumlah RM60,000 pada tahun 2008.

Pihak Audit berpendapat PERHEBAT perlu memberi pertimbangan untuk mewujudkan kerjasama dengan institusi kewangan bagi membantu bekas pelatih mendapatkan modal atau mikro kredit untuk memulakan perniagaan. PERHEBAT memaklumkan pihaknya telah mendapatkan kerjasama dengan beberapa institusi kewangan bagi memberikan maklumat program pembiayaan yang ditawarkan. PERHEBAT juga sentiasa memberikan bimbingan kepada pelatih dalam penyediaan kertas kerja untuk mendapatkan pinjaman bagi memulakan perniagaan.

18.4.4 Kemudahan Pusat Latihan

PERHEBAT mempunyai 3 pusat pengajian yang terletak di Kompleks PERHEBAT. Pusat ini diambil alih daripada Kementerian Pertahanan pada tahun 1994 dan telah diubah suai mengikut keperluan. Kemudahan asas yang disediakan adalah terdiri daripada 3 blok bangunan pejabat, 10 bengkel dan stor, 4 blok bangunan bilik kuliah dan makmal serta satu blok bilik kuliah dan bilik pengajar. PERHEBAT juga menyediakan perpustakaan, surau, dewan sajian, 3 blok dewan besar dan 11 blok asrama. Lawatan Audit ke beberapa kemudahan yang disediakan oleh PERHEBAT mendapati perkara berikut:

18.4.4.1 Kemudahan Penginapan

PERHEBAT menyediakan 11 blok asrama yang mempunyai 942 katil bagi menampung keperluan penginapan pelatih daripada luar Lembah Kelang. Penginapan asrama terdiri daripada *dorm* dan bilik untuk 2 orang. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

a. Kemudahan Asrama Tidak Mencukupi

Bilangan pelatih yang layak menginap di asrama adalah seramai 924 pelatih berbanding 942 katil yang sedia ada. Baki 18 katil adalah untuk menampung permohonan penginapan bagi kursus jangka pendek. Semakan Audit mendapati Asrama Pelatih Lelaki tidak dapat menampung bilangan pelatih lelaki dan menyebabkan seramai 44 pelatih lelaki ditempatkan di Asrama Pelatih Wanita.

Pihak Audit berpendapat PERHEBAT perlu menambahkan tempat penginapan pelatih lelaki. PERHEBAT akan mengkaji semula syor Audit untuk menambah tempat penginapan pelatih lelaki.

b. Kemudahan Asrama Yang Usang

Pada tahun 2008, Unit Pengurusan Asrama telah mengemukakan permohonan untuk menggantikan 396 almari kayu, tilam bujang dan katil usang yang telah digunakan sejak tahun 1994. Bagaimanapun, hanya 198 atau 50% tilam bujang dan katil telah diganti manakala 132 atau 33% almari kayu telah diganti. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.5
PERMOHONAN DAN PENGGANTIAN KEMUDAHAN ASRAMA

KEMUDAHAN	BILANGAN DIPOHON	BILANGAN DIGANTI	BAKI
Almari Kayu	396	132	264
Tilam Bujang	396	198	198
Katil Kayu	396	198	198

c. Kerosakan Kemudahan Asrama

Beberapa kerosakan didapati di bangunan asrama seperti sinki dan lantai pecah, tanggal dan kerosakan kemudahan riadah di persekitaran asrama. Contoh keadaan kemudahan asrama yang rosak adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.1

Sinki Pecah Di Bilik Air B, Blok V11E

GAMBAR 18.2

Lantai Pecah Dan Tanggal Di Bilik Asrama 2.4, Blok V11A

Pihak Audit berpendapat PERHEBAT perlu mengambil tindakan segera untuk menggantikan kemudahan asrama yang telah usang, membaiki kerosakan di bangunan asrama dan tempat riadah bagi menjamin keselamatan dan keselesaan pelatih.

PERHEBAT memaklumkan hanya sebahagian daripada permohonan untuk perolehan peralatan asrama dapat dilaksanakan kerana kekurangan peruntukan. PERHEBAT juga akan memastikan kerosakan dibaiki dengan segera.

18.4.4.2 Kemudahan Latihan

Lawatan Audit ke Pusat Binaan dan Kejuruteraan, Pusat Kejuruteraan Automotif serta Pusat Elektrik Dan Elektronik mendapati kerosakan kemudahan latihan seperti berikut:

a. Kerosakan Penebat Haba

Komponen penebat haba (*thermal insulation*) terdiri daripada *fibre glass*, *wire mesh* dan *aluminium foil* yang berfungsi untuk mengurangkan kadar pemindahan haba pada bumbung bangunan bengkel telah rosak. Contoh kerosakan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.3

Kerosakan Penebat Haba
Di Pusat Elektrik Dan Elektronik

GAMBAR 18.4

Kerosakan Penebat Haba Di Pusat
Kejuruteraan Automotif

b. Kerosakan Rain Gutter

Rain Gutter yang berfungsi untuk mengumpul dan mengalirkan air hujan daripada bumbung bangunan ke longkang didapati telah rosak seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.5

Kerosakan *Rain Gutter* Di Pusat Kejuruteraan Automotif

c. Paip Air Bocor

Lawatan Audit ke Bengkel Logam dan Bengkel Mekanik Kenderaan Motor mendapati kebocoran paip air yang tidak dibaiki seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.6

Kebocoran Paip Di Bengkel Logam

GAMBAR 18.7

Kebocoran Paip Air Di Bengkel Mekanik Kenderaan Motor

d. Kemudahan Perpustakaan

PERHEBAT telah menyediakan kemudahan perpustakaan kepada pelatih untuk membuat rujukan. Perpustakaan ini tidak dapat dimanfaatkan sepenuhnya oleh pelatih kerana bahan rujukan yang lama dan tidak dikemas kini. Bagaimanapun, kemudahan komputer dan *internet* ada disediakan.

Pihak Audit berpendapat PERHEBAT perlu mengambil langkah sewajarnya untuk menyenggara dan menggunakan kemudahan yang disediakan secara optimum. Tindakan segera perlu diambil untuk membaiki kemudahan yang rosak. PERHEBAT memaklumkan kerja pembaikan bagi penebat haba di luar bangunan tidak dapat dilaksanakan kerana kekurangan peruntukan. Kerja untuk menggantikan *rain gutter* telah dimasukkan dalam skop kerja penyenggaraan bangunan menggunakan peruntukan *one off* daripada Kementerian Pertahanan bagi tahun 2010. Unit Penyenggaraan sedang mendapatkan perkhidmatan kontraktor luar menerusi proses sebut harga bagi membaiki paip yang bocor di Bengkel Mekanik Kenderaan Motor. PERHEBAT merancang untuk menaik taraf perpustakaan kepada Sistem *Digital Library* dan perolehan buku rujukan baru.

18.4.4.3 Penempatan Peralatan Latihan

Semakan Audit mendapati 5 unit peralatan dapur *Upright Chiller Blower System* yang bernilai RM7,500 setiap satu ditempatkan di bangunan yang tidak berdingding. Ini menyebabkan peralatan tersebut terdedah kepada hujan dan boleh mengakibatkan kerosakan. Pihak Audit dimaklumkan PERHEBAT terpaksa menempatkan peralatan dapur di bangunan ini kerana menghadapi kekurangan ruang penyimpanan peralatan latihan. Kawasan bangunan gerai yang menempatkan peralatan dapur seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.8

Peralatan Yang Terdedah
Kepada Hujan Di Bangunan Gerai

Pada pandangan Audit, penempatan peralatan dapur di bangunan yang tidak berdingding adalah tidak sesuai kerana reka bentuk bangunan tersebut yang terdedah kepada hujan. PERHEBAT hendaklah mengambil langkah seperti mengadakan ruang penyimpanan yang sesuai bagi mengurangkan risiko kerosakan peralatan tersebut.

PERHEBAT memaklumkan perancangan awal untuk membina bangunan 3 tingkat telah dibuat tetapi tidak dapat dilaksanakan kerana kekurangan peruntukan. PERHEBAT akan memasang *awning* tetapi tertakluk kepada peruntukan yang ada.

18.4.5 Peralatan Tidak Digunakan

Lawatan Audit ke Pusat Kejuruteraan Automotif mendapati peralatan yang disediakan bagi Kursus Mekanik Kenderaan Perdagangan seperti *excavator*, *backhoe* dan lori tidak digunakan. Kenderaan yang digunakan untuk kursus mengetuk dan mengecat dibiarkan di kawasan lapang yang terdedah kepada cuaca panas dan hujan. Peralatan tidak digunakan kerana Kursus Mekanik Kenderaan Perdagangan di bawah Pusat Kejuruteraan Automotif telah diberhentikan pada tahun 2006. Peralatan tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 18.9

Lori Yang Terbiar Dan Tidak Digunakan di Pusat Kejuruteraan Automotif

GAMBAR 18.10

Backhoe Yang Terbiar Dan Tidak Digunakan di Pusat Kejuruteraan Automotif

GAMBAR 18.11

Excavator Yang Terbiar di Pusat Kejuruteraan Automotif

GAMBAR 18.12

Kereta Yang Terbiar di kawasan lapang berdekatan Pusat Kejuruteraan Automotif

Pada pendapat Audit, peralatan latihan yang tidak digunakan perlu dilupuskan segera bagi mengurangkan risiko penjejasan nilai peralatan dan mencemar persekitaran Pusat Latihan PERHEBAT.

PERHEBAT memaklumkan peralatan yang tidak digunakan telah dibawa ke mesyuarat Jawatankuasa Pelupusan Aset Dan Inventori PERHEBAT Bilangan 1 Tahun 2010 dan dalam tindakan pelupusan.

18.4.6 Pengurusan Perolehan Peralatan Dan Bahan Latihan

Perolehan bagi peralatan dan bahan latihan perlu dibuat oleh PERHEBAT bagi memastikan program latihan dapat dilaksanakan dengan lancar dan mencapai objektif yang ditetapkan. Sehubungan itu, PERHEBAT telah menetapkan peraturan kewangan bagi perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja.

18.4.6.1 Pengurusan Perolehan Melalui Tender

Peraturan Kewangan PERHEBAT menetapkan tender dipelawa bagi semua perolehan yang bernilai melebihi RM200,000 setahun kecuali dibenarkan oleh Lembaga Pengarah. Lembaga Perolehan PERHEBAT telah ditubuhkan bagi membincangkan perolehan secara tender yang bernilai melebihi RM500,000. Perolehan yang melebihi RM50,000 perlu dibuat melalui kontrak atas nama PERHEBAT dan perjanjian ditandatangani oleh pegawai yang diberi kuasa. Kontraktor yang berjaya perlu mengemukakan bon pelaksanaan sebanyak 2.5% daripada jumlah harga kontrak dalam bentuk jaminan bank atau jaminan insurans.

a. Pelantikan Konsultan bagi Program Eksekutif Diploma Pengurusan

- i. Program Eksekutif Diploma Pengurusan telah dimulakan pada tahun 2005 sebagai penambahan nilai kepada program latihan yang sedia ada di PERHEBAT. Tempoh maksimum program ialah 16 minggu dengan kos berjumlah RM3,500 bagi setiap peserta. Perjanjian telah ditandatangani pada 16 Jun 2005 antara PERHEBAT, Universiti Teknologi Malaysia dan sebuah syarikat konsultan. Sehingga tahun 2007, sebanyak 6 siri program telah dilaksanakan dan melibatkan kos berjumlah RM1.02 juta bagi membiayai 291 pelatih.
- ii. Semakan Audit mendapati pelantikan konsultan tidak dibuat melalui proses tender walaupun nilai perolehan setahun melebihi had yang ditetapkan. Pelantikan konsultan ini hanya diluluskan oleh Lembaga Pengarah PERHEBAT dan bon pelaksanaan tidak dikenakan terhadap syarikat tersebut. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.6
JUMLAH PEROLEHAN YANG DIBEKALKAN OLEH KONSULTAN

TAHUN	SIRI	PELATIH (Bil.)	KOS (RM)
2005	1	36	126,000
	2	118	413,000
2006	1	43	150,500
	2	32	112,000
2007	1	22	77,000
	2	40	140,000
JUMLAH			1,018,500

Pihak Audit berpendapat perolehan ini sepatutnya dibuat secara tender terbuka bagi memastikan PERHEBAT mendapat *value for money* dan perkhidmatan terbaik. Bon pelaksanaan perlu dikenakan terhadap konsultan yang dilantik bagi menjamin kepentingan PERHEBAT.

18.4.6.2 Perolehan Melalui Sebut Harga

Peraturan Kewangan PERHEBAT menetapkan perkhidmatan yang melebihi RM50,000 hingga RM200,000 setahun dipelawa melalui sebut harga. Had ini telah dipinda kepada RM500,000 mulai bulan November 2008. Semakan Audit terhadap 23 perolehan yang dibuat secara sebut harga berjumlah RM1.92 juta. Semakan lanjut mendapati Ketua Pengarah PERHEBAT telah meluluskan pelantikan Institut Latihan Kemahiran TEXTRA secara lantikan terus bagi melaksanakan latihan Peralihan Dalam Bidang Jahitan untuk tempoh 18 bulan dengan kos berjumlah RM122,400. Bagaimanapun, mesyuarat Lembaga Pengarah PERHEBAT Bilangan 2 Tahun 2002 telah diberi kuasa untuk meluluskan permohonan bagi membiayai yuran kursus jahitan bakal pesara untuk tempoh 6 hingga 12 bulan. **Pihak Audit berpendapat perolehan tersebut perlu dibuat secara sebut harga kerana melebihi had nilai yang ditetapkan.**

18.4.7 Penyenggaraan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007, terdapat 2 kaedah penyenggaraan iaitu penyenggaraan pencegahan dan pemulihan. Penyenggaraan pencegahan ialah tindakan penyenggaraan berjadual yang diambil untuk memeriksa, menyenggara, membaiki atau mengganti komponen secara teratur supaya peralatan dapat berfungsi dengan lancar dan berterusan. Penyenggaraan pemulihan ialah tindakan membaiki atau mengganti komponen supaya peralatan dapat berfungsi mengikut standard yang ditetapkan.

Semakan Audit mendapati PERHEBAT telah melantik kontraktor bagi menyenggara peralatan yang memerlukan penyenggaraan yang khusus. Antara peralatan yang disenggarakan oleh kontraktor adalah *spray booth*, dapur dan penghawa dingin. Bagaimanapun, pelantikan ini hanya dibuat mengikut keperluan dan tidak secara berkala. Penyenggaraan kecil pula seperti penggantian minyak dan kebersihan am pada mesin dilaksanakan oleh tenaga pengajar dan pelatih. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- PERHEBAT tidak mempunyai rancangan penyenggaraan tahunan terhadap aset yang berkaitan.
- Permohonan penyenggaraan tidak dibuat secara berpusat.
- Penyenggaraan peralatan latihan tidak dijalankan secara berjadual.
- Daftar penyenggaraan tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.

Pada pandangan Audit, PERHEBAT sepatutnya menyediakan rancangan dan menjalankan penyenggaraan secara berkala bagi memastikan peralatan latihan dapat digunakan dalam tempoh jangka hayat yang panjang serta tidak menjejaskan pelaksanaan kursus.

18.4.8 Pemantauan

18.4.8.1 Pemantauan Latihan Di Luar PERHEBAT

PERHEBAT telah mewujudkan Unit Kawal Selia dan Jaringan pada tahun 2008 bertujuan memantau pelatih yang menjalani Latihan Sambil Kerja (LSK). Semakan Audit mendapati unit ini tidak menetapkan mekanisme pemantauan terhadap pelatih LSK.

Pihak Audit berpendapat PERHEBAT perlu mewujudkan satu sistem pemantauan yang berkesan bagi memastikan objektif LSK tercapai. Setiap pelatih LSK hendaklah menyelenggara Buku Rekod Harian dan disahkan oleh syarikat LSK bagi tujuan pemantauan.

18.4.8.2 Pemantauan Keberkesanan Latihan

Unit Kawal Selia dan Jaringan juga bertanggungjawab untuk menyelenggara rekod bekas pelatih. Unit ini telah mengedarkan borang soal selidik kepada bekas pelatih untuk mendapatkan maklumat kerjaya selepas latihan. Bagaimanapun, maklum balas yang diterima kurang memuaskan. Oleh itu, PERHEBAT tidak dapat menilai keberkesanan latihan yang diberikan.

Pihak Audit berpendapat PERHEBAT perlu mewujudkan sistem pangkalan data untuk menyimpan maklumat bekas pelatih. Ini adalah berdasarkan Perintah Majlis Angkatan Tentera Bilangan 5 Tahun 2005 yang menghendaki PERHEBAT menyediakan statistik dan pangkalan data yang bersesuaian untuk pembangunan serta perancangan strategik Latihan Peralihan. Pemantauan berkala perlu dilaksanakan untuk menentukan sama ada prestasi pencapaian bekas pelatih bagi tujuan penilaian keberkesanan latihan.

PERHEBAT memaklumkan senarai pelatih akan diedarkan dalam tempoh 6 bulan selepas tamat latihan untuk pemantauan berkala. Pengedaran soal selidik akan dibuat dengan kerjasama PERHEBAT Cawangan Negeri untuk mendapat maklum balas daripada bekas pelatih.

18.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, Latihan Peralihan yang dilaksanakan oleh PERHEBAT adalah baik bagi tujuan persediaan persaraan kepada tentera yang bakal bersara dan pesara tentera. Bagaimanapun, keberkesanan latihan tidak dapat dinilai kerana tiada maklumat kerjaya pesara selepas menjalani latihan. Pengurusan Pusat Latihan PERHEBAT perlu ditingkatkan dan penambahbaikan perlu dibuat terhadap kelemahan yang dibangkitkan. Pihak Audit mengesyorkan PERHEBAT memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan:

18.5.1 Menjalankan kajian pasaran kerja untuk memastikan kurikulum latihan sentiasa relevan supaya pelatih mendapat pekerjaan yang sesuai atau dapat memulakan perniagaan. Sehubungan itu, kursus yang ditawarkan sepatutnya mengambilkira kajian terhadap pasaran kerja dan juga minat pelatih.

18.5.2 Mendapatkan kerjasama Kementerian Pertahanan bagi menggalakkan bakal pesara tentera menjalani latihan di PERHEBAT supaya Pusat Latihan dapat digunakan secara optimum.

18.5.3 Mewujudkan sistem pangkalan data yang terkini bagi menyimpan maklumat bekas pelatih untuk pembangunan serta perancangan strategik Latihan Peralihan.

18.5.4 Memastikan pengurusan perolehan latihan daripada pihak luar mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan supaya PERHEBAT mendapat *value for money* bagi latihan yang dijalankan.

HASIL PENGAUDITAN YANG DILAPORKAN SECARA RINGKAS

19. PERBADANAN PERUSAHAAN INDUSTRI KECIL DAN SEDERHANA MALAYSIA

- **Pengurusan Geran Bersamaan Untuk Peningkatan Pembungkusan Produk**
- **Pengurusan Geran Bersamaan Untuk Pembangunan Dan Promosi Produk Halal**

19.1 Perbadanan Perusahaan Kecil Dan Sederhana Malaysia (SME Corp) dahulunya dikenali sebagai Perbadanan Pembangunan Industri Kecil dan Sederhana (SMIDEC) telah ditubuhkan pada tahun 1995 melalui Akta Perbadanan Pembangunan Industri Kecil dan Sederhana (pindaan) 2009 (Akta 539). Antara fungsi penubuhan SME Corp adalah untuk menyelaraskan, mengawasi dan menilai pelaksanaan dasar serta menjadi pusat pengumpulan, rujukan dan penyebaran maklumat. SME Corp juga berperanan untuk menggalakkan Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) menjadi sebahagian daripada industri penyokong ke arah pembangunan industri negara serta menjadi pengeluar bertaraf dunia.

19.2 Geran Bersamaan Untuk Peningkatan Pembungkusan Produk (Geran Pembungkusan Produk) dan Geran Bersamaan Untuk Pembangunan Dan Promosi Produk Halal (Geran Promosi Produk Halal) diwujudkan pada tahun 2005. Ini bertujuan untuk membantu PKS meningkatkan kualiti dan reka bentuk pembungkusan produk serta membangun dan mempromosikan produk halal di Malaysia. Geran maksimum yang dibenarkan bagi setiap permohonan adalah berjumlah RM200,000 bagi Geran Pembungkusan Produk dan RM150,000 bagi Geran Promosi Produk Halal. Kerajaan membiayai 50% daripada kos projek yang diluluskan mengguna kaedah pembayaran balik. Kerajaan juga telah memperuntukkan sejumlah RM69.77 juta kepada SME Corp berdasarkan prestasi permohonan geran yang diterima bagi tahun 2005 hingga 2009. Sehingga akhir tahun 2009, peruntukan yang telah dibelanjakan berjumlah RM59.11 juta dan bakinya berjumlah RM10.66 juta.

19.3 Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan, penyenggaraan dan pemantauan pengurusan Geran Pembungkusan Produk dan Geran Promosi Produk Halal bagi tahun 2007 hingga 2009. Pengauditan yang dijalankan pada bulan Oktober hingga Disember 2009 adalah untuk menilai sama ada pengurusan geran tersebut telah dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif yang ditetapkan. Perbincangan dan temu bual telah diadakan dengan pegawai di bahagian yang bertanggungjawab terhadap pengurusan geran tersebut serta mengadakan lawatan fizikal ke syarikat terpilih. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

19.3.1 Mengikut garis panduan yang ditetapkan, permohonan geran yang diterima oleh SME Corp perlu disemak oleh urus setia sebelum diproses di Bahagian Pembiayaan dan Pemantauan. Permohonan yang tidak lengkap akan dimaklumkan kepada syarikat berkenaan manakala permohonan yang lengkap akan diproses dalam tempoh 30 hari. Berdasarkan 89 fail permohonan PKS yang dipilih bagi tahun 2007 hingga 2009, didapati sebanyak 65 permohonan atau 73% diproses melebihi 30 hari. Pada pandangan Audit, SME Corp perlu mengkaji semula tempoh 30 hari yang ditetapkan untuk memproses permohonan kerana ia adalah tidak realistik untuk dilaksanakan. SME Corp memaklumkan penerimaan permohonan baru bagi skim geran telah dihentikan pada bulan Disember 2009 kerana skim bantuan kewangan yang baru akan diperkenalkan pada tahun 2010. SME Corp akan mengkaji semula tempoh memproses permohonan yang sepatutnya supaya pengurusan skim yang baru lebih cekap dan teratur.

19.3.2 Garis panduan permohonan geran menetapkan pemohon perlu mengemukakan dokumen sokongan yang lengkap bagi membolehkan permohonan diproses. Semakan Audit mendapati sebanyak 39 syarikat tidak mengemukakan dokumen sokongan yang lengkap bagi permohonan kedua-dua geran tersebut. Antara dokumen sokongan yang tidak lengkap ialah *Memorandum and Articles of Association*, penyata kewangan syarikat yang diaudit dan terkini, lesen perniagaan/iklan serta penyata Kumpulan Wang Simpanan Pekerja. Dokumen sokongan yang lengkap adalah penting untuk mengesahkan kewujudan syarikat, kedudukan kewangan dan perancangan perniagaan yang kukuh. SME Corp memaklumkan syarikat yang telah wujud dalam pangkalan data permohonan terdahulu tidak perlu lagi mengemukakan dokumen sokongan yang sama kerana dokumen tersebut telah pun dikemukakan oleh syarikat semasa permohonan terdahulu. Bagaimanapun, perkara ini tidak dicatatkan dalam borang permohonan.

19.3.3 Berdasarkan garis panduan yang ditetapkan, syarikat hendaklah mengemukakan surat setuju terima bagi tawaran geran dan suratakuan dalam tempoh 14 hari dari tarikh surat kelulusan. Kegagalan berbuat demikian akan menyebabkan syarikat dianggap tidak berminat dengan tawaran tersebut. Semakan Audit terhadap 89 permohonan mendapati 13 permohonan yang diterima telah lewat mengemukakan surat setuju terima dari tempoh yang ditetapkan. SME Corp memaklumkan pihaknya akan memberi pertimbangan sekiranya syarikat berkenaan dapat memberikan alasan yang munasabah dan sebab berlakunya kelewatan.

19.3.4 Mengikut Prosedur Kerja, data permohonan yang diluluskan perlu dikunci masuk dalam Sistem Geran. Laporan statistik mengenai data permohonan akan dikeluarkan untuk dibentangkan dalam mesyuarat pengurusan. Semakan Audit terhadap laporan statistik mendapati data permohonan yang diluluskan bagi tahun 2007 hingga 2009 adalah berbeza dengan minit mesyuarat Jawatankuasa Pembungkusan Produk. Perbezaan ini disebabkan data permohonan dalam Sistem

Geran tidak dikemas kini. Sehubungan itu, pihak Audit tidak dapat mengesahkan bilangan dan jumlah permohonan yang tepat. SME Corp memaklumkan pihaknya akan terus mengemas kini status permohonan ke dalam Sistem Geran selepas keputusan permohonan dibuat oleh Jawatankuasa Pembungkusan Produk.

19.3.5 Manual Prosedur Kerja menetapkan Pejabat Cawangan Negeri perlu melaksanakan pemantauan di PKS yang memohon geran dan mengemukakan laporan kepada Ibu Pejabat. Lawatan Audit di Pejabat Cawangan Negeri Johor mendapati pemantauan tidak dijalankan terhadap PKS. SME Corp memaklumkan pegawai di Pejabat Negeri akan membantu membuat lawatan pengesahan permohonan, lawatan projek akhir dan lawatan bagi tujuan pemantauan untuk meningkatkan penglibatan pegawai di peringkat Negeri sebelum dinilai dan dipertimbangkan oleh Jawatankuasa Kelulusan di Ibu Pejabat.

19.4 Secara keseluruhannya, Geran Bersamaan Untuk Peningkatan Pembungkusan Produk dan Geran Bersamaan Untuk Pembangunan Dan Promosi Produk Halal adalah baik untuk membantu PKS meningkatkan kualiti dan reka bentuk pembungkusan produk serta promosi produk halal. Bagaimanapun, SME Corp perlu memastikan pengurusan geran dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mengambil kira kelemahan yang dibangkitkan.

20. KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA

- Pengurusan Pengeluaran Kematian, Meninggalkan Negara Dan Hilang Upaya

20.1 Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) ditubuhkan di bawah Ordinan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1951 pada tahun 1951 sebagai skim persaraan wajib dan dikawal selia oleh Kementerian Kewangan. Mulai 1 Jun 1991, akta ini telah dipinda dan digantikan dengan Akta Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1991 (Akta 452). Fungsi dan aktiviti utama KWSP adalah menerima caruman, memproses pengeluaran simpanan dan faedah lain kepada ahli atau waris serta melaburkan wang untuk kepentingan ahli. Mengikut seksyen 54(1) Akta KWSP 1991, Lembaga boleh membenarkan pengeluaran kesemua caruman ahli KWSP jika Lembaga berpuas hati ahli telah meninggal dunia, hilang upaya daripada segi fizikal atau mental untuk menjalankan pekerjaan serta ahli bukan warganegara Malaysia yang berniat untuk meninggalkan Malaysia dan tidak akan kembali semula. Berdasarkan pertimbangan ini, KWSP telah meluluskan sebanyak 88,387 permohonan berjumlah RM2.16 bilion daripada 116,697 permohonan yang diterima bagi tempoh bulan Januari 2007 hingga Jun 2009.

20.2 Pengauditan telah dijalankan antara bulan Julai hingga Disember 2009 untuk menilai sama ada pengurusan pengeluaran kematian, meninggalkan negara dan hilang upaya telah diuruskan dengan cekap, teratur serta selaras dengan peraturan yang ditetapkan. Pengauditan meliputi pengurusan pengeluaran kematian, meninggalkan negara dan hilang upaya bagi tahun 2007 hingga 2009 di peringkat Jabatan Rangkaian Cawangan, Jabatan Pengeluaran, Jabatan Kewangan dan Seksyen Perkhidmatan Cawangan KWSP Petaling Jaya, Selangor; Seberang Jaya, Pulau Pinang; Johor Bharu, Johor; Kota Kinabalu, Sabah dan KL Utama, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

20.2.1 Piagam pelanggan KWSP menetapkan permohonan pengeluaran perlu diluluskan dalam tempoh 21 hari bekerja dari tarikh permohonan lengkap diterima. Semakan Audit terhadap 535 pengeluaran kematian, meninggalkan negara dan hilang upaya mendapati 72 kes pengeluaran telah diluluskan melebihi tempoh 21 hari bekerja. KWSP memaklumkan antara sebab pengeluaran kematian melebihi tempoh ditetapkan kerana lewat menerima pengesahan pihak ketiga seperti pengemaskinian rekod kematian daripada Jabatan Pendaftaran Negara, laporan lawatan bagi kes rayuan penjaga penama di bawah umur (penama kecil) dan dokumen sokongan tidak lengkap. Di samping itu, maklumat di pangkalan data KWSP bagi pengeluaran meninggalkan negara berbeza dengan maklumat yang diberikan oleh pemohon. Selain itu, doktor panel KWSP lewat mengemukakan laporan perubatan bagi pengeluaran hilang upaya dan KWSP lewat membuat lawatan bagi kes tertentu.

20.2.2 Borang permohonan dan dokumen sokongan perlu diimbas ke dalam *Branch Delivery System* bagi tujuan semakan dan kelulusan. Semakan Audit terhadap 104 sampel data pengeluaran bagi tahun 2007 mendapati 15 borang permohonan dan dokumen sokongan yang diluluskan berjumlah RM7.41 juta di Pusat Pemprosesan di Petaling Jaya tidak diimbas ke dalam *Branch Delivery System*. Perkara ini berlaku semasa peralihan dari sistem lama iaitu *Information Management System* kepada *Branch Delivery System*. KWSP memaklumkan pada tahun 2007, kelulusan tersebut dibuat berdasarkan borang permohonan dan dokumen sokongan fizikal. Mulai tahun 2008, semua permohonan telah diimbas terlebih dahulu sebelum kelulusan dilaksanakan. Bagaimanapun, semua dokumen yang belum diimbas pada tahun 2007 akan siap diimbas sebelum 30 Julai 2010.

20.2.3 Sebanyak 460 sampel borang permohonan dan dokumen sokongan dipilih untuk dibandingkan dengan dokumen yang telah diimbas. Pihak Audit mendapati 29 borang permohonan dan dokumen sokongan yang melibatkan RM3.79 juta yang telah diimbas dan diluluskan pada tahun 2007 hingga 2009 adalah kabur. KWSP memaklumkan antara faktor yang menyebabkan imej kabur kerana kekerapan penggunaan mesin pengimbas. Tindakan yang diambil ialah petugas kaunter membuat catatan maklumat penting pada dokumen dan semakan dokumen dilihat

menggunakan bantuan *change enhance mode* di sistem atau pegawai pelulus akan mengembalikan permohonan tersebut ke cawangan untuk imbasan semula.

20.2.4 Semakan Audit terhadap Laporan Senarai Kes Batal mendapati 93 kes permohonan pengeluaran kematian dari bulan Januari hingga Julai 2009 telah dibatalkan. Antara punca utama permohonan dibatal adalah disebabkan oleh kesilapan petugas pendaftaran mengunci masuk maklumat seperti tersilap daftar, pendaftaran berganda dan pendaftaran permohonan pengeluaran akaun ahli yang tidak mempunyai baki. KWSP memaklumkan petugas kaunter akan sentiasa peka, diberi latihan dan menjalankan sesi perkongsian ilmu serta menetapkan bilangan permohonan dirujuk semula sebagai petunjuk prestasi petugas kaunter.

20.2.5 Mulai tahun 2007, pegawai pelulus bertaraf kontrak telah dilantik bertujuan membantu pegawai yang sedia ada untuk memproses kelulusan permohonan pengeluaran. Jabatan Pengurusan Sumber Manusia telah mengemukakan permohonan kepada Jawatankuasa Audit Lembaga untuk membenarkan pegawai bertaraf kontrak menjalankan tugas sebagai pegawai pelulus pengeluaran caruman melalui mesyuarat Jawatankuasa Audit Lembaga Bilangan 1 Tahun 2009. Bagaimanapun, permohonan ini tidak diluluskan oleh Jawatankuasa Audit Lembaga kerana risiko yang tinggi sekiranya kuasa meluluskan pengeluaran caruman diberi kepada pegawai bertaraf kontrak. Semakan selanjutnya mendapati seramai 11 pegawai kontrak telah terlibat untuk meluluskan pengeluaran kematian, meninggalkan negara dan hilang upaya pada tahun 2007 hingga 2009. Semakan Audit mendapati 116 pengeluaran daripada 535 sampel pengeluaran berjumlah RM15.37 juta telah diluluskan oleh pegawai kontrak bagi tempoh tersebut.

KWSP memaklumkan pertukaran pegawai pelulus bertaraf kontrak kepada pegawai tetap telah mula dilaksanakan secara berperingkat mulai bulan Jun 2009. Mulai bulan April 2010, semua permohonan pengeluaran bagi kematian, meninggalkan negara dan hilang upaya telah diluluskan oleh pegawai tetap.

20.2.6 Sebanyak 28 pengeluaran kematian berjumlah RM376,410 daripada data pengeluaran kematian bulan Januari 2008 hingga Jun 2009 telah dibayar kepada penama berumur di bawah 18 tahun. KWSP memaklumkan kelulusan permohonan telah dibuat dengan mengambil kira tahun kelahiran penama atau waris sebagai tahun mencapai umur penama atau waris tersebut. Arahan telah dikeluarkan pada bulan April 2010 kepada semua pelulus yang terlibat dalam proses pengeluaran kematian supaya mematuhi tarikh kelahiran pemohon sebelum kelulusan dibuat bagi penambahbaikan proses ini.

20.2.7 Pihak Audit mendapati sebanyak 22 pengeluaran berjumlah RM 189,098 telah meninggalkan negara masih mempunyai baki caruman selepas pengeluaran dibuat. KWSP memaklumkan perkara ini berlaku disebabkan caruman bulan terakhir

lewat dikreditkan atau caruman yang dikreditkan daripada penyelesaian Caruman Tanpa Maklumat Lengkap. Caruman yang dikreditkan ke akaun ahli untuk tempoh dua bulan dari tamat tempoh perkhidmatan ahli akan dikembalikan selepas mendapat persetujuan ahli kerana melibatkan pertukaran mata wang asing. Sekiranya pencarum telah meninggalkan negara, caruman yang dibuat perlu dikembalikan kepada majikan.

20.2.8 Sebanyak 389 sampel ahli KWSP di dalam rekod *Branch Delivery System* yang meninggal dunia pada tahun 2007 hingga 2009 telah disemak dengan Jabatan Pendaftaran Negara. Semakan Audit mendapati baki akaun bagi 67 ahli berjumlah RM612,970 masih belum dituntut oleh waris. KWSP memaklumkan pihaknya tidak menghubungi waris ahli yang meninggal dunia kerana KWSP tidak boleh memberikan maklumat penamaan kepada pihak lain dan ahli tidak membuat penamaan. KWSP memaklumkan tindakan untuk memuktamadkan data ahli berkenaan sedang dilaksanakan dan caruman bagi ahli berumur 80 tahun ke atas akan dihantar kepada Kumpulan Wang Tidak Dituntut pada tahun 2011. KWSP juga menyediakan satu ruangan bagi waris ahli yang meninggal dunia untuk menyemak maklumat ahli secara terhad di laman web atau Pusat Pengurusan Pelanggan KWSP.

20.3 Secara keseluruhannya, pengurusan pengeluaran kematian, meninggalkan negara dan hilang upaya perlu ditambah baik secara berterusan dengan mengambil kira perkara yang dibangkitkan. KWSP perlu memastikan pengeluaran caruman tersebut diurus dengan teratur dan menepati tempoh yang ditetapkan.

21. LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA

- Pengurusan Pelaburan Saham Jangka Panjang

21.1 Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) ditubuhkan pada bulan Ogos 1972 di bawah Akta Tabung Angkatan Tentera 1973 (Akta 101) dan diletakkan di bawah Kementerian Pertahanan. Objektif utama LTAT adalah untuk mengadakan faedah persaraan dan faedah lain untuk anggota Angkatan Tentera Malaysia lain-lain pangkat (pencarum wajib) serta pegawai Angkatan Tentera dan Anggota Kerahan Angkatan Sukarela. Selaras dengan objektif tersebut, LTAT telah membuat pelaburan dalam pelbagai portfolio bagi mendapat pulangan yang optimum supaya dividen dapat diagihkan kepada pencarum. Sehingga akhir tahun 2009, LTAT mempunyai 13 syarikat subsidiari, 26 syarikat bersekutu dan pelaburan lain yang bernilai RM5.77 bilion.

21.2 Pengauditan telah dijalankan di LTAT antara bulan November 2009 hingga Januari 2010 untuk menilai sama ada pengurusan pelaburan saham jangka panjang LTAT telah dilaksanakan dengan cekap dan teratur selaras dengan objektif yang ditetapkan. Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan

pemantauan terhadap pengurusan pelaburan LTAT bagi tempoh 2007 hingga 2009. Pengauditan juga meliputi syarikat yang mengalami kerugian, syarikat yang tidak membayar dividen serta pelaburan baru bagi tempoh yang sama. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

21.2.1 Sebahagian daripada pelaburan oleh LTAT tidak memberikan pulangan dividen bagi tempoh 3 tahun antara tahun 2007 hingga 2009 seperti berikut:

- Sebanyak 3 syarikat subsidiari iaitu Johan Ceramics Berhad, Boustead Naval Shipyard Sdn. Berhad dan Irat Properties Sdn. Berhad tidak membayar dividen kepada LTAT bagi tahun 2007 hingga 2009. Irat Properties Sdn. Berhad tidak dapat membayar dividen disebabkan tempoh yang panjang untuk menyiapkan bangunan pejabat Chulan Tower dan hotel The Royale Chulan. Selain itu, Syarikat Boustead Sissons Paints Sdn. Berhad pula tidak membayar dividen bagi tahun 2008 dan 2009. Pihak LTAT memaklumkan syarikat berkenaan menghadapi kesukaran untuk membayar dividen kerana kedudukan kewangan yang lemah dan mengalami kerugian yang berterusan.
- Sebanyak 9 daripada 26 syarikat bersekutu LTAT tidak membayar dividen pada tahun 2009 kerana kebanyakan syarikat ini mengalami kerugian. Antaranya ialah Syarikat Jendela Hikmat Sdn. Berhad yang mengalami masalah aliran tunai dalam menyiapkan projek pembinaan Kem di Muara Tuang, Sarawak dan Akademi Tentera Pakej 4 Kem Sungai Besi, Kuala Lumpur.
- Pelaburan lain LTAT hanya menyumbang pendapatan dividen berjumlah RM49.59 juta atau 2% berbanding kos pelaburan berjumlah RM2.89 bilion pada tahun 2009. Pendapatan dividen yang diterima merupakan 9.5% daripada pendapatan keseluruhan LTAT. Antara pelaburan yang gagal memberikan pulangan dividen kepada LTAT ialah Kumpulan Europlus Berhad, Time Dotcom Berhad dan Prime Utilities Berhad. Sehingga akhir tahun 2009, LTAT telah membuat peruntukan rosot nilai sejumlah RM30.97 juta terhadap pelaburan dalam Time Dotcom Berhad dan Prime Utilities Berhad. LTAT memaklumkan pihaknya telah memfailkan tindakan mahkamah untuk membuat saman pemula terhadap Prime Utilities Berhad pada 3 Jun 2009 dan kini masih dalam tindakan mahkamah. Prime Utilities Berhad telah dikeluarkan daripada Bursa Malaysia pada 2 April 2010 disebabkan syarikat tidak mempunyai perniagaan teras dan tiada pendapatan serta telah beberapa kali diberi peringatan oleh Suruhanjaya Sekuriti. Pihak LTAT turut memaklumkan saham Kumpulan Europlus Berhad masih belum dapat dijual kerana harga yang ditawarkan tidak memenuhi sasaran penjualan.

21.2.2 Pelaburan ekuiti yang belum memberikan pulangan dividen kepada LTAT akan dikategorikan sebagai *Non Paying*. Sehingga tahun 2009, pelaburan sejumlah RM730.59 juta telah dikategori sebagai *Non Paying*. Ini termasuk pelaburan baru sejumlah RM401.62 juta yang dibuat pada tahun 2007 hingga 2009. Pihak Audit juga mendapati pelaburan saham sejumlah RM102.80 juta telah mengalami penurunan harga pasaran sehingga melebihi 50% daripada kos pelaburan. Syarikat ini tidak membayar dividen untuk tempoh 5 tahun berturut-turut dari tahun 2005 hingga 2009. Semakan lanjut terhadap pelaburan dalam Syarikat Buroi Mining Sdn. Berhad dan Syarikat Seribu Emas Berhad mendapati perkara berikut:

- Pelaburan LTAT dalam Syarikat Buroi Mining Sdn. Berhad (Buroi) sejak bulan Oktober 2007 yang berjumlah RM55 juta dengan pegangan 10% dibuat setelah melalui proses *due diligence* untuk menentukan sama ada syarikat ini berdaya maju dan mampu memberikan pulangan. Bagaimanapun sehingga kini, perjanjian Bekalan Arang Batu yang merupakan antara asas pertimbangan pelaburan LTAT masih belum ditandatangani antara Buroi dengan Loji Janakuasa Metading yang terletak di Mukah, Sarawak. LTAT memaklumkan, pihaknya telah memulakan tindakan undang-undang berdasarkan klausa 7.1 Perjanjian Jual Beli Saham untuk meminta penjual membeli semula saham milik LTAT.
- LTAT telah memiliki 18.2% ekuiti dalam Syarikat Seribu Emas Berhad (SEB) melalui pelaburan berjumlah RM22.05 juta pada bulan Mei 2008. SEB bercadang untuk menyenaraikan sahamnya di Bursa Malaysia pada bulan September 2008. Bagaimanapun, sehingga tarikh pengauditan pada 28 Februari 2010, SEB masih belum disenaraikan di Bursa Malaysia dan LTAT belum menerima sebarang pulangan dividen. LTAT memaklumkan SEB mengalami masalah hutang dengan bank dan kilangnya di Subang Jaya telah disita oleh pihak bank. LTAT telah mengambil tindakan undang-undang berdasarkan klausa 8.1.2. dan 8.1.4 untuk membatalkan Perjanjian Jual Beli Saham dan seterusnya menuntut penjual membeli balik saham milik LTAT pada kos asal.

21.2.3 Pihak Audit mendapati LTAT telah mengiktiraf dividen terakru sejumlah RM110.27 juta bagi Saham Keutamaan Boleh Tebus dalam Irat Hotels & Resorts Sdn. Berhad, Irat Properties Sdn. Berhad dan Jendela Hikmat Sdn. Berhad. Setakat akhir tahun 2009, LTAT hanya menerima dividen sejumlah RM6.81 juta bermakna baki dividen yang belum diterima sejumlah RM103.46 juta. Semakan lanjut mendapati perkara berikut:

- Irat Properties Sdn. Berhad telah membuat bayaran dividen secara ansuran berjumlah RM1,000 sebulan mulai bulan Januari 2009. Irat Hotels & Resorts Sdn. Berhad pula menjelaskan bayaran dividen secara ansuran sejumlah RM400,000 sebulan mulai bulan Julai 2008. Sehingga akhir tahun 2009, Irat Properties Sdn. Berhad telah membuat pembayaran dividen sejumlah RM11,000 dengan baki dividen tertunggak sejumlah RM50.30 juta. Irat Hotels & Resorts Sdn. Berhad pula telah membayar sejumlah RM6.80 juta dan baki dividen tertunggak berjumlah RM42.67 juta. Pihak LTAT memaklumkan Irat Properties Sdn. Berhad telah menyiapkan bangunan pejabat Chulan Tower pada pertengahan tahun 2005 dan 98% ruang pejabat bangunan tersebut telah berjaya disewakan. Selain itu, hotel The Royale Chulan hanya disiapkan pada bulan April 2009. Oleh itu, pembayaran dividen tidak dapat dibuat sebelum ini mengikut perjanjian kerana projek pembinaan pejabat dan hotel tersebut mengambil tempoh masa yang panjang.
- LTAT telah mengiktiraf dividen terakru bagi tahun 2008 berjumlah RM1.94 juta dan tahun 2009 berjumlah RM8.55 juta bagi Saham Keutamaan Boleh Tebus dalam Jendela Hikmat Sdn. Berhad (JHSB). Bagaimanapun, bayaran dividen tersebut masih belum dibuat oleh JHSB. LTAT memaklumkan hak untuk membangunkan tanah pertukaran di Bukit Raja, Selangor dan di Palm Road, Kuching, Sarawak masih belum diberikan kepada JHSB. Projek yang akan dibangunkan terdiri daripada rumah kediaman dan bangunan komersial yang merupakan pendapatan utama JHSB. LTAT juga memaklumkan syarikat ini dalam proses mendapatkan pinjaman dari Affin Bank Berhad berjumlah RM150 juta untuk menyiapkan projek pembinaan Kem Muara Tuang, Sarawak dan Akademi Tentera Pakej 4 Kem Sungai Besi, Kuala Lumpur.

21.2.4 Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 12 Tahun 1993, Lembaga Pengarah Badan Berkanun perlu melantik Ahli Lembaga Pengarah bagi mewakilinya dalam syarikat yang dilaburnya secara bertulis dan membentangkan cadangan pelantikan untuk kelulusan Lembaga Pengarah Badan Berkanun. Pengarah Nominee yang dilantik bertanggungjawab menghadiri Mesyuarat Lembaga Pengarah/Mesyuarat Agung Tahunan/Mesyuarat Agung Luar Biasa supaya mengetahui perkembangan serta kedudukan terkini mengenai syarikat yang diwakili. Ini bagi menjamin kepentingan LTAT dan memastikan pelaburan memberi pulangan yang optimum. Semakan Audit terhadap 38 syarikat subsidiari, bersekutu dan pelaburan lain mendapati sebanyak 13 syarikat mempunyai wakil LTAT, sebuah syarikat masih dalam proses melantik wakil LTAT dan tiada wakil LTAT dilantik bagi 24 syarikat. Selain itu, Pengarah Nominee telah mengemukakan laporan prestasi dan masalah syarikat yang dilabur kepada pengurusan LTAT secara lisan, perbincangan dan laporan bertulis melalui akaun bulanan, laporan kemajuan serta

minit mesyuarat Lembaga Pengarah bagi membolehkannya memantau kemajuan syarikat yang LTAT mempunyai pelaburan.

21.3 Pada keseluruhannya, pengurusan pelaburan saham jangka panjang LTAT perlu ditingkatkan bagi memastikan pelaburan diuruskan dengan cekap dan teratur. LTAT perlu membuat kajian terperinci sebelum pelaburan dibuat dengan mengambil kira analisis risiko, cadangan pelaburan, pulangan pelaburan, pelan perniagaan, daya maju syarikat dan trend pengisytiharan dividen syarikat. Ini bagi memastikan pelaburan yang dibuat terjamin dan LTAT mendapat pulangan yang optimum untuk faedah pencarum.

22. UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

- Pengurusan Pengangkutan

22.1 Universiti Teknologi MARA (UiTM) ditubuhkan di bawah Akta 173 dan dikawal selia oleh Kementerian Pengajian Tinggi. Pengurusan harta benda UiTM termasuk kenderaan merupakan aspek pentadbiran yang penting kerana ia melibatkan perkhidmatan kepada pelajar, kakitangan, pihak pengurusan dan agensi luar. Sehingga bulan Disember 2009, UiTM telah membuat perolehan sebanyak 1,084 buah kenderaan pelbagai jenis bernilai RM95.65 juta untuk memenuhi keperluan pengangkutan di UiTM induk dan cawangannya. UiTM telah membelanjakan sejumlah RM18.75 juta untuk kos penyenggaraan kenderaan dan sejumlah RM978,699 bagi perolehan alat ganti pada tahun 2007 hingga 2009. Bilangan bas UiTM sedia ada tidak dapat menampung keperluan pelajar. Oleh itu, UiTM telah menyewa bas swasta dengan kos penyewaan berjumlah RM10.36 juta bagi tahun 2007 sehingga 2009.

22.2 Pengauditan telah dijalankan antara bulan November 2009 hingga Februari 2010 untuk menilai sama ada pengurusan pengangkutan UiTM telah dirancang dan dilaksanakan secara cekap dan teratur selaras dengan peraturan yang ditetapkan. Pengauditan ini meliputi aspek perolehan, pengagihan, penggunaan, penyimpanan dan keselamatan, penyenggaraan, pelupusan serta penyelenggaraan rekod bagi tahun 2007 hingga 2009. Semakan Audit telah dijalankan di UiTM Shah Alam dan Cawangan UiTM Machang, Dungun serta Kota Kinabalu mendapati perkara berikut:

22.2.1 Permohonan pengecualian cukai jualan bagi perolehan kenderaan boleh dipohon daripada Kementerian Kewangan melalui peruntukan di bawah Perintah Duti Eksais (Pengecualian) 1988 dan Perintah Cukai Jualan (Pengecualian) 1980. Bagaimanapun, UiTM Machang dan Dungun tidak membuat permohonan pengecualian cukai jualan terhadap perolehan kenderaan berjumlah RM34,677. Pada pandangan Audit, penjimatan terhadap cukai jualan dapat dilaksanakan sekiranya UiTM membuat perancangan awal sebelum membuat perolehan kenderaan.

22.2.2 UiTM Shah Alam telah membuat perolehan bagi Fleet Management System (FMS) sejumlah RM97,000 bertujuan merekod penyenggaraan kenderaan. Bagaimanapun, butiran penyenggaraan kenderaan UiTM yang telah dilaksanakan tidak dikemas kini dengan lengkap ke dalam Sistem FMS disebabkan jawatan kerani yang diluluskan hanya diisi secara kontrak dan sering bertukar. UiTM memaklumkan cadangan penambahbaikan terhadap Sistem FMS yang diintegrasikan dengan sistem kewangan UiTM (FAIS) akan dibuat. Selain itu, Unit Bengkel akan memohon dua jawatan Juruteknik Automotif bagi memantau penyenggaraan kenderaan dan mengemas kini Sistem FMS. UiTM juga akan melantik seorang Pegawai Teknologi Maklumat khusus untuk mengendalikan Sistem FMS.

22.2.3 UiTM Shah Alam telah melantik bengkel panel bagi perkhidmatan servis berjadual dan pembaikan kenderaan termasuk penyenggaraan bagi pemeriksaan PUSPAKOM. Hasil pemeriksaan Audit mendapati bayaran sebanyak dua kali telah dibuat oleh UiTM kepada bengkel panel bagi skop kerja penyenggaraan yang sama berjumlah RM5,760. Pada pandangan Audit, wujud kelemahan dalam proses pengesahan penyenggaraan oleh Unit Bengkel kerana tiada pemantauan dibuat terhadap penyenggaraan yang dilaksanakan dan juga tidak dikemas kini ke dalam Sistem FMS. UiTM memaklumkan lebih bayaran tersebut telah dibayar balik oleh bengkel panel terbabit. Di samping itu, UiTM juga telah merangka beberapa strategi untuk memastikan perkara yang sama tidak berulang seperti memperkukuhkan kawalan dalaman dengan menaik taraf Sistem FMS.

22.2.4 UiTM telah menghantar 8 buah bas kepada bengkel panel untuk penyenggaraan bagi pemeriksaan PUSPAKOM dengan kos berjumlah RM6,530. Bagaimanapun, pemeriksaan tersebut tidak mendapat kelulusan PUSPAKOM. Semakan Audit mendapati UiTM telah menghantar semula bas berkenaan kepada bengkel panel untuk penyenggaraan berdasarkan skop kerja yang sama dengan kos tambahan berjumlah RM6,580. Pada pandangan Audit, Unit Bengkel perlu membuat pemantauan rapi terhadap penyenggaraan bahagian kenderaan yang gagal dalam pemeriksaan PUSPAKOM supaya kos tambahan penyenggaraan boleh dikurangkan. UiTM memaklumkan kos tambahan tersebut telah dibayar balik oleh bengkel panel terbabit. Di samping itu, UiTM akan membuat pemantauan yang teliti bagi mengelak perkara yang sama tidak berulang. Sistem FMS juga akan dinaiktaraf bagi mengelak pembayaran penyenggaraan yang bertindih.

22.2.5 Pembelian minyak diesel yang meragukan telah berlaku di UiTM Shah Alam pada bulan Disember 2008 dan Januari 2009 berjumlah RM8,506 melalui kad inden yang hilang. Semakan Audit terhadap buku log mendapati bas telah beroperasi di sekitar Shah Alam. Bagaimanapun, pembelian minyak telah dibuat di Seremban, Negeri Sembilan. Pemandu yang bertanggungjawab tidak membuat laporan kehilangan kad inden dengan segera memandangkan kad telah hilang sejak

awal bulan Januari 2009. Laporan kehilangan hanya dibuat oleh pemandu tersebut pada hujung bulan Januari 2009 dan siasatan hanya dijalankan pada bulan Jun 2009 oleh Jawatankuasa Siasatan. Pihak Audit mendapati UiTM lewat membuat laporan polis iaitu pada bulan Mac 2010.

22.2.6 Penyimpanan kunci kenderaan di UiTM Machang, Dungun dan Kota Kinabalu adalah tidak seragam. Semakan Audit mendapati peti simpanan kunci kenderaan telah diletakkan bersebelahan pintu pondok pengawal bagi UiTM Machang (**gambar 22.1**), bersebelahan pintu bilik pemandu bagi UiTM Dungun (**gambar 22.2**) dan berdekatan tingkap bilik pemandu bagi UiTM Kota Kinabalu (**gambar 22.3**). Kaedah penyimpanan kunci kenderaan di 3 cawangan UiTM adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 22.1

Penyimpanan Kunci Kenderaan
Di UiTM Machang

GAMBAR 22.2

Penyimpanan Kunci Kenderaan
Di UiTM Dungun

GAMBAR 22.3

Penyimpanan Kunci Kenderaan
Di UiTM Kota Kinabalu

UiTM disaran mewujudkan kaedah penyimpanan kunci yang seragam dengan ciri keselamatan untuk mengelak berlaku kehilangan dan penyalahgunaan kenderaan. UiTM memaklumkan tindakan telah diambil dengan menyediakan peti simpanan kunci kenderaan yang selamat mulai bulan Mei 2010.

22.2.7 Kenderaan yang telah diluluskan untuk pelupusan di UiTM Shah Alam tidak berkunci dan ditempatkan di kawasan yang tidak dikhaskan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 22.4

Van Untuk Dilupuskan Ditempatkan Di Unit Bengkel

GAMBAR 22.5

Kereta Untuk Dilupuskan Ditempatkan Di Unit Kenderaan

GAMBAR 22.6

Kereta Untuk Dilupuskan Ditempatkan Di Unit Bengkel

GAMBAR 22.7

Bas Untuk Dilupuskan Ditempatkan Di Tempat Letak Bas

GAMBAR 22.8

Bas Untuk Dilupuskan Ditempatkan Di Tempat Letak Bas

UiTM disaran mempercepatkan proses pelupusan bagi menjimatkan ruang penyimpanan, mengelak risiko kehilangan dan mendapat hasil pulangan yang terbaik. Di samping itu, kenderaan lupus hendaklah ditempatkan di kawasan yang dihaskan bagi tujuan pemantauan dan keselamatan.

22.2.8 UiTM telah menandatangani kontrak penyewaan bas dengan sebuah syarikat swasta berjumlah RM8.25 juta untuk menampung keperluan pelajarinya mulai bulan Februari 2007 hingga Januari 2010. Semakan Audit mendapati UiTM telah membuat pembayaran kepada syarikat ini untuk perkhidmatan tambahan dan perkhidmatan yang tidak mematuhi perjanjian berjumlah RM1.36 juta seperti di jadual berikut:

JADUAL 22.1
PERKHIDMATAN TAMBAHAN DAN PERKHIDMATAN
YANG TIDAK MEMATUHI PERJANJIAN

PERKHIDMATAN TAMBAHAN/TIDAK MEMATUHI PERJANJIAN	JUMLAH (RM)
Perkhidmatan Tambahan (Melebihi 2 Bas)	387,400
Perkhidmatan Laluan Tambahan	119,405
Perkhidmatan Semasa Hujung Minggu	335,400
Perkhidmatan Semasa Cuti Semester, Cuti Pertengahan Semester	508,950
Perkhidmatan Semasa Cuti Perayaan	3,900
JUMLAH	1,355,055

22.2.9 Semakan selanjutnya mendapati Unit Kenderaan tidak mewujudkan mekanisme pemantauan bagi mengesahkan perkhidmatan sewa bas swasta adalah selaras dengan perjanjian. Akibatnya, UiTM terpaksa menanggung tambahan kos penyewaan berjumlah RM1.36 juta. Kelemahan pemantauan terhadap perkhidmatan sewa bas swasta juga menyebabkan perbelanjaan sewa bas melebihi peruntukan sejumlah RM957,833 selepas mengambil kira peruntukan tambahan sejumlah RM700,000 daripada Kementerian Kewangan. UiTM memaklumkan Kementerian Kewangan telah meluluskan peruntukan tambahan kedua berjumlah RM1.01 juta pada bulan April 2010 bagi menampung lebih perbelanjaan perkhidmatan penyewaan bas.

22.2.10 Mengikut perjanjian penyewaan bas, syarikat dikehendaki mengambil perlindungan insurans penumpang. Semakan Audit mendapati syarikat tidak mengambil perlindungan insurans penumpang bagi tahun 2007 hingga 2009.

22.3 Pada keseluruhannya, pengurusan pengangkutan UiTM perlu ditingkatkan kerana terdapat beberapa kelemahan dalam aspek penyenggaraan kenderaan, penggunaan minyak, penempatan dan keselamatan, pelupusan dan pengurusan penyewaan bas swasta. UiTM perlu mengemas kini tatacara pengurusan kenderaan dengan mengambil kira kelemahan yang telah dibangkitkan dan menyeragamkan

penggunaannya di semua cawangan UiTM. Mekanisme pemantauan perlu diwujudkan bagi menentukan perkhidmatan penyewaan bas swasta selaras dengan perjanjian.

23. LEMBAGA LADA MALAYSIA

- Program Projek Membaik Pulih Kebun Lada

23.1 Lembaga Lada Malaysia (MPB) ditubuhkan pada 1 Januari 2007 di bawah Akta Lembaga Lada Malaysia 2006 bertujuan untuk melaksanakan dasar dan program pembangunan bagi memastikan pertumbuhan industri lada di Malaysia. Selaras dengan matlamat tersebut, MPB telah melaksanakan Projek Membaik Pulih Kebun Lada di bawah Program Peningkatan Produktiviti dan Pendapatan Pekebun Kecil Lada di Sarawak pada tahun 2005. Program ini bertujuan untuk membantu pekebun memulih dan menyenggara kebun lada bagi meningkatkan pendapatan pekebun. Pada tahun 2007 hingga 2009, peruntukan yang diluluskan untuk program ini berjumlah RM25.78 juta dan sejumlah RM21.39 juta atau 83% telah dibelanjakan. Aktiviti program tertumpu kepada perolehan dan pembekalan input pertanian seperti baja, *dolomite* dan racun.

23.2 Pengauditan terhadap pengurusan Projek Membaik Pulih Kebun Lada di bawah Program Peningkatan Produktiviti dan Pendapatan Pekebun Kecil Lada telah dijalankan antara bulan Oktober hingga November 2009 untuk menilai sama ada projek tersebut telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap serta mencapai objektif yang ditetapkan. Pengauditan ini meliputi temu bual dan perbincangan dengan pegawai MPB di Ibu Pejabat, lawatan ke stokis input pertanian dan kebun lada serta soal selidik telah diedarkan kepada pekebun lada terpilih iaitu di Bahagian Kuching, Sibu dan Sarikei di Sarawak. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

23.2.1 Mengikut syarat kontrak perolehan input pertanian, pembekal yang berjaya hendaklah mengemukakan bon pelaksanaan bersamaan dengan 5% daripada nilai kontrak keseluruhannya dalam tempoh 21 hari dari tarikh penerimaan surat setuju terima. Pihak Audit mendapati salah sebuah syarikat pembekal input pertanian hanya mengemukakan bon pelaksanaan bernilai RM29,501 atau 2% daripada nilai kontrak. Bon tersebut kurang sejumlah RM38,219 daripada nilai sepatutnya RM67,720. Di samping itu, bon tersebut juga lewat dikemukakan iaitu pada 5 Mac 2008 berbanding tarikh sepatutnya pada 14 Februari 2008. MPB memaklumkan akan menguatkuasa syarat kontrak bagi mengelak perkara yang sama berulang.

23.2.2 Syarat kontrak, menghendaki pembekal menghantar input pertanian mengikut jadual yang ditetapkan dan sebarang kelewatan boleh dikenakan denda. Pihak Audit mendapati berlaku kelewatan antara 8 hingga 155 hari untuk membekal input pertanian kepada pekebun. MPB memaklumkan kelonggaran diberi kepada

pembekal setelah mengambil kira faktor cuaca ketika pembekalan. Selain itu, kesesakan berlaku di stor akibat kelewatan pekebun menuntut input pertanian kerana lokasi pekebun yang jauh di pedalaman dan tidak setempat serta masalah logistik.

23.2.3 Input pertanian bagi tahun 2007 telah diperoleh melebihi keperluan sebenar yang menyebabkan lebih stok berjumlah RM954,115. Lebih input pertanian terjadi kerana perolehan dibuat berdasarkan jumlah sasaran keluasan yang hendak dibantu. Apabila pemilihan sebenar penerima bantuan dilaksanakan, jumlahnya kurang daripada yang disasarkan. MPB memaklumkan lebih stok input pertanian telah diagih-agihkan kepada pekebun yang belum menerima bantuan. Penambahbaikan telah dibuat terhadap sistem pengagihan pada tahun 2008 yang mana perolehan input pertanian dibuat berdasarkan keperluan sebenar bilangan pekebun dan keluasan yang diluluskan oleh Jawatankuasa Induk Pemilihan Pekebun. Contoh lebih baja dan *dolomite* adalah seperti berikut:

GAMBAR 23.1

Lebih Baja Dan *Dolomite* Di MPB
Cawangan Serian, Kuching, Sarawak

GAMBAR 23.2

Dolomite Yang Rosak Di Pertubuhan
Peladang Kawasan Serian, Kuching, Sarawak

23.2.4 Pihak Audit telah mengedarkan borang soal selidik kepada 305 pekebun di 9 daerah terpilih untuk mendapatkan maklum balas mengenai keberkesanan input pertanian yang dibekalkan bagi tahun 2007 dan 2008. Seramai 232 pekebun atau 76.1% memaklumkan baja yang dibekalkan tidak sesuai dan tidak berkesan kepada pokok lada. Baja yang tidak sesuai dan tidak berkualiti boleh menyebabkan pokok lada rosak dan tidak dapat mengeluarkan hasil buah lada.

23.2.5 Pembekal input pertanian dikehendaki melantik stokis di 28 daerah yang ditetapkan oleh MPB bagi memudahkan pekebun menuntut input pertanian. Sebilangan stokis yang dilawati tidak menyelenggara daftar penerimaan dan pengagihan input pertanian kepada pekebun dengan teratur bagi tujuan kawalan. MPB memaklumkan amaran telah dikeluarkan kepada stokis dan seterusnya menyenarai hitam stokis berkenaan sekiranya masih tidak menyelenggara daftar tersebut. Sebagai langkah penambahbaikan, stokis yang gagal mematuhi syarat atau arahan MPB akan ditamatkan perkhidmatannya.

23.3 Pada keseluruhannya, MPB perlu meningkatkan pengurusan Projek Membaik Pulih Kebun Lada dan mengambil tindakan penambahbaikan terhadap kelemahan yang dibangkitkan. Selain itu, MPB hendaklah mengkaji semula kualiti baja yang dibekalkan supaya komposisi baja dapat memberi kesan positif bagi pertumbuhan pokok lada. Pemantauan serta lawatan mengejut ke stokis perlu ditingkatkan supaya pembekalan dan penghantaran input pertanian kepada pekebun diagihkan mengikut jadual. Di samping itu, rekod pengagihan input pertanian kepada pekebun hendaklah diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.

24. BANK NEGARA MALAYSIA

- Pengurusan Pelaburan Dan Pinjaman Bank Negara Malaysia Dalam Syarikat Subsidiari

24.1 Bank Negara Malaysia (BNM) telah ditubuhkan pada 26 Januari 1959 berperanan mengeluarkan mata wang, menyimpan rizab, menggalakkan kestabilan kewangan dan struktur kewangan negara. BNM turut dibenarkan untuk menubuhkan syarikat subsidiari bagi mengukuhkan kestabilan ekonomi negara melalui sistem perbankan dan pembayaran. Pelaburan dalam syarikat subsidiari dilaksanakan selaras dengan peruntukan akta tubuh BNM bagi menggalakkan pembangunan pasaran wang atau pasaran sekuriti dan pembiayaan untuk pembangunan ekonomi negara. Sehingga tahun 2009, BNM mempunyai 4 syarikat subsidiari iaitu Danamodal Nasional Berhad, Malaysian Electronic Clearing Corporation Sdn. Berhad (MyClear), Credit Guarantee Corporation (Malaysia) Berhad (CGC) dan ERF Sdn. Berhad dengan nilai pelaburan berjumlah RM4.32 bilion. BNM juga telah memberi pinjaman kepada CGC berjumlah RM3.19 bilion.

24.2 Pengauditan telah dijalankan di Ibu Pejabat BNM dan syarikat subsidiari antara bulan September hingga November 2009 untuk menilai sama ada pengurusan pelaburan dan pinjaman oleh BNM dalam syarikat subsidiari telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur untuk mencapai objektif yang ditetapkan. Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap pengurusan pelaburan dan pinjaman dalam syarikat subsidiari BNM bagi tahun 2007 hingga 2009. Perbincangan dan temu bual turut diadakan dengan pegawai di Jabatan/Seksyen yang berkaitan termasuk di syarikat subsidiari. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

24.2.1 Sehingga bulan September 2009, CGC telah menerima sebanyak 2,924 tuntutan daripada institusi kewangan untuk pinjaman tertunggak berjumlah RM818 juta yang mana sebanyak 2,162 tuntutan bernilai RM602 juta telah diluluskan. BNM perlu memberi perhatian terhadap pendedahan risiko kredit yang tinggi oleh CGC. Ini disebabkan CGC perlu menanggung liabiliti terhadap tuntutan oleh institusi kewangan. Pihak Audit berpendapat CGC hendaklah memperkukuhkan pengurusan risiko kredit supaya jumlah liabilitinya dapat dikurangkan. BNM memaklumkan CGC

perlu menanggung risiko kredit yang tinggi kerana kumpulan sasaran pembiayaan adalah terdiri daripada usahawan Perusahaan Kecil Dan Sederhana (PKS) yang tidak mempunyai cagaran yang mencukupi atau kedudukan kewangan yang kukuh. BNM turut memaklumkan CGC sedang merangka model perniagaan baru merangkumi penyediaan produk berdaya saing dan inisiatif bagi meningkatkan pengurusan risiko. Antaranya adalah menyediakan model penarafan risiko dalaman, mengurus pinjaman secara terperinci dan menetapkan mekanisme mengawal pinjaman yang berisiko tinggi.

24.2.2 BNM telah memberi pinjaman sejumlah RM3.19 bilion kepada CGC sehingga akhir tahun 2009 di mana pinjaman prinsipal yang tertunggak adalah berjumlah RM890 juta. Selain itu, pihak Audit mendapati pada tahun 2005, BNM telah memberi kebenaran penangguhan pembayaran pinjaman prinsipal sejumlah RM850 juta sehingga satu tarikh yang akan dimaklumkan kelak. Bagaimanapun, tiada bukti menunjukkan kelulusan diperoleh daripada BNM dan Kementerian Kewangan. Pihak Audit juga mendapati tiada permohonan rasmi dibuat oleh CGC bagi penangguhan pembayaran pinjaman prinsipal sejumlah RM40 juta yang telah matang pada tahun 2007. Pada pandangan Audit kelulusan penangguhan pembayaran pinjaman yang tertunggak hendaklah dibuat dengan jelas supaya dapat dilaksanakan dengan teratur. BNM memaklumkan Lembaga Pengarah BNM telah meluluskan Pelan Peniagaan Mampan dan Pelan Penstrukturan Modal CGC pada 22 April 2010 dan dipersetujui oleh Menteri Kewangan pada 25 Mei 2010 selaras dengan peruntukan Akta BNM 2009. Pelan Peniagaan Mampan merangkumi 8 pemacu strategik yang dijangka dapat meningkatkan hasil, kapasiti dan menambah baik kecekapan modal CGC. Pelan Penstrukturan Modal membolehkan CGC meningkatkan akses kepada pembiayaan industri PKS termasuk kaedah penyelesaian bagi pinjaman tertunggak kepada BNM.

24.2.3 MyClear merupakan syarikat subsidiari yang ditubuhkan pada bulan Oktober 2008 dan telah memulakan operasinya pada bulan Januari 2009. Semakan Audit mendapati MyClear telah membentangkan model operasi perniagaannya kepada Lembaga Pengarah termasuk rancangan dan strategi perniagaan pada 24 Mac 2009. BNM memaklumkan rancangan dan strategi perniagaan tersebut telah dimuktamadkan pada 2 Jun 2010 dan akan dilaksanakan.

24.3 Secara keseluruhannya, pengurusan pelaburan dan pinjaman BNM dalam syarikat subsidiari boleh ditingkatkan. Penglibatan BNM sebagai pemegang saham utama dalam perancangan dan pelaksanaan operasi syarikat subsidiari dapat meningkatkan kecekapan dan keberkesannya. Di samping itu, pemantauan yang berterusan terhadap prestasi aktiviti syarikat subsidiari perlu dilakukan kerana ia menentukan pencapaian matlamat dan objektif penubuhannya.

25. MAJLIS AMANAH RAKYAT

- Pengurusan Program Pembiayaan Dan Perolehan Premis Perniagaan Di Bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Pertama

25.1 Majlis Amanah Rakyat (MARA) ditubuhkan melalui Akta MARA 1966 (Akta 489) di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah yang sebelum ini di bawah Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi. MARA ditubuhkan untuk menggalak, membimbing, melatih dan membantu bumiputera khususnya di luar bandar supaya menyertai dengan aktif dalam kegiatan perdagangan dan perusahaan. Tujuannya adalah untuk membentuk masyarakat usahawan bumiputera yang berdaya tahan, profesional dan kukuh. Kerajaan telah mengumumkan peruntukan sejumlah RM7 bilion di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Pertama (PRE 1) pada 4 November 2008 untuk melaksanakan pelbagai aktiviti ekonomi dalam negara, merangsang keyakinan sektor swasta dan menjamin kesejahteraan rakyat.

25.2 MARA telah menerima peruntukan sejumlah RM150 juta di bawah PRE 1 untuk perolehan premis perniagaan dan meneruskan Program Pembiayaan Perniagaan. Melalui peruntukan ini, sejumlah RM50 juta telah diperuntukkan kepada MARA bagi menambah premis perniagaan dan sejumlah RM100 juta bagi meneruskan Program Pembiayaan Perniagaan. Program ini bertujuan untuk membantu usahawan memula dan mengembangkan perniagaan yang diceburi dari semasa ke semasa.

25.3 Pengauditan telah dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2009 untuk menilai sama ada peruntukan yang diberi di bawah PRE 1 bagi Pengurusan Program Pembiayaan dan Perolehan Premis Perniagaan telah dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif yang ditetapkan. Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan bagi pengurusan pembiayaan dan pengurusan perolehan premis perniagaan di bawah PRE 1 pada tahun 2009. Pengauditan telah dijalankan di peringkat Ibu Pejabat dan Pejabat MARA Negeri dan Daerah yang dipilih. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

25.3.1 Pihak Audit mendapati MARA telah meluluskan pinjaman sejumlah RM59.09 juta kepada Pejabat MARA Negeri dan Daerah di Negeri Sabah, Kedah, Johor, Pahang, Selangor dan Wilayah Persekutuan sebelum peruntukan PRE 1 diterima pada bulan April 2009. Peruntukan tersebut telah digunakan untuk membiayai pinjaman berjumlah RM0.18 juta yang telah diluluskan pada tahun 2007, sejumlah RM10.11 juta pada 2008 dan RM48.80 juta setakat bulan Mac 2009. Semakan selanjutnya mendapati kelulusan pemberian pinjaman di peringkat Pejabat MARA Negeri dan Daerah telah dibuat berdasarkan kelayakan pemohon tanpa mengambil kira kedudukan peruntukan kewangan MARA.

Pada pendapat Audit, permohonan pembiayaan hendaklah diluluskan berdasarkan baki peruntukan kewangan sedia ada bagi memastikan pembiayaan dapat disalurkan kepada peminjam pada masa yang ditetapkan. Kelewatan pengeluaran pinjaman akan menyebabkan operasi perniagaan peminjam terjejas atau peminjam mengambil masa yang lama untuk memulakan perniagaan.

25.3.2 MARA menetapkan setiap peminjam hendaklah membuat bayaran balik pinjaman pada bulan ketiga selepas pinjaman dikeluarkan. Tempoh bayaran balik boleh dilanjutkan berdasarkan permohonan peminjam dan bergantung kepada kelulusan Jawatankuasa Pembiayaan. Pihak Audit mendapati sehingga 31 Disember 2009, kesemua peruntukan berjumlah RM100 juta telah dikeluarkan kepada 2,836 peminjam di bawah Program Pembiayaan Perniagaan. Pembiayaan tertinggi telah dikeluarkan kepada peminjam di Negeri Sabah sejumlah RM21.57 juta (21.6%), diikuti oleh Negeri Selangor sejumlah RM15.74 juta (15.7%) dan Negeri Kelantan sejumlah RM9.73 juta (9.7%). Semakan seterusnya di 6 negeri iaitu Sabah, Kedah, Johor, Pahang, Wilayah Persekutuan dan Selangor mendapati pembiayaan tertunggak setakat bulan Disember 2009 bagi negeri tersebut berjumlah RM2.81 juta dan Sabah mempunyai pembiayaan tertunggak yang tertinggi iaitu RM0.94 juta atau 33%.

25.3.3 MARA telah menerima peruntukan sejumlah RM50 juta pada bulan Januari 2009 bagi tujuan perolehan premis perniagaan. Setakat 31 Disember 2009, MARA telah memperoleh 158 unit premis perniagaan bernilai RM48.30 juta di seluruh negara manakala baki sejumlah RM1.70 juta tidak dibelanjakan. MARA telah memperuntukkan wang tersebut bagi pembelian ruang niaga di Bukit Tinggi, Klang, Selangor. Bagaimanapun, sehingga bulan Mac 2010, pembelian premis ini masih di peringkat penyediaan dokumen. Setakat bulan Mei 2010, hanya 50 daripada 158 unit premis yang memperoleh Sijil Layak Menduduki telah disewakan.

25.3.4 Lawatan Audit ke negeri Sabah dan Kedah mendapati dua premis perniagaan yang dibeli oleh MARA di kawasan pembangunan baru Bandar Sri Indah, Tawau Sabah dan rumah kedai di Taman Puteri Jaya, Sungai Petani, Kedah mendapati premis perniagaan belum lagi diduduki. Ini kerana hanya sebahagian daripada projek perumahan di sekitar premis telah siap dibina dan didiami. Keadaan premis perniagaan di kedua tempat tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 25.1

Premis Perniagaan di Bandar Sri Indah,
Tawau, Sabah
Yang Masih Belum Disewa

GAMBAR 25.2

Premis Perniagaan Taman Puteri Jaya,
Sungai Petani, Kedah
Yang Masih Belum Disewa

Pada pandangan Audit, lokasi yang telah dipilih tidak dapat memberi pulangan perniagaan untuk tempoh jangka pendek disebabkan kedua-dua kawasan baru dibangunkan. MARA sepatutnya memilih lokasi yang lebih strategik untuk mendapat pulangan yang baik.

25.3.5 Mekanisme pemantauan tidak diwujudkan di peringkat Kementerian dan Ibu Pejabat MARA terhadap Program Pembiayaan Perniagaan. MARA memaklumkan pemantauan di peringkat Ibu Pejabatnya dilaksanakan oleh Jawatankuasa Pemantauan Peringkat Bahagian Pembiayaan Perniagaan MARA. Jawatankuasa ini hanya akan memantau bagi pembiayaan perniagaan yang lebih daripada RM100,000. Bagaimanapun, pihak Audit berpendapat pemantauan yang dilaksanakan perlu dibuat secara menyeluruh terhadap semua pinjaman.

25.4 Pada keseluruhannya, MARA telah membelanjakan peruntukan berjumlah RM150 juta bagi Program Pembiayaan dan Perolehan Premis Perniagaan di bawah PRE 1 untuk merangsang pertumbuhan ekonomi negara pada tahun 2009. Bagaimanapun, MARA perlu memantau keberkesanan pelaksanaan Program Pembiayaan dan Perolehan Premis Perniagaan di tempat yang strategik supaya matlamat di bawah PRE 1 tercapai. MARA juga perlu memastikan permohonan pembiayaan dilulus berdasarkan peruntukan kewangan yang ada. Di samping itu, tindakan lebih tegas diambil bagi memastikan peminjam membuat bayaran balik pinjaman mengikut jadual. Proses pemilihan penyewa juga perlu dipercepatkan bagi mengisi kekosongan premis perniagaan.

26. PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL

- Pengurusan Sistem Bayaran Faedah Berkala

26.1 Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) telah ditubuhkan pada bulan Januari 1971 bagi menguatkuasakan Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969 dan Peraturan (Am) Keselamatan Sosial Pekerja 1971. Objektif penubuhan PERKESO adalah untuk melindungi pekerja daripada risiko bencana pekerjaan; penyakit khidmat; keilangan dan kematian; mengutip caruman; menerima tuntutan; dan membuat bayaran faedah kepada pencarum yang ditimpa bencana. PERKESO telah menggunakan Sistem Imejan Kaedah Automasi PERKESO (Sistem SIKAP) bagi meningkatkan kecekapan pengurusan dokumen tuntutan bayaran faedah, mengemas kini rekod caruman majikan dan pekerja, meningkatkan keselamatan dan ketelusan dokumen yang berkaitan.

26.2 Sistem Bayaran Faedah Berkala merupakan kesinambungan kepada Sistem SIKAP di mana bayaran pertama tuntutan dibuat melalui Sistem SIKAP manakala maklumat pembayaran faedah seterusnya akan dipindahkan ke Sistem Bayaran Faedah Berkala pada 1 dan 15 hari bulan setiap bulan.

26.3 Pengauditan ini telah dijalankan antara bulan Julai hingga September 2009 di Ibu Pejabat PERKESO untuk menilai sama ada pengurusan sistem bayaran faedah berkala dilaksanakan dengan teratur dan mempunyai kawalan dalaman yang mencukupi. Pengauditan ini meliputi semakan fail, dokumen dan rekod yang berkaitan pelaksanaan dan pemantauan Sistem Bayaran Faedah Berkala serta kawalan persekitaran dan aplikasi sistem. Uji-lari (*walkthrough*) terhadap Sistem Bayaran Faedah Berkala telah dijalankan bermula daripada peringkat pemindahan data dari Sistem SIKAP ke *Unisys* sehingga bayaran berkala. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

26.3.1 Dasar Keselamatan ICT PERKESO menyatakan keperluan pembahagian tugas terutama bagi mewujudkan, memadam, mengemas kini, mengubah dan mengesahkan data untuk mengelakkan daripada capaian yang tidak dibenarkan serta melindungi aset ICT PERKESO. Semakan Audit mendapati tugas mengemas kini maklumat penerima bayaran di pangkalan data dan mengemas kini maklumat penerima untuk bayaran serta pencetakan waran dilaksanakan oleh Juruanalisa Sistem gred G23. Pada pandangan Audit, proses mengemas kini maklumat dan pencetakan waran sepatutnya dilaksanakan oleh pegawai dari Bahagian Perbendaharaan. Kelemahan ini boleh meningkatkan risiko kepada PERKESO seperti berikut:

- Tiada kawalan keselamatan dalam sistem kerana pegawai mempunyai capaian sepenuhnya ke pangkalan data yang membolehkan penukaran maklumat penerima seperti mengaktifkan status penerima yang meninggal dunia, menambah maklumat penerima pencen atau menukar nombor akaun bank.
- Tiada semakan atau kelulusan oleh pegawai penyelia menyebabkan risiko penyalahgunaan kuasa atau percanggahan kepentingan.
- Pemprosesan maklumat akan terjejas jika pegawai tersebut tidak hadir bekerja.

Selepas kelemahan ini dibangkitkan, PERKESO memaklumkan tugas mencetak waran telah dilaksanakan oleh Pengatur Program Komputer gred 19 di Cawangan Teknologi Maklumat dengan penyeliaan Pegawai Eksekutif gred 19 dari Bahagian Perbendaharaan. Pengambilalihan tanggungjawab pencetakan waran oleh Bahagian Perbendaharaan adalah tertakluk kepada penempatan pegawai yang mempunyai kemahiran teknikal. Kertas cadangan penambahan jawatan Juruanalisa Sistem di Bahagian Perbendaharaan untuk dibentangkan dalam mesyuarat Lembaga Pengarah PERKESO pada 6 April 2010 telah ditangguhkan atas kesuntukan masa, sebaliknya kertas cadangan tersebut akan dikemukakan kepada Jawatankuasa Perjawatan untuk pengesahan.

26.3.2 Pemeriksaan Audit mendapati Dasar Keselamatan ICT PERKESO tidak menyatakan had kuasa capaian pengguna dan kata laluan serta penyenggaraannya. Semakan lanjut mendapati tiada pengagihan tugas bagi penyenggaraan tersebut yang mana Juruanalisa Sistem gred G23 yang berperanan sebagai Pegawai Pentadbir Sistem Bayaran Faedah Berkala juga bertanggungjawab terhadap penyenggaraan pengenalan pengguna serta kata laluan. Pihak Audit juga mendapati beberapa kelemahan dalam penyenggaraan pengenalan pengguna dan kata laluan seperti berikut.

- Juruanalisa Sistem gred 23 boleh menyemak kata laluan tersebut dalam pangkalan data sekiranya pengguna lupa atau kehilangan kata laluan kerana kata laluan tidak di~~encrypt~~*encrypt*. Kata laluan sepatutnya diganti jika pengguna terlupa kata laluan.
- Saiz maksimum bagi pengenalan pengguna dan kata laluan adalah terhad kepada 6 aksara sahaja dan kata laluan dijanakan secara automatik oleh sistem serta tidak mengikut kombinasi *alphanumeric*. Amalan ini bercanggah dengan Arahan Teknologi Maklumat yang dikeluarkan oleh MAMPU pada bulan Disember 2007 yang menetapkan saiz minimum kata laluan adalah 12 aksara dalam bentuk *alphanumeric*.

- Kata laluan boleh diguna pakai tanpa had masa atau tempoh luput.

PERKESO memaklumkan sistem yang sedia ada tidak berkeupayaan untuk *encrypt* kata laluan. Oleh itu, pihak pengurusan PERKESO akan mengambil kira keperluan ini dalam pembangunan projek ICT yang akan datang. Pengasingan tugas telah dilaksanakan yang mana seorang Pengatur Program Komputer gred 20 di Unit Bantuan Pengguna telah dipertanggungjawabkan untuk mengurus pengenalan pengguna dan kata laluan.

26.3.3 Pelan Pemulihan Bencana adalah perlu bagi memastikan wujudnya kesinambungan proses ICT sekiranya berlaku bencana atau kegagalan pemprosesan. Pelan Pemulihan Bencana hendaklah merangkumi prosedur pemulihan bencana serta prosedur sandaran dengan menyediakan *offsite back up* bagi data dan perisian komputer. Semakan Audit mendapati Pelan Pemulihan Bencana PERKESO tidak mengambil kira penyediaan Pusat Pemulihan Bencana (DRC). Pihak Audit dimaklumkan DRC tidak disediakan kerana server AS/400 bukan merupakan teknologi yang terkini dan ia melibatkan perbelanjaan pengurusan *server* yang tinggi sehingga mencecah RM30 juta. Sehubungan itu, PERKESO telah mengambil keputusan menangguhkan pembinaan DRC sehingga projek menaik taraf pengkomputeran PERKESO dilaksanakan. PERKESO disyorkan memberi tumpuan kepada prosedur sandaran dan pemulihan bagi memastikan operasi PERKESO tidak terjejas jika berlaku sesuatu bencana. PERKESO memaklumkan sedang dalam proses menyediakan Pelan Pemulihan Bencana secara keseluruhan mengikut kesesuaian persekitaran PERKESO. Keperluan menyediakan Pelan Pemulihan Bencana yang komprehensif akan diambil kira di dalam pelaksanaan Projek ICT tersebut.

26.3.4 Pemeriksaan Audit mendapati 2 unit kamera di bilik *server* tidak berfungsi dan gagal merakamkan pergerakan di pintu hadapan dan belakang bilik *server*. Selain itu, rakaman gambar disimpan selama 10 hari dan dipantau oleh operator bilik *server*. Sekiranya berlaku perkara yang mencurigakan, operator akan menghubungi pengawal keselamatan di tingkat bawah Menara PERKESO. Dasar Keselamatan ICT PERKESO menyatakan langkah keselamatan tidak terhad kepada alat penggera atau kamera litar tertutup sahaja. Bagaimanapun, dasar tersebut tidak menyatakan panduan pengendalian dan penyenggaraan kamera litar tertutup seperti tempoh penyimpanan rekod dan penyemakan berkala untuk memastikan sistem pengawasan berfungsi dengan baik. PERKESO memaklumkan pihaknya sedang dalam proses memperoleh sistem kamera litar tertutup yang mengambil kira tempoh penyimpanan rakaman lebih panjang dan memperbaiki kamera yang tidak berfungsi.

26.3.5 PERKESO telah mengeluarkan tender perolehan bagi pembangunan sistem pengkomputeran secara menyeluruh pada 6 Ogos dan 7 September 2007 bagi mengatasi masalah sistem yang telah usang. Lembaga Perolehan A PERKESO telah memutuskan tender tersebut dibatalkan dan di tender semula berikutan kesilapan teknikal semasa proses tender dibuat. Bagaimanapun, Kementerian Kewangan telah memutuskan untuk melantik Precision Portal Sdn. Berhad secara rundingan terus dengan harga kontrak sejumlah RM152.95 juta melalui surat bertarikh 3 Disember 2007.

26.3.6 Pada 22 Februari 2008, Lembaga Perolehan B PERKESO telah melanjutkan kontrak konsultan projek iaitu Innovation Associates Sdn. Berhad (IA) yang telah tamat pada 18 Disember 2007 dengan kelulusan Kementerian Kewangan. Bagaimanapun, Kementerian Kewangan melalui surat bertarikh 10 Ogos 2009 telah membatalkan keputusan pelantikan Precision Portal Sdn. Berhad secara rundingan terus dan meminta pelaksanaan pembangunan Projek *ICT Core System* PERKESO dilaksanakan secara tender terbuka. Sehubungan itu, kertas cadangan perkhidmatan perunding IA untuk projek tersebut telah dibentangkan kepada mesyuarat Lembaga Pengarah PERKESO Bilangan 1 dan 2 Tahun 2010 pada 1 Mac dan 6 April 2010.

26.4 Pada keseluruhannya, pengurusan sistem bayaran faedah berkala perlu ditingkatkan dan penambahbaikan dibuat dengan segera terhadap kelemahan yang dibangkitkan. PERKESO perlu menyediakan Pelan Pemulihan Bencana yang menyeluruh bagi memastikan wujud kesinambungan proses ICT sekiranya berlaku kegagalan sistem. Selain itu, PERKESO hendaklah memperkukuhkan kawalan dalaman sistem tersebut bagi memastikan Projek *ICT Core System* mengambil kira kelemahan yang wujud dalam sistem sedia ada supaya perkara yang sama tidak berulang.

BAHAGIAN III PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

27. PENDAHULUAN

27.1 Akta Audit 1957, seksyen 5(1)(d) memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara untuk mengaudit syarikat yang menerima geran/pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan atau Negeri dan sesebuah syarikat di mana lebih daripada 50% modal saham berbayar dipegang oleh Kerajaan Persekutuan atau Negeri atau Agensi Kerajaan sekiranya mendapat perintah daripada Yang di-Pertuan Agong. Sehubungan itu, satu perintah yang dinamakan Perintah Audit (Akaun Syarikat) 2009 telah diwartakan pada 17 Disember 2009 bagi membolehkan Ketua Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap syarikat berkenaan. Sehingga kini, 204 syarikat subsidiari Badan Berkanun Persekutuan (BBP) telah diwartakan untuk diaudit oleh Ketua Audit Negara.

27.2 Objektif penubuhan syarikat subsidiari BBP adalah untuk melaksanakan pelbagai aktiviti seperti perniagaan, pelaburan dan sosioekonomi. Pelaksanaan penubuhannya adalah bagi mendapat keuntungan dan pulangan yang munasabah serta memberi perkhidmatan yang cekap dan berkesan kepada orang awam.

27.3 Daripada 204 syarikat subsidiari BBP, analisis telah dibuat terhadap penyata kewangan bagi 85 syarikat subsidiari. Hasil analisis mendapati Badan Berkanun Persekutuan mempunyai pelaburan berjumlah RM1.51 bilion pada tahun 2008 berbanding dengan sejumlah RM1.23 bilion pada tahun 2007. Penyata kewangan syarikat subsidiari BBP diaudit oleh juruaudit yang dilantik oleh syarikat subsidiari berkenaan selaras dengan kehendak Akta Syarikat 1965.

28. PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI

28.1 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada kepentingan Badan Berkanun Persekutuan sebagai pemegang ekuiti dan pembiaya sumber kewangan dijaga serta pelaburan dalam syarikat subsidiari tersebut diuruskan dengan cekap, berkesan dan berhemat.

28.2 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi penyata kewangan syarikat subsidiari BBP bagi tahun 2006 hingga 2008. Analisis telah dibuat untuk menilai prestasi kewangan syarikat subsidiari di mana Badan Berkanun Persekutuan mempunyai ekuiti lebih daripada 50%. Syarikat subsidiari ini terlibat dalam pelbagai sektor seperti perladangan, hartanah, perhotelan, pelajaran, konsultan, kewangan, pelancongan, teknologi dan lain-lain. Analisis Audit hanya dapat dilaksanakan terhadap 85 penyata kewangan syarikat subsidiari BBP yang diterima setakat bulan Mei 2010 bagi tahun 2006 hingga 2008. Syarikat subsidiari dianalisis dari segi kedudukan dan prestasi kewangan, pembayaran dividen, pembayaran bonus dan cukai seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.1
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP MENGIKUT SEKTOR

PERLADANGAN	PELAJARAN
1. Estet Pekebun Kecil Sdn. Berhad 2. Forest Plantation Development Sdn. Berhad 3. Ibuhasil Sdn. Berhad 4. KETENGGAH Holding Sdn. Berhad 5. Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad 6. Ladang Jati Keningau Sdn. Berhad 7. Ladang Sawit Bintulu Sdn. Berhad 8. LGM Properties Corporation 9. Permodalan RISDA Berhad 10. Risda Fleet Sdn. Berhad 11. RISDA Plantation Sdn. Berhad 12. RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Berhad 13. Syarikat Perindustrian dan Perniagaan MADA Sdn. Berhad 14. TH Bonggaya Sdn. Berhad 15. TH Bakti Sdn. Berhad 16. TH Usia Jatimas Sdn. Berhad	1. Akademi Pengurusan YaPEIM Sdn. Berhad 2. Anggun Mulia Sdn. Berhad 3. British Malaysian Institute Sdn. Berhad 4. CIDB Holdings Sdn. Berhad 5. Giatmara Sdn. Berhad 6. Institut Penyelidikan dan Perundingan YaPEIM Sdn. Berhad 7. Institut Profesional Baitulmal Sdn. Berhad 8. Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad 9. Malaysia France Institute Sdn. Berhad 10. Malaysian Institute of Aviation Technology Sdn. Berhad 11. Malaysia Spanish Institute Sdn. Berhad 12. Pusat Khidmat Pembangunan Usahawan YaPIEM Sdn. Berhad 13. Terasbudi Sdn. Berhad 14. UMS Link Holdings Sdn. Berhad
PERHOTELAN	KONSULTAN
1. Irat Properties Sdn. Berhad 2. KESEDAR Inn Sdn. Berhad 3. TH Global Services Sdn. Berhad 4. Uniutama Mgmt. Holdings Sdn. Berhad 5. UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	1. Global Technology and Innovation Management Sdn. Berhad 2. Marditech Corporation Sdn. Berhad 3. RRIM Consult Corporation 4. UMP Holdings Sdn. Berhad 5. Usains Holding Sdn. Berhad 6. UKM Perunding Kejuruteraan & Akitek Sdn. Berhad
HARTANAH	TEKNOLOGI
1. Darul Sasaran Sdn. Berhad 2. KESEDAR Dagang Sdn. Berhad 3. Pembinaan Perwira Harta Sdn. Berhad 4. Perbadanan Pembangunan Wakaf (M) Sdn. Berhad 5. PPNK-Harta Sdn. Berhad 6. Rakyat Hartanah Sdn. Berhad 7. Rakyat Holdings Sdn. Berhad 8. TH Properties Sdn. Berhad 9. Uniutama Properties Sdn. Berhad 10. YTR Harta Sdn. Berhad	1. K-Utech Sdn. Berhad 2. R & D Serindit Com UUM Sdn. Berhad 3. TH Computers Sdn. Berhad 4. TH Technologies Sdn. Berhad 5. Uni-Technologies Sdn. Berhad

PELANCONGAN	KEWANGAN
1. LADA Eco-Tourism Sdn. Berhad 2. Pempena Sdn. Berhad 3. Rakyat Travel Sdn. Berhad 4. Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad 5. TH Travel and Services Sdn. Berhad 6. Uniutama Travel & Tours Sdn. Berhad	1. Amanah Saham Mara Berhad 2. Harta Suci Sdn. Berhad 3. LOFSA Incorporated Services Sdn. Berhad 4. Mayban Venture Capital Company Sdn. Berhad 5. Permodalan BSN Berhad 6. Protac Insurance Brokers Sdn. Berhad 7. Permodalan YaPIEM Sdn. Berhad 8. UKM Holdings Sdn. Berhad 9. YPM Insurance Brokers Sdn. Berhad 10. Yayasan Taqwa Wilayah Persekutuan
PERKILANGAN	SEKTOR LAIN
1. Johan Ceramics Berhad 2. KESEDAR Perkilangan Sdn. Berhad 3. Power Cables Malaysia Sdn. Berhad 4. Sparkle Precision Sdn. Berhad	1. Halus Riang Sdn. Berhad 2. Kejiranan Putrajaya Sdn. Berhad 3. Smallholders Development Corporation Sdn. Berhad 4. Majaikan Sdn. Berhad 5. Port Klang Free Zone Sdn. Berhad 6. Hospital Pusrawi Sdn. Berhad 7. UiTM Document Services Sdn. Berhad 8. UKM Kesihatan Sdn. Berhad 9. Ultimate Building Machine Sdn. Berhad

28.3 PENEMUAN AUDIT

Analisis Audit telah dijalankan dengan menggunakan data penyata kewangan syarikat subsidiari bagi tahun 2006 hingga 2008. Antara isu yang ditemui adalah syarikat subsidiari mengalami penurunan pendapatan, aset dan dana bagi 3 tahun berturut-turut. Selain itu, terdapat juga syarikat subsidiari yang mengalami kerugian sebelum cukai dan peningkatan liabiliti bagi 3 tahun berturut-turut. Semakan lanjut menunjukkan beberapa syarikat subsidiari yang memperoleh keuntungan 3 tahun berturut-turut tetapi tidak membayar dividen kepada Badan Induk dan membayar bonus kepada kakitangan walaupun mengalami kerugian. Penjelasan lanjut adalah seperti berikut:

28.3.1 Prestasi Kewangan Syarikat Subsidiari Secara Keseluruhan

28.3.1.1 Pendapatan Syarikat Subsidiari

- a. Pada tahun 2008, pendapatan bagi 85 syarikat subsidiari adalah berjumlah RM2.46 bilion. Ini menunjukkan peningkatan pendapatan berjumlah RM0.10 bilion berbanding RM2.36 bilion pada tahun 2007. Pendapatan tertinggi adalah daripada sektor perladangan yang memperoleh pendapatan sejumlah RM613.64 juta atau 24.9% daripada jumlah keseluruhan pendapatan pada tahun 2008. Ini diikuti oleh sektor perkilangan dengan pendapatan berjumlah RM546.68 juta, sektor pelancongan berjumlah RM260.81 juta dan sektor hartanah berjumlah RM244.35 juta. Pendapatan syarikat subsidiari mengikut sektor bagi tahun 2006 hingga 2008 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.2
PENDAPATAN SYARIKAT SUBSIDIARI BBP MENGIKUT SEKTOR
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SEKTOR	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Perladangan	599.13	547.31	613.64
Perkilangan	403.50	547.58	546.68
Pelancongan	234.57	247.90	260.81
Hartanah	102.26	148.05	244.35
Pelajaran	159.30	180.00	235.90
Kewangan	183.86	322.07	163.22
Perhotelan	59.87	67.24	52.29
Teknologi	56.09	50.69	76.46
Konsultan	29.51	35.21	48.89
Sektor Lain	194.62	214.59	220.74
JUMLAH	2,022.71	2,360.64	2,462.98

- b. Analisis Audit mendapati 38 syarikat subsidiari berjaya memperoleh pendapatan yang meningkat setiap tahun. Jumlah pendapatan yang diperoleh oleh syarikat subsidiari tersebut adalah berjumlah RM710.72 juta pada tahun 2007 dan meningkat menjadi RM955.53 juta pada 2008. Pendapatan bagi 5 syarikat lain pula mengalami penurunan di mana jumlah pendapatannya adalah RM63.79 juta pada tahun 2007 menurun menjadi RM61 juta pada 2008. Kedudukan pendapatan syarikat subsidiari yang memperoleh penambahan dan penurunan pendapatan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.3
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP YANG MEMPEROLEH PENAMBAHAN DAN
PENURUNAN PENDAPATAN BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
SYARIKAT YANG MEMPEROLEH PENAMBAHAN PENDAPATAN			
TH Travel and Services Sdn. Berhad	170.04	176.79	184.50
Rakyat Holdings Sdn. Berhad	13.39	15.52	156.23
Hospital Pusrawi Sdn. Berhad	55.51	66.02	80.82
Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad	37.45	51.59	74.17
TH Properties Sdn. Berhad	43.41	80.06	54.07
CIDB Holdings Sdn. Berhad	35.03	38.69	49.66
Estet Pekebun Kecil Sdn. Berhad	30.95	34.85	34.87
UKM Holdings Sdn. Berhad	25.04	31.58	33.85
LGM Properties Corporation	24.46	29.66	33.09

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
RISDA Fleet Sdn. Berhad	18.82	20.67	24.13
Majuikan Sdn. Berhad	12.53	17.05	24.03
Uni-Technologies Sdn. Berhad	15.11	15.94	20.96
Usains Holding Sdn. Berhad	15.94	17.95	20.65
UKM Kesihatan Sdn. Berhad	16.86	18.11	19.92
Harta Suci Sdn. Berhad	12.06	15.07	17.45
LADA Eco-Tourism Sdn. Berhad	13.01	14.16	14.96
Marditech Corporation Sdn. Berhad	7.32	9.74	14.54
UITM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	6.25	7.29	8.1
Uniutama Travel & Tours Sdn. Berhad	4.14	4.74	5.93
19 Syarikat Lain	20.53	45.24	83.60
JUMLAH	577.85	710.72	955.53
SYARIKAT YANG MENGALAMI PENURUNAN PENDAPATAN			
Johan Ceramics Berhad	51.82	46.67	45.73
Permodalan RISDA Berhad	8.14	7.77	6.25
UiTM Document Services Sdn. Berhad	6.55	5.8	5.58
Global Technology and Innovation Management Sdn. Berhad	3.79	2.91	2.84
Darul Sasaran Sdn. Berhad	0.88	0.64	0.60
JUMLAH	71.18	63.79	61.00

28.3.1.2 Keuntungan Sebelum Cukai

- a. Pada keseluruhannya, keuntungan sebelum cukai bagi 85 syarikat subsidiari pada tahun 2008 adalah berjumlah RM222.89 juta. Ini menunjukkan peningkatan sejumlah RM74.04 juta berbanding dengan tahun 2007. Syarikat di bawah sektor hartanah dan perhotelan menunjukkan peningkatan keuntungan yang lebih baik berbanding sektor lain. Keuntungan syarikat subsidiari mengikut sektor adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.4
KEUNTUNGAN/KERUGIAN SEBELUM CUKAI
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP MENGIKUT SEKTOR
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SEKTOR	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Hartanah	(4.51)	14.86	158.16
Perladangan	25.55	57.94	45.52
Perhotelan	(8.03)	6.33	13.11
Perkilangan	22.05	18.99	8.41

SEKTOR	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Konsultan	0.77	2.05	1.77
Teknologi	9.33	3.67	2.45
Pelancongan	11.81	14.18	1.04
Pelajaran	8.24	22.47	(6.37)
Kewangan	(13.38)	10.84	(0.14)
Sektor Lain	3.21	(1.42)	(1.06)
JUMLAH	55.04	149.91	222.89

- b. Pada tahun 2008, sebanyak 45 syarikat subsidiari telah memperoleh keuntungan sebelum cukai berjumlah RM264.89 juta dan 13 syarikat subsidiari yang lain mengalami kerugian berjumlah RM41.29 juta. Analisis Audit mendapati 45 syarikat subsidiari telah memperoleh keuntungan sebelum cukai berjumlah RM542.14 juta untuk tempoh 3 tahun berturut-turut. Sebanyak 13 syarikat subsidiari mengalami kerugian terkumpul bagi tempoh 3 tahun berturut-turut berjumlah RM146.97 juta. Antara punca syarikat subsidiari mengalami kerugian disebabkan syarikat baru ditubuhkan dan belum menjana hasil daripada operasi; penurunan pendapatan dan jumlah hasil yang diperoleh tidak dapat menampung perbelanjaan operasi. Syarikat subsidiari yang memperoleh keuntungan atau mengalami kerugian bagi 3 tahun berturut-turut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.5
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP YANG MEMPEROLEH
KEUNTUNGAN/MENGALAMI KERUGIAN SEBELUM CUKAI 3 TAHUN
BERTERUSAN BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
SYARIKAT YANG MEMPEROLEH KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI			
Rakyat Holdings Sdn. Berhad	5.13	7.93	144.8
KETENGAH Holding Sdn. Berhad	10.19	42.53	30.90
Power Cables Malaysia Sdn. Berhad	22.33	31.26	18.46
TH Travel and Services Sdn. Berhad	7.37	14.75	13.37
Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad	5.25	7.21	7.88
RISDA Plantation Sdn. Berhad	1.41	5.69	7.67
CIDB Holdings Sdn. Berhad	0.99	3.41	5.37
Uniutama Mgmt Holdings Sdn. Berhad	1.84	1.39	4.56
Rakyat Hartanah Sdn. Berhad	0.7	1.96	3.14
Harta Suci Sdn. Berhad	3.57	5.29	3.06
UKM Holdings Sdn. Berhad	0.67	3.75	2.58
RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Berhad	2.35	2.53	2.49

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
LGM Properties Corporation	7.86	8.76	2.45
LADA Eco-Tourism Sdn. Berhad	1.22	1.70	2.12
Institut Profesional Baitulmal Sdn. Berhad	1.79	1.48	1.62
30 Syarikat Lain	24.69	40.25	14.42
JUMLAH	97.36	179.89	264.89
SYARIKAT YANG MEMPEROLEH KERUGIAN SEBELUM CUKAI			
Pempena Sdn. Berhad	2.26	4.28	16.42
Port Klang Free Zone Sdn. Berhad	0.02	0.89	0.24
Johan Ceramics Berhad	1.68	13.69	10.89
Mayban Venture Capital Company Sdn. Berhad	26.48	22.7	6.03
Majuikan Sdn. Berhad	3.89	5.73	5.90
Darul Sasaran Sdn. Berhad	1.01	1.01	0.80
Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad	1.70	4.01	0.40
Permodalan YaPIEM Sdn. Berhad	3.63	2.08	0.29
TH Usia Jatimas Sdn. Berhad	0.07	0.09	0.11
Ladang Jati Keningau Sdn. Berhad	0.04	0.03	0.08
Malaysian Institute of Aviation Technology Sdn. Berhad	0.02	0.05	0.07
TH Bonggaya Sdn. Berhad	0.04	9.92	0.04
Pembinaan Perwira Harta Sdn. Berhad	0.27	0.09	0.02
JUMLAH	41.11	64.57	41.29

28.3.1.3 Pegangan Aset

- a. Aset yang dipegang oleh syarikat subsidiari merupakan aset tetap dan aset semasa yang terdiri daripada hartanah dan peralatan; pelaburan dalam syarikat subsidiari dan bersekutu; inventori; penghutang; tunai dan simpanan tetap. Secara keseluruhannya, aset syarikat subsidiari telah meningkat daripada RM2.98 bilion pada tahun 2007 menjadi RM3.23 bilion pada tahun 2008. Sejumlah RM672.12 juta (20.7%) daripada aset tersebut dimiliki oleh syarikat di bawah sektor hartanah dan sejumlah RM611.26 juta (18.9%) dimiliki oleh syarikat di bawah sektor perladangan. Syarikat subsidiari di bawah sektor perhotelan iaitu Irat Properties Sdn Berhad mempunyai aset tertinggi berjumlah RM383.84 juta dan diikuti oleh TH Properties Sdn. Berhad RM251.06 juta dan Rakyat Holdings Sdn. Berhad yang mempunyai aset berjumlah RM211.58 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.6
PEGANGAN ASET SYARIKAT SUBSIDIARI BBP MENGIKUT SEKTOR
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SEKTOR	TAHUN		
	2006 (RM juta)	2007 (RM juta)	2008 (RM juta)
Hartanah	515.88	525.50	672.12
Perladangan	593.47	644.34	611.26
Kewangan	439.13	443.58	457.39
Perhotelan	258.49	278.01	431.05
Pelajaran	253.12	283.15	291.63
Perkilangan	249.38	247.13	246.99
Teknologi	148.97	162.09	149.16
Pelancongan	141.07	163.59	146.91
Konsultan	30.58	50.00	50.00
Lain-lain	180.37	183.35	178.22
JUMLAH	2,810.46	2,980.74	3,234.73

- b. Semakan Audit selanjutnya mendapati 36 syarikat subsidiari telah menunjukkan pertambahan aset untuk 3 tahun berturut-turut manakala 9 syarikat subsidiari mengalami penurunan pegangan aset secara berterusan bagi tempoh yang sama. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.7
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP YANG MENUNJUKKAN
PENINGKATAN DAN PENURUNAN PEGANGAN ASET
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
SYARIKAT YANG MENUNJUKKAN PERTAMBAHAN ASET			
Irat Properties Sdn. Berhad	220.70	232.7	383.84
Rakyat Holdings Sdn. Berhad	62.43	98.41	211.58
Amanah Saham MARA Berhad	166.38	184.72	191.98
YTR Harta Sdn. Berhad	124.34	125.78	128.94
TH Travel and Services Sdn. Berhad	44.24	52.81	54.94
Estet Pekebun Kecil Sdn. Berhad	36.1	44.83	48.64
Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad	34.41	43.28	45.49
Majuikan Sdn. Berhad	41.25	43.89	45.46
CIDB Holdings Sdn. Berhad	32.69	36.7	43.83
LGM Properties Corporation	19.79	26.63	33.93
Harta Suci Sdn. Berhad	22.54	26.83	29.79
Ladang Jati Keningau Sdn. Berhad	25.95	26.45	26.61
UKM Holdings Sdn. Berhad	18.59	23.83	25.44
Usains Holding Sdn. Berhad	18.22	18.31	23.53

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
LADA Eco-Tourism Sdn. Berhad	16.65	18.07	19.26
Rakyat Hartanah Sdn. Berhad	14.36	15.26	17.73
TH Bakti Sdn. Berhad	9.58	12.63	17.28
Giatmara Sdn. Berhad	1.6	6.52	12.80
UMS Link Holdings Sdn. Berhad	-	4.51	12.59
UKM Kesihatan Sdn. Berhad	8.91	11.54	11.96
16 Syarikat Lain	50.44	60.22	79.97
JUMLAH	969.17	1,113.92	1,465.59
SYARIKAT YANG MENUNJUKKAN PENURUNAN ASET			
Power Cables Malaysia Sdn. Berhad	157.00	156.00	149.10
Mayban Venture Capital Company Sdn. Berhad	110.1	85.82	77.96
Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad	17.62	12.62	11.48
Uniutama Properties Sdn. Berhad	10.12	9.39	8.17
Port Klang Free Zone Sdn. Berhad	9.03	7.12	5.8
Protac Insurance Brokers Sdn. Berhad	5.17	4.74	4.57
TH Global Services Sdn. Berhad	3.79	3.71	3.14
Malaysian Institute of Aviation Technology Sdn. Berhad	1.1	1.05	0.97
Perbadanan Pembangunan Wakaf (M) Sdn. Berhad	0.21	0.19	0.19
JUMLAH	314.14	280.64	261.38

28.3.1.4 Liabiliti Syarikat Subsidiari

- a. Liabiliti semasa dan liabiliti jangka panjang syarikat subsidiari antaranya adalah overdraf, pemiutang, deposit, pendahuluan, pinjaman dan cukai. Secara keseluruhannya, liabiliti bagi 85 syarikat subsidiari menurun daripada RM1.80 bilion pada tahun 2007 menjadi RM1.77 bilion pada tahun 2008. Syarikat subsidiari di bawah sektor perhotelan mempunyai liabiliti tertinggi iaitu berjumlah RM340.48 juta dan diikuti oleh syarikat subsidiari di bawah sektor hartanah yang mempunyai liabiliti berjumlah RM333.91 juta dan diikuti oleh syarikat subsidiari di bawah sektor perladangan dengan liabiliti berjumlah RM310.28 juta. Irat Properties Sdn Berhad di bawah sektor perhotelan mempunyai liabiliti tertinggi berjumlah RM328.03 juta, diikuti oleh RISDA Plantation Sdn. Berhad di bawah sektor perladangan dengan liabiliti berjumlah RM251.10 juta dan YTR Harta Sdn. Berhad hartanah yang mempunyai liabiliti berjumlah RM211.10 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.8
LIABILITI SYARIKAT SUBSIDIARI BBP MENGIKUT SEKTOR
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SEKTOR	TAHUN		
	2006 (RM juta)	2007 (RM juta)	2008 (RM juta)
Perhotelan	219.50	195.60	340.48
Hartanah	376.54	519.90	333.91
Perladangan	281.60	298.10	310.28
Kewangan	290.09	293.91	300.92
Perkilangan	108.74	126.45	177.64
Pelajaran	26.96	39.05	53.22
Pelancongan	39.14	51.92	36.45
Konsultan	17.07	29.53	28.62
Teknologi	57.75	90.63	43.13
Sektor Lain	142.38	152.53	144.22
JUMLAH	1,559.77	1,797.62	1,768.87

- b. Semakan selanjutnya mendapati liabiliti bagi 21 syarikat subsidiari telah meningkat manakala 15 syarikat subsidiari lagi menunjukkan penurunan untuk 3 tahun berturut-turut. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.9
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP YANG MENUNJUKKAN PENINGKATAN
DAN PENURUNAN LIABILITI BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
SYARIKAT YANG MENUNJUKKAN PENINGKATAN LIABILITI			
Power Cables Malaysia Sdn. Berhad	68.51	74.91	109.48
Johan Ceramics Berhad	34.31	36.02	49.05
Majuikan Sdn. Berhad	41.25	43.89	45.47
Usains Holding Sdn. Berhad	11.94	12.05	16.71
LGM Properties Corporation	6.29	6.94	13.03
Giatmara Sdn. Berhad	1.59	6.51	12.80
CIDB Holdings Sdn. Berhad	6.67	8.34	11.59
LOFSA Incorporated Services Sdn. Berhad	2.07	3.93	11.53
TH Bonggaya Sdn. Berhad	4.18	6.13	11.16
TH Usia Jatimas Sdn. Berhad	6.44	9.05	11.10
UMS Link Holdings Sdn. Berhad	0.01	3.00	10.73
Uni-Technologies Sdn. Berhad	7.28	7.85	8.03
YPM Insurance Brokers Sdn. Berhad	2.83	4.56	6.42
Harta Suci Sdn. Berhad	4.24	4.77	5.33
Ladang Jati Keningau Sdn. Berhad	4.37	4.90	5.15

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
K-Utech Sdn. Berhad	1.01	1.64	2.23
UITM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	1.97	2.00	2.14
Anggun Mulia Sdn. Berhad	0.41	0.55	0.60
Ultimate Building Machine Sdn. Berhad	0.02	0.11	0.60
Terasbudi Sdn. Berhad	0.01	0.04	0.30
Malaysia Spanish Institute Sdn. Berhad	0.15	0.17	0.19
JUMLAH	205.55	237.36	333.64
SYARIKAT YANG MENUNJUKKAN PENURUNAN LIABILITI			
Mayban Venture Capital Company Sdn. Berhad	152.06	151.93	150.64
TH Properties Sdn. Berhad	289.56	275.46	119.51
RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Berhad	36.54	35.78	31.34
TH Travel and Services Sdn. Berhad	26.82	24.42	17.96
Hospital Pusrawi Sdn. Berhad	35.18	35.10	33.77
Uniutama Mgmt Holdings Sdn. Berhad	13.35	8.30	7.67
Port Klang Free Zone Sdn. Berhad	8.55	7.53	6.44
Uniutama Properties Sdn. Berhad	4.49	4.04	2.66
KESEDAR Inn Sdn. Berhad	3.05	2.89	2.61
Protac Insurance Brokers Sdn. Berhad	2.97	2.41	2.31
Malaysia France Institute Sdn. Berhad	2.11	1.85	1.76
Rakyat Travel Sdn. Berhad	2.18	1.42	1.30
TH Bakti Sdn. Berhad	9.66	3.32	0.57
Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad	0.68	0.3	0.25
Sparkle Precision Sdn. Berhad	0.29	0.13	0.03
JUMLAH	587.49	554.88	378.82

28.3.1.5 Pinjaman Syarikat Subsidiari

Analisis Audit mendapati sehingga 31 Disember 2008, sebanyak 16 daripada 85 syarikat subsidiari mempunyai pinjaman yang diperoleh daripada Badan Induk atau Institusi Kewangan. Pada tahun 2008, baki pinjaman yang melibatkan 16 syarikat subsidiari tersebut berjumlah RM639.22 juta berbanding baki pada akhir tahun 2007 berjumlah RM699.16 juta iaitu penurunan sejumlah RM59.94 juta. Baki pinjaman bagi 5 syarikat subsidiari tidak menunjukkan penurunan sejak tahun 2006 iaitu YTR Harta Sdn. Berhad, Permodalan YaPEIM Sdn. Berhad, PPNK-Harta Sdn. Berhad, Ladang Sawit Bintulu Sdn. Berhad dan Darul Sasaran Sdn. Berhad. Analisis Audit juga mendapati Irat Properties Sdn. Berhad mempunyai baki pinjaman yang tertinggi berjumlah RM261.64 juta pada tahun 2008 dan diikuti oleh YTR Harta Sdn. Berhad berjumlah RM125.77 juta. Bagaimanapun, TH Properties Sdn. Berhad telah menunjukkan penurunan

pinjaman yang ketara pada tahun 2008 berbanding 2007. Kedudukan baki pinjaman syarikat subsidiari yang belum selesai adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.10
KEDUDUKAN BAKI PINJAMAN SYARIKAT SUBSIDIARI BBP
YANG BELUM SELESAI BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Irat Properties Sdn. Berhad	171.72	149.6	261.64
YTR Harta Sdn. Berhad	125.43	125.77	125.77
Permodalan YaPEIM Sdn. Berhad	95.05	99.67	99.34
TH Properties Sdn. Berhad	269.73	249.48	58.94
PPNK-Harta Sdn. Berhad	27.78	28.13	28.13
Ladang Sawit Bintulu Sdn. Berhad	25.52	25.52	25.52
Johan Ceramics Berhad	-	-	20.00
Forest Plantation Development Sdn. Berhad	-	6.68	6.68
Estet Pekebun Kecil Sdn. Berhad	8.03	7.39	6.34
KETENGAH Holdings Sdn. Berhad	3.52	2.77	2.02
Uni-Technologies Sdn. Berhad	1.88	1.75	1.64
Darul Sasaran Sdn. Berhad	1.61	1.61	1.61
Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad	0.52	0.26	1.18
K-Utech Sdn. Berhad	-	-	0.19
UKM Holdings Sdn. Berhad	0.77	0.53	0.18
Institut Penyelidikan dan Perundingan YaPEIM Sdn. Berhad	-	-	0.04
JUMLAH	731.56	699.16	639.22

28.3.1.6 Dana Pemegang Saham

Dana Pemegang Saham merupakan modal yang dibayar oleh pemegang saham dan keuntungan terkumpul syarikat. Prestasi sesebuah syarikat dianggap baik sekiranya berjaya meningkatkan dana pemegang saham secara berterusan. Sehubungan itu, sebanyak 40 syarikat subsidiari menunjukkan peningkatan dana pemegang saham bagi tahun 2006 hingga 2008 manakala 20 syarikat subsidiari mengalami penurunan dana secara berterusan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.11
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP YANG MENUNJUKKAN
PENINGKATAN/PENURUNAN DANA PEMEGANG SAHAM
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
SYARIKAT YANG MENUNJUKKAN PENINGKATAN DANA			
TH Properties Sdn. Berhad	43.50	43.40	225.39
Rakyat Holdings Sdn. Berhad	56.83	62.17	203.59
Amanah Saham Mara Berhad	167.87	189.82	188.13
RISDA Plantation Sdn. Berhad	47.19	51.07	55.94
Irat Properties Sdn. Berhad	39.32	41.04	45.04
TH Travel and Services Sdn. Berhad	17.41	28.38	36.98
Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad	23.54	30.95	35.45
CIDB Holdings Sdn. Berhad	26.03	28.37	32.24
Estet Pekebun Kecil Sdn. Berhad	19.88	23.76	28.05
Harta Suci Sdn. Berhad	18.29	22.07	24.47
LGM Properties Corporation	13.51	19.69	21.16
Uniutama Mgmt Holdings Sdn. Berhad	15.76	17.35	20.09
TH Bakti Sdn. Berhad	(0.09)	9.31	16.71
LADA Eco-Tourism Sdn. Berhad	13.32	14.48	15.88
Permodalan BSN Berhad	10.96	12.21	12.55
TH Computers Sdn. Berhad	10.94	11.18	11.46
Institut Profesional Baitulmal Sdn. Berhad	9.17	9.92	11.06
Rakyat Travel Sdn. Berhad	9.68	10.29	10.98
UKM Holdings Sdn. Berhad	4.68	8.48	10.82
Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad	6.02	7.25	7.49
20 Syarikat Lain	17.52	28.40	44.15
JUMLAH	571.33	669.59	1,057.63
SYARIKAT YANG MENUNJUKKAN PENURUNAN DANA			
Power Cables Malaysia Sdn. Berhad	88.48	81.09	39.62
Permodalan Risda Berhad	43.2	39.93	34.82
Pempena Sdn. Berhad	55.48	51.12	34.76
TH Usia Jatimas Sdn. Berhad	30.72	30.62	30.52
Ladang Jati Keningau Sdn. Berhad	21.58	21.54	21.47
Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad	16.94	12.32	11.23
TH Bonggaya Sdn. Berhad	17.3	7.39	7.35
Johan Ceramics Berhad	31.34	17.65	6.77
Malaysian Institute of Aviation Technology Sdn. Berhad	1.01	0.96	0.89
Kejiranan Putrajaya Sdn. Berhad	0.69	0.68	0.67
Malaysia Spanish Institute Sdn. Berhad	0.23	0.2	0.18
Giatmara Sdn. Berhad	0.01	0.01	(0.01)
Majuikan Sdn. Berhad	10.64	5.64	(0.06)

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Port Klang Free Zone Sdn. Berhad	0.44	(0.3)	(0.52)
PPNK-Harta Sdn. Berhad	(0.75)	(0.81)	(1.03)
Pembinaan Perwira Harta Sdn. Berhad	(1.16)	(1.25)	(1.27)
Darul Sasaran Sdn. Berhad	(1.06)	(2.13)	(2.94)
LOFSA Incorporated Services Sdn. Berhad	(0.2)	(0.65)	(4.49)
Permodalan YaPIEM Sdn. Berhad	(7.98)	(10.06)	(10.35)
Mayban Venture Capital Company Sdn. Berhad	(41.97)	(66.11)	(72.69)
JUMLAH	264.94	187.84	94.92

28.3.1.7 Nisbah Semasa

- a. Nisbah semasa merupakan pendekatan digunakan untuk menilai kecairan sesebuah syarikat iaitu sejauh mana aset semasa dapat menampung tanggungan semasa. Kedudukan nisbah antara aset dengan tanggungan semasa pada kadar 2:1 menunjukkan prestasi yang baik. Analisis telah dijalankan terhadap 15 syarikat subsidiari bagi tahun 2006 hingga 2008. Daripada 15 syarikat subsidiari tersebut, hanya 4 daripadanya telah memperoleh nisbah semasa antara 2.61:1 hingga 246.75:1 pada tahun 2008. Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad didapati mempunyai kecairan pada tahap sangat baik di mana nisbah semasanya adalah 246.75:1. Ini disebabkan syarikat subsidiari tersebut mempunyai liabiliti semasa yang rendah berbanding dengan aset semasa yang tinggi. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.12
KEDUDUKAN NISBAH SEMASA SYARIKAT SUBSIDIARI BBP
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006	2007	2008
Kumpulan Kilang Sawit Risda Sdn. Berhad	215.2	111.56	246.75
Mayban Venture Capital Company Sdn. Berhad	30.57	36.01	103.16
Permodalan YaPIEM Sdn. Berhad	1.61	3.14	2.65
Uniutama Management Holdings Sdn. Berhad	1.83	2.44	2.61
UKM Holdings Sdn. Berhad	1.28	1.48	1.63
KESEDAR Perkilangan Sdn. Berhad	3.12	1.77	1.45
Irat Properties Sdn. Berhad	1.24	0.89	1.32
YPM Insurance Brokers Sdn. Berhad	1.12	1.12	1.16
Johan Ceramics Berhad	1.00	0.72	1.09
RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Berhad	0.94	1.01	1.06
Darul Sasaran Sdn. Berhad	1.04	0.96	0.91

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006	2007	2008
Usains Holding Sdn. Berhad	0.92	1.00	0.81
KETENGAH Holding Sdn. Berhad	3.51	5.01	0.63
Port Klang Free Zone Sdn. Berhad	0.77	0.57	0.56
LFSA Incorporated Services Sdn. Berhad	0.83	0.21	0.08

- b. Nisbah semasa bagi 11 syarikat subsidiari pada tahun 2006, sebanyak 10 syarikat subsidiari pada 2007 dan 11 syarikat subsidiari pada 2008 adalah kurang daripada 2:1 menunjukkan prestasi yang kurang baik. Ini menunjukkan syarikat terlibat tidak mempunyai keupayaan untuk menampung liabiliti semasa. Antara syarikat subsidiari tersebut ialah Port Klang Free Zone Sdn. Berhad dan LFSA Incorporated Services Sdn. Berhad yang mempunyai nisbah semasa kurang daripada 1 secara berterusan bagi tempoh 3 tahun.

28.3.1.8 Pembayaran Dividen Kepada Badan Induk

- a. Bayaran dividen sekurang-kurangnya 10% daripada keuntungan selepas cukai setiap tahun perlu dibayar kepada Kerajaan sebagai pemegang saham. Sekiranya keuntungan lebih diperoleh bagi sesuatu tahun kewangan, peratusan dividen perlu ditingkatkan ke tahap yang lebih tinggi tanpa menjejaskan kedudukan kewangan syarikat. Berdasarkan kedudukan kewangan tahunan syarikat subsidiari bagi tahun 2006 hingga 2008, didapati hanya 19 daripada 43 syarikat subsidiari yang memperoleh keuntungan 3 tahun berturut-turut telah membayar dividen kepada Badan Induk berjumlah RM90.53 juta. Bagaimanapun, hanya 7 syarikat subsidiari telah membayar dividen kepada Badan Induk secara berterusan iaitu Power Cables Malaysia Sdn. Berhad, Amanah Saham MARA Berhad, Permodalan Risda Berhad, Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad, Institut Profesional Baitulmal Sdn. Berhad, LADA Eco-Tourism Sdn. Berhad dan RISDA Fleet Sdn. Berhad. Selain itu, Power Cables Malaysia Sdn. Berhad telah membayar dividen tertinggi kepada badan induknya iaitu Lembaga Tabung Angkatan Tentera berjumlah RM73 juta bagi tahun 2006 hingga 2008. Syarikat subsidiari yang membayar dividen kepada Badan Induk adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.13
BAYARAN DIVIDEN KEPADA BADAN INDUK
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN			JUMLAH (RM Juta)
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	
Power Cables Malaysia Sdn. Berhad	2.00	37.00	34.00	73.00
Amanah Saham MARA Berhad	1.73	1.73	1.75	5.21
Permodalan RISDA Berhad	0.84	0.84	1.24	2.92
Kumpulan Kilang Sawit RISDA Sdn. Berhad	0.50	0.51	0.59	1.60
Permodalan BSN Berhad	1.21	-	-	1.21
Uniutama Management Holdings Sdn. Berhad	-	0.42	0.58	1.00
Institut Profesional Baitulmal Sdn. Berhad	0.50	0.18	0.28	0.96
Uniutama Properties Sdn. Berhad	-	0.37	0.50	0.87
TH Travel and Tours Sdn. Berhad	-	-	0.75	0.75
Estet Pekebun Kecil Sdn. Berhad	-	-	0.74	0.74
Johan Ceramics Berhad	-	-	0.55	0.55
RISDA Plantation Sdn. Berhad	-	0.18	0.37	0.55
LADA Eco-Tourism Sdn. Berhad	0.27	0.09	0.09	0.45
UKM Holdings Sdn. Berhad	-	0.07	0.19	0.26
R & D Serindit Com UUM Sdn. Berhad	-	0.09	0.12	0.21
Uniutama Travel & Tours Sdn. Berhad	-	-	0.08	0.08
KESEDAR Dagang Sdn. Berhad	0.07	-	-	0.07
RISDA Fleet Sdn. Berhad	0.01	0.02	0.03	0.06
Protac Insurance Brokers Sdn. Berhad	-	-	0.04	0.04
JUMLAH	7.13	41.50	41.90	90.53

- b. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993 menyatakan syarikat subsidiari yang mempunyai keuntungan tetapi tidak bercadang untuk membayar dividen kepada Badan Induk perlu mengemukakan sebab dividen tidak dapat dibayar. Semakan Audit mendapati Harta Suci Sdn. Berhad, Kolej Poly Tech MARA Sdn. Berhad dan Rakyat Travel Sdn. Berhad tidak mengisytiharkan bayaran dividen walaupun memperoleh keuntungan selepas cukai bagi tempoh 3 tahun berturut-turut. Antara sebab syarikat subsidiari tidak membayar dividen kepada Badan Induk adalah syarikat subsidiari dalam proses permohonan pengecualian cukai, sebahagian pendapatan adalah melalui Badan Induk dan Badan Induk tidak meminta dividen.

28.3.1.9 Pembayaran Cukai Kepada Kerajaan

- a. Pada tahun 2008, sebanyak 59 daripada 85 syarikat subsidiari telah membayar cukai berjumlah RM57.63 juta kepada Kerajaan. Syarikat subsidiari daripada sektor perladangan membayar RM19.16 juta atau 33.2% daripada jumlah cukai tersebut di mana KETENGAH Holding Sdn. Berhad membayar jumlah cukai terbesar iaitu RM10.79 juta diikuti dengan Power Cables Sdn. Berhad dengan bayaran cukai berjumlah RM5.34 juta bagi tahun 2008. Cukai yang dibayar pada tahun 2008 meningkat sebanyak 18.1% atau sejumlah RM8.84 juta berbanding RM48.79 juta pada tahun 2007. Jumlah cukai yang telah dibayar oleh syarikat subsidiari bagi tahun 2006 hingga 2008 mengikut sektor adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.14
CUKAI YANG DIBAYAR OLEH SYARIKAT SUBSIDIARI BBP
MENGIKUT SEKTOR BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SEKTOR	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Perladangan	9.52	22.52	19.16
Hartanah	3.19	3.91	11.53
Pelajaran	2.05	3.31	5.45
Pelancongan	3.77	4.36	6.45
Perkilangan	7.85	7.77	5.42
Perhotelan	1.88	0	3.81
Kewangan	0.84	5.95	2.28
Konsultan	0.91	0.29	0.57
Teknologi	0	0	0
Sektor Lain	1.62	0.68	2.96
JUMLAH	31.63	48.79	57.63

- b. Analisis seterusnya mendapati 41 syarikat subsidiari telah membayar cukai kepada Kerajaan berjumlah RM126.73 juta bagi tahun 2006 hingga 2008 seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.15
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP YANG MEMBAYAR CUKAI
TIGA TAHUN BERTERUSAN BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN			JUMLAH (RM Juta)
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	
Ketengah Holding Sdn. Berhad	2.59	14.97	10.79	28.35
Power Cables Malaysia Sdn. Berhad	7.33	7.71	5.34	20.38
TH Travel and Services Sdn. Berhad	2.3	3.87	4.54	10.71
Rakyat Holdings Sdn. Berhad	2.06	2.59	3.38	8.03
LGM Properties Corporation	2.52	2.58	0.98	6.08
Estet Pekebun Kecil Sdn. Berhad	1.4	1.74	2.74	5.88
RISDA Plantation Sdn. Berhad	0.28	1.63	2.43	4.34
Smallholders Development Corporation Sdn. Berhad	2.29	0.77	1.25	4.31
Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad	0.35	0.44	3.38	4.17
Irat Properties Sdn. Berhad	0.9	0.49	2.46	3.85
YTR Harta Sdn. Berhad	0.37	1.12	2.11	3.6
Syarikat Lain	8.12	10.82	8.09	27.03
JUMLAH	30.51	48.73	47.49	126.73

28.3.1.10 Pembayaran Bonus Kepada Kakitangan

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 10 Tahun 1993 juga menetapkan bahawa bonus boleh dibayar jika syarikat memperoleh keuntungan operasi yang munasabah sebelum cukai. Keuntungan munasabah perlu mengambil kira antaranya objektif penubuhan sesebuah syarikat termasuk obligasi sosial jika ada. Jika syarikat memperoleh keuntungan yang tinggi, bayaran bonus melebihi 2 bulan gaji boleh dipertimbangkan. Semakan Audit terhadap penyata kewangan syarikat subsidiari mendapati 3 syarikat subsidiari telah membayar bonus bagi tahun 2006, 2007 dan 2008 walaupun mengalami kerugian dalam tempoh 3 tahun berturut-turut. Syarikat subsidiari tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 28.16
SYARIKAT SUBSIDIARI BBP YANG MEMBAYAR BONUS KEPADA
KAKITANGAN WALAUPUN MENGALAMI KERUGIAN

SYARIKATSUBSIDIARI	KERUGIAN SEBELUM CUKAI			BONUS KAKITANGAN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2006 (RM)	2007 (RM)	2008 (RM)
Johan Ceramics Berhad	1.68	13.69	10.89	764,729	756,772	692,402
Pembinaan Perwira Harta Sdn. Berhad	0.27	0.09	0.02	-	7,952	-
Pempena Sdn. Berhad	2.26	4.28	16.42	65,629	-	-

29. PEMANTAUAN TERHADAP SYARIKAT SUBSIDIARI OLEH BADAN INDUK/KEMENTERIAN

29.1 Badan Berkanun Persekutuan dan Kementerian berkenaan bertanggungjawab memantau pelaburan Kerajaan dengan melaksanakan perkara berikut:

- Memastikan pelaburan Kerajaan terpelihara dan memberi pulangan yang munasabah.
- Meluluskan pelantikan Pengerusi/Ahli Lembaga Pengarah/Ketua Eksekutif, struktur gaji, bayaran elaun Pengerusi dan Ahli Lembaga Pengarah, bayaran bonus dan dividen.
- Menilai kedudukan kewangan dan pelan perniagaan syarikat.
- Mengkaji, menggubal dan menetapkan dasar Kerajaan berkaitan dengan pengurusan syarikat.

29.2 Sehubungan itu, Badan Berkanun Persekutuan dan Kementerian berkenaan perlu melaksanakan tanggungjawabnya berpandukan kepada undang-undang dan peraturan yang berkaitan dengan Akta Syarikat 1965; Tatacara dan Tata urus Syarikat/Undang-undang Tubuh syarikat berkenaan; Pekeliling Perbendaharaan serta Surat Arahan Perbendaharaan berkaitan syarikat yang dikeluarkan dari semasa ke semasa.

30. PENGAUDITAN PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI

30.1 Pengauditan pengurusan telah dilaksanakan terhadap 11 syarikat subsidiari BBP yang dipilih untuk menilai sama ada:

- Prestasi kewangan syarikat memuaskan atau sebaliknya dan menentukan faktor yang menyumbang kepada prestasi tersebut.
- Pengurusan kewangan dan tadbir urus korporat adalah selaras dengan peraturan yang ditetapkan.
- Pengurusan aktiviti telah dilaksanakan dengan teratur, cekap, dan berhemat selaras dengan objektif yang ditetapkan.
- Pengurusan syarikat subsidiari telah dipantau oleh Badan Induk selaras dengan objektif syarikat yang ditetapkan.

30.2 Sebanyak 11 syarikat subsidiari BBP telah dipilih untuk pengauditan pengurusan sepanjang tahun 2009 seperti berikut:

- i. GIATMARA Sdn. Berhad
- ii. Ketengah Perwira Sdn. Berhad
- iii. Forest Plantation Development Sdn. Berhad
- iv. CIDB E-Construct Service Sdn. Berhad
- v. KESEDAR Inn Sdn. Berhad
- vi. TH Travel & Services Sdn. Berhad
- vii. Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad
- viii. FAMA Corporation Sdn. Berhad
- ix. UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad
- x. Uniutama Travel and Tours Sdn. Berhad
- xi. Nikaniaga Travel & Tour Sdn. Berhad

30.3 Hasil daripada pengauditan itu telah dibincangkan dengan pihak pengurusan syarikat subsidiari BBP yang terlibat sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan. Ketua Pegawai Eksekutif syarikat berkenaan juga telah dimaklumkan tentang perkara yang akan dilaporkan untuk pengesahan. Maklum balas yang diterima daripada syarikat subsidiari telah diambilkira dalam laporan ini. Pengauditan pengurusan terhadap 11 syarikat subsidiari BBP, dua daripadanya dilaporkan secara terperinci manakala 9 dilaporkan secara ringkas. Perkara yang diperhatikan adalah seperti di perenggan 31 hingga perenggan 33.

MAJLIS AMANAH RAKYAT

31. PENGURUSAN GIATMARA SDN. BERHAD

31.1 LATAR BELAKANG

31.1.1 GIATMARA Sdn. Berhad (GIATMARA) merupakan syarikat milik penuh Majlis Amanah Rakyat (MARA) yang diperbadankan pada 11 Ogos 1986 di bawah Akta Syarikat 1965. Modal syarikat dibenarkan berjumlah RM25,000 dan modal berbayar berjumlah RM2. GIATMARA berfungsi sebagai sebuah syarikat perkhidmatan bukan komersial untuk menyedia, membekal dan melantik pegawai dan kakitangan untuk Pusat GIATMARA (PGM) bagi pihak MARA. Ini disebabkan PGM tidak mempunyai peruntukan jawatan mengikut Sistem Saraan Malaysia dan semua keperluan perjawatan PGM diurus mengikut skim perkhidmatan GIATMARA.

31.1.2 PGM diwujudkan bertujuan memberi pengetahuan dan menyediakan latihan kemahiran teknikal dan bukan teknikal kepada mereka yang tidak berpeluang menyambung pelajaran di Institusi Pengajian yang lain. Sehingga bulan Ogos 2009, MARA telah menubuhkan 209 PGM di seluruh Malaysia dan menawarkan 29 kursus kemahiran.

31.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada pengurusan, prestasi kewangan, pengurusan kewangan, pengurusan aktiviti dan pemantauan terhadap syarikat subsidiari telah dilaksanakan dengan teratur selaras dengan objektif penubuhan syarikat.

31.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

31.3.1 Pengauditan ini meliputi aspek pengurusan, kewangan dan aktiviti syarikat subsidiari. Semakan terhadap dokumen, fail dan rekod yang berkaitan bagi tahun 2006 hingga 2009. Analisis kewangan dibuat berdasarkan penyata kewangan yang telah diaudit bagi tahun berakhir 31 Disember 2006, 2007 dan 2008. Selain itu, temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab dan lawatan telah dibuat ke PGM Negeri Sabah.

31.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Julai hingga September 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan GIATMARA. Antara kelemahan tersebut ialah Jawatankuasa Audit tidak pernah bermesyuarat sejak diwujudkan, kemudahan di PGM tidak mencukupi, pelantikan *Technology Provider* tidak mengikut peraturan kewangan MARA, kelemahan Program Pembasmian Kemiskinan dari aspek kursus tidak sesuai, pemilihan peserta bukan dari golongan miskin atau miskin tegar serta tidak sesuai dari segi umur, peralatan yang dibekalkan hanya dapat digunakan dalam tempoh yang singkat dan Program Perantisan lewat dilaksanakan. Penjelasan lanjut berhubung dengan prestasi dan pengurusan kewangan serta aktiviti syarikat adalah seperti berikut:

31.4.1 Tadbir Urus Korporat

Pada keseluruhannya, tadbir urus korporat GIATMARA telah dilaksanakan dengan baik. Kepimpinan dan komitmen Pengerusi, Lembaga Pengarah, pengurusan atasan dan semua pegawai GIATMARA mewujudkan satu rangkaian sistem pengurusan yang baik untuk memastikan objektif penubuhan GIATMARA tercapai. Struktur organisasi telah diwujudkan dengan jelas, berfungsi dan penggunaan sumber manusia yang berkelayakan, berpengalaman serta terlatih telah membantu GIATMARA mencapai objektifnya. Pelan strategik dan perancangan korporat juga telah disediakan untuk mencapai matlamat jangka pendek dan jangka panjang syarikat. Pelantikan setiausaha syarikat yang berkelayakan dan berpengalaman juga membantu dalam pengurusan syarikat bagi memastikan urusan syarikat berjalan mengikut perundangan yang sewajarnya.

31.4.2 Jawatankuasa Yang Ditubuhkan

GIATMARA telah menubuhkan Jawatankuasa Tatatertib, Jawatankuasa Pengurusan Syarikat, Jawatankuasa Perjawatan, Jawatankuasa Pemilihan Pembekal/Kontraktor dan Jawatankuasa Audit dan Pemeriksaan serta Jabatan Audit Dalam untuk membantu pengurusan melaksanakan fungsi dan memantapkan operasinya. Kesemua jawatankuasa telah memainkan peranan mengikut fungsi yang ditetapkan. Bagaimanapun, Jawatankuasa Audit yang ditubuhkan oleh GIATMARA pada 17 Ogos 2005 tidak pernah bermesyuarat kerana terdapat percanggahan kepentingan di mana ahlinya terdiri daripada Pengarah Kewangan MARA dan Ketua Eksekutif GIATMARA. Setiausaha Jawatankuasa Audit juga bukan terdiri daripada Ketua Unit Audit Dalam GIATMARA atau Badan Induk seperti yang sepatutnya. Pelantikan kesemua ahli Jawatankuasa Audit dan Pemeriksaan GIATMARA adalah bercanggah dengan ketetapan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 9 Tahun 1993. GIATMARA memaklumkan pelantikan baru ahli

Jawatankuasa Audit bagi tahun 2010 dan 2011 akan dibuat selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 9 Tahun 1993.

31.4.3 Sistem Dan Prosedur

GIATMARA mempunyai 2 sistem berkomputer yang terdiri daripada Sistem Pengurusan Sumber Manusia dan Sistem Maklumat Bersepadu MARA yang merupakan sistem perakaunan berkomputer. GIATMARA juga sedang membangunkan Sistem Pengurusan Pelatih GIATMARA (G-Spel) dengan melantik sebuah syarikat tempatan dengan kos sejumlah RM20,000. Mengikut surat tawaran, tempoh pembangunan sistem ialah 9 minggu bermula dari 14 Julai hingga 14 September 2008. Semakan lanjut mendapati tempoh pelaksanaan yang dinyatakan dalam surat akuan terima tawaran adalah 20 minggu mulai 14 Ogos hingga 31 Disember 2008. Bagaimanapun, sehingga bulan September 2009 pembangunan sistem ini masih belum siap sepenuhnya.

Pada pendapat Audit, GIATMARA perlu mengambil tindakan yang sewajarnya bagi memastikan sistem ini disiapkan dengan segera kerana telah melebihi tempoh yang ditetapkan. GIATMARA memaklumkan Sistem G-Spel adalah dalam peringkat pembangunan prototaip yang mempunyai pelbagai kelemahan dan memerlukan pengubahsuaian.

31.4.4 Prestasi Kewangan

GIATMARA adalah sebuah syarikat perkhidmatan bukan komersial yang ditubuhkan untuk tujuan sosioekonomi. Sehubungan itu, perbelanjaan operasi dan pentadbiran GIATMARA dibiayai oleh Kerajaan melalui bajet belanja mengurus MARA di bawah Program PGM sejumlah RM58.26 juta pada tahun 2006, RM58.11 juta pada tahun 2007 dan RM81.10 juta pada tahun 2008. GIATMARA telah mencatatkan peningkatan pendapatan daripada lebihan bajet belanja mengurus yang diterima dan juga mencatatkan peningkatan dalam faedah dari simpanan tetap.

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993 menetapkan syarikat subsidiari perlu membayar dividen sekurang-kurangnya 10% kepada Badan Induk sekiranya memperoleh keuntungan. Bagaimanapun, GIATMARA tidak membuat pembayaran dividen kepada MARA kerana GIATMARA merupakan syarikat perkhidmatan yang tidak menjana pendapatan dan tiada modal perniagaan atau aktiviti komersial.

31.4.5 Pengurusan Kewangan

Pengurusan kewangan GIATMARA di bawah bajet belanja mengurus MARA telah dilaksanakan dengan baik mengikut prosedur kewangan MARA. Bagaimanapun, GIATMARA hendaklah memastikan pengurusan aset ditingkatkan dengan menyelenggara daftar aset dan buku log dengan lengkap dan kemas kini. GIATMARA memaklumkan sistem pengurusan harta akan diwujudkan bagi tujuan pendaftaran, perekodan, pengesanan dan pelabelan bagi memudahkan verifikasi aset dijalankan.

31.4.6 Aktiviti Pusat GIATMARA

PGM adalah sebuah institusi latihan dan pendidikan di bawah pengurusan MARA yang diwujudkan oleh Kerajaan. Aktiviti utama PGM adalah menjalankan program latihan kemahiran melalui bajet belanja mengurus MARA manakala GIATMARA bertanggungjawab memastikan program PGM dilaksanakan dengan berkesan. Di samping itu, GIATMARA telah diberikan bajet khas oleh Kerajaan bagi Program Pembasmian Kemiskinan dan Program Perantisan Khas.

31.4.6.1 Pengurusan Pusat GIATMARA

PGM yang beroperasi di seluruh negara adalah di bawah pengurusan GIATMARA. Kaedah pembelajaran dilaksanakan melalui kerja bengkel, kuliah, projek dan kerja sambil belajar. Kebanyakan kursus yang ditawarkan oleh PGM merupakan kursus kemahiran teknikal seperti bidang elektronik, automotif, pendawaian elektrik, fabrikasi logam, komputer dan percetakan. Kaedah latihan yang digunakan lebih kepada *hands on training*, latihan amali dan penilaian secara berterusan. Tenaga pengajar akan membuat penilaian prestasi terhadap pelatih dan direkod dalam carta kemajuan pelatih.

Pengauditan yang telah dijalankan pada bulan Ogos 2009 terhadap PGM Penampang, Sepanggar, Kimanis dan Tawau, Sabah mendapati perkara berikut:

a. Kemudahan

Perancangan yang teratur berhubung dengan penyediaan kemudahan dan peralatan latihan seperti bilik kuliah, makmal komputer, makmal elektronik dan bengkel jahitan adalah perlu bagi memastikan program latihan dapat dilaksanakan dengan berkesan. Peralatan latihan yang disediakan adalah mengikut jenis kursus yang dilaksanakan. PGM perlu merancang perolehan bagi memastikan peralatan latihan mencukupi dan sedia untuk digunakan. Bilik kuliah dan makmal yang disediakan adalah berdasarkan kepada kapasiti pelatih yang ditetapkan iaitu 20 pelatih bagi setiap pengambilan.

- Rumah kedai yang dijadikan bilik kuliah pelajar di PGM Penampang, Sepanggar dan Tawau didapati sempit dan kurang selesa. Selain itu, makmal di PGM Sepanggar juga sempit dan menyukarkan pergerakan pelajar semasa latihan praktikal.
- Di PGM Penampang, pintu utama berada di belakang bangunan dan tiada laluan kecemasan. Keadaan ini tidak menjamin keselamatan pelajar apabila berlakunya kecemasan dan kebakaran. Laluan pintu utama ke PGM Penampang adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 31.1

Laluan Pintu Utama ke PGM Penampang

- Di PGM Kimanis, kontena diubah suai menjadi bilik kuliah yang sempit dan kurang selesa seperti di gambar berikut:

GAMBAR 31.2

Bilik Kuliah PGM Kimanis

- PGM Penampang telah menyewa rumah transit untuk menempatkan 20 pelatih perempuan. Rumah tersebut tidak sesuai untuk dijadikan asrama pelajar kerana menempatkan pelajar yang ramai dan tidak dilengkapi dengan kemudahan asas seperti katil, tilam, meja, kerusi serta terletak jauh dari PGM. Keadaan rumah transit adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 31.3

Keadaan Dalam Bilik Di Rumah Transit
Di PGM Penampang

GAMBAR 31.4

Rumah Transit Yang Menempatkan
Pelatih Perempuan Di PGM Penampang

Pada pendapat Audit, GIATMARA perlu menyediakan kemudahan yang mencukupi dan sesuai bagi memastikan persekitaran pembelajaran yang kondusif.

31.4.6.2 Pengurusan Program Pembasmian Kemiskinan

Program Pembasmian Kemiskinan telah dilaksanakan di negeri Sabah dengan peruntukan sejumlah RM8 juta di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) melalui Unit Perancang Ekonomi (EPU), Jabatan Perdana Menteri bermula pada bulan September 2007. Semua perbelanjaan bagi program ini dibayar oleh MARA melalui PGM yang tertakluk kepada prosedur kewangan MARA. GIATMARA juga telah diperuntukkan sejumlah RM5 juta dari Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) pada tahun 2006 untuk melaksanakan program pembasmian kemiskinan khas untuk penduduk di kawasan pantai timur Sabah. Perbelanjaan di bawah peruntukan FELDA tertakluk kepada *Standard Operating Procedures* (SOP) Program Pembasmian Kemiskinan GIATMARA. Program ini dilaksanakan khusus untuk golongan miskin dan miskin tegar yang berdaftar. Pada permulaannya program telah dijalankan oleh tenaga pengajar dari GIATMARA. Mulai bulan Januari 2009, GIATMARA telah melantik beberapa syarikat yang bertindak sebagai *Technology Provider* bagi menjalankan program latihan kemahiran mengikut kepakaran masing-masing. Program yang dijalankan oleh *Technology Provider* adalah seperti pereka gaya rambut dan kecantikan, pendawaian elektrik domestik, pembuatan coklat, kek dan pastri, jahitan pakaian wanita dan langsir serta kemahiran penyenggaraan industri.

Program ini dilaksanakan di bawah RMK9 selaras dengan hasrat Kerajaan untuk membasmi kemiskinan dari 5.7% pada tahun 2008 kepada 2.8% pada 2010 manakala kemiskinan tegar dari 1.2% pada tahun 2008 kepada miskin sifar pada 2010. Golongan miskin merupakan golongan yang berpendapatan kurang dari RM960 sebulan manakala miskin tegar mempunyai pendapatan isi rumah kurang dari RM440 sebulan. Objektif Program ini adalah untuk memberi peluang kepada rakyat miskin dan miskin tegar untuk menjana pendapatan serta mendapat pekerjaan menerusi pakej latihan, bantuan dan perkhidmatan yang diberikan.

a. Pendekatan Program

Program Pembasmian Kemiskinan yang dilaksanakan di negeri Sabah menggunakan 3 pendekatan utama seperti berikut:

i. Latihan Menjana Pendapatan

Program jangka pendek kurang dari 7 hari yang dilaksanakan dengan memberi peserta latihan kemahiran dan peralatan untuk menjana pendapatan selepas latihan.

ii. Latihan Memberi Peluang Pekerjaan

Program jangka panjang kurang daripada sebulan yang dilaksanakan dengan kerjasama syarikat/perusahaan untuk tempoh tertentu sehingga peserta diserapkan sebagai pekerja di syarikat /perusahaan berkenaan atau di syarikat lain selepas tamat latihan.

iii. GIATMARA Dekat Rakyat

Program seperti memperbaiki rumah, infrastruktur, peralatan, perkakasan elektrik dan elektronik serta kenderaan milik peserta miskin atau miskin tegar yang memerlukan.

b. Program Pembasmian Kemiskinan Daripada Peruntukan FELDA

i. Peruntukan Kewangan

GIATMARA menerima peruntukan sejumlah RM5 juta bagi Program Pembasmian Kemiskinan daripada peruntukan FELDA. Sehingga bulan Ogos 2009, GIATMARA telah membelanjakan RM3.42 juta daripada peruntukan tersebut. Pihak Audit mendapati perbelanjaan sejumlah RM3.42 juta terdiri daripada belanja pentadbiran sejumlah RM1.12 juta

atau 32.5%, yuran pengurusan *Technology Provider* sejumlah RM0.94 juta atau 27.6% dan bayaran penginapan peserta dan tenaga pengajar sejumlah RM0.58 juta atau 17%. Sejumlah RM0.37 juta dibelanjakan untuk bahan latihan dan baki sejumlah RM0.41 juta untuk peralatan, elaun dan tambang peserta.

ii. Tatacara Perolehan

GIATMARA menerima pakai Surat Pekeliling Kewangan MARA Bilangan 4 Tahun 2008 iaitu Urusan Perolehan Serta Kuasa Tanggungan Dan Melulus Perolehan GIATMARA. Bagaimanapun, GIATMARA telah mengeluarkan Pekeliling Pentadbiran GIATMARA Bilangan 3 Tahun 2008 berkenaan dengan Urusan Serta Kuasa Tanggungan Dan Perolehan Menggunakan Wang Akaun Hasil GIATMARA tetapi masih belum diluluskan. GIATMARA menetapkan kaedah perolehan yang bernilai RM5,000 hingga RM200,000 hendaklah melalui sebut harga tidak kurang daripada 3 hingga 5 pembekal atau kontraktor.

Semakan Audit mendapati pelantikan *Technology Provider* bagi Program Pembasmian Kemiskinan telah dibuat secara lantikan terus yang mana bercanggah dengan peraturan kewangan MARA. Pelantikan sepatutnya dibuat secara sebut harga kerana pesanan belian yang dikeluarkan bernilai RM30,000 hingga RM104,000 setiap satu. Setakat bulan April 2009, sebanyak 52 pesanan belian berjumlah RM3.28 juta telah dikeluarkan.

GIATMARA memaklumkan pelantikan *Technology Provider* dibuat mengikut *Standard Operating Procedures* (SOP) Program Pembasmian Kemiskinan GIATMARA dan bukan peraturan kewangan MARA. Bagaimanapun, SOP ini masih belum diluluskan oleh Lembaga Pengarah GIATMARA.

iii. Program Latihan Yang Dijalankan

Program latihan bagi menjana pendapatan serta memberi peluang pekerjaan akan dilaksanakan oleh GIATMARA atau *Technology Provider*. Semakan Audit mendapati seramai 1,029 peserta telah menjalani 47 program terdiri daripada 15 jenis kursus kemahiran yang telah dilaksanakan oleh *Technology Provider* bagi Program Pembasmian Kemiskinan di kawasan pantai timur Sabah. Semakan Audit mendapati ada kursus yang tidak sesuai untuk peserta di kawasan pedalaman seperti kursus fotografi kerana objektif untuk menjana pendapatan sukar dicapai.

Pihak Audit berpendapat GIATMARA perlu melaksanakan kajian bagi memastikan jenis kursus yang diadakan bersesuaian dengan kawasan peserta supaya mereka dapat menggunakan kemahiran yang dipelajari untuk menjana pendapatan.

iv. Pemilihan Peserta

GIATMARA membuat pemilihan peserta berdasarkan senarai *e-kasih* yang dikendalikan oleh Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU) Jabatan Perdana Menteri dan disahkan oleh Pejabat Daerah yang berkenaan. *Technology Provider* memilih peserta bagi mengikuti program yang dianjurkan dengan mengenakan bayaran kepada GIATMARA sejumlah RM50 seorang. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Lawatan Audit di Kampung Kalabakan, Tawau mendapati ada peserta program jahitan yang dipilih bukan dari golongan miskin atau miskin tegar berdasarkan rumah kediaman peserta seperti di gambar berikut:

GAMBAR 31.5

Rumah Peserta Kursus Menjahit di
Kalabakan, Tawau

- Kursus Simen Ferro yang diuruskan oleh PGM di Sabah adalah untuk mengajar peserta membuat pasu bunga, tong sampah dan pelbagai rekaan dengan campuran simen. Peserta yang dipilih oleh PGM bagi mengikuti Kursus Simen Ferro di Semporna, Sabah kurang sesuai yang mana 6 daripada 30 peserta berumur antara 63 hingga 77 tahun kerana latihan praktikal dilaksanakan secara manual yang memerlukan tenaga fizikal.

Pihak Audit berpendapat GIATMARA sepatutnya mengesahkan semula peserta yang dipilih oleh *Technology Provider* bagi memastikan hanya peserta dari golongan miskin atau miskin tegar dipilih. GIATMARA juga perlu menetapkan had umur peserta dan memastikan peserta yang dipilih adalah sesuai supaya latihan yang dijalankan memberi manfaat kepada peserta untuk menjana pendapatan.

v. Pelantikan Perunding

Semakan Audit mendapati pemilihan *Technology Provider* adalah berdasarkan kertas kerja yang dibentangkan di peringkat pengurusan Ibu Pejabat tanpa melalui Jawatankuasa Pemilihan Pembekal/Kontraktor. Sebanyak 4 syarikat *Technology Provider* yang dilantik dari Kuala Lumpur dan Selangor telah menjalankan 13 program di mana selebihnya adalah syarikat dari Kota Kinabalu. Peserta pula terdiri daripada golongan miskin dan miskin tegar di kawasan pedalaman Tawau, Semporna dan Kinabatangan. *Technology Provider* yang dilantik bagi menjalankan program di negeri Sabah telah gagal membuat susulan seperti mengemukakan laporan prestasi peserta kepada GIATMARA.

Pada pendapat Audit, prestasi *Technology Provider* perlu dinilai bagi setiap kursus yang telah dijalankan. Ini bagi memastikan semua syarat dalam surat tawaran telah dipatuhi dan program latihan dijalankan dengan teratur, cekap dan berkesan.

vi. Peralatan

Bahan latihan dan peralatan akan diberikan kepada peserta yang menjalani latihan. Pembayaran untuk pembekalan peralatan akan dibuat terus oleh GIATMARA kepada *Technology Provider* atau pembekal yang dilantik. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Lawatan Audit ke Kampung Kalabakan, Tawau mendapati mesin jahit industri yang dibekalkan kepada peserta kursus tidak dapat digunakan oleh 7 peserta disebabkan kawasan tersebut tidak mempunyai bekalan elektrik dan bergantung kepada *generator*. Pihak Audit dimaklumkan penggunaan mesin jahit dengan kuasa *generator* yang tinggi boleh menyebabkan enjin mesin jahit rosak. Selain itu, tempoh jaminan mesin jahit tersebut juga telah tamat pada bulan September 2009.

- Lawatan Audit ke Kedai Penyenggaraan Dan Mencuci Kereta milik peserta mendapati peralatan mencuci kenderaan yang dibekalkan oleh *Technology Provider* yang dilantik telah rosak. Peserta tersebut memaklumkan peralatan yang dibekalkan hanya dapat digunakan bagi tempoh singkat kerana berkuasa rendah dan tidak sesuai bagi kegunaan kedai mencuci kereta. Peralatan mencuci kenderaan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 31.6

Water Gun Compressor Yang Dibekalkan Oleh Technology Provider Telah Rosak

GAMBAR 31.7

Penyedut Hampagas Dibekalkan Oleh Technology Provider Telah Rosak

Pihak Audit berpendapat GIATMARA perlu menetapkan spesifikasi peralatan yang sesuai untuk kegunaan perniagaan supaya peralatan yang diperolehi dapat digunakan secara optimum bagi mengelakkan pembaziran.

vii. Pelantikan Pihak Luar Untuk Membuat Susulan

GIATMARA telah melantik sebuah syarikat di Kuala Lumpur untuk membuat susulan terhadap peserta lepasan program di negeri Sabah dengan bayaran sejumlah RM100 bagi setiap lawatan. Perkhidmatan ini adalah bagi tempoh 1 Julai 2009 hingga 31 Julai 2009. Semakan Audit mendapati syarikat tersebut masih belum membuat susulan terhadap peserta lepasan program di negeri Sabah. Pihak Audit dimaklumkan syarikat tersebut tidak mengetahui selok-belok kawasan pedalaman di Sabah dan menggunakan khidmat pegawai PGM di kawasan tersebut.

Pihak Audit berpendapat pemantauan terhadap peserta lepasan program perlu dilaksanakan oleh pegawai GIATMARA kawasan supaya susulan mengenai keberkesanan program dapat dibuat dengan cekap dan berkesan.

c. Program Pembasmian Kemiskinan Daripada Peruntukan Unit Perancang Ekonomi

i. Peruntukan Kewangan

Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri telah meluluskan peruntukan kewangan berjumlah RM3.46 juta bagi Program Pembasmian Kemiskinan di negeri Sabah. GIATMARA telah membelanjakan sejumlah RM3.24 juta atau 93.6% sehingga bulan April 2009. Program latihan kemahiran telah dijalankan oleh *Technology Provider* mulai bulan Januari 2009 melibatkan 13 program di negeri Sabah dengan yuran pengurusan berjumlah RM812,128 atau 23.5%.

ii. Program Yang Dijalankan

Program GIATMARA Dekat Rakyat akan dilaksanakan oleh GIATMARA atau *Technology Provider* yang mempunyai kepakaran dalam bidang berkaitan. Bagaimanapun, hanya satu program GIATMARA Dekat Rakyat telah dijalankan bagi membaik pulih kedai orang kurang upaya. Lawatan Audit ke Kampung Murni, Nabawan, Keningau mendapati perkara berikut:

- Kedai orang kurang upaya telah dibaik pulih oleh *Technology Provider* dengan kos berjumlah RM19,251. Pihak Audit dimaklumkan kos baik pulih tersebut adalah munasabah berdasarkan kos pengangkutan yang tinggi. Kedai yang telah dibaik pulih adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 31.8

Kedai Yang Telah Dibaik Pulih Di
Kampung Murni, Nabawan, Keningau

- Dua pemohon dari golongan miskin tegar masih belum mendapat kelulusan untuk membina semula rumah mereka. Keadaan rumah yang tidak sempurna adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 31.9

Keadaan Rumah Yang Tidak Sempurna Di Kampung Murni, Nabawan, Keningau

GAMBAR 31.10

Rumah Didiami Keluarga Miskin Tegar Di Kampung Murni, Nabawan, Keningau

Pihak Audit berpendapat kelulusan pembinaan bagi kedua-dua rumah tersebut perlu diberi pertimbangan kerana keadaan rumah yang daif dan tidak selesa untuk didiami.

31.4.6.3 Program Perantisan Khas GIATMARA

Program Perantisan Khas merupakan projek perintis Unit Perancang Ekonomi (EPU), Jabatan Perdana Menteri bagi pelajar yang tercicir dalam pelajaran. Program ini dibuat dengan menempatkan perantis di entiti perniagaan/perusahaan selama 6 bulan di bawah seliaan penyelia atau pemilik entiti. EPU telah meluluskan peruntukan sejumlah RM12 juta bagi program ini dan telah melantik GIATMARA sebagai agensi pelaksana. Jumlah sasaran yang ditetapkan oleh EPU ialah seramai 5,000 perantis.

Objektif Program adalah untuk menyediakan latihan kemahiran kepada pelajar yang tercicir dalam pelajaran bagi memastikan mereka memperoleh peluang untuk terlibat dalam aktiviti ekonomi dan membantu meningkatkan taraf hidup serta meningkatkan bilangan tenaga kerja mahir. Setakat bulan Ogos 2009 seramai 257 perantis telah menjalani Program Perantisan di seluruh negara dengan peruntukan berjumlah RM616,800.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

a. Program Perantisan Lewat Dilaksanakan

PGM Negeri Sabah telah mendapat peruntukan sejumlah RM1.34 juta untuk dilaksanakan di 24 PGM yang melibatkan 574 peserta. Setakat bulan September 2009, hanya 3 PGM di negeri Sabah telah menjalankan program ini iaitu Sepanggar, Kinabatangan dan Ranau yang melibatkan 19 perantis dalam 9 entiti perniagaan. Program di 3 PGM ini telah bermula pada 1 Julai 2009 dan tamat pada 31 Disember 2009.

Semakan Audit mendapati pelaksanaan Program Perantisan di PGM Gaya dan Kudat masih belum dilaksanakan walaupun sepatutnya telah dimulakan pada bulan Julai 2009. Pihak Audit dimaklumkan PGM Gaya dan Kudat belum mendapat kelulusan dari Ibu Pejabat GIATMARA.

Pihak Audit berpendapat kelulusan bagi Program ini sepatutnya dibuat oleh GIATMARA Negeri supaya Program Perantisan dapat dilaksanakan mengikut tempoh yang ditetapkan.

b. Insurans Peserta Program Perantisan

Mengikut Pekeliling Pentadbiran GIATMARA Bilangan 12 Tahun 2009, kos bayaran insurans bagi setiap perantis perlu dibayar oleh PGM yang berkenaan di bawah belanja mengurus. Lawatan Audit ke PGM Sepanggar dan Ranau, di negeri Sabah pada bulan Ogos 2009 mendapati tiada insurans diambil bagi perantis walaupun telah menjalani latihan sejak bulan Julai 2009.

Pihak Audit mengesyorkan GIATMARA mengambil perlindungan insurans untuk setiap perantis meliputi tempoh perantisan sebelum latihan bermula supaya keselamatan mereka dilindungi.

c. Buku Log Perantis

Mengikut Prosedur Operasi Program Perantisan Khas GIATMARA, setiap perantis hendaklah dibekalkan dengan buku log bagi merekod profil perantis, tugas harian, ulasan penyelia atau pemilik entiti serta pengesahan oleh pegawai GIATMARA semasa lawatan pemantauan.

Lawatan Audit ke PGM Ranau mendapati buku log tidak dibekalkan kepada perantis. Buku log sepatutnya dibekalkan kepada semua perantis untuk tujuan perekodan semua aktiviti dan latihan yang dijalani. Ini dapat membantu

GIATMARA membuat pemantauan, menilai kesesuaian latihan dan keberkesanan program.

Pada pendapat Audit, Program Perantisan adalah satu program yang baik untuk memberi latihan praktikal kepada remaja yang kurang berminat dalam pelajaran. Pihak majikan perantis perlu memastikan perantis di bawah seliaan diberi latihan yang mencukupi supaya boleh diserapkan di entitinya atau mendapat pekerjaan di tempat lain. GIATMARA juga perlu sentiasa membuat pemantauan bagi memastikan perantis mendapat latihan yang sesuai dan mengenal pasti kelemahan program.

31.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya penubuhan GIATMARA untuk mengurus PGM adalah baik bagi memberi latihan dalam bidang kemahiran kepada pelajar yang tidak berpeluang menyambung pelajaran di Institusi Pengajian selaras dengan hasrat Kerajaan untuk mengurangkan kadar kemiskinan. Bagaimanapun, Program Pembasmian Kemiskinan yang dilaksanakan oleh GIATMARA adalah kurang berkesan dan objektif program tidak dapat dicapai sepenuhnya. Antara kelemahan Program adalah peserta yang bukan tergolong sebagai rakyat miskin atau miskin tegar serta latihan yang tidak bersesuaian. Pihak Audit mengesyorkan GIATMARA memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi tujuan penambahbaikan terhadap kelemahan yang dibangkitkan:

31.5.1 Memastikan pemilihan peserta dari golongan miskin atau miskin tegar supaya objektif program untuk mengurangkan kadar kemiskinan tercapai. Selain itu, pemilihan peserta hendaklah mengambil kira umur dan kesesuaian kursus yang boleh memberi manfaat untuk menjana pendapatan.

31.5.2 GIATMARA sepatutnya mengurus sepenuhnya latihan kemahiran kerana ini boleh menjimatkan kos dari segi yuran pengurusan serta memudahkan susulan selepas kursus tamat. GIATMARA perlu mengkaji kursus yang ia tidak mempunyai kemahiran sahaja diberi kepada *Technology Provider*.

31.5.3 Menyediakan kemudahan yang mencukupi dan sempurna supaya proses pembelajaran dapat dilaksanakan dalam persekitaran yang kondusif.

31.5.4 Melaksanakan pemilihan *Technology Provider* mengikut peraturan yang ditetapkan bagi mendapatkan *value for money* dan perkhidmatan yang terbaik memandangkan yuran pengurusan yang dibayar kepada mereka adalah tinggi.

31.5.5 Melaksanakan pemantauan terhadap peserta lepasan program bagi menilai keberkesanan program dan mengenal pasti kelemahan yang wujud. Ini dapat membantu GIATMARA membuat perancangan dengan teliti supaya program dapat dilaksanakan dengan cekap dan teratur pada masa hadapan.

LEMBAGA KEMAJUAN TERENGGANU TENGAH

32. KETENGAH PERWIRA SDN. BERHAD

32.1 LATAR BELAKANG

32.1.1 Ladang Terengganu Tengah Sdn. Berhad telah diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 22 September 1976 dan telah menukar namanya kepada KETENGAH Perwira Sdn. Berhad (KPSB) pada 28 Julai 1977. Ia merupakan syarikat sub-subsidiari Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah (KETENGAH). Pada peringkat awal ladang milik KPSB telah diuruskan oleh Boustead Estate Agency Sdn. Berhad. KPSB mula menguruskan ladang kelapa sawit pada tahun 1999. Sehingga akhir tahun 2008, modal dibenarkan KPSB adalah sejumlah RM30 juta dan modal berbayar berjumlah RM28.50 juta di mana pegangan saham oleh KETENGAH berjumlah RM14.54 juta atau 51% dan Lembaga Tabung Angkatan Tentera berjumlah RM13.96 juta atau 49%. Aktiviti utama KPSB adalah perladangan kelapa sawit seluas 4,332 hektar.

32.1.2 Misi KPSB adalah untuk mencapai pengeluaran 22 tan metrik buah tandan segar sehektar dan 22% kadar perahan minyak pada tahun 2010. Objektif penubuhan KPSB adalah untuk memberi pulangan yang optimum kepada pemegang saham, meningkatkan produktiviti melalui *Good Agriculture Practice*, mewujudkan peluang pekerjaan kepada masyarakat setempat dan memberi khidmat nasihat serta contoh kepada pekebun kecil.

32.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada pengurusan, prestasi kewangan, pengurusan kewangan, pengurusan aktiviti dan pemantauan terhadap syarikat subsidiari telah dilaksanakan dengan teratur selaras dengan objektif penubuhan syarikat.

32.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

32.3.1 Pengauditan ini meliputi aspek pengurusan, kewangan dan aktiviti syarikat subsidiari. Semakan Audit dijalankan terhadap dokumen, fail dan rekod bagi tahun 2006 hingga 2009. Analisis kewangan dibuat berdasarkan penyata kewangan yang telah diaudit bagi tahun berakhir 31 Disember 2006, 2007 dan 2008. Selain itu, temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab serta lawatan telah dibuat di Ladang KPSB Kemaman, Terengganu.

32.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan pada bulan September hingga Oktober 2009 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan KPSB. Antara kelemahan tersebut ialah penggunaan kata laluan Sistem *Boustead Information Technology* yang sama oleh kakitangan kewangan dan pentadbiran, senarai aset tidak dikemas kini, aset yang belum dilupuskan, pemeriksaan fizikal aset tidak dibuat, rekod stok baja yang tidak kemas kini dan tiada kawalan penggunaan minyak diesel di ladang. Penjelasan lanjut berhubung dengan prestasi dan pengurusan kewangan serta aktiviti syarikat adalah seperti berikut:

32.4.1 Tadbir Urus Korporat

Pada keseluruhannya, tadbir urus korporat KPSB telah dilaksanakan dengan baik. Kepimpinan dan komitmen Pengerusi, Lembaga Pengarah, pengurusan atasan dan semua pegawai KPSB mewujudkan sistem pengurusan yang baik untuk memastikan objektif penubuhan KPSB tercapai. Struktur organisasi telah diwujudkan dengan jelas, berfungsi dan penggunaan sumber manusia yang berkeelayakan, berpengalaman serta terlatih telah membantu KPSB mencapai objektifnya. Pelantikan setiausaha syarikat yang berkeelayakan dan berpengalaman juga membantu dalam pengurusan syarikat bagi memastikan pengurusan syarikat mengikut perundangan yang sewajarnya. Pelan strategik dan perancangan korporat yang disediakan berupaya untuk mencapai matlamat jangka pendek dan jangka panjang syarikat.

32.4.2 Jawatankuasa Yang Ditubuhkan

KPSB telah menubuhkan Jawatankuasa Eksekutif, Jawatankuasa Pengurusan Syarikat, Jawatankuasa Pelaburan dan Jawatankuasa Audit untuk membantu pengurusan melaksanakan fungsi dan memantapkan operasinya. Kesemua jawatankuasa telah memainkan peranan mengikut fungsi yang ditetapkan. Pihak Audit mendapati KPSB tidak menubuhkan Unit Audit Dalam. Bagaimanapun, Unit Audit Dalam syarikat induk iaitu KETENGAH Holding Sdn. Berhad ada menjalankan pengauditan terhadap KPSB.

Semakan Audit mendapati perancangan yang dibuat oleh Unit Audit Dalam KETENGAH Holding Sdn. Berhad masih belum dilaksanakan bagi tahun 2009 kerana unit hanya dianggotai oleh seorang pegawai. Pegawai ini perlu menjalankan pengauditan terhadap 12 syarikat subsidiari KETENGAH Holding Sdn. Berhad.

Pihak Audit berpendapat perjawatan Unit Audit Dalam perlu dikaji supaya program pengauditan dapat dilaksanakan dengan lebih teratur bagi meningkatkan keberkesanan kawalan dalaman. KPSB memaklumkan

pengurusan KETENGAH Holding Sdn. Berhad telah menambah satu jawatan Juruaudit di Unit Audit Dalam dan telah mengiklankan kekosongan jawatan tersebut serta temu duga akan diadakan dengan segera.

32.4.3 Sistem Dan Prosedur

Standard Operating Procedures yang merangkumi Manual Pengurusan Sumber Manusia serta Peraturan Kewangan dan Perakaunan telah dilaksanakan dengan sempurna dan teratur. Kesemua dokumen berkaitan telah didokumenkan dengan lengkap dan kemas kini serta penambahbaikan dilaksanakan secara berterusan.

32.4.4 Prestasi Kewangan

32.4.4.1 Kedudukan Kewangan

KPSB telah memperoleh keuntungan selepas cukai berjumlah RM10.65 juta pada tahun 2008, RM11.18 juta pada tahun 2007 dan RM4.31 juta pada tahun 2006 berikutan peningkatan jualan dan harga kelapa sawit. Bagaimanapun, keuntungan menurun pada tahun 2008 disebabkan kejatuhan harga kelapa sawit walaupun terdapat peningkatan jualan.

a. Analisis Pendapatan

Pada tahun 2008, pendapatan KPSB berjumlah RM38.96 juta meningkat sejumlah RM0.13 juta berbanding sejumlah RM38.83 juta pada tahun 2007. Pendapatan KPSB meningkat sejumlah RM24.30 juta pada tahun 2007, berbanding tahun 2006 disebabkan oleh peningkatan harga buah tandan bersih dan bayaran pampasan pengambilan tanah KPSB oleh Kerajaan untuk membina Lebuhraya Pantai Timur.

JADUAL 32.1
PENDAPATAN BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

BUTIRAN	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Pendapatan Kendalian	13.13	26.95	35.81
Pendapatan Lain	1.40	11.88	3.15
JUMLAH	14.53	38.83	38.96

b. Analisis Perbelanjaan

Secara keseluruhannya, perbelanjaan KPSB menurun sejumlah RM4.81 juta iaitu daripada RM23.07 juta pada tahun 2007 menjadi RM18.26 juta pada

tahun 2008. Analisis perbelanjaan yang mengalami perubahan ketara adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 32.2
PERBELANJAAN BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

PERBELANJAAN	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
Kos Kendalian	7.58	9.26	12.77
Kos Pentadbiran	2.42	2.97	5.21
Kos Kendalian Lain	2.18	10.84	0.28
JUMLAH	12.18	23.07	18.26

- Kos kendalian meningkat pada tahun 2008 sejumlah RM3.51 juta atau 37.9% disebabkan peningkatan kos penyenggaraan dan penjagaan tanaman, kos menuai serta memungut buah kelapa sawit.
- Kos pentadbiran meningkat pada tahun 2008 sejumlah RM2.24 juta atau 75.3% disebabkan bayaran ses subsidi sejumlah RM1.66 juta dan peningkatan bayaran zakat perniagaan sejumlah RM0.35 juta manakala kos kendalian lain menurun sejumlah RM10.56 juta atau 97.6%.

32.4.4.2 Analisis Prestasi Kewangan

Analisis penyata kewangan meliputi nisbah kecairan, kecekapan, keuntungan dan kestabilan telah dibuat bagi menentukan prestasi kewangan KPSB tahun kewangan 2006 hingga 2008. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 32.3
ANALISIS NISBAH KPSB

BUTIRAN	2006	2007	2008
Nisbah Semasa	5.96 : 1	18.44 : 1	15.75 : 1
Pulangan Atas Jualan (%)	31.9	67.6	43.5
Nisbah Untung Kasar (%)	42	66	64
Pulangan Atas Jumlah Aset (%)	7.4	27.6	21.4
Nisbah Hutang (%)	8	3	4

- Nisbah semasa bagi tahun 2006 hingga 2008 adalah baik di mana nisbah ini adalah lebih tinggi daripada 2:1. Ini menunjukkan KPSB mempunyai aset semasa yang mencukupi untuk menjelaskan liabiliti semasa bagi tempoh 3 tahun tersebut dan tidak bergantung kepada pinjaman luar.

- KPSB mencatatkan keuntungan sebelum cukai tertinggi pada tahun 2007 berjumlah RM18.21 juta berbanding dengan tahun 2006 berjumlah RM4.19 juta. Bagaimanapun, keuntungan sebelum cukai pada tahun 2008 menurun kepada RM15.56 juta. Dengan itu, nisbah pulangan atas jualan adalah 31.9% pada tahun 2006 berbanding 67.6% pada tahun 2007 manakala nisbah pulangan atas jualan adalah 43.5% pada tahun 2008. Pulangan atas jualan pada tahun 2008 telah merosot
- Nisbah untung kasar KPSB telah meningkat dari 42% pada tahun 2006 kepada 66% pada tahun 2007 iaitu peningkatan sebanyak 24%. Pada tahun 2008 nisbah untung kasar telah menurun sebanyak 2% iaitu dari 66% menjadi 64%.
- Nisbah pulangan atas aset pada tahun 2008 ialah 21.4% berbanding 27.6% pada tahun 2007 manakala pada tahun 2006 nisbah ialah 7.4%. Ini menunjukkan syarikat semakin cekap dan produktif.
- Nisbah hutang bagi tahun 2006 hingga 2008 amat rendah. Ini menunjukkan kedudukan kewangan KPSB adalah kukuh dan tidak bergantung kepada pinjaman.

Pada pandangan Audit, kedudukan kewangan KPSB pada akhir tahun 2007 dan 2008 adalah kukuh dan mampu meneruskan perniagaan dalam tempoh jangka panjang.

32.4.5 Pengurusan Kewangan

Pengurusan kewangan KPSB telah dilaksanakan selaras dengan peraturan yang telah ditetapkan kecuali kawalan sistem perakaunan berkomputer dan pengurusan aset. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

32.4.5.1 Kawalan Sistem Perakaunan Berkomputer

KPSB menggunakan sistem perakaunan berkomputer *Boustead Information Technology* (BIT) sejak tahun 1978 dan telah di naik taraf pada tahun 2006. Sistem ini berupaya menyediakan lejar, buku tunai, bajet tahunan, penyata penyesuaian bank, rekod stok baja dan seterusnya menjana penyata kewangan. KPSB memaklumkan rancangan telah dibuat untuk menukar sistem perakaunan yang lebih komprehensif pada tahun 2010 supaya dapat memenuhi keperluan pengguna.

Semakan Audit mendapati hanya terdapat satu komputer dilengkapi dengan Sistem BIT di ladang KPSB. Komputer tersebut digunakan bagi tujuan

perakaunan, pembayaran gaji dan inventori serta menjana *monthly crop statement*. Kata laluan yang sama telah digunakan oleh pegawai kewangan dan pentadbiran berlainan. Selain itu, tiada kawalan di pintu masuk Pejabat Kewangan KPSB yang boleh meningkatkan risiko pencerobohan dan salah guna Sistem BIT.

Pihak Audit berpendapat pegawai kewangan dan pentadbiran perlu mempunyai kata laluan yang berbeza dan mempunyai tempoh luput. Kawalan keselamatan ICT perlu diwujudkan di Pejabat Kewangan bagi mengelak capaian sistem yang tidak sah serta menjamin integriti data. KPSB memaklumkan KETENGAH Holding Sdn. Berhad sedang meneliti sistem berkomputer yang baru bagi kegunaan pihak ladang.

32.4.5.2 Pengurusan Aset

Sehingga bulan Ogos 2009, aset KPSB berjumlah RM27.44 juta yang merangkumi tanah, loji dan bangunan, kenderaan, peralatan dan perabot. Semakan Audit mendapati kelemahan pengurusan aset seperti berikut:

a. Senarai Aset

Perbezaan berjumlah RM22,361 antara senarai aset di ladang dengan rekod yang diselenggara di Ibu Pejabat tidak dapat disesuaikan. **Pihak Audit mencadangkan KPSB menyediakan rekod aset yang lengkap dan mengambil tindakan penyesuaian antara rekod aset di Ibu Pejabat dengan senarai di ladang.**

b. Tanda Pengenalan

Semua aset perlu mempunyai tanda pengenalan atau nombor pengenalan dan dicatat secara kekal pada aset bagi menunjukkan hak milik KPSB. Semakan Audit mendapati aset di ladang tidak mempunyai tanda pengenalan menyebabkan kesukaran bagi menjalankan verifikasi dan pelupusan aset. **Pihak Audit berpendapat KPSB perlu melaksanakan pemeriksaan aset secara menyeluruh di Ibu Pejabat dan ladang bagi mengenal pasti kewujudan dan memastikan aset dalam keadaan baik. KPSB juga perlu memberikan tanda pengenalan secara kekal kepada semua asetnya.**

c. Aset Yang Belum Dilupuskan

Semakan Audit di ladang mendapati aset yang telah rosak dan tidak ekonomi untuk dibaiki masih belum dilupuskan. Keadaan aset yang belum dilupuskan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 32.1

Traktor Yang Digunakan Untuk Mengutip Buah Tandan Sawit Yang Telah Rosak Di Ladang KPSB Kemaman

GAMBAR 32.2

Traktor Yang Digunakan Untuk Mengangkut Buah Tandan Sawit Yang Telah Rosak Di Ladang KPSB Kemaman

Pada pendapat Audit, tindakan segera perlu diambil bagi melupus semua aset yang tidak boleh diguna dan mengemas kini rekod aset di Ibu Pejabat dan ladang.

d. Aset Tidak Dapat Dikesan

Pemeriksaan fizikal terhadap aset di Ibu Pejabat mendapati beberapa aset tidak dapat dikesan. Pihak Audit tidak dapat mengesahkan kewujudan aset seperti di jadual berikut:

JADUAL 32.4
ASET DI IBU PEJABAT YANG TIDAK DAPAT DIKESAN

ASET	TAHUN PEROLEHAN	KOS PEROLEHAN (RM)
Komputer	1994	7,718
Komputer Ultima	1995	5,400
Komputer-SPARCSTATION 5	1995	59,276
Radio	1997	1,130
Telefon Bimbit NEC	1997	1,075
Telefon Bimbit	2000	3,000
Telefon Bimbit 8850	2001	2,152
Telefon Bimbit 8850	2001	2,160
Telefon Bimbit Nokia 9201i	2003	2,550
Komputer Riba	2004	4,988

Pihak Audit berpendapat KPSB perlu melantik Jawatankuasa Penyiasat bagi menyiasat dan mengesan kewujudan aset di Ibu Pejabat dan ladang. Hasil siasatan dan syor jawatankuasa hendaklah dibentangkan kepada Lembaga Pengarah KPSB untuk keputusan muktamad.

e. Pemeriksaan Fizikal Aset

Sebagai kawalan pengurusan aset, pemeriksaan fizikal terhadap aset perlu dijalankan untuk menentukan kewujudan aset dan mengenal pasti kebolehgunaan sesuatu aset itu. Mengikut peraturan kewangan KPSB, pemeriksaan fizikal aset perlu dilaksanakan setiap dua tahun. Semakan Audit mendapati tiada bukti menunjukkan KPSB menjalankan pemeriksaan fizikal terhadap asetnya.

KPSB memaklumkan pemeriksaan fizikal telah dijalankan pada tahun 2005. Selain itu, pemeriksaan fizikal secara berjadual akan dibuat untuk mengenal pasti aset yang telah rosak atau tidak dapat dikesan dan mengemukakan laporan kepada Lembaga Pengarah KPSB untuk kelulusan pelupusan.

32.4.6 Bonus Kakitangan

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 10 Tahun 1993 menyatakan cadangan pembayaran bonus perlu dikemukakan kepada Kementerian Luar Bandar dan Wilayah untuk pertimbangan dan kelulusan. Selain itu, pembayaran bonus dibenarkan bagi syarikat yang memperoleh keuntungan munasabah. Pihak Audit mendapati pada tahun kewangan 2008, KPSB telah membayar sejumlah RM80,498 kepada kakitangannya kerana mencatatkan keuntungan selepas cukai berjumlah RM10.65 juta. Pembayaran bonus ini telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah KPSB dan Menteri Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah.

32.4.7 Pembayaran Dividen Kepada Badan Induk

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993, semua bayaran dividen hendaklah dibuat daripada keuntungan seperti yang diperuntukkan di bawah seksyen 365(1), Akta Syarikat 1965. Bayaran dividen sekurang-kurangnya 10% setahun yang merupakan pulangan modal kepada KETENGAH Holding Sdn. Berhad sebagai pemegang saham adalah dijadikan sebagai matlamat.

Semakan Audit mendapati KPSB telah membuat pembayaran dividen kepada pemegang saham sebagaimana yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993. Pembayaran dividen ini telah mendapat persetujuan dalam Mesyuarat Agung Tahunan seperti di jadual berikut:

JADUAL 32.5
PEMBAYARAN DIVIDEN KEPADA PEMEGANG SAHAM SYARIKAT

PEMEGANG SAHAM	TAHUN 2007		TAHUN 2008	
	%	RM	%	RM
KETENGAH Holding Sdn. Berhad	25	2,688,975	25	2,725,313
Lembaga Tabung Angkatan Tentera	25	2,583,525	25	2,618,437
JUMLAH		5,272,500		5,343,750

32.4.8 Pengurusan Ladang KPSB

32.4.8.1 Keluasan Kawasan Ladang

Keluasan ladang KPSB secara keseluruhan berjumlah 4,332 hektar dengan nilai pajakan RM3.26 juta. Kawasan ini terdiri daripada kawasan ladang kelapa sawit, semaian, kebun buah-buahan, bangunan, jalan, kuari dan kawasan terbiar. Jumlah kawasan tanaman kelapa sawit adalah seluas 3,806 hektar. Kawasan matang seluas 3,055 hektar dan kawasan tanaman semula dan tempat semaian seluas 751 hektar. Semakan Audit mendapati geran tanah telah disimpan dengan baik dan selamat. Pencapaian hasil tertinggi buah tandan bersih pada tahun 2008 adalah sebanyak 62,056.66 tan metrik atau 20.17 tan metrik sehektar bagi keluasan 3,077 hektar kawasan matang. Butiran lanjut adalah seperti berikut:

JADUAL 32.6
PENCAPAIAN HASIL BUAH TANDAN BERSIH DARI TAHUN 2007
HINGGA BULAN SEPTEMBER 2009

TAHUN	KELUASAN KAWASAN MATANG (Hektar)	HASIL (Tan Metrik)	HASIL SEHEKTAR (Tan Metrik)
2007	2,905	51,371.75	17.68
2008	3,077	62,056.66	20.17
2009*	3,055	40,818.49	13.36

*Nota: Sehingga bulan September 2009

32.4.8.2 Pengeluaran Hasil

Pengeluaran hasil buah tandan bersih (BTB) pada tahun 2008 adalah sebanyak 62,056.66 tan metrik berbanding dengan anggaran 50,941 tan metrik. Hasil yang dikeluarkan adalah 20.17 tan metrik sehektar pada tahun 2008. Pihak Audit mendapati pengeluaran hasil BTB menunjukkan peningkatan sebanyak 10,685 tan metrik daripada 51,371.75 tan metrik pada tahun 2007 menjadi 62,056.66 tan metrik pada 2008. Ini selaras dengan pertambahan kawasan matang daripada 2,905 hektar pada tahun 2007 menjadi 3,077 hektar pada 2008.

32.4.8.3 Aktiviti Penyenggaraan Pokok Matang

a. Taburan Baja

KPSB telah menetapkan Program Pembajaan bagi pokok sawit matang antara 5 hingga 6 pusingan dalam setahun. Semakan Audit mendapati taburan baja bulanan tidak mengikut Program Pembajaan yang ditetapkan. Kawasan yang lewat ditabur baja adalah antara satu hingga 7 bulan. Ini disebabkan syarikat pembekal mengalami masalah untuk mendapatkan bekalan baja daripada luar negara pada tahun 2008.

b. Perolehan Baja

Pembelian baja adalah mengikut cadangan oleh sebuah syarikat perunding yang dilantik oleh KPSB. Syarikat perunding akan menentukan baja yang diperlukan untuk tanaman kelapa sawit setiap tahun. KPSB bertanggungjawab untuk menyelenggara rekod baja. Pihak Audit mendapati kelemahan pengurusan stok baja seperti berikut:

- Pemantauan dan semakan serta penyesuaian terhadap rekod dan stok fizikal tidak dibuat oleh pegawai yang bertanggungjawab.
- Rekod stok tidak diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.
- Bumbung stor penyimpanan baja yang bocor boleh menyebabkan baja rosak seperti di gambar berikut:

GAMBAR 32.3

Baja Yang Basah Di Stor Penyimpanan Baja, Ladang KPSB Kemaman

GAMBAR 32.4

Keadaan Lantai Stor Basah Akibat Daripada Bumbung Stor Baja Yang Bocor Di Stor Penyimpanan Baja, Ladang KPSB Kemaman

KPSB memaklumkan pemantauan dan semakan yang lebih berkesan telah dilakukan terhadap stok fizikal baja. Sebanyak 311 beg baja jenis HGFB telah digunakan di kawasan PM99 pada bulan Disember 2009. KPSB juga telah

menyediakan stor baja baru yang telah siap dibina dan kebocoran bumbung stor baja lama telah dibaiki pada bulan Disember 2009.

c. Minyak Diesel

Ladang KPSB mempunyai 2 tangki minyak bagi kegunaan kenderaan di ladang. Semakan Audit mendapati tiada kawalan terhadap penggunaan minyak diesel yang boleh menyebabkan penyalahgunaan. Pengisian minyak dibuat oleh pemandu selepas mengisi borang di Pejabat Ladang KPSB. Selain itu, tong minyak tidak disimpan dengan selamat dan hanya diletakkan di kawasan ladang. Keadaan tangki dan tong minyak adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 32.5

Keadaan Tangki Minyak Petrol dan Diesel
Di Hadapan Pejabat Ladang KPSB
Kemaman

GAMBAR 32.6

Keadaan Tong Minyak Di Kawasan
Ladang KPSB Kemaman

Pada pendapat Audit, KPSB hendaklah menyediakan prosedur penggunaan minyak bagi memastikan penggunaan minyak adalah teratur serta mengelakkan berlakunya penyalahgunaan. KPSB memaklumkan akan meningkatkan kawalan terhadap penggunaan minyak diesel dan memastikan tong minyak disimpan di stor yang berkunci.

32.5 RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

Pada keseluruhannya, prestasi kewangan KPSB adalah baik dengan memperoleh keuntungan selepas cukai berjumlah RM10.65 juta pada tahun 2008 dan telah membuat bayaran dividen kepada KETENGAH Holding Sdn. Berhad sebanyak 25% berjumlah RM2.72 juta dan 25% lagi kepada Lembaga Tabung Angkatan Tentera berjumlah RM2.62 juta. Bagaimanapun, pengurusan KPSB perlu ditingkatkan bagi memastikan aktiviti ladang diuruskan dengan lebih cekap. Bagi tujuan penambahbaikan pengurusan ladang, pihak Audit mengesyorkan KPSB memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

32.5.1 Memastikan kawalan persekitaran terhadap sistem *Boustead Information Technology* ditingkatkan dengan mewujudkan kata laluan yang berbeza antara kakitangan pentadbiran dan kewangan.

32.5.2 Pengurusan aset perlu dibuat penambahbaikan dari aspek penyelenggaraan rekod, tanda pengenalan aset dan pelupusan aset. Pemeriksaan aset perlu dilaksanakan secara menyeluruh untuk mengenal pasti aset yang usang dan rosak bagi tujuan pelupusan.

32.5.3 Rekod baja perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi tujuan kawalan dan pemantauan serta memastikan keperluan baja sentiasa mencukupi dan disimpan di tempat yang sesuai.

32.5.4 Mewujudkan kawalan terhadap penggunaan minyak diesel bagi mengelakkan berlakunya penyalahgunaan dan risiko kecurian.

HASIL PENGAUDITAN PENGURUSAN SYARIKAT SUBSIDIARI YANG DILAPORKAN SECARA RINGKAS

33. PENDAHULUAN

33.1 Pada tahun 2009, Jabatan Audit Negara telah memilih 11 daripada 204 Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan untuk diaudit. Daripada 11 syarikat subsidiari tersebut, 9 dilaporkan secara ringkas. Bagaimanapun, Laporan Pengauditan Pengurusan Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan yang lengkap telah dikemukakan kepada Ketua Setiausaha Kementerian, Pengerusi Syarikat Subsidiari, Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan dan Ketua Eksekutif Syarikat Subsidiari yang berkenaan. Laporan ringkas 9 syarikat subsidiari adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 33.1
SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

SYARIKAT SUBSIDIARI	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	TAHUN DITUBUHKAN	MODAL DIBENARKAN (RM Juta)	MODAL BERBAYAR (RM Juta)	AKTIVITI UTAMA
Forest Plantation Development Sdn. Berhad	Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia	2006	10.00	10.00	Memberi pinjaman bagi pembangunan Program Tanaman Ladang Hutan secara komersial kepada syarikat peminjam yang layak.
CIDB e-Construct Services Sdn. Berhad	Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia	2001	10.00	4.64	Menjalankan perniagaan berkaitan teknologi maklumat dan komunikasi (ICT), membangunkan komuniti pembinaan untuk menggunakan ICT dalam proses perniagaan.
Kesedar Inn Sdn. Berhad	Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan	1981	1.50	1.10	Menyediakan kemudahan penginapan perhotelan.
TH Travel & Services Sdn. Berhad	Lembaga Tabung Haji	1972	5.00	5.00	Menyediakan perkhidmatan haji dan umrah serta aktiviti perniagaan lain terutamanya berkaitan pelancongan.
Syarikat Pemasaran Karyaneke Sdn. Berhad	Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia	1982	10.00	7.06	Membeli produk kraf daripada pengusaha kraf tempatan dan memasarkan kepada pembeli tempatan serta pelancong luar negara dengan menggunakan nama KARYANEKA.
FAMA Corporation Sdn. Berhad	Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan	1994	50.00	16.88	Memasarkan produk pertanian yang segar seperti sayur-sayuran dan buah-buahan serta produk proses berasaskan pertanian ke pasaran tempatan dan antarabangsa.
UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	Universiti Teknologi MARA	1997	5.00	4.32	Menyediakan perkhidmatan perhotelan dan kemudahan penginapan.

SYARIKAT SUBSIDIARI	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	TAHUN DITUBUHKAN	MODAL DIBENARKAN (RM Juta)	MODAL BERBAYAR (RM Juta)	AKTIVITI UTAMA
					Menjalankan perniagaan yang berkaitan restoran, <i>coffee house</i> dan penyediaan makanan.
Nikaniaga Travel & Tours Sdn. Berhad	Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah	1976	5.00	1.70	Mengendalikan perniagaan gas memasak (LPG), stesen minyak, Kedai Mesra, perkhidmatan bas ekspres, restoran, wakil Insurans dan aktiviti pelancongan dengan mengendalikan Petang Island Resort.
Uniutama Travel & Tours Sdn. Berhad	Universiti Utara Malaysia	2002	1.00	0.30	Penjualan tiket penerbangan dan tiket bas MARA Linear serta perniagaan pakej pelancongan dalam dan luar negara.

33.2 Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada pengurusan, prestasi kewangan, pengurusan kewangan dan pelaksanaan aktiviti serta pemantauan terhadap Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan telah dilaksanakan dengan teratur selaras dengan objektif penubuhannya.

33.3 Pengauditan meliputi aspek pengurusan, kewangan dan aktiviti Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan. Semakan dibuat terhadap fail, rekod dan dokumen berkaitan bagi tahun 2006 hingga 2008. Analisis kewangan dibuat berdasarkan penyata kewangan yang diaudit bagi tahun berakhir 31 Disember 2006, 2007 dan 2008. Selain itu, temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab.

33.4 Semakan Audit terhadap 9 Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan mendapati perkara berikut:

33.4.4 Tadbir Urus Korporat

Tadbir urus korporat adalah penting bagi mewujudkan sistem kawalan dalaman yang berkesan dan meningkatkan integriti syarikat. Antara aspek yang disemak meliputi pelantikan Pengerusi, Lembaga Pengarah, pelantikan Ketua Pegawai Eksekutif, Unit Audit Dalam, Jawatankuasa Audit, Rancangan Korporat dan Setiausaha Syarikat.

Pada keseluruhannya, semua syarikat subsidiari telah melaksanakan tadbir urus korporatnya dengan baik. Bagaimanapun, bagi FAMA Corporation Sdn. Berhad (FAMACO), pihak Audit mendapati kenaikan elaun tetap bulanan Pengerusi Lembaga Pengarah FAMACO berjumlah RM1,000 sebulan telah dibayar melebihi 2 tahun tanpa kelulusan Mesyuarat Agung Tahunan. Semakan lanjut juga mendapati FAMACO telah membayar bonus sebulan gaji bagi tahun 2007 berjumlah RM17,067 kepada kakitangannya dan mendapat kelulusan Lembaga Pengarah FAMACO.

Bagaimanapun, perkara ini tidak dikemukakan kepada Lembaga Pengarah FAMA dan Kementerian.

33.4.5 Prestasi Kewangan

Prestasi Kewangan syarikat subsidiari meliputi penilaian terhadap prestasi dan kedudukan kewangan sesebuah syarikat subsidiari pada tahun semasa berbanding dengan tahun sebelumnya berdasarkan penyata kewangan yang telah diaudit. Prestasi kewangan terhadap 9 syarikat subsidiari yang diaudit menunjukkan 7 daripadanya memperoleh keuntungan pada tahun 2008. Keuntungan yang diperoleh oleh 6 syarikat subsidiari telah menurun pada tahun 2008. Penurunan keuntungan tertinggi yang diperoleh adalah Syarikat TH Travel & Services Sdn. Berhad iaitu penurunan sebanyak RM1.62 juta dibandingkan dengan keuntungan yang diperoleh pada tahun 2007 iaitu sebanyak RM10.97 juta dan tahun 2008 sebanyak RM9.35 juta. Kerugian yang ditanggung 2 syarikat subsidiari meningkat pada tahun 2008 berbanding dengan tahun 2007. Daripada 7 syarikat subsidiari yang memperoleh keuntungan hanya Syarikat TH Travel & Services Sdn. Berhad telah membayar sejumlah RM750,000 dividen kepada syarikat induknya. Maklumat mengenai prestasi kewangan 9 Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 33.2
PRESTASI KEWANGAN SYARIKAT SUBSIDIARI
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

SYARIKAT SUBSIDIARI	KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) 2007 (RM Juta)	KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) 2008 (RM Juta)	PENINGKATAN/ (PENURUNAN (RM Juta)	KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) TERKUMPUL 2008 (RM Juta)	DIVIDEN DIBAYAR PADA 2008 (RM Juta)
Forest Plantation Development Sdn. Berhad	(1.00)	(1.29)	0.29	(2.29)	Tiada
CIDB e-Construct Services Sdn. Berhad	(0.22)	(0.28)	0.06	(1.31)	Tiada
Kesedar Inn Sdn. Berhad	0.76	0.73	(0.03)	(1.76)	Tiada
TH Travel & Services Sdn. Berhad	10.97	9.35	(1.62)	31.34	0.75
Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad	1.23	0.24	(0.99)	0.42	Tiada
FAMA Corporation Sdn. Berhad	0.16	0.14	(0.02)	(8.70)	Tiada
UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	0.71	0.27	(0.44)	(1.17)	Tiada

SYARIKAT SUBSIDIARI	KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) 2007 (RM Juta)	KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) 2008 (RM Juta)	PENINGKATAN/ (PENURUNAN) (RM Juta)	KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) TERKUMPUL 2008 (RM Juta)	DIVIDEN DIBAYAR PADA 2008 (RM Juta)
Nikaniaga Travel & Tours Sdn. Berhad	0.20	0.26	0.06	(0.03)	Tiada
Uniutama Travel & Tours Sdn.Berhad	0.05	0.46	(0.41)	0.22	Tiada

33.4.5.1 Analisis Pendapatan Dan Perbelanjaan

- a. Semakan Audit mendapati trend pendapatan syarikat subsidiari yang diaudit bagi tahun 2006 hingga 2008 adalah memuaskan. Pada tahun 2008, TH Travel & Services Sdn. Berhad memperoleh pendapatan tertinggi berjumlah RM185.05 juta dan diikuti oleh Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad (KARYANEKA) berjumlah RM11.49 juta. Bagaimanapun, pendapatan CIDB e-Construct dan KARYANEKA menunjukkan penurunan pada tahun 2008. Ini disebabkan CIDB e-Construct belum menerima bayaran daripada CIDB bagi projek yang telah dilaksanakan. Selain itu, penurunan pendapatan KARYANEKA disebabkan penurunan jualan dan peningkatan kos penghantaran, pentadbiran, operasi serta kewangan. Butiran terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 33.3
PENDAPATAN SYARIKAT SUBSIDIARI BBP
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
TH Travel & Services Sdn. Berhad	170.28	177.05	185.05
Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad	10.54	12.83	11.49
UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	6.26	7.29	8.10
Uniutama Travel & Tours Sdn. Berhad	4.14	4.65	5.84
Kesedar Inn Sdn. Berhad	2.39	3.33	3.46
FAMA Corporation Sdn. Berhad	2.02	1.57	1.68
Nikaniaga Travel & Tours Sdn. Berhad	0.76	1.04	1.22
CIDB e-Construct Services Sdn. Berhad	0.67	0.44	0.10

- b. Trend perbelanjaan syarikat subsidiari pula menunjukkan peningkatan kecuali CIDB e-Construct Sdn. Berhad disebabkan pengurangan aktiviti dan kakitangan syarikat. Perbelanjaan UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad menunjukkan peningkatan yang ketara sejumlah RM1.36 juta atau 21.2% dari tahun 2007 hingga 2008 disebabkan oleh pembelian

inventori dan bekalan serta kos penyenggaraan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 33.4
PERBELANJAAN SYARIKAT SUBSIDIARI BBP
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

SYARIKAT SUBSIDIARI	TAHUN		
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)
TH Travel & Services Sdn. Berhad	10.87	11.13	12.0
UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	6.01	6.39	7.75
Uniutama Travel & Tours Sdn. Berhad	3.99	4.69	5.36
Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad	2.61	3.09	3.94
Kesedar Inn Sdn. Berhad	2.01	2.58	2.77
FAMA Corporation Sdn. Berhad	1.82	1.50	1.53
Nikaniaga Travel & Tours Sdn. Berhad	0.72	0.75	0.82
CIDB e-Construct Services Sdn. Berhad	0.87	0.68	0.36

33.4.5.2 Analisis Nisbah

- a. Analisis terhadap prestasi kewangan pula ialah menilai prestasi kewangan syarikat berdasarkan 4 petunjuk utama iaitu:
 - i. **Nisbah kecairan** digunakan untuk menentukan jumlah modal kerja dan menilai kemampuan syarikat membayar hutang semasanya.
 - ii. **Nisbah kecekapan** digunakan untuk menunjukkan kedudukan modal kerja serta tempoh syarikat membuat kutipan dan menjelaskan hutangnya.
 - iii. **Nisbah keuntungan** menunjukkan keberkesanan aktiviti urus niaga dan keupayaan syarikat dalam menjana keuntungan.
 - iv. **Nisbah kestabilan** digunakan untuk menilai kestabilan syarikat dan mengukur keberkesanan pengurusan modal pinjaman syarikat.
- b. Analisis Audit mendapati nisbah kecairan, kecekapan dan keuntungan bagi 9 syarikat subsidiari BBP tersebut adalah memuaskan. Bagaimanapun, nisbah kestabilan bagi Kesedar Inn Sdn. Berhad dan FAMA Corporation Sdn. Berhad perlu diberi perhatian oleh pihak pengurusan dan Badan Induk. Nisbah hutang syarikat Kesedar Inn Sdn. Berhad menurun daripada 2.76 kali pada tahun 2006 menjadi 1.75 kali pada tahun 2007 dan telah menurun lagi pada tahun 2008 menjadi 1.24 kali. Sebahagian besar jumlah tanggungan Kesedar Inn Sdn. Berhad adalah hutang kepada KESEDAR berjumlah RM2.05 juta. Nisbah hutang melebihi 0.5 kali bermakna syarikat hanya bergantung kepada pinjaman.

- c. Tempoh kutipan hutang FAMA Corporation Sdn. Berhad pula telah meningkat kepada 300 hari pada tahun 2008 berbanding 212 hari pada tahun 2007. Ini menunjukkan pengurusan kutipan hutang syarikat kurang cekap kerana tempoh tersebut adalah terlalu lama dan boleh menjejaskan aliran tunai syarikat.

33.5 Pengurusan Kewangan

Pengurusan Kewangan merupakan suatu proses yang melibatkan perancangan dan penggunaan sumber yang dimiliki oleh syarikat berasaskan kepada garis panduan dan peraturan kewangan yang telah ditetapkan bagi memenuhi matlamat sesebuah syarikat. Prestasi pengurusan kewangan sesebuah organisasi boleh dinilai berdasarkan aspek kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan aset dan stor; pengurusan pinjaman dan pelaburan serta penyerahan penyata kewangan.

Pada keseluruhannya, pengurusan kewangan 9 syarikat subsidiari tersebut telah mencapai tahap baik dan memuaskan. Forest Plantation Development Sdn. Berhad perlu memberi perhatian terhadap pengurusan aset terutamanya kawalan dan keselamatan kenderaan dan aset lain supaya tidak berlaku kehilangan, salah guna dan pembaziran. Kawalan Terimaan merupakan prosedur yang diwujudkan bagi memastikan pungutan diurus mengikut *Standard Operating Procedures* (SOP) syarikat subsidiari. Setiap syarikat menetapkan tempoh serahan terimaan ke bank berdasarkan SOP masing-masing. Semakan Audit mendapati 5 syarikat subsidiari lewat menyerahkan kutipan ke bank antara 3 hingga 60 hari. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 33.5
KUTIPAN HARIAN LEWAT DIBANKKAN

SYARIKAT SUBSIDIARI	KRITERIA DITETAPKAN	TEMPOH KELEWATAN (Hari)	JUMLAH KUTIPAN (RM)
Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad	2 kali seminggu	5 hingga 14	228,440
Uniutama Travel & Tours Sdn .Berhad	Hari yang sama atau hari berikutnya	3 hingga 60	173,370
Nikaniaga Travel & Tours Sdn .Berhad		7 hingga 21	29,180
CIDB e-Construct Services Sdn .Berhad		8 hingga 30	6,800
TH Travel & Services Sdn .Berhad		6 hingga 14	1,526

33.6 Pengurusan Aktiviti

Selain daripada menjalankan pengauditan pengurusan kewangan, Jabatan Audit Negara juga dikehendaki di bawah seksyen 6 Akta Audit 1957 mengaudit program atau aktiviti agensi untuk menilai sama ada ia dilaksanakan dengan teratur, cekap, dan berhemat selaras dengan objektif yang telah ditetapkan. Pihak Audit telah

memilih aktiviti/program bagi setiap syarikat subsidiari yang diaudit seperti di jadual berikut:

JADUAL 33.6
AKTIVITI/PROGRAM SYARIKAT SUBSIDIARI BBP

SYARIKAT	PROGRAM/AKTIVITI
Forest Plantation Development Sdn. Berhad	Pengurusan Aktiviti Pemberian Pinjaman Pembangunan Ladang Hutan.
CIDB e-Construct Services Sdn. Berhad	Pengurusan Projek e-Tender dan Portal Industri Pembinaan.
Kesedar Inn Sdn. Berhad	Pengurusan Kem Taman Etnobotani di Gua Musang, Kelantan.
TH Travel & Services Sdn. Berhad	Pengurusan Haji dan Umrah.
Syarikat Pemasaran Karyaneka Sdn. Berhad	Pengurusan Pusat Jualan Kraf.
FAMA Corporation Sdn. Berhad	Pengurusan Aktiviti Unit Eksport.
UiTM Hospitality Management Services Sdn. Berhad	Pengurusan Aktiviti Pengendalian Hotel.
Nikaniaga Travel & Tours Sdn. Berhad	Pengurusan Aktiviti Perniagaan Stesen Minyak Petronas, Bas Ekspres Tasik Kenyir, Perniagaan Gas LPG, Hentian Restoran & Rehat (R&R), Petang Island Resort, Kedai Pangkalan Gawi Di Tasik Kenyir Dan Perkhidmatan Insurans.
Uniutama Travel & Tours Sdn. Berhad	Pengurusan <i>The University Inn</i> dan Pengurusan Jualan Tiket serta Pelancongan.

Semakan Audit mendapati pengurusan aktiviti syarikat subsidiari telah dilaksanakan dengan teratur dari segi perancangan, pelaksanaan, prestasi dan pemantauan kecuali perkara berikut:

33.6.1 Forest Plantation Development Sdn. Berhad hendaklah memantau secara berterusan terhadap 14 syarikat yang menerima pinjaman bagi mengelakkan hutang tidak berbayar apabila tempoh 15 tahun pembayaran balik pinjaman matang.

33.6.2 CIDB e-Construct hendaklah memastikan surat pelantikan dan kontrak ditandatangani supaya tuntutan bayaran dibuat mengikut jadual.

33.6.3 TH Travel & Services Sdn. Berhad hendaklah memastikan penghutang melunaskan bayaran dengan segera bagi mengelakkan hutang tidak dapat dikutip.

33.6.4 Nikaniaga Travel & Tours Sdn. Berhad perlu mengambil tindakan pelupusan bangunan stesen minyak yang telah dirobohkan bernilai RM138,000.

Pada keseluruhannya, pengurusan 9 Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan telah diurus dengan baik selaras dengan kehendak Akta Syarikat 1965, pekeling kerajaan berkaitan, polisi dan prosedur syarikat serta amalan tadbir urus yang baik. Semua perkara yang dibangkitkan sedang diambil tindakan sewajarnya oleh Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan berkenaan.

BAHAGIAN IV
TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL OLEH
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/SYARIKAT SUBSIDIARI
TERHADAP PERKARA YANG DIBANGKITKAN DALAM
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2008
- KEDUDUKAN SETAKAT 1 APRIL 2010

34. PENDAHULUAN

Semakan Audit susulan telah dibuat bagi menilai sama ada tindakan pembetulan telah diambil oleh Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari terhadap perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008. **Pada umumnya, Jabatan Audit Negara berpuas hati dengan tindakan yang telah diambil oleh pihak berkenaan.** Setakat 1 April 2010, pihak Audit mendapati 83 (64.8%) daripada 128 syor yang dikemukakan telah diambil tindakan manakala 45 (35.2%) syor sama ada sedang/belum diambil tindakan oleh Badan Berkanun Persekutuan dan syarikat subsidiari berkenaan. Sehubungan ini, Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari yang terlibat adalah digesa untuk mengambil tindakan segera/susulan bagi memperbetulkan kelemahan yang dibangkitkan dengan melaksanakan syor yang telah diberi oleh pihak Audit. Kedudukan tindakan susulan yang sedang/belum diambil adalah seperti berikut:

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
1.	Majlis Amanah Rakyat (MARA) - Pengurusan Perolehan Peralatan Kolej Kemahiran Tinggi MARA, Balik Pulau, Pulau Pinang	a. Manual Pengajaran yang dibekalkan dijilid dalam bentuk fail dan ada yang hanya menggunakan <i>comb binding</i>. Dokumen Spesifikasi juga tidak menyatakan dengan jelas format Manual Pengajaran yang perlu dibekalkan sama ada dalam bentuk cakera padat ataupun <i>hard copy</i>. Manual pengajaran yang diperoleh dengan harga RM358,476 merupakan satu pembaziran kerana tidak digunakan. b. MARA telah mewujudkan mekanisme pemantauan tetapi masih terdapat banyak kelemahan dalam pengurusan perolehan. Ini disebabkan MARA tidak menjalankan pemantauan terhadap perkhidmatan yang telah dilaksanakan oleh perunding dan pembekal. MARA masih memegang 5% bon pelaksanaan bernilai RM5.62 juta dan akan memastikan perolehan selesai mengikut perjanjian kontrak.	a. Manual pengajaran asal telah dibuat salinan untuk tujuan pengajaran dan pembelajaran. Pihak MARA telah membuat susulan pada bulan Jun 2009 dan pembekal bersetuju untuk menyediakan manual asal dalam bentuk <i>hard cover</i> dan sebahagiannya telah disiapkan. b. MARA akan merujuk sepenuhnya kepada pekeliling mengenai Tatacara Pengurusan Aset Alih MARA dalam melaksanakan perolehan pada masa akan datang. MARA masih memegang Bon Pelaksanaan bernilai RM5.62 juta dan hanya akan dilepaskan setelah semua kerja selesai. Bagaimanapun, bon berkenaan telah tamat pada 13 November 2008.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
2.	Majlis Amanah Rakyat (MARA) - Pengurusan Projek Maktab Rendah Sains MARA, Kepala Batas, Pulau Pinang	a. Sehingga akhir tahun 2008, MRSM Kepala Batas masih belum memperoleh Sijil Layak Menduduki walaupun bangunan telah diduduki sejak April 2007. Surat sokongan untuk 6 jabatan/agensi telah diperoleh manakala surat sokongan daripada 3 jabatan/agensi masih belum diperoleh. Kontraktor masih belum mengemukakan permohonan kepada 3 jabatan/agensi lain. b. Sijil Perakuan Siap Kerja masih belum dikeluarkan sehingga akhir tahun 2008. MARA tidak mengenakan denda ganti rugi kepada kontraktor. c. Sebanyak 21 kerja kecacatan masih belum diperbaiki walaupun telah melebihi tempoh 3 bulan.	a. Denda kelewatan telah dikenakan kepada kontraktor atas kelewatan memperoleh Sijil Layak Menduduki. Sehingga kini, terdapat 3 Jabatan yang belum mengeluarkan sokongan Sijil Layak Menduduki seperti berikut: i. Jabatan Kerja Raya ii. Indah Water Consortium iii. Jabatan Kejuruteraan Jalan dan Saliran, Majlis Perbandaran Seberang Perai b. Mesyuarat Jawatankuasa Tawaran Kecil MARA telah meluluskan Lanjutan Masa No.3 selama 93 hari bermula 1 Februari hingga 4 Mei 2008. Bagaimanapun, Sijil Perakuan Siap Kerja masih belum dikeluarkan. Denda kelewatan dikenakan berjumlah RM22.50 sehari bermula 4 Mei 2008 sehingga Sijil Layak Menduduki diperoleh dan Sijil Perakuan Siap Kerja dikeluarkan. c. Lawatan pemeriksaan kecacatan akhir telah diadakan pada 15 April 2010 dan mendapati masih banyak kecacatan yang berulang walaupun pembaikan telah dibuat oleh kontraktor. MARA telah mengeluarkan notis pembaikan akhir pada 22 April 2010 kepada kontraktor dan sekiranya masih gagal, MARA akan melantik pihak ketiga bagi menyiapkan kerja kecacatan tersebut.
3.	Universiti Teknologi MARA (UiTM) - Pengurusan Projek Pembinaan Kampus	a. Bangunan Kompleks Sukan telah dibina menggunakan pasir laut dalam campuran konkrit yang menyebabkan besi tulang strukturnya berkarat kerana mengandungi <i>chloride</i> dan <i>sulphate</i> dalam strukturnya. Memandangkan pemeriksaan bangunan ini telah dibuat melebihi 10 tahun, adalah disyorkan UiTM melantik perunding bagi menjalankan pemeriksaan semula terhadap ketahanan struktur bangunan dan keselamatan menduduki bangunan ini. b. Tanah runtuh telah berlaku di kawasan cerun asrama lama (Fasa 1) akibat daripada hujan lebat yang berterusan pada bulan Mac 2008. Kerja pembaikan dan pengukuhan terhadap cerun tersebut masih belum dilaksanakan. Saliran di kawasan cerun masih dipenuhi dan ditumbuhi rumput serta pokok kerana tiada penyenggaraan berjadual.	a. Syarikat perunding telah menyediakan laporan analisis dan mencadangkan bangunan tersebut masih boleh dibaiki memandangkan anggaran kos pembaikan adalah lebih rendah berbanding kerja merobohkan dan membina semula bangunan. b. Kerja pembaikan cerun sedang dijalankan bermula dari 11 Ogos 2009 sehingga 14 Ogos 2010. Status pelaksanaan kerja pembaikan sehingga kini adalah sebanyak 15.6%.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		• <i>As-built plan</i> tidak dikemukakan oleh kontraktor. • Kontraktor telah menamatkan perniagaan. • Masalah kerjasama dengan perunding. UiTM hendaklah memastikan tiada lebihan bayaran kepada kontraktor. Di samping itu, dokumen projek hendaklah diperoleh daripada perunding dan kontraktor untuk mengemas kini maklumat projek. Ini bagi membolehkan perakuan muktamad projek siap disediakan mengikut tempoh yang ditetapkan.	
4.	Lembaga Tabung Haji (LTH) - Pengurusan Pelaburan Dalam Sektor Perladangan	a. Pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit di Riau, Indonesia adalah masih rendah iaitu purata sehektar antara 10 hingga 14 tan metrik berbanding norma industri iaitu antara 18 hingga 20 tan metrik sehektar. Dengan keluasan 69,760 hektar, ladang LTH di Riau sepatutnya dapat menghasilkan anggaran 1.20 juta tan metrik setahun. Bagaimanapun, prestasi pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit masih rendah iaitu antara 0.60 juta tan metrik hingga 0.94 juta tan metrik setahun berbanding kawasan yang diusahakan. b. Sehingga akhir tahun 2008, LTH masih menunggu keputusan daripada Pejabat Hasil Bumi, Jabatan Ketua Menteri Sabah mengenai permohonan menukarkan lesen penanaman tunggal kayu jati kepada perladangan perhutanan tani. c. Hanya 2 pegawai ditempatkan di Unit Subsidiari yang bertanggungjawab untuk membuat pemantauan dan memberi khidmat nasihat kepada 16 syarikat subsidiari LTH.	a. Pada tahun 2009, pengeluaran buah tandan segar telah mencecah kepada 1 juta tan metrik setahun dengan purata 14.96 tan metrik sehektar. Pada tahun 2010, penanaman semula seluas 2,447 hektar akan dibuat bagi menggantikan pokok yang kurang produktif dan hasil buah tandan segar dijangka meningkat kepada 1.16 juta tan metrik atau purata 17.84 tan metrik sehektar. Di samping itu, LTH juga telah meningkatkan pengurusan air dan pemeriksaan kualiti buah tandan segar kelapa sawit. b. Sehingga bulan Februari 2010, perbincangan telah dibuat dengan Kerajaan Negeri Sabah berhubung permohonan pertukaran tersebut. LTH telah mengemukakan semula cadangan permohonan berkenaan dan kini dalam proses pelaksanaan. c. LTH sedang membuat penambahan bilangan pegawai di Unit Subsidiari dengan menempatkan seorang anggota dalaman di Unit tersebut mulai bulan Ogos 2009. Selain itu, LTH juga telah mengiklankan jawatan kosong dan calon telah dikenal pasti untuk proses temu duga.
5.	Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) - Pengurusan Projek Pembinaan Kampus Tetap	a. Bangunan Pakej 3 Zon 2 melibatkan seperti Fakulti Undang-undang Dan Syariah dan Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan belum mendapat Sijil Kelayakan Menduduki telah digunakan sejak dari tahun 2005. USIM perlu berusaha mengatasi masalah ini dengan segera supaya Sijil Kelayakan Menduduki dapat dikemukakan kepada	a. Kuala Lumpur International Airport Consultant Services Sdn. Berhad selaku <i>Project Management Consultant</i> (PMC) bertanggungjawab memastikan Konsortium Negeri Builders (KNB) mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki (CF) mengikut syarat kontrak dari Pihak Berkuasa Tempatan. KNB tidak dapat mengemukakan lukisan

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		Pihak Berkuasa Tempatan. b. Mutu kerja binaan Dewan Kuliah Pusat dan <i>Amphitheatre</i> yang tidak berkualiti dan tidak sempurna seperti berikut: • Kerja Kemasan Belum Siap dan Tidak Sempurna Mengikut perjanjian, beberapa bahagian di <i>Amphitheatre</i> seperti permukaan tempat duduk, tangga dan lantai perlu dilapis dengan kemasan jenis <i>granolithic</i>. Lawatan Audit mendapati beberapa bahagian terutama di permukaan tangga masih belum disiapkan dengan kemasan <i>granolithic</i> dan tidak dipasang <i>nosing tile</i>. Kemasan dinding konkrit di kawasan ini juga tidak berkualiti dan terdapat juga keretakan serius di dinding bilik stor serta resapan air di siling. • <i>Handrailing</i> Tidak Dipasang Mengikut perjanjian kontrak, <i>handrailing</i> perlu dipasang di atas dinding konkrit di laluan <i>Amphitheatre</i> bagi tujuan keselamatan. Bagaimanapun, pemeriksaan Audit mendapati <i>handrailing</i> tidak dipasang di laluan berkenaan. • Ukuran Anak Tangga Tidak Mengikut Spesifikasi Lukisan kontrak menetapkan anak tangga di belakang <i>Amphitheatre</i> mempunyai ukuran lebar 300mm dan tinggi 168.75mm. Bagaimanapun, didapati anak tangga yang dibina hanya berukuran lebar 241.30mm dan tinggi 152.40mm manakala ada juga	terbina berpunca dari kegagalan membayar yuran perunding dan kontraktornya. Berdasarkan inisiatif USIM, KNB telah mendapat kelulusan pihak BOMBA dan kelulusan pelan bangunan juga telah diperoleh pada bulan November 2009. USIM telah melantik pihak ketiga untuk memperbaiki sistem pembetulan dan menjalankan pengujian bagi mendapatkan kelulusan Indah Water Konsortium (IWK). Pihak Berkuasa Tempatan akan menjalankan pemeriksaan selepas IWK memberikan kelulusan. Permohonan CF telah dikemukakan kepada Pihak Berkuasa Tempatan. b. Kerja pembaikan sedang dilaksanakan oleh kontraktor bermula pada bulan Februari 2010 dan dalam proses penilaian serta penggredan tahap kerja.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		yang dibina dengan berukuran lebar 279.40mm dan tinggi 165.10mm.	
6.	Majlis Sukan Negara (MSN) - Pengurusan Projek Pembangunan Kemudahan Sukan	a. Chalet MSN di The Legend Water Chalet, Port Dickson tidak pernah digunakan sejak diperoleh pada tahun 2006. MSN juga tidak menyediakan peruntukan bagi tujuan penyenggaraan chalet dan tiada pihak bertanggungjawab terhadap pengurusannya. b. Semasa SUKMA diadakan pada bulan April 2006, hanya rumah bot yang dapat digunakan, sementara kemudahan yang lain masih dalam pembinaan. c. Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan di Langkawi telah digunakan untuk pertandingan sukan perahu layar semasa SUKMA pada 20 April 2006 walaupun projek belum siap sepenuhnya. Hak milik tapak pusat latihan telah diserahkan kepada MSN pada 4 Oktober 2008 tetapi Sijil Layak Menduduki Bangunan belum diperoleh sehingga kini.	a. Lembaga Pengarah MSN telah bersetuju untuk meletakkan chalet ini di bawah pengurusan kelab MSN dan akan digunakan setelah semua urusan serta penetapan peraturan mengenainya selesai. b. Rumah bot dilaksanakan adalah untuk memenuhi permintaan Kerajaan Negeri untuk mengadakan Kejohanan SUKMA di kawasan tersebut. Bangunan asrama dan pejabat pada waktu tersebut pembinaannya adalah di peringkat reka bentuk dan pembinaannya bermula selepas berlangsungnya SUKMA 2006. Sehingga bulan Mac 2010 semua pembinaan telah siap sepenuhnya. Bagaimanapun, Sijil Layak Menduduki Bangunan belum diperoleh. c. MSN telah selesai menjalankan kerja naik taraf pintu rintangan api dan <i>smoke detector</i> mengikut arahan pihak bomba pada 23 Mac 2010. Pihak perunding pula dalam proses untuk mendapatkan tarikh pemeriksaan pihak bomba bagi pemeriksaan Sijil Layak Menduduki.
7.	Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP) - Pengurusan Pinjaman Pertubuhan Peladang	a. LPP tidak menyediakan sasaran tahunan bagi jumlah bayaran balik pinjaman yang sepatutnya dikutip berdasarkan perjanjian pinjaman dan sasaran jangka panjang bagi tempoh 5 tahun dengan menetapkan objektif dan sasaran yang hendak dicapai. b. Terdapat perbezaan baki pinjaman antara Cawangan Pembiayaan dengan Pejabat Negeri. Baki pinjaman di peringkat Pejabat Negeri dengan peminjam masih belum dapat dimuktamadkan dan dijangka selesai	a. LPP telah menyediakan draf rancangan strategik Kumpulan Wang Pinjaman Pertubuhan Peladang (K3P) jangka panjang bagi tempoh 5 tahun mulai 2009 hingga 2013 dengan menetapkan objektif dan sasaran yang hendak dicapai. Rancangan tersebut adalah bagi sasaran meningkatkan pembiayaan K3P, menurunkan kadar pinjaman tidak berbayar dan penyeliaan serta pemantauan terhadap kutipan bayaran balik pinjaman. Draf tersebut kini di peringkat perbincangan Jawatankuasa Pembiayaan K3P Ibu Pejabat. b. Tindakan penyelarasan perbezaan baki pinjaman antara Cawangan Pembiayaan dan Bahagian Kewangan telah selesai dilaksanakan. LPP sedang mengambil tindakan penyesuaian baki pinjaman

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		pada bulan Ogos 2009. c. Pinjaman Bermasalah - Permodalan Peladang Berhad (PPB) Pinjaman PPB sejumlah RM6 juta yang diluluskan oleh Menteri Pertanian Dan Industri Asas Tani pada tahun 1995 merupakan pinjaman khas jangka panjang. Tabung K3P yang sedia ada hanya mampu menyediakan kemudahan pinjaman untuk membiayai projek sosial dan ekonomi pertubuhan peladang. Sehubungan itu, Lembaga Pengarah LPP meluluskan pemindahan dana sejumlah RM5 juta daripada Kumpulan Wang Pembangunan kepada Kumpulan Wang K3P. Bagaimanapun, LPP perlu mendapat kelulusan Perbendaharaan Malaysia terlebih dahulu. Selain itu, LPP perlu mengambil tindakan yang lebih agresif untuk menuntut tunggakan pinjaman PPB termasuk bayaran perkhidmatan berjumlah RM9.17 juta pada akhir tahun 2008. - PPK Kubur Panjang, Kedah Kedudukan terkini baki pinjaman PPK Kubur Panjang termasuk bayaran perkhidmatan adalah sejumlah RM1.52 juta pada akhir tahun 2008 dan pemberian pinjaman berjumlah RM4.50 juta kepada PPK Kubur Panjang bagi mengambil alih sepenuhnya kilang dan peralatan daripada Edaran Beras Chem Sdn. Berhad (EBC).	terhadap peminjam yang tidak bersetuju dengan baki pinjaman mengikut rekod LPP. Sehingga kini, hanya 10 daripada 200 peminjam yang tidak bersetuju dengan baki mengikut rekod LPP. c. Kedudukan tindakan penyelesaian pinjaman adalah seperti berikut: - Permodalan Peladang Berhad (PPB) - LPP masih belum mendapatkan kelulusan Perbendaharaan Malaysia bagi pindahan dana sejumlah RM5 juta daripada Kumpulan Wang Pembangunan kepada Kumpulan Wang K3P. - LPP telah menuntut bayaran balik pinjaman dengan mengeluarkan surat peringatan kepada PPB. Setakat bulan Mac 2010, PPB telah membayar balik pinjaman sejumlah RM21,000. PPB telah membayar sejumlah RM500 sebulan pada tahun 2008 dan RM1,000 sebulan bagi tahun 2009 sehingga bulan Mac 2010. - Bahagian Penyeliaan LPP telah menubuhkan Jawatankuasa Khas pada bulan Mac 2009 untuk membantu PPB menyelesaikan masalah kewangan dengan penstrukturan semula pengurusan PPB. - LPP akan mengemukakan cadangan untuk menghapus kira bayaran perkhidmatan sejumlah RM3.18 juta untuk pertimbangan Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani. - PPK Kubur Panjang, Kedah Sehingga tahun 2009, Lembaga Pengarah LPP telah meluluskan pembiayaan sejumlah RM4.80 juta kepada PPK Kubur Panjang bagi mengambil alih dan memiliki kilang padi serta peralatan daripada EBC berdasarkan pelbagai justifikasi. PPK Kubur Panjang telah membayar balik pinjaman seperti berikut:

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL						
		Projek ini perlu dipantau secara berterusan sehingga pinjaman selesai dibayar. LPP perlu memastikan PPK Kubur Panjang membayar balik kedua-dua pinjaman mengikut jadual. • PPK Ulu Selangor PPK Ulu Selangor masih mempunyai baki pinjaman sejumlah RM161,862 setakat akhir tahun 2008 untuk projek mini estet kelapa sawit. LPP perlu memastikan PPK Ulu Selangor membayar balik pinjaman sehingga selesai. LPP perlu memantau secara berterusan sehingga pinjaman selesai dibayar. d. LPP memaklumkan Bahagian Pengurusan Maklumat sedang membangunkan sistem pengurusan pinjaman K3P dan dijangka boleh diguna pakai mulai bulan Ogos 2009. Sistem ini akan memudahkan Bahagian Perniagaantani dan Pejabat Negeri LPP memantau kutipan bayaran balik pinjaman serta baki pinjaman setiap peminjam.	<table><tr><th>JUMLAH PINJAMAN (RM Juta)</th><th>BAYARAN BALIK PINJAMAN SETAKAT 31 MAC 2010 (RM)</th></tr><tr><td>4.80</td><td>250,000</td></tr><tr><td>1.50</td><td>78,125</td></tr></table> • PPK Ulu Selangor Penjadualan semula bayaran balik baki pinjaman yang dipersetujui adalah RM6,000 sebulan mulai bulan Julai 2009 hingga Disember 2010. Bagaimanapun, bayaran balik sebenar adalah sejumlah RM43,000 pada tahun 2009 dan RM15,000 sehingga bulan Mac 2010. Baki pinjaman setakat bulan Mac 2010 adalah sejumlah RM103,862. d. Sistem Pengurusan Pinjaman K3P telah dibangunkan oleh Bahagian Pengurusan Maklumat. Uji lari sistem dan penambahbaikan telah diadakan pada 17 hingga 20 Mac 2010. Pelaksanaan sistem ini telah bermula pada bulan Jun 2010 di semua Pejabat Negeri LPP selepas penambahbaikan sistem selesai dilaksanakan.	JUMLAH PINJAMAN (RM Juta)	BAYARAN BALIK PINJAMAN SETAKAT 31 MAC 2010 (RM)	4.80	250,000	1.50	78,125
JUMLAH PINJAMAN (RM Juta)	BAYARAN BALIK PINJAMAN SETAKAT 31 MAC 2010 (RM)								
4.80	250,000								
1.50	78,125								
8.	Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) - Pengurusan Penanaman Semula Kelapa Sawit	a. FELDA perlu menyelaraskan data bagi program penanaman semula kelapa sawit secara berkala untuk memastikan rekod sentiasa dikemas kini. Ini bagi tujuan pemantauan dan memudahkan pengesahan bayaran yang dituntut oleh Felda Technoplant Sdn. Berhad (FTPSB) dan memastikan akaun peneroka dikemas kini serta tepat. Selain itu, sistem FELDA dan FTPSB perlu diintegrasikan supaya potongan pinjaman dan bayaran peneroka dapat diselaraskan.	a. Kawalan dan pemantauan secara berterusan terhadap pengemaskinian dan penyelarasan rekod antara FELDA dan FTPSB dilaksanakan melalui akses Systems Applications Products (SAP) yang digunakan oleh FTPSB. Selain itu, FELDA juga sedang membangunkan sistem Fixed Loan Replanting Schedule bagi penyediaan penyata hutang peneroka tanam semula. Sistem ini dijangka beroperasi pada bulan Julai 2010.						
9.	Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (LPPM) - Pengurusan Aktiviti Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari	a. Akta Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia 1992 (Akta 481) telah memberi kuasa kepada LPPM untuk melaksanakan semua aktiviti utamanya. Seksyen 21, Akta 481 menyatakan pelaburan LPPM hendaklah dibuat mengikut cara yang diluluskan oleh Menteri. Bagaimanapun, seksyen 4(2)a Akta 248 tidak menyatakan secara khusus LPPM boleh menubuhkan syarikat subsidiari tetapi hanya menyatakan LPPM boleh menjalankan aktiviti berkaitan	a. Pandangan Peguam Negara telah diperolehi melalui surat daripada Ketua Setiausaha Kementerian Pelancongan bertarikh 1 April 2010. LPPM telah merujuk dan mendapatkan maklumat dari Pegawai Undang-undang (PUU) Kementerian bagi meminta pandangan dan nasihat untuk tindakan selanjutnya. Akta 481 telah dicadang untuk pindaan. Bagaimanapun, sebarang pindaan terhadap Akta perlu dibuat melalui Jabatan Peguam Negara.						

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		dengan pelancongan yang bersifat komersial. LPPM perlu merujuk perkara ini kepada Peguam Negara untuk mendapatkan nasihat sama ada LPPM boleh menubuhkan syarikat subsidiari bagi tujuan tersebut. Sekiranya aktiviti ini bercanggah dengan seksyen yang dinyatakan, LPPM perlu membuat pindaan terhadap Akta Tubuhnya. b. LPPM tidak mempunyai perancangan strategik bagi keseluruhan organisasi untuk jangka panjang atau jangka pendek. Pada pandangan Audit, LPPM perlu mempunyai perancangan strategik merangkumi pelaburan dalam syarikat subsidiari untuk merancang, melaksana dan memantau prestasi serta mendapat pelaburan yang ditetapkan. c. LPPM tidak menubuhkan Jawatankuasa Pelaburan bagi menilai dan memantau pelaburan syarikat. LPPM sepatutnya menubuhkan Jawatankuasa Pelaburan untuk mengkaji, memperakukan kepada Lembaga Pengarah dan mengawal pelaburan dalam syarikat subsidiari bagi memastikan pelaburan dibuat dalam syarikat yang berdaya maju. d. Pelaburan yang dibuat dalam 7 syarikat subsidiari dan 17 syarikat bersekutu Pempena tidak dibincangkan dalam mesyuarat Lembaga Pengarah LPPM untuk kelulusan. Pempena hanya memaklumkan kepada Lembaga Pengarah LPPM selepas pelaburan dibuat. Pempena juga tidak menjalankan <i>due diligence</i> secara menyeluruh sebelum membuat pelaburan dalam syarikat subsidiari dan bersekutu. Laporan <i>due diligence</i> perlu dibuat bagi menilai pelaburan yang dicadangkan untuk kelulusan Lembaga Pengarah LPPM. e. Pelaburan yang dibuat terhadap 4 syarikat bersekutu tidak mencapai objektif yang dirancang. Pelaburan Pempena dalam Airnet Catering Sdn. Berhad pada bulan Disember 2007 berjumlah RM718,618 telah mengalami kerugian disebabkan restoran dirancang dibuka di Melbourne, Australia	Oleh itu, nasihat daripada PUU Kementerian untuk tindakan seterusnya akan diperoleh. b. Draf Pelan Strategik dan Hala Tuju <i>Tourism Malaysia</i> 2011-2015 telah disediakan dengan mengambil kira Pelan Strategik Kementerian Pelancongan Malaysia. c. Setakat ini tiada Jawatankuasa Pelaburan ditubuhkan memandangkan kedudukan kewangan syarikat subsidiari tidak kukuh dan tiada perancangan untuk membuat pelaburan baru. Bagaimanapun, Jawatankuasa Pelaburan akan ditubuhkan secara <i>project basis</i> sekiranya syarikat subsidiari ingin membuat pelaburan baru. d. LPPM mengambil maklum akan teguran Audit dan mematuhi kehendak Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998. Penubuhan syarikat MyCEB telah dibentangkan dan diluluskan oleh Lembaga Pengarah LPPM dalam mesyuarat Lembaga Pengarah ke-70 pada 30 Mei 2008. Pempena tidak bercadang untuk membuat pelaburan baru buat masa kini. Bagaimanapun, <i>due diligence</i> akan dibuat bagi pelaburan baru pada masa hadapan. e. Perkara ini masih dalam siasatan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia dan Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		masih belum beroperasi. Sehingga kini, Pempena sedang dalam proses untuk menjualnya.	
10.	Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) - Pengurusan Perolehan Kerja	Lawatan Audit di Stesen Penyelidikan Luar di Segamat, Johor mendapati perkara berikut: a. Jalan laterit telah terhakis dan menjadi sempit akibat limpahan air ke permukaan jalan dari tadahan air yang berhampiran empangan. Kenaikan air ini telah membentuk alur salirannya sendiri ke kawasan yang lebih rendah. Pihak Audit mencadangkan <i>secondary outlet</i> dibuat bagi mengawal paras kenaikan air. Jalan yang rosak perlu ditambah, di rata dan dipadatkan di samping menyediakan sistem saliran yang sempurna serta memberi perlindungan kepada permukaan cerun jalan dengan kaedah penanaman rumput. b. Empangan 1 dan 2 mengalami kerosakan yang teruk di beberapa bahagian laluan air keluar. Lantai <i>rubble pitching</i> mengalami keretakan di beberapa bahagian di permukaannya. Hakisan di kaki cerun menyebabkan konkrit <i>rubble pitching</i> merenggang dan retak. c. Asas kepada <i>pipe culvert</i> di beberapa bahagian telah terhakis menyebabkan <i>pipe culvert</i> tergantung dan runtuh. Perbezaan ketinggian antara saliran air keluar dan dasar longkang tanah telah menghasilkan aliran air yang laju menyebabkan dasar longkang tanah terhakis. Dalam jangka masa panjang, dasar longkang tanah menjadi dalam dan menghakis lapisan asas <i>pipe culvert</i> dan cerun di sekitarnya. Corak runtuh di ketiga-tiga <i>pipe culvert</i> adalah sama iaitu di bahagian saliran air keluar dari asas <i>pipe culvert</i> ke longkang tanah. Pada pandangan Audit, kegagalan struktur binaan ini berpunca daripada reka bentuk asal yang tidak mengambil kira ciri-ciri pengaliran air, rupa bentuk permukaan bumi, jenis tanah dan tekanan air yang tinggi menyumbang kepada kerosakan <i>pipe culvert</i>.	a. FRIM telah mengeluarkan surat bertarikh 1 April 2009 bagi memohon bantuan dan kerjasama Jabatan Pengairan Saliran (JPS) untuk memeriksa dan memberi cadangan bagi mengatasi kelemahan projek tersebut. Laporan dan cadangan Jabatan Audit Negara juga telah dipanjangkan kepada JPS. JPS telah mengemukakan cadangan kerja-kerja pembaikan dengan anggaran kos RM370,000 melalui surat bertarikh 7 Julai 2009. FRIM melalui surat bertarikh 10 Ogos 2009 memohon supaya JPS menguruskan kerja-kerja pembaikan tersebut dan segala kos ditanggung oleh FRIM. Kerja-kerja pembaikan telah mula dilaksanakan pada 31 Disember 2009. Secara keseluruhannya, status terkini kerja-kerja pembaikan adalah siap sebanyak 50%. b. Status terkini penyiapan kerja-kerja pembaikan empangan 1 adalah 50% dan empangan 2 adalah 20%. c. Secara keseluruhannya, status terkini kerja-kerja pembaikan <i>pipe culvert</i> 1 dan 3 adalah 80% siap. <i>Pipe culvert</i> 15 masih belum dibaiki kerana menunggu lukisan terperinci daripada Ibu Pejabat JPS.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
11.	Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) - Pengurusan Projek Perumahan Taman LTAT, Bukit Jalil	a. Pematuhan perlu dibuat terhadap Perintah Pembangunan DBKL dan peraturan lain yang ditetapkan oleh DBKL bagi menguruskan penjualan unit kedai.	a. Pihak konsultan telah mengkaji secara menyeluruh mengenai Perintah Pembangunan yang dikeluarkan. Berpandukan kepada perancangan asal, pihak pengurusan projek dalam pelaksanaan <i>Parcel</i> 3B tidak menyediakan unit kedai untuk dijual. Mesyuarat Lembaga Pengarah LTAT Bilangan 4 Tahun 2009 pada 17 Disember 2009 telah meluluskan pembatalan perjanjian jual beli bagi unit kedai Taman LTAT disebabkan keputusan pihak DBKL yang tidak meluluskan penjualannya. Lembaga Pengarah LTAT juga meluluskan pemulangan wang kepada pembeli berjumlah RM1.43 juta iaitu wang deposit, ansuran yang telah dibayar kepada pihak bank (termasuk faedah), kos peguam dan duti setem. Pihak pembeli akan diminta menandatangani Surat Ikatan Pembatalan (Deeds of Revocation) untuk tujuan ini. LTAT akan membuat pelarasan terhadap pendapatan dari penjualan unit kedai dan diklasifikasikan sebagai kos pada tahun 2010.
12.	Universiti Malaysia Sabah (UMS) - Pengurusan Peralatan Perubatan	a. Aspek keselamatan di dalam makmal tidak diberi perhatian seperti alat pemadam api hanya diletakkan di atas lantai dan tarikh penggunaannya telah luput. Tarikh terakhir alat tersebut diperiksa dan Sijil Pengesahan Penggunaan dikeluarkan oleh Jabatan Bomba Dan Penyelamat Malaysia Cawangan Kota Kinabalu adalah pada 4 Mei 2005. b. Projektor LCD bagi Unit Multimedia Dan Teknologi Pendidikan yang ditempatkan di Dewan Kuliah DKP A2 telah dilaporkan hilang. Projektor tersebut bernilai RM3,800 dan telah diterima pada 7 April 2008. Bagaimanapun, sehingga tarikh pemeriksaan Audit pada 7 Jan 2009, UMS masih belum membuat laporan polis. c. Peralatan bernilai RM103,173 yang dibiayai melalui kumpulan wang penyelidikan belum dilabelkan.	a. Sijil Pengesahan Penggunaan alat pemadam api telah diperbaharui pada tahun 2010. b. Laporan polis masih belum dibuat. c. Sebanyak 9 daripada 20 peralatan tersebut belum dilabel dengan sempurna.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
13.	Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) - Pengurusan Pembangunan Kampung Tradisional	a. Kerja-kerja penanaman rumput bagi projek perumahan hanya tertumpu kepada padang permainan dan cerun di jalan utama sahaja dan tidak meliputi tanah di tapak rumah. Kesan daripada itu, berlaku hakisan pada permukaan rata dan bercerun menyebabkan mendapan tanah dan enapan tanah di longkang. b. Perjanjian sewa hanya disediakan pada permulaan penyewaan selama 2 tahun tetapi tidak diperbaharui untuk tahun berikutnya. Seramai 19 peserta telah menyewakan rumah yang sepatutnya diduduki oleh mereka kepada pihak ketiga tanpa diketahui oleh KEDA. Pihak KEDA memaklumkan proses menandatangani perjanjian sewa yang baru sedang dilaksanakan di semua kampung tradisional untuk menyelesaikan masalah penyewaan kepada pihak ketiga. c. Kemudahan di kampung yang disediakan adalah lengkap dan memenuhi keperluan penduduk. Bagaimanapun, penyenggaraan kemudahan adalah tidak memuaskan. Ini menyebabkan kemudahan seperti tandas awam di dewan serba guna tidak boleh digunakan, longkang tersumbat, lot kedai terbiar dan peralatan di taman permainan rosak.	a. KEDA telah membelanjakan RM305,000 untuk melaksanakan kerja membina tembok penahan konkrit dan tembok bata bagi kawasan permukaan bercerun tinggi yang siap pada 2 Mac 2010. Kerja penanaman rumput di permukaan rata dan bercerun bagi mencegah hakisan tanah akan dilaksanakan dalam bulan Jun 2010. b. Tindakan menandatangani perjanjian sewa yang baru sedang dilaksanakan secara berperingkat di semua kampung tradisional. Sehingga bulan April 2010, seramai 538 daripada 798 peserta telah menandatangani perjanjian sewa manakala bakinya akan diselesaikan sebelum bulan Oktober 2010. c. Kerja penyenggaraan dan baik pulih kemudahan di kampung tradisional telah dibaiki pada tahun 2009 menggunakan peruntukan sedia ada berjumlah RM350,000. Sebut harga telah dikeluarkan dan kerja penyenggaraan dan baik pulih dimulakan pada pertengahan bulan November 2009 secara berperingkat. Peruntukan tahun 2009 yang tidak mencukupi menyebabkan kerja penyenggaraan dan baik pulih ditangguhkan kepada tahun 2010.
14.	Lembaga Getah Malaysia (LGM) - Pengurusan Pungutan Ses Getah	a. LGM perlu menempatkan kakitangannya di setiap pintu masuk/keluar negara untuk memudahkan segala urusan berkaitan dengan getah.	a. LGM telah memohon pertambahan 12 jawatan Penolong Pegawai Penguatkuasa dan masih di peringkat tindakan Kementerian Perusahaan Perladangan Dan Komoditi.
15.	Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) - Pengurusan Skim Penstabilan Harga Minyak Masak	a. Sebanyak 532 estet gagal membuat bayaran ses berjumlah RM49.57 juta bagi tempoh bulan Jun 2007 hingga Disember 2008.	a. Usaha telah diambil oleh penguatkuasa MPOB untuk mengutip tunggakan ses buah kelapa sawit. Sehingga 7 April 2010, sebanyak 373 estet masih gagal membayar ses buah kelapa sawit berjumlah RM29.16 juta atau 1.5%. Usaha dan tindakan susulan diambil secara berterusan bagi mengutip semua tunggakan mengikut peraturan yang ditetapkan oleh MPOB.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		b. Sebanyak 318 surat amaran dan 504 notis mahkamah telah dikeluarkan kepada estet yang tidak menjelaskan ses.	b. Kedudukan tindakan yang diambil terhadap estet yang tidak menjelaskan ses adalah seperti berikut: i. Sebanyak 114 estet telah menjelaskan ses yang tertunggak. ii. Sebanyak 19 kes telah dibawa ke mahkamah sehingga 24 Februari 2010. Sebanyak 3 kes telah ditarik balik kerana telah menjelaskan keseluruhan ses tertunggak. Sebanyak 2 kes telah ditangguhkan untuk sebutan semula bagi memastikan cek telah ditunaikan. iii. Sebanyak 28 kes telah mendapat kelulusan pendakwaan daripada Timbalan Pendakwa Raya. iv. Sebanyak 82 estet telah diluluskan permohonan untuk membuat bayaran secara ansuran berjumlah RM15.76 juta. v. Semua tindakan mahkamah terhadap ahli Persatuan Pemilik-pemilik Ladang Kelapa Sawit Sarawak ditangguhkan kerana tiada keputusan muktamad.
16.	Pempena Executive Taxi Services Sdn. Berhad (PETS)	a. Pempena tidak melakukan <i>due diligence</i> sebelum melabur dalam PETS pada tahun 2006 sehingga menyebabkan kerugian berjumlah RM13.36 juta. Selain itu, Pempena juga menghadapi tuntutan sejumlah RM17.84 juta dari Kah Bintang Sdn. Berhad.	a. Pempena telah menjual 16 daripada 105 kenderaan PETS pada harga keseluruhan RM565,462 dan sedang berusaha untuk menjual baki kenderaan. Sebanyak 2 kenderaan dilaporkan hilang dan 2 lagi rosak. Pempena sedang berunding dengan Kah Bintang Sdn. Berhad untuk menyelesaikan tuntutan RM17.84 juta bagi 120 kenderaan yang dipesan.
17.	Dalamasa Sdn. Berhad (DSB)	a. DSB telah membuat tuntutan ganti rugi sejumlah RM1.50 juta daripada PETS bagi liabiliti, muhibah dan kehilangan pendapatan. DSB telah membayar sejumlah RM1 juta kepada East Point Communication Sdn. Berhad yang ditubuhkan dengan modal berbayar RM2 untuk tujuan penyediaan 5 kaunter VIP. Perbelanjaan ini merupakan pembaziran kerana kaunter VIP tersebut hanya digunakan untuk tempoh 12 bulan. Seorang Pengarah DSB telah mengambil wang sejumlah RM1.17 juta daripada DSB sebagai pinjaman dan masih belum memulangkannya.	a. Pempena memperakui adanya elemen yang meragukan di dalam pelaburan DSB dan telah melaporkan perkara ini kepada SPRM, Jabatan Jenayah Komersial PDRM dan Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Perkara ini masih dalam siasatan.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
18.	Malaysian Restaurant Limited London – Awana Chelsea	a. Penilaian oleh pihak bebas tidak dilakukan sebelum pelaburan dibuat dalam Malaysian Restaurant Limited London-Awana Chelsea. Pempena belum mendapat pulangan terhadap pelaburannya berjumlah RM3.73 juta. Keuntungan sebenar berjumlah GBP13,000 pada tahun 2007 di mana jumlah ini tidak mencapai sasaran keuntungan GBP520,692 setahun.	a. Pempena memperakui adanya elemen yang meragukan dalam pelaburan Awana Chelsea dan telah melaporkan perkara ini kepada SPRM dan Jabatan Jenayah Komersial PDRM. Rakan kongsi Pempena telah meminta satu penilaian bebas dibuat terhadap nilai syarikat ini untuk tujuan pembelian atau penjualan saham. Perkara ini masih dalam siasatan.
19.	Malaysian Restaurant Limited Beijing – Awana Beijing	a. Pelaburan dalam saham Awana Beijing atau didaftar sebagai Little Penang Beijing Limited telah dibuat tanpa <i>due diligence</i> . Pempena telah membayar RM545,864 kepada rakan kongsi tanpa menandatangani perjanjian untuk melindungi kepentingan Pempena. Lembaga Pengarah Pempena sepatutnya meneliti cadangan pelaburan yang dibentangkan oleh pihak pengurusan sebelum memberi kelulusan.	a. Pempena memperakui adanya elemen yang meragukan dalam pelaburan Awana Beijing dan telah melaporkan perkara ini kepada SPRM dan Jabatan Jenayah Komersial PDRM. Perkara ini masih dalam siasatan.
20.	Malaysian Restaurant Limited Hyderabad – Awana Hyderabad	a. Nilai saham 45% dalam Little Penang Hyderabad Limited yang ditetapkan pada RM1.60 juta adalah tidak munasabah. Kos mengubah suai restoran yang dikenakan kepada Pempena terlalu tinggi dan mempunyai unsur-unsur penipuan.	a. Pempena memperakui adanya elemen yang meragukan dalam pelaburan Awana Hyderabad dan telah melaporkan perkara ini kepada SPRM dan Jabatan Jenayah Komersial PDRM pada 4 Mac 2009 dan 12 Mac 2009 masing-masingnya. Restoran ini telah dijual tanpa kelulusan, pengetahuan dan tanpa apa-apa pulangan kepada Pempena. Perkara ini masih dalam siasatan.
21.	Awana Dubai	a. Pada bulan Februari 2007, Pempena telah membayar RM888,000 kepada LCL Interiors sebagai pelaburan dalam sebuah restoran di Dubai. Pempena sepatutnya menuntut balik wang RM888,000 daripada LCL Interiors kerana restoran ini tidak pernah dibuka. Mengikut Pengarah Urusan LCL Interiors, pendahuluan ini telah digunakan untuk operasi Awana Beijing dan ubah suai Awana Hyderabad. Penggunaan wang pendahuluan ini tidak mendapat kelulusan Lembaga Pengarah Pempena.	a. Pempena memperakui adanya elemen yang meragukan dalam pendahuluan yang diberikan kepada LCL Interiors bagi projek Awana Dubai. Perkara ini telah dilaporkan kepada SPRM dan Jabatan Jenayah Komersial PDRM pada 4 Mac 2009 dan 12 Mac 2009 masing-masingnya. Perkara ini masih dalam siasatan sehingga kini.
22.	Sri Kebaya Restaurant (M) Sdn. Berhad (Sri Kebaya)	a. Pada tahun 2007, Pempena telah membayar RM720,271 kepada rakan kongsi dan Sri Kebaya sebagai pembelian saham dan pendahuluan. Sehingga kini, rakan kongsi Pempena belum memindah saham dalam restoran di Doha, Qatar kepada Sri Kebaya dan bagi 7 bulan pertama beroperasi	a. Pempena memperakui adanya elemen yang meragukan dalam pelaburan Sri Kebaya dan telah melaporkan perkara ini kepada SPRM dan Jabatan Jenayah Komersial PDRM pada 4 Mac 2009 dan 12 Mac 2009 masing-masingnya. Perkara ini masih dalam siasatan.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		restoran ini mengalami kerugian berjumlah RM316,785. Surat tuntutan Pempena telah dihantar pada bulan September 2008 untuk mendapat balik pendahuluan sejumlah RM570,271 daripada rakan kongsi.	
23.	Airnett Catering Services Sdn. Berhad (Airnett)	a. Pada tahun 2007, Pempena telah membayar RM114,000 kepada seorang rakan kongsi untuk membeli 30% saham dalam Airnett untuk membuka restoran di Melbourne, Australia. Pempena juga telah membayar pendahuluan sebanyak RM500,000 kepada LinkState Catering Pty. Ltd. (LCPL), sebuah syarikat yang Pempena tidak mempunyai kepentingan pada awal tahun 2008. Restoran ini masih belum beroperasi. Pembayaran pendahuluan berjumlah RM500,000 dibuat sebelum mendapat kelulusan Lembaga Pengarah Pempena. Selain itu, tiada perjanjian ditandatangani antara LCPL dengan Pempena bagi menjaga kepentingan Pempena.	a. Pempena memperakui adanya elemen yang meragukan dalam pelaburan Airnett dan telah melapor perkara ini kepada SPRM dan Jabatan Jenayah Komersial PDRM pada 4 Mac 2009 dan 12 Mac 2009 masing-masingnya. Perkara ini masih dalam siasatan. Sehingga kini restoran masih belum dibuka.
24.	Pembangunan e-Tourism Portal	a. Pada tahun 2007 Pempena telah melabur RM5 juta atau 25% dalam Virtual Malaysia Sdn. Berhad (Virtual Malaysia). Bagaimanapun, Pempena hanya membayar RM2.50 juta. Virtual Malaysia tidak menyiapkan portal kerana Pempena gagal menjelaskan baki RM2.50 juta. Virtual Malaysia telah mengeluarkan surat tuntutan baki sejumlah RM2.50 juta terhadap Pempena.	a. Virtual Malaysia sebenarnya telah menyiapkan portal. Syarikat ini telah mendapat keputusan Mahkamah Tinggi supaya Pempena membayar baki RM2.50 juta kepadanya. Kedua-dua pihak telah bersetuju untuk menyelesaikan perkara ini di mana Pempena tidak perlu membayar baki pelaburan RM2.50 juta dan pada masa yang sama melepaskan pegangan saham dalam Virtual Malaysia bagi pelaburan RM2.50 juta yang telah dibayar. Bagaimanapun, kes ini masih ada elemen yang meragukan dan Pempena telah melapor kepada PDRM. Perkara ini masih dalam siasatan.
25.	SD Corp. Communication (M) Sdn. Berhad (SD Corp)	a. Pada tahun 2007, Pempena telah bersetuju untuk melabur sejumlah RM2.10 juta atau memegang 49% saham SD Corp. Pembayaran RM2.10 juta ini adalah mengikut jadual penyiapan 15 e-station. Pempena telah membuat bayaran penuh berjumlah RM2.10 juta walaupun hanya 6 daripada 15 e-station disiapkan. Ini bertentangan dengan syarat perjanjian. Syarikat yang membuat penilaian terhadap nilai SD Corp. sebenarnya adalah setiausaha syarikatnya.	a. Pempena telah membuat laporan kepada SPRM dan kes ini masih dalam siasatan.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
26.	Malaysia Tourism Executive Sdn. Berhad (MATEX)	a. Pelaburan Pempena dalam MATEX berjumlah RM478,800 adalah satu pelaburan yang merugikan kerana aktiviti yang dirancang tidak dilaksanakan seperti dalam perjanjian. MATEX mengalami kerugian bersih sejumlah RM406,039 pada 31 Disember 2007.	a. Penyata Kewangan 2008 MATEX menunjukkan syarikat menanggung kerugian terkumpul sejumlah RM815,495. Pengurusan Pempena berpendapat MATEX tidak mempunyai potensi untuk berdaya maju. Bagaimanapun, Pempena belum menjual pelaburan ini.
27.	Nathena LIFZ (M) Sdn. Berhad (Nathena)	a. Pada tahun 2007, Pempena telah membayar RM1.95 juta kepada Nathena sebagai pelaburan 30% dalam Nathena. Pempena juga telah membayar RM1.55 juta kepada Nathena sebagai pendahuluan membeli stok <i>imported branded goods</i> . Oleh kerana rakan kongsi iaitu Nathco Index Sdn Berhad (Nathco) tidak dapat mengeluarkan modal 70%nya dalam Nathena, modal 30% pegangan saham Pempena menjadi RM30,000 dan baki RM1.92 juta juga ditukar menjadi pendahuluan. Pelaburan dalam Nathena dibuat tanpa <i>due diligence</i> . Pempena telah menghantar surat tuntutan kepada Nathena untuk mendapat balik sebahagian pendahuluan berjumlah RM1.74 juta.	a. Nathena belum membayar balik pendahuluan RM1.74 juta kepada Pempena. Premis perniagaan ini telah diserahkan balik kepada Lembaga Pembangunan Langkawi dan stok pakaian telah dijual dengan harga RM300,000. Pempena telah melapor kepada SPRM dan perkara ini masih dalam siasatan.
28.	Corporate Treasures Travel Services Sdn. Berhad (Corporate Treasures)	a. Pada tahun 2005, Pempena telah melabur sejumlah RM150,000 dalam 40% saham Corporate Treasures yang menjual program golf <i>Malaysia Pass</i> .	a. Corporate Treasures masih mengalami kerugian dan Pempena bercadang untuk menjual pelaburan ini.
29.	Konsert Amir Diab Dari Timur Tengah	a. Pada tahun 2006, Pempena telah membayar seorang pengusaha untuk menganjurkan konsert Amir Diab di Malaysia. Sebanyak RM169,770 telah dibayar kepada pengusaha tersebut dan bukan kepada syarikatnya. Syarikat yang digunakan oleh pengusaha tersebut sebenarnya tidak berdaftar. Konsert itu tidak dianjurkan oleh pengusaha walaupun Pempena telah membayar RM169,770.	a. Sehingga kini pengusaha tersebut hanya membayar balik USD 10,000 dan RM5,000 kepada Pempena pada tahun 2008. Pempena telah membuat laporan kepada SPRM dan perkara ini masih dalam siasatan.
30.	Usains Holding Sdn. Berhad (USAINS)	a. Ahli Lembaga Pengarah USAINS yang dilantik adalah kurang sesuai kerana mereka yang dilantik hanya menjadi wakil dari Badan Induk. Memandangkan aktiviti utama USAINS adalah perkhidmatan konsultasi, maka sekurang-kurangnya seorang yang berpengalaman dalam bidang tersebut perlu dilantik untuk menganggotai Lembaga Pengarah USAINS.	a. Tempoh pelantikan sebahagian ahli Lembaga Pengarah USAINS akan tamat pada pertengahan tahun 2010. Perkara ini akan dibincang dengan pihak USM sebelum mesyuarat agung tahunan syarikat yang dijadualkan pada bulan Jun 2010.

BIL.	BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN/ SYARIKAT SUBSIDIARI	PERKARA YANG DIBANGKITKAN DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN YANG SEDANG/BELUM DIAMBIL
		b. Laporan penghutang setakat 31 Disember 2007 menunjukkan hutang tertunggak berjumlah RM4.10 juta. Daripada jumlah ini, sejumlah RM1.84 juta telah melebihi 4 tahun.	b. USAINS telah mengkhususkan seorang kakitangan khas bagi tujuan memungut hutang tertunggak. Sejak tahun 2008, USAINS telah mengambil tindakan mengukuhkan prosedur pemantauan hutang tertunggak. Hasilnya hutang tertunggak berjumlah RM1.84 juta yang melebihi 4 tahun telah menurun kepada RM965,653. Setakat 15 April 2010 penghutang USAINS adalah berjumlah RM4.53 juta.

BAHAGIAN V PERKARA AM

35. PERKEMBANGAN MASA KINI YANG MEMPUNYAI IMPLIKASI TERHADAP PENGAUDITAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

35.1 Amalan Tadbir Urus Korporat Dan Pengurusan Risiko

Kerajaan telah mengambil pelbagai langkah yang berterusan bagi meningkatkan dan memperkukuhkan tadbir urus dalam sektor awam. Sehubungan itu, Arahan YAB Perdana Menteri No. 1 Tahun 2009 mengenai Gerakan Pemantapan Keutuhan Sistem Pengurusan Pentadbiran Kerajaan Malaysia: Penubuhan Jawatankuasa Keutuhan Tadbir Urus telah dikeluarkan pada bulan November 2009. Berdasarkan Arahan tersebut, Badan Berkanun Persekutuan diminta untuk mengutamakan aspek pengurusan risiko dalam usaha untuk mencapai prestasi pengurusan yang baik dan pematuhan kepada peraturan yang sedia ada. Pengurusan risiko yang bersepadu akan dapat mewujudkan persekitaran sistem kawalan yang boleh memberi jaminan yang munasabah bahawa Badan Berkanun Persekutuan berupaya mencapai objektifnya pada tahap risiko yang boleh diterima.

Selaras dengan Arahan tersebut, beberapa Badan Berkanun Persekutuan telah mengambil tindakan proaktif dengan menubuhkan Jabatan atau Bahagian Pengurusan Risiko. Penubuhan jabatan atau bahagian ini dibuat oleh Badan Berkanun Persekutuan yang terlibat secara aktif dalam bidang pelaburan iaitu Bank Negara Malaysia (BNM), Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT), Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), Lembaga Tabung Haji (LTH), Bank Simpanan Nasional (BSN), Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM) serta Kumpulan Wang Persaraan (Kwap). Jabatan atau Bahagian Pengurusan Risiko yang ditubuhkan di Badan Berkanun Persekutuan berkenaan bertanggungjawab untuk menentukan pematuhan kepada amalan tadbir urus korporat, memastikan sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap integriti pengurusan serta menjaga keselamatan aset. Pada tahun 2009, pelaksanaan pengurusan risiko di 8 agensi tersebut adalah seperti berikut:

a. Bank Negara Malaysia

Pada tahun 2009, Bank Negara Malaysia (BNM) memberi tumpuan secara berterusan terhadap usaha memperkukuhkan keupayaan organisasi melalui peningkatan amalan tadbir urus dan pengurusan risiko. Pelbagai inisiatif telah diambil bagi mempertingkatkan amalan tadbir urus dan pengurusan risiko BNM

supaya fungsinya terus dilaksanakan dengan cekap dan berkesan seperti berikut:

- i. Melalui penguatkuasaan pindaan Akta BNM pada bulan November 2009, rangka kerja dan proses tadbir urus korporat dikaji semula, diperkukuh serta diselaraskan sejajar dengan prinsip tadbir urus yang berteraskan kebebasan, kebertanggungjawaban dan ketelusan. Akta tersebut memberi penekanan dengan menginstitusikan amalan tadbir urus sedia ada dan menyediakan mekanisme sekatan dan imbalan bagi memastikan kebertanggungjawaban BNM serta keputusan dibuat secara objektif.
- ii. Bagi memperkukuh tadbir urus dalam hubungan dengan organisasi luar, *Management Insights* iaitu repositori elektronik berpusat dibangunkan untuk pengumpulan maklumat berkenaan peristiwa dan isu relevan yang disediakan untuk pihak pengurusan. Inisiatif ini membolehkan keputusan dibuat dengan lebih efektif berdasarkan maklumat lengkap dan terkini.
- iii. Pengurusan risiko merupakan bahagian penting dalam rangka kerja tadbir urus untuk melindungi reputasi BNM selain menjamin keselamatan dan kekukuhan aset serta operasi. Pada tahun 2009, antara perubahan dan penambahbaikan yang dilaksanakan dalam pengurusan risiko adalah seperti berikut:
 - Jawatankuasa Risiko Lembaga ditubuhkan serta penambahbaikan Rangka Kerja Pengurusan Risiko Kewangan dan Operasi telah diluluskan oleh Jawatankuasa Pengurusan Risiko. Rangka kerja berkenaan bertujuan membina budaya pengurusan risiko yang kukuh dengan memberikan kuasa kepada setiap jabatan untuk menguruskan risiko mengikut fungsi masing-masing.
 - Keuntungan terhadap pelaburan dilaksanakan bagi menangani risiko kewangan pada tahun 2009. Langkah ini diambil untuk memastikan pendedahan risiko portfolio rizab adalah pada tahap toleransi risiko secara berterusan. Garis panduan pelaburan untuk pengurusan rizab telah disemak dan model atributasi prestasi juga dilaksanakan untuk membolehkan analisis terhadap pulangan terlaras risiko yang lebih komprehensif dan terperinci.
 - Jawatankuasa Pengurusan Risiko Operasi telah mempertimbangkan isu risiko penting yang mempengaruhi kawalan, kecekapan dan keberkesanan pendukung utama operasi dengan tumpuan khusus pada risiko yang melibatkan manusia dan teknologi. Antaranya, isu

berkenaan kompetensi dan kemahiran, tenaga kerja, pematuhan kod etika, penambahbaikan persekitaran kerja, infrastruktur, pengurusan vendor, keselamatan dan pengurusan akses selain penempatan semula ke pusat data yang baru.

- Semakan semula piagam audit dalaman BNM telah diluluskan oleh Jawatankuasa Audit Lembaga pada bulan Mac 2009 bagi menyelaraskan aktiviti audit untuk menyokong fungsi Jawatankuasa dan penggunaan rangka kerja pengauditan berasaskan risiko oleh Jabatan Audit Dalam.
- Pelan Menghadapi Pandemik Influenza dilancarkan sebagai tindak balas terhadap risiko penularan Influenza A (H1N1) bagi mempertingkatkan kesediaan dan keupayaan tindak balas BNM melalui pengurusan kesinambungan perniagaan, Operasi berasingan diaktifkan selama 3 bulan untuk meminimumkan penularan dengan sebilangan kakitangan daripada fungsi kritikal ditempatkan di luar pejabat bagi tempoh tersebut sebagai langkah kontingensi.

b. Kumpulan Wang Simpanan Pekerja

Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) telah menubuhkan Jawatankuasa Tadbir Urus Korporat dan melaksanakan penilaian suku tahunan amalan tadbir urus semenjak tahun 2007. Hasil penilaian ini meliputi 9 elemen penting tadbir urus korporat yang telah dibentangkan kepada Jawatankuasa Pengurusan Prestasi dalam bentuk Indeks Tadbir Urus Korporat (CGI) dan dijadikan sebahagian daripada Petunjuk Prestasi Utama (KPI) organisasi. Sembilan elemen penting CGI ialah akauntabiliti, ketelusan, tanggungjawab, kebebasan, pengurusan risiko dan kawalan dalaman, tanggungjawab korporat, fokus, kesaksamaan dan pematuhan kepada peraturan. Selain amalan tadbir urus korporat, KWSP turut menumpukan isu kritikal berkenaan pengurusan risiko dan kawalan dalamannya. Antara pembaharuan yang telah dilaksanakan pada tahun 2009 adalah seperti berikut:

i. Amalan Tadbir Urus

- Menghadiri mesyuarat dan seminar dengan pihak berkepentingan.
- Mengadakan lawatan kerja ke syarikat tempatan dan luar negara.
- Menghadiri dan terlibat secara aktif dalam Mesyuarat Agung Tahunan dan Mesyuarat Agung Luar Biasa dalam syarikat yang KWSP melabur.

ii. Pengurusan Risiko Pelaburan

- Rangka kerja pengurusan risiko pelaburan yang disediakan meliputi struktur tadbir urus risiko, dasar dan proses risiko, peruntukan modal risiko dan pengukuran risiko. Rangka kerja ini dikaji dari semasa ke semasa untuk meningkatkan pengurusan risiko KWSP.
- Pernyataan Tahap Risiko yang diluluskan oleh Panel Pelaburan menggariskan secara umum tahap risiko yang boleh diterima oleh KWSP dan menjadi asas kepada peruntukan dana untuk pelaburan. KWSP melaksanakan kajian semula terhadap peruntukan aset bagi memastikan pelaburan dana adalah selaras dengan tahap risikonya.
- Jawatankuasa Risiko Panel Pelaburan telah menyediakan dasar dan had untuk memastikan penetapan risiko yang berpatutan bagi setiap kelas aset. Sistem Risiko dan Atributasi Prestasi serta Model Portfolio Kredit dan Penarafan Korporat telah dilaksanakan bagi membolehkan risiko diukur secara sistematik bagi menyokong dasar dan had yang ditetapkan.
- Jawatankuasa Risiko Panel Pelaburan sentiasa mengkaji pengukuran risiko, peruntukan modal risiko, polisi, proses dan had risiko untuk memastikan keberkesanan pengurusan risiko pelaburan.

iii. Kawalan Dalaman

- Sistem baru berkaitan pelaburan sedang dilaksanakan dan dijangka siap pada pertengahan tahun 2010.
- Piawaian perakaunan FRS 139 mengenai *Financial Instruments: Recognition And Measurement* telah diguna pakai pada bulan Januari 2010.
- Sebagai usaha berterusan untuk meningkatkan pengurusan risiko dan penerapan budaya risiko, inisiatif berkaitan penjajaran Pengurusan Risiko (Kad Skor Risiko Korporat) dengan Pengurusan Prestasi (*Balanced Scorecard*) akan dilaksanakan pada penghujung tahun 2010.

c. Lembaga Tabung Angkatan Tentera

Pemantauan pengurusan risiko di Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) adalah di bawah tanggungjawab Jabatan Pengurusan Risiko (JPR). Di samping itu, JPR turut menjalankan pengurusan risiko di perbadanan milik penuh LTAT iaitu Perbadanan Perwira Harta Malaysia, Perwira Niaga Malaysia dan Perbadanan Hal Ehwal Bekas Angkatan Tentera. Pelaksanaan pengurusan risiko oleh JPR pada tahun 2009 adalah seperti berikut:

- Memberikan pandangan pemerhatian risiko dalam setiap pelaburan baru untuk penyediaan kertas kerja oleh Jabatan Pelaburan.
- Menyediakan Analisis Risiko Mengikut Proses ISO dan digunakan sebagai rujukan dalam pengauditan ISO yang dijalankan setiap 2 kali setahun.
- Memastikan kesinambungan operasi melalui pengujian data kritikal melibatkan Sistem Caruman Ahli Bersepadu (SCAB) yang diuji pada bulan Mei dan Oktober 2009. Sehubungan itu, data *back-up* SCAB berjaya diaktifkan di lokasi luar.
- Mengemas kini dan menyediakan Laporan Petunjuk Prestasi Utama (KPI) sebenar secara bulanan kepada pengurusan dan secara suku tahun kepada Jawatankuasa Kerja Pengurusan, Panel Pelaburan dan Lembaga Pengarah, KPI Korporat, Jabatan dan Individu dinilai semula setiap tahun dengan mengambil kira perubahan dalam proses kerja dan aktiviti LTAT.
- Sebagai wakil LTAT dalam mesyuarat dengan Khazanah Nasional Berhad bagi menjayakan program transformasi *Government Linked Company*.

d. Pertubuhan Keselamatan Sosial

Pada bulan Januari 2006, Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) telah menubuhkan Bahagian Pengurusan Risiko yang berperanan menguruskan risiko kewangan, operasi, sistem maklumat, aduan pelanggan, strategik, perundangan dan *defaulters*. Pada tahun 2009, aktiviti pengurusan risiko yang telah dilaksanakan oleh PERKESO adalah seperti berikut:

i. Risiko Kewangan

Memastikan caruman diterima adalah merupakan jumlah wajib sepatutnya dikutip dan membuat pelaburan dalam semua jenis pelaburan yang dapat memberi pulangan maksimum. PERKESO telah mengenal pasti beberapa faktor yang boleh mengancam kemapanan dana antaranya seperti berikut:

- Keadaan ekonomi dunia yang tidak menentu.
- Kadar purata pertumbuhan pendapatan sebanyak 7.1% adalah kurang berbanding kadar purata pertumbuhan perbelanjaan sebanyak 10.5%.
- Kenaikan kadar bayaran.
- Perbelanjaan luar jangka seperti :
 - Pemeriksaan kesihatan umur 35 tahun ke atas.
 - Pembinaan Pusat Pemulihan.

- Projek semasa seperti *Data Cleansing* yang boleh melibatkan bayaran faedah tambahan.
- Ruang pejabat berlebihan yang tidak dapat disewa.

ii. Risiko Operasi

Menentukan bayaran yang dibuat adalah kepada mereka yang layak berdasarkan undang-undang dan Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969.

iii. Risiko Sistem Maklumat

Memastikan integriti data sistem maklumat tidak terjejas selepas *data cleansing* dan mengemas kini rekod pekerja dibuat. Antara perkara penting yang diberi perhatian adalah seperti berikut:

- Memantapkan sistem *back-up* dan *recovery*.
- Memastikan sistem *server* di Ibu Pejabat sentiasa boleh digunakan.

iv. Risiko Aduan Pelanggan

Melaksanakan kajian melalui Kaunter Perkhidmatan Pelanggan dan Piagam Pelanggan bagi memastikan tahap kepuasan pelanggan.

v. Risiko Strategik

Memastikan struktur dan skim faedah yang baru meliputi pencen warga tua dan pampasan bagi pemberhentian pekerja adalah berdasarkan kemampuan kewangan PERKESO.

vi. Risiko Perundangan

Menangani risiko dalam aspek perundangan berdasarkan kes yang dibincangkan oleh Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial yang boleh meningkatkan tanggungan luar jangka.

vii. Risiko Defaulters

Menjalankan penguatkuasaan terhadap majikan dengan lebih kerap untuk memastikan jumlah caruman dikutip seperti yang ditetapkan.

e. Lembaga Tabung Haji

Lembaga Tabung Haji (LTH) telah mengambil inisiatif untuk mempertingkatkan pengurusan risiko yang berkesan melalui penubuhan Bahagian Pengurusan Risiko pada tahun 2005. Di samping itu, Jawatankuasa Pengurusan Risiko juga telah diwujudkan pada tahun 2008 bagi memantapkan struktur pengurusan risiko. Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh Ahli Lembaga Pengarah dan dianggotai oleh 3 ahli. Antara bidang kuasa Jawatankuasa adalah

membincangkan polisi dan strategi risiko selaras dengan pelan perniagaan Kumpulan Tabung Haji serta membincangkan isu risiko perniagaan dan pelaburan. Pada tahun 2009, pelaksanaan pengurusan risiko adalah seperti berikut:

- Sehingga bulan Jun 2009, program Kursus Kesedaran dan Kefahaman Risiko telah dilaksanakan di setiap peringkat Jabatan sebagai usaha untuk meningkatkan tahap kesedaran semua anggota terhadap risiko yang wujud di persekitaran tempat kerja.
- Menyediakan profil risiko yang bertujuan untuk menilai dan mengklasifikasikan tahap risiko yang wujud di peringkat Jabatan dan Bahagian menggunakan kaedah kawalan serta *self risk assessment*. Melalui kaedah ini, setiap Jabatan akan menilai tahap dan kebarangkalian risiko berdasarkan kawalan dalaman yang sedia ada. Penyediaan profil risiko ini dilaksanakan setelah mengambil kira kebarangkalian berlaku dan kesan dari risiko tersebut. Profil ini akan dipantau dan disemak semula pada setiap 3 bulan atau mengikut keperluan untuk menilai keberkesannya. Sekiranya terdapat risiko baru yang dikenal pasti, ia akan dikemas kini dalam profil risiko tersebut.
- Bahagian Pengurusan Risiko juga telah menyediakan 3 rangka kerja untuk dilaksanakan seperti berikut:

i. Rangka Kerja Pengurusan Risiko Pematuhan dan Operasi

Rangka kerja ini diwujudkan kerana LTH terdedah kepada denda, kerugian kewangan atau reputasi jika berlakunya ketidakpatuhan dari segi undang-undang, polisi atau pelanggaran peraturan operasi akibat kelemahan kawalan dalaman sedia ada. Antara objektif utama rangka kerja ini adalah supaya pendedahan, sumber dan kesan daripada risiko kepatuhan dan operasi dapat diuruskan dengan baik. Di samping itu, faktor dalaman dan luaran akan dikaji untuk meramalkan potensi risiko dan kesannya jika berlaku di LTH.

ii. Rangka Kerja Pengurusan Risiko Pelaburan

Tujuan rangka kerja ini diwujudkan adalah untuk memastikan pelaburan yang dilakukan mengikut undang-undang dan peraturan yang ditetapkan serta selaras dengan amalan pengurusan risiko pelaburan LTH. Rangka kerja ini akan disemak setiap 2 tahun atau mengikut keperluan.

iii. Rangka Kerja Reputasi

Rangka kerja ini disediakan untuk memberi panduan dalam menghadapi isu reputasi dan imej Kumpulan LTH. Rangka kerja ini akan menyelaraskan segala polisi dan prosedur sedia ada.

- Penambahbaikan Sistem Pendeposit dari segi pematuhan Pencegahan Pengubahan Wang Haram telah dilaksanakan selaras dengan garis panduan yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia.
- Pada bulan September 2009, Program Pengurusan Kesyinambungan Perniagaan telah dilaksanakan dengan melibatkan semua *Risk Champions* yang telah dilantik di setiap Jabatan. Sesi ini meliputi analisis risiko yang telah dikenal pasti, kesannya terhadap kesyinambungan operasi dan tindakan yang perlu diambil sekiranya berlaku sesuatu bencana.

f. Bank Simpanan Nasional

Bank Simpanan Nasional (BSN) telah menubuhkan Jawatankuasa Kerja Pengurusan Risiko pada tahun 2008 bagi meningkatkan praktis tadbir urus korporat dan pengurusan risiko yang baik dan berkesan. Antara inisiatif yang telah dilaksanakan oleh BSN pada tahun 2009 bagi meningkatkan pengurusan risikonya seperti berikut:

i. Risiko Operasi

- Melaksanakan *Risk Control Self Assessment* bagi mewujudkan pemilik risiko dan pemantauan serta pengurusan risiko yang berkesan.
- Menyediakan laporan kerugian bagi menilai potensi kerugian dan risiko terhadap bank.
- Melaksanakan *Risk Awareness Programme* bagi mewujudkan kesedaran risiko di kalangan kakitangan.
- Memantau *Management Action Trigger* (MAT) bagi mengenal pasti ketidakpatuhan serta mengurangkannya.

ii. Risiko Pasaran

- Melaksanakan *Value at Risk* bagi mengukur pendedahan risiko dalam pelaburan.
- Melaksanakan ujian tekanan bagi mengukur kesannya terhadap bank.

- Melakukan penilaian bebas terhadap urus niaga portfolio *Mark-to-Market* dan *Available for Sales* .
- Melakukan semakan tahunan *Private Debt Security*.
- Memantau had pendedahan seperti yang telah ditetapkan oleh polisi dan rangka kerja.
- Memantau kedudukan kecairan untuk memastikan pengurusan kecairan adalah kukuh selaras dengan kecukupan aliran tunai dan kecairan pasaran serta mematuhi peraturan yang telah ditetapkan.

iii. Risiko Kredit

- Melaksanakan ujian tekanan bagi mengukur kesan kesensitifan portfolio kredit.
- Melaksanakan *Back Testing* untuk mengesahkan kriteria kredit/ had risiko.
- Analisis terhadap pinjaman tidak berbayar bagi mengenal pasti sebabnya.
- Menyediakan analisis risiko bagi pinjaman bernilai RM500,000 dan ke atas permohonan pinjaman Dana Industri Kreatif.
- Memantau pendedahan had kredit seperti yang ditetapkan oleh rangka kerja kredit dan *Credit Policy Guidelines*.

Inisiatif penambahbaikan untuk meningkatkan keberkesanan pengurusan risiko yang akan dilaksanakan adalah *Risk Based Pricing*, *Risk Adjusted Return on Capital* dan *Credit Risk Parameter Control Framework*

g. Perbadanan Insurans Deposit Malaysia

Pada tahun 2009, Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM) telah menjalankan program pengenaltastian dan penilaian risiko korporat untuk mengenal pasti dan menilai risiko utama yang memberi kesan kepada organisasi. Risiko utama yang memberi kesan kepada PIDM dan pelan tindakan untuk menangani risiko utama yang dikenal pasti adalah seperti berikut:

- **Risiko Insurans**

Pembangunan polisi, proses dan sistem untuk mengendalikan pembayaran balik deposit, intervensi dan resolusi kegagalan bank dilaksanakan secara berterusan. Pelan kontingensi telah dibangunkan untuk menangani sebarang isu yang mungkin timbul sebelum penyempurnaan polisi, proses dan sistem. PIDM turut bercadang untuk memulakan pembangunan program pematuhan yang berhubung kait dengan rangka kerja surcaj premium bagi memastikan institusi anggota

dan institusi kewangan terjamin telah mematuhi Akta, peraturan serta garis panduan PIDM.

- **Risiko Reputasi**

Mempertingkatkan program kesedaran awam dan meneruskan pembangunan program komunikasi bagi mencapai tahap kesedaran yang disasarkan melalui Rancangan Komunikasi Bersepadu.

- **Risiko Operasi**

Pelan Pemulihan Bencana dan infrastrukturnya sedang dibangunkan berikutan kejayaan penyempurnaan Pelan Kesenambungan Urusan pada tahun 2009. Latihan, sesi kesedaran dan ujian akan dikendalikan bagi memastikan kesinambungan fungsi urusan kritikal PIDM sekiranya berlaku bencana. Salah satu bidang tumpuan utama bagi tempoh perancangan ialah pengurusan modal insan. Selain memantapkan keupayaan dan kepakaran dalaman melalui program pembelajaran serta pembangunan tahunan, Rangka Kerja Pengurusan Pengetahuan turut dilaksanakan. Polisi Klasifikasi Maklumat yang bertujuan memastikan maklumat sulit dan sensitif diuruskan dengan betul akan disepadukan ke dalam Portal Enterpris Korporat bagi menyepadukan maklumat, individu dan proses merentasi organisasi.

Pada tahun 2009, pencapaian pengurusan risiko PIDM adalah seperti berikut:

- Lembaga Pengarah meluluskan Piagam Pengurusan Risiko Organisasi yang secara jelas menyatakan misi, kebertanggungjawaban dan tanggungjawab Bahagian Pengurusan Risiko Organisasi. Selain itu, Ketua Pegawai Risiko dikehendaki melapor kepada Jawatankuasa Audit dan Ketua Pegawai Eksekutif.
- Menyempurnakan proses *Enterprise Risk Management* (ERM) iaitu mengenal pasti, menaksir, menilai, menangani dan memantau risiko utama yang memberi kesan kepada PIDM.
- Meneruskan integrasi proses ERM dengan proses Perancangan Korporat dan pendekatan risiko oleh Bahagian Audit Dalam PIDM.
- Menjalankan penilaian dan kajian semula Rangka Kerja serta Garis Panduan Pengurusan Risiko Organisasi.
- Membangunkan dan melaksanakan Rangka Kerja Penilaian Keberkesanan Pengurusan Risiko Organisasi bagi membolehkan penilaian tahap keberkesanan amalan Pengurusan Risiko Organisasi.
- Membangunkan dan melaksanakan pelan kesinambungan urusan termasuk Pelan Kesenambungan Urusan Selesema Pandemik bagi menguruskan risiko berkaitan penularan selesema Pandemik H1N1.

- Lembaga Pengarah telah meluluskan Rangka Kerja Polisi Risiko Lembaga ERM dan pembangunan Polisi Risiko Lembaga ERM dilaksanakan secara berterusan.

h. Kumpulan Wang Persaraan

Kumpulan Wang Persaraan (KWAP) telah menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Risiko bagi menjalankan fungsinya berhubung pengurusan risiko. Jawatankuasa ini terdiri daripada 3 ahli Lembaga Pengarah dan seorang ahli Panel Pelaburan. Antara tugas dan tanggungjawab Jawatankuasa Pengurusan Risiko adalah seperti berikut:

- Merangka dan melaksanakan strategi serta polisi pengurusan risiko.
- Menilai dan mencadangkan polisi dan prosedur pengurusan risiko perniagaan dan kewangan seperti risiko pasaran, risiko kredit, risiko strategi dan risiko operasi untuk kelulusan Lembaga Pengarah.
- Menentukan tahap/had/parameter risiko dengan kelulusan Lembaga Pengarah.
- Menilai/mengkaji polisi sedia ada dan baru, mengawal dan mencadangkan kepada Lembaga Pengarah untuk keputusan muktamad, kelulusan serta pengadaptasian.
- Memastikan keberkesanan polisi dan sistem pengurusan risiko serta menentukan polisi dan sistem tersebut beroperasi secara berkesan.
- Memastikan infrastruktur, sumber dan sistem disediakan untuk mengenal pasti, mengukur, memantau dan mengawal risiko.
- Menentukan pendedahan risiko KWAP dan aktiviti pengurusan risiko.
- Merangka Pengurusan Kesenambungan Perniagaan.
- Mempertimbangkan isu lain berkaitan risiko seperti yang ditetapkan oleh Lembaga Pengarah.

KWAP juga menubuhkan Jabatan Pengurusan Risiko dan Pematuhan serta Audit Dalaman yang bertanggungjawab memastikan rangka kerja dan dasar pengurusan risiko yang telah dilulus dapat dilaksanakan serta dipatuhi. KWAP mengguna pakai kaedah Pengurusan Risiko Menyeluruh bagi pengurusan risiko yang melibatkan suatu proses bersepadu dalam mengenal pasti, menilai, memantau, mengurus dan melaporkan risiko penting yang menjejaskan KWAP. Pencapaian penting dalam pelaksanaan ERM adalah pengenalan Profil Risiko Korporat. Bidang risiko penting KWAP adalah seperti berikut:

i. Risiko Pasaran

Risiko pasaran adalah risiko kerugian tidak dijangka akibat perubahan dan ketidakstabilan harga pasaran. Sebahagian besar pendedahan risiko

pasaran KWAP adalah daripada aktiviti pelaburannya yang tertumpu kepada jenis berikut:

- **Risiko Kadar Faedah**

Risiko yang timbul daripada pendedahan kepada instrumen berkaitan kadar faedah seperti bon, bil perbendaharaan, nota jangka sederhana dan kertas komersial serta instrumen pasaran wang seperti deposit tetap, penempatan antara bank dan Repo.

- **Risiko Harga Ekuiti**

Risiko yang timbul daripada pegangan saham tersenarai di Bursa Malaysia. Perubahan dalam pasaran ekuiti umum dan saham tertentu akan mempengaruhi nilai portfolio KWAP.

- **Risiko Sebaran Kredit**

Risiko yang timbul daripada perubahan liputan kredit menjejaskan nilai pasaran pelaburan bon korporat KWAP dan seterusnya dipengaruhi oleh ketidakstabilan pasaran bon korporat.

ii. Risiko Kredit

Risiko kredit adalah risiko kerugian akibat kegagalan pihak yang berurusan dengan KWAP seperti penerbit bon, institusi yang melanggan deposit, broker dan perantara lain. Keputusan pelaburan KWAP bergantung kepada agensi penarafan luar seperti Rating Agensi Malaysia Berhad dan Malaysia Rating Corporation Berhad. KWAP juga mempunyai penganalisis kredit dalaman yang bertanggungjawab menganalisis dan memantau setiap kredit dalam menilai kelayakan kredit. Keputusan kredit tersebut melalui proses pemilihan dalaman yang teliti sebelum dicadangkan kepada Panel Pelaburan.

iii. Risiko Operasi

Risiko operasi adalah risiko kerugian akibat ketidakcukupan atau kegagalan proses dalaman, tenaga manusia atau kegagalan sistem atau disebabkan oleh peristiwa luar. Risiko operasi amat bergantung kepada manusia, proses dan sistem. Kebergantungan ini, pada tahap tertentu, boleh dikawal dan ditujukan ke arah hasil yang diinginkan menerusi kaedah ukuran seperti pembahagian tugas, tahap pemberian kuasa atau automasi. KWAP memperkenalkan Laporan Peristiwa Risiko Operasi untuk merakamkan peristiwa sedemikian dan di mana pengumpulan maklumat secara pantas, tepat dan menyeluruh akan membantu KWAP

menentukan tindakan atau kawalan yang perlu untuk mengurangkan risiko tersebut.

KWAP juga memberikan perhatian terhadap pengurusan kesinambungan perniagaan yang merupakan bahagian penting dalam pengurusan risiko operasi. Salah satu pencapaian penting KWAP pada tahun 2009 ialah pelantikan sebuah syarikat pusat pemulihan bencana bebas dan berwibawa. Syarikat ini menyediakan prasarana dan perkhidmatan yang diperlukan untuk aktiviti penyambungan semula perniagaan jika berlaku sebarang peristiwa kecemasan atau bencana.

iv. Risiko Strategik

Risiko strategik meliputi risiko berkaitan pembentukan dan pelaksanaan pelan perniagaan dan strategi. KWAP, melalui Jabatan Perancangan dan Pembangunan Korporat memantau dan menilai pelaksanaan berterusan objektif dan matlamatnya, KWAP turut membuat laporan secara berkala kepada Lembaga Pengarah dan sentiasa mengkaji, menilai kemajuan yang dicapai serta membuat penilaian yang lebih luas terhadap keadaan ekonomi.

PENUTUP

Pada umumnya, Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih untuk pengauditan pengurusan kewangan dan aktiviti serta pengurusan syarikat subsidiari telah menunjukkan prestasi yang baik. Hasil pengauditan pengurusan kewangan di 37 Badan Berkanun Persekutuan mendapati struktur pengurusan yang telah diwujudkan adalah sesuai dan jelas, pengurusan sumber manusia yang cekap, perancangan pengisian jawatan yang teratur, sistem dan prosedur telah disediakan dengan lengkap serta telah menubuhkan jawatankuasa penting seperti Jawatankuasa Audit, Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun. Selain itu, pengauditan prestasi terhadap 24 aktiviti di Badan Berkanun Persekutuan mendapati beberapa kelemahan dalam pelaksanaan projek/aktiviti yang berpunca daripada kurang pemantauan/penyeliaan oleh pihak yang bertanggungjawab, kekurangan peruntukan kewangan dan masalah dalaman yang dihadapi oleh kontraktor. Kelemahan ini menyebabkan projek/aktiviti tidak dapat disiapkan dalam tempoh yang ditetapkan, kualiti kerja tidak memuaskan dan objektif pelaksanaan projek/aktiviti tidak dapat dicapai sepenuhnya.

Analisis Audit terhadap prestasi syarikat subsidiari pada tahun 2008 menunjukkan keuntungan sebelum cukai bagi 85 syarikat subsidiari adalah berjumlah RM222.89 juta. Sebanyak 45 syarikat subsidiari telah memperoleh keuntungan sebelum cukai untuk tempoh 3 tahun berturut-turut berjumlah RM542.14 juta manakala 13 syarikat subsidiari yang lain mengalami kerugian berjumlah RM146.97 juta bagi tempoh yang sama. Sembilan belas syarikat subsidiari telah membayar dividen kepada Badan Induk masing-masing berjumlah RM90.53 juta manakala 7 syarikat subsidiari telah membayar dividen secara berterusan. Syarikat subsidiari di bawah sektor perladangan dan hartanah merupakan pembayar cukai tertinggi. Selain itu, 59 daripada 85 syarikat subsidiari tersebut telah membayar cukai berjumlah RM57.63 juta kepada Kerajaan. Pengauditan terhadap pengurusan 11 syarikat subsidiari pula mendapati pada umumnya, syarikat subsidiari berkenaan telah merancang aktiviti dengan baik. Bagaimanapun, dari segi pelaksanaannya beberapa kelemahan perlu ditangani bagi memastikan aktiviti dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mencapai objektif yang telah ditetapkan.

Sehubungan ini, adalah disyorkan Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan/Syarikat Subsidiari berkenaan mengambil tindakan berikut supaya kelemahan yang dibangkitkan tidak berterusan berlaku:

- a. Pengauditan yang dijalankan adalah berdasarkan kepada pensampelan dan skop tertentu. Oleh itu, Ketua Eksekutif perlu mengatur supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menilai sama ada projek/aktiviti lain juga mempunyai kelemahan yang sama dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan. Sehubungan ini, Ketua Eksekutif perlu memastikan Unit Audit Dalam menjalankan penilaian terhadap sistem kawalan dalaman dan juga menjalankan penilaian terhadap pengurusan aktiviti untuk menentukan sejauh mana aktiviti dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan mencapai objektif yang telah ditetapkan. Ketua Eksekutif hendaklah memastikan Unit Audit Dalam mempunyai kakitangan yang mencukupi dan mempunyai kemahiran serta kepakaran yang diperlukan.
- b. Jawatankuasa Audit hendaklah memainkan peranan dengan aktif dan bermesyuarat sekurang-kurangnya 3 bulan sekali untuk membincangkan isu yang dibangkitkan dan memastikan tindakan pembetulan diambil. Jawatankuasa ini hendaklah membentangkan laporan setiap suku tahun di Mesyuarat Lembaga Pengarah selaras dengan kehendak Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998.
- c. Berdasarkan pengauditan yang dijalankan, didapati beberapa kelemahan dalam pelaksanaan projek/aktiviti yang berpunca daripada kurang pemantauan/penyeliaan oleh pihak yang bertanggungjawab, kekurangan peruntukan kewangan dan masalah dalaman yang dihadapi oleh kontraktor. Kelemahan ini menyebabkan projek/aktiviti tidak dapat disiapkan dalam tempoh yang ditetapkan, kualiti kerja tidak memuaskan, kos projek meningkat, tidak memperoleh *value for money* bagi perbelanjaan yang telah dibuat dan objektif projek/aktiviti tidak tercapai sepenuhnya. Sehubungan ini, Badan Berkanun Persekutuan yang terlibat dalam pelaksanaan projek perlu mempunyai pasukan pengurusan projek sendiri dan tidak menyerahkan sepenuhnya tanggungjawab kepada perunding yang dilantik oleh Badan Berkanun Persekutuan atau kontraktor. Unit Teknikal di Badan Berkanun Persekutuan perlu mempunyai bilangan pegawai yang mencukupi dan diberi latihan serta pengetahuan khususnya dalam bidang pembinaan/projek selaras dengan bidang tugas mereka supaya dapat melaksanakan tugas merancang, melaksanakan dan memantau projek dengan baik dan berkesan. Badan Berkanun Persekutuan juga perlu memastikan kontraktor melaksanakan projek mengikut spesifikasi, berkualiti dan dalam tempoh yang ditetapkan. Sekiranya kontraktor gagal mematuhi syarat kontrak, tindakan mengenakan denda atau menamatkan perkhidmatan kontraktor perlu diambil. Perunding yang gagal melaksanakan tanggungjawab untuk memantau atau menyelia sesuatu projek/aktiviti patut diambil tindakan seperti mengenakan penalti atau menyenaraihitamkan perunding tersebut daripada terlibat dengan projek kerajaan yang lain.

- d. Pengauditan juga mendapati ada peralatan telah diperoleh oleh Badan Berkanun Persekutuan tetapi peralatan tersebut tidak digunakan, tidak sesuai, dibeli berlebihan dan tidak diperlukan. Sehubungan ini, adalah disyorkan pandangan keperluan pengguna hendaklah diambil kira semasa menyediakan spesifikasi kontrak berhubung dengan perolehan peralatan. Kemajuan kerja pembinaan bangunan juga perlu diambil kira supaya selaras dengan perolehan peralatan yang akan digunakan dalam bangunan tersebut.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya

12 Julai 2010

SENARAI KEMENTERIAN, BADAN BERKANUN DAN KUMPULAN WANG PERSEKUTUAN

A JABATAN PERDANA MENTERI

- 1 LEMBAGA TABUNG HAJI (**LTH**)
- 2 MAJLIS AGAMA ISLAM WILAYAH PERSEKUTUAN (**MAIWP**)
- 3 KUMPULAN WANG BIASISWA PENGAJIAN TINGGI RAJA-RAJA
DAN YANG DIPERTUA-YANG DIPERTUA NEGERI (**BIASISWA RAJA-RAJA**)
- 4 LEMBAGA KEMAJUAN TANAH PERSEKUTUAN (**FELDA**)
- 5 SURUHANJAYA HAK ASASI MANUSIA (**SUHAKAM**)
- 6 LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH PULAU PINANG (**PERDA**)
- 7 PIHAK BERKUASA WILAYAH PEMBANGUNAN ISKANDAR (**IRDA**)
- 8 PIHAK BERKUASA PELAKSANAAN KORIDOR UTARA (**NCIA**)
- 9 MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR (**ECER**)

B KEMENTERIAN PERTAHANAN

- 10 LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA (**LTAT**)
- 11 PERBADANAN PERWIRA NIAGA MALAYSIA (**PERNAMA**)
- 12 PERBADANAN PERWIRA HARTA MALAYSIA (**PPHM**)
- 13 PERBADANAN HAL EHWAL BEKAS ANGKATAN TENTERA (**PERHEBAT**)

C KEMENTERIAN PENGANGKUTAN

- 14 PERBADANAN ASET KERETAPI (**PAK**)
- 15 LEMBAGA PELABUHAN KELANG (**LPK**)

16	SURUHANJAYA PELABUHAN PULAU PINANG (SPPP)
17	LEMBAGA PELABUHAN KUANTAN (LPKUANTAN)
18	LEMBAGA PELABUHAN JOHOR (LP JOHOR)
19	LEMBAGA PELABUHAN BINTULU (LP BINTULU)
20	LEMBAGA PELABUHAN KEMAMAN (LP KEMAMAN)
21	LEMBAGA PELABUHAN JOHOR TANJONG PELEPAS (LPJOHOR-TG. PELEPAS)
22	SURUHANJAYA PELABUHAN PULAU PINANG - TELUK EWA (SPPP - TELUK EWA)
23	LEMBAGA PELABUHAN MELAKA (LPM)
24	INSTITUT PENYELIDIKAN KESELAMATAN JALAN RAYA MALAYSIA (MIROS)

D KEMENTERIAN SUMBER ASLI DAN ALAM SEKITAR

25	LEMBAGA PENYELIDIKAN DAN KEMAJUAN PERUSAHAAN TIMAH (TIMAH)
26	LEMBAGA JURUKUR TANAH SEMENANJUNG MALAYSIA (JURUKUR)
27	INSTITUT PENYELIDIKAN PERHUTANAN MALAYSIA (FRIM)

E KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT

28	LEMBAGA PENDUDUK DAN PEMBANGUNAN KELUARGA NEGARA (LPPKN)
29	LEMBAGA WAKAF HINDU PULAU PINANG (WAKAF HINDU)

F KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI

30	PERBADANAN PRODUKTIVITI MALAYSIA (MPC)
31	LEMBAGA KEMAJUAN PERINDUSTRIAN MALAYSIA (MIDA)
32	PERBADANAN PEMBANGUNAN PERDAGANGAN LUAR MALAYSIA (MATRADE)
33	PERBADANAN PERUSAHAAN INDUSTRI KECIL DAN SEDERHANA MALAYSIA (SME CORPORATION)

G KEMENTERIAN KEWANGAN

- 34 BANK NEGARA MALAYSIA **(BNM)**
- 35 KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA **(KWSP)**
- 36 BANK SIMPANAN NASIONAL **(BSN)**
- 37 LEMBAGA TOTALISATOR MALAYSIA **(LTM)**
- 38 YAYASAN TUN RAZAK **(YTR)**
- 39 LEMBAGA PEMBANGUNAN LANGKAWI **(LADA)**
- 40 INSTITUT AKAUNTAN MALAYSIA **(MIA)**
- 41 LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LABUAN **(LABUAN FSA)**
- 42 LEMBAGA HASIL DALAM NEGERI MALAYSIA **(LHDNM)**
- 43 PERBADANAN INSURANS DEPOSIT MALAYSIA **(PIDM)**
- 44 KUMPULAN WANG PERSARAAN (DIPERBADANKAN) **(KWAP)**
- 45 BANK KERJASAMA RAKYAT MALAYSIA BERHAD **(BANK RAKYAT)**

H KEMENTERIAN PENERANGAN, KOMUNIKASI DAN KEBUDAYAAN

- 46 PERTUBUHAN BERITA NASIONAL MALAYSIA **(BERNAMA)**
- 47 LEMBAGA AMANAH BALAI SENI LUKIS NEGARA **(SENI LUKIS)**
- 48 PERBADANAN KEMAJUAN FILEM NASIONAL MALAYSIA **(FINAS)**
- 49 PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA **(KRAFTANGAN)**
- 50 AKADEMI SENI BUDAYA DAN WARISAN KEBANGSAAN **(ASWARA)**

I KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA

- 51 PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL (**PERKESO**)
- 52 PERBADANAN TABUNG PEMBANGUNAN KEMAHIRAN (**PTPK**)

J KEMENTERIAN PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI

- 53 LEMBAGA GETAH MALAYSIA (**LGM**)
- 54 LGM PROPERTIES CORPORATION (**LGMPC**)
- 55 RRIM CONSULT CORPORATION (**RRIM CORP**)
- 56 LEMBAGA MINYAK SAWIT MALAYSIA (**MPOB**)
- 57 LEMBAGA TEMBAKAU NEGARA (**LTN**)
- 58 LEMBAGA KOKO MALAYSIA (**KOKO**)
- 59 LEMBAGA PERINDUSTRIAN KAYU MALAYSIA (**MTIB**)
- 60 LEMBAGA LADA MALAYSIA (**MPB**)

K KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI

- 61 LEMBAGA KEMAJUAN IKAN MALAYSIA (**LKIM**)
- 62 LEMBAGA PERTUBUHAN PELADANG (**LPP**)
- 63 LEMBAGA PEMASARAN PERTANIAN PERSEKUTUAN (**FAMA**)
- 64 LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN MUDA (**MADA**)
- 65 YAYASAN PELAJARAN PERSATUAN PELADANG DAN
PERTUBUHAN PELADANG MADA (**YP MADA**)
- 66 LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN KEMUBU (**KADA**)
- 67 INSTITUT PENYELIDIKAN DAN KEMAJUAN PERTANIAN MALAYSIA (**MARDI**)
- 68 LEMBAGA PERINDUSTRIAN NANAS MALAYSIA (**LPNM**)

L KEMENTERIAN KERJA RAYA

- 69 LEMBAGA LEBUHRAYA MALAYSIA (**LLM**)
- 70 LEMBAGA PEMBANGUNAN INDUSTRI PEMBINAAN MALAYSIA (**CIDB**)

M KEMENTERIAN BELIA DAN SUKAN

- 71 MAJLIS SUKAN NEGARA (**MSN**)
- 72 PERBADANAN STADIUM MERDEKA (**PSM**)
- 73 PERBADANAN PADANG GOLF SUBANG

N KEMENTERIAN PELANCONGAN

- 74 LEMBAGA PENGGALAKAN PELANCONGAN MALAYSIA (**LPPM**)

O KEMENTERIAN PENGAJIAN TINGGI

- 75 YAYASAN TUNKU ABDUL RAHMAN (**YTAR**)
- 76 PERBADANAN TABUNG PENDIDIKAN TINGGI NASIONAL (**PTPTN**)
- 77 AGENSI KELAYAKAN MALAYSIA (**MQA**)
- 78 UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA (**UiTM**)
- 79 UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA (**UKM**)
- 80 UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA (**UTM**)
- 81 UNIVERSITI MALAYA (**UM**)
- 82 UNIVERSITI SAINS MALAYSIA (**USM**)
- 83 UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA (**UPM**)
- 84 PUSAT PERUBATAN UNIVERSITI MALAYA (**PPUM**)
- 85 UNIVERSITI UTARA MALAYSIA (**UUM**)

- 86 UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK (**UNIMAS**)
- 87 UNIVERSITI MALAYSIA SABAH (**UMS**)
- 88 UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS (**UPSI**)
- 89 UNIVERSITI SAINS ISLAM MALAYSIA (**USIM**)
- 90 UNIVERSITI TUN HUSSEIN ONN MALAYSIA (**UTHM**)
- 91 UNIVERSITI TEKNIKAL MALAYSIA MELAKA (**UTeM**)
- 92 UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU (**UMT**)
- 93 UNIVERSITI MALAYSIA PAHANG (**UMP**)
- 94 UNIVERSITI MALAYSIA PERLIS (**UniMAP**)
- 95 UNIVERSITI SULTAN ZAINAL ABIDIN (**UNiZA**)
- 96 UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN (**UMK**)
- 97 UNIVERSITI PERTAHANAN NASIONAL MALAYSIA (**UPNM**)

P KEMENTERIAN PELAJARAN MALAYSIA

- 98 DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA (**DBP**)
- 99 KUMPULAN WANG SIMPANAN GURU-GURU (**KWSG**)
- 100 MAJLIS PEPERIKSAAN MALAYSIA (**MPM**)

Q KEMENTERIAN KEMAJUAN LUAR BANDAR DAN WILAYAH

- 101 PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (**RISDA**)
- 102 LEMBAGA KEMAJUAN TERENGGANU TENGAH (**KETENGAH**)
- 103 LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH KEDAH (**KEDA**)
- 104 LEMBAGA KEMAJUAN JOHOR TENGGARA (**KEJORA**)

105 LEMBAGA KEMAJUAN KELANTAN SELATAN **(KESEDAR)**

106 MAJLIS AMANAH RAKYAT **(MARA)**

107 YAYASAN PELAJARAN MARA **(YPM)**

R KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI, KOPERASI DAN KEPENGGUNAAN

108 SURUHANJAYA SYARIKAT MALAYSIA **(SSM)**

109 PERBADANAN HARTA INTELEK MALAYSIA **(PHIM)**

110 MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA **(MKM)**

111 SURUHANJAYA KOPERASI MALAYSIA **(SKM)**

S KEMENTERIAN WILAYAH PERSEKUTUAN DAN KESEJAHTERAAN BANDAR

112 PERBADANAN PUTRAJAYA

113 PERBADANAN LABUAN

T KEMENTERIAN SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI

114 AKADEMI SAINS MALAYSIA **(ASM)**

U KEMENTERIAN PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN

115 PERBADANAN PENGURUSAN SISA PEPEJAL DAN PEMBERSIHAN AWAM **(PPSPPA)**

V KEMENTERIAN TENAGA, TEKNOLOGI HIJAU DAN AIR

116 SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AIR NEGARA **(SPAN)**

117 SURUHANJAYA TENAGA **(ST)**

W KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA

118 LEMBAGA PROMOSI KESIHATAN MALAYSIA **(LPKM)**

KUMPULAN WANG

- 1 YAYASAN PEMBANGUNAN EKONOMI ISLAM MALAYSIA (**YPEIM**)
- 2 KUMPULAN WANG AMANAH NEGARA (**KWAN**)
- 3 AKAUN KEBAJIKAN KAKITANGAN BANK NEGARA MALAYSIA (**SWA**)
- 4 TABUNG PENCEN LEMBAGA PESURUHJAYA MATAWANG MALAYA DAN BRITISH BORNEO (**TPLM**)
- 5 KUMPULAN WANG JUBLI PERAK PULAU PINANG DAN SEBERANG PRAI (**JUBLI PERAK**)
- 6 KUMPULAN WANG SKIM JAMINAN INSURANS AM - AWAM (**KWSJIA**)
- 7 AKAUN DEPOSIT INSURANS (**ADI**)
- 8 KUMPULAN WANG AMANAH PENYUSUNAN SEMULA INDUSTRI (**IAF**)
- 9 KUMPULAN WANG SKIM JAMINAN INSURANS HAYAT (**KWSJIH**)
- 10 KUMPULAN WANG PENCEN BALU DAN ANAK YATIM SABAH (**BALU SABAH**)
- 11 KUMPULAN WANG PENCEN BALU DAN ANAK YATIM SARAWAK (**BALU SARAWAK**)
- 12 MAJLIS SUKAN WILAYAH PERSEKUTUAN (**MSWP**)